

[#THE FOLLOWING TEXT HAS INCOMPLETE SECTIONS, WHICH ARE ON ORDER]

{@87B} || གྲུ་གར་སྐད་དུ། ལྷ་རྩུ་ལྟ་ཨ་བ་དྲུ་ར་མཚུ་ཡུ་ན་སྤྱི་བཤ། བོད་སྐད་དུ། འཕགས་པ་ལང་ཀར་

{@88A} ཨུ། །གཤེགས་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། བམ་པོ་དང་པོ། སངས་རྒྱལ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །འདི་སྐད་བདག་

གིས་ཐོས་པ་དུས་གཅིག་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལང་ཀའི་གྲོང་རྩལ་ན། རྒྱ་མཚོའི་རི་མ་ལ་ཡའི་རྩེ་མོ་རི་ན་པོ་ཆེའི་རིགས་དང་། མེ་ཏོག་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་ལ་དགོས་པ་

གི་དགོ་འདུན་ཆེན་པོ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཉིང་སྣ་ཚོགས་པ་ནས་འདུས་པ་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། དབང་དང་། སྟོབས་དང་། མདོན་

པར་ཤེས་པ་དུ་མས་རྣམ་པར་རོལ་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་དག་སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་གྱི་ཕྱག་གི་དབང་བསྐྱར་བ་བདག་གི་སེམས་

སྣང་བའོ་དེ་ཡུལ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་དོན་ལ་མཁས་པ། སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་སྣ་ཚོགས་དང་། གཟུགས་དང་། ཚུལ་དང་། འདུལ་བ་རྣམས་ཐ་དད་པའི་ཆ་བྱུང་འཚང་བ། ཚོས་ལྡ

དང་། རང་བཞིན་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། བདག་མེད་པ་གཉིས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དག་གི་ཚོགས་ཆེན་པོ་དང་ཐབས་གཅིག་ཏུ་བཞུགས་ཏེ། ཡང་

དེའི་ཚོན་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྒྱ་མཚོའི་སྤྱི་རྒྱལ་པོའི་གནས་ནས་ཞག་བདུན་ལོན་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་བརྒྱུན་དང་། ཚངས་པ་དང་། སྤྱི་བཤ་བྱེ་བུ་མས་བསུ་བ་དང་ལང་ཀའི་རི་མ་ལ་ཡའ་

{@88B} གཟིགས་ཏེ། ལང་ཀའི་གྲོང་རྒྱུ་རི་མ་ལ་ཡའི་རྩེ་མོ་འདིར་སྡོད་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤམ་པ་དག་བཅོམ་པ་
ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་འཕགས་པ་སོསོ་

རང་གིས་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས། རྟོག་གི་ལྟ་བུ་སྟེགས་ཅན་དང་། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱལ་དང་། འཕགས་པའི་
ཡུལ་མ་ཡིན་པ་དེ་དག་གིས་བསྐྱོམས་པའི་ཚོས་བསྟན་ཏེ། ངས་

ཀྱང་དེ་ཉིད་དུ་གཞོན་སྤྱོད་ཀྱི་བདག་པོ་འབོད་སྟོགས་ཀྱི་སྤྱིར་དེ་ཉིད་བསྟན་ཅིང་ཚོས་བསྟན་ཏེ་སྟོམ་ནས་འཇུག་པ་མཛད་
དོ། །དེ་ནས་གཞོན་སྤྱོད་ཀྱི་བདག་པོ་འབོད་སྟོགས་དེ་བཞིན་

གཤམ་པའི་བྱིན་གྱི་རྒྱལ་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྒྱ་མཚོའི་ཀླུ་ཀླུའི་པོའི་གནས་ནས་བྱུང་སྟེ། བརྒྱ་བྱིན་དང་།
ཚངས་པ་དང་། ཀླུ་ལྷ་མོ་བརྒྱ་རྟོད་དུ་མས་བསྐྱོར་ཅིང་མདུན་དུ་བདར་

ནས་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱལ་ལ་གཟིགས་ཏེ། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལ་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡུལ་གྱི་རྒྱུང་
གིས་བསྐྱོད་ཅིང་དེ་དག་གི་སེམས་འབྱུང་བར་གཟིགས་

ཏེ། ཚེད་དུ་བཟོད་པ་ཚེད་དུ་མཛད་དོ། ཞེས་ཐོས་ནས། བདག་སོང་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་སྟེ།
ལང་ཀར་གཤམ་པར་བྱའོ། །དེ་ནི་བདག་དང་ལྷ་དང་མི་

རྣམས་ལ་ཡུན་རིང་པོའི་དོན་དང་། མན་པ་དང་བདེ་བར་འགྱུར་རོ་སྟོམ་སྟེ། དེ་ནས་གཞོན་སྤྱོད་ཀྱི་བདག་པོ་འབོད་
སྟོགས་འཁོར་དང་བཅས་པ་མེ་ཏོག་གི་གཞལ་མེད་ཁང་དུ་ཞུགས་

{@89A} ལྟ། །ནས་པོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་གལ་བ་དེར་སོང་སྟེ་བྱིན་པ་དང་། འཁོར་དང་བཅས་ཏེ་གཞལ་མེད་ཁང་
ནས་བབས་པོ་ནས་རྒྱུ་རྣམས་རབ་

ཏུ་བསྐྱབས་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ལན་གསུམ་བསྐོར་བ་བྱས་ནས་པི་མང་གི་ཁོག་པ་ཡི་ནད་ཀྱི་ལ་ལ་བེད་ཏུ་དང་། ལྷ་

ས་རས་སྐྱེས་པ། གོས་རུར་ཀ་ལྷི་ཡང་ཀྱུ་འདྲ་བ་རིན་

ཐང་མེད་པས་ཚར་དུ་དབྱངས་ཏེ། འཁོར་རྣམས་རབ་ཏུ་དགའ་བར་བྱས་ནས། ལྷ་འི་དབྱངས། ༡༠་རྒྱ་དང་། ༣༠་རྒྱ་དང་།

གུན་རྒྱ་དང་། དེལ་བྱ་ཏུ་དང་། བེལ་དུ་དང་། མ་རྒྱུ་མ་

དང་། ཀོ་ཤི་ཀ་དང་། ལྷ་འི་དབྱངས་མང་པོར་སྐྱར་བ་ལ་སོགས་པ་དང་ལྷན་ཞིང་། རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་དང་པི་མང་གི་

ནད་དུ་རྒྱུད་པར་བྱས་ཏེ་ཚོགས་སུ་བཅད་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་

སྐྱུ་སྐྱངས་པ། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྒྱུ་ཉིད་ཚོས་ཀྱི་གཏེར། །བདག་མེད་ལྟ་དང་རྣམ་བཤེས་ཀྱི་མེད། །སོ་སོ་རང་རིག་

ལེས་པ་སྟོན་པ་ཡི། །ཚོས་རྒྱུ་མཐོན་པོ་འདིར་ཡང་བཤེད་དུ་

གསོལ་། །དགོ་བའི་ཚོས་ཀྱིས་ཡང་དག་བསམ་གསལ་པའི་སྐྱུ། །བདེ་གཤེགས་འཕྲུལ་པས་སྐྱུ་ལ་པ་སྟོན་པ་སྟེ། །སོ་སོ་རང་

རིག་རྟོགས་པའི་ཚོས་དགུས་པ། །བྱུ་བ་དེད་ནི་ལང་ཀར་

གཤེགས་པའི་དུས། །ལང་ཀར་འདི་ན་སྟོན་གྱི་རྒྱུ་ལ་བ་དང་། །དེ་ཡི་སྐས་རྣམས་གཟུགས་མང་འཚང་བ་བཞུགས། །མཐོན་

པོ་འདིར་ནི་ཚོས་རབ་བཤེད་དུ་གསོལ། །གཟུགས་

{@89B} མང་ལྷན་པའི་གནོད་སྦྱིན་ཀུན་ཀྱང་ཉམ། །དེ་ལྟར་ལང་ཀར་བདག་པོ་འབོད་སྟོགས་ཀྱིས་ཉོ་ཏུ་ཀའི་རྒྱུད་དུ་སྐྱུ་

སྐྱངས་ནས་ཡང་ཚོགས་སུ་བཅད་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་སྐྱུ་སྐྱངས་པ། བཅོམ་ལྷན་

འདས་ནི་དགའ་བདུན་ཏེ། །རྒྱ་སྐོན་གནས་གྱི་རྒྱ་མཚོ་ཡི། །རྒྱ་མཚོའི་དབང་པོའི་གནས་ནས་ནི། །སྐྱུ་དུ་སྐྱུ་སྟེ་འགྲམ་ན་

བཞུགས། །སངས་རྒྱལ་བཞུགས་མ་ཐག་ཏུ་ཡང་། །ཞེ་ཅོ་ས་

ར་ནས་བརྒྱུན་པ་ཡི། །གཞོན་སྤྱིན་རྣམས་པ་མང་པོ་དང་། །འབོད་སྐྱོགས་ལྷ་མོ་ལྷན་ཅིག་ཏུ། །མགོན་པོ་གང་ན་བཞུགས་པ་ཡི།
།ལམ་དེར་འཕྲུལ་གྱིས་སོང་ནས་ནི། །མེ་ཏོག་བཞོན་

ལས་བབས་ནས་ཀྱང་། །དེ་བཞིན་ག་ཞེགས་ལ་མཚོན་ཕྱག་འཚེལ། །རྒྱལ་བའི་དབང་པོས་བྱིན་བརྒྱབས་ནས། །དེ་ལ་
མངོན་པར་མི་བསྟན་པ། །བདག་ནི་འབོད་སྐྱོགས་མགྲིན་བཅུ་

སྟེ། །སྤྱིན་པོའི་དབང་པོ་འདིར་མཚིས་སོ། །གྲོང་རྒྱལ་འདི་ན་སྤྱི་གནས་དང་། །བདག་གི་ལང་ཀ་རྗེས་སུ་བཟུང་། །རྫོགས་
པའི་སངས་རྒྱལ་སྤྲུལ་མས་ཀྱང་། །སོ་སོ་རང་རིགོད་ཡུལ་ནི། །རྩེ་མོ་

རིན་ཆེན་བརྒྱུན་པ་ཡི། །གྲོང་རྒྱལ་དབུས་སུ་རབ་ཏུ་བཤམ། །བཅོམ་ལྷན་གྱིས་ཀྱང་དེ་ཉིད་ཀྱི། །རྩེ་མོ་རིན་ཆེན་བརྒྱུན་པ་ལ།
།རྒྱལ་བའི་སྤྱི་གྱིས་ཡོངས་བསྐྱོར་ཅིང་། །རྒྱལ་མེད་ཚོས་ནི་

བཤམ་དུ་གསོལ། །གང་རྣམས་ལང་ཀར་གནས་པ་དང་། །བདག་ཅག་དེ་རིང་ཉུན་པར་འཚེལ། །བཤམ་པའི་ཚུལ་ལས་
རྣམས་གོལ་བ། །སོ་སོ་རང་རིགོད་ཡུལ་ཏེ། །ལྷར་ག་ཞེགས་པའི་མདོ་

{@90A} །། །སྤྱི་ནི། །སངས་རྒྱལ་སྤྲུལ་མས་གསུངས་པའོ། །རྒྱལ་བའི་སྤྱི་གྱིས་ཡོངས་བསྐྱོར་ཅིང་། །སྤྱི་གྱི་སངས་
རྒྱལ་དག་གིས་ཀྱང་། །མདོ་སྤེ་འདི་ནི་བཤམ་པར་བྲག།

བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་བཤམ་དུ་གསོལ། །མ་འོངས་དུས་ན་འབྱུང་བ་ཡི། །སངས་རྒྱལ་སྤྲུལ་དག་ཀྱང་། །འཕྲུལ་གྱི་ཚུལ་
ཏེ་འདི་ཉིད་ནི། །རྩེ་མོ་རིན་ཆེན་བརྒྱུན་པ་ལ། །

གཞོན་སྤྱིན་རྣམས་ལ་སྤྲུལ་བཅུ་ཕྱིར། །འབྲེན་པ་རྣམས་ནི་སྤྱིན་པར་འགྱུར། །འཕྲུལ་གྱི་ལང་ཀའི་གྲོང་རྒྱལ་འདི།

མདངས་དགའ་རིན་ཆེན་སྒྲོ་ཚོགས་དང་། །ཐལ་སྤྲིངས་རྩོ་

སྤྲིང་དགའ་བ་དང་། །རིན་ཆེན་བུ་བའི་བྲུ་བྲེས་བརྒྱན། །རྣལ་འབྱོར་ཉེས་དང་རྣམ་བཤལ་བ། །སོ་སོ་རང་རིག་སེམས་པ་ཡི།
།བཅོམ་ལྡན་འདི་ན་གཞོད་སྦྱིན་དག། །མདངས་

རྒྱས་སྤྲུ་མས་མཛད་སྤྲིང་པ། །ཐེག་ཆེན་ཚུལ་ལ་དད་པ་ཡི། །མདོན་པར་ཞེན་ཅིང་གཞན་འཇུག་འཇུག་པ། །གཞོད་སྦྱིན་མོ་དང་
གཞོད་སྦྱིན་བྲུ། །ཐེག་ཆེན་རྩོགས་པར་འཚལ་བ་

མཚེས་ཏེ། །ཤལ་དགའ་མ་ལ་ཡ་ཡི་རིར། །རྟོན་པ་སངས་རྒྱས་གཤེགས་སུ་གསོལ། །བུམ་པ་རྣལ་ཤེགས་པ་རྣམས། །སྤོན་པོ་
གྲོང་རྩལ་གནས་པ་དག། །ཐེག་པ་ཆེ་ལ་རྩོན་

པ་རྣམས། །སོ་སོ་རང་རིག་ཉེན་པར་འཚལ། །མདངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་བགྲི་བ་བགྲིས། །ད་ལྟར་ན་ཡང་ཤེན་ཏུ་བགྲིད།
།བདག་ལ་རྗེས་སུ་བྲུགས་བརྩེད་འི་སྦྱིར། །ཤལ་དགའ་

{@90B} །སྤྲིང་དང་བཅས་ཏེ་གཤེགས། །ཁྱིམ་དང་ལྷ་མོ་ཚོགས་རྣམས་དང་། །སོ་སོ་དོ་ཡང་སྒྲོ་ཚོགས་དང་། །མདངས་
དགའ་ཨ་ལོ་གཡེ་ཚལ། །ཐུབ་པ་ཆེན་པོ་བཞེས་སུ་གསོལ། །

བདག་ནི་རྒྱལ་སྤྲུ་དེ་དག་དང་། །མདངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་བཞེན་བགྲིད། །བདག་གིས་མི་དབུལ་གཅིག་མ་མཚེས།
།ཐུབ་པ་ཆེན་པོ་བྲུགས་བརྩེར་དགོངས། །དེ་ཡི་ཚོགས་

དེ་གསན་པ་ན། །སྤྲིང་གསུམ་དབང་པོས་གསུངས་པ་ནི། །གཞོད་སྦྱིན་དབང་པོ་འདས་པ་ཡི། །མགོན་པོ་རིན་ཆེན་རི་བོ་ལ།
།སོ་སོ་རང་རིག་ཚོས་རྣམས་བརྟན། །སྤྲིང་ཉིད་

ལ་ཡང་བྲུགས་བརྩེར་དགོངས། །རིན་ཆེན་རྣམ་བརྒྱན་རི་བོ་ལ། །མ་འདངས་རྣམས་ཀྱང་གསུང་བར་འགྲུད། །འདི་ནི་

རྣམ་འབྱོར་ལྡན་པ་དག། མཐོང་བའི་ཚེས་ལོ་ད་

པའི་གནས། །ང་དང་སྲས་རྣམས་དག་གིས་ཀྱང། །གོད་སྐྱིན་དབང་པོ་བཟེར་དགོངས་རིགས། །བཅོམ་ལྡན་གནང་ནས་
མི་གསུང་བར། །ཞི་བའི་སློབ་ཡིས་རྣམ་པར་

བལྟགས། །འབོད་སྐྱོགས་ཀྱིས་ནི་ཕྱལ་བ་ཡི། །མེ་ཏོག་བཞོན་པར་བལྟགས་པར་གྱུར། །དེ་ཉིད་དུ་ནི་འབོད་སྐྱོགས་དང།
།འཇིགས་མེད་རྒྱལ་སྲས་གཞན་ཡང་སྟེ། །ལྟ་

མོས་བཞད་གད་རོལ་མེ་ཡིས། །རབ་ཏུ་མཚོན་ཅིང་གོང་དུ་གཤེགས། །དགའ་བའི་གོང་དུ་དེར་གཤེགས་ནས། །མཚོན་
པ་རབ་ཏུ་ཡང་བརྟེན་སོ། །འབོད་སྐྱོགས་ལ་

{@91A} །། །སོགས་གོད་སྐྱིན་གྱི། །སྟེ་དང་གོད་སྐྱིན་མོས་ཀྱང་མཚོན། །གོད་སྐྱིན་བུ་མོ་གོད་སྐྱིན་བུས། །
རིན་པོ་ཆེ་ཡི་དྲ་བས་མཚོན། །འབོད་སྐྱོགས་ཀྱིས་ཀྱང་

སངས་རྒྱས་གྱི། །རིན་ཆེན་བརྒྱན་པའི་སེ་མོ་དོ། །རྒྱལ་བའི་སྲས་དང་རྒྱལ་བ་ཡི། །སྟོན་གྱི་ཡན་ལག་རྣམས་ལ་བཏགས།
།བཅོམ་ལྡན་རྒྱལ་སྲས་མཁས་བཅས་པ། །མཚོན་པ་ཕྱལ་

བ་བཞེས་ནས་ནི། །སོ་སོ་རང་རིགོད་ཡུལ་གྱི། །ཚོས་ནི་རྣམ་པར་བསྟན་པ་མཛད། །གོད་སྐྱིན་སྟེ་དང་འབོད་སྐྱོགས་ཀྱིས།
།སྟེ་བ་རྣམས་ཀྱི་མཚོག་མཚོན་དེ། །སྟོགས་ཆེན་པོ་རབ་

མཚོན་ཅིང། །གསོལ་བ་ཡང་དང་ཡང་འདེབས་པ། །སྟོན་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ། །རང་རིགོད་ཡུལ་འབྲི་བ་ཡིན།
།འདི་ནི་བདག་དང་གོད་སྐྱིན་དང། །རྒྱལ་བའི་སྲས་

རྣམས་ཉོན་པ་མཚེས། །སྟོན་ལ་རྒྱལ་སྲས་མཁས་པ་དང། །གོད་སྐྱིན་རྣམས་ཀྱང་གསོལ་བ་འདེབས། །སྟེ་བའི་ནང་ན་སྟེ་

ཚེན་མྱོད། །རྒྱལ་འབྱོར་ཅན་གྱི་འད་རྒྱལ་འབྱོར་ལྷགས།

མྱོད་ལ་གྲུས་པར་གསོལ་འདེབས་གྱི། །འཇིགས་པ་མེད་པས་ཚུལ་དྲིས་ཤིག །རང་རྒྱལ་ཉན་ཐོས་རྣམས་དང་ནི། །ལུ་
སྟོགས་ཉེས་ལས་རྣམས་པར་གྲོལ། །སོ་སོར་རིག་ཚོས་ཉིད་

གཙང་། །སངས་རྒྱལ་ས་ནི་ཐོབ་བྱེད་པའོ། །རྩོམ་རིམ་ཚེན་བརྒྱུན་པ་དང་། །གཞན་ཡང་ལྷ་ཇུས་རྣམས་གྱི་ནི། །རིམ་ཚེན་
བྱེད་ས་བརྒྱུན་པ་དག། །བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་དེར་

{@91B} ལྷུལ་ཏེ། །མགོན་པོ་ལོ་རེ་རེ་ལ། །ཉིད་གྱི་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་བསྟན། །འབོད་སྟོགས་གཞོན་སྐྱེན་དེ་དག་ན། །རེ་རེ་
ལ་ནི་རྣམས་པར་གནས། །ཐམས་ཅད་འཁོར་ནི་མ་གྲིབས། །རེ་རེ་ན་

ཡང་ཤིན་ཏུ་སྣང་། །དེ་ན་ཁིང་རྣམས་ཐམས་ཅད་དང་། །གང་ཡང་དེ་ན་འདྲེན་པ་དང་། །དེ་ན་སྲིན་པོའི་དབང་པོ་རྣམས།
།གང་དག་ལང་ཀར་གནས་པའང་སྣང་། །དེ་དང་འགྲན་

པའི་ལང་ག་དང་། །ཨ་ལོ་ག་ཡི་ཚལ་གཞན་དང་། །ནགས་ཚལ་བཟང་པོ་དེ་དག་གྱང་། །རྒྱལ་བ་ཡིས་ནི་མངོན་པར་སྐྱེ་ལ།
།མགོན་པོ་རི་རྣམས་རེ་རེ་ལ། །སྤོ་གྲོས་ཚེན་པོས་

བསྐྱེད་པ་དང་། །སོ་སོར་རིག་བརྗོད་པ་ཡིས། །ཚོས་ནི་གཞོན་སྐྱེན་རྣམས་ལ་བསྟན། །སྟོང་ཕྱག་བརྒྱ་བའི་མདོ་སྟེ་དག།
རི་པོ་ལ་ནི་མ་ལུས་བཤད། །སྟོན་པ་དང་ནི་

རྒྱལ་སྲས་རྣམས། །དེ་ཉིད་དུ་ཡང་མི་སྣང་གྱུར། །གཞོན་སྐྱེན་འབོད་སྟོགས་བདག་གིས་ལུས། །ཁྲིམ་ན་གནས་པར་མཐོང་
བ་དང་། །བསམས་པ་འདི་གོ་ཇི་ཞིག་སྟོམ།

གང་གིས་བཤད་དེ་སྤུ་ཡིས་ཐོས། །ཅི་ཞིག་མཐོང་གི་གང་གིས་མཐོང་། །སྟོང་ཁྱེར་དེ་དག་གང་དུ་སོང་། །སངས་རྒྱལ་དེ་

དགའ་ཞིང་དེ་རྒྱལ་ལ། རིན་ཆེན་ཞགས་བཟང་དེ་

ག་རེ། འདི་ན་རྒྱ་མཐེང་མི་ལམ་རོལ། རྩི་ཟའི་གོང་ཞེས་བསྐྱབས་པའམ། རབ་རི་བ་ཡིན་ནམ་རྒྱིག་རྒྱུ་འམ། མི་ལམ་མོ་
ག་ཤམ་བུ་བྱུང་ངམ། བདག་གིས་འདིར་ནི་

{@92A} ༄། བཀའ་མཐོང་བ། མགའ་མེ་བསྐྱོར་ཏུ་མ་དུ་བའམ། འོན་ཏེ་སེམས་གྲིད་ཡུལ་ལ། ཚོས་རྒྱལ་གྱི་ནི་
ཚོས་ཉིད་དམ། འལ་བ་མེད་ཅིང་བལྟ་

བའང་མེད། རྒྱ་མེད་སྐྱབས་བྱ་མེད་ན། རང་གི་རྟོག་པས་ཚུལ་པ་ཡི། འབྲིས་པ་རྒྱལ་གྱིས་མི་ཤེས་སོ། བཀའ་རྒྱུ་རྒྱལ་
པར་རྟོག་པ་འདི། སངས་རྒྱལ་དང་ནི་ཚོས་ལྟར་

གནས། རྗེ་ལྟར་མཐོང་བཞིན་སུ་ལྟ་བ། རེ་དག་འབྲེན་པ་མི་མཐོང་དོ། རྒྱལ་པར་རྟོག་པ་མི་འཇུག་ཅིང་། བཀའ་ཚོ་
སངས་རྒྱལ་མི་མཐོང་ལ། འཇུག་མེད་སངས་རྒྱལ་

ཡིན་པར་ནི། བཀའ་ཏེ་མཐོང་ན་དེ་སངས་རྒྱལ། འཕང་ཀའི་བདག་པོ་གནས་ཤིན་ཏུ་གྱུར་པ་དང་། རང་གི་སེམས་སྦྱང་བ་
ཅོམ་དུ་ཁོང་དུ་ཚུད་པ་རབ་ཏུ་རྟོགས་མ་ཐག་ཏུ་རྒྱལ་

པར་རྟོག་པའི་རྒྱ་བ་ལ་གནས་པ། རྣོན་གྱི་དགོ་བའི་རྩ་བས་བསྐྱེད་པ་བཀའ་ལྟར་ལག་ཐམས་ཅད་ལ་མཁལ་པའི་བྱོ་དེ་བཞིན་
ཉིད་ཇི་ལྟར་བཞིན་དུ་མཐོང་བ། བཀའ་གྱི་རྩིང་

མི་འཇོག་པ། བདག་གི་བྱོ་རྒྱལ་པར་དཔྱོད་པ་ལ་མཁལ་པ། རྟོག་གོ་བའི་ལྟ་བ་དང་བྲལ་བར་ལྟ་བ། བཀའ་གྱི་རྩིང་ལ་མི་འ
ཇོག་པ། རྒྱལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱལ་འབྱོར་ཅན།

གཟུགས་སྤྱོད་ཆོག་པའི་འཆང་བ་ཆེན་པོ་ཐབས་ལ་མཁལ་པ་ཁོང་དུ་ཚུད་པར་རྟོགས་པ། བོད་ནས་བོད་དུ་ས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་

རང་གི་མཚན་ཉིད་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ལ་མཁས་

{@92B} པོ་སེམས་དང་ཡིད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་དབེན་པ་ལ་དགའ་བ། རྒྱུད་གསུམ་ཚད་པར་ལྟ་བུ།
རྒྱུད་ལུ་སྟེགས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་བྲལ་བའི་སྒོར་གྱུར་པས་

དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟིང་པོ། སངས་རྒྱལ་གྱི་ས་ལ་ནང་དུ་སྟོམས་པར་ལུགས་པ་ལ་གནས་ཤིང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་སྟོམས་
ནམ་མཁའ་དང་ནང་ནས་སྐྱེས་པ་ལང་ཀའི་བདག་

པོ་ལེགས་སོ། །ལེགས་སོ། །ཡང་ལང་ཀའི་བདག་པོ་ཁྱོད་ནི་ལེགས་སོ། །ཇི་ལྟར་ཁྱོད་སྟོབ་པ་དེ་ལྟར་རྣལ་འབྱོར་ཅན་
རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་

མཐོང་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་དང་། ཚོས་རྣམས་ལ་ལྟ་བར་བྱའོ། །རྣམ་པ་གཞན་དུ་བལྟས་ན་
ཚད་པ་ལ་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །ཁྱོད་ཀྱི་སེམས་

དང་ཡིད་དང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་བྲལ་ཞིང་ནང་དུ་ད་པས། ཚོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་བསྟོམས་པར་བྱ་སྟེ། རྩེ་
རོལ་གྱི་དོན་དུ་ལྟ་བུ་མཛོན་པར་ཚགས་པས་

ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཁྱོད་ཀྱིས་ཉམ་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱལ་དང་། ལུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་མཛོན་པར་རྟོགས་པ་དང་། ཚོག་གི་དོན་
གྱོད་ལུ་ལྟ་བུ་བའི་ལྟ་བ་དང་། ཉིང་ཇེ་

འཛིན་དུ་མ་ཡིན། གཏམ་དང་སྐྱེད་ལ་དགའ་བར་མ་ཡིན། རིག་བྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་ལྟ་བར་མ་ཡིན། རྒྱལ་པོའི་དབང་
གིས་གྲེགས་པ་ལ་ལྟུང་བར་མ་ཡིན། བསམ་གཏན་

{@93A} །༄། །རྒྱག་ལ་སོགས་པ་ལ་བསམ་གཏན་པར་མ་ཡིན་ཏེ། ལང་ཀའི་བདག་པོ་འདི་ནི་རྒྱལ་བའི་སྐྱེས་རྣལ་འ

བྱོར་ཚེན་པོའི་རྣམ་འབྱོར་དང་ལྷན་པ། མ་

རོལ་རྒྱལ་བ་རབ་ཏུ་འཛོམས་པ། ལྟ་བུ་དང་རྣམ་པ་སེལ་བ། བདག་ཏུ་ལྟ་བུ་རྣམ་པར་བརྗོད་ག་ལ་མཁས་པ། སྤོ་ཞིབ་ཅིང་
རྣམ་པར་ཤེས་པ། ཤིན་ཏུ་འགྱུར་བ་ལ་མཁས་པ་

པ། ཐེག་པ་ཚེན་པོའོ་དཔ་རྣམས་ཀྱི་དམ་ཚིག་གོ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བདག་གི་སོ་སོ་རང་གི་ལྟ་སྟེང་ལ་འཇུག་པ་ཁོང་
དུ་ཚུད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱིས་བརྩོན་པར་

ཀྱིས་ཤིག །དེ་ལྟར་བྱས་ན་ལང་ཀའི་བདག་པོ་གང་ཁྱོད་ཀྱིས་ཏིང་ལེ་འཛིན་ལ་མཁས་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པས་ཡོངས་
སུ་བཟུང་བའི་ལམ་འདི་ནི་ཕྱིར་ཁིང་གོང་ནས་གོང་དུ་

རྣམ་པར་དཔ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་བྱས་པ་ལྟ་སྟེགས་ཅན་གྱི་རྣམ་འབྱོར་ལ་རྣམ་འབྱོར་ཅན་བདག་ཏུ་འཛིན་པར་སྦྱང་བའི་
མཚན་ཉིད་ལ་མངོན་པར་ཆགས་པ་འབྱུང་བ་དང་།

ཡོན་ཏན་དང་རྩལ་གྱི་རྩེས་སྲོད་པ། མ་རིག་པའི་རྐྱེན་དུ་ལྟ་བུ་ལ་མངོན་པར་ཆགས་པས་མངོན་པར་ཞེན་པ། ལྟོང་པ་དང་།
སྐྱེ་བས་གཡེངས་པ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་

པ་ལ་མངོན་པར་ཆགས་པ། མཚན་ཉིད་དུ་སྦྱང་བའི་བསམ་པས་བརྟགས་པ། ཉམ་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། ལྟ་
སྟེགས་ཅན་རྩལ་སུ་འཇུག་པའི་སྐྱོའོ་དུ་ལུ་ལ་

{@93B} བེ་མ་ཡིན་ནོ། །ལང་ཀའི་བདག་པོ། བདག་གི་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཐེག་པ་ཚེན་པོ་ཁོང་
དུ་ཚུད་པ་འདི་ནི་གཟུགས་སྣ་ཚོགས་རབ་ཏུ་འཐོབ་པར་བྱེད་པའོ། །བྲེགས་ག

གི་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་ཡོངས་སུ་འཐོབ་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །ལང་ཀའི་བདག་པོ། ཐེག་པ་ཚེན་པོའི་རྣམ་འབྱོར་ལ་འཇུག་པ་འ

བསམ་པའི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ། བསམ་ཅད་དུ་ལྷབ་པ།

བསམ་ཅད་མཐུན་པ་ལ་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་ལོག་པའི་རྗེས་སུ་ལྷུང་གིས་དེ་ལྟར་བལྟའོ། །དེ་མཐོང་བས་ནི་ཁོང་དུ་
མ་ཚུད་པ་ཁོང་དུ་ཚུད་པར་བྱའོ། །རྣམ་པར་མི་

རྟོག་པ་ལོ་དཔ་བདེ་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། རྟོམས་པར་འཇུག་པས་གནས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བློ་གསལ་སུ་ཚུད་པའི་
ས་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་བདག་གིས་ཁོང་དུ་ཚུད་

པར་ཡང་རྣམ་པར་འཕེལ་བར་འགྱུར་རོ་སྟམ་མོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེའི་ཚོ་ལང་ཀའི་བདག་པོ་མ་རྒྱུས་པར་
འཚོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པར་བློ་གསལ་སུ་ཚུད་ནས་མགོན་

བཅུ་ལ་བློ་གསལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་རིན་པོ་ཆེ་མང་པོས་བརྒྱན་པ། རིན་པོ་ཆེའི་དྲ་བས་བྲེས་པའི་བདག་གི་རིའི་རྩེ་མོ་ལ་མཛེས་
པ་དེ་ལྟ་བུ་ཉིད་དུ་བདག་ཉིད་བརྟན་ནས། ཡང་ལང་ཀའི་

{@94B} བདག་པོ་མགོན་བཅུས་མཐོང་བ་དང་། རློང་བའི་མཛེས་པ་དང་། རྩེ་མོ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་
པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་མཚན་རབ་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་

ཀྱིས་བརྒྱན་པའི་སྐྱེ་དང་། རི་པོ་རེ་རེ་ལ་བདག་གི་ལུས་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་
པའི་སངས་རྒྱུས་རྣམས་ཀྱི་ན་སྣ་ན་འདུག་པ་དང་། དེ་བཞིན་

གཤེགས་པ་བྱོ་གྲོས་ཆེན་པོ་དང་ཐབས་གཅིག་ཏུ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་དུལ་ལ་གྱི་གཏམ་མཛད་པ་དང་། གཞོད་སྦྱིན་
གྱིས་བསྐྱོར་ཅིང་བཤམ་པ་བཞེད་པའི་གཏམ་གསུང་བ་དང་།

མགོན་པོ་དང་བཅས་པའི་ཞིང་དེ་དག་ཀྱང་མཐོང་བར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེའི་ཚོ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་

འཕེལ་གྱིས་འཁོར་ལ་གཟིགས་ནས། སང་གའི་རྒྱལ་པོ་

ལྟར་རྣམ་པར་བསྐྱེད་སྲུང་། བཞད་མེ་ཆེར་བཞད་ནས། མཛོད་སྤྲོད་དང་། ཕྱི་བཤེགས་དང་། བརྒྱ་དང་། རྟོག་པའི་རྩོགས་
དང་། དཔལ་གྱི་བེའུ་དང་། སྤྱི་ལུང་གྲུ་ཐམས་ཅད་

ནས་ནི་འོད་ཟེར་རབ་ཏུ་འབྱུང་། ཏུས་ཀྱི་མཐའི་མེ་བཞིན་དུ་ནི་འབར། གཟི་བཞིན་ནི་འཇའ་ལྟ་བུ། འོད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་
ནི་ཉི་མ་འཕེལ་བ་འདྲ་བར་འཛིན་ཏུ་འབར། བརྒྱ་བྱེད་དང་། ཚངས་

པ་དང་། འཛིག་རྟེན་སྐྱོད་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ནས་ལྟ་ཞིང་རི་རབ་ཀྱི་རྩེ་མོ་ལ་འགྲུག་པའི་ཟོམ་ལ་བ
ཞུགས་ནས་བཞད་མེ་ཆེར་བཞད་དོ། །དེ་ནས་བྱུང་ཚུབ་སེམས་

{@95A} ༡༡། །དཔའི་འཁོར་དེ་དང་། བརྒྱ་བྱེད་དང་། ཚངས་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་འདི་རྣམས་དུ་སེམས་ཏེ། རྒྱ་གང་
དང་རྒྱུན་གང་གིས་དེ་ལྟར་བཅོམ་ལྡན་འདས་

ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་མངའ་མཛོད་པ་སྤྱོད་དུ་འཇུག་པས་བཞད་མེ་ཆེར་བཞད་ཅིང་རང་གི་སྤྱི་ལས་འོད་ཟེར་རབ་ཏུ་འབྱུང་།
བྱུང་ནས་ཀྱང་བདག་གི་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་

འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བའི་དུ་ཡུལ་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་བདེ་བ་ལ་དགོངས་པ་རབ་ཏུ་བཞག་སྟེ། གཟིགས་མོ་མེད་པར་
སང་གའི་ལྟ་བུ་སྤྲོགས་སུ་གཟིགས་ནས་འབོད་

སྤོགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་རྟོགས་པ་རྒྱུ་བ་ལ་རྗེས་སུ་དགོངས་ཤིང་ཅང་མི་གསུང་བར་གྱུར་སྟམ་མོ། །དེ་ནས་བྱུང་ཚུབ་སེམས་
དཔལ་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་སྤོགས་ཆེན་པོ་སྤྲོད་

གསོལ་བ་བཏབ་པས་འབོད་སྤོགས་ལ་སྤིང་བཅུ་བ་དང་། བྱུང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་འཁོར་དེ་དག་གི་སེམས་དང་། བསམ་པ་

དང་། རྣམ་པར་དོན་པའང་ཤེས་ཤིང་མ་འོངས་

པའི་སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་ལ་འང་བལྟས་ནས་བཤའ་བ་བརྗོད་པ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་དང་། སྐྱེ་བའི་བཞིན་
དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་རྣམས་དང་། ཉམ་ཐོས་

དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། ལུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྟོབས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཐམས་ཅད་འདི་ལྟར་བཅོམ་
ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམ་པར་ཤེས་

{@95B} པའི་ཡུལ་ལས་སྤྱིར་ལོག་པ་རྣམས་ཀྱང་བཞད་མེ་ཆེར་བཞད་དོ་སྟེ་ལྷན་དུ་སེམས་ཤིང་སེམས་རྣམ་པར་སྐྱོས་
པར་གྱུར་ན་མི་རུང་དོ་སྟེ་མ་ནས། དེ་དག་གི་ངོ་མཚར་རྣམ་པར་བསྐྱོག་པའི་

སྤྱིར་ལྟོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ལུས་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས། རྒྱ་གང་དང་རྒྱུན་གང་གིས་འདི་ལྟར་འཇུག་པ་མཛད། བཅོམ་
ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། སྤྱོད་ཀྱིས་ཆེན་པོ། ལེགས་

སོ། ། ལེགས་སོ། ། ཡང་སྤྱོད་ཀྱིས་ཆེན་པོ་གང་ལྟོད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་རང་བཞིན་དང་། འཇིག་རྟེན་རྣམས་ཀྱི་ལྟ་བུ་བཟུང་བ་
ལ་བལྟས་ཏེ། དུས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཁོང་དུ་ཚུད་པས་ང་

ལ་དྲི་བར་བརྟམས་པ་ནི། སྤྱོད་ཀྱིས་ཆེན་པོ། ལྟོད་ལེགས་སོ། ། དེ་ལྟར་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་བདག་དང་གཞན་གྱི་དོན་དང་།
གཉིས་ཀའི་དོན་དུ་ཡོངས་སུ་འདྲི་བའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་བྱུང་།

སྤྱོད་ཀྱིས་ཆེན་པོ། ལང་གའི་བདག་པོ་འབོད་སྐྱོགས་འདིས་ནི་སྤོམ་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགའ་བཅོམ་པ་ཡང་དགའ་བར་
རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་དྲི་བ་གཉིས་དྲིས་སོ། ། དང་ལ་

ཡང་གང་ཉམ་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། ལུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་རྣལ་འབྱོར་བ་རྣམས་ཀྱིས་མ་སྐྱོད་པའི་

དེ་བུ་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པ་ལོ་རྒྱུ་ལྷན་པའི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་བསྐྱོམ་པའི་སྒྲིབ་

དེ་བར་འདོད་དོ། །འདི་ལྟར་འདྲི་བར་འདོད་པའི་མགྲིན་བཅུ་འདི་ནི་མ་འོངས་པའི་རྒྱལ་བ་རྣམས་ལ་འང་འདྲི་བར་འགྲུར་
རོ། །དེ་ནས་བཙམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་མཐུན་བཞིན་དུ། ལང་ཀའི་

{@96A} ལ། །བདག་པོ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྤྱུལ་ཏེ། །ལང་ཀའི་བདག་པོ་ཁྱོད་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སྐབས་
སྒྲིབ། ཅོད་པར་རབ་ཏུ་གཡོ་བ་མ་སྡོད་

པར་ཅི་དང་ཅི་འདོད་པར་ལ་དྲིས་ཤིག་དང། རས་དྲི་བ་དེ་དང་དེའི་ལུང་བསྟན་པས་ཇི་ལྟར་ཁྱོད་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གནས་
ཤིན་ཏུ་གྲུར་ནས། སའི་མི་མཐུན་པའི་སྤྱོད་ཀས་ལ་མཁས་

ཤིང་རབ་ཏུ་འབྱེད་པའི་སྒོས་སོ་སོ་རང་གི་རིག་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་བདེ་བར་གནས་པ་ལ་རྣམ་
པར་དཔྱོད་ཅིང་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་

ཡོངས་སུ་བཟུང། ཞི་བའི་བདེ་བ་ལ་ནི་རྣམ་པར་གནས་ཏེ། ཉམ་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ཉེས་པ་
ལས་འདས་ནས་མི་གཡོ་བ་དང། དགོ་བའི་སྤོ་གྲོས་དང།

ཚོས་ཀྱི་སྤྲིན་གྱི་ས་ལ་ནི་རྣམ་པར་གནས། ཚོས་ལ་བདག་མེད་པའི་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟར་བ་བཞིན་ལ་ནི་རབ་ཏུ་མཁས་པས་
རིན་པོ་ཆེའི་པདམོ་ཆེན་པོ་བཏིང་བ་ལ་ཉིང་དེ་འཛིན་

གྱི་རྒྱལ་བས་དབང་བསྐྱར་བ་ཐོབ་པར་འགྲུར་ཞིང། དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་པདམོ་དག་ལ་བདག་གི་ལུས་རྣམ་པ་སྣ་
ཚོ་གས་སུ་བྱིན་གྱི་རྒྱབས་ཀྱིས་བྱིན་དུ་བརྒྱབས་ཏེ།

པདམོ་དེ་དག་ལ་བདག་གི་ལུས་འདུག་པ་མཐོང་བར་འགྲུར་བ་དང། གཅིག་གིས་གདོང་ལ་གཅི་གཏུ་བར་ཡང་བྱེད་

པར་འགྲུར་བ་དང་། དེ་ལྟར་ཡང་གི་སྒྲིབ་བསམ་

{@96B} གྲིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཡུལ་དེ་ནི་མངོན་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་མཁས་པ། གཅིག་གིས་མངོན་པར་བསྒྲུབས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་
པའི་ས་ལ་གནས་ཤིང་ཐབས་མཁས་པས་ཡོངས་སུ་བརྒྱུང་བའི་མངོན་

པར་བསྒྲུབ་པ་མངོན་པར་བསྒྲུབས་པས། བསམ་གྲིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཡུལ་དེ་འདྲ་རྗེས་སུ་འཐོབ་པར་འགྲུར་བ་དང་། དེ་
བཞིན་གཤམ་གསུམ་པའི་སྐྱོ་གཟུགས་རྣམ་པ་མང་པོར་རྣམ་པར་

འགྲུར་བ། ཉམ་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། ལུ་སྟེགས་ཅན་དང་། ཚངས་པ་དང་། དབང་པོ་དང་། ཉེ་བའི་དབང་པོ་
རྣམས་ཀྱིས་སྡོམ་མ་མཐོང་བ་དེ་འདྲ་ཐོབ་པར་འགྲུར་

པར་ཁྱོད་ཀྱི་སེམས་རངས་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་ལང་ཀའི་བདག་པོ་ལྷ་མོ་དང་བཅས་པའི་ཚོགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བ།
བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་སྐབས་སྟེ་བས་རིན་པོ་ཆེའི་

པད་མེའི་འོད་ཟེར་གྲིས་འི་མ་མེད་པའི་འོད་རིན་པོ་ཆེའི་པད་མོ་དང་འདྲ་བའི་རིན་པོ་ཆེའི་རྩེ་མོ་དེ་ནས་ལངས་ནས་མེ་ཏོག་
དང་། ཐོང་བ་དང་། སྒོས་དང་། བདུག་པ་དང་། བྱུག་པ་དང་།

གདུགས་དང་། རྒྱལ་མཚན་དང་། ལྷ་འི་བ་དན་དང་། སེ་མོ་དོ་དང་། རོ་ཤལ་དང་། ཅོད་པན་དང་། ཐོར་ཚུགས་རྣམ་པ་དུ་མ་
རྣམ་པ་ཐ་དད་པ་སྐྱོ་ཚོགས་དང་། སྡོམ་མ་མཐོང་

མ་ཐོས་པའི་རྒྱན་གྱི་ཁྱབ་པར་རྣམ་པར་འཕགས་པ་གཞན་དག་དང་། ལྷ་དང་། ལྷ་དང་། གཞོན་པ་དང་། སྒྲིབ་པོ་དང་། རི་ཟ་
དང་། མི་འམ་ཅི་དང་། ལྷོ་འཕྱེ་ཆེན་པོ་དང་།

{@97A} ༡༡། །མི་ལས་ལྷག་པ་ལས་ཀྱང་འདས་པའི་རྒྱ་དང་། སིལ་སྟན་རྣམས་དང་། འདོད་པའི་ཁམས་སུ་གཏོགས་

པའི་རོལ་མེའི་ཆ་བྱད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་།

རྣམས་པར་སྐྱེལ། གང་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཉིང་གཞན་གྱི་རོལ་མེའི་བྱད་པར་མཐོང་བ་དེ་དག་ཀྱང་མངོན་པར་སྐྱེལ།
བཅོམ་ལྷན་འདས་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་།

རྣམས་ལ་རིན་པོ་ཆེའི་དྲ་བས་ནི་མངོན་པར་བཀའ། ལོ་སྐྱོ་ཚོགས་ཀྱི་ལྷའི་བ་དན་ནི་རབ་ཏུ་བསྐྱེད། ཏ་ལ་བདུན་ཅམ་དུ་
ནི་ནམ་མཁའ་ལ་མངོན་པར་འཕགས། མཚོད་པའི་

སྤྱིན་ཆེན་པོའི་ཆར་ནི་མངོན་པར་ཕབ། ར་དང་སེལ་སྟོན་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་ནི་རབ་ཏུ་ཕྱུང་སྟེ། ལམ་མཁའ་དེ་ལས་བབས་ནས་ཉི་
མ་དང་། སློག་གི་འོད་ལྷ་བུ་རིན་པོ་ཆེའི་པར་ཆེན་པོས་།

བརྒྱན་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་རྩེ་མོ་གཉིས་པ་ལ་འདུག་གོ། འདུག་ནས་ཞེ་སར་འཇུག་པ་སྤོན་དུ་བྱས་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་
ཀྱིས་གོ་སྐྱབས་ཕྱེ་བས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་དྲི་བ་གཉིས་།

དྲིས་སོ། །སྤོན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤམ་གསལ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་སངས་རྒྱས་ རྣམས་ལ་འང་བདག་གིས་ལྷུས་
ནས། དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ལན་གྲུབ་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་

འདས་ལ་འང་ད་ལྟོ། །བསྟན་པ་བརྗོད་པ་ལས་ཀྱང་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་སྤོད་ཀྱིས་ཀྱང་གདོན་མི་འཚེལ་བར་
བཤད་པར་འགྱུར་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས། ཚོས་གཉིས་།

{@97B} པོ་འདི་ནི་འཕྲུལ་བས་སྐྱེལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ལགས་ཏེ། རོ་བོའི་དེ་བཞིན་གཤམ་གསལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་
མ་གསུངས་སོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། རོ་བོའི་དེ་བཞིན་གཤམ་གསལ་བ་

རྣམས་ནི་ཉིང་འཛིན་གྱི་སྤོད་པ་ལྷུ་སྟོན་ཏེ། ཚོགས་གོ་དཔུལ་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པར་ལྷུང་བ་ནི་མི་སྟོན་ག། བཅོམ་

ལྷན་འདས། ཚོས་ལ་མངའ་མཛད་པ་དེ་བཞིན་གཤམ་ཤམ་པ་དག་བཅོམ་

པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་ཉིད་ཀྱིས་ཚོས་གཉིས་པོ་དེ་ལེགས་པར་བདག་ལ་བཤད་དུ་གསོལ། །བཅོམ་
ལྷན་འདས། རྒྱལ་བའི་སྲས་འདི་རྣམས་ཀྱང་ཉམ། བདག་

ཀྱང་འཚལ་བར་འགྱུར་རོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། ལྟན་འཕེལ་བཤད་པོ། ཚོས་གཉིས་པོ་དེ་སྦྱོར་ཤིག་ཤིན་
པོའི་དབང་པོ་ལུས་ལ་ཅོད་པའོ་དང་། དཔུང་རྒྱན་

དང་། སེམ་ཏོ་དང་། རྗེ་མཚོག་གི་སྤང་བ་ཐོགས་ཤིང་རྒྱན་བཟང་པོས་ལུས་བརྒྱན་པས་གསོལ་པ། ཚོས་ཉིད་ཀྱང་སྤང་
བར་བགྱི་ན། ཚོས་མ་མཚེས་པར་ལྷ་ཅི་སྦྱོས། བཅོམ་

ལྷན་འདས། ཚོས་གཉིས་པོ་དེ་ཇི་ལྟར་སྤང་བར་འགྱུར། ཚོས་སམ། ཚོས་མ་མཚེས་པ་རྣམས་ནི་གང་ལགས། ཇི་ལྟར་ན་
གཉིས་སྤང་བའི་ཚོས་ཅན་རྣམས་པར་རྫོགས་པའི་མཚན་

ཉིད་དུ་ལྷུང་བ་རྣམས་རྫོགས་པའི་རང་བཞིན་འབྱུང་བ་དང་། འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པ་མ་ལགས་པ། ཀུན་གཞི་རྣམས་ར་
ཤེས་པ་ཡོངས་སུ་མ་རིག་པས་ཁྱད་པར་གྱི་མཚན་ཉིད་མ་

{@98A} ༩། །མཚེས་པ། སྐྱེ་ཤད་འཛིངས་པའི་རང་བཞིན་དུ་གཞས་པ། ཤེས་པ་མ་དག་ཅིང་ཟད་པར་འགྱུར་བའི་
ཡུལ་ཅན། དེ་ལྟར་བུའི་རང་བཞིན་དེ་དག་

ཇི་ལྟར་སྤང་བར་འགྱུར། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། ལྟན་འཕེལ་བཤད་པོ། འདི་ལྟར་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་འཆག་
པའི་རང་བཞིན་འཛིག་པའི་ཚོས་ཅན་རྣམས་

བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྫོགས་པའི་དཔུལ་ལ་ཐད་དཔའི་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤང་བ། དེ་བཞིན་དུ་འདི་ལའང་ཅི་ཕྱིར་མི་གཟུང་།

བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ལྷོ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཉི་

བར་བཟུང་ན། ཚེས་དང་ཚེས་མེད་པ་ཐ་དད་པའི་བྱེ་བྲག་ཀྱང་ཡོད་དོ། །འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཁོང་དུ་ཚུད་པར་བྱ་བའི་
སྤྱིར་མཐོང་བས་ནི་མ་ཡིན་ཞོ། །ལྟར་འཛིན་གསོ།

བུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་མཚན་ཉིད་སྣ་ཚོགས་སུ་སྤྱོད་བ་རྣམས་བྱིས་པ་དག་གི་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་མ་
ཡིན་པ་ལྟ་ཞོག་ལ། རང་བཞིན་གཅིག་ཅིང་འབར་

བ་གཅིག་ལས་བྱུང་བའི་རབ་ཏུ་འབར་བ་བྱིས་པ་དང་། སྐྱེད་མོས་ཚེས་དང་། ཁང་པ་ལ་འདུག་བ་ཤིང་གི་
དབང་གིས་འོད་རིང་བ་དང་སྤང་བའི་ཁྱད་པར་དང་ཐ་

དད་པའི་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤང་བ་དེ་བཞིན་དུ་འདི་ལ་འང་ཚེས་དང་། ཚེས་མེད་པ་ཐ་དད་པའི་བྱེ་བྲག་ཡོད་པར་ཅིའི་སྤྱིར་མི་ག་
ཟུང་། མེ་ལྷེའི་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་འོད་འཕྲོ་བ་ཐ་

{@98B} དད་པའི་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤང་བ་འབར་ཞིག་ཏུ་འང་མ་ཟད་དེ། ལྟར་འཛིན་གསོ་སོན་གཅིག་ལས་བྱུང་ཡང་སྤྱི་
གྲུ་དང་། ལྡང་བུ་དང་། སོག་མ་དང་། ཚོགས་དང་། ལོ་མ་དང་། ཡལ་ག་དང་། མེ་ཏོག་

དང་། འབྲས་བུ་དང་། ག་མའི་བྱེ་བྲག་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྤྱི་ནང་གི་ཚེས་སྐྱེ་བའི་ཚེས་ཅན། མ་རིག་པ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་
བ། སྤང་བོ་དང་། ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཚེད་དུ་གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་།

ཁམས་གསུམ་དུ་སྐྱེས་པའི་ཚེས་ཐམས་ཅད་ལ་བདེ་བའི་དབྱིབས་དང་། བརྗོད་པ་དང་འགྲོ་བའི་ཁྱད་པར་དག་ཀྱང་སྤྱོད་
སྟེ། མཚན་ཉིད་གཅིག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡུལ་ལ་མངོན་པར་

འཛིན་པར་རབ་ཏུ་འཇུག་པའི་ཁྱད་པར་རབ་དང་འབྲིང་དང་ཐ་མའི་བྱེ་བྲག་དང་། རྣམ་པར་བྱུང་བ་དང་། དགོ་བ་དང་། མི་

དགོ་བར་ཡང་སྒྲུང་དོ། །ལྟོ་འཛིན་བདག་པོ། ཚེས་དེ་དག་གི་ཐ་དད་པའི་བྱེ་བྲག་

ཏུ་འང་མ་ཟད་དེ། རྒྱལ་འབྲོར་ཅན་རྒྱལ་འབྲོར་བསྐྱོམ་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱལ་འབྲོར་གྱི་ལམ་ལའང་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་
མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྒྲུང་ན། སོ་སོའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལས་བྱུང་བའི་

ཚེས་དང་། ཚེས་མེད་པའི་ཁྱད་པར་ལྟ་ཅིའི་ཕྱིར་མེད་དེ་ཡོད་དོ། །ལྟོ་འཛིན་བདག་པོ། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་
ཕྱིར་ཚེས་དང་། ཚེས་མེད་པ་ཐ་དད་པའི་བྱེ་བྲག་ཡོད་དོ། །ལྟོ་འཛིན་བདག་

པོ། དེ་ལ་ཚེས་རྣམས་གང་ཞེ་ན། དད་ལྡན་སྟེ། ལུ་སྟོན་པ་ཅན་དང་། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱི་
རྣམ་པར་རྟོག་པས་རྣམ་པར་བརྟགས་པ་རྒྱ་ལས་ཡོན་ཏན་དང་

{@99A} ༡། །རྣམ་ཀྱིས་གཞི་བཅུགས་པ་ནི་ཚེས་རྣམས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་དག་ནི་སྤང་བར་བྱ་བ་གཏང་བར་བྱ་བ་སྟེ།
མཚན་ཉིད་དུ་སོ་སོར་རྣམ་པར་བརྟགས་པར་མི་བྱའོ། །རང་

གི་སེམས་སྒྲུང་བའི་ཚེས་རྣམས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་ཕྱིར་རྣམ་ལ་སོགས་པའི་ཚེས་བྱིས་པས་ཀྱུན་བརྟགས་པ་ལུས་སུ་
མ་རེད་པའི་རྣམས་ནི་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུར་ལྷག་

མཐོང་གིས་རབ་ཏུ་མཐོང་ན་སྤང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་ཚེས་མེད་པ་རྣམས་གང་ཞེ་ན། གང་དེ་དག་བདག་ཉིད་དུ་མ་རེད་
པ་ཡིན་ཏེ། མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྒྱ་བ་མེད་

པའི་ཚེས་དོན་གྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་དེ་དག་ཡང་དག་པ་དང་། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པར་འཇུག་པ་མེད་པར་མཐོང་ནས། དེའི་
ཕྱིར་ཚེས་མེད་པ་སྤོང་བར་འགྱུར་རོ། །ཡང་བདག་ཉིད་

དུ་མ་རེད་པའི་ཚོས་རྣམས་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། རི་བོང་དང་། རམོ་དང་། བོང་བུ་དང་། རྟའི་རུ་དང་། མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ལ་
སོགས་པའི་ཚོས་རྣམས་ཏེ། བདག་ཉིད་དུ་མ་རེད་པའི་

ཕྱིར་དེ་དག་ནི་མཚན་ཉིད་དུ་བརྟག་པར་མི་བྱའི། གཞན་དུ་ན་ཐ་སྟོན་གྱི་དོན་དུ་བརྗོད་དེ། བུ་མ་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་མངོན་
པར་ཚགས་པས་ནི་མ་ཡིན་ཞོ། །ཇི་ལྟར་དེ་དག་རྣམ་

པར་ཤེས་པས་གཟུང་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྤང་བར་བྱ་བ་དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱང་སྤང་བར་བྱ་བ་
ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཚོས་དང་། ཚོས་མེད་པ་སྤང་བ་ཡིན་ཞོ། །

{@99B} ལྟའི་བདག་པོ་ཁྱོད་གྱིས་ཚོས་དང་། ཚོས་མེད་པ་གཉིས་ཇི་ལྟ་བུར་སྤང་བར་བྱ་ཞེས་སྒྲིག་པ་དེ་ནི་འདི་ལྟར་
བཤད་དོ། །གང་ཡང་ལྟའི་བདག་པོ་ཁྱོད་གྱིས་སྡོན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤམ་ཤེས་

པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་འང་བདག་གིས་དྲིས་ཏེ། དེ་དག་གིས་ཀྱང་ལན་གྲུབ་ཞོ་
ཞེས་སྒྲིག་པ་འང་། ལྟའི་བདག་པོ། སྡོན་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་

རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཚོགས་སྤྱོད་ཐགས་ཏེ། འདས་པ་ལ་འང་འདི་ལྟར་འདས་པ་ཞེས་རྣམ་པར་རྟོག་གོ་དེ་བཞིན་དུ་མ་འོངས་
པ་དང་། ད་ལྟར་ཡང་རྟོག་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤམ་ཤེས་པ་རྣམས་ནི་

དེའི་ཚོས་ཉིད་གྱིས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྟོས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པ་སྟེ། གཟུགས་གྱི་དོ་བོ་ཉིད་ལ་
བརྟགས་པ་ལྟར་ནི་མ་ཡིན་གྱི། གཞན་དུ་ན་ཡེ་ཤེས་བྱུགས་

སྤྱུ་ཚུད་པ་བདེ་བའི་དོན་དུ་མཚན་མ་མེད་པ་ལོ་ད་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་རྣམ་པར་སྐྱོམ་ཞོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤམ་ཤེས་པ་
རྣམས་ནི་ཡེ་ཤེས་གྱི་བདག་ཉིད་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྐྱེ་སྟེ། བརྟགས་

པར་མི་བྱེད། གང་གིས་མི་བརྟག་ཅེན། ཡིད་གྱིས་བདག་དང་། སྲོག་དང་། གང་ཟག་ཏུ་མི་བརྟག་གོ། ཇི་ལྟར་མི་བརྟག་ཅེ
ན། དུལ་གྱི་དོན་གྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་

པས་ཇི་ལྟར་གཞུགས་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱིབས་དང་། རྣམ་པ་བཞིན་ཏུ་མི་བརྟག་གོ། དེ་བས་ན་སྲོད་གྱིས་བརྟག་པར་
བྱུང་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བར་བྱེད། །ལྟའི་

{@100A} །། གང་གིས་འདི་ལྟར་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་དཔ་རྣམས་ནི་བརྟུན་པའི་རི་མོའི་གཞུགས་དང་འདྲ་སྟེ།
ལྟའི་བདག་པོ། ཚོས་བམས་ཅད་ཡོད་པ་

མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་འཇིག་རྟེན་གནས་པ་ནི་གཡོ་བ་མེད་པ་སྟེ། ལས་དང་བྱེད་པ་དང་བྲལ་བའོ། །འདི་ལ་གང་ཡང་ཉམ་པར
མ། མཉམ་པར་བྱ་བ་མེད་དོ། །ལྟའི་བདག་པོ། འཇིག་

རྟེན་གནས་པ་ནི་སྤྱིལ་པ་དང་མཚུངས་ན། ལུ་སྟེགས་ཅན་གྱིས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་རྣམ་པར་མི་སྒོམ་མོ། །ལྟའི་
བདག་པོ། གང་གིས་དེ་ལྟར་མཐོང་བ་དེས་ནི་ཡང་དག་པར་

མཐོང་བ་སྟེ། རྣམ་པ་གཞན་ཏུ་མཐོང་ན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལོད་པའོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ནི་རྣམ་
པ་གཉིས་སུ་འཇིག་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། མེ་ལོང་གི་ནང་ན་ཡོད་

པའི་བདག་གི་གཞུགས་གྱི་གཞུགས་བརྟན་དང་། ཚུ་ལ་བདག་གི་གཞུགས་གྱི་གྲིབ་མ་དང་། ལྷ་བའི་འོད་དང་། བྱིམ་ན་མེ་
མར་འབར་བ་ལ་བདག་གི་ལུས་གྱི་གྲིབ་མ་དང་། བྲག་ཅའམ། གཞན་

ཡང་བདག་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཞུང་བར་ཏུ་བབྱུང་སྟེ། ཚོས་དང་ཚོས་མེད་པར་རྣམ་པར་རྟོག་ཅིང་། ཚོས་དང་ཚོས་

མེད་པ་སྒྲོང་བ་ལ་མི་དོད་དོད། །རྣམ་པར་རྟོག་གོ་རྒྱས་

པར་བྱེད་དོ། །རབ་ཏུ་ཞི་བ་མི་འཐོབ་པོ། །འདི་ནི་རྩེ་གཅིག་པའི་ཚིག་སྒྲ་དྲགས་ཏེ། །འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤམ་ཞེས་པའི་སྒྲིང་པོ་
བདག་གི་འཕགས་པ་སོ་སོ་རང་གི་ཡེ་ཤེས་གྱི་དུ་ཡུལ་

{@100B} དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་མཚོག་གི་ཉིང་དེ་འཛོལ་སྐྱེ་བའོ། །འབོད་སྐྱོན་གས་ཀྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་ལེན་སྟེ་དང་
པོའོ། །དེ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱུ་བའི་བྱང་

ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་སྒྲོ་གྲོས་ཚེན་པོ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སྒྲོ་གྲོས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
མཐུས་སྟོན་ལས་ལངས་ཏེ། །སྒྲོ་གྲོས་ལྷན་པ་གཅིག་ལ་གཟུང་ནས་

དུས་མོ་གཡམས་པའི་ལྷ་ང་ས་ལ་བཅུགས་ཏེ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་གལ་བ་དེ་ལོགས་སུ་ཐལ་མོ་སྐྱུར་ཏེ་ཕྱག་བཙུལ་ནས།
བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་གིས་མཛོལ་བར་

བསྟོད་དོ། །འཇིག་རྟེན་སྐྱེ་འཇིག་མ་མཚེས་ཏེ། །རྣམ་མཁའ་མེ་ཉོག་རབ་ཏུ་འབྲ། །སྤོང་གི་ཤེས་རབ་ལྷགས་ཇེ་ཡི། །སྤོང་
གི་ཡོད་དང་མེད་མ་དམིགས། །ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་

སྐྱེ་མ་བཞིན། །སེམས་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྤངས། །སྤོང་གི་ཤེས་རབ་ལྷགས་ཇེ་ཡི། །སྤོང་གིས་ཡོད་དང་མེད་མ་
དམིགས། །འཇིག་རྟེན་རྟག་དང་ཚད་སྤངས་པ། །ཁོར་ལུག་མི་

ལམ་འབྲ་བ་སྟེ། །སྤོང་གི་ཤེས་རབ་ལྷགས་ཇེ་ཡི། །སྤོང་གིས་ཡོད་དང་མེད་མ་དམིགས། །ཚོས་དང་གང་ཟག་བདག་མེད་
དང་། །སྤོང་གི་ཉེན་མོངས་ཤེས་བྱ་རྣམས། །སྤོང་གི་ཤེས་

རབ་ལྷགས་ཇེ་དང་། །མཚོན་མ་མེད་པས་རྟག་ཏུ་དག། །སྐྱེ་མ་མི་ལམ་རང་བཞིན་གྱི། །ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་ཇི་སྟོན་བསྟོད། །དེས་

པོ་རང་བཞིན་མེད་རྣམས་ཀྱི། །མ་སྐྱེས་དེ་ནི་བསྟོན་པ་ལགས། །

{@101A} ལྟ། །དབང་པོ་དོན་དང་རྣམ་བཤམ་ཞིང་། །སྤང་མེད་དེ་ཡི་གཟིགས་པ་བས། །གལ་ཏེ་བསྟོན་དམ་སྤྲད་ཀྱང་
རུང་། །ཐུབ་པ་དེ་ལ་ཇི་སྐྱད་བརྗོད། །སྤང་ན་མི་འདའ་

འདའ་ལ་མིན། །ཁྱོད་ལ་སྤང་ན་འདའ་མི་གནས། །སྟོ་དང་རིག་པར་བགྱི་དང་བཤམ། །ཡོད་དང་མེད་པའི་སྤྱོད་ཀས་ཀྱང་
སྤངས། །དེ་ལྟར་སྐྱེ་འཇིག་སྤངས་པ་ཡི། །ཐུབ་པ་ནི་བསྐྱེས་

མཐོང་བ། །དེ་དང་འདི་དང་སྤྲད་མར་ཡང་། །ཆགས་མེད་ཉེར་ལེན་མ་མཆིས་འགྱུར། །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སྟོ་གོས་ཆེན་པོས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཚུལ་དང་

འབྲ་བའི་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་གིས་མཛོན་པར་བསྟོན་དོ། །བདག་གི་མིང་དང་རིགས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་
གསོལ་བ། །བཅོམ་ལྡན་བདག་ནི་སྟོ་ཆེན་ཏེ། །ཐེག་ཆེན་ཁོང་དུ་ཚུད་པར་

རྟོགས། །འདྲི་བ་བརྒྱ་པོ་རྩ་བརྒྱད་པ། །གསུངས་བའི་མཚོག་ལ་ལུ་བར་བགྱི། །དེ་ཡི་ཚོག་དེ་གསལ་ན་དང་། །མངས་རྒྱུས་འ
ཇིག་རྟེན་མཁྱེན་པའི་མཚོག། །ཐམས་ཅད་འཁོར་ལ་རྣམ་གཟིགས་

ནས། །བདེ་གཤེགས་སྲས་ལ་གསུངས་པ་ནི། །ང་ལ་དྲིས་ཤིག་རྒྱལ་སྲས་རྣམས། །སྟོ་གོས་ཆེན་པོ་ཁྱོད་ཀྱང་དྲིས། །མི་སོ་
རང་རིགོད་ཡུལ་ནི། །ང་ཡིས་ཁྱོད་ལ་བཤམ་པར་བྱ། །དེ་ནས་

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྐབས་སྟེ་བས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སྟོ་གོས་ཆེན་པོས་བཅོམ་ལྡན་འདས་
ཀྱི་ཞབས་གཉིས་ལ་གཏུགས་ཏེ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་

{@101B} ལུ་བ་ལུས་པ། །ཇི་ལྟར་རྟོག་གོ་རྣམ་དག་འགྱུར། །རྟོག་གོ་ཅི་ཡི་སྤྲད་དུ་འབྱུང་། །ཇི་ལྟར་བཞུགས་པ་གདའ།

ཅི་ཡི་སྒྲིབ་དུ་ཞོར་པ་འབྱུང་། ཅི་ཡི་སྒྲིབ་དུ་སྐྱེལ་དང་ཞིང་། རྫོང་གི་མཚན་དང་།

ལུ་སྟེགས་ཀྱང་། ལྷང་མེད་རིམ་པ་ཅི་སྒྲིབ་དུ། རྫོང་གི་རྒྱལ་སྐྱེས་གང་ནས་ལྷགས། རྫོང་ལ་བ་གང་དུ་མཚེ་བར་འགྱུར།
ཁའི་འཕེལ་པ་སྐྱེལ་གང་གིས་འགྲོལ། ཁའི་མཚན་གང་ལ་ཡི་

ཡུལ་དེ་གང་། རི་ལྷར་ཐོག་པ་གསུམ་པོ་ལགས། རྫོང་གིས་སྐྱེ་བ་དེ་དག་ཅི། འབྲས་བུ་ཅི་ཞིག་རྒྱ་ཞི་གང་། གཉིས་གྱིས་
མཐའ་བརྗོད་ཅི་སྒྲིབ་དུ། རི་ལྷ་བུ་ཡང་འབྱུང་བ་ལགས།

གཞུགས་མེད་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། འགོག་པ་དེ་ཡང་རི་ལྷ་བུ། འདུ་ཤེས་འགོག་པ་རི་ལྷ་བུ། ཅི་སྒྲིབ་རི་ལྷར་སྐད་
པར་འགྱུར། འགོ་བ་དང་ནི་ལུས་འཛིན་ཀྱང་། ཅི་ཡི་སྒྲིབ་དུ་

བྱ་བ་འབྱུང་། རི་ལྷར་སྐད་བ་རྣམ་པར་སྟོམ། རི་ལྷར་ས་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར། སྲིད་གསུམ་ཚེམས་གནས་པ་དེ་སྟེ།
ཁའི་སྐྱེས་ཞི་གང་ལགས་ལུས་ནི་ཅི། ཁའི་ཤེས་འགོ་བ་གང་།

ཞིག་ཏུ། རྒྱལ་བའི་སྐྱེས་སུ་རི་ལྷར་འགྱུར། འབྲས་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་རྣམས་དང་། མཚན་པར་ཤེས་པ་རི་ལྷར་འགྲོལ། རི་
ལྷར་སེམས་ནི་མཉམ་པར་འཛོགས། རྒྱལ་བ་ལྷུ་མཚོགས་བདག་ལ་

གསུངས། ཡིད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། ལྷན་གཞི་དེ་ཡང་རི་ལྷ་བུར། ལྷང་ལ་རི་ལྷར་འཇུག་པ་ལགས། རི་ལྷར་
སྐད་ལས་སྒྲིབ་དུ་ལྷོག། རིགས་དང་རིགས་མེད་རི་ལྷར་ཅིས། །

{@102A} ལྷ། སེམས་ཚམས་དུ་ཡང་རི་ལྷར་འགྱུར། མཚན་རྣམས་རྣམ་པར་དགོད་པ་དང་། འབྲས་མེད་པ་ཡང་རི་
ལྷར་འགྱུར། སེམས་ཚན་མ་མཚེས་རི་ལྷ་བུ། ལྷན་

རྫོང་བའམ་པར་རི་ལྷ་བུ། རི་ལྷར་རྟོག་དང་ཚད་པ་ཡིས། ལྷ་བའམ་པར་འབྱུང་མི་འགྱུར། རི་ལྷར་རྫོང་དང་ལུ་སྟེགས་སྟེ།

མཚན་ཉིད་རྣམས་ཀྱིས་འགའ་མི་འགྱུར། །སྡེ་པ་

རྣམས་ཀྱང་ཇི་ལྟ་བུར། །མ་འོངས་དུས་ན་འབྱུང་བ་གསུངས། །ཅི་སྲིད་ཇི་ལྟར་སྟོང་པ་ཉིད། །ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་སྐད་ཅིག་འ
ཇིག་། །སྟོང་པོ་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་ལགས། །ཇི་ལྟར་འཇིག་

རྟེན་བྱེད་མ་མཚེས། །ཅི་སྲིད་འཇིག་རྟེན་རྒྱུ་མ་འདྲ། །དེ་ཟ་འདྲ་དང་སྟོན་གྱི་རྒྱུ་དང་། །ཚུ་ཡི་རྒྱ་བ་འདྲ་བ་ཡང་། །ཅི་ཡི་སྲིད་དུ་
བདག་ལ་གསུངས། །བྱང་ཚུབ་ཡན་ལག་ཇི་ལྟར་མཚེས། །བྱང་

ཚུབ་ཕྱོགས་རྣམས་ཅི་ལས་འབྱུང་། །ཡུལ་འཁྲུག་པ་དང་ཁྲག་ཁྲུག་དང་། །ཇི་ལྟར་འབྱུང་བར་ལྟ་བར་འགྱུར། །མ་རྒྱུས་པ་
དང་མ་འགགས་པ། །ཇི་ལྟར་ནམ་མཁའ་མི་ཏོག་འདྲ། །འཇིག་

རྟེན་ཇི་ལྟར་ལྷགས་སུ་རྒྱུད། །ཡི་གེ་མེད་པར་ཇི་ལྟར་གསུངས། །ཅི་ཡིས་རྣམ་པར་མི་ཏོག་འགྱུར། །ཇི་ལྟར་ནམ་མཁའ་འད
བྲུབ་ལགས། །དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་རྣམ་པ་དུ། །སེམས་དང་པ་

རོལ་ཕྱིན་པ་དུ། །གང་གིས་ས་ཡི་རིམ་པར་གྱུར། །སྤང་མེད་རྒྱུ་བ་གང་ཞིག་ལགས། །གང་གིས་བདག་མེད་རྣམ་པར་
གཉིས། །ཤེས་བྱ་ཇི་ལྟར་རྣམ་པར་བདག་། །མགོན་པོ་ཡེ་

{@102B} །ཤེས་རྣམ་པ་དང་། །ཚུལ་ཁྲིམས་སེམས་ཅན་འབྱུང་གནས་དུ། །ཁོར་བུ་སུ་ཉིག་གསེར་འབྱུང་བའི། །རིགས་
རྣམས་སུ་ཡིས་རབ་དུ་སྤྱུང་། །སེམས་ཅན་དངོས་པོའི་སྤྲུངས་དང་། །མཛོན་པར་

བརྗོད་པ་སུ་ཡིས་བསྐྱེད། །རིག་པའི་གནས་དང་བཟོ་ཡི་རྣམས། །གང་གིས་ཇི་ལྟར་རབ་དུ་བཤམ། །ཚིགས་སུ་བཅད་པ་
རྣམ་པ་དུ། །ཚིགས་བཅད་རྒྱུད་པ་ཇི་ལྟ་བུ། །རིགས་པ་རྣམ་པ་དུ་ཞིག་

མཚེས། །བཤམ་པ་དག་གྱུང་ཇི་ལྟར་འགྱུར། །སྟོན་དང་ཁ་ཟམ་སྤྲོ་ཚོགས་དང་། །ཇི་ལྟར་འཁྲིག་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར།

རྒྱལ་པོ་འཁོར་ལོས་བསྐྱུར་བ་དང་། །ཁམས་ཀྱི་བདག་པོ་ཇི་ལྟར་

ལགས། ཇི་ལྟར་རྒྱལ་སྲིད་སྲུང་བར་འགྱུར། །ལྟ་ཡི་རིས་ལ་རྣམ་པ་དུ། །ས་དང་སྐར་ཚོགས་ཅི་ལས་གྱུར། །ཉི་ཟླ་གཉིས་
གྱུང་ཇི་ལྟ་བུ། །ཐར་པ་རྣམ་པ་དུ་ཞིག་མཆིས། །རྣལ་འབྱོར་ལྡན་པ་རྣམ་པ་

དུ། །སློབ་མ་རྣམ་པ་དུ་ཞིག་མཆིས། །སློབ་དཔོན་དུ་ཡང་ཇི་ལྟར་འགྱུར། །སངས་རྒྱས་རྣམ་པ་དུ་ཞིག་ལགས། །སྐྱེས་པའི་
རབས་ལ་རྣམ་པ་དུ། །བདུད་ལ་རྣམ་པ་དུ་ཞིག་མཆིས། །ཡ་མཚན་ཅན་

ཡང་རྣམ་པ་དུ། །ཁྲིད་ཀྱི་རང་བཞིན་རྣམ་པ་དུ། །སེམས་ལ་རྣམ་པ་དུ་ཞིག་མཆིས། །བདག་པོ་ཅོམ་ཡང་ཇི་ལྟ་བུ། །སྐྱ་
བའི་མཚོག་གིས་བདག་ལ་གསུངས། །ནམ་མཁའི་སློབ་སྲུང་ཅི་ལས་

གྱུར། །བྱོན་དང་ཡིད་གཞུངས་ཇི་ལྟར་འགྱུར། །ཤིང་གི་འཁྲི་ཤིང་ཇི་ལྟར་མཆིས། །སྲིད་གསུམ་དབང་པོ་བདག་ལ་
གསུངས། །ལྷན་པོ་རི་དམགས་ཏུ་སྤྱོད་རྣམས། །གཟུང་དུ་རུང་བ་ཅི་སྲིད་

{@103A} །། །དུ། །རྣམ་པའི་མི་རྣམས་ཅི་ལས་གྱུར། །བདག་ལ་སེམས་ལུང་སྐྱུར་བས་གསུངས། །ཁམས་དུག་འ
ཇིན་པ་ཅི་སྲིད་དུ། །འདོད་ཚེན་པར་ཡང་ཇི་ལྟར་འགྱུར།།

སྐྱེས་པ་བུད་མེད་མ་ཞིང་རྣམས། ཇི་ལྟར་སྐྱེ་འགྱུར་བདག་ལ་གསུངས། །རྣལ་འབྱོར་ལས་ཞི་ཇི་ལྟར་ལྡོག། །རྣལ་འབྱོར་
ལ་ཡང་ཇི་ལྟར་འཇུག། །ཅི་འདྲའི་སྐྱེས་བུ་ཇི་ལྟ་བུར། །རྣལ་འབྱོར་

གཞག་པ་བདག་ལ་གསུངས། །འགྲོ་བར་སྤྱོད་པའི་སེམས་ཅན་གྱི། །མཚན་ཉིད་མཚན་མ་ཇི་ལྟ་བུ། །གང་གིས་ཇི་ལྟར་
སྐྱུག་པོར་འགྱུར། །མཁའ་འདུས་བདག་ལ་བཀའ་སྤྲོལ་

ཅིག་ཇི་ལྟར་ཅི་ཡི་ཤུགས་འཛིན་གསུངས། །སྲུང་མ་ཤིང་སྐྱེས་ཇི་ལྟར་བྱུང། །ཡུལ་རིང་དུང་སྲོད་དཀའ་ལྷན་གང། །ཁྲིད་ཀྱི་དེས་

མི་ལོ་རྒྱུ་བསྐྱབས། རྒྱུ་ཉིད་ཞིང་རྣམས་ཐམས་ཅད་དུ། མཚན་

དང་དེ་བཞིན་གཟུགས་སྒྲོ་ཚོགས། རྒྱལ་བའི་སྲས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བ་ཡང་། ཅི་ཡི་སྐྱད་དུ་ཀུན་ན་གདའ། རི་ལྗང་ལ་རྣམས་
བཟར་མི་རུང་། རི་ལྗང་ལ་ཞི་བཀག་པ་ལགས། ལྟ་བུ་རིགས་

སྤྱུ་སྤྱུ་ལ་རྣམས། ལྟ་འཚེ་ལ་བར་ཡང་ཇི་ལྗང་འགྲུང་། རི་ལྗང་ཞིང་རྣམས་ཉི་ཟླ་འི་དབྱིབས། རི་རབ་པརྟོ་འབྲ་བ་དང་།
འདམ་ལ་བེའུ་མེང་གའི་དབྱིབས་འབྲ་བ། ཅི་ཡི་སྐྱད་དུ་བདག་ལ་

གསུངས། ལོ་འདུན་དག་དང་ཚུགས་དང་། མིག་འཕྲུལ་འབྲ་བ་ཇི་ལྗང་། རིན་ཚེན་ཀུན་གྱི་ཞིང་རྣམས་ཀྱང་། རི་ལྗང་
ཅི་སྐྱད་བདག་ལ་གསུངས། ལི་མང་ལྟོ་རྩ་ཡི་དབྱིབས་འབྲ་

{@103B} དང་། འབྲས་བུ་མེ་ཏོག་སྒྲོ་ཚོགས་འབྲ། ཉི་ཟླ་དག་དང་རྣམ་བཤམ་བ། རི་ལྗང་ཅི་སྐྱད་བདག་ལ་གསུངས། ལ་
ལ་སྤྲུལ་པའི་སངས་རྒྱུས་དང་། སངས་རྒྱུས་ལ་ལ་རྣམ་སྒྲུབ་འབྲུང་། ཡང་དག་ཡེ་ཤེས་

སངས་རྒྱུས་རྣམས། རི་ལྗང་ཅི་སྐྱད་བདག་ལ་གསུངས། ཅི་སྐྱད་ཇི་ལྗང་འདོད་ཁམས་སུ། རྣམ་སངས་མ་རྒྱུས་བདག་ལ་
གསུངས། ཅི་ཡི་དོན་དུ་འོག་མིན་དུ། རྒྱུགས་བཤམ་ཞེད་དུ་མཛོན་སངས་རྒྱུས་

བདེ་གཤེགས་ལྷ་རྒྱུ་འདས་ནས་གོ་བསྐྱེད་པ་སུ་ཞིག་འཛིན་པར་འགྲུང་། རྟོན་པའི་སྲིད་བར་དུ་བཞུགས། རྒྱུ་ལ་ཡང་ཇི་
སྲིད་གནས་པར་འགྲུང་། རྒྱུ་ཉིད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་རྣམ་པ་དུ། ལྟ་བུ་དག་ཀྱང་

རྣམ་པ་དུ། འགོ་སྐྱོད་དོན་དང་འདུལ་བ་ཡང་། ཅི་སྐྱད་ཇི་ལྗང་བདག་ལ་གསུངས། རང་རྒྱལ་རྒྱལ་སྲས་ཉམ་ཐོས་ཀྱི།
ཅི་སྐྱད་འགྲུང་བ་རྒྱལ་པོ་དང་། རྣམ་བཤེད་པ་རྒྱལ་པོ་ཡང་། ཅི་ཡི་སྐྱད་པ་

བདག་ལ་གསུངས། འཛིག་རྟོན་མཛོན་ཤེས་གང་གིས་འབྲུང་། འཛིག་རྟོན་འདས་ཀྱི་འཇེ་ལྟ་བུ། སེམས་དང་ས་

རྣམས་བདུན་པོ་ཡང་། ཇི་ལྟར་ཅི་སྲིད་བདག་ལ་གསུངས། །སྲིད་ཀྱི་དགོ་འདུན་

རྣམ་པ་དུ། ཇི་ལྟར་དགོ་འདུན་དབྱེན་དུ་འགྱུར། །སེམས་ཅན་གསོ་བའི་གཙུག་ལག་གྲང་། ཇི་ལྟར་ཅི་སྲིད་བདག་ལ་
གསུངས། །འོད་སྲིད་ལོག་པར་དང་སེམས་དང་། གསེར་ཐུབ་གྲང་ནི་ང་ཡི་ན་ཞེས།

རྒྱལ་བའི་སྲས་ལ་གསུང་བ་དེ། །ཐུབ་པ་ཆེན་པོ་ཅི་སྲིད་གསུང་། །བདག་དང་སེམས་ཅན་ཅིས་མེད་བཟོད། །རྟག་དང་འཇིག་
གཏམ་ཇི་ལྟ་བུར། ཅི་སྲིད་སེམས་ཅན་ཡང་དག་ཉིད། །ཐམས་ཅད་དུ་

{@104A} ལྟ། བོ་བུ་མི་མཛད། ཇི་སྲིད་སྐྱེས་བུ་ན་ཚུང་ཚོལ། །ཨ་རུ་ར་དང་སྐྱུ་རུ་ཚོལ། ཏི་སེའི་གངས་དང་
ཁོར་ཡུག་རི། ཇི་ཇི་སྲ་བའང་ཇི་ལྟ་བུ། ཏེ་ཡི་ནང་ན་དུ་མའི་རི། །

རིན་ཆེན་སྣ་ཚོ་གསུང་བ་བརྒྱན་ཅིང་། །དང་སྲོད་དྲི་ཟམ་ཀུན་གང་བ། ཇི་ལྟར་ཅི་སྲིད་བདག་ལ་གསུངས། །ཐུག་པ་ཆེ་ཚུལ་
སྣ་ཚོ་གསུང་། །སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་མཚོག་འདི། །

སངས་རྒྱལ་འཇིག་རྟེན་མཁྱེན་པའི་ཕུལ། །ལྟ་ཆེན་གྱིས་ནི་གསུང་བ་དང་། །ཞེས་རབ་ཆེན་པ་ལེགས་སོ་ལེགས། །སྲིད་
གྱིས་ཡོངས་སུ་གང་དྲིས་པ། ཏེ་ནི་རིམ་གྱིས་ངས་བཤམ་

གྱི། །སྲོ་ཆེན་པ་ལ་ཞེས་པར་བྱོས། །སྐྱེ་དང་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། ཇི་ལྟར་སྲུང་བ་འདས་དང་། །འཕྲོ་དང་རང་བཞིན་མེད་པ་
དང་། །སངས་རྒྱལ་པ་རོལ་སྐྱེན་དང་སྲས། །ཉན་ཐོས་

རྒྱལ་བའི་སྲས་རྣམས་དང་། །གཟུགས་མེདོད་པའི་སྲུ་སྟེགས་དང་། །རི་རབ་རྒྱ་མཚོ་རི་རྣམས་དང་། །སྲིད་དང་ས་དང་
ཞིང་རྣམས་དང་། །སྐར་མ་ཉི་མ་ལྟ་བུ་དང་། །སྲུ་སྟེགས་ལྟ་དང་

ལྟ་མ་ཡིན། །རྣམ་ཐར་དབང་དང་མཛོན་ཞེས་དང་། །སྟོབས་དང་བསམ་གཏུན་ཉིང་པེ་འཇིན། །འགོག་དང་རྩུ་འཕྲུལ་རྒྱང་

པ་དང་། །བྱང་ཚུབ་ཡན་ལག་ལམ་རྣམས་དང་། །ཚོད་མེད་རྣམས་

དང་བསམ་གཏན་དང་། །མུང་པོ་རྣམས་དང་། །འགྲོ་འོང་དང་། །སྒྲིམས་པར་འཇུག་དང་། །འགོ་གཤམ་དང་། །ལྷུང་དང་སྒྲ་ཚོགས་
བཤའ་དང་། །སེམས་དང་ཡིད་དང་རྣམ་ཤེས་དང་། །བདག་

{@104B} མེད་པ་དང་ཚོས་ལྷ་དང་། །རང་བཞིན་རྟོག་དང་བརྟགས་པ་དང་། །སྣང་དང་ལྟ་གཉིས་ཇི་ལྟ་བུ། །ཐེག་པ་
རྣམས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་དང་། །གསེར་ལོར་མུ་ཏིག་འབྱུང་བའི་རིགས། །འདོད་ཚེན་པ་དང་འབྱུང་ཚེན་

དང་། །སངས་རྒྱས་གཅིག་དང་དུག་གསལ་མ་དང་། །ཤེས་དང་ཤེས་བྱ་འབྱུང་འཕྲོག་དང་། །སེམས་ཅན་སྲིད་དང་མི་སྲིད་
དང་། །ཅི་སྲིད་སྐྱེད་པོ་རི་དྲགས་ཏེ། །ཇི་ལྟར་གཟུང་རུང་བདག་ལ་གསུངས། །དཔེ་དང་

རྒྱ་རྣམས་ལྟན་པ་ཡི། །གྲུབ་པའི་མཐའ་བཤའ་ཇི་ལྟ་བུར། །རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ཅི་ཡི་ཕྱིར། །ཚོལ་དང་ལོར་པ་སྒྲ་ཚོགས་དང་།
།སེམས་ཅན་སྤྲོ་བུ་སྣང་བ་མེད། །ས་རྣམས་ལ་ཡང་རིམ་པ་མེད། །སྣང་བ་

མེད་དང་འགྲུར་བ་རྣམས། །བརྒྱ་པོ་ཅི་ཕྱིར་བདག་ལ་གསུངས། །གསོ་བའི་གཙུག་ལག་བཟོ་རྣམས་དང་། །རྒྱ་རྒྱུ་ལ་རིག་
ལུང་དེ་བཞིན་ཏེ། །རི་བོ་དེ་བཞིན་རི་རབ་དང་། །ས་ཡི་ཚོད་ཀྱང་ཇི་ལྟ་

བུར་། །ཉི་མ་ལྷོ་བརྒྱ་མཚོར་ཡི། །ཚོད་ནི་ཇི་ཅུང་བདག་ལ་གསུངས། །སེམས་ཅན་ལུས་ལ་རྩལ་གྱི་རྣམས། །རབ་དང་འ
བྲིང་དང་ཐམ་དུ། །ཞིང་དང་ཞིང་ལ་རྩལ་རྣམས་དུ། །འདོམ་དང་འདོམ་ལ་ཇི་སྟེད་

མཚིས་། །འཇུ་འདོམ་གོམ་པ་རྒྱུད་གྲགས་དང་། །དཔག་ཚོད་ཕྱེད་དང་པག་ཚོད་ལ། །རི་བོར་ཉི་ཟེར་སྒོམ་དང་། །ལུག་གི་
དང་ནི་རས་ཀྱང་དུ། །བྲེག་ལ་ནི་ནས་འབྱུ་དུ། །བྲེ་ཕྱེད་ལ་ཡང་ནས་

འབྱུ་དུ། །དེ་བཞིན་བྲེ་བོ་ཁལ་གཅིག་ལ། །འབྲུམ་དང་བྲེ་བ་ལྷོ་རྟོག་དུ། །ཡུངས་ཀར་ལ་ནི་རྩལ་ལྟན་དུ། །འོལ་མ་སེལ་

ཡུངས་ཀར་དུ། །རི་གཅིག་ལ་ནི་འོལ་སེ་དུ། །ནམ་གཅིག་ལ་ནི་རི་དུ་

{@105A} ལྟ། །ཡོད། །ཞོ་གཅིག་ལ་ནི་ནམ་དུ་ཡོད། །སྲང་

'[#DATA INCOMPLETE HERE]'

{@107A} ལྟ། །དང་། །ཞིང་གི་ཚོག་དང་། །ཞིང་མེད་པའི་ཚོག་དང་། །རྩལ་གྱི་ཚོག་དང་། །རྩལ་མེད་པའི་ཚོག་དང་།
ཚུའི་ཚོག་དང་། །ཚུ་མེད་པའི་ཚོག་དང་། །ཚོངས་པའི་ཚོག་དང་།

ཚོངས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཚོག་དང་། །ཡང་དག་པའི་ཚོག་དང་། །ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཚོག་དང་། །གྲངས་དང་རྩིས་གྱི་ཚོག་
དང་། །གྲངས་དང་རྩིས་མེད་པའི་ཚོག་དང་། །མངོན་པར་ཤེས་

པའི་ཚོག་དང་། །མངོན་པར་ཤེས་པ་མེད་པའི་ཚོག་དང་། །སྐྱོ་བའི་ཚོག་དང་། །སྐྱོ་བ་མེད་པའི་ཚོག་དང་། །སྐྱུ་ལོ་འི་ཚོག་
དང་། །སྐྱུ་ལོ་མ་ཡིན་པའི་ཚོག་དང་། །སྐྱུ་རྩལ་དང་རིག་པ་དང་བཟོའི་

ཚོག་དང་། །སྐྱུ་རྩལ་དང་རིག་པ་དང་བཟོའི་མེད་པའི་ཚོག་དང་། །རླུང་གི་ཚོག་དང་། །རླུང་མེད་པའི་ཚོག་དང་། །སའི་ཚོག་དང་།
སའེད་པའི་ཚོག་དང་། །སེམས་གྱི་ཚོག་དང་། །སེམས་མེད་

པའི་ཚོག་དང་། །གདགས་པའི་ཚོག་དང་། །གདགས་པ་མེད་པའི་ཚོག་དང་། །རང་བཞིན་གྱི་ཚོག་དང་། །རང་བཞིན་མེད་པའི་
ཚོག་དང་། །སྤང་བོའི་ཚོག་དང་། །སྤང་བོ་མེད་པའི་ཚོག་དང་།

སེམས་ཅན་གྱི་ཚོག་དང་། །སེམས་ཅན་མེད་པའི་ཚོག་དང་། །སྤོའི་ཚོག་དང་། །སྤོའི་མེད་པའི་ཚོག་དང་། །སྤྱང་ན་ལས་འདས་
པའི་ཚོག་དང་། །སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་མེད་པའི་ཚོག་དང་། །ཤེས་

མེད་པའི་ཚིག་དང་། བྱིན་གྱི་རྒྱ་བས་ཀྱི་ཚིག་དང་། བྱིན་རྒྱ་བས་མེད་པའི་ཚིག་དང་། ཡི་གེའི་ཚིག་དང་། ཡི་གེ་མེད་པའི་
ཚིག་དང་། འདི་དག་གི། སློ་གྲོས་ཚེན་པོ། སྡོན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་

བརྗོད་པའི་ཚིག་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་དོ། །།འཕགས་པ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ། བཅའ་པོ་གཉིས་པ། དེ་ནས་ཡང་བྱང་ཚུབ་སེམས་
དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་སློ་གྲོས་ཚེན་པོས་

བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་དོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་དང་། གནས་པ་
དང་། འགག་པ་རྣམ་པ་དུ་མཚིས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་

པ། སློ་གྲོས་ཚེན་པོ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་དང་། གནས་པ་དང་། འགག་པ་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། རྟོག་གི་
པ་རྣམས་ཀྱིས་ཁོང་དུ་མི་ཚུད་དོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། ལྷན་འགག་པ་

དང་། མཚན་ཉིད་འགག་པའོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་འདྲ་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ལྷན་སྐྱེ་བ་དང་། མཚན་ཉིད་སྐྱེ་
བའོ། །གནས་པ་འདྲ་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ལྷན་གནས་པ་དང་། མཚན་

ཉིད་གནས་པའོ། །སློ་གྲོས་ཚེན་པོ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། འཇུག་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། ལས་ཀྱི་མཚན་
ཉིད་དང་། རིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །སློ་གྲོས་ཚེན་པོ། མཚན་ཉིད་

{@109A} } ༡། །བརྒྱད་དུ་གསུངས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་མདོར་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། སྤང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
དང་། དངོས་པོ་སེམས་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་

པའོ། །སློ་གྲོས་ཚེན་པོ། ཇི་ལྟར་མེ་ལོང་ལ་གཟུགས་བཞིན་དུ་སྤང་བ་ལ་སྤང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འཛིན་ཏེ། སློ་གྲོས་
ཚེན་པོ། སྤང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། དངོས་པོ་སེམས་

རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་གཉིས་ནི་མཚན་ཉིད་ཐམི་དང་ཅིང་གཅིག་གི་རྒྱ་གཅིག་གོ། རྟོག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ལ་
སྣང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་བསམ་གྱིས་མི་ཐུབ་པའི་བག

ཆགས་ཡོངས་སུ་འགྲུང་བའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའོ། རྟོག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་དངོས་པོ་སོར་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་
ཡུལ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཐོག་མ་མེད་པའི་

དུས་ཀྱི་རྟོག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའོ། །དེ་ལ། རྟོག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་འ
གག་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཡང་དག

པ་མ་ཡིན་པར་ཀུན་རྟོག་པའི་བག་ཆགས་སྣ་ཚོ་གསལ་བོ་གསལ་སྟེ། རྟོག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་དངོས་པོ་མཚན་ཉིད་འགག་པའོ། རྟོ
ག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་

བ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་གང་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་ལ་གནས་པ་དང་། གང་ལ་དམིགས་པའོ། །དེ་ལ་གང་ལ་གནས་པ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཀྱི་རྟོག་པའི་གནས་

{@109B} རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བག་ཆགས་སོ། །གང་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་གི་སེམས་སྣང་བ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་
ཡུལ་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པའོ། རྟོག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན།

འཇིག་པའི་རྒྱལ་ཕྱོད་དང་། འཇིག་པའི་གོང་བུ་ནི་གཅིག་པའང་མ་ཡིན། ཐ་དད་པའང་མ་ཡིན་པ་དང་། ཇི་ལྟར་གསེར་
དང་རྒྱན་བཞིན་ཏེ། རྟོག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཅི་སྟེ་འཇིག་པའི་

གོང་བུ་འཇིག་པའི་རྒྱལ་ཕྱོད་དང་ཐ་དད་པ་ཞིག་ཡིན་ནའི་དེ་དག་ལས་བརྒྱུ་མས་པ་མ་ཡིན་པར་འགྲུང་ན། དེ་ནི་འཇིག་
པའི་རྒྱལ་ཕྱོད་དེ་དག་ལས་ཀྱང་བརྒྱུ་མས་པས་ན། དེའི་ཕྱིར་

ཐ་དང་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྟེ་ཐ་དང་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འཇིག་པའི་གོང་བྱ་དང་། རྩལ་སྤྱོད་བཏུ་བྱེ་བྲག་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་
བཞིན་དུ་སྟོ་གྲོས་ཚེན་པོ་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་

ཀུན་གཤི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་གཤམ་ཏེ་ཐ་དང་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཀུན་གཤི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱ་
ལས་འབྱུང་བར་མི་འབྱུར་རོ། །དེ་སྟེ་ཐ་དང་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འཇུག་

པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འགགས་ན་ཀུན་གཤི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདང་འགག་པར་འགྱུར་ན། དེ་ལྟར་བདག་གི་རིགས་ཀྱི་
མཚན་ཉིད་འགག་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། དེའི་སྤྱིར་སྟོ་

གྲོས་ཚེན་པོ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་རིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འགག་པར་མི་འགྱུར་གྱི་ལས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་འ
གག་གོ། །རང་གི་རིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འགགས་ན་ཀུན་གཤི་

{@110A} རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདང་འགག་པར་འགྱུར་ཏེ། སྟོ་གྲོས་ཚེན་པོ། ཀུན་གཤི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འགགས་
ན་ནི་སྟོ་བ་འདི་འདང་ལུ་སྟེགས་བྱེད་པའི་ཚད་པར་སྟོ་

དང་ཁྱད་པར་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །སྟོ་གྲོས་ཚེན་པོ། ལུ་སྟེགས་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་སྟོ་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། འདི་ལྟར་ཡུལ་ལ་འ
ཇིག་པ་རྒྱུན་ཚད་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུན་ཚད་པར་འགྱུར་

ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུན་ཚད་པས་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཀྱི་རྒྱུན་ཡང་ཚད་པར་འགྱུར་བའོ། །སྟོ་གྲོས་ཚེན་པོ། ལུ་
སྟེགས་བྱེད་རྣམས་ནི་རྒྱ་ལས་རྒྱུན་འབྱུང་བར་སྟོ་འོ། །རྒྱ་མ་གཏོག་

པར་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཞུགས་དང་སྤང་བ་འདུས་པ་ལས་འབྱུང་བར་མི་སྟོ་སྟེ། སྟོ་གྲོས་ཚེན་པོ། རྒྱ་ནི་གཙོ་བོ་
དང་། རྒྱེས་བྱ་དང་། དབང་པོ་དང་། དུས་དང་། རྩལ་སྤྱོད་སྟོ་

བའོ། །གཞན་ཡང་། སློབ་ལོ་ཆེན་པོ། དངོས་པོའི་རང་བཞིན་བདུན་ཡོད་དེ། འདི་ལྟར་འདུ་བ་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་
དང་། དངོས་པོའི་རང་བཞིན་གྱི་དངོས་པོ་དང་། མཚན་ཉིད་གྱི་

དངོས་པོ་དང་། འབྲུང་བ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་གྱི་དངོས་པོ་དང་། རྒྱུའི་དངོས་པོ་དང་། རྐྱེན་གྱི་དངོས་པོ་དང་། འགྲུབ་པའི་
དངོས་པོ་སྟེ་བདུན་མོ། །སློབ་ལོ་ཆེན་པོ། གཞན་

ཡང་དོན་དམ་པ་བདུན་ཏེ། འདི་ལྟར་སེམས་གྱི་དུལ་དང་། ཡེ་ཤེས་གྱི་དུལ་དང་། ལྟ་བུ་གཉིས་གྱི་དུལ་དང་། ལྟ་
བུ་གཉིས་ལས་འདས་པའི་དུལ་དང་།

{@110B} ལྟར་བ་མེད་པའི་དུལ་དང་། སྤྲུལ་གྱི་ས་ལས་འདའ་བའི་དུལ་དང་། དེ་བཞིན་གཤམ་ཤེས་པའི་སེམས་
རང་གིས་རིག་པའི་དུལ་ཏེ། འདི་དག་གི། སློབ་ལོ་ཆེན་པོ། འདས་

པ་དང་། མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་གྱི་དེ་བཞིན་གཤམ་ཤེས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་རྣམས་
གྱི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་དང་། དོན་དམ་པའི་སྣང་པོ་ཡིན་ཏེ།

དངོས་པོའི་རང་བཞིན་དང་དོན་དམ་པའི་སྣང་པོ་དེ་དང་ལྡན་པས་དེ་བཞིན་གཤམ་ཤེས་པ་རྣམས་འཇིག་རྟེན་པ་དང་། འཇིག་
རྟེན་ལས་འདས་པའི་མཚོགས་གི་ཚོས་རང་དངོས་པོ་མཚན་

ཉིད་དུ་གཏོགས་པའི་རྣམས་འཕགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱི་རྒྱུས་རྣམས་པར་འགོད་དེ། ཇི་ལྟར་ལུ་སྟེགས་བྱེད་པའི་སྣུ་བ་དང་།
ལྟ་བུ་རན་པ་དང་སྐྱེན་མོང་དུ་མི་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་རྣམ་

པར་འགོད་དོ། །སློབ་ལོ་ཆེན་པོ། ཇི་ལྟར་ལུ་སྟེགས་བྱེད་པའི་སྣུ་བ་དང་། ལྟ་བུ་རན་པ་དང་སྐྱེན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ཞེས།
འདི་ལྟ་སྟེ། སློབ་ལོ་ཆེན་པོ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་

གྲིབདག་གི་ཡུལ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ལྷ་བཤོང་དུ་མ་ཚུད་པ་དང་། བདག་གི་སེམས་སྤང་བ་ཙམ་དུ་མི་འཇུག་པས་བྱིས་
པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པའི་རང་

བཞིན་དོན་དམ་པར་ལྷ་བཤོང་གཉིས་སུ་སྤྲོ་བར་གྱུར་ཏེ། །སློ་གྲོས་ཚེན་པོ། གཞན་ཡང་མི་ཤེས་པ་དང་། སྲིད་པ་དང་། ལས་ཀྱི་
རྒྱུན་རྣམ་པར་ལོག་པ། རྣམ་པར་རྟོག་པ། སྲིད་པ་གསུམ་

{@111A} ༡། །གྲི་སྤྲུག་བསྐྱེད་རྣམ་པར་རློག་པ། རང་གི་སེམས་སྤང་བའི་ཡུལ་སྐྱུ་མ་རྗེས་སུ་མཐོང་བ་བཞུགས་པར་
བྱའོ། །སློ་གྲོས་ཚེན་པོ། དགོ་སྤྱོད་ངམ། བུ་ཟེ་གང་ལ་

ལ་མ་བྱུང་བའམ། ཡོད་པ་རྒྱ་ལས་འབྲས་བུ་མངོན་པ་དང་། དངོས་པོ་ཡུན་དུ་གཞན་པ་དང་། རྒྱུན་རྣམས་ལས་སྤང་བོ་དང་།
ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཚེད་རྣམས་སྐྱེ་བ་དང་། གཞན་

པ་དང་། བྱུང་ནས་ཀྱང་འཇིག་པར་འདོད་དེ། །སློ་གྲོས་ཚེན་པོ། དེ་དག་ནི་རྒྱུན་དང་། བྱབ་དང་། སྐྱེ་བ་དང་། སྲིད་པ་དང་།
སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་དང་། ལམ་དང་། ལས་དང་།

འབྲས་བུ་དང་། བདེན་པ་དང་། རྣམ་པར་འཇིག་པ་དང་། ཚད་པར་ལྷ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེན། མངོན་སུམ་དང་།
མི་དམིགས་པ་དང་། ཐོག་མ་མཐོང་བ་མེད་པའི་སྤྱིར་

རོ། །སློ་གྲོས་ཚེན་པོ། འདི་ལྷ་སྟེ། སྤྱོམ་ནི་རྩ་མཚེད་པས་རྩ་མའི་བྱབ་མི་བྱེད་དོ། །ས་བོན་ཚོགས་པའང་སྐྱུ་གུའི་བྱབ་མི་
བྱེད་དེ། །སློ་གྲོས་ཚེན་པོ། དེ་བཞིན་དུ་སྤྱང་བོ་དང་། ཁམས་

དང་། སྐྱེ་མཚེད་ཀྱི་དངོས་པོ་དེ་དག་འགགས་པ་དང་། འགག་པ་དང་། འགག་པར་འགྱུར་བ་ནི་བདག་ནི་སེམས་སྤང་བ་
རྣམ་པར་རྟོག་པ་མཐོང་བའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བས་དེ་དག་ནི་རྒྱུན་

མི་འཚད་པར་འབྱུང་བ་མེད་དོ། །སློབ་གྲོལ་ཆེན་པོ། གཤམ་ཏེ་མ་བྱུང་བ་འཇམ། ཡོད་པ་ལས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་གསུམ་
སྤྲེལ་པའི་རྒྱུ་གྱི་བྱེད་པ་ལྡན་པ་ལས་འབྱུང་དུ་ཟིན་ཞེས་

{@111B} སློབ་གྲོལ་ཆེན་པོ་རུས་སྤུལ་གྱི་སྤྱོད་ལྡན་མེད་པ་རྣམས་དང་། བྱེད་པ་ལས་ཀྱང་འབྱུང་མར་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ།
།སློབ་གྲོལ་ཆེན་པོ། ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལས་འབྱུང་བར་སྤྱོད་པ་ལས་དམ་བཅས་

པ་ཉམས་པ་དང་། དེས་པ་ལས་འགལ་བ་དང་། བྱ་བ་དང་ལས་དང་བྱེད་པ་དོན་མེད་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །སློབ་གྲོལ་ཆེན་པོ།
དེ་དག་ལ་འདྲ་གསུམ་སྤྲེལ་པའི་རྒྱུ་གྱི་བྱེད་པ་དང་ལྡན་

པས་རྒྱུ་དང་། འབྲས་བུ་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་སློབ་པ་ཡོད་དེ། འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་དང་། དེ་ལྟར་བྱུང་བའི་
ཡོད་པ་དང་། མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པར་རིག་པ་དང་། གཞུང་

གིས་བརྟགས་པའི་ས་ལ་གནས་ཤིང་རང་གི་ལྟ་བུ་ཉེས་པའི་བཀའ་ཆགས་ཀྱིས་སློབ་ཏེ། སློབ་གྲོལ་ཆེན་པོ། དེ་ལྟར་བྱིས་པ་སོ་
སོའི་སློབ་པོ་རྣམས་ཉེས་པའི་ལྟ་བུ་ཟེན་པ་མི་མཉམ་པའི་སློབ་

ཅན་རྣམས་མི་ཤེས་པས་བསྟན་པ་ལ་ཐམས་ཅད་མ་ལྷོད་པས་བསྟན་ཏེ་ཞེས་ཟེར་རོ། །སློབ་གྲོལ་ཆེན་པོ། དག་གི་སྤྱིང་རམ་བྲམ་
ཟེ་གང་ལ་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་སྤྱིན་དང་། འགལ་མེ་བསྟོར་

བ་དང་། སྤྱི་ཟེའི་གྲོང་ཁྱེར་དང་། མ་སྤྱོད་པ་དང་། སྤྱོད་པ་དང་། སྤྱི་གཞུ་བ་དང་། ཚུའི་ལྷ་བ་དང་། མི་ལམ་དང་། སྤྱི་རོ་ལ་ཏུ་
སེམས་ཀྱི་སྤྲང་བ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཀྱི་

སློབ་པ་མ་ཐོང་བས་རང་གི་སེམས་སྤང་བ། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རྒྱུ་གྱི་རྟོག་པ་མེད་པ། ཡོངས་སུ་བརྟགས་པའི་བརྗོད་པ་
དང་། མཚན་དང་མཚན་གྱི་གཞི་དང་། བརྗོད་པར་བྱ་བ་

{@112A} ཨྲ། །དང་བྲལ་བ། །ལུས་དང་ལོངས་པོ་དེ་དང་། །གནས་སུ་སྒྲིབ་བའི་ཀློན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། །ཡུལ་
དང་། །གཟུང་བ་དང་། །འཛིན་པ་དང་རྣམ་པར་བྲལ་

བཞུགས་པ་མེད་པའི་དེ་ཡུལ། །སྐྱེ་བ་དང་གནས་པ་དང་འཇིག་པ་སྤངས་པ། །བདག་གི་སེམས་སྐྱེ་བ་དང་ལྷན་པ་རྣམ་
པར་སྐྱོམ་པར་འགྲུར་ཏེ། །སྤྱོད་སྤོང་ཆེན་པོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་དག་གི་རིང་པོ་མི་ཐོགས་པར་འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་མཉམ་པ་ཉིད་འཐོབ་
པར་འགྲུར་རོ། །སྤྱོད་སྤོང་ཆེན་པོ། །སྤྱིང་ཆེ་ཆེན་པོ་དང་། །ཐབས་

ལ་མཁས་པ་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པར་གྲུར་པའི་སྦྱོར་པ་དང་། །སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་སྦྱོམ་དང་། །གཟུགས་བརྟན་
དང་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། །རྒྱུན་གྱིས་མ་བརྩམས་པ་དང་།

སྤྱིན་པ་གི་ཡུལ་རྣམ་པར་དབེན་པ་དང་། །སེམས་སྤྱི་རོལ་ཏུ་ལྷ་བས་མཚན་མ་མེད་པའི་སྤྱིན་གྱི་རྒྱབས་དང་ལྷན་པ་རྣམས་
རིམ་གྱིས་སའི་རིམ་པ་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་ཡུལ་ལ་རྗེས་སུ་

འཇུག་པ་དང་། །ཁམས་གསུམ་བདག་གི་སེམས་སྦྱོམ་མར་ཤིན་ཏུ་མོས་པར་རབ་ཏུ་སྐྱོམ་པས་སྦྱོམ་ལྷ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་
རབ་ཏུ་འཐོབ་པར་འགྲུར་རོ། །བདག་གི་སེམས་སྦྱད་བ་

མེད་པ་ཙམ་ལ་འཇུག་པས་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་ལ་གནས་པ་རྗེས་སུ་ཐོབ་པར་སྐྱེ་བ་དང་། །བྱུང་དང་ལྷན་པའི་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཉིང་རེ་འཛིན་དོན་རྗེས་གཟུགས་

{@112B} ལྷ་བུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱི་རོལ་སུ་སོང་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་གྱི་སྦྱུལ་པ་དང་ལྷན་པ། །སྐྱོབས་དང་།
མཛོན་པར་ཤེས་པ་དང་། །དབང་དང་། །སྤྱིང་བརྩེ་བ་དང་། །སྤྱིང་ཆེ་དང་ཐབས་གྱིས་

བརྒྱན་པ། སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞིང་གི་མུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་གནས་སུ་ཉེ་བར་འགྲོ་བ། སེམས་དང་། ཡིད་དང་། ཡིད་ཀྱི་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་བྲལ་བ། རིམ་གྱིས་གནས་འཕྲོས་པའི་

དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་བ་ཏུ་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །སློབ་གྲོས་ཆེན་པོ། དེ་བས་ན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་
ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་བ་སྲུང་བ་དང་བར་བ་

ཏུ་འཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤང་པོ་དང་། ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དང་། སེམས་དང་། རྒྱ་དང་། རྒྱུན་དང་། བྱ་བ་དང་ལྡན་པ་
དང་། སྐྱེ་བ་དང་། གནས་པ་དང་། འཇིག་པར་རྣམ་པར་

རྟོག་པའི་སློབ་པ་དང་བྲལ་བར་སེམས་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་བྱའོ། །ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་པའི་གནས་ངན་
ལེན་གྱི་བག་ཆགས་བྱུང་བའི་སྲིད་པ་གསུམ་པོ་རབ་ཏུ་མཐོང་

ནས་། སངས་རྒྱལ་གྱིས་སྤང་བ་མེད་པ། མི་སྐྱེ་བ་དྲན་པའི་སྤྱིར་འཕགས་པ་སོ་སོར་དག་གི་ཚོས་རྟོགས་པར་ཁོང་དུ་ཚུད་པས་
བདག་གི་སེམས་ལ་དབང་སྐྱེར་ཞིང་། ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་

ལོ་དཔ་རྟོགས་པར་ཁོང་དུ་ཚུད་པས་གཟུགས་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཚོར་བ་བྱུང་བ་འདྲ་བ་ཤིན་ཏུ་ཕྱ་ཞིང་སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་རྗེས་
སུ་འཇུག་པའི་སྐྱེ་ལ་པའི་གཟུགས་དང་། སེམས་ཙམ་དུ་

{@113A} ༡༡། །འཇུག་པས་སའི་རིམ་པའི་མཚམས་སྐྱེར་བ་འབྲེལ་པ་རབ་ཏུ་འཇིག་པར་འགྱུར་རོ། །སློབ་གྲོས་ཆེན་
པོ། དེ་བས་ན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་

ཆེན་པོས་བདག་གི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ལ་མཁས་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་ཡང་སློབ་གྲོས་ཆེན་པོས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས།
སེམས་དང་ཡིད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། ཚོས་

ལྷ་དང་། རང་བཞིན་གྱི་མཚན་ཉིད་སངས་རྒྱལ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་རྣམས་རྗེས་སུ་དོང་བ་བདག་གི་སེམས་སྣང་
བའི་དཔྱལ་དང་རྣམ་པར་བྲལ་བར་བྱེད་པ། བཟོད་

པ་དང་། རིགས་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་འཇིག་པ། སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསུང་རབ་ཀྱི་སྒྲིབ་པོ་
ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་མེ་ཏོག་བཟུང་དུ་གསོལ། ལང་ཀའི་

གྲོང་རྒྱལ་དང་། མ་ལ་ཡའི་རྒྱ་མཚོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་རྣམས་ཀྱི་སྤྲད་དུ་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་
དཔྱལ་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱབ་ས་ལྟ་བུ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་

པས་རྗེས་སུ་གསུངས་པ་བཟུང་དུ་གསོལ། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་སེམས་དཔལ་ཚེན་
པོ་སློ་གྲོས་ཚེན་པོ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྤྲུལ་ཏོ། །སློ་

གྲོས་ཚེན་པོ། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་རྒྱ་བཞི་དག་གིས་འབྱུང་ངོ། །བཞི་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། རང་གི་སེམས་སྣང་བ་
ལ་འཛིན་པར་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པ་དང་། ཐོག་མ་མེད་

{@113B} པའི་དུས་ནས་སློས་པའི་གནས་ངན་ལེན་གྱི་གཟུགས་ཀྱི་བག་ཆགས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། རྣམ་པར་
ཤེས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། གཟུགས་རྣམ་པ་སྣོམ་གསུམ་གྱི་

མཚན་ཉིད་ལ་ངོ་མཚར་དུ་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ། སློ་གྲོས་ཚེན་པོ། རྒྱ་བཞི་པོ་འདི་དག་གིས་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཆུའི་
རྒྱང་ལྟ་བུ་ལས་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱབ་ས་ལྟ་བུ་

ངོ། །སློ་གྲོས་ཚེན་པོ། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་ལྡན་རབ་དང་། སྤྱི་ལྟར་
བྱ་རྣམས་ལ་འད་དེ་བཞིན་ཏེ། མེ་ལོང་ལ་ཅིག་ཅར་དང་།

རིམ་གྱིས་ཡུལ་གྱི་གཞུགས་སྐྱོད་བྱས་ཏེ། རྒྱ་མཚོ་ལ་རྒྱུང་གིས་བཏབ་པ་བཞིན་དུ། སློབ་གྲོགས་ཚེན་པོ། ཡུལ་གྱི་རྒྱུང་དང་།
སེམས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ལྷོ་བས་རྒྱུ་ལྷོ་བྱ་བ་རྒྱུན་མཚད་པའི་མཚན་

ཉིད་གཅིག་དང་། ཐང་དང་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ལས་དང་རིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། འེན་ཏུ་འབྲེལ་པའི་རང་བཞིན་ངོ་
བོ་ཉིད་ཁོང་དུ་མི་ཚུད་པ་རྣམ་པར་འེས་པའི་ཚོགས་ལེ་

འཇུག་གོ། སློབ་གྲོགས་ཚེན་པོ། རྣམ་པར་འེས་པའི་ཚོགས་ལེ་བོ་དེ་དག་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་རྒྱུང་དང་ཡུལ་གྱི་བྱེད་པ་འབྲེད་པའི་
མཚན་ཉིད་ཁོང་དུ་ཚུད་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་

པར་འེས་པ་དེ་དག་གི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་པའི་བདག་ཉིད་རབ་ཏུ་འཇུག་སྟེ། དེ་དག་དང་དེ་འདི་སྟེ་མ་དུ་བདག་ཅག་ཞེ་ལྷན་ཅིག་
ཏུ་ཕན་ཚུན་རྒྱུར་གྱུར་ཅིང་། རང་གི་སེམས་སྐྱོང་བའི་རྣམ་

{@114A} ཟླ། །པར་རྟོག་པ་ལ་མཛོལ་བར་ཞེན་པས་ཞུགས་པའི་སྟེ་མ་དུ་མ་སེམས་སོ། །འོན་ཀྱང་ཕན་ཚུན་ཐམི་དང་
པའི་མཚན་ཉིད་དུ་ལྷན་ཅིག་རྣམ་པར་རིག་པའི་

ཡུལ་བྱེད་པ་འབྲེད་པ་ལ་འཇུག་སྟེ། དེ་ལྟར་འཇུག་པའི་ཚོམ་ཉམ་པར་བཞག་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཅན་གྱིས་གྱང་ཇི་ལྟར་
འེན་ཏུ་ཕྱ་བར་རྒྱུ་བའི་བག་ཚགས་འཇུག་པ་རྣམས་མི་འེས་

པར་རྒྱུ་ལི། རྣལ་འབྱོར་ཅན་རྣམས་ཞེ་འདི་ལྟར་བདག་ཅག་རྣམ་པར་འེས་པ་རྣམས་བཀག་ཞུས་སྟོམས་པར་འཇུག་གོ།
སྟེ་མ་དུ་སེམས་གྱང་། དེ་དག་ཞེ་རྣམ་པར་འེས་པ་མ་འགགས་

བཞིན་དུ་སྟོམས་པར་འཇོག་སྟེ། བག་ཚགས་ཀྱི་ས་བོན་མ་འགགས་པའི་ཕྱིར་ནི་མ་འགགས་པའོ། །ཡུལ་ལ་འཇུག་ཅིང་འ
ཇོན་པ་མེད་པས་ནི་འགགས་སོ། །སློབ་གྲོགས་ཚེན་པོ།

ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྒྱ་ཞིང་འཇུག་པ་དེ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་སྤྲོ་བས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་། ས་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པའི་
བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་མ་གཏོགས་པར་གཞན་

ཉམ་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། ལུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཁོང་དུ་ཚུད་པའམ།
ཉིང་ལེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཀྱང་རྟོགས་

པར་སྤྲོ་བ་ཡིན་ནོ། །སྟོ་གྲོས་ཆེན་པོ། གཞན་དུ་ན་སའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཤེས་རབ་དང་། ཡེ་ཤེས་ལ་མཁས་ཤིང་། ཚོགས་
རབ་ཏུ་སྤྲེ་བ་ལ་རྣམ་པར་གདོན་མི་ཟ་བ་རྒྱལ་

{@114B} བ་རྣམས་ལ་མཐའ་ཡས་པའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་བསགས་པ། རང་གི་སེམས་སྤང་བ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་
སྟོབས་པ་དང་བྲལ་བ། བགས་ཚལ་སྦྱག་པོ་དང་། ལུག་དང་ཤིང་ཁོང་ན་

གནས་ཤིང་རྣལ་འབྱོར་རབ་དང་འབྲིང་དང་ཐམ་ལ་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤང་
བའི་རྒྱུད་མཐོང་བ་དང་། ཞིང་མཐའ་ཡས་པའི་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་

དབང་བསྐྱར་བ་དང་། དབང་དང་། སྟོབས་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་། ཉིང་ལེ་འཛིན་རྣམས་ཀྱང་ཐོབ་པར་རུས་སོ། །སྟོ་
གྲོས་ཆེན་པོ། དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་སྦྱོལ་ལ་རི་

མོར་བྱས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་དང་། ཡིད་དང་། ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རང་གི་སེམས་སྤང་བའི་རང་བཞིན་གྱོད་
ཡུལ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་འཁོར་བ་སྲིད་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས་དང་།

སྟེད་པ་དང་། མི་ཤེས་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་ལས་རྒྱལ་བར་རུས་སོ། །སྟོ་གྲོས་ཆེན་པོ། དེའི་ཕྱིར་རྣལ་འབྱོར་ཅན་གྱིས་དགོ་
བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་སྦྱོལ་དང་བསྟེན་པའི་ནམ་ཉན་བརྩམ་

པར་བྱོལ་། དེ་ནས་དེའི་ཚོ་བཙམ་ལྷན་འདས་གྱིས་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་བཀའ་སྤྲུལ་ཏེ། ཇི་ལྟར་རྒྱ་མཚོའི་དབང་
རྒྱལ་སྐྱམས། རྒྱུ་གི་རྒྱུ་གྱིས་བྱུང་བ་དག་། ལམ་ཅིང་།

རབ་ཏུ་འབྱུང་བ་ནི། རྒྱུ་ཡང་རྣམ་པར་འཚད་པ་མེད། །ཀུན་གཞི་ཚུ་པོ་དེ་བཞིན་དུ། །རྟག་ཏུ་ཡུལ་གྱི་རྒྱུ་དག་གིས་བརྒྱུད། །
སྣ་ཚོགས་རྣམ་ཤེས་དབང་རྒྱལ་སྐྱམས། ལམ་ཅིང་།

{@115A} ལྟ། རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་འགྱུར། །སྤོམ་པོ་དམར་པོ་ལན་ [~Tswa] །ཉེ་དང་། །མར་དང་འོ་མ་ལ་ར་
དང་། །བསྐྱབ་པའི་འབྲས་བུ་མེ་ཏོག་དང་། །ཇི་ལྟར་ཉི་ཟླའི་འོད་ཟེར་དང་། །

རྒྱ་མཚོ་ཡི་ནི་དབང་རྒྱལ་སྐྱམས་དག་། མི་གཅིག་ཐ་དད་མིན་པར་ཤེས། །དེ་བཞིན་རྣམ་ཤེས་བདུན་པོ་ཡང་། །སེམས་དང་ལྷན་
ཅིག་ལྷན་པའོ། །རྒྱ་མཚོ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ནི། །

འབང་རྒྱལ་སྐྱམས་རྣ་ཚོགས་དེ་དག་སྟེ། །རྣམ་པར་ཤེས་ཤེས་བྱ་བ་ནི། །ཀུན་གཞི་དེ་བཞིན་སྣ་ཚོགས་འབྱུང་། །སེམས་དང་
ཡིད་དང་རྣམ་ཤེས་པ། །མཚན་ཉིད་དོན་ཏུ་རབ་ཏུ་

བརྟག་ །བརྒྱུད་པོ་ཐ་དད་མ་ཡིན་མཚན། །མཚན་གྱི་གཞི་དང་མཚན་ཉིད་མེད། །རྒྱ་མཚོ་དང་ནི་དབང་རྒྱལ་སྐྱམས་རྣམས། །ཇི་
ལྟར་ཁྱད་པར་མེད་པ་བཞིན། །སེམས་དང་རྣམ་

ཤེས་དེ་བཞིན་དུ། །ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་མི་རྟོག་དོ། །སེམས་ནི་ལས་རྣམས་གསོག་པར་བྱེད། །ཡིད་ཀྱང་རྣམ་པར་གསོག་པ་
སྟེ། །རྣམ་པར་ཤེས་པས་རྣམ་པར་རིག་ །ལྷུ་པོ་སྣང་།

ལ་རྟོག་པར་བྱེད། །སྤོམ་པོ་དམར་པོའི་རྣམ་པར་ནི། །མི་ཡི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཤམ། །དབང་རྒྱལ་སེམས་དང་མཐུན་པར་
ོཚས། །ཅི་སྐད་སྐད་ཆེན་བཤད་དུ་གསོལ། །

སྒོན་པོ་དམར་པོའི་རྣམ་པ་རྣམས། །དབའ་རྒྱབས་དག་ལ་མ་མཚེས་ཏེ། །མཚན་ཉིད་དོན་དུ་བྱིས་པ་ལ། །སེམས་གྱི་འཇུག་
པ་བཤད་པའོ། །དེ་ལ་འཇུག་པ་མེད་པ་སྟེ། །རང་

{@115B} གི་སེམས་ནི་གཟུང་བ་སྤངས། །གཟུང་བ་ཡོད་ན་འཛིན་པ་ཡང། །དབའ་རྒྱབས་མཐུན་པར་སྐྱབ་པར་འ
གྱུར། །ལུས་དང་ལོངས་ོད་གནས་ལྟ་བུར། །མི་ཡི་རྣམ་པར་ཤེས་པར་སྒྲུང་། །

དེ་སྒྱུར་དེ་ཡི་འཇུག་པ་ནི། །དབའ་རྒྱབས་དག་དང་འབྲ་བར་སྒྲུང་། །དབའ་རྒྱབས་དངོས་པོར་རྒྱ་མཚོ་ནི། །གར་བྱེད་རྣམ་
པར་རིག་འགྱུར་ན། །ཀུན་གཞི་འཇུག་པ་དེ་བཞིན་དུ། །ཅི་ཡི་

སྒྱུར་ན་སྒོམ་མི་རིག། །བྱིས་པ་སྒོ་དང་མི་ལྡན་པས། །ཀུན་གཞི་རྒྱ་མཚོ་འཛིན་པ་བཞིན་དུ། །དབའ་རྒྱབས་འབྱུང་བའི་ཚོས་མཐུན་
སྒྱུར། །དཔེ་ཡིས་ཉེ་བར་སྐྱུར་བ་ཡི་ན། །སྐྱེ་བོ་བཟང་རྣམ་བར་

མ་ལ། །གདུགས་འཆར་འགྱུར་བ་འཛིན་པ་བཞིན་དུ། །དེ་བཞིན་འཇིག་རྟེན་སྒྲོན་མ་ཁྲོད། །བྱས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་དག་སྟོན།
ཚོས་ལ་རབ་ཏུ་བཞུགས་མཛད་ཅིང། །ཅི་སྒྲུང་དེ་བཞིན་

ཉིད་མི་གསུང་། །དེ་སྟེ་དེ་བཞིན་ཉིད་གསུང་ན། །སེམས་ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་མ་མཚེས། །ཇི་ལྟར་རྒྱ་མཚོ་འཛིན་དབའ་རྒྱབས་དང།
མེ་ལོང་རྗེ་ལམ་ཇི་བཞིན་དུ། །ཅི་གཚའི་དུས་སུ་

སྒྲུང་བ་བཞིན། །སེམས་ཀྱང་རང་གོ་དུས་ལ། །ཡུལ་དང་རྣམ་པར་མི་ལྡན་པས། །རི་མ་གྱིས་འཇུག་པར་རབ་ཏུ་འབྱུང་།
རྣམ་པར་ཤེས་པས་རྣམ་པར་རིག་ཡིད་གྱིས་དེ་

བཞིན་སྟེམས་པར་བྱེད། །ལྗེ་པོ་རྣམས་ལ་སྒྲུང་བར་མཛོན། །མཉམ་པར་བཞག་ལ་རིམ་པ་མེད། །རི་མོའི་མཁའ་པོ་ལ་ལའ
མ། །རི་མོ་མཁའ་གྱི་སྐྱོབ་མའང་རུང་། །རི་མོའི་

{@116A} ཨོཾ འོན་དུ་ཚོན་འགྱུར་པ། བཤད་པ་འདི་ཡང་དེ་དང་འདྲ། ཚོན་ལ་རི་མོ་ཡོད་པ་མིན། ཤིར་དང་སྣོད་
ལ་འང་དེ་བཞིན་མེད། སེམས་ཅན་དྲང་བའི་དོན་གྱི་སྲིད། །

ཚོན་གྱིས་རི་མོ་རྣམ་པར་བརྟག། ཡང་དག་ལ་ནི་ཡི་གེ་མེད། བཤད་པ་དག་ནི་འཇུག་ལ་པོ། ཚོས་རྣམས་ལ་ནི་གནས་
བཅས་ཤིང་། རྣལ་འབྱོར་ཅན་ལ་ཡང་དག་བསྟན། སོ་སོ་རང་

རིག་ཡང་དག་ནི། བརྟག་དང་རྟོག་པས་ཡང་དག་སྤངས། རྒྱལ་བའི་སྲས་ལ་འདི་བསྟན་གྱི། བྱིས་པ་རྣམས་ལ་བཤད་མ་
ཡིན། ཇི་ལྟར་སྐྱུ་མ་སྐྱ་ཚོགས་དག། སྤང་ཡང་ཡོད་པ་

མ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་བཤད་པ་སྐྱ་ཚོགས་ཀྱང་། བཤད་པ་རྣམ་པར་འཇུག་ལ་པོ་ཡིན། གཞན་ལ་གང་ཞིག་བསྟན་པ་དེ།
གཞན་ལ་བཤད་པར་མི་རུང་སྟེ། ཇི་ལྟར་ནད་པ་སོ་སོ་

ལ། རྣམས་པ་སྐྱ་རྣམས་གཏོང་བ་ལྟར། སངས་རྒྱལ་དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་ལ། སེམས་ཅན་དུ་འཕང་རབ་ཏུ་གསུང་།
མཐོན་པོ་རྣམས་ནི་གང་གསུང་བའི། སོ་སོ་རང་རིགོད་

ཡུལ་ནི། རྟོག་པ་ཅན་གྱི་ཡུལ་མ་ཡིན། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་འཕང་དེ་བཞིན་མིན། སློ་གོས་ཚེན་པོ། གཞན་ཡང་བྱང་ཚུབ་
སེམས་དཔའ་རང་གི་སེམས་སྤང་བའི་གཟུང་བ་དང་།

འཛིན་པ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འོད་ཡུལ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་འདོད་པས་འདུ་བ་དང་། འདུ་འཛིན་དང་། གཉིད་དང་། སྐྱིབ་པ་
མེད་པར་བྱའོ། སྲོད་དང་། ཐོ་རངས་དང་། ཉམ་

{@116B} གྱི་གྲུང་ལ་མི་ཉལ་བའི་སྦྱོར་བ་ལ་བརྩོན་པར་བྱའོ། ལུ་སྟེགས་ཅན་དང་། རན་པའི་གཙུག་ལག་དང་།
གཏམ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཐེག་པའི་མཚན་ཉིད་དང་བཟུལ་

བར་བྱའོ། །བྱང་རྒྱུ་མེད་པ་དཔལ་མེད་པ་ཆེན་པོས་རང་གི་མེད་པ་སྤངས་པར་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཁོང་
དུ་རྒྱུད་པར་རྟོགས་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་། སློ་གྲོས་ཆེན་

པོ། །བྱང་རྒྱུ་མེད་པ་དཔལ་མེད་པ་ཆེན་པོས་མེད་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་རབ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རྣམས་པར་དགོང་
པ་ལ་གཞན་ཏེ། གོང་དུ་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་

མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་བརྩོན་པར་བྱའོ། །དེ་ལ། སློ་གྲོས་ཆེན་པོ། གོང་དུ་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་པོ་
གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། སྤངས་པ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་

དང་། སངས་རྒྱུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་གི་སློན་ལམ་གྱི་བྱིན་གྱི་རྒྱུ་མཚན་ཉིད་དང་། འཕགས་པ་སོ་སོ་རང་གི་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེ། དེ་དག་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པས་རྣམས་

འབྱོར་ཅན་བོད་བྱ་ཐེང་པོ་ལྟ་བུར་མེད་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྤངས་ཏེ། རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་གྱི་ས་
བརྒྱུད་པོ་ཐོབ་ནས་དེའི་གོང་དུ་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་བརྩོན་

པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལ། སློ་གྲོས་ཆེན་པོ། ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱུས་དང་། ལུ་
སྟེགས་ཅན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་འདྲིས་པ་

{@117A} ལམ་འབྱུང་པོ། སློ་གྲོས་ཆེན་པོ། བྱིན་གྱི་རྒྱུ་མཚན་ཉིད་ནི་སློན་གྱི་སངས་རྒྱུས་རྣམས་ཀྱི་རང་
གི་སློན་ལམ་གྱི་བྱིན་གྱི་རྒྱུ་མཚན་ཉིད་ལམ་འབྱུང་པོ། སློ་

གྲོས་ཆེན་པོ། སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པ་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་དང་། མཚན་
ཉིད་ཐམས་ཅད་ལ་མཛོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པ་དང་།

སྐྱུམ་ལྟ་བུའི་ཉིང་ལོ་འཛིན་གྱི་ལྷུས་རབ་ཏུ་ཐོབ་པས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ས་ཁོང་དུ་ཚུད་པའི་རྟོགས་པ་རྒྱ་བ་ལས་འབྱུང་བོ། །སློ་
གྲོས་ཚེན་པོ། འདི་ནི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་

གསུམ་སྟེ། འཕགས་པའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་དང་ལྡན་ན་འཕགས་པ་རྣམས་འཕགས་པ་བདག་གི་སོ་སོ་རང་གི་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་ད་ལུ་ལ་ཁོང་དུ་ཚུད་པར་འགྱུར་བོ། །དེ་བས་ན་སློ་གྲོས་

ཚེན་པོ། འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་པོ་ལ་བརྩོན་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་སངས་རྒྱུས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བྱིན་
གྱིས་བརྒྱབས་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་

དཔའ་ཚེན་པོ་སློ་གྲོས་ཚེན་པོས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་འཁོར་དེ་དག་གི་སེམས་དང་། བསམ་པའི་ད་པ་རབ་ཏུ་ཤེས་
ནས་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དངོས་པོ་རབ་ཏུ་འབྱེད་པ་

ཞེས་བྱ་བའི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ལྷུས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། དེ་བཞིན་གཤེས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་
ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་རྣམས་གང་

{@117B} ལ་གནས་ཤིང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་རྣམས་ལ་རང་དངོས་འཛིན་ཉིད་དུ་
གཏོགས་པ་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པའི་རང་བཞིན་རྟོགས་པ་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་སྟོན་

པ་དང་། ཡོངས་སུ་བརྟགས་པའི་རང་བཞིན་རྟོགས་པ་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་བྱེད་གཤེས་པ་གང་གིས་གང་ཟེན་
དང་། ཚོས་ལ་བདག་མེད་པའི་རབ་ཏུ་རྒྱ་བ་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་ཏེ།

ས་རྣམས་ལ་མཁས་པར་བྱས་པ་རྣམས་ཉོན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱུས་དང་། །ལུ་སྟེགས་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསམ་
གཏན་དང་། ཉིང་ལོ་འཛིན་དང་། །སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་བདེ་

བལས་འདས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་མཐུན་པའི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཚོས་ལྡོང་། རང་
བཞིན་རྟོགས་པ་ལས་རྣམ་པར་འོག་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་

པའི་ཚོས་གྱི་སྐྱེ་ཤེས་རབ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཤིན་ཏུ་འབྲེལ་པའི་ཚོས་ཅན་སྐྱེ་མའི་དེ་ཡུལ་གྱི་མངོན་པར་གྲུབ་པ། སངས་རྒྱས་
གྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་དང་། དགའ་ལྡན་གྱི་ཕོ་བྲང་དང་།

འོག་མིན་གྱི་གནས་སུ་ཉེ་བར་བཞུད་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་བར་ཏུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ། འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་
གྱི་དངོས་པོ་རབ་ཏུ་འབྱེད་པའི་རང་བཞིན་ཚོས་གྱི་རྣམ་གྲངས་

ཚོགས་བརྒྱ་ཅུ་བརྒྱད་ཤིན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་གནས་བདག་ལ་བཤད་དུ་གསོལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། སློ་གྲོས་
ཚེད་པོ། འདི་ལ་ལུ་སྟེགས་གྱི་ལྟ་བུ་ཅན་ལ་ལ་མེད་པ་ལ་

{@118A} ཟླ། མངོན་པར་ཞེན་པ་དག་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སློའི་རྒྱ་ཟད་པའི་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྤྱིར་རི་བོང་ལ་
རམ་མེད་དོ་སྟོམ་སྟེ། ཇི་ལྟར་རི་བོང་ལ་རི་བོང་གི་རམ་མེད་པ་དེ་

བཞིན་དུ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་འང་རྣམ་པར་རྟོག་གོ། སློ་གྲོས་ཚེད་པོ། གཞན་ཡང་འབྱུང་བ་དང་། ཡོན་ཏན་དང་། རྟུལ་
དང་། ཇུས་དང་། དབྱིབས་དང་། དཔེ་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་

མཐོང་ནས་རི་བོང་གི་རམ་མེད་པར་མངོན་པར་ཚགས་ཤིང་ཞེན་པ་རྣམས་བལང་གི་རམ་མེད་དོ་སྟོམ་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་
གོ། སློ་གྲོས་ཚེད་པོ། མཐའ་གཉིས་གྱི་ལྟ་བུར་ལྷུང་ཞིང་སེམས་

ཅམ་དུ་མ་རྟོགས་པའི་སློ་ཅན་དེ་དག་དེ་རང་གི་སེམས་གྱི་ཁམས་རྣམ་པར་རྟོག་པས་ལུས་དང་། འོངསོ་ད་དང་། གནས་
དང་། འགྲོ་བ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཅམ་ལ། སློ་གྲོས་

ཆེན་པོ། རི་བོང་གི་ར་མ་ཡོད་པ་དང་། མེད་པ་ལས་རྣམ་པར་ལོག་པ་བརྟག་པར་མི་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ། སློབ་གྲོས་ཆེན་པོ།
དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལས་རྣམ་

པར་ལོག་སྟེ་བརྟག་པར་མི་བྱའོ། །སློབ་གྲོས་ཆེན་པོ། གང་ཡང་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལས་རྣམ་པར་ལོག་པའི་རི་བོང་གི་ར་མ་
ལ་མེད་དོ་སྟེ་སྟེ་རྟོག་སྟེ། དེ་དག་གིས་ཐབ་ཚུན་དུ་ལྟོས་

པའི་རྒྱུ་ལྱིར་རི་བོང་གི་ར་མ་མེད་དོ་སྟེ་སྟེ་བརྟག་པར་མི་བྱའོ། །སློབ་གྲོས་ཆེན་པོ། རྒྱལ་ལྗོངས་ཀྱི་བར་དུ་བརྟག་པར་ན
དངོས་པོ་མི་དམིགས་ཏེ། མེད་པའི་རྒྱུར་འཕགས་པའི་ཡོ་

{@118B} །ཤེས་ཀྱི་ར་ཡུལ་ལས་རྣམ་པར་ལོག་པའི་བ་ལང་གི་ར་མ་ཡོད་པར་མི་བརྟག་གོ། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་
ལ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སློབ་གྲོས་ཆེན་པོས་འདི་

སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏེ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་འབྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་མ་ཐོང་ནས་རྗེས་སུ་དཔག་ན། རྣམ་
པར་རྟོག་པ་མི་འབྱུང་བ་ལ་ལྟོས་ཏེ། དེ་མ་མཚིས་ཞེས་

བསྐྱིབས་འགྱུར་རོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་བ། སློབ་གྲོས་ཆེན་པོ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་འབྱུང་བ་ལས་ལྟོས་ཏེ།
དེ་མེད་པ་མ་ཡིན་གོ། །དེ་ཅིའི་རྒྱུར་ཞེ་ན། དེ་ནི་རྣམ་པར་

རྟོག་པ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་སྟེ། སློབ་གྲོས་ཆེན་པོ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་དེའི་ར་མ་ལས་བརྟེན་ཏེ་བྱུང་བའོ། །སློབ་གྲོས་ཆེན་པོ། འདི་
ལྟར་ར་མ་ལས་བརྟེན་ཏེ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བྱུང་བས་དེའི་རྒྱུར་

བརྟེན་པའི་རྒྱ་ཡིན་པ་དང་། ཐད་དཔེ་དང་། ཐད་དཔེ་མ་ཡིན་པར་རྣམ་པར་སྐྱངས་པའི་རྒྱུར་དེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་རི་བོང་གི་ར་མ་
མེད་པ་མ་ཡིན་གོ། །སློབ་གྲོས་ཆེན་པོ། རི་བོང་གི་ར་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་

གལ་ཏེ་ཐ་དང་ན་ནི་ར་མའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་སྟེ་ཐ་དང་པ་མ་ཡིན་ན་ནི་དེའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བས་
རྒྱལ་སྤྱོད་འགྲི་བར་དུ་རབ་ཏུ་བརྟགས་ན་མི་དམིགས་པས་ར་ཐ་དང་ཐ་དང་།

པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དེའང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀའི་དངོས་པོ་མེད་ན་གང་གིས་ཅི་ལས་ལྟོས་ཏེ་མེད་པར་འགྱུར།
སྤྱོ་གྲོས་ཆེན་པོ། གལ་ཏེ་ལྟོས་ནས་མེད་པར་མི་འགྱུར་ན།

{@119A} ལྟོ་མི་མཉམ་པའི་སྤྱིར་བ་ལང་གི་ར་ཐ་ཡོད་པ་ལས་ལྟོས་ཏེ། རི་བོང་གི་ར་ཐ་མེད་ཅེས་ཀྱང་བརྟགས་
པར་བྱ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །སྤྱོ་གྲོས་ཆེན་པོ། ལྟོ་མི་མཉམ་པའི་

སྤྱིར་ཡོད་པ་དང་། མེད་པར་སྐྱབ་རྣམས་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། མེད་པར་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །སྤྱོ་གྲོས་ཆེན་པོ། གཞན་
ཡང་ལུ་སྟེགས་བྱེད་པའི་ལྟ་བུ་ཅན་གཞུགས་དང་རྒྱུ་

དང་དབྱིབས་ལ་མངོན་པར་ཆགས་པས་མངོན་པར་ཞེན་པ། རྣམ་མཁའའི་དངོས་པོ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་ལ་མི་མཁའས་པ་རྣམས་
གཞུགས་ནམ་མཁའའི་དངོས་པོ་དང་བྲལ་བ་ལ་

བྱེ་བྲག་འབྱེད་པར་ལྟ་བས་རྣམ་པར་རྟོག་སྟེ། སྤྱོ་གྲོས་ཆེན་པོ། གཞུགས་རྣམས་ཀྱི་འབྱུང་བའི་རྗེས་སུ་ལྷགས་པའི་སྤྱིར་
ནམ་མཁའ་ཉིད་ཀྱང་གཞུགས་སོ། །གཞུགས་ཉིད་ཀྱང་ནམ་

མཁའ་སྟེ། སྤྱོ་གྲོས་ཆེན་པོ། གཞུགས་དང་ནམ་མཁའའི་རྒྱུ་རྣམ་པ་ཐ་དང་པ་ནི་གཞན་པ་དང་གཞིའི་ཚུལ་དུ་གྱུར་པས་ཡིད་
ཆེས་པར་བྱའོ། །སྤྱོ་གྲོས་ཆེན་པོ། འབྱུང་བ་རྣམས་སྐྱེ་བ་

ནི་ཕན་ཚུན་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས་ཐ་དང་པ། རྣམ་མཁའ་ལ་འང་མི་གཞན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ལ་འང་ནམ་
མཁའ་མེད་དོ། །སྤྱོ་གྲོས་ཆེན་པོ། དེ་བཞིན་དུ་རི་བོང་གི་ར་ཐ་

ཞིབ་ལང་གི་རམ་ལས་ལྟོས་པ་ཡིན་ཏེ། བ་ལང་གི་རམ་ལང་རྒྱལ་ཕྱོམ་རྣམས་ལ་སྤྲོས་ཏེ་རྒྱལ་ཕྱོམ་རྣམས་ཀྱང་རྣམ་པར་
གཞིགས་ན་རྒྱལ་ཕྱོམ་འོ་མཚན་ཉིད་ལ་འང་མི་གནས་ན་དེ་ཅི་ལས་ལྟོས་ཏེ་

{@119B} མེད་པར་འགྱུར། དེ་སྟེ་གཞན་ལས་ལྟོས་པའི་དངོས་པོ་ཞིག་ན་འང་དེ་འང་དེ་ལྟ་བུའི་ཚོས་ཅན་གྱི། དེ་ནས་
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བྱུང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་སློབ་ཀྱིས་ཚེན་པོ་

ལ་འདི་རྒྱན་ཅེས་བཀའ་སྤྲུལ་ཏོ། །སློབ་ཀྱིས་ཚེན་པོ་སློབ་ཏེ་དང་། བྱུང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་རི་བོང་དང་བ་
ལང་གི་རམ་དང་། རྣམ་མཁའ་དང་། གཞུགས་

སུ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། སློབ་ཀྱིས་ཚེན་པོ་སློབ་ཏེ་ཀྱིས་རང་གི་སེམས་སྤང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྗེས་སུ་
རྟོགས་པའི་ཡིད་དྲུང་འགྱུར་བར་བྱའོ། །རྒྱལ་བའི་སྲས་

དང་། ཞིང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་དྲུང་སློབ་ཀྱིས་རང་གི་སེམས་སྤང་བའི་རྣལ་འབྱོར་བསྟན་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་
དེའི་ཚོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཚེན་པོ་སློབ་ཏེ་བཅུད་པ་འདི་དག་

གསུངས་སོ། །སློབ་ཀྱིས་སྤང་བ་ཡོད་པ་མིན། །སྤང་བ་ལས་ནི་སེམས་འབྱུང་སྟེ། །ལུས་དང་ལོངས་པོ་དག་ནས་འདྲ་བའི།
།རྒྱལ་གཞི་མི་ལ་སྤང་བ་ཡིན། །སེམས་དང་ཡིད་དང་

རྣམ་པར་ཤེས། །རང་བཞིན་དང་ནི་ཚོས་ལྡད་དང་། །བདག་མེད་གཉིས་པོ་དག་པ་ཡང་། །རྣམ་པར་འབྲེན་པ་རབ་ཏུ་
གསུང་། །ཤན་ཚུན་དུ་ནི་འབྲེལ་བ་ལས། །རིང་དང་ཐུང་ལ་སོགས་

པ་འབྱུང་། །ཡོད་པ་སྐྱབ་པ་མེད་པ་སྟེ། །མེད་པ་སྐྱབ་པ་ཡོད་པའོ། །རྒྱལ་ཕྱོམ་དུ་ནི་རྗེས་གཞིགས་སྟེ། །གཞུགས་ལ་རྣམ་པར་
བརྟག་མི་བྱ། །སེམས་ཅོམ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི། །ལྟ་

{@120A} ཨྱ། །བ་རྒྱལ་པས་གསལ་མི་འགྱུར། །མཐོན་པོ་རྣམས་ནི་གང་གསུང་བའི། །སེམས་རང་རིགོད་ཡུལ་ཏེ།
རྟོག་པ་ཅན་གྱི་ཡུལ་མ་ཡིན། །ཉམ་ཐོས་རྣམས་

གྱི་འང་དེ་བཞིན་མིན། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སློབ་གྲོས་ཆེན་པོས་རང་
གི་སེམས་སྣང་བའི་རྒྱུད་རྣམ་པར་དག་པར་བྱ་བའི་

སྤྱིར་ཡང་གསེལ་བ་བཏབ་པ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། །རང་གི་སེམས་སྣང་བའི་རྒྱུད་ཅིག་ཅར་རམ་རིམ་གྱིས་འཇུག་པས་
སམ། ཇི་ལྟར་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར། །བཅོམ་ལྡན་

འདས་གྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། །སློབ་གྲོས་ཆེན་པོ། །རང་གི་སེམས་སྣང་བའི་རྒྱུད་ནི་རིམ་གྱིས་འཇུག་པས་རྣམ་པར་འདག་སྟེ།
ཅིག་ཅར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། །སློབ་གྲོས་ཆེན་པོ།

ཤིང་ཨ་ལཱ་འི་འབྲས་བུ་ནི་རིམ་གྱིས་སློན་པར་འགྱུར་གྱི་ཅིག་ཅར་མ་ཡིན་ནོ། །སློབ་གྲོས་ཆེན་པོ། །དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་
རྣམས་ཀྱི་རང་གི་སེམས་སྣང་བའི་རྒྱུད་ཀྱང་རིམ་གྱིས་

རྣམ་པར་འདག་སྟེ། །ཅིག་ཅར་མ་ཡིན་ནོ། །སློབ་གྲོས་ཆེན་པོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། །རྩ་མཁན་ནི་སྣོད་རྣམས་རིམ་གྱིས་བྱེད་དེ། །ཅིག་
ཅར་མ་ཡིན་ནོ། །སློབ་གྲོས་ཆེན་པོ། །དེ་བཞིན་དུ།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པའང་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་སེམས་སྣང་བའི་རྒྱུད་རིམ་གྱིས་རྣམ་པར་དེ་སྟེ། །ཅིག་ཅར་མ་ཡིན་
ནོ། །སློབ་གྲོས་ཆེན་པོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། །ས་ཆེན་པོ་ལས་

{@120B} [~RTZWA] དང་། །ཤིང་གེལ་བ་དང་། །སྤྱོད་དང་ནགས་ཚལ་རྣམས་རིམ་གྱིས་འཇུག་པས་སྐྱེད། །ཅིག་
ཅར་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ། །སློབ་གྲོས་ཆེན་པོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའང་སེམས་ཅན་རྣམས་

གྱི་རང་གི་སེམས་སྤང་བའི་རྒྱུ་རིམ་གྱིས་སྤྱོད་སྟེ། ཅིག་ཅུ་མ་ཡིན་ནོ། །སློབ་ལོ་ཆེན་པོ། འདི་ལྟ་སྟེ། བཞད་གད་དང་།
རོལ་མོ་དང་། ལྷ་དང་། བེ་མང་དང་། སེལ་སྟན་དང་། རི་མོ་

དག་ལ་མཁས་པ་ནི་རིམ་གྱིས་འབྱུང་གི། ཅིག་ཅུ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ། སློབ་ལོ་ཆེན་པོ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འང་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་རང་གི་སེམས་སྤང་བའི་རྒྱུ་

རིམ་གྱིས་རྣམ་པར་སྤྱོད་སྟེ། ཅིག་ཅུ་མ་ཡིན་ནོ། །སློབ་ལོ་ཆེན་པོ། འདི་ལྟ་སྟེ། མེ་ལོང་གི་ནང་དུ་གཟུགས་ཀྱི་གཟུགས་
བརྟན་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པར་ཅིག་ཅུ་

སྤང་བོ། དེ་བཞིན་དུ། སློབ་ལོ་ཆེན་པོ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་རང་གི་སེམས་སྤང་བའི་རྒྱུ་
རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཅིང་སྤང་བ་མེད་པའི་དུལ་རྣམས་

ཅིག་ཅུ་རྣམ་པར་སྤྱོད་བོ། །སློབ་ལོ་ཆེན་པོ། འདི་ལྟ་སྟེ། ལྷ་བ་དང་ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་ནི་འོད་ཟེར་གྱིས་གཟུགས་སུ་
སྤང་བ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅུ་མངོན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ།

སློབ་ལོ་ཆེན་པོ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འང་སེམས་ཅན་རང་གི་སེམས་སྤང་བའི་གནས་རྒྱུ་ལེན་གྱི་བག་ཆགས་དང་བྲལ་
བ་རྣམས་ལ། རྒྱལ་བ་ཡེ་ཤེས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་དུལ་

{@121A} ༡། །དངོ་དུལ་ཅིག་ཅུ་ཡང་དག་པར་སྟོན་ཏེ། སློབ་ལོ་ཆེན་པོ། འདི་ལྟ་སྟེ། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་ནི་རང་གི་སེམས་སྤང་བའི་ལུས་དང་། གནས་

དང་། འོང་སོ་དུ་ལུལ་ཅིག་ཅུ་རྣམ་པར་སྟོན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ། སློབ་ལོ་ཆེན་པོ། རྒྱ་འབྲུ་བའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱང་ཅིག་
ཅུ་སེམས་ཅན་གྱི་དུལ་ཡོངས་སུ་སྐྱོན་པར་བྱས་ཏེ།

འོག་མིན་གྱི་ཤོ་བྲང་དང་། གཞུང་མེད་ཁང་གི་གནས་ཀྱི་རྒྱལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱལ་འབྱོར་ཅན་དུ་བཞག་གོ། འོ་གྲོ་མེད་ཤོ། འདི་ལྟ་སྟེ། ཚོས་ཉིད་ཀྱི་སངས་རྒྱལ་ནི་ཅིག་ཅར་རྒྱ་འདྲ་

བ་དང་། སྤྱུལ་པའི་འོད་ཟེར་གྱིས་རྒྱལ་པར་མཛོས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ། འོ་གྲོ་མེད་ཤོ། འཕགས་པ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་ཚོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་ཡོད་པ་དང་། མེད་པའི་ལྟ་བུ་

རྒྱལ་པར་རྒྱལ་པར་སྟོག་པས་ཅིག་ཅར་རྒྱལ་པར་མཛོས་སོ། །གཞན་ཡང་། འོ་གྲོ་མེད་ཤོ། ཚོས་ཉིད་དང་འབྲེལ་བའི་འབྲུང་བའི་སངས་རྒྱལ་ནི་སྤྱི་མའི་ཡན་ལག་རྒྱལ་པར་མང་པོའི་

སྤྱི་བུ་དེའི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་པ་སྤྱི་ཚོགས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ། མི་དམིགས་པའི་སྤྱི་རང་དང་འོ་གྲོ་མེད་ཤོ། གཏོགས་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་སེམས་སྤང་བའི་

བག་ཆགས་རྒྱུའི་མཚན་ཉིད་དང་འབྲེལ་བ་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པའི་རང་བཞིན་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བར་སྟོན་གོ། འོ་གྲོ་མེད་ཤོ། གཞན་ཡང་ཡོངས་སུ་བརྟགས་

{@121B} པའི་རང་བཞིན་འབྲུང་བའི་མཚན་ཉིད་ནི་གཞན་གྱི་དབང་གི་རང་བཞིན་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ལས་འབྲུང་བའི་འོ་གྲོ་མེད་ཤོ། འདི་ལྟ་སྟེ། [~RTZWA] དང་། ཤིང་དང་། གྲོ་མི་ལ་རྟེན་ཏེ་སྤྱི་

མའི་སྤྲུལ་དང་། མིར་ལྷན་པ་ལས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་སྤུན་སུམ་ཚོགས་ཤིང་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་གཟུགས་འཆང་བའི་སྤྱི་མའི་སྤྱི་བུའི་གཟུགས་སེམས་

ཅན་གྱི་ལུས་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་མ་གྲུབ་པ། རྒྱལ་པར་རྟོག་པ་རྒྱལ་པར་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱིས་རྒྱལ་པར་བརྟགས་པ་སྤང་སྟེ། འོ་གྲོ་མེད་ཤོ། དེ་ལྟར་སྤང་ཡང་དེའི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་གོ། །

དེ་བཞིན་དུ། སློ་གྲོལ་ཆེན་པོ། གཞན་གྱི་དབང་གི་རང་བཞིན་ལ་ཀུན་བརྟགས་པའི་རང་བཞིན་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སེམས་
སྣ་ཚོ་གས་རྣམ་པ་མང་པོའི་མཚན་ཉིད་དུ་སྣང་པོ། །སློ་

གྲོལ་ཆེན་པོ། དངོས་པོ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་བག་ཆགས་ལ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པས་ཀུན་
བརྟགས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། སློ་གྲོལ་

ཆེན་པོ། འདི་ནི་འདྲ་བར་བྱུང་བའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་བཤམ་པོ། །སློ་གྲོལ་ཆེན་པོ། ཚོས་ཉིད་ཀྱི་སངས་རྒྱལ་ནི་སེམས་ཀྱི་
རང་བཞིན་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་བུལ་བ། འཕགས་པ་སོ་སོ་

རང་གིས་རིག་པའི་སློབ་ཡུལ་རྣམ་པར་བཞག་གོ། །སློ་གྲོལ་ཆེན་པོ། འཕྲུལ་པས་སྤྲུལ་པའི་སངས་རྒྱལ་ནི་སྤྱིན་པ་དང་།
བསམ་གཏམ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ཉིང་ལེ་འཛིན་

{@122A} ཟླ། །དང་། སེམས་དང་། ཤེས་རབ་དང་། ཡེ་ཤེས་དང་། སྤང་པོ་དང་། ཁམས་དང་། རླུ་མཚེད་དང་།
རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་འཇུག་

པའི་མཚན་ཉིད་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བ་རྒྱུ་བ་རྣམ་པར་བཞག་གོ། །ལུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་ལྟ་བུ་བས་གཟུགས་མེད་པའི་ཉིང་ལེ་འཛིན་གྱི་
རིམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་སྟོན་གོ། །སློ་གྲོལ་ཆེན་པོ། ཚོས་ཉིད་

ཀྱི་སངས་རྒྱལ་ནི་དམིགས་པ་མེད་ཅིང་དམིགས་པ་དང་བུལ་བ། བྱ་བ་དང་། དབང་པོ་དང་། ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཐམས་
ཅད་ལས་རྣམ་པར་འོག་པ། བྱིས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་

དང་། རང་སངས་རྒྱལ་དང་། ལུ་སྟེགས་ཅན་བདག་གི་མཚན་ཉིད་ལ་མངོན་པར་ཆགས་པས་མངོན་པར་ཞེན་པ་རྣམས་ཀྱི་
ཡུལ་མ་ཡིན་པར་སྟོན་གོ། །སློ་གྲོལ་ཆེན་པོ། དེ་བས་

ན་འཕགས་པ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་མཚན་ཉིད་ལ་བརྟེན་པར་བྱའོ། །ཁྱོད་ཀྱིས་རང་གི་སེམས་ཀྱི་མཚན་
ཉིད་སྣང་བའང་རྣམ་པར་འོག་པར་ལྟ་བར་གྱིས་ལེགས་ཤོ་

སློབ་ཆེན་པོ། གཞན་ཡང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པའི་ཚུལ་རབ་ཏུ་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། འ
ཕགས་པ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་།

དངོས་པོར་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རང་བཞིན་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །སློབ་ཆེན་པོ། དེ་ལ་ཉན་ཐོས་རྣམས་
ཀྱི་འཕགས་པ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་

{@122B} ཁྱད་པར་གྱི་མཚན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། སྣང་པ་ཉིད་དང་། བདག་མེད་པ་དང་། སྤྱུག་བསྐྱེད་པ་
དང་། མི་རྟག་པའི་ཡུལ་གྱི་བདེ་བ་ལས་སྦྱོར་བ་དང་། རྒྱུན་ཚད་པས་སྤུང་པོ་

དང་། ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཚེད་དང་། རང་དངོས་འི་ཕྱི་རོལ་རྣམ་པར་འཇིགས་པ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་
བཞིན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་སེམས་མཉམ་པར་གཞོག་

སྟེ། སློབ་ཆེན་པོ། རང་གི་སེམས་མཉམ་པར་བཞག་ནས་ཉན་ཐོས་རྣམས་བསམ་གཏན་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་།
ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། ལམ་དང་། འབྲས་བུ་དང་། ལྷོམས་

པར་འཇུག་པ་དང་། རྣམ་པར་སློབ་པ་དང་། བག་ཆགས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལེ་འཛོད་དང་བྲལ་བ། འ
ཕགས་པ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་བདེ་བ་ལ་གཞན་པ་

ལྷག་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །སློབ་ཆེན་པོ། འདི་ནི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་འཕགས་པ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་མཚན་
ཉིད་དོ། །སློབ་ཆེན་པོ། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་འཕགས་

པ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་གནས་ཀྱི་བདེ་བ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་ནས་བྱུང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོས་སྡོན་སེམས་
ཅན་རྣམས་ལ་སྙིང་བརྩེ་བར་བཏུས་ཏེ། བདག་གི་སྒྲོན་ལམ་

མངོན་པར་བསྐྱབས་པའི་སྤྱིར་འགོག་པའི་སྒྲིའི་བདེ་བ་དང་། མཉམ་པར་བཞག་པའི་བདེ་བ་ནི་མངོན་དུ་མི་བྱའོ། །སློ་
གྲོས་ཚེན་པོ། འདི་ནི་ཉམ་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་འཕགས་པ་སོ་

{@123A} ༡༡། །སོ་རང་གིས་རིག་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བདེ་བ་སྟེ། འཕགས་པ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་མཚན་ཉིད་
བདེ་བ་དེ་ལ་བྱུང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སྐྱབས་པར་མི་བྱའོ། །སློ་

གྲོས་ཚེན་པོ། ཡང་ཉམ་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རང་བཞིན་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ།
སྡོན་པོ་དང་། སེར་པོ་དང་། རྩོ་བ་དང་། གཤེར་བ་

དང་། གཡོ་བ་དང་། སྤྱི་བའི་འབྱུང་བ་ཚེན་པོ་རྣམས་བྱེད་པ་མེད་པར་འབྱུང་བ་དང་། རང་དངོས་མཚན་ཉིད་དང་།
རིགས་པ་དང་། ལྷང་དང་། ཚད་མ་ཉམ་ཏུ་འབྲེལ་བ་རྣམས་

མཐོང་ནས་དེའི་རང་བཞིན་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འབྱུང་བོ། །སློ་གྲོས་ཚེན་པོ། འདི་ནི་བྱུང་ཚུབ་སེམས་
དཔའ་སྐྱབས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་ནས་བསྐྱོག་པར་བྱའོ། །ཚོས་ལ་བདག་

མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་རྗེས་སུ་ཞུགས་པས་གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་ལྟ་བུ་སྤྱིར་བསྐྱོག་གི། སའི་རིམ་
པའི་མཚན་ཉིད་སྤྱིར་བཏུས་པར་བྱའོ། །སློ་གྲོས་ཚེན་

པོ། འདི་ནི་ཉམ་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རང་བཞིན་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་གང་
སྐྱེས་པ་དེའི་སྤྱིར་བཏུས་པོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་སློབ་གྲོགས་ཚེན་པོས་འདི་རྒྱན་ཅེས་གསལ་ཏེ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་གྲིས་འ
ཕགས་པ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་དུལ་འདོན་དམ་པ་

{@123B} ཉག་པ་བསམ་གྲིས་མི་ཁྱབ་པ་བཤམ་དེ། བཅོམ་ལྷན་འདས། དེ་བཞིན་དུ་ལུ་སྟེགས་བྱེད་པ་དག་ཀྱང་རྒྱ་
རྒྱལ་ཉག་པ་དང་། བསམ་གྲིས་མི་ཁྱབ་པར་སློབ་མཆིས་སོ། །བཅོམ་

ལྷན་འདས་གྲིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། སློབ་གྲོགས་ཚེན་པོ། ལུ་སྟེགས་བྱེད་པ་རྒྱལ་ཉག་པ་རྒྱ་རྒྱུ་ནི་ཉག་པ་དང་། བསམ་གྲིས་མི་ཁྱབ་པ་
ཉིད་འཕྲོག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ཅི་ལྟར་ལྟར་ཞེས། སློབ་གྲོགས་ཚེན་པོ།

ལུ་སྟེགས་བྱེད་པ་རྒྱལ་ཉག་པ་དང་། བསམ་གྲིས་མི་ཁྱབ་པ་ནི་རྒྱུ་ལི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་ལྷན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སློ་
གྲོས་ཚེན་པོ། གང་གི་ཉག་པ་དང་། བསམ་གྲིས་མི་

ཁྱབ་པ་དེ་རྒྱུ་ལི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་མི་ལྷན་པའི་ཉག་པ་དང་། བསམ་གྲིས་མི་ཁྱབ་པ་ཅེས་བྱ་བར་ཡང་གང་གིས་ཇི་ལྟར་
མཛོན་པར་བྱ། སློབ་གྲོགས་ཚེན་པོ། དེ་སྟེ་ཉག་པ་དང་། བསམ་

གྲིས་མི་ཁྱབ་པར་སློབ་རྒྱུ་ལི་རང་གི་མཚན་དང་ལྷན་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་རྒྱུ་ལི་རང་གི་ལུ་སྟེགས་པའི་རྒྱུ་ལི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པས་མི་
ཉག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཉག་པ་དང་། བསམ་གྲིས་མི་ཁྱབ་པར་

མ་ཡིན་ནོ། །སློབ་གྲོགས་ཚེན་པོ། རའི་དོན་དམ་པ་ཉག་པ་དང་། བསམ་གྲིས་མི་ཁྱབ་པ་ནི་དོན་དམ་པའི་རྒྱུ་ལི་མཚན་ཉིད་དང་
ལྷན་པ་སྟེ། ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དང་བྲལ་བ། འཕགས་

པ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་མཚན་ཉིད་དང་ལྷན་པའོ། །དོན་དམ་པའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུར་གྱུར་པས་ན་རྒྱ་
དང་ལྷན་པའོ། །ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དང་བྲལ་བས་ན་མ་བྲས་པའི་

{@124A} ལྟུང་ལས་འདས་པ་དང་། འགོག་པའི་དཔེ་དང་ཚོས་འདྲ་བས་རྟག་པ་སྟེ། དེའི་
ཕྱིར། སློབ་ལོ་ཚེ་ལོ། འདི་ནི་ལྷ་སྟེགས་བྱེད་པའི་

རྟག་པ་དང་། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་སློབ་དང་མཐུན་པ་མ་ཡིན་ནོ། སློབ་ལོ་ཚེ་ལོ། རྟག་པ་དང་། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་
པ་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་འཕགས་པ་སོ།

སོ་རང་གི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་བྱུགས་སུ་ཚུད་པར་བྱ་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ། དེ་བས་ན། སློབ་ལོ་ཚེ་ལོ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་
སེམས་དཔའ་ཚེ་ལོ་རྟག་པ་དང་། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་

འཕགས་པ་སོ་སོ་རང་གི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་ཁོང་དུ་ཚུད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བརྟོན་པར་བྱའོ། སློབ་ལོ་ཚེ་ལོ། གཞན་ཡང་ལྷ་
སྟེགས་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་རྟག་པ་དང་། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ནི་

དངོས་པོ་མེད་པ་མི་རྟག་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་ལས་གྲུར་པའི་ཕྱིར་མི་རྟག་པའོ། །བདག་གིས་བྱས་པའི་རྒྱའི་མཚན་ཉིད་
གྱིས་རབ་ཏུ་བྱེ་བས་རྟག་པ་མ་ཡིན་ནོ། སློབ་ལོ་ཚེ་ལོ།

དེ་སྟེ་ལྷ་སྟེགས་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་རྟག་པ་དང་། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་བྱས་པའི་དངོས་པོ་མེད་པས་རྟག་པ་ཉིད་དུ་མཐོང་
ནས་རྗེས་སུ་དཔོག་པའི་སློབ་རྟག་པ་ཡིན་ནོ། སློབ་ལོ་

ཚེ་ལོ། རྒྱུ་འདི་ཉིད་གྱིས་ངའི་ཡང་བྱས་པའི་དངོས་པོ་མེད་པས་རྟག་པ་ཉིད་དུ་མཐོང་ནས་རྒྱུ་མེད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་
རྟག་པའོ། སློབ་ལོ་ཚེ་ལོ། དེ་སྟེ་ལྷ་སྟེགས་བྱེད་པ་རྣམས་

{@124B} ཀྱི་རྟག་པ་དང་། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་རྒྱུ་དང་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན་ནོ། རྒྱུ་དང་རང་གི་
མཚན་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་མེད་པས། སློབ་ལོ་ཚེ་ལོ། རྟག་པ་དང་། བསམ་གྱིས་མི་

ཁྲུབ་པ་རི་བོང་གི་ར་མདང་མཚོངས་ཏེ། སློབ་གྲོས་ཚེན་པོ། ལུ་སྟེགས་བྲེད་པ་རྣམས་ཀྱི་ནི་ཚོགས་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཙམ་དུ་འ
གྱུར་རོ། །དེ་ཅི་འི་སྤྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། སློབ་གྲོས་ཚེན་པོ། རི་

བོང་གི་ར་མདེ་རང་གི་རྒྱ་དང་། མཚོན་ཉིད་མེད་པའི་སྤྱིར་ཚོགས་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཙམ་མོ། སློབ་གྲོས་ཚེན་པོ། དེའི་རྟོག་པ་
དང་། བསམ་གྲིས་མི་ཁྲུབ་པ་ནི་འཕགས་པ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་

པའི་མཚོན་ཉིད་རྒྱུར་གྱུར་པའི་སྤྱིར་བྱས་པ་དང་། དངོས་པོ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པའི་རྣམ་པར་སྤངས་པས་ན་རྟོག་སྟེ། སྤྱི་
རོལ་གྱི་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་། རྟོག་པ་ལས་རྗེས་སུ་དཔོན་གཤམ་པའི་

སྤྱིར་རྟོག་པ་མ་ཡིན་ཞོ། སློབ་གྲོས་ཚེན་པོ། སྤྱི་རོལ་མེད་པའི་སྤྱིར་རྟོག་པ་དང་། རྟོག་པ་ལས་རྗེས་སུ་དཔོན་གཤམ་པའི་སྤྱིར་བསམ་
གྲིས་མི་ཁྲུབ་པ་དང་། རྟོག་པ་གང་གིས་དེས་ནི་རྟོག་པ་དང་།

བསམ་གྲིས་མི་ཁྲུབ་པ་དེའི་རང་གི་རྒྱ་དང་། མཚོན་ཉིད་མི་ཤེས་སོ། སློབ་གྲོས་ཚེན་པོ། དེ་དག་ནི་འཕགས་པ་སོ་སོ་རང་གི་
ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཁོང་དུ་ཚུད་པ་སོ་དུ་ཡུལ་ལས་སྤྱི་རོལ་དུ་གྱུར་

པ་སྟེ། གཏམ་བྱུར་རུང་བ་མ་ཡིན་ཞོ། སློབ་གྲོས་ཚེན་པོ། གཞན་ཡང་འཁོར་བ་དང་། ལྷ་རྒྱུན་ལས་འདས་པའི་ཁྲུབ་པར་མི་
ཤེས་པ་འཁོར་བའི་སྤྱི་བྱུང་བསྐྱེད་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་འཇིགས་

{@125A} ཨ། །པས་སྐྱེག་པ་དག་ལྷ་རྒྱུན་ལས་འདས་པ་འཚོལ་ཏེ། སློབ་གྲོས་ཚེན་པོ། དངོས་པོ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
ཐམས་ཅད་མེད་པ་དང་། དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་མ་

འོངས་པ་རྒྱུན་ཚད་པས་ལྷ་རྒྱུན་ལས་འདས་པར་རྣམ་པར་རྟོག་གི། སློབ་གྲོས་ཚེན་པོ། སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་
གཞིར་གྱུར་པ་སྤོན་དུ་བཏང་བ་མ་ཡིན་ཞོ། སློབ་གྲོས་ཚེན་

པོ། དེའི་ཕྱིར་སྐྱེས་བུ་སྤྲོད་པོ་དེ་དག་ཐེག་པ་ལ་གསུམ་དུ་སྒྲིབ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཚམ་དུ་རྟོག་པ་སྤང་བ་མེད་པར་ནི་མི་སྒྲིའོ།
།སྒོ་གོས་ཆེན་པོ། དེ་ལྟར་དེ་དག་འདས་པ་དང་། མ་འོངས་

པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བའི་དེ་བཞིན་གཤམ་གསལ་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་སེམས་སྤང་བའི་ད་ཡུལ་མངོན་པར་མི་ཤེས་པ་སྟེ། སྒོ་
གོས་ཆེན་པོ། ཕྱི་རོལ་གྱི་སྤང་བ་སེམས་ཀྱི་ད་ཡུལ་

དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དེ་དག་འཁོར་བའི་འགོ་བའི་འཁོར་ལོར་རབ་ཏུ་འཁོར་རོ། །སྒོ་གོས་ཆེན་པོ། གཞན་ཡང་འདས་པ་
དང་། མ་འོངས་པ་ [~DNAG] ད་ལྟར་བྱུང་བའི་དེ་བཞིན་གཤམ་གསལ་

པ་རྣམས་ཚོས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པ་སྟོན་ཏེ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། འདི་ལྟ་སྟེ། སྒོ་གོས་ཆེན་པོ། རང་གི་སེམས་སྤང་བའི་
དངོས་པོ་མེད་པ་དང་། ཡོད་པ་དང་། མེད་པ་ལས་སྐྱེ་

བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་མ་སྐྱེས་པ་སྟེ། སྒོ་གོས་ཆེན་པོ། ཚོས་ཐམས་ཅད་ནི་རི་བོང་དང་། ཏྲ་དང་། བོང་བུ་
དང་། རྩ་མོའི་རམ་དང་མཚུངས་པའོ། །སྒོ་གོས་ཆེན་པོ།

{@125B} བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པའི་རང་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་
བརྟགས་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་མ་སྐྱེས་པ་སྟེ། སྒོ་གོས་ཆེན་པོ།

དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་མཚན་ཉིད་སྐྱེ་བ་ནི་འཕགས་པ་སོ་སོ་རང་གི་ས་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ད་ཡུལ་ཏེ།
བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་ཀྱི་ད་ཡུལ་གྱི་རང་

བཞིན་མ་ཡིན་ཏེ། །སྒོ་གོས་ཆེན་པོ། ལུས་དང་། ལོང་སོ་ད་དང་། གནས་ཀྱི་རྣམ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀུན་གཞི་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཟུང་བ་དང་། འཛིན་པའི་མཚན་ཉིད་

དུ་འཇུག་པ་ལ་བྱིས་པ་སྐྱེ་བ་དང་། གནས་པ་ [~DNAG] 'འཇིག་པའི་ལྷ་བ་གཉིས་སུ་ལྷུང་བའི་བསམ་པ་ཅན་རྣམས་
ཡོད་པ་ [~DNAG] མེད་པ་ལས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་རྣམས་པར་རྟོག་གི།

སློབ་གྲོས་ཚེན་པོ། འདི་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་བརྩོན་པར་བྱའོ། །སློབ་གྲོས་ཚེན་པོ། གཞན་ཡང་མངོན་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་
རིགས་ལྷ་ཡོད་དེ། ལྷ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་

མངོན་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་རིགས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་རིགས་
དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཐེག་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་

འགྱུར་བའི་རིགས་དང་། གང་དུ་འང་མ་ངེས་པའི་རིགས་དང་། རིགས་མེད་པ་དང་ལྟའོ། །སློབ་གྲོས་ཚེན་པོ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་
ཐེག་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་རིགས་ཇི་ལྟར་ཁོང་

{@126A} ཟླ། །དུ་ཚུད་པར་བྱ་ཞེ་ན། གང་སྤང་པོ་དང་། ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཚེད་དང་། རང་དང་འཛིན་ཉིད་
ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཁོང་དུ་ཚུད་པར་འགྱུར་བ་བརྟན་ན་ལུས་

ཀྱི་སྤྱུ་ལྡང་ཞིང་དེའི་སློབ་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་འདྲིས་པ། བྱ་བའི་ཤེས་པ་ལ་འཇུག་ལ་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འགྱུར་བ་དང་ཐ་
མི་དད་པའི་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་འདྲིས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་

པ་འདི། སློབ་གྲོས་ཚེན་པོ། འདི་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་རིགས་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་
མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ལྷ་བས་ས་རྒྱལ་དང་ལྷ་དག་ཏུ་རྒྱུན་

ནས་ལྡང་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རབ་ཏུ་སྤངས་ནས་བཀའ་ཆགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་རབ་ཏུ་མ་སྤངས་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའ
ི་འཚི་འཕོ་དང་ལྷན་པ་དེ་ནི་བདག་གི་སྐྱེ་བ་ཟད་དོ། །ཚོངས་

འགྲུང་བ་དང་། རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་གཏམ་བྱུང་། །སློབ་གྲོས་ཚེན་པོ། འདི་ནི་རང་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཐེག་པ་མངོན་པར་རྟོགས་
པར་འགྲུང་བའི་རིགས་ཅན་གྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །སློབ་གྲོས་ཚེན་

པོ། དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཐེག་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་འགྲུང་བའི་རིགས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། འདི་ལྟར་རང་
བཞིན་གྱི་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཚོས་མངོན་པར་རྟོགས་པར་

{@127A} ༡༡། འགྲུང་བའི་རིགས་དང་། ཁོང་དུ་ཚུད་པ་བདག་གི་སོ་སོ་རང་གི་མངོན་པར་རྟོགས་པར་འགྲུང་བའི་
རིགས་དང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་སྤྱི་རོལ་ཡངས་པ་མངོན་

པར་རྟོགས་པར་འགྲུང་བའི་རིགས་སོ། །སློབ་གྲོས་ཚེན་པོ། དེ་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་འདི་དག་ལས་གང་ཡང་རུང་བཞིག་བསྟན་
པ་དང་། རང་གི་སེམས་སྣང་བའི་ལུས་དང་། ཀུན་གཞི་དང་།

ལོངས་པོ་ད་དང་། གནས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཡུལ་བསྟན་པ་ནི་མི་འཇིགས། མི་སྐྱལ། རྐྱལ་པར་མི་འགྲུང་ན། དེ་ནི་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་ཐེག་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་

འགྲུང་བའི་རིགས་ཅན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། །སློབ་གྲོས་ཚེན་པོ། འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཐེག་པ་མངོན་པར་རྟོགས་
པར་འགྲུང་བའི་རིགས་ཅན་གྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །སློབ་གྲོས་

ཚེན་པོ། མ་ངེས་པའི་རིགས་ཅན་ནི་གསུམ་པོ་འདི་དག་བསྟན་པའི་ཚ་གང་ལ་དགའ་བ་དེ་ལ་རྗེས་སུ་སྐྱུར་བར་བྱུང་། །སློབ་
གྲོས་ཚེན་པོ། འདི་ལྟར་རིགས་རྣམས་དགོད་པ་འདི་

ནི་ཡོངས་སུ་སྐྱུར་བའི་ས་སྟེ། སྣང་བ་མེད་པའི་ས་ལ་འཇུག་པའི་སྤྱིར་རྣམས་དགོད་པར་བྱུང་། །སོ་སོ་རང་གི་ཀུན་གཞི་
ལ་རང་གི་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཚགས་དག་ནས་ཚོས་

ལ་བདག་མེད་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཉིང་ལོ་འཛིན་གྱི་བདེ་བ་ལ་གནས་པ་ཐོབ་ནས་ཉམ་ཐོས་རྣམས་ཀྱང་རྒྱལ་བའི་སྐྱེའི་སྐྱེ་
ཉིད་རབ་ཏུ་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་བཙུག་པོ་ལྟར་འདས་

{@127B} ཀྱིས་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་གསུངས་སོ། །རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་དང་། །ལན་གཅིག་ཕྱིར་འོང་
དེ་བཞིན་ཏེ། ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་དང་། །དགྲ་བཙུག་ཉིད་ཀྱང་

སེམས་བསྐྱེད་པའོ། །བྱིས་པ་སློ་ཞན་རྣམས་ལ་ནི། །ཐེག་པ་གསུམ་དང་ཐེག་པ་གཅིག་ །ཐེག་པ་མེད་པའང་རྒྱ་སྟོ། །འ
ཕགས་པ་རྣམས་ལ་དབེན་པ་ཉིད། །རྣམ་རིག་གཉིས་པོ་

སྤངས་པ་ནི། །དམ་པའི་དོན་གྱི་སྒྲོ་མོ་སྟེ། །ཐེག་པ་གསུམ་དུ་རྣམ་དགོད་པ། །སྤང་མེད་ལ་གནས་གཤམ་ཡོད། །བསམ་
གཏམ་རྣམས་དང་ཚོད་མེད་དང་། །གཟུགས་མེད་རྣམས་དང་ཉིང་

ལོ་འཛིན། །འདྲུ་ལེས་འགོག་པ་མ་ལུས་པར། །སེམས་ཚམ་ལ་ནི་ཡོད་པ་མིན། །སློ་གྲོས་ཆེན་པོ། །དེ་ལ་འདོད་ཆེན་པ་རྣམས་
གྱི་ཐར་པར་མི་འདོད་པ་ཇི་ལྟར་འབྱུང་ཞེ་ན། །འདི་

ལྟ་སྟེ། དགོ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་དང་། །ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཀྱི་སེམས་ཚན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱིར་སྒྲོན་པའོ། །དེ་
ལ་དགོ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་གང་ཞེ་ན། །འདི་ལྟར་

བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྡོད་ལ་འདི་དག་ནི་ཐར་པ་དང་མཐུན་པའི་མདོ་དང་། །འདྲུ་ལ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྐྱབས་སྤོང་
ཞིང་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། དགོ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་ཕྱིར་

སྤང་བ་ལས་མི་འདོད། །སློ་གྲོས་ཆེན་པོ། །གཉིས་སུ་ན་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་འདི་ལྟར་སེམས་ཚན་
ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྤང་བ་ལས་མ་འདས་ཀྱི་བར་བདག་

ཀུན་བརྟགས་པའི་རང་བཞིན་ཇི་ལྟར་འབྱུང་ཞེས། དེ་ལ། སློབ་གྲོས་ཚེས་པོ། གཞན་གྱི་དབང་གི་རང་བཞིན་ནི་དངོས་པོའི་
མཚན་མའི་མཚན་ཉིད་ལྟ་བུར་སྤང་བ་སྟེ། སློབ་གྲོས་

ཚེས་པོ། དེ་ལ་དངོས་པོའི་མཚན་མའི་མཚན་ཉིད་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤམ་གསལ་པ་དགྲ། བཙམ་པ་ཡང་དག།
པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་རྣམས་མིང་ལ་མངོན་པར་

ཞེན་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། དངོས་པོའི་མཚན་མ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཀུན་བརྟགས་པའི་རང་བཞིན་
དང་། རྣམ་པ་གཉིས་སུ་འཇོག་གོ། སློབ་གྲོས་ཚེས་པོ། དེ་

ལ་དངོས་པོའི་མཚན་མ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། བྱང་དང་སྤྱིའི་ཚོས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའོ།
། སློབ་གྲོས་ཚེས་པོ། མཚན་མའི་མཚན་ཉིད་ལ་མངོན་

པར་ཞེན་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། བྱང་དང་སྤྱི་རོལ་གྱི་ཚོས་དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་རང་དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཤེས་ཤིང་ཁོང་དུ་
རྟུན་པའོ། སློབ་གྲོས་ཚེས་པོ། དེ་ནི་ཀུན་བརྟགས་པའི་རང་

བཞིན་གྱི་མཚན་ཉིད་གཉིས་པའོ། །དེ་ལ་གནས་ཤིང་མི་དམིགས་པ་ལས་འབྱུང་བ་དེ་གཞན་གྱི་དབང་པོ། སློབ་གྲོས་ཚེས་
པོ། དེ་ལ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་གང་ཞེས། འདི་ལྟ་

{@129A} } ༡༡། །སྟེ། མཚན་མ་དང་། མིང་དང་། དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་རྣམས་པར་རྫོགས་པ་དང་བྲལ་བའི་དེ་བཞིན་
ཉིད་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྫོགས་པ་ཐོབ་པས་འཕགས་

པ་སོས་རང་གསལ་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དུལ་ལ་ཉེ། སློབ་གྲོས་ཚེས་པོ། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་འདི་ནི་དེ་བཞིན་
གཤམ་གསལ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱིང་པོ་ཐུགས་སོ། །དེ་ནས་དེའི་ཆེ་

བཅོམ་ལྷན་པའི་གྲིས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདི་གསུངས་སོ། །མིང་དང་མཚན་མ་གྲུན་ཏོག་པ། །རང་བཞིན་གཉིས་ཀྱི་
མཚན་ཉིད་དེ། །ཡང་དག་ཤེས་དང་དེ་བཞིན་ཉིད། །ཡོངས་

སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །སློབ་ལོ་ཚེ་དེ། །འདི་ནི་ཚོས་ལྷའི་རང་བཞིན་གྱི་མཚན་ཉིད་རབ་ཏུ་འབྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་
ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འཕགས་པ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་

པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དྲུལ་ཏེ། དེ་ལ་སློབ་དང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བསྐྱབ་པར་བྱེད། །གཞན་
ཡང་། སློབ་ལོ་ཚེ་དེ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་སེམས་

དཔལ་ཚེ་ཤོས་བདག་མེད་པ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཤེས་པ་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ལ་མཁས་པར་བྱེད། །སློབ་ལོ་ཚེ་དེ། དེ་ལ་
བདག་མེད་པ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། མིང་

དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་འཛིན་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་སྤྱིར་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབྱུང་བ་ནི།
འདི་ལྟ་སྟེ། མི་ཤེས་པ་དང་། ལས་དང་། སྲིད་པ་

{@129B} ལས་བྱུང་བའི་ཕུང་པོ་དང་། ཁམས་དང་། རླུ་མཚེད་བདག་དང་། བདག་གི་བ་མེད་པ་རང་གི་སེམས་སྣང་
བའི་སྣོད་དང་། ལུས་དང་། གཞིར་བདག་གི་སེམས་ཀྱིས་བརྟགས་པ་རྣམས་

ཤེས་པར་བྱེད་དེ། འབབ་ཚུད་དང་། ས་བོན་དང་། མར་མེད་དང་། རླུང་དང་། སླིན་ལྟ་བུ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་ཐ་
དད་པས་སོ་སོར་གྱུར་པ་གྲོ་བ་སླེལ་དང་། སྤང་མ་ལྟ་བུ་

ཡུལ་མི་གཅོད་བའོད་པ། མགོན་མེད་པ་མེ་ལྟར་ཚོག་མི་ཤེས་པ་ཐོག་མེད་པའི་དུས་ནས་སློབ་པའི་ཡུལ་གྱི་བག་
ཚགས་ཀྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་ཚོ་བཞུགས་ཀྱི་འཇུག་འཁོར་གྱི་འཁོར་

ལོ་ལྟར་འཁོར་བ་སྲིད་པའི་འགྲོ་བའི་འཁོར་ལོ་ལ་ལུས་རྒྱུ་མ་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་གཟུགས་འཆང་བ། རྒྱུ་མ་དང་རོ་ལངས་
དང་འཕྲུལ་འཁོར་ལྟ་བུར་འཇུག་ཅིང་འབྱུང་སྟེ། རྣོ་གྲོས་ཚེན་པོ།

གང་མཚན་ཉིད་འདི་ལ་མཁའ་པའི་ཤེས་པ་དེ་ནི་གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །རྣོ་གྲོས་ཚེན་པོ། དེ་ལ་
ཚོས་ལ་བདག་མེད་པར་ཤེས་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཡུང་།

པོ་དང་། ཁམས་དང་། རྒྱུ་མཚེད་རྒྱུ་ལྟར་བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་རྟོགས་པ་སྟེ། རྣོ་གྲོས་ཚེན་པོ། ཇི་
ལྟར་ཡུང་པོ་དང་། ཁམས་དང་། རྒྱུ་མཚེད་རྒྱུ་ལྟར་།

བདག་ལ་སོགས་པ་དང་བྲལ་ཞིང་ཡུང་པོ་འདུས་པ་ཙམ་སྟེ་ལས་དང་སྲིད་པའི་རྒྱུའི་སྲིད་པུས་སྟེ་ལ་བ་པན་ཚུན་རྒྱུ་དུ་
རྒྱུར་པས་རྒྱུ་བ་མེད་པར་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ། རྣོ་གྲོས་ཚེན་པོ།

{@130A} ལྟེ། །ཡུང་པོ་དག་རང་དང་འདི་མཚན་ཉིད་དང་ཡང་བྲལ་བ་སྟེ། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པར་རྒྱུ་བརྟགས་པའི་
མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་རྟོག་པས་རབ་ཏུ་སྟེ་བ་ལ་བྱིས་པ་

རྒྱུ་ལ་རྒྱུ་ལ་རྟོག་གི། །འཕགས་པ་རྒྱུ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རྣོ་གྲོས་ཚེན་པོ། ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་དང་། ཡིད་
དང་། རྒྱུ་ལ་ཤེས་པ་དང་། ཚོས་ལྟ་དང་རང་བཞིན་

དང་བྲལ་བར་རྒྱུ་ལ་རྣོ་མ་པའི་བྱུང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་ནི་ཚོས་ལ་བདག་མེད་པ་ལ་མཁའ་པ་ཡིན་
ལོ། །རྣོ་གྲོས་ཚེན་པོ། བྱུང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་

དཔའ་ཚེན་པོ་ཚོས་བདག་མེད་པ་ལ་མཁའ་པ་ནི་སྣང་བ་མེད་པ་རབ་ཏུ་རྟོགས་པའི་སྤྱིར་རིང་པོ་མི་ཐོགས་པར་བྱུང་ཚུབ་
སེམས་དཔའི་ས་དང་པོ་ཐོབ་སྟེ། སའི་མཚན་ཉིད་རབ་ཏུ་

དབྱེབ་ཁོང་དུ་ཚུད་པའི་སྤྱིར་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་འོག་ཏུ་ས་དགུ་ལ་འང་མཁས་པར་བྱས་ནས་ཚོས་གྱི་སྤྱིན་རབ་ཏུ་ཐོབ་པོ།
།དེ་དེ་ལ་གཞན་གསུ་མའི་རང་བཞིན་གྱི་དུ་ཡུལ་ལ་རབ་

ཏུ་འབྱེད་པས་མངོན་པར་གྲུབ་པ་དང་པོ་ལྟ་བུའི་གཞལ་མེད་ཁང་ཚེན་པོར་རིན་པོ་ཆེའི་པོ་རྣམས་ཀྱི་ལོ་ཚེན་པོ། རིན་པོ་
ཆེ་དང་། ལུ་ཏིག་དུ་མས་རབ་ཏུ་བརྒྱན་པ་ལ་འདུག་སྟེ།

དེ་དང་མཐུན་པའི་རྒྱལ་བའི་སྤྱི་རྣམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་ཅིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་ནས་བྱུང་བའི་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཕྱག་གི་དབང་བསྐྱར་བས་འཁོར་འོས་བསྐྱར་བའི་བྱ་

{@130B} བཞིན་དུ་མངོན་པར་དབང་བསྐྱར་པོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱི་སྤྱི་སྤྱི་ལས་འདས་ནས་འཕགས་པ་སོ་སོར་ང་
གིས་རིག་པའི་ཚོས་ཁོང་དུ་ཚུད་པའི་སྤྱིར་ཚོས་ལ་བདག་མེད་པ་མཐོང་བས་ཚོས་གྱི་སྤྱི་ལ་

མངའ་མཛད་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་འགྱུར་ཏེ། རྣོ་གྲོས་ཚེན་པོ། འདི་ནི་རང་གི་ཚོས་ལ་བདག་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་
དོ། རྣོ་གྲོས་ཚེན་པོ། དེ་ལ་ཁྱོད་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་

དཔའ་གཞན་དག་གིས་ཀྱང་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །།འཕགས་པ་ལ་རྣམ་གཤེགས་པ། བམ་པོ་གསུམ་པ། དེ་ནས་ཡང་བཅོམ་
ལྡན་འདས་ལ་བྱང་ཚུབ་སེམས་

དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་རྣོ་གྲོས་ཚེན་པོས་འདི་རྣམས་ཅེས་གསོལ་ཏེ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། ཇི་ལྟར་བདག་དང་། བྱང་
ཚུབ་སེམས་དཔའ་གཞན་སྤོ་འདོགས་པ་དང་། རྣུར་པའི་

ལྟ་བུར་པ་རྣམས་ལ་སྤྱི་ཚན་རྣམས་ལྟར་དུ་སྤྱོད་མེད་པ་ཡང་དག་པར་ཇོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་མངོན་པར་འ
ཚོང་རྒྱ་ཞིང་མངོན་པར་སངས་རྒྱས་ནས་ཀྱང་ཏུག་པ་དང་། རྣོ་འདོགས་

པ་དང། སྐྱར་པ་དང་ཚད་པར་ལྷ་བ་རྣམ་པར་སྤངས་ཏེ། རྫོང་གྱི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཚུལ་ལ་མི་སྐྱར་བར་འགྱུར་བར་སྐྱོ་འ
དོགས་པ་དང། སྐྱར་པའི་མཚན་ཉིད་བདག་ལ་བཤད་དུ་

གསོལ། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་སློ་གྲོས་ཚེན་པོས་ཡང་གསོལ་བ་
བཏབ་པར་ཐུགས་སུ་ཚུད་ནས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག།

{@131A} ལ། །གསུངས་སོ། །སྐྱོ་འདོགས་པ་དང་སྐྱར་པ་དག། །སེམས་ཚམ་ལ་ནི་ཡོད་པ་མིན། །ལུས་དང་ལོངས་སོང་
གནས་ལྟ་བུའི། །སེམས་ནི་སུ་དག་མི་ཤེས་པ། །

སྐྱོ་འདོགས་པ་དང་སྐྱར་པ་ལ། །མི་མཁས་དེ་དག་རབ་རྒྱོད། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདི་
གཉིས་གྱི་དོན་བསྟན་པའི་སྤྱིར་ཡང་འདི་སྐྱད་ཅེས་བཀའ་

སྐྱུལ་ཏོ། །སློ་གྲོས་ཚེན་པོ། མེད་པ་ལ་སྐྱོ་འདོགས་པ་ནི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། རྣམ་པ་བཞི་གང་ཞེས། འདི་ལྟ་སྟེ། མེད་པའི་
མཚན་ཉིད་ལ་སྐྱོ་འདོགས་པ་དང། མེད་པའི་ལྟ་བར་སྐྱོ་

འདོགས་པ་དང། མེད་པའི་རྒྱུར་སྐྱོ་འདོགས་པ་དང། མེད་པའི་དངོས་པོར་སྐྱོ་འདོགས་པ་སྟེ། སློ་གྲོས་ཚེན་པོ། འདི་ནི་སྐྱོ་འ
དོགས་པ་རྣམ་པ་བཞི་པོ། སྐྱར་པ་

གང་ཞེས། འདི་ལྟ་སྟེ། སྐྱོ་འདོགས་པའི་ལྟ་བར་ན་པ་འདི་ཉིད་མི་དམིགས་པར་རབ་རྒྱུ་འབྱེད་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་སྐྱར་བར་འ
གྱུར་ཏེ། སློ་གྲོས་ཚེན་པོ། འདི་ནི་སྐྱོ་འདོགས་པ་དང། སྐྱར་

པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །སློ་གྲོས་ཚེན་པོ། གཞན་ཡང་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་སྐྱོ་འདོགས་པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཞེས། འདི་ལྟ་
སྟེ། སྤང་པོ་དང། །ཁམས་དང། །སྐྱེ་མཚེད་

རྣམས་ཀྱི་རང་དཔེ་འཚོན་ཉིད་ལ་འདི་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། དེ་བཞིན་གྱི་གཞན་དུ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མངོན་པར་ཞེན་པའོ། །སྟོ་
གྲོས་ཚེན་པོ། འདི་ནི་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་སྟོ་འདོགས་པ་

{@131B} པའི་མཚན་ཉིད་དེ། སྟོ་གྲོས་ཚེན་པོ། མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་སྟོ་འདོགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འདི་ནི་ཐོག་
མ་མེད་པའི་དུས་ཀྱི་སྟོ་སྐྱེས་པ་གནས་ངན་ལེན་གྱི་བག་ཚགས་སྣ་ཚོ་གསལ་ལ་

མངོན་པར་ཞེན་པ་ལས་འབྱུང་སྟེ། སྟོ་གྲོས་ཚེན་པོ། འདི་ནི་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་སྟོ་འདོགས་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །སྟོ་
གྲོས་ཚེན་པོ། མེད་པའི་ལྟ་བུར་སྟོ་འདོགས་པ་ནི་གང་སྟུང་པོ་

དང་། ཁམས་དང་། རྒྱུ་མཚེད་དེ་དག་ཉིད་ལ་བདག་དང་། སེམས་ཅན་དང་། རྣམ་གྲངས་དང་། གསོ་བ་དང་། རྒྱུས་བྱ་དང་། གང་
ཟེན་ལྟ་བུ་བ་དེ་དག་སྟོ་འདོགས་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོ་

གྲོས་ཚེན་པོ། འདི་ནི་མེད་པའི་ལྟ་བུར་སྟོ་འདོགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །སྟོ་གྲོས་ཚེན་པོ། མེད་པའི་རྣམ་པར་སྟོ་འདོགས་པ་ནི་འདི་ལྟ་
སྟེ། རྣམ་རྒྱུ་ལས་མ་སྐྱེས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྤྲིས་

སྐྱེས་ལྟ་བུར་སྟོ་མ་སྐྱེས་ཞིང་མེད་པ་ལས་མིག་དང་། གཟུགས་དང་། སྣང་བའི་རྒྱུ་དང་། དྲན་པ་སྟོན་དུ་འཇུག་པ་ལས་འ
བྱུང་པོ། །མེད་པ་ལས་བྱུང་ནས་ཀྱང་ཡང་འཇིག་པར་

འགྱུར་ཏེ། སྟོ་གྲོས་ཚེན་པོ། འདི་ནི་མེད་པ་རྣམ་པར་སྟོ་འདོགས་པའོ། །སྟོ་གྲོས་ཚེན་པོ། མེད་པའི་དངོས་པོར་སྟོ་འདོགས་པ་
ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། རྣམ་མཁའ་དང་། འགོག་པ་དང་། ལྷ་

ངན་ལས་འདས་པ་མ་བྱས་པའི་དངོས་པོར་མངོན་པར་ཞེན་ཅིང་སྟོ་འདོགས་པའོ། །སྟོ་གྲོས་ཚེན་པོ། ཚོས་འདི་དག་ཐམས་
ཅད་ནི་དངོས་པོ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་ལས་རྣམ་པར་

{@132A} ལྟོ་ལོག་པ། རི་བོང་དང་། རྟ་དང་། བོང་བྱ་དང་། རྩོམ་འཛིངས་པ་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་དང་།
མེད་པའི་སྤྱོད་པ་དང་བྲལ་བ་སྟེ། སློ་གྲོས་ཚེན་

པོ། བྱིས་པ་རང་གི་སེམས་སྤང་བ་ཙམ་དུ་མ་རྟོགས་པའི་སློ་ཚན་རྣམས་སློ་འདོགས་པ་དང་། སྐྱར་པས་རྣམ་པར་རྟོག་སྟེ།
འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ནི་མ་ཡིན་ལོ། །འདི་ནི། སློ་

གྲོས་ཚེན་པོ། དངོས་པོ་མེད་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པས་སློ་འདོགས་པ་དང་། སྐྱར་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དེ་བས་ན། སློ་གྲོས་ཚེན་
པོ། སློ་འདོགས་པ་དང་སྐྱར་པའི་ལྟ་བུ་དང་

བྲལ་བར་བྱའོ། །སློ་གྲོས་ཚེན་པོ། གཞན་ཡང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་རྣམས་ནི་སེམས་དང་། ཡིད་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་
འགྲུབ་པ་དང་། ཚོས་ལྟ་དང་། རང་བཞིན་དང་། བདག་

མེད་པ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཁོང་དུ་ཚུད་པར་རྟོགས་པས་གཞན་ལ་ཕན་པའི་སྤྱིར་གཞུགས་དང་། ཚ་བྱད་དུ་འཛིན་པ་
ཡིན་ལོ། །གཞན་ཀྱི་དབང་ལ་གཞན་པ་ཀྱུན་བརྟགས་པའི་

རང་བཞིན་ལྟར་སྤྲོ་ཚོགས་ཀྱི་གཞུགས་ཚན་ཡིད་བཞིན་ཀྱི་ཚོར་བུ་ལྟ་བུ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་
དུ་དོང་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་རྗེ་

ལམ་དང་། སྐྱུ་མ་དང་། མིག་ཡོར་དང་། གཞུགས་བརྟན་དང་། ཚུའི་ལྷན་པའི་ཚུལ་འདྲ་བའི་ཚོས་སྐྱེ་བ་དང་། འཇིག་པ་དང་།
རྟག་པ་དང་། ཚད་པ་དང་བྲལ་བ་ཐམས་ཅད་

{@132B} དང་། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་བྲལ་བའི་ཚོས་བསྟན་པ་དག་མངོན་དུ་
ཉན་ཅིང་ཉིང་དེ་འཛིན་བརྒྱ་སྟོང་རབ་དུ་ཐོབ་པ་ནས་ཉིང་དེ་འཛིན་བྱེད་པ་ཁྲིག་ཁྲིག་བརྒྱ

སྒོང་གི་བར་དུ་འདུ་འཕྲིད་ལྟེ་ཐོབ་ནས། ཐོབ་ནས་ཀྱང་སངས་རྒྱལ་མཚོན་པ་ལ་བརྩོན་པར་ཉིང་ཇི་འཛིན་དེ་དག་གིས་ཞིང་
ནས་ཞིང་དུ་འདོད་དོ། །སྐྱེ་བ་དང་། ལྷའི་ཕོ་བྱང་དང་། གནས་ཐམས་

ཅད་དུ་འདུ་འཕྲིད་དཀོན་མཚོ་གསུམ་ཡང་དག་པར་བསྟན་ཏེ། སངས་རྒྱལ་གྱི་གཟུགས་སུ་བྱས་ཤིང་ཉན་ཐོས་དང་། བྱང་ཚུབ་
སེམས་དཔའི་ཚོགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་ནས་ཡོད་

པ་དང་མེད་པའི་སྤྱོད་ལས་རྣམ་པར་བསྐྱོད་པའི་སྤྱིར་རང་གི་སེམས་སྣང་བ་ཚམ་ལ་འཇུག་པས་སྤྱི་རོལ་གྱི་དཔོན་པོ་
མེད་པར་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེའི་

ཚོ་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་གསུངས་སོ། །གང་ཚོ་འཇིག་རྟེན་སེམས་ཚམ་དུ། །རྒྱལ་བའི་སྲས་ཀྱིས་རབ་མཐོང་བ། །དེ་ཚོ་
ཚོགས་སུ་གྱུར་པའི་སྐྱེ། །གཟུགས་ཤིང་བྱེད་པ་ཀུན་སྣངས་

པ། །རྟོགས་དང་མཛོན་ལེས་དབང་ལྡན་པ། །དེ་དག་གིས་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར། །དེ་ནས་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བྱུང་
ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་སྤྱོད་པའི་ཚེན་པོས་

གསོལ་བ་བཏབ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས། སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མི་སྐྱེ་བ་དང་། མི་གཉིས་པ་དང་། རང་བཞིན་མ་མཚིས་པའི་
མཚོན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷ་བྱས་བདག་དང་། བྱུང་

{@133A} ལྟེ། །ཚུབ་སེམས་དཔའ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་མཚིས་པ་དང་། མ་མཚིས་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡོངས་སུ་
སྣངས་ཏེ། ལྷུང་དུ་སྤྱོད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་

བྱང་ཚུབ་དུ་མཛོན་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འགྱུར་བའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མི་སྐྱེ་བ་དང་། མི་གཉིས་པ་དང་།
རང་བཞིན་མ་མཚིས་པའི་མཚོན་ཉིད་བདག་ལ་

བཤད་དུ་གསོལ། དེ་ནས་བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་སློ་གྲོམ་ཚེན་པོ་ལ་འདི་
སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་དྲོ། །སློ་གྲོམ་ཚེན་པོ། དེའི་སྤྱིར་ཤིན་

ཏུ་ལེགས་པར་ཉོན་ལ་ཡིད་ལ་གཟུང་ཞིག་དང་རས་ཁྲོད་ལ་བཤད་དོ། །ལེགས་སོ། །བཙམ་ལྡན་འདས་ཞེས་བྱང་ཚུབ་
སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་སློ་གྲོམ་ཚེན་པོ།

བཙམ་ལྡན་འདས་ལ་སྤྱིར་ཉོན་དྲོ། །བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་དྲོ། །སློ་གྲོམ་ཚེན་པོ། སྣང་པ་
ཉིད་དོ། །སྣང་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་

ཀུན་བརྟགས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ཚིག་སྟེ། སློ་གྲོམ་ཚེན་པོ། ཀུན་བརྟགས་པའི་རང་བཞིན་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པས་སྣང་པ་
ཉིད་དང་། མི་སྤྱི་བ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་དང་། མི་གཉིས་

པ་དང་། རང་བཞིན་མེད་པའི་དངོས་པོར་སྤྲོ་བ་ཡིན་ཞོ། །སློ་གྲོམ་ཚེན་པོ། དེ་ལ་མངོན་ན་སྣང་པ་ཉིད་རྣམས་པ་བདུན་དྲོ། འདི་
ལྟར་མཚན་ཉིད་སྣང་པ་ཉིད་དང་། དངོས་པོའི་རང་

{@133B} བཞིན་སྣང་པ་ཉིད་དང་། སྤྱིད་པ་སྣང་པ་ཉིད་དང་། མི་སྤྱིད་པ་སྣང་པ་ཉིད་དང་། ཚས་ཐམས་ཅད་བརྗོད་དུ་
མེད་པ་སྣང་པ་ཉིད་དང་། དོན་དམ་པ་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྣང་པ་ཚེན་

པོ་ཉིད་དང་། གཅིག་གིས་གཅིག་སྣང་པ་ཉིད་དང་བདུན་ཞོ། །སློ་གྲོམ་ཚེན་པོ། དེ་ལ་མཚན་ཉིད་སྣང་པ་ཉིད་གང་ཞེས། འདི་
ལྟ་སྟེ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་རང་དཔྱད་འཚོན་

ཉིད་ཀྱིས་སྣང་དོ། །སློ་གྲོམ་ཚེན་པོ། འདུས་པ་ཕན་ཚུན་དུ་སྣང་པ་དང་། རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་ཁྱད་པར་མེད་པའི་སྤྱིར་རང་དང་
འི་མཚན་ཉིད་དུ་འཇུག་པ་མེད་དེ། སློ་གྲོམ་ཚེན་པོ།

བདག་དང་། མཚོ་ལ་དང་། གཉིས་ཀ་མེད་པའི་ཕྱིར་མཚོན་ཉིད་གནས་པ་མེད་པས་ན་དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་
མཚོན་ཉིད་སྟོང་པ་ཞེས་བྱའོ། །སྤོ་གྲོས་ཚེན་པོ། དངོས་

པོའི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། སྤོ་གྲོས་ཚེན་པོ། རང་གི་རང་བཞིན་གྱིས་དངོས་པོ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་
ཚོས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་

ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །སྤོ་གྲོས་ཚེན་པོ། སྲིད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ།
བདག་དང་བདག་གི་དང་བྲལ་བའི་སྤྱད་པོ་རྣམས་ཏེ། རྒྱ་དང་།

རིགས་ཀྱི་པ་དང་། རྒྱུད་ཀྱི་པ་དང་། ལས་དང་། འབྲུང་པ་ལས་སྐྱེ་ཞིང་འབྲུང་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་སྲིད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ།
།སྤོ་གྲོས་ཚེན་པོ། མི་སྲིད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ།

{@134A} ཟླ། །སྤྱད་པོ་རྣམས་ལ་ལྷ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལས་འདས་པ་སྟོན་མི་སྲིད་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་མི་སྲིད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་
བྱའོ། །སྤོ་གྲོས་ཚེན་པོ། བརྗོད་དུ་མེད་པའི་སྟོང་

པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཀུན་བརྟགས་པའི་རང་བཞིན་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཚོས་ཐམས་ཅད་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་
སྟོང་པ་ཉིད་དེ། དེའི་ཕྱིར་བརྗོད་དུ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་

ཅེས་བྱའོ། །སྤོ་གྲོས་ཚེན་པོ། རོན་དམ་པ་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཚེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། བདག་གི་སོ་སོ་
རང་གི་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་ནི་ལྷ་བ་

དང་། ཉེས་པའི་བག་ཚགས་ཐམས་ཅད་གྱིས་སྟོང་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་རོན་དམ་པ་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྟོང་པ་ཚེན་པོ་ཉིད་
ཅེས་བྱའོ། །སྤོ་གྲོས་ཚེན་པོ། གཅིག་གིས་གཅིག་སྟོང་པ་ཉིད་

གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། གང་ན་ཅི་མེད་པ་དེ་ནི་དེས་སྣོང་ཞེས་བྱའོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། འོ་གྲོ་ས་ཆེན་པོ། རི་དམགས་འཛིན་གྱི་མའ
ི་ཁང་པ་ན་གྲང་བོ་དང་། བ་ལང་དང་། ལུག་ལ་སོགས་

པ་མེད་ཀྱང་དགོས་པ་དང་། དགོས་པ་མ་ལོ་སོགས་པས་ནི་སྣོང་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་ངས་བཤམ་དེ། དེ་ནི་དེ་དག་གིས་
སྣོང་དོ་ཞེས་བྱ་ཡང་། འོ་གྲོ་ས་ཆེན་པོ། ཁང་པ་ཡང་ཁང་

པའི་དངོས་པོ་མེད་པ་མ་ཡིན། དགོས་པ་རྣམས་ཀྱང་དགོས་པ་གི་དོ་བོར་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གྲང་བོ་དང་། བ་ལང་དང་།
ལུག་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་དེ་དག་དུད་ན་ནི་འཁོད་

{@134B} བའང་མ་ཡིན་ཞོ། འོ་གྲོ་ས་ཆེན་པོ། དེ་བཞིན་དུ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་དངོས་མཚན་ཉིད་ནི་གཅིག་ལ་
གཅིག་མེད་དེ། དེའི་སྤྱིར་གཅིག་གིས་གཅིག་སྣོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །འོ་གྲོ་ས་ཆེན་པོ་

ཆེན་པོ། འདི་ནི་སྣོང་པ་ཉིད་རྣམས་པ་བདུན་ཏེ། འོ་གྲོ་ས་ཆེན་པོ། གཅིག་གིས་གཅིག་སྣོང་པ་ཉིད་འདི་ནི་ཀུན་གྱི་ཐ་ཤེས་ལ་
དེ་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་བྱའོ། །འོ་གྲོ་ས་ཆེན་པོ།

རང་ཡང་མི་སྟེ། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་གནས་སྐབས་མ་གཏོགས་པར་ཡང་མི་སྟེ། མི་སྟེ། བའང་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་སྤྱིར་མ་
སྟེས་པ་དང་། རང་བཞིན་མེད་པ་དང་། འཐད་པ་མེད་པ་ལས་

དགོངས་ཏེ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །འོ་གྲོ་ས་ཆེན་པོ། རྣམ་ཅིག་མའི་རྒྱུན་གྱི་རྒྱུན་མེད་པ་དང་།
གཞན་དུ་འགྱུར་བར་སྤང་བའི་སྤྱིར་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་

བཞིན་མེད་པ་སྟེ། དེའི་སྤྱིར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་རང་བཞིན་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །འོ་གྲོ་ས་ཆེན་པོ། མི་གཉིས་པའི་མཚན་
ཉིད་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། གྲིབ་མ་དང་། ཉི་མ་ལྟ་བུ་

དང་། རིང་པོ་དང་། ལུང་ལུང་དང་། ཞག་པོ་དང་། དཀར་པོ་ལྟ་བུ་དག་གཉིས་སུ་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བའི་རྣམས་སོ་སོ་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་
ནོ། །སློབ་ལོ་ཆེན་པོ། དེ་བཞིན་དུ་འཁོར་བ་དང་། ལྷ།

རྣམ་ལས་འདས་པ་ལྟར་ཚོས་ཐམས་ཅད་མི་གཉིས་པ་སྟེ། སློབ་ལོ་ཆེན་པོ། དེ་ནི་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པའི་རྒྱ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་
རོ། །ལྷ་རྣམ་ལས་འདས་པ་གང་ན་བ་དེ་ན་འཁོར་བ་མེད།

{@135A} ལྟ། །འཁོར་བ་གང་ན་བ་དེ་ན་འད་ལྷ་རྣམ་ལས་འདས་པ་མེད་དེ། དེའི་སྤྱིར་ཚོས་ཐམས་ཅད་འཁོར་བ་
དང་། ལྷ་རྣམ་ལས་འདས་པ་ལྟར་མི་གཉིས་སོ་ཞེས་བྱའོ།

དེ་བས་ན། སློབ་ལོ་ཆེན་པོ། ལྟར་པ་ཉིད་དང་། མི་སྐྱེ་བ་དང་། མི་གཉིས་པ་དང་། རང་བཞིན་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་བརྩོན་
པར་བྱའོ། །དེ་ནས་དེའི་ཚོ་བཙོམ་ལྡན་འདས་

ཀྱིས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་སྤངས་སོ། །འཁོར་བ་མི་ལམ་སྐྱེ་འདྲ་དང་། །ཉག་དང་ཚད་པ་སྤངས་པ་ཉི། །ཉག་ཏུ་སྟོང་
པ་ཉིད་བཤད་ཀྱང་། །ལས་ནི་རྣམ་པར་མི་འཇིག

གོ། །ལྷ་རྣམ་ལས་དང་ནམ་མཁའ་དང་། །འགོག་པ་གཉིས་པོ་ཉིད་ཀྱང་སྟེ། །མ་གྲུས་པར་ནི་བྱིས་པས་རྟོག། །འཕགས་
པས་ཡོད་མེད་སྤངས་པར་རོ། །དེ་ནས་ཡང་བཙོ།

ལྷ་འདས་ཀྱིས་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སློབ་ལོ་ཆེན་པོ་ལ་འདི་རྟེན་ཅེས་བཀའ་སྤྲུལ་ཏོ། །སློབ་ལོ་
ཆེན་པོ། ལྟར་པ་ཉིད་དང་། མི་སྐྱེས་པ་དང་། མི་གཉིས་

པ་དང་། རང་བཞིན་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མདོ་སྡེའི་ནང་དུ་རྒྱུད་པ་འདི་ནི་མདོ་སྡེ་གང་དུ་འད་
རུང་སྟེ། དེ་དག་ཏུ་དོན་འདི་ཉིད་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་

བྱེད་པོ་ །སློབ་གྲོགས་ཆེན་པོ། མདོ་སྡེ་དེ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསམ་པ་བཞིན་དུ་བསྟན་པ་དོན་འཁྲུལ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་
དེ་ལོ་ན་རྣམ་པར་བཞག་པའི་གཏམ་མ་ཡིན་ལོ། །སློབ་

{@135B} གྲོགས་ཆེན་པོ། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། སློབ་རྒྱུ་བཞི་རི་དམག་སྲུ་བ་ཡིན་ཏེ། ཚུའི་དངོས་པོར་མདོན་པར་
ཞེན་པས་མདོན་པར་ཞེན་པར་བྱེད་དེ། དེ་ལ་ཚུ་མེད་དེ། །སློབ་གྲོགས་ཆེན་པོ།

དེ་བཞིན་དུ་མདོ་སྡེ་བསྟན་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མཁྲུ་བར་བྱ་བ་ཡིན་
ཏེ། དེ་ནི་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་དགོང་པའི་གཏམ་མ་

མ་ཡིན་ལོ། །དེ་བས་ན་སློབ་གྲོགས་ཆེན་པོ་ལྷོད་ཀྱིས་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་བྱ་འདི། བསྟན་པ་བརྗོད་པ་ལ་མདོན་པར་ཆགས་
པར་མི་བྱེད། །དེ་ནས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་

པོ་སློབ་གྲོགས་ཆེན་པོས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་རྒྱན་ཅེས་གསལ་ཏེ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མདོ་སྡེ་བརྗོད་པ་ལས་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣོང་པོ་གསུངས་པ་དེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་

ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་རྣམ་པར་དག་པས་ཐོག་མ་ནས་རྣམ་པར་དག་པས་ཐོག་མ་ནས་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་
མཚན་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་དང་ལྡན་པ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་ནང་ན་མཆིས་

པར་བརྗོད་དེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རིན་པོ་ཆེ་རིན་ཐང་ཆེན་པོ་གོས་ཟླི་མ་ཅན་གྱིས་ཡོངས་སུ་དགྲིས་པ་ལྟར་སྤང་པོ་
དང་། ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་གོས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་དགྲིས་

པ། འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་དང་། གཉི་ལྷན་གཉི་ཟེལ་གྱིས་ཞོན་པ། ཡོངས་སུ་རྟོག་པའི་ཟླི་མས་ཟླི་མ་ཅན་དུ་གྱུར་པ།
རྟོག་པ་དང་། བརྟན་པ། ཐེང་ཟུག་པར་ནི་བརྗོད་ན། བཅོམ་

སྒོ་སྐྱོད་པོ། དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚེས་ལ་བདག་མེད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་
ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་ལོག་པ་དེ་ཉིད་ཤེས་རབ་དང། ཐབས་

ལ་མཁས་པ་དང་ལྟན་པ་རྣམས་ལ་སྒྲོ་སྐྱོད་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤམ་པའི་སྣང་པོར་བསྟན་པ་འཇམ། བདག་མེད་པར་བསྟན་
པས་ཀྱང་རུང་སྟེ། རྗེ་མཁན་བཞིན་དུ་ཚིག་དང། ཡི་

གཏི་རྣམ་གྲངས་རྣམ་པ་སྒྲོ་སྐྱོད་ཀྱིས་སྟོན་ཏེ། །དེ་ལྟར་དེའི་སྤྱིར། སྒྲོ་སྐྱོད་ཚེས་པོ། དེ་བཞིན་གཤམ་པའི་སྣང་པོར་བ་
སྟན་པས་ལྷ་སྟེགས་བྱེད་ཀྱི་བདག་ཏུ་སྐྱེ་བའི་བསྟན་པ་

དང་མི་འདྲའོ། །སྒྲོ་སྐྱོད་ཚེས་པོ། དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྷ་སྟེགས་བྱེད་བདག་ཏུ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་པར་
ཞེན་པ་རྣམས་དྲང་བའི་སྤྱིར་དེ་བཞིན་གཤམ་པའི་སྣང་པོ་

བསྟན་པས་དེ་བཞིན་གཤམ་པའི་སྣང་པོ་སྟོན་ཏེ། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་བདག་ཏུ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ལྟ་བུར་ལྷུང་བའ་
ི་བསམ་པ་ཅན་དག་རྣམ་པར་ཐར་པ་གསུམ་གྱི་དུ་ཡུལ་

ལ་གནས་པའི་བསམ་པ་དང་ལྟན་ཞིང། ལྷུང་དུ་སྤྱོད་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྗེ་གསལ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་འཚང་རྒྱ་
བར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། སྒྲོ་སྐྱོད་ཚེས་པོ། དེའི་དོན་དུ་དེ་བཞིན་

{@137A} ཟླ། །གཤམ་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྗེ་གསལ་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་དེ་བཞིན་གཤམ་པའི་
སྣང་པོ་སྟོན་པར་མངོན་དོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་འདི་ནི་ལྷ་

སྟེགས་བྱེད་བདག་ཏུ་སྐྱེ་བ་དང་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །སྒྲོ་སྐྱོད་ཚེས་པོ། དེ་ལྟ་བུས་ན་ལྷ་སྟེགས་བྱེད་ཀྱི་ལྟ་བུ་རྣམ་པར་
བསྟོན་པའི་སྤྱིར་དེ་བཞིན་གཤམ་པའི་སྣང་པོ་བདག་

མེད་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་དེའི་ཚོ་བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་གསུངས་སོ། །གང་
ཟེན་རྒྱུན་དང་མུང་པོ་དང་། །དེ་བཞིན་རྒྱུན་དང་རྣལ་དག

དང་། །ཀའཚོ་བོ་དབང་བོ་བྱེད་པོ་དག། །སེམས་ཙམ་པ་ལ་རྣམ་པར་བརྟགས། །དེ་ནས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་
ཚེན་པོ་སློ་གོས་ཚེན་པོས་མ་འོངས་པའི་སྐྱེ་བོའི་

ཚོགས་ལ་བལྟས་ནས་ཡང་བཙམ་ལྡན་འདས་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པ། བཙམ་ལྡན་འདས། ཇི་ལྟར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་
སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་རྣམས་རྣལ་འབྱོར་ཚེན་

པོའི་རྣལ་འབྱོར་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བདག་ལ་བཤམ་དུ་གསོལ། བཙམ་ལྡན་འདས་
ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། །སློ་གོས་ཚེན་པོ། ཚོས་བཞི་དང་།

ལྡན་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་རྣམས་རྣལ་འབྱོར་ཚེན་པོའི་རྣལ་འབྱོར་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །བཞི་
གང་ཞེ་ན། །འདི་ལྟ་སྟེ། །རང་གི་སེམས་སྣང་བ་རྣམ་པར་

{@137B} རྫོགས་པ་དང་། སྐྱེ་བ་དང་། གནས་པ་དང་། །འཇིག་པའི་ལྟ་བ་རྣམ་པར་སྤོང་བ་དང་། ལྷི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་
དངོས་པོ་མེད་པར་རྟོགས་པ་དང་། །འཕགས་པ་སོ་སོ་རང་གི་ཡེ་ཤེས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་

པར་མོས་པ་ཡིན་ཏེ། །སློ་གོས་ཚེན་པོ། ཚོས་བཞི་པོ་འདི་དག་དང་ལྡན་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་
རྣམས་རྣལ་འབྱོར་ཚེན་པོའི་རྣལ་འབྱོར་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །སློ་

གོས་ཚེན་པོ། །དེ་ལ་ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་རང་གི་སེམས་སྣང་བ་རྫོགས་པ་ལ་མཁས་པ་
ཡིན་ཞེ་ན། །འདི་ལྟ་སྟེ། །འདི་ལྟར་ཁམས་གསུམ་འདི་ནི་རང་གི་

སེམས་ཙམ་སྒྲེ། བདག་དང་བདག་གི་དང་བྲལ་བ་གཡོ་བ་མེད་པ། སྤང་བ་དང་དོར་བ་དང་བྲལ་བ། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་
ཀྱི་སྒྲོས་པའི་གནས་ངན་ལེན་གྱི་བག་ཆགས་ལ་མངོན་པར་

ཞེན་པས་བསྐྱོས་པ། ཁམས་གསུམ་གྱི་གཟུགས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ལ་ཉེ་བའོ་དཔས་འབྲེལ་བ། ལུས་དང་། ལོངསོ་ད་དང་།
གནས་དང་། འགོ་བར་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རྗེས་

སུ་སོང་བར་སྤང་འཛུགས་རབ་ཏུ་རྟོག་སྒྲེ། སྒོ་གོས་ཆེན་པོ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོར་ང་གི་
སེམས་སྤང་བ་རྣམ་པར་སྐྱོམ་པ་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ནོ། །སྒོ་

གོས་ཆེན་པོ། ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བ་དང་། གཞན་པ་དང་། འཇིག་པའི་ལྟ་བ་རྣམ་
པར་སྤངས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྒྲེ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་

{@138A} ཞེ། འཛིན་ལ་དང་། མི་ལམ་གྱི་གཟུགས་སྐྱེ་བ་དང་འབྲེལ་བར་བདག་དང་། གཞན་དང་། གཉིས་ཀ་མེད་
པའི་སྤྱིར་མི་སྐྱེ་སྒྲེ། རང་གི་སེམས་སྤང་བ་ཙམ་གྱི་

རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དང་། སྤྱིར་ལ་གྱི་དངོས་པོ་མེད་པར་མཐོང་བས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་འཇུག་པ་མེད་པ་དང་། རྟེན་
རྣམས་ཀྱང་སྤང་པོ་དང་། སྤངས་པ་མེད་པར་མཐོང་ནས་ཁམས་

གསུམ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རྟེན་ལས་བྱུང་བར་མཐོང་ནས། སྤྱི་ནང་གི་ཚོས་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་ཤིང་རང་བཞིན་མེད་
པའི་རྗེས་སུ་མཐོང་བའི་སྤྱིར་སྐྱེ་བའི་ལྟ་བ་རྣམ་པར་

ལོག་ནས། སྐྱུ་མ་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་རྟོགས་པས་མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ལ་བཟོད་པར་རབ་ཏུ་འཐོབ་སྒྲེ།
ས་བརྒྱད་ལ་གནས་ནས་སེམས་དང་། ཡིད་དང་།

ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། ཚེས་ལྡན་དང་། རང་བཞིན་དང་། བདག་མེད་པ་གཉིས་རྟོགས་པ་རབ་ཏུ་གྱུར་པ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་
པའི་སྤྱིར་ཡིད་གྱི་ལུས་ཀྱང་རབ་ཏུ་འཐོབ་པོ། །བཅོམ་

ལྡན་འདས། ཅིའི་སྤྲད་དུ་ཡིད་གྱི་ལུས་ཞེས་བསྟེན། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། སློབ་གྲོས་ཚེན་པོ། ཡིད་གྱི་ལུས་
ཞེས་བྱ་བའི་ཡིད་ལྡར་ཐོགས་པ་མེད་ཅིང་མགྲོགས་

པར་འགོ་བའི་སྤྱིར་ཡིད་གྱི་ལུས་ཞེས་བྱ་སྟེ། སློབ་གྲོས་ཚེན་པོ། འདི་ལྟ་སྟེ། ཡིད་ནི་རི་དང་། ཕྱིག་པ་དང་། འབབ་རྒྱུ་དང་།
ཤིང་ལ་སོགས་པ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པར་དཔག་ཚད་

{@138B} བརྒྱ་སྟོང་དུ་མར་སྟོན་མཐོང་བ་དང་། རྒྱུང་བའི་ཡུལ་རྗེས་སུ་དྲན་ཞིང་རང་གི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་མཚད་པའི་
ལུས་ཐོགས་པ་མེད་པའི་འགོས་གྱིས་འཇུག་གོ། སློབ་གྲོས་ཚེན་པོ། དེ་བཞིན་

དུ་ཡིད་གྱི་ལུས་ཀྱང་ཐོབ་མ་ཐག་ཏུ་སྒྲུ་མ་དང་འདྲ་བའི་ཉིང་ཅེ་འཛིན་གྱིས་སྟོབས་དང་། དབང་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་
དང་། ཡེ་ཤེས་དང་། མཚན་ཉིད་གྱི་མེ་ཏོག་རྒྱས་པ། འཕགས་

པའི་རིས་སུ་ལྡན་ཅིག་སྟེས་པ། འགོ་བ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པ་སྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་གྱི་ཡུལ་རྗེས་སུ་དྲན་ཞིང་སེམས་ཅན་
ཡོངས་སུ་སློན་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་ཡིད་བཞིན་དུ་འཇུག་སྟེ། དེ་ལྟར་

ན། སློབ་གྲོས་ཚེན་པོ། བྱང་རྒྱུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་སྟེ་བ་དང་། གནས་པ་དང་། འཛིག་པའི་ལྟ་བུ་རྣམ་པར་
སྤངས་པ་ཡིན་ལོ། སློབ་གྲོས་ཚེན་པོ། དེ་ལ་ཇི་ལྟར་ན་

བྱང་རྒྱུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་སྤྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་དངོས་པོ་མེད་པར་རྟོགས་པ་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། སློ་
གྲོས་ཚེན་པོ། འདི་ལྟ་སྟེ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་སླིག་གྱུ་

དང་། མི་ལམ་དང་། སྐྱེ་ཤང་འཛིངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཀྱི་སྒྲིམ་པའི་གནས་ངན་
ལེན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བག་ཆགས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་

ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་མེད་པའི་ཞེས་ཡང་དག་པར་མཐོང་ནས་འཕགས་པ་སོ་སོ་
རང་གི་ཡོ་ཤེས་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་ཡུལ་ལ་མངོན་པར་མོས་སོ། །

{@139A} ༡། སྒྲོ་གྲོས་ཆེན་པོ། ཚེས་འདི་བཞི་དང་ལྔ་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ནི་རྣལ་འ
བྱུང་ཆེན་པོའི་རྣལ་འབྱུང་ཅན་ཡིན་ནོ། སྒྲོ་གྲོས་ཆེན་

པོ། དེ་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་བརྟོན་པར་གྱིས་ཤིག །དེ་ནས་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་
པོ་སྒྲོ་གྲོས་ཆེན་པོས་གསོལ་བ་བཏབ་པ། བཅོམ་ལྡན་

འདས་ཀྱི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་གྱི་མཚན་ཉིད་རྟོགས་པ་གང་གིས་བདག་དང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་གཞན་རྣམས་མཚིས་པ་དང་།
མ་མཚིས་པར་ལྟ་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་

དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རིམ་གྱིས་དང་། ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱ་དང་།
རྒྱུན་གྱི་མཚན་ཉིད་བདག་ལ་བཤམ་དུ་གསོལ། བཅོམ་

ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྐྱེལ་པ། སྒྲོ་གྲོས་ཆེན་པོ། ཚེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པ་
གཉིས་ཏེ། འདི་ལྟར་སྤྱིའི་དང་། བར་གྱི་ལོ། སྒྲོ་གྲོས་

ཆེན་པོ། དེ་ལ་སྤྱིའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བཞི་འཛིན་པའི་གོང་བུ་དང་། ལག་བྱུངས་དང་། འཁོར་ལོ་དང་། སྤང་བུ་
དང་། ཚུ་དང་། མིའི་ནམ་ཏན་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུན་རྣམས་

གྱིས་རྩམ་འབྲུང་དོ། །སློབ་མཁོ་ཆེན་པོ། ཇི་ལྟར་འཇིག་པའི་གོང་གུ་ལས་རྩམ་འབྲུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཐག་པ་ལས་སྣམ་བུ་
དང་། ཚུ་སྐྱུང་ལས་རེ་ལྟེ་དང་། ས་བོན་ལས་ལྷུ་གུ་དང་།

{@139B} ལྷུ་མ་ལ་སོགས་པ་མིའི་ནམ་ཉན་དང་། ཞོ་ལས་མར་འབྲུང་བ་འདི་ནི། སློབ་མཁོ་ཆེན་པོ། ཕྱིའི་རྟེན་ཅིང་འ
བྲེལ་པར་འབྲུང་བ་སྣམ་སྣམ་ལས་སྐྱི་མ་སྐྱི་མར་འབྲུང་བའོ། །སློབ་མཁོ་ཆེན་པོ། དེ་

ལ་ནང་གི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྲུང་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། མ་རིག་པ་དང་། སྲེད་པ་དང་། ལས་དང་། ཚེས་འདི་དག་ལ་སོགས་
པ་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྲུང་བ་ཞེས་བྲུ་བའི་མིང་འཕྲོལ་

པོ། །སློབ་མཁོ་ཆེན་པོ། འདི་དག་ལས་སྐྱེས་པའི་སྤང་པོ་དང་། ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཚེད་ཅེས་བྲུ་བའི་ཚེས་དེ་དག་ཀྱང་རྟེན་
ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྲུང་བ་ཞེས་བྲུ་བའི་མིང་འཕྲོལ་སྟེ། དེ་དག་ནི་ལྷན་

པར་མེད་པ་ལས་བྱིས་པ་རྣམས་གྱིས་བརྟགས་སོ། །སློབ་མཁོ་ཆེན་པོ། དེ་ལ་རྒྱ་ནི་རྣམ་པ་རྒྱལ་སྟེ། འདི་ལྟར་འབྲུང་བར་འ
གྱུར་བའི་རྒྱ་དང་། འབྲེལ་པའི་རྒྱ་དང་། མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་དང་།

བྱེད་པའི་རྒྱ་དང་། ལྷན་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་དང་། ལྟོས་པའི་རྒྱ་དང་རྒྱལ་གོ། དེ་ལ། སློབ་མཁོ་ཆེན་པོ། འབྲུང་བར་འགྱུར་བའི་
རྒྱ་ནི་སྐྱི་ནང་གི་ཚེས་རྣམས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུར་རྒྱུའི་བྲུ་བ་བྱེད་དོ། །སློབ་མཁོ་

ཆེན་པོ། འབྲེལ་པའི་རྒྱ་ནི་སྐྱི་ནང་གི་སྤང་པོ་དང་། ས་བོན་ལ་སོགས་པ་འབྲུང་བའི་དམིགས་པའི་བྲུ་བ་བྱེད་དོ། །སློབ་མཁོ་
ཆེན་པོ། མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་ནི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་དང་

འབྲེལ་བ་སྐྱེད་དོ། །སློབ་མཁོ་ཆེན་པོ། བྱེད་པའི་རྒྱ་ནི་དབང་བར་གཏོགས་པའི་བྲུ་བ་བྱེད་དོ། འཁོར་ལོས་བསྐྱུར་བའི་རྒྱལ་
པོ་བཞིན་ལོ། །སློབ་མཁོ་ཆེན་པོ། ལྷན་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ནི་རྣམ་པར་

{@140A} ལྟོག་པའི་དངོས་པོ་སྐྱེས་པའི་མཚན་ཉིད་སྣང་བའི་བྱ་བ་བྱེད་དེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་མར་མེ་
བཞིན་ནོ། །སློ་གོས་ཚེན་པོ། ལྟོས་པའི་རྒྱ་ནི་རྣམ་པར་

ལྟོག་པའི་དུས་ན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་དངོས་པོ་འབྱུང་བའི་སྲིར་རྒྱུན་གྱི་བྱ་བ་མི་འཚད་པར་བྱེད་དོ། །འདི་དག་ནི། སློ་
གོས་ཚེན་པོ། བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་སེམས་

ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་བརྟགས་པ་སྟེ། རིམ་གྱིས་འཇུག་པས་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། །ཅིག་ཅར་ཡང་མི་འབྱུང་དོ། །དེ་ཅིའི་སྲིར་ཞེ་
ག། སློ་གོས་ཚེན་པོ། གལ་ཏེ་ཅིག་ཅར་འབྱུང་ན་ནི་

རྒྱུའི་མཚན་ཉིད་དུ་མ་རེག་དཔའི་སྲིར་བྱ་བ་དང་བྱེད་པའི་བྱེ་བྲག་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་དོ། །དེ་སྟེ་རིམ་གྱིས་འཇུག་
པས་འབྱུང་ན་ནི་མཚན་ཉིད་དུ་མ་རེག་པའི་བདག་ཉིད་ལས་རིམ་

གྱིས་འཇུག་པར་མི་འབྱུང་སྟེ། སློ་གོས་ཚེན་པོ། བུ་མ་སྐྱེས་པར་ཕ་ཞེས་གདགས་པ་དང་འབྲུ་བར་རྟོག་པ་པ་རྣམས་ཀྱི་རིམ་
གྱིས་འཇུག་པས་འབྲེལ་པའི་ཚུལ་ཡང་མི་རུང་དོ། །སློ་

གོས་ཚེན་པོ། རྒྱ་དང་། དམིགས་པ་དང་། དེ་མ་ཐག་པ་དང་། བདག་པོའི་རྐྱེན་ལ་སོགས་པས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་དང་། སྐྱེད་
པའི་སྲིར་རིམ་གྱིས་འཇུག་པས་མི་སྐྱེ་སྟེ། སློ་

གོས་ཚེན་པོ། ཀུན་བརྟགས་པའི་རང་བཞིན་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྲིར་རིམ་གྱིས་སམ་ཅིག་ཅར་མི་སྐྱེ་དོ། །
སློ་གོས་ཚེན་པོ། རང་གི་སེམས་སྣང་བའི་ལུས་

{@140B} དང་། ལོང་སོ་ད་ཅན་ཡིན་པའི་སྲིར་རང་དང་། འི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་བོ་ལ་གྱི་དངོས་པོ་མེད་པའི་སྲིར་རིམ་
གྱིས་སམ་ཅིག་ཅར་ཡང་མི་སྐྱེ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་རང་གི་སེམས་སྣང་བའི་རྣམ་

ཕར་རྟོག་པས་རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་སྤྱིར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབྱུང་དོ། །སྤོ་གྲོས་ཚེན་པོ། དེ་ལྟ་བུས་ན་ཁྱོད་གྱིས་རྒྱ་དང་
རྒྱུན་དང་། བྱེད་པ་དང་ལྡན་པའི་མཚན་ཉིད་རིམ་པ་འམ་ཅིག

ཅར་དུ་ལྟ་བ་དང་རལ་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་འདི་རྣམས་ཅེས་བྱ་སྟེ། འདི་ལ་གང་ཡང་རྒྱུན་རྣམས་གྱིས། །སྟེ་བ་མེད་ཅིང་འགག་
པ་མེད། །བརྟགས་པའི་རྒྱུན་རྣམས་ཁོ་ན་ནི། །སྟེ་ཞིང་འགག

པར་འགྱུར་ཡིན་ནོ། །སྟེ་འཇིག་རྒྱུན་ལ་འབྲེལ་པ་ནི། །རྣམ་པར་བརྟོག་པར་མི་བྱ་སྟེ། །བྱིས་པ་རྒྱུན་གྱིས་གང་རྟོག་པ། །དེ་
ནི་རྣམ་པར་བརྟོག་པར་བྱ། །བག་ཚགས་རྣམས་གྱིས་རྫོངས་

བྱས་སེམས། །སྲིད་གསུམ་དག་ན་སྣང་བའི་སྤྱིར། །རྒྱུན་རྣམས་ཡོད་དང་མེད་ལས་ཀྱང། །ཚོས་རྣམས་འབྱུང་བ་མེད་པའོ།
།མ་བྱུང་རྒྱུན་གྱིས་སྟེ་བ་མེད། །གང་ཡང་འགག་པར་མི་

འགྱུར་ཏེ། །ནམ་མཁའ་འི་མེ་རྟོག་མོ་ག་ཤམ་བུར། །གང་ཚོ་འདུས་བྱས་མཐོང་བ་ན། །དེ་ཚོ་གཟུང་དང་འཇིན་པ་ཡང། །ཞོར་
པར་མཐོང་བར་སྤྱིར་ལྟོག་གོ། །སྟེ་མེད་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་མེད། །

རྒྱུན་རྣམས་དང་ནི་གང་དག་ཀྱང། །འགག་ཀྱང་གང་ཚོ་འད་ཡོད་པ་མི་ནོ། །དེ་པ་དག་ཏུ་བརྗོད་པ་ཡིན། །དེ་ནས་ཡང་བཅོམ་
ལྡན་འདས་ལ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་

{@141A} ༡༡། །དེ་སྤོ་གྲོས་ཚེན་པོས་འདི་རྣམས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། །ཚིག་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་
མཚན་ཉིད་གྱི་སྤྱིར་པོ་ཐང་དང་པའི་བྱེད་པ་གི་ཏུ་རྟོགས་པ་

གང་གིས་བདག་དང་། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་གཞན་རྣམས་བརྗོད་པ་དང་། །བརྗོད་དུ་མ་མཚིས་པའི་
དོན་གཉིས་རྟོགས་པར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་ནས། །སྤྱིར་དུ་སྤྱོད་

མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱལ་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བརྗོད་པ་
དང་། བརྗོད་དུ་མ་མཚེས་པའི་དོན་གཉིས་ཀྱི་རྟོགས་པ་

རྣམ་པར་རྒྱུང་བར་འགྲུང་བ་ཚོགས་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིབ་པོ་ཞེས་བསྟེན་པའི་ཚོས་ཀྱི་གཞུང་བཅོམ་
ལྷན་འདས་ཀྱིས་བདག་ལ་བཟུང་དུ་གསོལ། བཅོམ་ལྷན་འདས་

ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། སློ་གྲོས་ཚེན་པོ། དེའི་སྤྱིར་ལྷན་ཏུ་ལེགས་པར་ཉོན་ལ་ཡིད་ལ་གཟུང་ཞིག་དང་ངས་ཁྱོད་ལ་བཟུང་
དོ། བཅོམ་ལྷན་འདས། ལེགས་སོ་ཞེས་གསོལ་ནས་བྱང་

ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་སློ་གྲོས་ཚེན་པོ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་སྤྱིར་ཉན་ཏོ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དེ་
ལ་འདི་རྒྱུད་ཅེས་བཀའ་སྤྱུལ་ཏོ། སློ་གྲོས་ཚེན་པོ། ཚོགས་

གི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་དེ། འདི་ལྟར་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཚོགས་དང་། མི་ལམ་གྱི་ཚོགས་དང་། གནས་
ངན་ལེན་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་ཚོགས་དང་། ཐོག་མ་མེད་

{@141B} པའི་དུས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཚོགས་པོ། སློ་གྲོས་ཚེན་པོ། དེ་ལ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཚོགས་ནི་རང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་
པའི་གཟུགས་ལ་མཚན་མར་མངོན་པར་ཞེན་པ་ལས་འབྱུང་དོ། སློ་གྲོས་

ཚེན་པོ། མི་ལམ་གྱི་ཚོགས་ནི་སྤྱོད་ཚུངས་པའི་ཡུལ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་། རྟོགས་པའི་ཡུལ་མེད་པ་ལས་འབྱུང་དོ། ཡང་སློ་
གྲོས་ཚེན་པོ། གནས་ངན་ལེན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཚོགས་ནི་

སྤོང་དགས་བྱས་པའི་ལས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ལས་འབྱུང་དོ། སློ་གྲོས་ཚེན་པོ། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་
ཚོགས་ནི་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཀྱི་སློ་གྲོས་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་

པའི་གནས་ངན་ལེན་གྱི་རང་གི་ས་བོན་ལས་འབྱུང་སྟེ། འདི་ནི། སློབ་གྲོས་ཚེན་པོ། ཚོགས་རྒྱུ་མཐུན་པའི་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་རྣམས་
པ་བཞི་འོ་ཞེས་གང་བཟོན་པ་དེ་ལ་སྦྱིར་བཤམ་པའོ། །དེ་ནས་

ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་སློབ་གྲོས་ཚེན་པོས་དོན་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱིར་གསོལ་བ་
བཏབ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས། ད་དུང་ཡང་བཅོམ་ལྡན་

འདས་ཀྱིས་མི་རྣམས་ཀྱིས་ཚོགས་རྒྱུ་མཐུན་པའི་རིག་པ་རྟོག་པ་གང་དུ་ཅི་ལས་ཇི་ལྟར་གང་གིས་འབྱུང་བའི་ཚོགས་གི་རྣམས་པར་
རྟོག་པ་མཛོན་པར་ཞེན་པའོ་དེ་ཡུལ་བདག་ལ་བཤམ་དུ་གསོལ། བཅོམ་

ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། སློབ་གྲོས་ཚེན་པོ། ཚོགས་རྒྱུ་མཐུན་པའི་མགོ་དང་། བྱང་དང་། ལྷ་དང་། མགུལ་དང་། རྩ་དང་།
མཚུ་དང་། ལྷེ་དང་། སོ་རྣམས་འདུས་པ་ལས་

{@142A} ༡། འབྱུང་པོ། སློབ་གྲོས་ཚེན་པོས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས། རྣམས་པར་རྟོག་པ་དང་ཚོགས་ཏུ་ཐ་དད་
དམ། འོན་ཏེ་གཅིག་གམ་ཅི་ལགས། བཅོམ་ལྡན་

འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། སློབ་གྲོས་ཚེན་པོ། ཚོགས་རྣམས་པར་རྟོག་པ་དང་ཐ་དད་པའང་མ་ཡིན། གཅིག་པའང་མ་ཡིན་ནོ།
འདི་ཅི་སྦྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། དེ་འི་རྒྱ་ལས་

བྱང་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྦྱིར་ཚོགས་གི་རྣམས་པར་རྟོག་པའི་འབྱུང་པོ། སློབ་གྲོས་ཚེན་པོ། དེ་སྟེ་ཚོགས་འདི་རྣམས་པར་རྟོག་པ་དང་
ཐ་དད་པ་ཞིག་ཡིན་ནོ། རྣམས་པར་རྟོག་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་

བམ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། འདི་སྟེ་གཅིག་པ་ཞིག་ཡིན་ནོ་ཚོགས་དེ་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ན། དེ་ནི་བྱེད་
དེ། དེ་བས་ན་ཐ་དད་པའང་མ་ཡིན། གཅིག་པའང་མ་ཡིན་ནོ།

ཡང་སློབ་ཤོས་ཆེན་པོས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས། ཚིག་ཉིད་དོན་ན་དམ་པ་ལགས་སམ། འོན་ཏེ་ཚིག་གིས་གང་བརྗོད་
པར་བགྱིབ་དེ་དོན་དམ་པ་ལགས་སམ་ཅི་ལགས།

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། སློབ་ཤོས་ཆེན་པོ། ཚིག་གྲང་དོན་དམ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཚིག་གིས་གང་བརྗོད་པར་བྱ་
བའང་དོན་དམ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་

ལྟ་སྟེ། འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་བརྗོད་པས་དོན་དམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཚིག་ཉིད་ནི་དོན་དམ་པ་
མ་ཡིན་ནོ། །སློབ་ཤོས་ཆེན་པོ། དོན་དམ་པ་ནི་འཕགས་

{@142B} པ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཚིག་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སློབ་པོ་ད་
ལུ་ལ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་དོན་དམ་པ་བརྗོད་པར་མི་བྱེད་དོ། །སློབ་

ཤོས་ཆེན་པོ། ཚིག་ནི་སྐྱེས་ནས་འཇིག་ཅིང་མི་བརྟན་པ། བར་ཚུན་གྱི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལས་བྱུང་དོ། །སློབ་ཤོས་ཆེན་པོ། གང་ཕན་
ཚུན་གྱི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལས་བྱུང་བ་དེ་ནི་དོན་དམ་པར་

བརྗོད་པར་མི་བྱེད་དོ། །སློབ་ཤོས་ཆེན་པོ། བདག་དང་གཞན་གྱི་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཚིག་ནི་མཚན་ཉིད་བརྗོད་པར་མི་
བྱེད་དོ། །སློབ་ཤོས་ཆེན་པོ། གཞན་ཡང་རང་གི་སེམས་

སྣང་བ་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་རྣམ་པ་ཐད་དཔ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མེད་པས་རྣམ་པར་
རྟོག་པ་ནི་དོན་དམ་པ་ལ་མི་རྟོག་གོ། །དེ་བས་ན། སློབ་ཤོས་

ཆེན་པོ། བྱོད་ཀྱིས་ཚིག་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་འདི་རྣམ་ཅེས་བྱ་སྟེ། །དངོས་པོ་
ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་མེད། ཚིག་གྲང་དེ་བཞིན་མེད་པ་སྟེ།

སྒྲོང་པ་ཉིད་དམ་སྒྲོང་ཉིད་དོན། །བྱིས་པས་མ་མཐོང་རྣམ་པར་རྒྱལ། །དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད། །མི་ཡི་ཚིག་
ཀྱང་བརྟགས་པ་སྟེ། །དེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །སྒྲིང་པོ་

མི་ལམ་སྤྱུལ་འདྲ་བར། །ཡོངས་སུ་བརྟགས་པར་བྱས་པ་ནི། །མི་འཁོར་ལྷན་འདའ་མི་བྱ། །ཇི་ལྟར་རྒྱལ་པོ་ཚོང་དཔོན་
དག། །འཇི་བའི་རི་དམགས་སྒྲ་ཚོགས་གྱིས། །བྲུ་རྣམས་

{@143A} ༡། །བྲིད་དེ་ཕྱིར་བཅུག་ཅིང། །དེ་ནས་རི་དམགས་དངོས་བྱིན་པ། །དེ་བཞིན་ངས་ཀྱང་ཚོས་རྣམས་གྱི།
།མཚན་ཉིད་སྒྲ་ཚོགས་གཟུགས་བརྟན་གྱིས། །སོ་

སོ་རང་རིག་ཡང་དག་མཐའ། །བྲུ་རྣམས་ལ་ནི་ངས་བཤམ་དོ། །དེ་ནས་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བྱུང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་
སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་སྒྲོ་གོས་ཚེན་པོས་འདི་སྐད་ཅེས་

གསོལ་དྲོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། །ཚོས་ཐམས་ཅད་གྱི་རང་གི་སེམས་སྤོང་བའི་དུལ་ལ་རྟོགས་པར་རྣམ་པར་བྱེ་བའི་མཚན་
ཉིད་མཚིས་པ་དང། །མ་མཚིས་པ་དང། །གཅིག་པ་དང།

ཐ་དད་པ་དང། །གཉིས་ཀ་དང། །གཉིས་ཀ་མ་ལགས་པ་དང། །མཚིས་པ་འང་མ་ལགས། །མ་མཚིས་པ་འང་མ་ལགས་པ་དང།
རྟག་པ་དང། །མི་རྟག་པ་སྤངས་པ། །ལྷ་སྟེགས་ཅན་

གྱི་རྟོག་པ་མི་རྒྱུ་བ། །འཕམགས་པའི་སོ་སོ་རང་གི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་མ་སྤྱོད་པར་བསྐྱིབ། །ཀུན་བརྟགས་པའི་རང་དངོས་འི་མཚན་
ཉིད་ལས་རྣམ་པར་འོག་པ། །དོན་དམ་པ་དེ་ལོན་ཉིད་

ལ་འཇུག་པ། །སའི་མཚོམས་སྤྱིར་ཞིང་གོང་ནས་གོང་དུ་རྣམ་པར་དག་པའི་མཚན་ཉིད། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ས་ལ་
རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་མཚན་ཉིད་སྤོན་གྱི་སྤོན་ལམ་གྱིས་

གཟུགས་སྒྲོ་ཚོགས་ཀྱི་ནོར་བུ་ལྟ་བུར་འཇུག་པ། དུལ་མཐའ་ཡས་པའི་མཚན་ཉིད་སྣོན་གྱིས་གྲུབ་པར་རབ་ཏུ་རྒྱ་བའདི་
དག་ལ་སོགས་པ་ལ་ཅི་ནས་ཀྱང་བདག་དང་། བྱང་ཚུབ་

{@143B} སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་བརྟགས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རང་དང་། འི་མཚན་
ཉིད་ལས་རྣམ་པར་ལོག་པའི་ལྟ་བུ་ཅན་རྣམས་སུ་གྱུར་ཏེ། ལྷུང་དུ་སྒྲིན་མེད་

པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་མངོན་པར་སངས་རྒྱས་ནས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདེ་བ་སྤུན་སུམ་ཚོགས་
པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བགྱིབ་བདག་ལ་

བཞུགས་ཏུ་གསོལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། སློ་གྲོས་ཚེན་པོ། ལེགས་སོ། །ལེགས་སོ། །སྲོད་དོན་འདི་
གསོལ་བ་འདེབས་པར་སེམས་པ་ནི་སློ་གྲོས་ཚེན་པོ་སྲོད་

འགྲོ་བ་མང་པོ་ལ་མན་པ་དང་། འགྲོ་བ་མང་པོ་ལ་བདེ་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལ་སྣོད་བརྟེན་བདེ་བ་དང་། འགྲོ་བ་མང་པོ་ཆེད་དོན་
དང་། ལྷ་དང་མི་རྣམས་ལ་མན་པ་དང་བདེ་བའི་སྲིད་ལུགས་

པ་སྟེ། སློ་གྲོས་ཚེན་པོ་སྲོད་ལེགས་སོ། །སློ་གྲོས་ཚེན་པོ། དེའི་སྲིད་ལེན་ཏུ་ལེགས་པར་ཉོན་ལ་ཡིད་ལ་གཟུང་ཞིག་དང་
སྲོད་ལ་ངས་བཞུགས་དོ། །ལེགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་

ཞེས་གསོལ་ནས། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་སློ་གྲོས་ཚེན་པོས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་སྲིད་ཉན་ཏེ།
།བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྤྲུལ་

ཏེ། སློ་གྲོས་ཚེན་པོ། གྱིས་པ་སོ་སོའི་སློ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་སེམས་སྣང་བ་ཅུང་དུ་ཁོང་དུ་མ་རྒྱུད་པ་དང་། སྲིད་ལ་གྱི་
དོན་པོ་རྣམ་པ་སྒྲོ་ཚོགས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པས་ཡོད་པ་

{@144A} ཨོཾ། འདྲ་མེད་པ་དང་། གཅིག་པ་དང་། ཐད་དང་པ་དང་། གཉིས་ཀ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཡོད་
པ་འང་མ་ཡིན། མེད་འང་མ་ཡིན་པ་དང་།

རྟོག་པ་དང་། མི་རྟོག་པའི་རང་བཞིན་གྱི་བཀའ་ཆགས་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པས་རྣམ་པར་རྟོག་གོ། རྟོ་
གྲོས་ཆེན་པོ། འདི་ལྟ་སྟེ། སྒྲིག་རྒྱུ་ལྟེ་ལ་དབྱེད་

ཀ་ཉི་མས་གདུངས་པའི་རི་དཔགས་རྣམས་ཚུའི་དངོས་པོར་རྣམ་པར་རྟོག་ཅིང་བཏུང་བར་འདོད་པའི་སྲིར་རབ་ཏུ་རྒྱག་
སྟེ། རང་གི་སེམས་ཀྱི་ལྟ་བུ་ཞེས་པ་འོང་དུ་མ་ཚུད་པའི་སྲིར་

འདི་ན་ཚུ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་མི་ཤེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ། རྟོ་གྲོས་ཆེན་པོ། བྱིས་པ་སེ་སེའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱང་ཐོག་མ་
མེད་པའི་དུས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྣ་ཚོ་གསུམ་གྱིས་སྒྲོས་པ་ལ་

རྣམ་པར་རྟོག་པས་བསྐྱོས་པའི་རྟོ་ཅན། འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་དང་། གཏི་ལྷག་གི་མེས་ཡོངས་སུ་གདུངས་པའི་ཡིད་
ཅན། གཟུགས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོ་གསུམ་གྱི་ཡུལ་

ལ་མངོན་པར་མོས་པ། སྐྱེ་བ་དང་། འཇིག་པ་དང་། གནས་པར་ལྟ་བུའི་བསམ་པ་ཅན་གྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་ལ་མི་མཁས་པ་
དེ་དག་གཅིག་པ་དང་། ཐད་དང་པ་དང་། ཡོད་

པ་དང་། མེད་པར་འཇིན་པར་རབ་ཏུ་ལྟུང་བོ། རྟོ་གྲོས་ཆེན་པོ། འདི་ལྟ་སྟེ། རྗེ་ཟའི་གོང་ཁྱེར་ལ་གོང་ཁྱེར་མ་ཡིན་པར་མི་
མཁས་པ་རྣམས་ལ་གོང་ཁྱེར་གྱི་འདུ་ཤེས་འབྱུང་

{@144B} རྟོ་གོང་ཁྱེར་ལྟ་བུ་དེ་ནི་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་གོང་ཁྱེར་གྱི་ས་བོན་གྱི་བཀའ་ཆགས་ལ་མངོན་པར་
ཞེན་པའི་སྲིར་སྣང་སྟེ། རྟོ་གྲོས་ཆེན་པོ། གོང་ཁྱེར་དེ་ནི་གོང་ཁྱེར་ཡང་མ་ཡིན།

གྲོང་ཁྱེར་མེད་པའང་མ་ཡིན་ནོ། དེ་བཞིན་དུ། སློབ་གྲོས་ཚེན་པོ། རང་གི་སེམས་སྦྱང་བ་ཙམ་དུ་ཁོང་དུ་མ་ཚུད་པའི་སློབ་ཚན་
ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་ལུ་སྟེགས་ཚན་སློབ་པའི་

བག་ཚགས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་རྣམས་གཅིག་པ་དང་། ཐང་དང་པ་དང་། ཡོད་པ་དང་། མེད་པའི་སློབ་པ་ལ་མངོན་པར་
ཚགས་སོ། སློབ་གྲོས་ཚེན་པོ། འདི་ལྟ་སྟེ། མི་ལ་ལ་ཞིག་

ཉལ་བའི་མི་ལམ་དུ་བྱུང་མེད་དང་། སྐྱེས་པ་དང་། ལྷན་པོ་དང་། ཉ་དང་། འིང་ཉ་དང་། རྒྱུ་ཐང་དང་། གྲོང་དང་། གྲོང་
ཁྱེར་དང་། གྲོང་རྒྱུ་དང་། བ་ལང་དང་། མ་ཉེ་དང་།

ནགས་ཚལ་དང་། སྐྱེད་མོས་ཚལ་དང་། རི་དང་། འབབ་ཚུ་དང་། རྩིང་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་མངོན་པར་བྱས་པའི་ཡུལ་
གྲོང་ཁྱེར་རིན་པོ་ཆེར་བྱིན་པ་སྟེ་ལམ་སངས་ལ་མཚན་པ་དེ་

སངས་ལ་ཡུལ་གྲོང་ཁྱེར་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་རྗེས་སུ་བྲན་ན། སློབ་གྲོས་ཚེན་པོ། དེ་ཇི་སྟེ་སྟེ་སེམས་ཀྱི་དེ་ལྟར་ཡང་དག་པ་མ་
ཡིན་པའི་མི་ལམ་རྣམས་ལ་སྣ་ཚོགས་རྗེས་སུ་བྲན་པར་

བྱེད་པའི་སྐྱེས་བུ་དེ་ཅི་མཁས་པའི་རང་བཞིན་ཚན་ཡིན་ནམ། གསོལ་བ། བཙམ་ལྷན་འདས། མ་ལགས་སོ། །བཙམ་
ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་བ། དེ་བཞིན་དུ། སློབ་

{@145A} ལ། སློབ་གྲོས་ཚེན་པོ། བྱིས་པ་སེམས་འདི་སྐྱེ་བོ་ལྟ་བུ་དན་པས་བྱིན་པ་ལུ་སྟེགས་ཚན་གྱི་སློབ་ཚན་དག་རང་གི་
སེམས་སྦྱང་བའི་དངོས་པོ་མི་ལམ་ལྟ་བུར་ཁོང་དུ་མ་ཚུད་

པ་རྣམས་གཅིག་པ་དང་། ཐང་དང་པ་དང་། ཡོད་པ་དང་། མེད་པར་ལྟ་བུ་ལ་བརྟེན་ཏེ། སློབ་གྲོས་ཚེན་པོ། འདི་ལྟ་སྟེ། རི་མོ་
བྱིས་པའི་གཞི་མཐོ་དམན་མེད་པ་ལ་བྱིས་པ་རྣམས་

མཐོང་མཚན་དུ་རྒྱུ་པར་རྟོག་པོ། དེ་བཞིན་དུ། རྫོགས་ཆེན་པོ། མ་འོངས་པའི་དུས་ན་ལུ་སྟེགས་ཚན་གྱི་ལྟ་བུ་རྒྱུ་པའི་བཀའ་
ཆགས་ཀྱི་བསམ་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་

པ་དེ་དག་གཅིག་པ་དང་། ཐ་དད་པ་དང་། གཉིས་ཀ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་བདག་ཉིད་
ཀྱང་བརྟུན་ལ། ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་རྫོགས་ཀྱིས་དབེན་

པར་གྱུར་པ། སྐྱེ་བ་མེད་པར་སྐྱེ་བ་དག་ལ་འང་མེད་པ་ཞེས་ཟེར་བ་དག་འབྱུང་སྟེ། འདི་དག་ནི་རྒྱུ་དང་། འབྲས་བུ་ལ་སྐྱུར་
བ། དགོ་བ་དཀར་པོའི་རྫོགས་ཀྱི་རྒྱ་ལྟ་བུ་རྒྱུ་པར་བསམ་ཅུ་བ་

ནས་སྐྱུར་བ་ཡིན་གྱི། འདི་དག་ནི་ལེགས་པ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་རིད་དུ་སྤང་བར་བྱའོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། བདག་དང་། གཞན་
དང་། གཉིས་ཀའི་ལྟ་བུ་ལྟར་བའི་བསམ་པ་ཅན། ཡོད་

པ་དང་མེད་པར་རྣམ་པར་བརྟགས་ནས་སྐྱོ་འདོགས་པ་དང་། སྐྱུར་པའི་ལྟ་བུ་རྒྱུ་པའི་བསམ་པ་ཅན་དེ་དག་
སེམས་ཅན་དམུལ་བ་ལ་གཞོལ་བར་འགྱུར་རོ། རྫོགས་པ་

{@145B} ཆེན་པོ། འདི་ལྟ་སྟེ། རབ་རིབ་ཅན་དག་སྐྱེ་ཤང་འཛིངས་པ་མཐོང་བ་དང་། འདི་ནི་ངོ་མཚར་ཏོ། །འདི་ནི་ངོ་
མཚར་འདི་རེ། རྫོགས་པ་རྣམས། ལྟོས་ཤིག་ཅེས་ཟེར་ཏེ། སྐྱེ་ཤང་འཛིངས་པ་

པ་དེ་ནི་མཐོང་བ་དང་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་ཡོད་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། མེད་པའང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ། རྫོགས་ཆེན་
པོ། ལུ་སྟེགས་ཚན་གྱི་ལྟ་བུ་རྒྱུ་པར་རྟོག་པའི་བསམ་

པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དག་ཡོད་པ་དང་། མེད་པའི་རྫོགས་དང་། གཅིག་པ་དང་། ཐ་དད་པ་དང་། གཉིས་ཀ་དང་། གཉིས་
ཀ་མ་ཡིན་པའི་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་ཅིང་། དམ་པའི་

ཚོས་ལ་སྐྱུར་པ་རྣམས་བདག་དང་གཞན་དག་ཀྱང་ལོག་པར་ལྷུང་བར་བྱེད་དོ། །སློབ་ལོ་ཚེ་ལོ། འདི་ལྟ་སྟེ། འཁོར་ལོ་མ་
ཡིན་ཡང་མག་ལ་མེད་འཁོར་ལོ་ལ་བྱིས་པ་རྣམས་འཁོར་ལོ་ལི་

དངོས་པོར་ཡོངས་སུ་རྟོག་སྟེ། མཁས་པ་རྣམས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ། སློབ་ལོ་ཚེ་ལོ། །ལྟ་བུར་བའི་ལྟ་སྟེགས་
ཅན་གྱི་བསམ་པར་ལྷུང་བ་རྣམས་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་ཀུན་ཏུ་འད་

གཅིག་པ་དང་། ཐད་དང་པ་དང་། གཉིས་ཀ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་རྟོག་གོ། །སློབ་ལོ་ཚེ་ལོ། འདི་ལྟ་སྟེ།
ཚར་འབབ་པའི་ཚོ་ཅུ་ལས་ཚུ་བུར་འབྱུང་བའོར་བུ་ཤེལ་འདྲ་

བར་སྐྱུང་བ་དེ་ལ་བྱིས་པ་རྣམས་འོར་བུ་ཤེལ་གྱི་དངོས་པོར་མཛོན་པར་ཞེན་ཅིང་རབ་ཏུ་རྒྱུག་སྟེ། སློབ་ལོ་ཚེ་ལོ། ཚུའི་ཚུ་
བུར་དེ་དག་ནི་གཟུང་བ་དང་། གཟུང་དུ་མེད་པའི་སྲིར་འོར་བུ་འདང་མ་

{@146A} ལྟ། །ཡིན་ཏེ་འོར་བུ་མ་ཡིན་པའདམ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ། སློབ་ལོ་ཚེ་ལོ། ལྟ་སྟེགས་ཅན་གྱི་ལྟ་བུར་རྣམ་
པར་རྟོག་པའི་བསམ་པའི་བག་ཚགས་ཀྱིས་བསྐྱོས་

པ་རྣམས་རྐྱེན་རྣམས་ཀྱིས་མེད་པ་ལས་སྐྱེ་བ་དང་། ཡོད་པ་ལས་ཀྱང་འཇིག་པར་སྐྱུར་བར་འགྱུར་རོ། །སློབ་ལོ་ཚེ་ལོ།
གཞན་ཡང་ཚད་མ་གསུམ་གྱི་ཡན་ལག་སོ་སོར་གཞན་གཤམ་

སྟེ། འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ་སོར་དགེ་སྲིད་ཀྱིས་རིག་པར་བྱ་བའི་རང་བཞིན་གཉིས་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱ་བའི་དངོས་
པོའི་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་དོ་ཞེས་རྣམ་པར་རྟོག་པར་འགྱུར་

ཏེ། སློབ་ལོ་ཚེ་ལོ། རྣམ་འབྱུང་ཅན་སེམས་དང་། ཡིད་དང་། ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་གནས་ཤིན་ཏུ་གྱུར་པ། རང་
གི་སེམས་སྐྱུང་བའི་གཟུང་བ་དང་འཇིན་པའི་རྣམ་པར་

རྟོག་པ་རབ་ཏུ་སྤངས་པ། དེ་བཞིན་གཤམ་པའི་ས་འཕགས་པ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པ་རྣམས་ལ་ནི་
དངོས་པོ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པའི་འདྲ་ཤེས་མི་འབྱུང་།

རོ། །སློབ་མོ་ཆེན་པོ། རྣམ་འགྲུལ་ཅན་དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱི་ཡུལ་ཅན་རྣམས་ལ། གཤམ་ཏེ་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་
པར་འཛིན་པ་ཞིག་འཇུག་ཏུ་ཟིན་ན་ནི་དེ་ཉིད་དེ་དག་གི་བདག་ཏུ་

འཛིན་པ་དང་། གསོ་བར་འཛིན་པ་དང་། སྐྱེས་བུར་འཛིན་པ་དང་། གང་ཟེག་ཏུ་འཛིན་པར་འགྱུར་རོ། །སློབ་མོ་ཆེན་པོ།
གང་འདི་ལྟར་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་དང་། རང་དངོས་པོ་

{@146B} མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་འདི་ནི། སློབ་མོ་ཆེན་པོ། སྤྱུལ་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་བསྟན་པ་སྟེ། ཚོས་ཉིད་ཀྱི་སངས་
རྒྱུས་ཀྱིས་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །སློབ་མོ་ཆེན་པོ། བསྟན་པ་ནི་བྱིས་པའི་

བསམ་པ་ལ་ཡོད་པའི་ལྟ་བུས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་འཛོག་པ་རྟོགས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ཚོས་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ་
སོ་རང་གིས་རིག་པའི་ཏྲིང་པེ་འཛིན་གྱི་བདེ་བ་ལ་གནས་ངན་

མི་བརྗོད་དོ། །སློབ་མོ་ཆེན་པོ། འདི་ལྟ་སྟེ། ཚུལ་ནང་ན་ཤིང་གི་གྲིབ་མ་སྤྲང་སྟེ། དེ་ནི་ཤིང་གི་དབྱིབས་དང་དབྱིབས་མེད་
པའི་སྤྱིར་གྲིབ་མ་འང་མ་ཡིན། གྲིབ་མ་མ་ཡིན་པ་འང་མ་ཡིན་

ནོ། །དེ་བཞིན་དུ། སློབ་མོ་ཆེན་པོ། ལུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་ལྟ་བུའི་བག་ཚགས་ཀྱིས་བསྐྱོས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཅན་རྣམས་
རང་གི་སེམས་སྤང་བ་ཅམ་དུ་ཁོང་དུ་མཚུད་པའི་སློབ་ཅན་དག་

གཅིག་པ་དང་། ཐ་དད་པ་དང་། གཉིས་ཀ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཡོད་པ་དང་། མེད་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པར་འགྱུར་
རོ། །སློབ་མོ་ཆེན་པོ། འདི་ལྟ་སྟེ། མེ་ལོང་གི་ནང་དུ་

དང་། གནས་པ་དང་། གཅིག་པ་དང་། ཐ་དད་པ་དང་། གཉིས་ཀ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཡོད་པ་དང་། མེད་པ་
དང་། འཕགས་པ་སོ་སོ་རང་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་

{@147B} དངོས་པོའི་ཚུལ་དུ་འང་སྐྱིག་རྒྱུ་བཞིན་དུ་རྒྱབས་གཡོའོ། །སློ་གྲོས་ཚེན་པོ། འདི་ལྟ་སྟེ། རོ་ལངས་དང་། འ
ལྷུ་ལ་འཁོར་གྱི་མི་ནི་སེམས་ཅན་མེད་ཀྱང་འདྲེ་དང་སྦྱོར་པར་ལྡན་ན་གཡོ་

པའི་ལས་བྱེད་དེ། འགྲོ་བ་དང་མི་འགྲོ་བའི་སྤྱིར་མེད་པ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དེ་ལ་བྱིས་པ་རྣམས་མངོན་པར་ཞེན་ཏེ། །དེ་
བཞིན་དུ། སློ་གྲོས་ཚེན་པོ། བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྦྱོ་བོ་ལྟ་བུ་རེད་

པའི་ལུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་བསམ་པར་ལྷུང་བ་དག་གཅིག་པ་དང་། ཐ་དད་པར་སྦྱོ་བ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་ཏེ། དེ་ནི་ཡང་དག་པ་
མ་ཡིན་པར་སྦྱོ་བ་ཉགས་པའོ། །དེ་བས་ན། སློ་གྲོས་ཚེན་

པོ། རྫོང་གིས་སྦྱོ་བ་དང་། མི་སྦྱོ་བ་དང་། འཛིག་པ་དང་། གནས་པ་དང་། གཅིག་པ་དང་། ཐ་དད་པ་དང་། གཉིས་ཀ་དང་།
གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཡོད་པ་དང་། མེད་པ་

དང་། འཕགས་པ་སོ་སོ་རང་གི་དངོས་པོ་ཁོང་དུ་ཚུད་པར་བྱ་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་འདི་རྣམས་
ཅེས་བྲལ་སྟེ། །འུང་བོ་རྣམ་པར་ཤེས་དང་ལྷ། །ཚུ་ལ་ཤིང་

གི་གྲིབ་མ་བཞིན། །སྤང་བ་སྦྱུ་མ་མི་ལམ་འདྲ། །རྣམ་པར་རིག་བསམ་རྟོག་ཅིག། །སྲིད་གསུམ་འདི་ནི་མི་ལམ་དང་། །སྦྱོ་
ལྟ་འཛིངས་དང་སྦྱུ་མ་འདྲ། །སྐྱིག་རྒྱུ་ཚུ་བཞིན་འོར་པ་ལོ། །

རྣམ་པར་བསྐྱོམས་ན་རྣམ་པར་གྲོལ། །སེམས་ཅན་སྦྱུ་བའི་སྐྱིག་རྒྱུ་བ། །ཇི་ལྟར་དབྱིད་ཀ་གཡོ་བ་ན། །དེ་དམགས་རྣམས་
ནི་ཚུར་འཛིན་ཏེ། །དེ་ལ་དངོས་པོ་ཡོད་པ་མིན། །དེ་བཞིན་རྣམ་

ཀ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་སྤོགས་རྣམས་པར་སྤངས་པ། ཡོད་པ་དང་། མེད་པ་དང་། སློའོ་འདོགས་པ་དང་། སླུ་པ་ལས་
རྣམས་པར་གྲོལ་བའོ། །སློ་གྲོས་ཆེན་པོ། དེ་བཞིན་གཤམ་ཤམ་གསལ་

པ་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་བསྟན་པ་ནི་བདེན་པ་དང་། རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྲུང་བ། ལམ་དང་། འགོག་པ་དང་། རྣམས་པར་ཐར་
པ་འཇུག་པ་སྡོམ་དུ་གཏོང་པ་ཡིན་ཏེ། སློ་གྲོས་ཆེན་པོ། དེ་བཞིན་

གཤམ་ཤམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་བསྟན་པའི་རང་བཞིན་དང་། དབང་པོ་དང་། རྒྱ་མེད་པ་དང་། འདོད་རྒྱལ་དང་། རྒྱལ་ལྗོ་
དང་། རྒྱས་དང་། རོ་བོ་ཉིད་དང་འབྲེལ་པ་མ་ཡིན་ཞོ། །སློ་གྲོས་

ཆེན་པོ། གཞན་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་སློབ་པ་གཉིས་རྣམས་པར་དགའ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དེད་དཔོན་ལྟར་སྦྲང་བ་
མེད་པ་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་དང་། ཐེག་པ་དང་། སའི་ཡན་ལག་

ཤིན་ཏུ་རྣམས་པར་དབྱེ་བའི་མཚན་ཉིད་རྣམས་མཐར་གྱིས་རབ་ཏུ་བཞག་གོ། །སློ་གྲོས་ཆེན་པོ། གཞན་ཡང་བསམ་གཏན་
རྣམས་པ་བཞི་སྟེ། རྣམས་པ་བཞི་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཕྱིས་

པ་ཉེ་བརོད་པའི་བསམ་གཏན་དང་། རོན་རབ་ཏུ་འབྱེད་པའི་བསམ་གཏན་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་བསམ་
གཏན་དང་། དེ་བཞིན་གཤམ་ཤམ་པའི་བསམ་གཏན་དང་།

{@149A} ཟླ། །བཞི་པོ། །སློ་གྲོས་ཆེན་པོ། དེ་ལ་བྱིས་པ་ཉེ་བརོད་པའི་བསམ་གཏན་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཉམ་ཐོས་
དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་རྣལ་

འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱི་གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པ་དང་། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་དངོས་འགྲུགས་དང་། ཀེང་རུས་དང་། མི་
རྟག་པ་དང་། སྤྲུག་བསྐྱེལ་པ་དང་། མི་སྤྲུག་པའི་མཚན་

ཉིད་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྒྲིབ་དུ་བཏང་སྟེ། འདི་ནི་མཚན་ཉིད་འདི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བལྟས་ནས་
དང་པོ་ནས་གོང་ནས་གོང་དུ་འདྲུ་ཤེས་འགོག་པའི་བར་དུ་

བྱིས་པ་ཉེ་བརོ་དཔ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ། སློ་གྲོས་ཚེན་པོ། འོན་པར་ཏུ་འབྱེད་པའི་བསམ་གཏན་གང་ཞེན། འདི་ལྟ་སྟེ། གང་
ཟག་ལ་བདག་མེད་པ་དང་། རང་དེ་འི་མཚན་

ཉིད་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་ལྷ་སྟེགས་བྱེད་པ་བདག་དང་གཞན་གཉིས་ཀ་མེད་པར་བྱས་ཏེ། ཚོས་ལ་བདག་མེད་པའི་མཚན་
ཉིད་ཀྱི་དོན་རབ་ཏུ་འབྱེད་པའི་གོ་རིམ་ཅན་གྱི་དོན་རབ་

ཏུ་འབྱེད་པའི་བསམ་གཏན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ། སློ་གྲོས་ཚེན་པོ། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་བསམ་གཏན་གང་ཞེན། འ
དི་ལྟ་སྟེ། ཀུན་བརྟགས་པ་བདག་མེད་པ་

གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་གནས་པས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་
ཉིད་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་བཤད་དོ། །སློ་གྲོས་ཚེན་པོ།

{@149B} དེ་བཞིན་གཤམ་གསལ་པའི་བསམ་གཏན་གང་ཞེན། འདི་ལྟ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤམ་གསལ་པའི་སའི་རྣམ་པ་ལ་འ
ཇུག་པ། འཕགས་པ་སོ་སོ་རང་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་བདེ་བ་ལ་

གནས་པས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བསམ་གྱིས་མི་ཐུབ་པ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤམ་གསལ་པའི་བསམ་གཏན་ཞེས་བཤད་
དོ། །དེ་ལ་འདི་རྟེན་ཅེས་བྱ་སྟེ། འོན་པར་འབྱེད་པའི་བསམ་

གཏན་དང་། །བྱིས་པ་ཉེ་བརོ་དཔ་བསམ་གཏན་དང་། །དེ་བཞིན་ཉིད་དམིགས་བསམ་གཏན་དང་། །དེ་བཞིན་གཤམ་གསལ་པའི་
དགོ་བསམ་གཏན། །རྣམ་འབྱུང་ཅན་གྱིས་བརྟོན་བྱས་ན།

ཉི་མཚེན་བའི་དབྱིབས་འདྲ་དང་། །འོད་དང་པདམོ་ལྟ་བུ་དང་། །རི་མོ་ནམ་མཁའ་འི་མེ་འདྲ་མཐོང་། །མཚན་མ་སྣ་ཚོགས་དེ་
དག་ནི། །མུ་སྟེགས་ཅན་ལམ་ཁྲིད་པར་བྱེད། །ཉམ་ཐོས་དག་

དང་རང་རྒྱལ་གྱི་དུ་ཡུལ་དུ་ཡང་ལྷུང་བར་བྱེད། །འདི་དག་ཐམས་ཅད་རྣམ་སྤངས་ཤིང་། །སྤང་བ་མེད་པར་ནམ་གྲུང་
པ། །དེ་ཚོས་ངས་རྒྱས་ལྟ་ཡི་ཟུག་ །ཐམས་ཅད་ཞིང་ནས་

བྱུང་བ་ཡིས། །དེ་ཡི་མགོ་ལ་ཉུག་མཛད་དེ། །ཡང་དག་ཇེས་སུ་འགྲོ་བའི་ལྟས། །དེ་ནས་ཡང་བཙོམ་ལྡན་འདས་ལ་བྱུང་
ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་སློ་གྲོས་ཚེན་པོས་

འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་དྲོ། །བཙོམ་ལྡན་འདས། །སྤང་བ་ལས་འདས་པའོ། །སྤང་བ་ལས་འདས་པའོ་ཞེས་བགྲིལ། །བཙོམ་
ལྡན་འདས། །ཇི་ལྟར་སྤང་བ་ལས་འདས་པ། །སྤང་བ་

{@150A} ༡༡། །ལས་འདས་པ་ཞེས་བགྲིལ་འདི་ནི་ཚོས་གང་གི་ཚོག་སྒྲ་དམགས་ལགས། །བཙོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་
བཀའ་སྤྱུལ་པ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གང་

བཞིན་གྱི་བག་ཆགས་ཀུན་གཞི་དང་། །ཡིད་དང་། །ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ལྟ་བའི་བག་ཆགས་རབ་ཏུ་གྲུང་པ་ནི་སྤང་
བ་ལས་འདས་པའི་ཚུལ་དང་། །རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་

དངོས་པོའོ་དུ་ཡུལ་ཏེ། །སྤང་བ་ལས་འདས་པའོ་ཞེས་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་། །ངས་བཟོད་དོ། །གཞན་ཡང་། །སློ་གྲོས་ཚེན་
པོ། །སྤང་བ་ལས་འདས་པ་ནི་འཕགས་པ་སོ་སོ་

རང་གིས་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དུ་ཡུལ་ཏེ། །རྟག་པ་དང་། །ཚད་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། །དངོས་པོ་དང་། །དངོས་པོ་མེད་
པར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤངས་པའོ། །ཇི་ལྟར་རྟག་པ་མ་

ཡིན་པ་ནི། འདི་ལྟ་སྟེ། རང་དང་འཁྲིམ་ཚེན་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤངས་པས་དེའི་སྤྱིར་རྟོག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཚད་པ་
མ་ཡིན་པ་ནི། འདི་ལྟ་སྟེ། འདས་པ་དང་། མ་འོངས་

པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བའི་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་སོ་སོར་ང་གིས་རྟོགས་པར་བྱེད་དེ། དེའི་སྤྱིར་ཚད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །སློབ་
གྲོས་ཚེན་པོ། གཞན་ཡང་ཡོངས་སུ་སྤྲུང་ན་ལས་འདས་

པ་ནི་འཇིག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འཚིབ་མ་ཡིན་ནོ། །སློབ་གྲོས་ཚེན་པོ། ཡོངས་སུ་སྤྲུང་ན་ལས་འདས་པ་གལ་ཏེ་འཚིབ་ཞིག་ཡིན་
མཁི་དུང་ཡང་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་དུ་འགྱུར་རོ། །འོན་ཏེ་

{@150B} འཇིག་པ་ཞིག་ཡིན་ནའང་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་སྤྱང་བར་འགྱུར་རོ། །སློབ་གྲོས་ཚེན་པོ། དེའི་སྤྱིར་
ཡོངས་སུ་སྤྲུང་ན་ལས་འདས་པ་ནི་འཇིག་པ་མ་ཡིན། འཚིབ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་

འབྱོར་ཅན་རྣམས་ནི་ལི་འཕོ་དང་བྲལ་བའི་སྐྱབས་མཛོད་དུ་བྱེད་དོ། །སློབ་གྲོས་ཚེན་པོ། གཞན་ཡང་སྤྲུང་ན་ལས་འདས་པ་
ནི་སྤངས་པ་མེད་པ་དང་། ཐོབ་པ་མེད་པ་དང་། ཚད་པ་མ་

ཡིན་པ་དང་། རྟོག་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། རོན་གཅིག་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། རོན་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་སྤྲུང་ན་ལས་འདས་པ་
ཞེས་བྲལ་བའི་སློབ་གྲོས་ཚེན་པོ། གཞན་ཡང་ཉམ་ཐོས་

དང་། རང་སངས་རྒྱུས་རྣམས་ཀྱི་སྤྲུང་ན་ལས་འདས་པ་ནི་རང་དང་འཁྲིམ་ཚེན་ཉིད་ཁོང་དུ་ཚུད་པ་དང་། འདུ་འཇོག་མེད་པ་
དང་། དུལ་ལ་སྤྱོད་ཅི་ལོག་མང་བར་མཐོང་བས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་

འབྱུང་སྟེ། དེའི་སྤྱིར་དེ་དག་དེ་ལ་སྤྲུང་ན་ལས་འདས་པའི་སློབ་འགྱུར་རོ། །སློབ་གྲོས་ཚེན་པོ། གཞན་ཡང་རང་བཞིན་
གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། རྣམ་པ་གཉིས་

གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། བརྗོད་པའི་རང་བཞིན་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང། དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའོ།
ཏེ་ལ། སློ་གྲོས་ཚེན་པོ། བརྗོད་པའི་རང་བཞིན་ལ་

མངོན་པར་ཞེན་པ་ནི་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཀྱི་ཚོགས་ཏུ་སློམ་པའི་བག་ཚགས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ལས་འབྱུང་ངོ། ཏེ་
ལ།སློ་གྲོས་ཚེན་པོ། དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ལ་མངོན་པར་

{@151A} ༡། ཞེན་པ་ནི་རང་གི་སེམས་སྣང་བ་ཙམ་དུ་ཁོང་དུ་མ་ཚུད་པ་ལས་འབྱུང་ངོ། །སློ་གྲོས་ཚེན་པོ། གཞན་
ཡང་བྱིན་གྱི་རྒྱུ་བས་གཉིས་ཀྱིས་བྱིན་དུ་བརྒྱབས་པའི་བྱང་

ཚུབ་སེམས་དཔའ་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་ཞབས་ལ་
གཏུག་ཅིང་འདྲི་བ་ཡོངས་སུ་འདྲིའོ། །བྱིན་གྱི་རྒྱུ་བས་གཉིས་

པོ་གང་གིས་བྱིན་དུ་བརྒྱབས་ཤེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་སློམས་པར་འཇུག་པའི་བྱིན་གྱི་རྒྱུ་བས་ཀྱིས་བྱིན་དུ་
བརྒྱབས་དང། སྐྱེ་དང་ཞལ་དང། ལྷག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་

དབང་བསྐྱར་བའི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་སོ། ཏེ་ལ། སློ་གྲོས་ཚེན་པོ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་རྣམས་ས་
དང་པོ་ལས་སངས་རྒྱལ་གྱི་བྱིན་གྱི་རྒྱུ་བས་ཀྱིས་བྱིན་

དུ་བརྒྱབས་ནས། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཐེག་པ་ཚེན་པོ་རབ་ཏུ་སྣང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སློམས་པར་འཇུག་སྟེ།
བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་དག་བྱང་

ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཐེག་པ་ཚེན་པོ་རབ་ཏུ་སྣང་བ་ལ་སློམས་པར་ཞུགས་མ་ཐག་ཏུ། ལྷོགས་བཅུའི་འཛིག་རྟེན་
གྱི་ཁམས་ན་བཞུགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་

དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་ཞལ་བསྟན་ཏེ། རློ་དང་། ཞལ་དང་། གསུང་ཐམས་ཅད་
ཡང་དག་པར་བསྟན་པས། རློ་གྲོས་ཆེན་པོ། བྱང་

{@151B} ལྷོ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་རྗེས་སྤོང་པོ་དང་། ཡོན་ཏན་དེ་ལྟ་བུའི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་
བྱང་ལྷོ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གཞན་དག་ལ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་

དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་མཛད་དོ། རློ་གྲོས་ཆེན་པོ། དེ་ལྟར་ས་དང་པོ་ལ་བྱང་ལྷོ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དག་
ཉིད་ཇི་ལྟར་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པར་བྱིན་གྱི་རྒྱབས་རབ་ཏུ་འཐོབ་

པོ། །བསྐྱལ་བ་བརྒྱ་རྫོང་དུ་ཀུན་བསམ་གསལ་པའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་དག་གིས་མཐར་གྱིས་སའི་ཕྱོགས་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་
ཀྱི་མཚན་ཉིད་རྟོགས་པར་ཁོང་དུ་ལྷོ་སེམས་དཔའ་ལྷོ་སེམས་

དཔའི་སེམས་ཀྱི་སྤྲིན་ལ་པདམོ་ཆེན་པོའི་གཞལ་མེད་ཁང་དུ་སྟོན་ལ་འདུག་པའི་བྱང་ལྷོ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་
ཆེན་པོ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྒྱན་པའི་ཅོད་པའི་ཅན། ཅན།

དེ་དང་མཐུན་པའི་བྱང་ལྷོ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བ་ལ་རྒྱལ་བའི་ཕྱག་ཕྱོགས་
བཅུའི་འཇིག་རྟེན་ནས་བྱུང་བ། བ་སྤྲོད་དང་། གསེར་དང་། མེ་

ཏྲོག་ཅོད་སྤྲོད་དང་། ལྷོ་བའི་འོད་ཟེར་དང་། པདམོ་འདུ་བས་བྱང་ལྷོ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་པདམོ་ཆེན་པོའི་
གཞལ་མེད་ཁང་ན་སྟོན་ལ་འདུག་པ་དེ་ལ་དབང་བྱེད་པ་དང་།

འཁོར་འཕོས་བསྐྱར་བ་དང་། དབང་པོའི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་པོ་ནས་དབང་བསྐྱར་རོ། །རློ་དང་ཞལ་དང་ཕྱག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
དབང་བསྐྱར་བས་བྱང་ལྷོ་སེམས་དཔའ་དེ་དང་བྱང་ལྷོ་

{@152A} ལྷ། །སེམས་དཔའ་དེ་དག་ནི་ཕྱག་གི་དབང་བསྐྱར་བའི་བྱིན་གྱི་རྒྱལ་གྱིས་བྱིན་དུ་བརྒྱབས་པ་ཞེས་བྱའོ།
།སློབ་མེད་ཆོས་ལོ། འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་

དཔའ་ཆོས་ལོ་རྣམས་ཀྱི་བྱིན་གྱི་རྒྱལ་གཉིས་ཏེ། བྱིན་གྱི་རྒྱལ་གཉིས་པོ་དེས་བྱིན་དུ་བརྒྱབས་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆོས་ལོ་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་

ཀྱི་ཞལ་དུ་ལྟའི། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགའ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་
ལ་བལྟ་བར་མི་རྣམས་ལ། །སློབ་མེད་ཆོས་ལོ། གཞན་

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆོས་ལོ་རྣམས་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། རྩུ་འཕྲུལ་དང་། བརྟན་པའི་རྣམ་པ་གང་ཅི་སློབས་
ཀྱང་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱིན་གྱི་

རྒྱལ་གཉིས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའོ། །སློབ་མེད་ཆོས་ལོ། གལ་ཏེ་ཡང་བྱིན་གྱི་རྒྱལ་མེད་པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆོས་ལོ་རྣམས་ཀྱི་སློབས་པ་འབྱུང་ན་

ནི། །སློབ་མེད་ཆོས་ལོ། བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སློབས་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་འོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ།
བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་པའི་ཕྱིར་འོ། །སློབ་མེད་

ཆོས་ལོ། [~RTZWA] དང་། །ཤིང་གོལ་པ་དང་། །ལྷུག་མ་དང་། །ཤིང་དང་། དི་དང་། རོལ་མའི་ཆ་བྱང་རྣམ་པ་སྣ་ཚོ་གསལ་
དང་། །སྲོང་ཁྱེར་དང་། །ཁང་པ་དང་། །ཁྱིམ་དང་། །གཞལ་མེད་

{@152B} །ཁང་གི་གནས་དགའ་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བྱོན་པའི་བྱིན་གྱི་རྒྱལ་གྱི་སྐྱེ་འབྱུང་ན། །སློབ་མེད་ཆོས་ལོ།
སེམས་ཡོད་པ་དག་ལྟ་ཅི་སྟེས། །སློབ་མེད་ཆོས་ལོ། །སྐྱག་པ་དང་། །འོན་པ་དང་། །ལོང་

བདག་ཀྱང་རང་གི་ཉེས་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་ཏེ། རྣོ་གྲོས་ཆེན་པོ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱིན་གྱི་རྒྱལ་བ་ནི་དེ་ལྟར་
ཡོན་ཏན་གྱི་བྱེ་བྲག་ཆེན་པོ། རྣོ་གྲོས་ཆེན་པོས་ཡང་གསོལ་བ།

བཅོམ་ལྷན་འདས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ། བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་རྣམས་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དག་ལ་ཉིང་ངེ་

འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པར་གནས་པའི་དུས་དང་ཁྱད་པར་གྱིས་ས་ལ་དབང་བསྐྱར་བའི་བྱིན་གྱི་རྒྱལ་བ་ཅིའི་སྤྱད་དུ་
མཛད། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་བ། བདུད་གྱི་

ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་མི་འཇུགས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་སྤྱི་མི་ལྟུང་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
ས་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་དང་། འཐོབ་པའི་

ཆོས་དང་། ཁོང་དུ་ཆུད་པ་རྣམ་པར་འཕེལ་བའི་ཕྱིར། རྣོ་གྲོས་ཆེན་པོ། རྒྱ་འདི་རྣམས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ།
བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་རྣམས་བྱང་

ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དག་ལ་བྱིན་གྱི་རྒྱལ་བ་ཀྱིས་བྱིན་དུ་རྫོབ་པར་མཛད་དོ། རྣོ་གྲོས་ཆེན་པོ། བྱིན་
གྱིས་མ་བརྒྱལ་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་

{@153A} ༡། །དག་ནི་མུ་སྟེགས་ཅན་དང་། ཉན་ཐོས་དང་། བདུད་གྱི་བསམ་པར་ལྷུང་ཞིང་སྤྱི་ན་མེད་པ་ཡང་དག་
པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་འཚང་མི་རྒྱ་སྟེ།

དེ་ལྟར་དེའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ། བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་
རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་རྣམས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་བབྱུང་བ་

ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། མི་ཡི་དབང་པོའི་བྱིན་རླབས་ལས། །དབང་བསྐྱར་ཉིང་འཛིན་དག་ལ་སོགས། །སློན་
ལམ་དག་གིས་རྣམ་སྐྱབས་པ། །དང་པོ་དང་ཉི་ཤུ་

པར་འབྱུང་། །དེ་ནས་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བྱུང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སློབ་གྲོགས་ཆེན་པོས་འདི་སྐད་
ཅེས་གསོལ་དོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྟེན་ཅིང་

འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་བཤད་པས་རྒྱ་རྣམ་པར་བརྗོད་པ་ཉིད་བགྱི་སྟེ། རང་གི་ཚུལ་གྱིས་སྤྱར་སྤྱོད་པའི་གཏམ་མ་གསུངས་
ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས། ལྷ་སྟེགས་བྱེད་རྣམས་ཀྱང་གང་

ལས་དངོས་པོ་རྣམས་འབྱུང་བ་འདི་ལྟ་སྟེ། གཙོ་བོ་དང་། དབང་པོ་དང་། སྐྱེས་བུ་དང་། རུས་དང་། རུལ་སྤོ་མོ་འཇུག་པས་རྒྱ་
ལས་འབྱུང་བར་བརྗོད་དོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་

ཀྱིས་ནི་རྒྱུན་གྱི་རྣམ་གཤས་གཞན་གྱིས་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་བཀའ་སྤུལ་མོད་ཀྱི། ལྷ་བ་པའི་མཐའི་བྱེ་བྲག་ཏུ་དབྱེ་བ་
ཞི་མ་མཆིས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། ལྷ་སྟེགས་བྱེད་དག་ཀྱང་

{@153B} མཆིས་པ་དང་མ་མཆིས་པ་ལས་སྐྱེ་བར་བརྗོད་དོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་དངོས་པོ་རྣམས་མ་མཆིས་
པ་ལས་རྒྱུན་རྣམས་འབྱུང་བ་དང་། བྱུང་ནས་ཀྱང་འཛིག་པར་གསུངས་ཏེ།

གང་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མ་རིག་པའི་རྒྱུན་གྱིས་འདུ་བྱེད་ནས། རྒྱ་ལོའི་བར་དུ་གསུངས་པ་འདི་འང་བཅོམ་
ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྒྱ་མེད་པར་སྤྱོད་རྣམ་པར་བརྗོད་པ་གསུངས་ཀྱི། རྒྱུར་

སྤྱོད་ཞེས་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། འདི་ཡོད་ན་འདི་ཡོད་དོ་ཞེས་བགྱི་བ་འདི་ནི་ཅིག་ཅེར་གནས་པ་རྣམས་ལ་རུང་
གི་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བ་ལ་བཞུགས་པར་གནས་པ་རྣམས་ལ་ནི་མ་

ལགས་ཏེ། ལུ་སྟེགས་བྱེད་ཀྱིས་རྣམ་པར་བརྗོད་པ་ཉིད་བཟང་གི། རྫོང་གི་ས་ནི་བཟང་པོ་མ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས།
ཅི་འོས་དུ་ཞེ་ན། ལུ་སྟེགས་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་ནི་རྟེན་

ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་མ་ལགས་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་བུ་མངོན་པར་སྐྱབ་པོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་རྫོང་གི་རྒྱུ་འབྲས་བུ་ལ།
ལྟོས། འབྲས་བུ་འདྲ་ལྟོས་པས་རྒྱ་དང་རྒྱུ་དང་ལྡོག་དང་ཡང་

འབྲས་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་ཕན་ཚུན་བྱུག་པ་མ་མཆིས་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །འདི་ཡོད་ན་འདི་ཡོད་དོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་འཇིགས་
རྟེན་རྒྱུ་མ་མཆིས་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་

ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། རྟོ་གྲོས་ཆེན་པོ། གཟུང་བ་དང་འཛིན་མཛད་པ་དང་། རང་གི་སེམས་སྤང་བ་ཙམ་དུ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པའི་
སྤྱིར་འདི་ཡོད་པས་འདི་ཡོད་དོ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱང་རྒྱ་དང་བྱེད་

{@154A} ཟླ། །པར་སྐྱབ་དང་། རྒྱ་རྒྱུན་འབྲས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །རྟོ་གྲོས་ཆེན་པོ། གང་གཟུང་བ་དང་། འཛིན་
པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་ཅིང་སྤྱི་རོལ་གྱི་རང་གི་ཡུལ་

གྱི་དངོས་པོ་མེད་པར་རང་གི་སེམས་སྤང་བ་ཙམ་དུ་ཁོང་དུ་མ་རྒྱུད་པ་དེ་དག་ལ་ནི་འདི་ལྟ་བུའི་ཉེས་པར་འགྱུར་གྱི། རའི་
རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་བརྗོད་པ་ལ་ཉེས་པར་མི་འགྱུར་

རོ། །རྟོ་གྲོས་ཆེན་པོས་ཡང་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྷན་འདས། བརྗོད་པ་མ་མཆིས་པ་ལས་ན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མ་
མཆིས་མོད། བཅོམ་ལྷན་འདས། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་

དག་མ་མཆིས་སུ་ལགས་ན་ནི་བརྗོད་པར་ཡང་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་ན། འབྱུང་བ་ལས་ནི་དེ་འོས་དུ་བརྗོད་པ་མ་མཆིས་
པས། བཅོམ་ལྷན་འདས། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མཆིས་

སོད་ བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། འོ་གྲོ་ས་ཆེན་པོ། དངོས་པོ་མེད་པ་དག་ ཀྱང་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡོད་དེ། འདི་
ལྟར་རི་བོང་གི་རལ་དང་། རུས་སྤུལ་གྱི་སྤྲུང་དང་། མོ་ག་ལམ་

གྱི་བྱ་ལ་སོགས་པ་འཛིན་རྟེན་ལྟར་བརྗོད་པར་སྤང་མོད་ཀྱི། འོ་གྲོ་ས་ཆེན་པོ། དེ་དག་ནི་དངོས་པོ་འང་མ་ཡིན། དངོས་པོ་མེད་
པ་འང་མ་ཡིན་ཏེ། བརྗོད་ཀྱང་བརྗོད་དོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན།

འོ་གྲོ་ས་ཆེན་པོ། གང་བརྗོད་པ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས་ཁྱོད་ཟེར་བའི་སྐྱོ་བ་དེ་ནི་སྤངས་སོ།
།འོ་གྲོ་ས་ཆེན་པོ། བརྗོད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཐམས་

{@154B} [#THIS PAGE WAS APPARENTLY CARVED WITH ONE LINE
LESS THAN THE
OTHERS, BUT THE TEXT SEEMS COMPLETE]'

ཅད་དུ་གྲགས་པ་མ་ཡིན། འོ་གྲོ་ས་ཆེན་པོ། བརྗོད་པ་ནི་བྱས་པ་སྟེ། འོ་གྲོ་ས་ཆེན་པོ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ལ་ལ་ནི་མིག་མི་འ
ཚུམ་བས། ལ་ལ་ན་སྟོལ་གྱིས། ལ་ལ་ན་སྐྱོན་མ་བསྟོད་

པས། ལ་ལ་ན་མིག་རིག་རིག་བྱས་པས། ལ་ལ་ན་བགད་པས། ལ་ལ་ན་གྲུལ་བས། ལ་ལ་ན་མགུལ་བསེལ་བའི་སྐྱོས། ལ་
ལ་ན་ཞིང་བྲན་པས། ལ་ལ་ན་ལུས་བསྟོད་པས་

ཚོས་སྟོན་ཏེ། འོ་གྲོ་ས་ཆེན་པོ། འདི་ལྟ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀུན་
ཏུ་བཟང་པོའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་མི་འཚུམ་སྟོས་དྲི་ཞིང་

ཞེས་བྱ་བའི་འཛིན་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་དག་མིག་མི་འཚུམ་པར་ལྟ་བུས་མི་
སྐྱོ་བའི་ཚོས་ལ་བཟོད་པ་དང་། ཏྲིང་རེ་འཛིན་གྱི་ཁྱད་པར་

གཞན་ཡང་རབ་ཏུ་འཕྲོབ་པོ། འོ་གྲོ་ས་ཆེན་པོ། དེ་ལྟར་དེའི་སྤྱིར་བརྗོད་པ་ཡོད་པས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་ནི་མ་

ཡིན་ནོ། །སློབ་ལོ་ཚེ་ལོ་ དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་འདི་ཉིད་ནའང་

ག་ཤམ་གྱི་བྱ་བ་དག་ཀྱང་། །མེད་བཞིན་ཚིག་ཏུ་བཟོད་པ་ལྟར། །དངོས་ལ་རྟོག་པའང་། །དེ་བཞིན་ནོ། །རྒྱ་དང་རྒྱུན་རྒྱུ་ལ་
དུས་པ་ལས། །འབྲུང་བར་བུས་པ་རྣམས་རྟོག་སྟེ། །ཚུལ་འདི་

{@155A} ལ། །རབ་ཏུ་མི་ཤེས་པས། །སྲིད་གསུམ་གནས་ན་རབ་ཏུ་འཁྲུམ། །།འཕགས་པ་ལང་ཀར་ག་ཤེས་པ།
བམ་པོ་བཞི་པ། དེ་ནས་ཡང་བྱུང་ཚུབ་སེམས་

དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེ་ལོ་སློབ་ལོ་ཚེ་ལོ་བཅོམ་ལྟན་འདས་ལ་འདི་རྣམས་ཅེས་གསོལ་ཏེ། །བཅོམ་ལྟན་འདས། །བཅོམ་
ལྟན་འདས་ཀྱིས་གང་ལ་རྟག་པའི་སྐར་ཡང་གསུངས།

བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། །སློབ་ལོ་ཚེ་ལོ་ གང་གི་ཕྱིར་ཞོར་པ་འདི་ནི་འཕགས་པ་རྣམས་ལ་འང་ཕྱིན་ཅི་
ལོག་མ་ཡིན་པར་སྐར་བས་ན་ཞོར་པ་ལ་བྱུང་། །འདི་

ལྟ་སྟེ། །སློབ་ལོ་ཚེ་ལོ་ འཇིག་རྟེན་ན་མི་མཁས་པ་དག་གིས་སྟོག་རྒྱ་དང་། །མགལ་མེད་འཁོར་ལོ་དང་། །སྐྱ་ཤད་འཛིངས་
པ་དང་། །དྲི་ཟའི་གོང་ཁྱེར་དང་། །སྐྱུ་མ་དང་། །མི་

ལམ་དང་། །གཟུགས་བརྟན་དང་། །མིག་ཡོར་སྐྱེས་བུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་གྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། །མི་སྐར་
བའང་མ་ཡིན་ནོ། །སློབ་ལོ་ཚེ་ལོ་ ཞོར་པ་དེ་ནི་

རྣམ་པ་དུ་མར་སྐར་བས་ཞོར་པ་ལ་མི་རྟག་པར་ཡང་མི་བྱེད་དོ། །དེ་ཅི་ཕྱིར་ཞེ་ན། །འདི་ལྟ་སྟེ། །དངོས་པོ་དང་། །དངོས་པོ་
མེད་པ་རྣམས་པར་སྐར་པའི་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་ནའང་། །སློབ་

སློབ་ལོ་ཚེ་ལོ་ ཞོར་པའི་དངོས་པོ་དང་། །དངོས་པོ་མེད་པ་རྣམས་པར་སྐར་པའི་ཞེ་ན། །འདི་ལྟ་སྟེ། །ཡི་དམགས་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་

བ་དང་མི་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱབ་ས་དང་།

{@155B} གང་འགྲོ་ལྟོ་ཚུ་ལྟ་བུར་བྱིས་པ་ཐམས་ཅད་དོད་ཡུལ་སྐྱོ་ཚོགས་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་དེའི་ཕྱིར། སློ་གྲོས་ཚེན་
པོ། ཞོར་པ་ནི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་ཚུ་དེ་གཞན་དག་ལ་སྤང་བས་

ན་དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་མེད་པ་འང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཞོར་པ་ནི་འཕགས་པ་རྣམས་ལ་སྐྱེན་ཅི་ལོག་དང་སྐྱེན་ཅི་ལོག་མ་
ཡིན་པ་རྣམས་པར་སྤངས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། སློ་གྲོས་ཚེན་པོ།

དེའི་ཕྱིར་འདི་ལྟ་སྟེ། མཚོན་མའི་མཚོན་ཉིད་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པས་ཞོར་པ་ནི་རྟག་པ་སྟེ། སློ་གྲོས་ཚེན་པོ། ཞོར་པ་ནི་མཚོན་
མ་སྐྱོ་ཚོགས་རྣམས་པ་མང་པོར་རྣམས་པར་རྟོག་པས་རྣམས་

པར་བརྟགས་ཀྱང་ཐ་དད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། དེས་ན་དེའི་ཕྱིར། སློ་གྲོས་ཚེན་པོ། ཞོར་པ་ནི་རྟག་པའོ། །སློ་གྲོས་ཚེན་པོ། ཇི་
ལྟར་ན་འཇོག་པ་དེ་ལོ་ན་ཡིན་ཞེ་ན། སློ་གྲོས་ཚེན་པོ།

འདི་ལྟར་ཞོར་པ་འདི་ལ་འཕགས་པ་རྣམས་སྐྱེན་ཅི་ལོག་གི་སློབ་མི་འཇུག་། སྐྱེན་ཅི་ལོག་མ་ཡིན་པའི་སློབ་ཡང་མ་ཡིན་
ཏེ། སློ་གྲོས་ཚེན་པོ། འཕགས་པ་རྣམས་ཞོར་པ་འདི་ལ་

གྱི་ནར་འདུ་ཤེས་པ་ལས་གཞན་དུ་མེད་དེ། འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དངོས་པོར་འདུ་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །སློ་གྲོས་ཚེན་པོ།
གྱི་ན་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བརྗོད་པ་

ཡིན་ཏེ། འཕགས་པས་བརྗོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །སློ་གྲོས་ཚེན་པོ། ཞོར་པ་དེའང་སྐྱེན་ཅི་ལོག་དང་། སྐྱེན་ཅི་ལོག་མ་ཡིན་པར་
རྣམས་པར་བརྟགས་པས། འདི་ལྟ་སྟེ། འཕགས་པའི་

{@156A} ཟླ། །རིགས་སམ། བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་རིགས་དང་། རིགས་གཉིས་འཐོབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །སློ་

གྲོ་སྒྲིལ་ཆོས་ལོ་འཕགས་པའི་རིགས་ཀྱང་འདི་ལྟ་སྟེ། ཉན་

ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། སངས་རྒྱས་སུ་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ། གྲོ་སྒྲིལ་ཆོས་ལོ་
ཇི་ལྟར་ན་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་པོར་པ་ལ་རྣམ་པར་རྟགས།

པས་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་ཐེག་པའི་རིགས་སྐྱེད་ཅེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། གྲོ་སྒྲིལ་ཆོས་ལོ་ རང་དངོས་མཚན་ཉིད་ལ་མངོན་པར་ཞེན་
པས་མངོན་པར་ཞེན་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པའི་རིགས་སུ་

འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་ན། གྲོ་སྒྲིལ་ཆོས་ལོ་ ཞོར་པ་དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པའི་རིགས་འཕྲོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ། གྲོ་
སྒྲིལ་ཆོས་ལོ་ ཇི་ལྟར་ན་ཞོར་པ་དེ་ཉིད་ལ་རྣམ་པར་བརྟགས་

པས་ཤེ། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པའི་རིགས་འཕྲོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། གྲོ་སྒྲིལ་ཆོས་ལོ་ འདི་ལྟ་སྟེ། ཞོར་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་
རང་དངོས་མཚན་ཉིད་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། འདུ་

འཇོ་མེད་པའི་སྤྱིར་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པའི་རིགས་འཕྲོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །གྲོ་སྒྲིལ་ཆོས་ལོ་ དེ་ལ་ཇི་ལྟར་ན་
མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཞོར་པ་དེ་ཉིད་ལ་རྣམ་པར་བརྟགས་

བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པའི་རིགས་འཕྲོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། གྲོ་སྒྲིལ་ཆོས་ལོ་ རང་གི་སེམས་སྣང་བ་
ཅོམ་དུ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པའི་སྤྱིར་སྤྱི་རོལ་ལ་དངོས་པོ་དང་།

{@156B} དངོས་པོ་མེད་པར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པས་རྣམ་པར་བརྟགས་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པའི་རིགས་འཕྲོག་པར་
བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དེའི་སྤྱིར་ གྲོ་སྒྲིལ་ཆོས་ལོ་ འདི་ནི་རིགས་ཏེ་

རིགས་ཀྱི་དོན་ཏེ། གྲོ་སྒྲིལ་ཆོས་ལོ་ བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཞོར་པ་ལ་དངོས་པོ་སྣ་ ཚོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་འདི་ནི་དེ་བཞིན་

ཏེ། གཞན་དུ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྣམ་པར་བརྟགས་པས་ན་འཁོར་

བའི་ཐེག་པའི་རིགས་འཐོབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་དེའི་ཕྱིར། སློ་གྲོས་ཚེན་པོ། བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནོར་པ་ལ་དངོས་
པོ་སྣ་ཚོགས་སུ་བརྟགས་ཏེ། དེའང་དངོས་པོའང་མ་ཡིན། དངོས་པོ་མེད་

པའང་མ་ཡིན་ནོ། །སློ་གྲོས་ཚེན་པོ། རོར་པ་དེ་ཉིད་རྣམ་པར་བརྟགས་པས། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་དང་། ཡིད་དང་།
ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ལེས་པའི་གནས་རྒྱུ་ལེན་གྱི་བཀའ་ཚགས་ཀྱི་རང་

བཞིན་གྱི་ཚོས་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་བས་ནོར་པ་ནི་འཕགས་པ་རྣམས་ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །སློ་གྲོས་ཚེན་པོ། དེའི་
ཕྱིར་འདི་ལྟར་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་སེམས་ལས་གྲོལ་བའོ། །

ཞེས་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། སློ་གྲོས་ཚེན་པོ། ཚིག་འདི་ཉིད་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ངས་འདི་རྣམས་ཀྱི་རྟོག་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རྣམ་
པར་སྤངས་པ། རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའོ་ཞེས་བྱ།

བའི་བར་དུ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །སློ་གྲོས་ཚེན་པོས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས། རོར་བ་མཚིས་སམ། མ་མཚིས། བཅོམ་
ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། སློ་གྲོས་ཚེན་པོ།

{@157A} ལ། རོར་པ་ནི་སྣ་མ་ལྟ་བུར་ཡོད་ཀྱི། མཚན་ཉིད་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །སློ་གྲོས་
ཚེན་པོ། དེ་སྟེ་རོར་པ་མཚན་ཉིད་ལ་མངོན་པར་ཞེན་

པས་ཡོད་དུ་ཟིན་ན། སློ་གྲོས་ཚེན་པོ། དངོས་པོ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མ་བརྟོག་པར་འགྱུར་རོ། །སློ་གྲོས་ཚེན་པོ། འདིའང་
རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་པ་དང་། ལུ་སྟེགས་བྱེད་

ཀྱི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བ་བཞིན་དུ་འགྱུར་རོ། །སློ་གྲོས་ཚེན་པོས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས། གལ་ཏེ་རོར་པ་དེ་སྣ་མ་དང་འབྲེལ་

མངོན་པར་ཆགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་

ལགས་ན་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས། རོན་དངོས་པོ་རྣམས་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་མ་ལགས་སོ། །དེ་ཅིའི་སྲིད་དུ་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ག
ཟུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྣ་ཚོ་གས་རྒྱ་མེད་པར་མཐོང་བའི་

སྲིད་དུ་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས། གང་གིས་སྐྱུ་མ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྣ་ཚོ་གས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྣང་བར་འགྱུར་
བའི་རྒྱ་གང་ཡང་མ་མཚོས་སོ། །དེས་ན་དེའི་ཕྱིར།

བཅོམ་ལྡན་འདས། སྐྱུ་མ་སྣ་ཚོ་གས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་མངོན་པར་ཆགས་པ་དང་། ཚོས་མཐུན་པས་དངོས་པོ་རྣམས་སྐྱུ་མ་
ལྟ་བུ་མ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་

{@158A} ཟླ། །སྤུལ་པ། སྲོ་གྲོས་ཚེན་པོ། སྐྱུ་མ་སྣ་ཚོ་གས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་མངོན་པར་ཆགས་པ་དང་། ཚོས་མཐུན་
པས་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་མོད་

ཀྱི་ སྲོ་གྲོས་ཚེན་པོ། འོག་པར་སྤུར་བའི་སྲོག་དང་འདྲ་བར་ཚོས་མཐུན་པས་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་པོ། སྲོ་གྲོས་ཚེན་
པོ། འདི་ལྟ་སྟེ། སྲོག་འགྲུབ་སྐྱད་ཅིག་ཏུ་འཇིགས།

པས་ཞིག་པར་ལྟ་བུ་མཐོང་བཞི་བྱས་པ་རྣམས་ལ་མི་སྣང་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ། སྲོ་གྲོས་ཚེན་པོ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
རང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ལ་

རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་མེད་པ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་མངོན་པར་ཆགས་པས་སྣང་བོ། །དེ་ལ་འདི་སྐྱད་ཅེས་
བྱ་སྟེ། སྐྱུ་མར་མེད་མིན་ཚོས་མཐུན་པས། །དངོས་

པོ་རྣམས་ནི་ཡོད་པར་བརྗོད། །འོག་པར་སྤུར་བའི་སྲོག་འདྲ་བས། །དེ་ཕྱིར་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་ཤེས། །ཡང་སྲོ་གྲོས་ཚེན་པོས་

གསོལ་པ། གང་འདི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་

དངོས་པོ་བམས་ཅད་ནི་མ་སྐྱེས་པ་དང་། སྐྱེ་མ་ལྟ་བུའི་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས། དེ་སྐད་དུ་བཀའ་སྤྲུལ་པ་
དངོས་པོ་རྣམས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུར་བརྟེན་

ན་ཁྱོད་ཀྱི་ཚིག་སྲ་ཕྱི་འགལ་བའི་ནོངས་པར་འགྱུར་གོར་མ་ཆག། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། འོ་གྲོས་ཆེན་
པོ། རས་དངོས་པོ་རྣམས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་སྐྱེ་མ་ལྟ་

{@158B} བུར་བརྟེན་པ་ནི་ཚིག་སྲ་ཕྱི་འགལ་བའི་ཉེས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ཅིར་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། སྐྱེ་བ་དང་།
སྐྱེ་བ་མེད་པ་རང་གི་སེམས་སྣང་བ་ཅོམ་དུ་རྟོགས་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་

དངོས་པོ་དང་། དངོས་པོ་ཡོད་པ་དང་། མེད་པ་ལས་མི་སྐྱེ་བར་མཐོང་བས་ན། འོ་གྲོས་ཆེན་པོ། རའི་ཚིག་སྲ་ཕྱི་འགལ་བའི་
ཉེས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །འོ་གྲོས་ཆེན་པོ། དེ་ནི་ལྷ་སྟེགས་

བྱེད་ཀྱི་རྐྱེད་ཕྱོགས་ལས་སྐྱེ་བ་གཞིག་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་བམས་ཅད་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུར་མ་སྐྱེས་པ་ཞེས་བྱུང་། འོ་གྲོས་ཆེན་
པོ། ལྷ་སྟེགས་བྱེད་གྲུབ་པའི་སྟེ་རྣམས་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་

ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་དེ། རང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྣ་ཚོ་གསལ་ལ་མངོན་པར་ཆགས་པའི་རྐྱེན་ལས་ནི་མ་
ཡིན་ནོ། །འོ་གྲོས་ཆེན་པོ། ར་ཡི་ནི་ཡོད་ནའང་མ་ཡིན།

མེད་ནའང་མི་སྐྱེ་པོ། །དེས་ན་དེའི་ཕྱིར། འོ་གྲོས་ཆེན་པོ། སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཚིག་ཉིད་དུ་བརྟེན་དོ། །ཡང་འོ་གྲོས་ཆེན་པོ།
དངོས་པོར་བརྟན་པ་ནི་འཁོར་བ་ཡོངས་སུ་གཟུང་བ་

དང་། མེད་དོ་ཞེས་ཆད་པ་བརྟོག་པ་དང་། རའི་སྐྱོབ་མ་རྣམས་ལས་སྣ་ཚོ་གསལ་གྱིས་སྐྱེ་བའི་གནས་ཡོངས་སུ་གཟུང་བའི་

ཕྱིར་ཏེ། དངོས་པོའི་སྐྱོ་གཟུང་བས་ནི་འཁོར་བ་ཡོངས་

སུ་གཟུང་བར་བྱའོ། །སྤོ་གྲོས་ཆེན་པོ། བྱིས་པ་སེ་སེའི་སྐྱེ་པོ་འདི་དག་ལྟ་བུ་རྣམས་འཚོན་ཉིད་ལ་མངོན་པར་ཆགས་
ཤིང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བུ་

{@159A} ལྟ། །བཞིན་མ་ཡིན་པར་མཐོང་བས་བདག་དང་གཞན་ལ་སྐྱེ་བར་གྱུར་ཏེ་ཞེས་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་དངོས་
པོའི་རང་བཞིན་དང་། མཚན་ཉིད་དུ་བསྟན་པས་

དངོས་པོའི་རང་བཞིན་དང་། མཚན་ཉིད་རྣམས་པར་བསྟོན་གྱི། བྱིས་པ་སེ་སེའི་སྐྱེ་པོའི་ལྟ་བུ་རྣམས་འཚོན་ཉིད་དུ་སྐྱེ་
བའི་བསམ་པ་ཅན་རང་གི་སེམས་སྣང་བ་ཚམ་དུ་མ་

རྟོགས་པ། ལྟ་དང་། རྟོན་དང་། བྱེད་པ་ལས་སྐྱེ་བའི་མཚན་ཉིད་དུ་མངོན་པར་ཆགས་པ་རྣམས་གྲེན་པའི་ཕྱིར་ཚོས་ཐམས་
ཅད་སྐྱུ་མ་དང་། མི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་དང་། མཚན་

ཉིད་དུ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལ། སྤོ་གྲོས་ཆེན་པོ། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡང་དག་པ་གནས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་མཐོང་བའི་འདི་ལྟ་
སྟེ། རང་གི་སེམས་སྣང་བཚམ་ལ་འཇུག་པའོ། །དེ་

ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། སྐྱེ་བ་མེད་ལ་སྐྱེ་ཡང་མེད། །དངོས་པོས་འཁོར་བ་ཀུན་སྐྱེད་དེ། །སྐྱེ་ལས་གསོག་དང་འབྲས་
མཐོང་ན། །མཚན་ཉིད་ལ་ནི་རྣམ་མི་རྟོག་། །གཞན་ཡང་།

སྤོ་གྲོས་ཆེན་པོ། མིང་དང་། ཚིག་དང་། ཡི་གེའི་ཚོགས་རབ་དུ་རྟོགས་པ་གང་གིས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་
ཆེན་པོ་རྣམས་དོན་དང་། ཚིག་དང་། ཡི་གེའི་རྗེས་

སུ་མི་འབྲད་ཞིང་སྐྱེར་དུ་བྱ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་དུ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ནས།

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་ཁོང་དུ་ཚུད་པར་

{@159B} བྱེད་པའི་མིང་དང་། ཚོགས་དང་། ཡི་གེའི་ཚོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རབ་ཏུ་བསྟན་ཏེ། །དེ་ལ། སློ་གྲོས་ཚེན་པོ།
མིང་གི་ཚོགས་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། དངོས་པོ་གང་ལ་གནས་ཏེ་མིང་དུ་གང་གསུང་།

པའོ་དེ། །ཚོགས་དེ་ནི་དངོས་པོ་དང་། ཚོགས་དང་། ལུས་ཞེས་བྱ་བ་དོན་ཐ་མི་དད་དོ། སློ་གྲོས་ཚེན་པོ། དེ་ནི་མིང་གི་ཚོགས་
སོ། །སློ་གྲོས་ཚེན་པོ། ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཚོགས་

གི་དོན་མང་པོ་བདེན་པ་དང་། གདོན་མི་ཟ་བ་དང་། ལུག་པ་དང་། དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དོན་ཐ་མི་དད་དོ། སློ་གྲོས་ཚེན་པོ།
དེ་ནི་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་ངས་བསྟན་པ་བྱས་སོ། །ཡང་། སློ་

གྲོས་ཚེན་པོ། ཡི་གེའི་ཚོགས་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། གང་གིས་མིང་དང་ཚོགས་སྐྱེད་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཡི་གེ་དང་། རྟགས་དང་།
མཚན་མ་དང་། དམིགས་པ་དང་། འདོགས་པ་ཞེས་

བྱ་བ་དོན་ཐ་མི་དད་དོ། །གཞན་ཡང་། སློ་གྲོས་ཚེན་པོ། ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཚོགས་ལུག་པའོ། སློ་གྲོས་ཚེན་པོ།
མིང་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མིང་ཐ་དད་

པ་ཨ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་ཉའི་བར་དུ་འོ། །དེ་ལ། སློ་གྲོས་ཚེན་པོ། ཡི་གེའི་ཚོགས་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ལུང་དུ་འབྲེན་པ་དང་། རིང་
དུ་འབྲེན་པ་དང་། ཡི་གེའི་མཇུག་གོ། དེ་ལ། སློ་གྲོས་ཚེན་

པོ། ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་ནི་སྐྱེད་པོ་ཚེ་དང་། རྟ་དང་། མི་དང་། རི་དམགས་དང་། བ་ལང་དང་། མ་ཉེ་དང་། ལུག་དང་། ལུགས་ལ་
སོགས་པ་གང་ས་ལ་འགྲོ་བ་རྣམས་ནི་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་

{@160A} །ཞེས་བྱ་བའི་མིང་འཕྲོ་བའོ། །ཡང་། སློ་གྲོས་ཚེན་པོ། མིང་དང་། ཡི་གེ་ནི་སྐྱེད་པོ་གཞུགས་མེད་པ་

བཞི་རྒྱལ་མིང་གིས་བརྗོད་པའི་སྤྱིར་མིང་དོ། །ཡི་གེ་ནི་

རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྣང་བར་བྱེད་པས་ན་ཡི་གེའོ། །སློབ་གྲོས་ཚེན་པོ། དེ་ནི་མིང་དང་། ཚིག་དང་། ཡི་གེའི་ཚོགས་
རྒྱལ་གྱི་མིང་དང་ཚིག་བརྗོད་པའི་མཚན་ཉིད་དེ། དེ་ལ་

སློབ་ཀྱིས་འབྲིས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། ཚིག་དང་ཡི་གེ་ཚོགས་རྒྱལ་དང་། མིང་ལ་འད་རྒྱལ་པའི་བྱེ་
བྲག་ཏུ། མི་ལེས་བྱིས་པ་ཆགས་པ་ནི། ལྷན་པོ་ཚེན་པོ་

ཇུ་མོང་བཞིན། ལག་ལེན་ཡང་། སློབ་གྲོས་ཚེན་པོ། མ་འོངས་པའི་དུས་ནི། མི་མཁས་པ་ལོག་པའི་རྟོག་གི་པ་དག་ལ་མཁས་
པ་དག་གིས་བྲིས་ཏེ། གཅིག་པ་དང་། བྲུང་པ་དང་།

གཉིས་ཀ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་ལྟ་བའི་མཚན་ཉིད་ལས་རྒྱལ་པར་གྲོལ་བ། མཐའ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་བྲིས་ན། རིགས་
པ་དང་། རྒྱ་དང་། སློབ་མེད་པས་འདི་ནི་བྲི་བ་མ་ཡིན་

ཏེ། ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་ཚེ་ཞེས་དེ་སྐད་ཅེས་ཟེར་རོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དང་། མི་རྟག་པ་གཅིག་གམ་ཐ་
དད་ཅེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འདུ་བྱེད་ལས་སྤངས་

ལས་འདས་པ་དང་། མཚན་ལས་མཚན་གྱི་གཞི་དང་། ཡོན་ཏན་ལས་ཡོན་ཏན་ཅན་དང་། འབྲུང་བ་དང་། འབྲུང་བ་ལས་
གྲུང་པ་དང་། སྣང་བ་ལས་མཐོང་བ་དང་། རྟུལ་ལས་

{@160B} རྟུལ་ཕྱོག་དང་། ཡི་གེས་ལས་རྣལ་འབྱོར་ཅན་རྒྱལ་དང་། དེ་དག་ལ་སོགས་པ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་གོ་
རིམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་ལུང་བསྟན་པ་རྒྱལ་བྲིས་ན་འདི་ནི་

གཞག་པ་སྟེ། བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་ལུང་མ་བསྟན་ཏེ་ཞེས་ཟེར་རོ། །སློབ་བྱ་གཏི་ལུག་པ་དེ་དག་ནི་ཇི་ལྟར་ཉན་པ་

རྣམས་སློང་མི་ལྟན་པའི་སྤྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགའ་

བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་རྣམས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེག་པའི་གནས་སྤང་བའི་སྤྱིར་ལུང་མི་བ
སྟན་པ་རྣམས་ལུང་མི་སྟན་ཏེ། །དེ་གི་སློབ་ཀྱིས་ཆེན་པོ། ལུ་

སྟེགས་བྱེད་ཀྱི་ལྟ་བཞིག་པའི་སྤྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་བཤད་དོ། །སློབ་ཀྱིས་ཆེན་པོ། ལུ་སྟེགས་བྱེད་ཀི་འ
དི་རྒྱུད་ཅེས་འདི་ལྟར་ལུས་དེ་གི་སྟོན་དང་བཅས་པའོ། །

ལུས་ཀྱང་གཞན། སྟོན་ཀྱང་གཞན་ཞེ་ཞེས་དེ་ལ་སོགས་པ་ལུང་མི་སྟོན་པར་སྐྱ་སྟེ། སློབ་ཀྱིས་ཆེན་པོ། ལུང་མི་སྟོན་པ་ཞེ་སྟེ།
སྟེགས་ཅན་རྒྱལ་རྣམས་པར་སློང་ས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ཏེ། རའི་

གསུང་རབ་ལ་ཞེ་མ་ཡིན་ཞོ། སློབ་ཀྱིས་ཆེན་པོ། རའི་གསུང་རབ་གཟུང་བ་དང་། འཛིན་པ་དང་མི་ལྟན་པ་ལ་ཞེ་རྣམས་པར་
རྟོག་པའང་མི་འཇུག་ན། དེ་དག་ལ་གཞག་པ་ལྟ་ག་ལ་ཡོད་

སློབ་ཀྱིས་ཆེན་པོ། གང་གཟུང་བ་དང་། འཛིན་པ་ལ་མཛོན་པར་ཆགས་ཤིང་རང་གི་སེམས་སྤང་བ་ཅོམ་དུ་མི་ཤེས་པའི་སློ་
ཅན་དེ་དག་ལ་ཞེ་གཞག་པ་ཡོད་དོ། སློབ་ཀྱིས་ཆེན་པོ། དེ་

{@161A} །། བཞིན་གཤེགས་པ་དགའ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཞེ་ཆོག་དྲིས་པ་ལ་
ལུང་བསྟན་པ་རྣམས་པ་བཞིན་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་

ཆོས་སྟོན་ཏེ། སློབ་ཀྱིས་ཆེན་པོ། གཞག་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་གི་ངས་དུས་གཞན་དུ་བསྟན་པར་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་ཡོངས་སུ་
མ་སྐྱེན་པ་རྣམས་ལ་གཞག་པ་ཡིན་ཞོ། །གཞན་

ཡང་། སློབ་ཀྱིས་ཆེན་པོ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀི་བྱ་བ་དང་བྱེད་པ་མེད་པ་སྟེ། བྱེད་པ་མེད་པས་ན་མི་སྐྱེདོ། །དེའི་སྤྱིར་ཆོས་

ཐམས་ཅད་ནི་མ་སྐྱེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །སྤྱོད་ཆེན་པོ།

ཚོས་ཐམས་ཅད་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སྟེ། དེ་ཅི་འདྲི་ཞེ་ན། སྤྱོད་ཆེན་པོ། འདི་ལྟར་རང་གི་སྤྱོད་རྣམས་པར་དཔུང་ན་རང་
དངོས་འཚོན་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་པོ་མི་རིགས་པས་

ན་དེའི་ཕྱིར་ཚོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ། སྤྱོད་ཆེན་པོ། ཚོས་ཐམས་ཅད་ནི་སྤང་བ་དང་། དོར་བ་
མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཅི་འདྲི་ཞེ་ན། སྤྱོད་ཆེན་པོ།

པོ། འདི་ལྟར་རང་དངོས་འཚོན་ཉིད་སྤང་ན་རང་སྤང་བུ་མེད། དོར་ན་རང་དོར་བུ་མེད་དོ། །དེས་ན་དེའི་ཕྱིར་ སྤྱོད་ཆེན་
པོ། ཚོས་ཐམས་ཅད་ནི་སྤང་བ་དང་དོར་བ་མེད་པའོ། །

ཡང་། སྤྱོད་ཆེན་པོ། ཚོས་ཐམས་ཅད་ནི་མ་འགགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཅི་འདྲི་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། དངོས་པོ་ངོ་བོ་ཉིད་
དང་། མཚོན་ཉིད་མེད་པས་ན་ཚོས་ཐམས་ཅད་མི་

{@161B} དམིགས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཚོས་ཐམས་ཅད་ནི་མ་འགགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་འདྲ། སྤྱོད་ཆེན་པོ། ཚོས་
ཐམས་ཅད་ནི་མི་རྟག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཅི་འདྲི་ཕྱིར་ དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་ཞེ་ན། མཚོན་

ཉིད་སྐྱེ་བ་མི་རྟག་པ་ཡིན་པས། དེའི་ཕྱིར་ཚོས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་འདྲ། སྤྱོད་ཆེན་པོ། ཚོས་ཐམས་
ཅད་ནི་རྟག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཅི་འདྲི་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། མཚོན་

ཉིད་སྐྱེ་བ་མི་སྐྱེ་བའི་དངོས་པོ་རྟག་པས་བརྟགས་པ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་ སྤྱོད་ཆེན་པོ། ཚོས་ཐམས་ཅད་རྟག་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་
ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། ལུང་བསྟན་པ་ནི་རྣམ་བཞི་སྟེ། །མགོ་

གཅིག་དང་ནི་བྱི་བ་དང་། །རྣམ་པར་དབྱེ་དང་གཞག་པ་རྣམས། །ལྷ་སྟེགས་བྱེད་ཀྱི་སྐྱེ་བསྐྱོད་པའོ། །ཡོད་དང་མེད་ལས་

སྐྱེ་བར་ནི། སྤྱོད་པ་དང་གངས་ཅན་ཞེས། །ལུང་དུ་མི་སྟོན་

ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །དེ་དག་ཉིད་གྱིས་རབ་ཏུ་བསྟན། །སྤོ་ཡིས་རྣམ་པར་གཞིགས་ན་ཡང་། །གང་སྤྱིར་རང་བཞིན་མི་རིག་
སྟེ། །དེ་སྤྱིར་དེ་དག་བརྗོད་དུ་མེད། །དོ་བོ་ཉིད་ཀྱང་མེད་པར་

བསྟན། །དེ་ནས་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་སྤྱོད་ཀྱིས་ཚེན་པོས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་
གསལ་ཏེ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འགྲོ་

བ་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་ཚུལ་གྱིས་མཚན་ཉིད་གང་གིས་བདག་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་གཞན་
རྣམས་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུན་དུ་ཚུད་པའི་འགྲོ་བ་རབ་ཏུ་

{@162A} །། །དབྱེ་བའི་ཚུལ་གྱིས་མཚན་ཉིད་ལ་མཁས་པས་གོང་ནས་གོང་དུ་ལན་གཅིག་སྤྱིར་འོང་བ་དང་། སྤྱིར་
མི་འོང་བ་དང་། དག་བཅོམ་པར་འགྱུར་པའི་ཐབས་

ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་ཤིང་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟ་བུར་ཚོས་བསྟན་པ་དང་། ཅི་ནས་བདག་མེད་པའི་
མཚན་ཉིད་གཉིས་དང་། སྤྱི་བལ་གཉིས་སོ་སོ་རྣམས་པར་

སྤྱངས་ཏེ། ས་རྣམས་ཀྱི་སའི་མཚན་ཉིད་ལས་འདའ་བརྟོགས་པར་ཁོང་དུ་ཚུད་པས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བསམ་གྱིས་
མི་ཐུབ་པའི་འགྲོ་བ་དང་། ཡུལ་དང་། ཉེ་ཡུལ་རབ་

དུ་རྟེན་ནས་གཟུགས་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཞོར་བུ་དང་འབྲ་བར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཚོ་བར་འགྱུར་བ་དང་། ཚོས་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་ཡུལ་དང་། འགྲོ་བ་ལ་འདོད་པ་བཞིན་དུ་འོངས་

ོད་པས་ཉེ་བར་འཚོ་བར་འགྱུར་བའི་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུན་དུ་ཚུད་པའི་འགྲོ་བ་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་ཚུལ་གྱི་མཚན་

པའི་རང་བཞིན་ནོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། རྣོ་གྲོས་ཚེན་པོ། གཞན་

གྱི་དབང་གི་རང་གི་རང་བཞིན་གྱི་གནས་ལ་ཀུན་བརྟགས་པའི་རང་བཞིན་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྣོ་ཚོགས་འབྱུང་སྟེ། དེ་
ལའང་ཀུན་བརྟགས་པས་མཚན་ཉིད་པས་ན། དེ་ལ་ཡོད་བའང་མ་

{@163A} ལྟ། །ཡིན་ཏེ་མེད་པའང་མ་ཡིན། ཡོད་མེད་གཉིས་ཀའང་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་སྟོན་གྱི་ལ་རི་
དམགས་ལྟ་བུར་སྣོ་ཚོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་མཚན་ཉིད་ལ་མངོན་

པར་ཚགས་པས་བྱིས་པ་དག་རྣམ་པར་རྟོག་གོ། རྣོ་གྲོས་ཚེན་པོ། དེ་ནི་རྣུ་རྟུ་ཞུགས་པའི་ཀུན་བརྟགས་པའི་འཛིག་ཚོགས་
ལ་ལྟ་བུ་སྟེ། མི་ཤེས་པས་ཡུན་རིང་པོར་མངོན་པར་ཞེན་

པ་བསགས་པའོ། །དེའང་གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པའི་ཕྱིར་འཛིན་པ་མེད་པས་སྤངས་པར་འགྱུར་རོ། །རྣོ་གྲོས་ཚེན་པོ།
རྣུ་རྟུ་ཞུགས་པའི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་འཛིག་ཚོགས་ལ་

ལྟ་བུ་བདག་དང་གཞན་གྱི་ལུས་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། སྤང་པོ་བཞི་གཟུགས་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། གཟུགས་སྐྱེ་བ་འ
བྱུང་བ་དང་། འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པ་དང་། འབྱུང་བ།

རྣམས་པམ་ཚུན་རྣུ་རྟུ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་གཟུགས་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྣུ་རྟུ་ཞུགས་པས་ཡོད་པ་དང་།
མེད་པའི་རྣོ་གྲོས་སུ་ལྟ་བུ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་འཛིག་ཚོགས་

ལ་ལྟ་བུ་སྤངས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བས་ན་དེ་ལྟར་འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བུ་སྤངས་པ་ལ་འདོད་ཚགས་མི་འབྱུང་སྟེ། རྣོ་གྲོས་
ཚེན་པོ། དེ་ནི་འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བུ་མཚན་ཉིད་

དོ། །རྣོ་གྲོས་ཚེན་པོ། ཐེ་ཚོམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཁོང་རྣུ་ཚུད་པ་འཐོབ་པའི་ཚོས་དང་། ཤེན་ཏུ་མཐོང་བའི་

མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྲུ་མའི་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བུ་གཉིས་

{@163B} སྐྱེས་པར་རྟོགས་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཚོས་རྣམས་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་པ་དང་མ་དག་
པས་སྒོམ་པ་གཞན་ལ་ལྟ་བུར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ནི། སློབ་ལོ་ཚེ་ལོ། རྒྱུན་

དུ་ཞུགས་པའི་ཐེ་ཚོམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །སློབ་ལོ་ཚེ་ལོ། ཇི་ལྟར་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་མི་སྟེ་མས་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་
སྟེ། སྤྱུག་བསྐྱེད་པའི་སྐྱེ་བ་གནས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རབ་ཏུ་

མཐོང་བས་མི་སྟེ་མས་སོ། །སློབ་ལོ་ཚེ་ལོ། སྟེ་མས་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། བརྟུལ་ཞུགས་དང་། དཀའ་
ཐུབ་མི་འགྱུར་བ་དག་གིས་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ལོང་སོང་དང་།

བདེ་བ་འདོད་པ་རྣམས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་གཉེར་ཏེ། དེས་མི་སྟེ་མས་སོ། །དེ་དེ་ལྟར་མི་སྟེ་མས་པ་འདུག་ཏུ་བདག་གིས་
སོ་སོར་དག་གིས་རིག་པའི་ཁྱད་པར་དུ་འགོ་བར་ཡོངས་སུ་བསྟོན།

ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཡན་ལག་གིས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ། ཟག་པ་མེད་པའི་ཚོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལྟ་བུར་རབ་ཏུ་སྐྱེར་རོ། །དེ་ནི།
སློབ་ལོ་ཚེ་ལོ། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། བརྟུལ་

ཞུགས་སྟེ་མས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །སློབ་ལོ་ཚེ་ལོ། ཀུན་ནས་སྐྱེར་བ་གསུམ་སྤངས་པའི་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་ལ་ནི་འ
དོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་དང་། གཏི་ལྷག་མི་འབྱུང་བོ། །སློབ་ལོ་

ཚེ་ལོས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འདོད་ཆགས་ནི་རྣམ་པ་མང་དུ་བསྟན་ན། དེའི་འདོད་ཆགས་གང་སྤངས་པ་
ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། སློབ་ལོ་

{@164A} ཟླ། །ཚེ་ལོ་དོ། དུལ་ལ་ལུས་ཀྱི་དབང་པོའི་འདོད་ཆགས་བྱུང་མེད་དང་སྤང་བ་ལས་སྐྱེས་པ། ད་ལྟར་བདེ་

བ་ལ་མ་འོངས་པ་ན་སྐྱུག་བསྐྱུལ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུར་འགྲུར་

པ་། ལུ་ཚུར་དང་། ཐལ་མེད་པ་། མཐར་སྐྱད་པ་དང་། འོ་བྱེད་པ་དང་། འཇུག་པ་དང་། ལྷོ་ལ་བ་དང་། མིག་ཟུར་གྱིས་བལྟ་བ་
དག་གི་འདོད་ཆགས་དེ་དག་དེ་ལ་མི་འབྱུང་དོ། །དེ་ཅི་འི་

ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བདེ་བ་ལ་གནས་པ་ཐོབ་པས་སྤངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་སྐྱུང་ན་ལས་འདས་པ་རྟོགས་
པར་བྱ་བའི་འདོད་ཆགས་ནི་མ་སྤངས་སོ། །སློབ་གྲོས་ཚེན་

པོ་། ལན་གཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་མཚན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། མཚན་མར་ལྟ་བའི་མཚན་གྱི་གཞི་དང་། མཚན་ཉིད་
མེད་པས་གཟུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་སྤངས་བའི་རྣམ་པར་

རྟོག་པ་ལན་གཅིག་འབྱུང་དོ། །བསམ་གཏན་གྱི་ཡུལ་གྱི་མཚན་ཉིད་རབ་ཏུ་མཐོང་བས་འཇིག་རྟེན་འདིར་ལན་གཅིག་འ
ོངས་ནས་སྐྱུག་བསྐྱུལ་མཐར་དབྱུང་བའི་ཕྱིར་འོངས་སུ་

སྐྱུང་ན་ལས་འདེད་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་ལན་གཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ། སློབ་གྲོས་ཚེན་པོ། ཇི་ལྟར་ན་ཕྱིར་མི་འོང་བ་
ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་

དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བའི་གཟུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དངོས་པོ་ཡོད་པ་དང་། མེད་པ་ལ་མི་འཇུག་པ་དང་། ལྟ་བའི་ཉེས་པ་བག་
ལ་ཉལ་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་འོང་བས་ན་ཕྱིར་མི་འོང་བ་སྟེ།

{@164B} ཀུན་ནས་སྐྱོར་བ་རྣམས་སྤངས་པས་ན་ཕྱིར་མི་འོང་བ་ཞེས་བྱའོ། །སློབ་གྲོས་ཚེན་པོ། དགྲ་བཅོམ་པ་ནི་བསམ་
གཏན་དང་། བསམ་གཏན་དུ་བྱ་བ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པ་

དང་། ལྷོ་བས་དང་། མཛོན་པར་ཞེས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་། སྐྱུག་བསྐྱུལ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པས་དགྲ་བཅོམ་པ་

ཞེས་བྱའོ། །སློབ་མེད་ཆོས་ལུགས་ལ་ལ། བཅོམ་

ལྡན་འདས་ཀྱིས་དག་བཅོམ་པ་གསུམ་དུ་བཀའ་སྤྱུལ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས། དག་བཅོམ་པའི་སྐྱེ་འདི་གང་དང་སྐྱུར། ཅི་
བཅོམ་ལྡན་འདས། ཞི་བ་སྤྱོད་པ་གཅིག་གི་ལམ་རབ་ཏུ་

ཐོབ་པ་འཇམ་ཏེ་སྤྱི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་སློམ་ལམ་གོམས་པ་དགོ་བའི་རྩ་བ་ལ་རྫོངས་པ་འཇམ། འོན་ཏེ་འདྲུལ་པས་སྐྱུལ་པ་ལགས།
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་ལ། སློབ་མེད་ཆོས་

པོ། ཞི་བ་སྤྱོད་པ་གཅིག་གི་ལམ་རབ་ཏུ་ཐོབ་པས་ཉམ་ཐོས་ཡིན་ཏེ། གཞན་དག་མ་ཡིན་ནོ། །སློབ་མེད་པོ། བྱང་ཚུབ་
སེམས་དཔའི་དཔ་དཔས་ན་སྐྱབ་དང་། སངས་རྒྱུས་

འདྲུལ་པས་སྐྱུལ་པ་གཞན་རྣམས་ནི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་། སློན་ལམ་ལྡན་དུ་འགྲོ་བས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་འཁོར་གྱི་
དགྱིལ་འཁོར་མཛོས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འཁོར་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་དུ་སྐྱེ་

བ་སྟོན་ཏོ། །སློབ་མེད་པོ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་འཇུག་པའི་གནས་གཞན་སྣ་ཚོ་གསལ་བསྟན་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། འབྲས་བུ་ཐོབ་
པར་བྱ་བའི་བསམ་གཏན་དང་། བསམ་གཏན་དུ་བྱ་བ་

{@165A} ལ། །དང་། བསམ་གཏན་པ་ལས་རྣམ་པར་དབེན་པ་དང་། རང་གི་སེམས་སྤང་བར་ཁས་ལེན་པས་འབྲས་
བུ་ཐོབ་པས་མཚན་ཉིད་དུ་བསྟན་ཏོ། །གཞན་

ཡང་། སློབ་མེད་པོ། གལ་ཏེ་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་འདི་སྟམ་དུ་འདི་དག་ནི་ཀུན་ནས་སྐྱོར་བ་ཡིན་ཏེ། བདག་ནི་འདི་དག་
དང་མི་ལྡན་པར་སེམས་ན་གཉིས་སུ་གྱུར་ཅིང་བདག་

ཏུ་ལྟ་བར་སྐྱུང་བ་དང་། ཀུན་ནས་སྐྱོར་བ་མ་སྤངས་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་། སློབ་མེད་པོ། བསམ་གཏན་དང་།

ཚད་མེད་པ་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ལས་

ཤིན་ཏུ་འདྲ་བའི་ཕྱིར། རང་གི་སེམས་སྣང་བའི་མཚན་ཉིད་ལས་ལྷོག་པར་བྱ་སྟེ། འདྲུ་ཤེས་དང་། ཚོར་བ་འགོག་པའི་
སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ནི་སེམས་ཙམ་པས་ན། ལྷོ་

གྲོས་ཆེན་པོ། རང་གི་སེམས་སྣང་བའི་རྒྱུད་ལས་དེ་འདྲ་བར་མི་རུང་བོ། །དེ་ལ་འདི་རྒྱད་ཅེས་བྱ་སྟེ། བསམ་གཏམ་
རྣམས་དང་ཚད་མེད་དག། ཉིང་དེ་འཛིན་དང་གཟུགས་

མེད་རྣམས། །འདྲུ་ཤེས་འགོག་པ་མ་ལུས་པར། །སེམས་ཙམ་ལ་ནི་ཡོད་པ་མིན། །རྒྱུན་དུ་ཚུད་ཀྱི་འབྲས་བུ་དང་། །ལན་
གཅིག་འོང་གི་དེ་བཞིན་ཏེ། །ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་

བུ་དང་། །དགྲ་བཅོམ་ཉིད་ཀྱང་སེམས་འཁྲུལ་པར། །བསམ་གཏམ་བསམ་བྱ་བསམ་གཏམ་པ། །སྤོང་དང་བདེན་པ་མཐོང་
བ་དང་། །དེ་དག་རྟོག་པ་ཙམ་ཡིན་པར། །གང་གིས་

{@165B} རྟེན་པ་དེ་འགྲོ་ལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། །སྟོ་གྲོས་ཆེན་པོ། །སྟོ་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་
སྟོ་དང་། །རྣམ་པར་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་འཛིན་པ་ལ་མངོན་པར་ཆགས་

པས་རབ་ཏུ་འཛོག་པའི་སྟོ་ལོ། །དེ་ལ། །སྟོ་གྲོས་ཆེན་པོ། རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་སྟོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། །སྟོ་གང་
གིས་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་དང་། མཚན་ཉིད་ལ་རབ་ཏུ་

གཞིགས་ན་མཐའ་བཞི་དང་བྲལ་བ་མི་དམིགས་ཏེ། དེ་ནི་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་སྟོ་ལོ། །དེ་ལ། །སྟོ་གྲོས་ཆེན་པོ།
མཐའ་བཞི་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། །གཅིག་པ་དང་། ཐ་དད་པ་དང་།

གཉིས་ཀ་དང་། །གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་དང་། །ཡོད་པ་དང་། །མེད་པ་དང་། །རྟག་པ་དང་། །མི་རྟག་པ་དང་བྲལ་བ་ནི་མཐའ་བཞི་

ཞེས་བཤད་དོ། །སྤྱོད་ཆོས་ཆེན་པོ། ཆོས་ཐམས་ཅད་

ནི་མཐའ་བཞི་པོ་དེ་དག་དང་བལ་བ་ཞེས་བྱའོ། །སྤྱོད་ཆོས་ཆེན་པོ། མཐའ་བཞི་པ་འདི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་བརྟགས་
པ་ལ་རབ་ཏུ་སྦྱར་བར་བྱའོ། །དེ་ལ། སྤྱོད་ཆོས་ཆེན་པོ། རྣམ་

པར་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་འཛིན་པ་ལ་མངོན་པར་ཆགས་པས་རབ་ཏུ་འཛོག་པའི་སྤྱོད་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། སྤྱོད་ཆོས་ཆེན་
པོ། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་འཛིན་པ་ལ་མངོན་

པར་ཆགས་པ་གང་གིས་ཚོ་བ་དང་། གཤེར་པ་དང་། གཡོ་བ་དང་། སྲ་བ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པའི་མཚན་
ཉིད་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་སུ་དམ་འཆའ་བ་དང་།

{@166A} ལྟེ། །རྒྱ་དང་། མཚན་ཉིད་དང་། དཔེ་ལ་མངོན་པར་ཆགས་པས་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་སྤྱོད་འདོགས་པས་
སྤྱོད་འདོགས་ཏེ། དེ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་

འཛིན་པ་ལ་མངོན་པར་ཆགས་པས་རབ་ཏུ་འཛོག་པའི་སྤྱོད་པོ། སྤྱོད་ཆོས་ཆེན་པོ། དེ་ནི་སྤྱོད་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེ། སྤོ་
གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གང་དང་ལྡན་པས། བྱང་ཚུབ་སེམས་

དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཚོས་དང་གང་ཟེག་ལ་བདག་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་རྟོགས་པར་ཁོང་དུ་ཚུད་ཅིང་། ལྷན་བ་མེད་
པའི་སྤོ་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པོ་དཔའི་ས་ལ་མཁམས་

པ་རྣམས་ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་འཐོབ་སྟེ། ཉིང་ལེ་འཛིན་བརྒྱུ་ལ་སྟོ་མས་པར་འཇུག། ཉིང་ལེ་འཛིན་གྱི་བྱེ་བྲག་རབ་ཏུ་འཐོབ་
པས་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་བརྒྱུའང་

མཐོང་། བསྐྱལ་པ་བརྒྱུར་ཐོག་མའི་མཐའ་དང་། ཐ་མའི་མཐའ་འཇུག། ཞིང་བརྒྱུའང་སྣང་བར་བྱེད་དེ། ཞིང་བརྒྱུའང་སྣང་

བར་བྱས་ནས་ཤོང་ནས་ཤོང་དུ་སའི་མཚན་ཉིད་གྱི་ཚོ་

ག་ཤེས་ཏེ། ལྷོན་ལམ་གྱི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་པར་འཕྲུལ་ཞིང་ཚོས་གྱི་སྤྲིན་གྱི་དབང་བསྐྱར་བས་དབང་བསྐྱར་ཏེ། དེ་བཞིན་
ག་ཤེས་པའི་སོ་སོ་རང་གི་ས་ཐོབ་ནས་མཐར་ཐུག་

པའི་གནས་བརྒྱུད་དང་རབ་ཏུ་ལྷན་པའི་ཚོས་སྤྱུ་གྱུར་ཏེ། སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་བདེ་བས་མཉམ་པར་བཞག་ཅིང་སེམས་
ཅན་ཡོངས་སུ་སྤྲིན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྤྱུལ་པའི་འོད་

{@166B} ཟེར་སྒྲོ་ཚོ་གསུམ་གྱིས་རྣམ་པར་མངོས་སོ། །སྤྱོ་གྲོས་ཆེན་པོ། གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་
དཔའ་ཆེན་པོས་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་དང་། འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པ་ལ་མཁས་པར་

བྱའོ། །སྤྱོ་གྲོས་ཆེན་པོ། ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་དང་། འབྱུང་བ་ལས་
གྱུར་པ་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྱོ་གྲོས་ཆེན་པོ། དེ་ལ་བྱུང་

ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་འདི་ལ་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་སློབ་སྟེ། གང་ལ་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དེ་ནི་
བདེན་པའོ། །འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་འདི་དག་ནི་ཡང་དག་པར་

མ་བྱུང་བའོ་ཞེས་རབ་ཏུ་མཐོང་བོ། །དེ་ལྟར་རབ་ཏུ་མཐོང་བས་རང་གི་སེམས་སྣང་བ་ཙམ་དུ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་
གྱི་དངོས་པོ་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་འདི་ལྟ་སྟེ། ཁམས་

གསུམ་འདི་ནི་འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པ་མེད་པ། མིང་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཙམ་མིང་དང་རང་གི་སེམས་སྣང་
བ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཙམ་སྟེ། མཐའ་བཞི་འཁྲུལ་རྣམ་པར་

དག་པ་བདག་དང་། བདག་གི་མེད་པ། རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱི་གནས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་གནས་པ། རང་གི་

ན། སློབ་མཁོ་ཆེན་པོ། འབྲུང་བ་ཆེན་པོ་དང་། འབྲུང་བ་

{@167B} ལས་གྲུང་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་ལྷ་སྟེགས་བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་པར་བརྟགས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔལ་ལྷན་མཁོ་ཆེན་པོ།
།གཞན་ཡང་། སློབ་མཁོ་ཆེན་པོ། སྤང་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྤང་པོའི་རང་བཞིན་དང་།

མཚན་ཉིད་རབ་ཏུ་བསྟན་ཏེ། །དེ་ལ། སློབ་མཁོ་ཆེན་པོ། སྤང་པོ་ལྷ་རྣམས་ཏེ། ལྷ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྷ་སྟེ། གཞུགས་དང་། ཚོར་
བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་དང་། རྣམ་པར་

ཤེས་པ་རྣམས་སོ། །དེ་ལ། སློབ་མཁོ་ཆེན་པོ། སྤང་པོ་བཞི་རྣམས་ནི་གཞུགས་མེད་དེ། ཚོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་
བྱེད་རྣམས་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་སོ། །སློབ་མཁོ་

ཆེན་པོ། གཞུགས་ནི་འབྲུང་བ་བཞི་ལས་གྲུང་པ་དང་། ཕན་ཚུན་དུ་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་འབྲུང་བ་རྣམས་སོ། །སློབ་མཁོ་
ཆེན་པོ། གཞུགས་མེད་པ་བཞིར་བཤུང་བ་མེད་དེ།

ནམ་མཁའ་བཞིན་ལོ། །འདི་ལྷ་སྟེ། སློབ་མཁོ་ཆེན་པོ། ནམ་མཁའ་ནི་གངས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལས་འདས་མེད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་
གཅིག་ནི་ནམ་མཁའ་འོག་ས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དེ་བཞིན་དུ།

སློབ་མཁོ་ཆེན་པོ། སྤང་པོ་རྣམས་ཀྱང་གངས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། བཤུང་བ་ལས་འདས་ཏེ། དངོས་པོ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་
རྣམ་པར་སྤངས་པ་མཐའ་བཞི་དང་བྲལ་ཡང་བྱིས་པ་

རྣམས་ཀྱིས་གངས་དང་། བཤུང་བར་བརྗོད་པས་རབ་ཏུ་བརྗོད་དེ། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་མ་ཡིན་ལོ། །སློབ་མཁོ་ཆེན་པོ།
འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་སྐྱེ་མའི་གཞུགས་སྐྱོའི་གསུང་ལྟར་

{@168A} །༄། །གཅིག་དང་། ཐ་དད་པ་སྤངས་པར་འདོགས་ཏེ། མི་ལམ་དང་། གཞུགས་བརྟན་གྱི་སྐྱེས་བུ་ལྟ་བུར་

གནས་གཞན་མ་ཡིན་པ་དང་། འཕགས་པའི་ཡེ་

ཞེས་ཉོགས་པ་ལ་ཞིན་ཏུ་རྗོངས་པའི་སྤྱིར་སྤྱད་པོར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྣང་པོ། །སྤྱོ་གྲོས་ཆེན་པོ། དེ་ནི་སྤྱད་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱད་
པོའི་རང་བཞིན་གྱི་མཚན་ཉིད་དེ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དེ་

ཁྱོད་ཀྱིས་བསྐྱོག་པར་བྱུངོ། །རྣམ་པར་བསྐྱོག་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་དུ་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་། ལུ་
སྟེགས་ཅན་གྱི་ལྟ་བུ་བསྐྱོག་པའི་སྤྱིར་རབ་ཏུ་དབེན་པའི་

ཚོས་བསྟན་པར་བྱུངོ། །སྤྱོ་གྲོས་ཆེན་པོ། རབ་ཏུ་དབེན་པའི་ཚོས་བསྟན་པ་བྱས་པས་ནི། ཚོས་ལ་བདག་མེད་པ་མཐོང་བ་
རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར། རིང་དུ་སོང་བའི་ས་ལ་འང་

རབ་ཏུ་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་རིང་དུ་སོང་བའི་ས་ཆེན་པོར་རབ་ཏུ་ལུགས་པས་ཉིང་པེ་འཛིན་དུ་མ་ལ་དབང་བྱེད་
པར་འགྱུར་རོ། །ཡིད་ཀྱི་ལུས་རབ་ཏུ་ཐོབ་པས་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཉིང་

པེ་འཛིན་རབ་ཏུ་འཐོབ་པོ། །དེ་སྟོབས་དང་། མངོན་པར་ཞེས་པ་དང་། དབང་རྣམས་རྟོགས་པར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པས་ས་ལྟ་བུར་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཚོ་བར་འགྱུར་རོ། །འདི་

ལྟ་སྟེ། །སྤྱོ་གྲོས་ཆེན་པོ། ས་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཚོ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་
དཔའ་ཆེན་པོའང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཚོ་བར་གྱུར་

{@168B} པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་། །སྤྱོ་གྲོས་ཆེན་པོ། ལྷ་རན་ལས་འདས་པ་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། བཞི་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་
སྟེ། དངོས་པོའི་རང་བཞིན་མེད་པའི་ལྷ་རན་ལས་འདས་པ་དང་།

མཚན་ཉིད་སྣ་ཚོ་གསལ་གྱི་དངོས་པོ་མེད་པའི་ལྷ་རན་ལས་འདས་པ་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་མེད་པར་རྟོགས་

པའི་སྐྱེ་བའི་ལས་འདས་པ་དང་། སྤང་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་དཔྱད་འཇིགས་པ་

མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུན་ཚད་པའི་སྐྱེ་བའི་ལས་འདས་པ་དང་། དེ་དག་ནི། སློ་གྲོས་ཚེན་པོ། ལུ་སྟོན་གསུང་གི་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བའི་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཏེ། རའི་གསུང་རབ་ལམ་ཡིན་

མོ། །སློ་གྲོས་ཚེན་པོ། རའི་གསུང་རབ་ལམ་ནི། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བསྟོན་གཤམ་པའི་སྐྱེ་བའི་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱའོ། །སློ་གྲོས་ཚེན་པོས་གསོལ་

པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བརྒྱུད་དུ་རྣམ་པར་མ་བཞག་གམ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། སློ་གྲོས་ཚེན་པོ། རྣམ་པར་བཞག་གོ། སློ་གྲོས་ཚེན་

པོས་གསོལ་པ། དེ་གལ་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམ་པར་བཞག་ན་ཇི་ལྟར་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྟོག་པར་འགྱུར་ལ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་བརྒྱུན་རྣམས་ནི་མ་ལགས། བཅོམ་

ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། དེའི་རྒྱུ་དང་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདུལ་པ་བརྒྱུན་རྣམས་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། སློ་གྲོས་ཚེན་པོ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡུལ་བྱེ་བྲག་

{@169A} །ཞུ། །འབྱེད་པ་ལ་མངོན་པར་ཚགས་ཤིང་འབྱུང་བས་བག་ཚགས་ཀྱིས་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཤེན་ཏུ་རྒྱས་པར་བྱེད་དོ། །ཡིད་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་

བདག་དང་བདག་གིར་འཇོན་པ་ལ་མངོན་པར་ཚགས་པས་དར་སེམས་པ་ལྟ་བུར་རྗེས་སུ་འཇུག་སྟེ། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྒྱུར་གྱུར་ཅིང་དེ་ལ་དམིགས་པ་ལས་ཐ་དད་པ་

མ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །རང་གི་སེམས་སྣང་བའི་ཡུལ་ལ་མངོན་པར་ཚགས་པས་གཅིག་གི་རྒྱུར་གཅིག་གྱུར་པའི་

སེམས་པ་འདུས་པ་འབྱུང་སྟེ། སློབ་གྲོས་ཚེན་པོ། རྒྱ་

མཚོའི་རྒྱབ་སྟེང་རང་གི་སེམས་སྣང་བའི་ཡུལ་གྱི་རྒྱུ་ལོ་སྤྲོད་པས་འཇུག་ཅིང་ལྷོག་གོ་དེ་ལྟ་བུས་ན། སློབ་གྲོས་
ཚེན་པོ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བརྒྱུག་པས་རྣམ་

པར་ཤེས་པ་བདུན་རྣམས་ཀྱང་ལྷོག་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། བྱ་བ་དང་ནི་མཚན་ཉིད་དང་། །དངོས་
པོར་སྤྱད་ནང་མི་འདུལ། །རྣམ་རྟོག་རྣམ་པར་ཤེས་

པ་ལས་ཏེ། །བརྒྱུག་པས་སྤྱད་ནང་ལྟོ་འདས་སོ། །དེ་རྒྱུ་དེ་ལ་དམིགས་པ་སྟེ། །ཡིད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱང་ཤེས་ཏུ་གནས། །སེམས་ཀྱི་
རྒྱུད་རྣམས་དེ་འབྲིན་ཏེ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདང་

རབ་ཏུ་གནས། །ཇི་ལྟར་ཚུ་ཚེན་ཟེན་ནས་ནི། །རྒྱབ་སྟེང་རྣམས་ཀུན་ཏུ་འང་མི་འབྱུང་ལྟར། །དེ་བཞིན་རྣམ་ཤེས་སྣ་ཚོའི་གས་
ཀྱང་། །འགགས་ན་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །གཞན་

{@169B} ཡང་ཏེ། སློབ་གྲོས་ཚེན་པོ། གུན་བརྟགས་པའི་རང་བཞིན་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་ཚུལ་གྱི་མཚན་ཉིད་རབ་ཏུ་ཐ་དད་
པ་རྟོགས་པ་གང་གིས་ཁྲོད་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་

གཞན་རྣམས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། བརྟགས་པ་སྤངས་ཤིང་། འཕགས་པ་བདག་གི་སོ་སོར་རང་གིས་རིག་པ་དང་། ལུ་
སྟེགས་ཅན་གྱི་ཚུལ་དང་། ཡུལ་ཤེས་ཏུ་མཐོང་བའི་སློབ་གྲུང་

པ་དང་། འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤངས་ནས་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་སྣ་ཚོའི་གས་རྣམ་པ་ཐ་དད་པ་གུན་བརྟགས་
པའི་རང་བཞིན་ལྟར་སོ་སོར་མི་རྟོག་པར་འགྱུར་བའི་གུན་

བརྟགས་པའི་རང་བཞིན་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་ཚུལ་གྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན་ཏེ། །དེ་ལ། སློབ་གྲོས་ཚེན་པོ། གུན་བརྟགས་པའི་རང་

བཞིན་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་ཚུལ་གྱི་མཚན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། འདི་

ལྟ་སྟེ། བརྗོད་པ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། ལྟ་བུ་བྱ་བ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། མཚན་ཉིད་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་།
འོར་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། རང་བཞིན་ལ་རྣམ་པར་

རྟོག་པ་དང་། རྒྱ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། ལྟ་བུ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། རིག་པ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། རྒྱུ་བ་ལ་རྣམ་
པར་རྟོག་པ་དང་། རྒྱུ་བ་མེད་པ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་།

འབྲེལ་པ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། བཅིངས་པ་དང་མ་བཅིངས་པ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི། སྒྲོ་གྲོས་ཆེན་པོ།
བརྗོད་པ་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པའི་རང་བཞིན་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་

{@170A} ལྟེ། མཚན་ཉིད་དོ། །དེ་ལ་ སྒྲོ་གྲོས་ཆེན་པོ། བརྗོད་པ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ།
དབྱུངས་དང་སྒྲུ་སྟན་པ་སྣ་ཚོགས་ལ་མངོན་པར་

ཆགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་སྒྲོ་གྲོས་ཆེན་པོ། བརྗོད་པ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པའོ། །དེ་ལ་ སྒྲོ་གྲོས་ཆེན་པོ་སྐྱབས་བྱ་བ་ལ་རྣམ་པར་
རྟོག་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། གང་ཅི་འདྲ་རུང་སྐྱབས་བྱ་

བའི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། རྟོགས་པས་ཤེས་པར་བྱ་བ་གང་ལ་གནས་ཏེ། བརྗོད་པ་འཇུག་
པར་འགྱུར་བ་ཡོད་དོ་ཞེས་རྣམ་པར་རྟོག་པའོ། །དེ་ལ་

སྒྲོ་གྲོས་ཆེན་པོ་མཚན་ཉིད་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ལྟ་བུ་བྱ་བ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལ་མཚན་ཉིད་སྣ་ཚོགས་
སུ་མངོན་པར་ཆགས་པས་མངོན་པར་ཞེན་ཏེ།

འདི་ལྟ་སྟེ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཚོ་བ་དང་། གཤེར་བ་དང་། གཡོ་བ་དང་། སྐབས་མཚན་ཉིད་རྒྱ་རྣམ་པར་རྟོག་པའོ།

དེ་ལ་ཞོར་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ།

གསེར་དང་། དངུལ་དང་། ཞོར་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་མང་པོའི་ཡུལ་བརྗོད་པའོ། དེ་ལ་རང་བཞིན་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་ཞེ་
ན། འདི་ལྟ་སྟེ། དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་འཛིན་ཅིང་། འདི་

ལྟ་སྟེ། འདི་ནི་འདི་བཞིན་གྱི་གཞན་དུ་མ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་ལོག་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ལྟ་བུ་རྣམ་པར་ལྟའོ། དེ་ལ་རྣམ་པར་
རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། རྒྱུ་དང་རྒྱུན་གང་

{@170B} གིས་རྒྱུའི་མཚན་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་དང་། མེད་པར་སྣང་བར་བྱེད་པ་དེ་ནི་རྒྱུ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པའོ།
དེ་ལ་ལྟ་བུ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཡོད་པ་དང་། མེད་

པ་དང་། གཅིག་པ་དང་། ཐ་དད་པ་དང་། གཉིས་ཀ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་ལོག་པར་ལྟ་བུའི་སྤྲེགས་ཅན་གྱི་རྣམ་
པར་རྟོག་པ་ལ་མངོན་པར་ཆགས་པའོ། དེ་ལ་རིགས་ལ་

རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། བདག་དང་བདག་གི་མཚན་ཉིད་རིགས་པས་བཅུད་དེ་སྟོན་པའོ། དེ་ལ་སྐྱེ་བ་ལ་
རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། རྒྱུན་རྣམས་ཀྱི་

དངོས་པོ་ཡོད་པ་དང་། མེད་པ་སྐྱེ་བར་མངོན་པར་ཆགས་པའོ། དེ་ལ་མི་སྐྱེ་བ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ།
དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་མེད་པའི་ལུས་སྟོན་མ་སྐྱེས་པ་

ཡིན་ཏེ། མ་བྱུང་བ་ལས་རྒྱུན་གྱིས་འབྱུང་བའོ། དེ་ལ་འབྲེལ་པར་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། གསེར་གྱི་
རྒྱུད་པ་བཞིན་དུ་གང་དང་གང་དུ་འབྲེལ་བའོ། དེ་ལ་བཅིངས་པ་

དང་། མ་བཅིངས་པ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། བཅིངས་པའི་རྒྱུ་དང་། བཅིང་བར་བྱ་བ་མངོན་པར་ཆགས་

པ་བཞིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་སྐྱེས་བུ་ཐབས་དང་ལྡན་པས་ཐག་པ་

ལ་མདུད་པ་པོར་བ་དང་འགོ་ལ་བ་ལྟ་བུའོ། །སྤོ་གྲོས་ཆེན་པོ། དེ་དག་ནི་ཀུན་བརྟགས་པའི་རང་བཞིན་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་
ཚུལ་གྱི་མཚན་ཉིད་དེ། ཀུན་བརྟགས་པའི་རང་བཞིན་རབ་ཏུ་དབྱེ་

{@171A} ལ། །པའི་ཚུལ་གྱི་མཚན་ཉིད་དེ་ལ་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་ཆགས་ཏེ། སྤོ་གྲོས་ཆེན་
པོ། གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་ཡོད་པ་དང་

མེད་པར་མངོན་པར་ཆགས་པས་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་སྣ་ཚོ་གསལ་ལ་མངོན་པར་ཆགས་ཏེ། སྐྱེ་མའི་གནས་
སྣ་ཚོ་གསལ་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །བྱེས་ཤིང་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་

མ་གཞན་དུ་མཐོང་བའི་སྤོ་སྐྱེས་རྣམས་པར་རྟོག་སྟེ། སྤོ་གྲོས་ཆེན་པོ། སྣ་ཚོ་གསལ་དང་སྐྱེ་མ་ནི་གཅིག་པའང་མ་ཡིན། ཐ་དང་པའ
ང་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཐ་དང་ནི་སྣ་ཚོ་གསལ་སྐྱེ་མའི་

སྐྱེ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་སྟེ་སྣ་ཚོ་གསལ་དང་ཐ་མི་དང་ནི་སྐྱེ་མ་དང་། སྣ་ཚོ་གསལ་བྱེ་བྲག་མེད་པར་འ
གྱུར་རོ། །དེའི་བྱེ་བྲག་མཐོང་བས་ན་གཅིག་པའང་མ་ཡིན། ཐ་

དང་པའང་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དེའི་ཕྱིར་སྤོ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཁྱེད་དང་། བྱུང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གཞན་
དག་གིས་སྐྱེ་མ་ལ་ཡོད་པ་དང་མེད་པར་མི་ཆགས་པར་

བྱུང་པོ། །དེ་ལ་འདི་རྣམས་བྱས་ཏེ། །སེམས་ནི་ཡུལ་དང་ཀུན་ཏུ་འབྲེལ། །རྟོག་པ་ལ་ནི་རྣམ་ཞེས་འཇུག། །སྣང་བ་མེད་དང་
བྱེ་བྲག་ལ། །ཞེས་རབ་ཡང་དག་རབ་ཏུ་འཇུག། །ཀུན་

བརྟགས་པའི་རང་བཞིན་ཡོད། །གཞན་གྱི་དབང་ནི་མེད་པ་སྟེ། །ཁོར་པ་དག་གིས་བརྟགས་པ་སྣང་། །གཞན་གྱི་དབང་ལ་

མི་རྟོག་གོ་ཡན་ལག་དབང་པོས་གྲུབ་པ་ཡི། །སྒྲུ་

{@171B} མ་ཇི་ལྟར་མི་གྲུབ་པ། །དེ་བཞིན་མཚན་མ་སྣོ་ཚོགས་ཀྱང། །རབ་ཏུ་བརྟགས་ན་མི་འགྲུབ་པོ། །མཚན་མ་
གནས་རན་ལེན་གྱི་དངོས། །འཚིང་བ་སེམས་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། །མི་ལེས་

རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་བརྟགས་པ། །གཞན་གྱི་དབང་དུ་འད་རྣམ་པར་རྟོག། །གང་འདི་བརྟགས་པའི་དངོས་པེ་ནི། །དེ་ཉིད་གཞན་
གྱི་དབང་ཡིན་ཏེ། །བརྟགས་པ་སྣོ་ཚོགས་སྣང་བ་ནི། །གཞན་

གྱི་དབང་དུ་དེ་བཟོད་དོ། །ཀུན་རྫོབ་དང་ནི་དོན་དམ་སྟེ། །རྒྱ་ལས་སྐྱེས་པ་གསུམ་དུ་མེད། །བརྟགས་པ་དག་ནི་ཀུན་རྫོབ་
བཤད། །དེ་འཚད་འཕགས་པའི་ད་ཡུལ་ལོ། །རྣལ་འབྱོར་

ཅན་གྱི་དངོས་པོ་ལྟར། །སྣོ་ཚོགས་གཅིག་ཏུ་རྣམ་མཛེས་ཀྱང། །དེ་ལ་སྣོ་ཚོགས་ཡོད་པ་མིན། །དེ་བཞིན་བརྟགས་པའི་
མཚན་ཉིད་དོ། །ཇི་ལྟར་རབ་རིབ་ཅན་དག་གིས། །སྣང་བའི་

གཟུགས་ལ་སྣོ་ཚོགས་བརྟགས། །རབ་རིབ་གཟུགས་མིན་གཟུགས་མེད་མིན། །དེ་བཞིན་མཁས་པས་གཞན་གྱི་དབང་།
ཇི་ལྟར་གསེར་རྣམས་དག་པ་དང་། །རྩུ་ཡང་རྣོག་པ་སྤངས་

པ་དང་། །ནམ་མཁའ་དག་ནི་སྤྲིན་མེད་ལྟར། །དེ་བཞིན་དག་པ་རབ་ཏུ་བརྟགས། །བརྟགས་པ་ལ་ནི་དངོས་པོ་མེད། །གཞན་
གྱི་དབང་ནི་ཡོད་པ་སྟེ། །སློབ་བརྟགས་པ་དང་སྐྱུར་བ་དང་།

རྣམ་པར་བརྟགས་ན་འཇིག་པར་འགྱུར། །གལ་ཏེ་བརྟགས་པ་དངོས་མེད་ལ། །བདེན་པར་གཞན་གྱི་དབང་ཡོད་ན།
།དངོས་པོ་མེད་པར་དངོས་པོ་སྟེ། །དངོས་པོ་མེད་ལས་དངོས་པོ་

{@172A} །། །འབྱུང་། །ཀུན་བརྟགས་པ་ལ་གནས་ནས་ནི། །གཞན་གྱི་དབང་ནི་ཉེ་བར་དམིགས། །མིང་དང་མཚན་

མ་འབྲེལ་བ་ལས། །ཀུན་བརྟགས་པ་ནི་སྐྱེ་བར་

འགྱུར་། །བརྟགས་པ་ཉེན་ཏུ་མ་གྲུབ་སྟེ། །གཞན་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཚོ་དོན་དམ་རང་བཞིན་ནི། །ཉེན་ཏུ་དག་པ་
ཤེས་པར་འགྱུར། །ཀུན་བརྟགས་པ་ནི་རྣམ་བཟུ་

སྟེ། །གཞན་གྱི་དབང་ནི་རྣམ་པ་རྒྱལ། །སོ་སོ་རང་རིག་དེ་བཞིན་ཉིད། །རིག་བྱའོ་དེ་ཕྱིར་བྱེད་བྲག་མེད། །ཚོས་ལྷ་ཡང་དག་
ཉིད་ཡིན་ཏེ། །དེ་བཞིན་དུ་ཡང་རང་བཞིན་གསུམ། །

རྣམ་འབྱོར་ཅན་གྱིས་དེ་བསྐྱོམས་ན། །དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་མི་འདའོ། །མཚན་མ་དག་ནི་གཞན་གྱི་དབང་། །གང་མིང་དེ་ནི་
བརྟགས་པ་སྟེ། །ཀུན་བརྟགས་པ་དང་མཚན་མ་ནི། །

གཞན་གྱི་དབང་ལས་འབྱུང་བའོ། །སློ་ཡིས་རྣམ་པར་གཞིགས་ན་ནི། །གཞན་དབང་མེད་ཅིང་བརྟགས་པ་འང་མེད། །གྲུབ་
པའི་དངོས་པོ་ཡོད་མེད་ན། །སློ་ཡིས་ཅི་ཞིག་རྣམ་

པར་བརྟགས། །ཡོད་མེད་རྣམ་པར་སྤངས་པ་ཡི། །གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་ན་ནི། །ཡོད་དང་མེད་ལས་གྲོལ་བ་ཡི། །དངོས་
པོ་གཉིས་སུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར། །ཀུན་བརྟགས་པ་ཡི་རང་

བཞིན་ལ། །རང་བཞིན་གཉིས་ནི་རབ་གནས་ཏེ། །བརྟགས་པ་དག་ནི་སྣ་ཚོ་གས་སྣང་། །རྣམ་དག་འཕགས་པའི་དུལ་ལོ།
།བརྟགས་པ་སྣ་ཚོ་གས་སྣང་བཞི། །གཞན་གྱི་དབང་

{@172B} ཞེས་བརྗོད་པ་སྟེ། །རྣམ་པ་གཞན་དུ་བརྟགས་ན་ནི། །མུ་སྟེགས་སྣ་ལ་གནས་པར་འགྱུར། །རྟོག་པ་བརྟགས་
ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། །མཐོང་བའི་ཕྱིར་ན་རྣམ་པ་བྱུང་། །རྣམ་རྟོག་གཉིས་ལས་གྲོལ་

བ་ནི། །དེ་ཉིད་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཡིན། །ཡང་སློ་གྲོས་ཚེན་པོས་གསོལ་བ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། །འཕགས་པ་སོ་སོ་རང་གི་

ཡེ་ཤེས་དང་། ཐེག་པ་གཅིག་པོ་རྟོགས་པའི་མཚན་ཉིད་

གང་གིས་བདག་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་གཞན་རྣམས་འཕགས་པ་སོ་སོ་རང་གི་ཡེ་ཤེས་དང་།
ཐེག་པ་གཅིག་པོ་ལ་མཁུལ་ཤིང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་

ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་གཞན་གྱི་དྲིང་ལ་མི་འཛོག་པར་འགྱུར་བའི་འཕགས་པ་སོ་སོ་རང་གི་ཡེ་ཤེས་རྟོགས་པ་དང་། ཐེག་པ་
གཅིག་པོའི་མཚན་ཉིད་བཤད་དུ་གསོལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་

གྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། སློ་གྲོས་ཚེན་པོ། དེའི་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་ཉོན་ལ་ཡིད་ལ་གཟུང་ཞིག་དང་། ངས་ཚྭོད་ལ་བཤད་
དོ། །ལེགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་གསོལ་ནས།

བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་སློ་གྲོས་ཚེན་པོས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་སྐྱར་ཉོན་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་
གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྤྱུལ་ཏོ། །སློ་གྲོས་ཚེན་པོ། བྱང་

ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་གཅིག་ཏུ་དབེན་པར་སོང་སྟེ། ཚད་མ་དང་། ཡིད་བརྟན་པའི་ལུང་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་
པ་མེད་པས། སོ་སོ་རང་གི་སློས་རྣམ་པར་དཔྱེད་དེ།

{@173A} །། གཞན་གྱི་དྲིང་ལ་མི་འཛོག་ཅིང་། ལྟ་བུ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤངས་ནས། གོང་ནས་གོང་དུ་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་ས་ལ་རབ་ཏུ་འཇུག་པར་འབད་དོ། །སློ་གྲོས་

ཚེན་པོ། དེ་ཞི་སོ་སོ་རང་གི་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྟོགས་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དེ་ལ་ཐེག་པ་ཚེན་པོ་རྟོགས་པའི་མཚན་ཉིད་
གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཐེག་པ་གཅིག་གི་ལམ་རིག་ཅིང་།

ཁོང་དུ་ཚུད་པས་ཐེག་པ་གཅིག་ཅེས་བྱའོ། །ཐེག་པ་གཅིག་གི་ལམ་རིག་ཅིང་ཁོང་དུ་ཚུད་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། གཟུང་

བདང་། འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡང་དག་པ་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུ་

བཞིན་དུ་གནས་པས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཐེག་པ་གཅིག་པོ་ཁོང་དུ་ཚུད་པར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །སློབ་མོས་
ཆེན་པོ། ཐེག་པ་གཅིག་པོ་ཁོང་དུ་ཚུད་པ་འདི་ནི་ང་མ་གཏོགས་

པར་སྲུ་སྟེགས་ཅན་གཞན་དང་། ཉམ་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། ཚིངས་པ་ལ་སོགས་པས་རྟོན་པ་སྟོན་མ་ཐོབ་པ་
ཐོབ་པོ། །དེས་ན་དེའི་ཕྱིར་། སློབ་མོས་ཆེན་པོ། ཐེག་པ་

གཅིག་ཅེས་བྱའོ། །སློབ་མོས་ཆེན་པོས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཅིའི་སྲིད་དུ་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་བཞུགས་པའོ། །ཐེག་པ་
གཅིག་ཏུ་མ་བཞུགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་

པ། སློབ་མོས་ཆེན་པོ། འདི་ལྟར་ཉམ་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འདུལ་བ་དང་།
རབ་ཏུ་དབེན་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ལུང་གིས་འགྲོལ་གྱི་རང་གིས་

{@173B} མ་ཡིན་ཏེ། སློབ་མོས་ཆེན་པོ། བདག་ཉིད་ཡོངས་སུ་སྲུང་ན་ལས་མི་འདའ་བའི་ཚོས་ཅན་ཡིན་པས་ན། ཉམ་
ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་མ་བཞུགས་ཏོ། །

གཞན་ཡང་། སློབ་མོས་ཆེན་པོ། ཉམ་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ནི་ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པ་དང་། ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་
མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་། ཚོས་ལ་བདག་མེད་པ་མ་རྟོགས་ཤིང་བསམ་

གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་འབྱུང་བའི་ཤི་འཕོ་མ་ཐོབ་པས་ཉམ་ཐོས་རྣམས་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་བརྟན་ཏེ། ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་མ་
ཡིན་ནོ། །སློབ་མོས་ཆེན་པོ། དེ་དག་ནམ་ཉེས་པའི་བག་ཆགས་ཐམས་

ཅད་སྤངས་ཤིང་། ཚོས་ལ་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པ་དེ་ནི། དེ་དག་དག་ཆགས་ཀྱི་ཉེས་པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་སྐྱོས་པ་

མེད་པར་གྱུར་ནས་ཟག་པ་མེད་པའི་དབྱིངས་ནས་སྐྱར་སང་དེ།

ཡང་འཇིག་རྟེན་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཟག་པ་མེད་པའི་དབྱིངས་སུ་གཏོགས་པའི་ཚོགས་རྣམས་ཡོངས་སུ་
བསྐྱངས་ནས། ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་བས་མ་གྲིས་མི་ཁྱབ་པ་ལ་དབང་བྱེད་པ་རབ་

ཏུ་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། ལྷ་ཡི་ཐེག་དང་ཚངས་པའི་ཐེག་ །ཉམ་ཐོས་ཀྱི་འད་དེ་བཞིན་ཏེ། །དེ་
བཞིན་གཤེགས་དང་རང་རྒྱལ་གྱི། ཐེག་པ་དེ་དག་ངས་བཤམ་

དོ། །འཇི་སྲིད་སེམས་ཅན་འཇུག་པའི་བར། ཐེག་པ་དག་ལ་བྱུག་པ་མེད། །སེམས་ནི་ཉམ་ཏུ་གྱུར་པ་ན། ཐེག་པ་མེད་
ཅིང་འགྲོ་བའང་མེད། ཐེག་པ་རྣམ་པར་གཞག་མེད་ཀྱང་། །སེམས་

{@174A} །། །ཅན་རྣམས་ནི་དྲང་བའི་ཕྱིར། ཐེག་པ་ཐ་དད་ངས་བཤམ་དེ། ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་ངས་བསྟན་ཏོ། །དེ་
བཞིན་རྣམ་གྲོལ་གསུམ་པོ་དང་། ཚོས་ལ་བདག་མེད་དེ་ཉིད་

དང་། །མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཉོན་མོངས་པ། །རྣམ་པར་གྲོལ་བས་དེ་དག་སྤངས། །ཇི་ལྟར་ཤིང་དག་རྒྱ་མཚོ་ལ། །རྐངས་
རྣམས་ཀྱིས་ནི་རྣམ་པར་གཡེངས། །དེ་བཞིན་ཉམ་ཐོས་

ཚོངས་པ་ཡང་། །མཚན་ཉིད་རྣམས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་གཡེངས། །ཤུན་ནས་ལྡང་དང་བྲལ་མོད་ཀྱི། །ཉོན་མོངས་བག་ཆགས་
རྣམས་དང་འབྲེལ། །ཏིང་འཛིན་ཚུལ་པས་རབ་ཚུལ་ཏེ། །

ཟག་པ་མེད་པའི་དབྱིངས་ན་འཁོད། །མཐའ་མར་ཕྱིན་པ་དེ་ལ་མེད། །ཕྱིར་ཡང་དེ་ལས་མི་ལྡོག་སྟེ། །ཏིང་འཛིན་གྱི་
ལུས་ཐོབ་ནས། །བསྐྱལ་པའི་བར་དུ་དེ་མི་སང། །ཇི་ལྟར་སྐྱེས་

བྱར་རོ་བ། །ཚང་དང་བྲལ་ནས་སངས་འགྱུར་བཞིན། །དེ་ན་དེ་དག་ང་ཡི་ཡང་། ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་བའི་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཡང་ཀར་

སུ་ཤེས་པས་ཡིད་ཀྱི་ལུས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་ཚོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་རྟོགས་

པར་ཁོང་དུ་ཚུད་པའི་ཡིད་ཀྱི་ལུས་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ས་བརྒྱད་པ་ལ་སྐྱུ་མ་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་ལ་སྐྱར་བ་མེད་པའི་
རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ཁོང་དུ་ཚུད་པས་སེམས་ཀྱི་གནས་ཤིན་

{@175A} ལྟ། །ཏུ་གྱུར་ཏེ། སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ལེ་འཛིན་རབ་ཏུ་འཐོབ་པ་དང་། ཏིང་ལེ་འཛིན་གྱི་སྐོ་གཞན་དག་རབ་
ཏུ་འཐོབ་པ་དང་། མཚན་མ་དང་། དབང་དང་། མངོན་པར་ཤེས་

པ་དུ་མའི་མེ་ཏོག་རྒྱས་ཤིང་། ཡིད་ཀྱི་མགྲོགས་པ་དང་མཚོངས་བ་སྐྱུ་མ་དང་། མི་ལམ་དང་། གཞུགས་བརྟན་ལྟ་བུ་འབྱུང་
བ་ལས་གྱུར་པ་མ་ཡིན་ལ། འབྱུང་བ་དང་། འབྱུང་བ་

ལས་གྱུར་པ་འདྲ་བར་གཞུགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡན་ལག་སྣ་ཚོགས་འདུས་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་དུ་འཁོར་གྱི་
དགྱིལ་འཁོར་དུ་རྗེས་སུ་སོང་བའི་ལུས་དེ་ནི་ཚོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་

རྟོགས་པར་ཁོང་དུ་ཚུད་པའི་ཕྱིར་ཡིད་ཀྱི་ལུས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་རིས་སུ་ལྟན་ཅིག་སྐྱིས་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་བྱ་བའི་ཡིད་ཀྱི་
ལུས་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་

སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པ་བདེ་བའི་མཚན་ཉིད་ཁོང་དུ་ཚུད་པས་རིས་སུ་ལྟན་ཅིག་སྐྱིས་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་བྱ་བ་ཡིད་ཀྱི་ལུས་
ཞེས་བྱའོ། །སློ་གོས་ཚེན་པོ། ལུས་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་རབ་ཏུ་

རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ཤེས་པ་འདི་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་བརྟོན་པ་བྱའོ། །དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། །ཐེག་པ་འཇིགས་མ་ཡིན། །ཡི་
གོ་མེད་ཅིང་སྐྱ་ཡང་མེད། །བདེན་པ་མེད་དེ་རྣམ་ཐར་མེད།།

སྐྱར་བ་མེད་ཅིང་དུ་ཡུལ་མེད། །འོན་ཀྱང་ཐེག་ཚེན་ཐེག་པ་སྟེ། །ཏིང་ལེ་འཛིན་ལ་དབང་བྱེད་ཅིང་། །ཡིད་ཀྱི་ལུས་ནི་སྐྱ་

ཚོགས་ལ། །དབང་གི་མེ་ཏོག་དག་གིས་བརྒྱན། །དེ་ནས་ཡང་

{@175B} བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་སློ་གྲོས་ཚེན་པོས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་རྒྱད་ཅེས་གསོལ་
ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། མཚམས་མེད་པ་ལྡོ་པོ་གང་བགྲིས་པས་རིགས་ཀྱི་

བྱུང་མཉམ་པོ་རིགས་ཀྱི་བྱུ་མོ་མཚར་མེད་པར་འགྱུར་བའི་མཚམས་མེད་པ་ལྡོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པ་གང་
ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། སློ་གྲོས་ཚེན་པོ།

དེའི་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་སེགས་པར་ཉོན་ལ་ཡིད་ལ་གཟུང་ཞིག་དང་། དས་སྤོད་ལ་བཤམ་དོ། །སེགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་
ཞེས་གསོལ་ནས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་

ཚེན་པོ་སློ་གྲོས་ཚེན་པོས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་སྤྲུལ་ཉམ་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འདི་རྒྱད་ཅེས་བཀའ་སྤྲུལ་ཏོ།
།དེ་ལ། སློ་གྲོས་ཚེན་པོ། མཚམས་མེད་པ་ལྡོ་རྣམས་གང་

ཞེན་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། ས་དང་། མ་དང་། དག་བཅོམ་པ་གསོད་པ་དང་། དག་འདུན་འབྲེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་
གཞོད་སེམས་ཀྱིས་ཁྲག་སྤྲུང་བའོ། །དེ་ལ། སློ་གྲོས་ཚེན་

པོ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་མ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། དག་འཁོར་འདོད་ཆགས་དང་ལྡན་པ་འང་འབྱུང་བ་ཅན་གྱི་སྲིད་པ་ནི་
མ་ལྟ་བུར་གནས་སོ། །མ་རིག་པ་ནི་མཚེད་ཀྱི་གྲོང་རྣམས་

བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཕ་ལྟ་བུ་སྟེ། ས་མ་དེ་གཉིས་ཤིན་ཏུ་རྩ་བ་ནས་བཅད་ན་ཕ་མ་བསད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་དག་བཅོམ་པ་བསད་
པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། དག་ལ་ཉལ་དག་དང་མཚུངས་

{@176A} །། །པ་བྱི་བའི་དུག་ལྟར་ཁོང་ནས་ལྡང་བའི་ཚོས་ཅན་ཤིན་ཏུ་བཅོམ་ན་དག་བཅོམ་པ་བསད་པ་ཡིན་ནོ།

།དེ་ལ་དགོ་འདུན་འབྱེད་པ་གང་ཞེ་ན། །འདི་ལྟ་སྟེ། ལུང་པོ་

ཕན་ཚུན་དུ་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པ་འདུས་པ་ཤིན་ཏུ་རྩ་བ་ནས་བཅོམ་པས་དགོ་འདུན་གྱི་བཞེས་བྱའོ། །སློབ་གྲོས་ཚེན་པོ།
རང་དང་། །འི་དང་། ལྷི་ལོ་ལ་རང་གི་སེམས་སྣང་བ་

ཅོམ་དུ་ཤེས་པར་བྱེད་པ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདུས་པ་བརྒྱད་རྣམས་པར་ཐར་པ་གསུམ་ཟེག་པ་མེད་པའི་གོམ་སེམས་
ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་བཅོམ་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སངས་

རྒྱལ་ལ་གོམ་སེམས་ཀྱིས་ཐུག་ལྷུང་བ་ཡིན་ཏེ། མཚན་མས་མེད་པ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །སློབ་གྲོས་ཚེན་པོ། རིགས་ཀྱི་བྱུང་མཉམ་
རིགས་ཀྱི་བྱུ་མོས་མཚན་མས་མེད་པ་ལྟ་བུ་དེ་དག་

བྱས་ན་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཚོས་ཅན་ཡིན་ཏེ། མཚན་མས་མེད་པ་བྱེད་པ་ཡིན་ཀོ། །གཞན་ཡང་། སློབ་གྲོས་ཚེན་པོ། གང་
བཤད་པས་ཁྲོད་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་

སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་གཞན་རྣམས་མ་འོངས་པའི་དུས་ན་ཤིན་ཏུ་ཚོངས་པར་མི་འགྱུར་བའི་ལྷི་ལོ་ལ་གྱི་མཚན་མས་མེད་པ་
རྣམས་ཁྲོད་ལ་བཤད་པར་བྱའོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། གང་

བསྟན་པ་བརྗོད་པ་ལས་མཚན་མས་མེད་པ་རྣམས་གསུངས་པ་སྟེ། གང་བྱས་པས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་གསུམ་པོ་ལས་གང་ཡང་
རུང་བ་དང་མངོན་པར་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ།

{@176B} ལྷུལ་པའི་བྱིན་གྱི་རྒྱལ་ཀྱིས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ནི་མ་གཏོགས་པོ། སློབ་གྲོས་ཚེན་པོ། ལྷུལ་པའི་བྱིན་གྱི་
རྒྱལ་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་ནི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་བྱིན་གྱིས་བསྟན་པས་མཉམ་པའི་དེ་བཞིན་

གཤེགས་པའི་བྱིན་གྱི་རྒྱལ་ཀྱིས་གང་ལ་ལ་མཚན་མས་མེད་པ་བྱས་ནས་འགྲོད་པར་གྱུར་པ་ལ་དེའི་འགྲོད་པར་ལྷ་བ་

བསྐྱོགས་པ་དང་བརྩོན་པ་བོར་བ་ལ་འགྲོད་པར་ལྷ་བ་མེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་

སྤར་རབ་ཏུ་སློབ་བར་བྱེད་པར་འགྱུར་སྐྱེས་ནས་སྤྱུལ་པའི་བྱིན་གྱི་རྒྱ་བས་གྱིས་མངོན་པར་རྟོགས་པར་རབ་ཏུ་སློབ་ཏོ། །སློབ་གྲོས་ཆེན་པོ། མཚོ་མས་མེད་པ་བྱེད་པ་ལ་ནི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་

གཅིག་ཏུ་རེས་པ་མེད་དེ། རང་གི་སེམས་སྤང་བ་ཅོམ་དུ་རིག་པ་དང་། ལུས་དང་། ལོངསོ་ད་དང་། གནས་རྟོགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པ་རབ་ཏུ་དབེན་

པ་མཐོང་བས། གལ་ཏེ་བརྒྱུ་ལམ་ན་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་ཕྱད་ན་འགྲོ་བའི་མཚོ་མས་གཞན་དུ་རང་གི་རྣམ་པར་རྟོགས་པའི་ཉེས་པ་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་བ་ནི་མ་གཏོགས་སོ། །དེ་ལ་

འདི་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། མེད་པ་དག་ནི་མར་བཤེད་དེ། །མ་རིག་པ་ཡང་ཕར་ཤེས་སོ། །རྣམ་ཤེས་ཡུལ་རྣམས་རིག་པས་ན། །སངས་རྒྱུ་སུ་ནི་དེ་ཡང་བསྟན། །བག་ལ་ཉལ་ནི་དགྲ་བཅོམ་

སྟེ། །ཕྱེད་པོ་ལྟ་འདུས་དགོ་འདུན་ལོ། །མཚོ་མས་མེད་པར་ནི་མཚོ་མས་བཅད་པས། །དེ་ནི་མཚོ་མས་མེད་ལས་ཡིན་ལོ། །ཡང་སློབ་གྲོས་ཆེན་པོས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས།

{@177A} ལྟ། །སངས་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱི་སངས་རྒྱུ་པ་ཉིད་བདག་ལ་བཤེད་དུ་གསོལ། བཅོམ་ལྡན་འདས། ཇི་ལྟར་ན་སངས་རྒྱུ་སངས་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱི་སངས་རྒྱུ་པ་

ཉིད་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། ཚོས་དང་གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པ་དང་། རྒྱིབ་པ་གཉིས་ཡོངས་སུ་ཤེས་ཤིང་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་དང་། ཤི་

འཕོ་གཉིས་ཐོབ་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་གཉིས་སྤངས་པའི་ཕྱིར། སློབ་གྲོས་ཆེན་པོ། སངས་རྒྱུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་

སངས་རྒྱལ་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །སྤྱོད་ཆོས་ཆོས་པོ།

ཆོས་དེ་དག་ཉིད་ཁོང་དུ་ཚུད་པས་ཉོན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་སངས་རྒྱལ་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་དེའི་ཕྱིར།
སྤྱོད་ཆོས་ཆོས་པོ། ཐོག་པ་གཅིག་ཏུ་བཤམ་དོ། །དེ་ལ་

འདི་རྒྱད་ཅེས་བུ་སྟེ། །བདག་མེད་གཉིས་དང་ཉོན་མོངས་དང་། །དེ་བཞིན་སྐྱིབ་པ་རྣམས་གཉིས་དང་། །བསམ་གྱིས་མི་
ལྷུང་འགྲུང་བ་ཡི། །ཞི་འཕྲོ་ཐོབ་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས། །།

འཕགས་པ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ། བམ་པོ་ལྷུ་པ། དེ་ནས་ཡང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆོས་པོ་སྤྱོད་ཆོས་ཆོས་པོ་
བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་འདི་རྒྱད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །

བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་གཤེགས་ནས་གང་འདས་པའི་སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ནི་དེ་ཉིད་དོ། །སྐྱེས་པའི་
རབས་སྐྱེ་བ་སྣ་ཚོ་གསུམ་ལ་ཉིད་དེ་དང་དེའི་ཚོ་རྒྱལ་པོ་

{@177B} ང་འཛིན་དང་། གྲུང་པོ་ཆེ་དང་། ཉེ་ཚོ་དང་། རྒྱལ་པ་དང་། དབང་པོ་དང་། མིག་བཟང་ལ་སོགས་པའོ་ཞེས་
བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་སྐྱེས་པའི་རབས་བརྒྱ་སྟོང་བཤམ་པ་རྣམས་ཅི་ལ་དགོངས་

ཏེ་གསུངས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། སྤྱོད་ཆོས་ཆོས་པོ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དགའ་པར་
ཚོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ནི་མཚུངས་པ་རྣམས་པ་བཞི་

ལ་དགོངས་ནས་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་གཤེགས་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ང་ཉིད་དེའི་ཚོ་དེའི་དུས་ན་ལོག་པར་དང་སེལ་དང་། གསེར་
ཐུབ་དང་། འོད་སྲུང་དུ་གྱུར་ཏེ་ཞེས་ཚིག་འབྲིན་རྟོ། །མཚུངས་པ་

རྣམས་པ་བཞི་གང་ལ་དགོངས་ཤེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཡི་གེ་མཚུངས་པ་དང་། གསུང་མཚུངས་པ་དང་། ཆོས་མཚུངས་པ་དང་།

སྐྱུ་མཚུངས་པ་སྟེ། སློ་གྲོས་ཚེན་པོ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་

དགའ་བཅོམ་པ་ཡང་དགའ་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་མཚུངས་པ་དེ་བཞི་ལ་དགོངས་ནས་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་
གཤེགས་ན་ཚོགས་འབྲིན་ཏོ། །དེ་ལ། སློ་གྲོས་ཚེན་པོ། ཡི་གེ་མཚུངས་པ་

གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཡི་གེ་གང་གིས་ངའི་མིང་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་དག་གི་འང་ཡི་
གེ་ཉིད་དེ། སློ་གྲོས་ཚེན་པོ། ཡི་གེ་དེ་དག་ཀྱང་ཡི་གེའི་རང་བཞིན་

དུ་བྱེ་བྲག་མེད་པས་དེ་ནི། སློ་གྲོས་ཚེན་པོ། ཡི་གེ་མཚུངས་པ་ཡི་ནོ། །དེ་ལ། སློ་གྲོས་ཚེན་པོ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགའ་
བཅོམ་པ་ཡང་དགའ་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་གསུང་

{@178A} ལྟ། །མཚུངས་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ངའི་གསུང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འང་རྣམ་པ་དུ་ག་ཅུ་ཙུ་བཞི་པ་
ཚངས་པའི་སྐྱ་སྐད་ཀྱི་དབྱངས་འབྲུང་དོ། །སློ་གྲོས་ཚེན་

པོ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགའ་བཅོམ་པ་ཡང་དགའ་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་དག་གི་གསུང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འང་
དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པ་དུ་ག་ཅུ་ཙུ་བཞི་པ་ཚངས་པའི་སྐྱ་སྐད་ཀྱི་

དབྱངས་འབྲུང་སྟེ། ཀ་ལ་པིང་ཀ་དང་། ཚངས་པའི་སྐྱ་སྐད་ཀྱི་དབྱངས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་བྱེ་བྲག་མེད་ཅིང་ལྷག་ཆད་མེད་
དོ། །དེ་ལ་སྐྱུ་མཚུངས་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ང་དང་དེ་

བཞིན་གཤེགས་པ་དགའ་བཅོམ་པ་ཡང་དགའ་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་དག་གི་ནི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱུ་དང་། གཟུགས་དང་།
མཚན་དང་དཔེ་བྱད་བཟང་པོའི་སྐྱུར་མཚུངས་ཤིང་བྱེ་བྲག་མེད་

དེ། འདུལ་བའི་དབང་གིས་སེམས་ཅན་གྱི་འགྲོ་བའི་བྱེ་བྲག་དེ་དང་དེར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་གཟུགས་སྐྱ་ཚོགས་

སྒྲོལ་པ་ནི་མ་གཏོགས་སོ། །དེ་ལ། སྒྲོལ་ཆེན་པོ།

ཚོས་མཚུངས་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། དེ་དག་དང་དེ་གི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚོས་སུམ་ཅུ་ཅུ་བདུན་གྱི་ཚོས་རྣམས་
ཕྱགས་སུ་ཚུད་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོལ་ཆེན་པོ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་

དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་མཚུངས་པ་རྣམས་བཞི་པོ་དེ་དག་ལ་དགོངས་ནས་འཁོར་གྱི་
ཁང་དུ་གཤེགས་ན་ཚོག་འབྲིན་ཏོ། །དེ་ལ་འདི་རྒྱད་ཅེས་བྲལ་སྟེ། འོད་

{@178B} སྤྱང་ལོག་པར་དང་སེལ་དང་། །གསེར་ལྷུང་དག་གྱུང་བ་ཡིན་ཞེས། །མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མཉམ་གྱུར་པས།
།རྒྱལ་བའི་སྲས་ལ་ངས་བཤམ་དོ། །ཡང་སྒྲོལ་ཆེན་པོས་གསོལ་པ། གང་

འདི་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྲིས་གང་གི་རྣལ་མེད་བཞིན་གཤེགས་པ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས། གང་གི་རྣལ་
མོ་ཡོངས་སུ་ལྷུང་ན་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་བ་དེའི་བར་དུ་དེ་བཞིན་

གཤེགས་པས་ཡི་གེ་གཅིག་གྱུང་མ་བཤམ། འཆད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཚོག་མེད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོག་གོ་ཞེས་
གསུངས་ན། ཚོག་མེད་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོག་གོ་ཞེས་བགྲིབ་བཤམ་དེ་དེ་

བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཅི་ལ་དགོངས་ཏེ་གསུངས། བཅོམ་ལྡན་འ
དས་གྲིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། སྒྲོལ་ཆེན་པོ། ཚོས་གཉིས་ལ་

དགོངས་ཏེ་ངས་འདི་རྒྱད་ཅེས་སྒྲུབ་སོ། །ཚོས་གཉིས་པོ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། སོ་སོ་རང་གི་ཚོས་ཉིད་དང་། སྒྲོལ་གྱི་
ཕྱགས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་ལ་དགོངས་ཏེ། སྒྲོལ་ཆེན་པོ། ཚོས་གཉིས་

པོ་དེ་ལ་དགོངས་ནས་ངས་དེ་རྒྱད་ཅེས་བཤམ་དོ། །དེ་ལ་སོ་སོ་རང་གི་ཚོས་ཉིད་ལ་དགོངས་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། གང་

དེ་བཞིན་གཤམ་ལེགས་པ་དེ་དག་གིས་སྤྲུགས་སུ་རྒྱུད་པ་སོ་སོར་དང་།

གིས་རིག་པ་ལོ་དུ་ཡུལ་ཚོགས་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བུལ་བ། ཡི་གེ་དང་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དེ་ངས་
ཀྱང་ལྷག་ཚད་མེད་པར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་དོ། །དེ་ལ་སྒྲིབ་གྱི་ལུགས་ཀྱི་

{@179A} ཟླ། །ཚོས་ཉིད་གང་ཞེ་ན། སློ་གྲོས་ཚེན་པོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། སྒྲིབ་གྱི་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་ལམ་འདི་ནི་གསེར་དང་།
དངུལ་དང་། ལུ་ཏིག་གི་འབྲུང་ཁུངས་བཞིན་ཏེ། སློ་གྲོས་ཚེན་

པོ། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་གནས་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤམ་ལེགས་པ་རྣམས་བྱུང་ཡང་རུང་། མ་བྱུང་ཡང་རུང་། དེའི་ཚོས་ཉིད་དང་།
ཚོས་ཀྱི་གནས་ཉིད་དང་། ཚོས་མི་འགྲུར་བ་ནི་གོང་ཁྲུང་རྙིང་པའི་

ལམ་བཞིན་དུ་འཇུག་པའོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། སློ་གྲོས་ཚེན་པོ། རླུས་བུ་ལ་ལ་ཞིག་འབྲོག་དགོན་པ་ནི་འཇུག་པ་ལས་གོང་ཁྲུང་
རྙིང་པ་ལམ་མ་གོལ་བར་འཇུག་པ་ཞིག་མཐོང་ནས་གོང་

ཁྲུང་དེར་སོང་སྟེ། དེར་ཞུགས་ནས་གོང་ཁྲུང་དུ་གནས་ཤིང་གོང་ཁྲུང་གྱི་བྱ་བ་དང་བདེ་བ་རྗེས་སུ་སྤྱོད་ན། སློ་གྲོས་ཚེན་
པོ། དེ་ཇི་སྟེ་དུ་སེམས། ལམ་གང་ནས་གོང་ཁྲུང་དེར་ཞུགས་

པའི་ལམ་དེ་དང་། གོང་ཁྲུང་སྣ་ཚོ་གསལ་དག་སླེས་བུ་དེས་བྱས་པ་ཡིན་ནམ། གསོལ་པ། མ་ལགས་སོ། །བཙོམ་ལྡན་འདས་
གྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། དེ་བཞིན་དུ། སློ་གྲོས་ཚེན་པོ།

གང་ང་དང་དེ་བཞིན་གཤམ་ལེགས་པ་དེ་དག་གིས་སྤྲུགས་སུ་རྒྱུད་པའི་ཚོས་ཉིད་དང་། ཚོས་ཀྱི་གནས་ཉིད་དང་། ཚོས་མི་འ
གྲུར་བ་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཡང་དག་པ་ཉིད་དང་།

བདེན་པ་ཉིད་དེ་ནི་འདུག་པ་སྟེ། དེས་ན་དེའི་ཕྱིར། སློ་གྲོས་ཚེན་པོ། ངས་འདི་རྒྱུད་དུ་གང་གི་རྒྱབ་མོ་དེ་བཞིན་གཤམ་ལེགས་པ་

མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས། གང་གི་རྒྱབ་མོ་

{@179B} ཡོངས་སུ་སྤྱངས་པས་འདེད་པར་འགྲུར་བ་དེའི་བར་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཡི་གེ་གཅིག་ཀྱང་མ་
བཤད། འཆད་པར་མི་འགྲུར་རོ་ཞེས་སྒྲིས་སོ། །དེ་ལ་འདི་རྣམས་ཅེས་བྱ་སྟེ། གང་གི་

རྒྱབ་མོ་སྤྲུགས་སུ་ཚུད། །གང་ལ་ཡོངས་སུ་སྤྱངས་པས་འདས། །ངས་ནི་དེ་ཡི་བར་དུ་ཡང་། །ཅུང་ཟད་བསྟན་པ་མ་ཡོད་དོ། །སོ་
སོར་ང་ཚོས་ལུགས་རྣམས་ལ། །དགོངས་ནས་རབ་ཏུ་ངས་བཤད་

དེ། །དང་དང་སངས་རྒྱས་དེ་དག་གིས། །ཅུང་ཟད་བྱེ་བྲག་བྱས་པ་མེད། །དེ་ནས་ཡང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་
ཚེན་པོ་སློ་གོས་ཚེན་པོས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་ཏེ།

པ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། ཅི་ནས་བདག་དང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་གཞན་རྣམས་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་
སྤངས་ནས་རྒྱུར་དུ་སྒྲན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་

བྱང་ཚུབ་ཏུ་མངོན་པར་འཚང་རྒྱ་བའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡོང་པ་དང་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་བཤད་དུ་གསོལ་། །བཅོམ་
ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། །སློ་གོས་ཚེན་པོ། དེའི་སྤྱིར་

ཞེས་ཏུ་ལེགས་པར་ཉོན་ལ་ཡིད་ལ་གཟུང་ཞིག་དང་། ངས་ཚྱོད་ལ་བཤད་དོ། །ལེགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་
གསོལ་ནས། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་སློ་

གོས་ཚེན་པོས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་སྲུར་ཉན་པ་དང་། དེ་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འདི་རྣམས་ཅེས་བཀའ་སྤྲུལ་ཏེ། །སློ་
གོས་ཚེན་པོ། འཇིག་རྟེན་འདི་དག་ནི་གཉིས་ལ་གནས་སོ། །

{@180A} །། །འདི་ལྟ་སྟེ། ཡོད་པ་ལ་གནས་པ་དང་། མེད་པ་ལ་གནས་ཏེ་སྐྱེ་བ་དང་། མི་སྐྱེ་བར་མོས་པའི་ལྟ་བུར་

ཡིན་ཏེ། ཉམ་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་

ཀུང་རྣམ་པར་འཇིག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅི་འི་སྲིད་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཉམ་མོངས་པ་རྣམས་གཅིག་པ་དང་། ཐ་དད་པ་
དང་། བར་དང་སྲིད་ལ་ཏུ་མི་དམིགས་པའི་སྲིད་ཏེ། སློ་གྲོས་

ཆེན་པོ། འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་དང་། གཏི་ལུག་ལུས་མེད་པའི་སྲིད་བར་དང་སྲིད་ལ་ཏུ་མི་དམིགས་སོ། །སློ་གྲོས་
ཆེན་པོ། འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་དང་། གཏི་ལུག་གི་དངོས་

པོ་རྣམས་ཁས་མི་ལེན་པར་སངས་རྒྱས་དང་། ཉམ་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀུང་རྣམ་པར་འཇིག་པར་བྱེད་པ་
ཡིན་ནོ། །བཅིང་བར་བྱ་བ་དང་། བཅིང་བའི་རྒྱ་མེད་པའི་སྲིད་སངས་

རྒྱས་དང་། ཉམ་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དེ་དག་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའོ། །སློ་གྲོས་ཆེན་པོ། བཅིང་བར་
བྱ་བ་ཡོད་ན། བཅིང་བ་དང་བཅིང་བའི་རྒྱ་འདོད་དེ། སློ་གྲོས་ཆེན་

པོ། དེ་རྣམས་ཟེར་བའང་རྣམ་པར་འཇིག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །སློ་གྲོས་ཆེན་པོ། དེ་ནི་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་དེ། སློ་གྲོས་ཆེན་
པོ། ངས་དེ་ལ་དགོངས་ནས་གང་ཟག་ཏུ་ལྟ་བའི་རབ་ཚམ་

{@181A} ལྟ། །ཡང་སྒྲུབ་ཡོད་པ་དང་། མེད་པའི་རྒྱལ་ཅན་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ཏུ་ལྟ་བའི་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་བཤད་དེ།
སློ་གྲོས་ཆེན་པོ། མེད་པའི་རྒྱལ་ཅན་ཡང་རྣམ་

པར་འཇིག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །རང་དངོས་མཚན་ཉིད་ཏུ་སྤྱང་བའི་བསམ་པ་རང་གི་སེམས་སྤང་བ་ཚམ་ཏུ་རབ་ཏུ་མི་
ཤེས་ཏེ། མི་ཤེས་པས་སྲིད་ལ་གྱི་དངོས་པོ་མི་རྟག་པར་

ལྟ་བའི་སྲིད་ལུང་པོ་དང་། ཁམས་དང་། རྒྱུ་མཚེད་རྣམས་ཅིག་མ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་དབྱེ་བས་སྲིབ་རྟོག་པ་དང་། ཡི་གེ་

མེད་པ་ལ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུན་གྱིས་འཇུག་ཅིང་ལྷོག་པར་རྣམ་པར་

རྟོག་ཀྱི་ལུང་རྣམ་པར་འཇིག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞོ། །དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། ཇི་ཅུ་མ་སེམས་ཀྱི་དུལ་ལ། །ཡོད་དང་མེད་
པ་མཐའ་གཉིས་ཏེ། །དེ་ལྟུང་རྣམ་པར་སྤངས་ན་ནི། །

སེམས་ཀྱང་ཡང་དག་འགག་པར་འགྱུར། །ལྟུང་ལ་འཛིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། །འགོག་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །ཇི་ལྟར་འ
ཕགས་པའི་དུལ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་གནས་ཡོད་

དོ། །རྟོག་གྱིས་ཡོད་དང་མེད་པ་ལས། །མ་བྱུང་བ་ལས་གང་སྟེ་ཞིང་། །བྱུང་ནས་འཇིག་པར་འགྱུར་ཞེས་པའང་། །ང་ཡི་
བསྟན་ལ་དེ་མི་གནས། །མངས་རྒྱས་རྣམས་དང་མུ་སྟེགས་

དང་། །ང་དང་གཞན་རྣམས་སུ་ཡིས་ཀྱང་། །རྟོག་གྱིས་ཡོད་པར་མ་བསྟན་བས་ན། །ཇི་ལྟ་བུ་ན་མེད་པར་འགྱུར། །ཡོད་པ་
དག་ནི་སུས་བསྟན་བས་ན། །གང་རྣམས་རྟོག་གྱིས་མེད་པར་

{@181B} འགྱུར་དུ་རྟོག་བར་སྐྱེ་བ་ལྟ་ལོག་པས། །ཡོད་དང་མེད་པར་རྣམ་པར་རྟོག་ །གང་རྣམས་ཅུང་ཟད་མི་སྟེ་བ།
།ཅུང་ཟད་འགོག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། །འཇིག་རྟེན་དབུ་པར་མཐོང་བས་ན། །ཡོད་དང་

མེད་པར་དེ་མི་འཛིན། །དེ་ནས་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སྟོ་གྲོས་ཆེན་པོས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་
གསོལ་བ་བཏབ་པ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། །གྲུབ་པའི་མཐའི་

ཚུལ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པའི་བྱེ་བྲག་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་གང་གིས་བདག་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་
པོ་གཞན་རྣམས་གྲུབ་པའི་མཐའི་ཚུལ་གྱི་མཚན་ཉིད་རྟོགས་

པར་ཁོང་དུ་ཆུང་ཅིང་། །སྐྱུར་དུ་སྐྱེ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མཛོན་པར་འཚོང་རྒྱ་བ་དང་། །རྟོག་པ་

ཅན་དང་། འོག་པར་ལྷ་སྟེགས་ཅན་དང་། བདུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་

དྲིང་ལ་མི་འཛོག་པར་འགྱུར་བ་གྲུབ་པའི་མཐའི་ཚུལ་གྱི་མཚན་ཉིད་བདག་ལ་བཤད་དུ་གསོལ། བདེ་བར་གཤེགས་པ།
བདག་ལ་བཤད་དུ་གསོལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་

པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་གསུང་བའི་མཚོག་བདག་ལ་བཤད་དུ་གསོལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་
སྤྲུལ་པ། སློ་གྲོས་ཆེན་པོ། དེའི་ཕྱིར་ལེན་ཏུ་ལེགས་པར་

ཉོན་ལ་ཡིད་ལ་གཟུང་ཞིག་དང་། ངས་ཁྱོད་ལ་བཤད་དོ། །ལེགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་གསོལ་ནས། བྱང་ཚུབ་
སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སློ་གྲོས་ཆེན་པོས་བཅོམ་

{@182A} །ལྡན་འདས་ལ་སྐར་ཉལ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་ལ་འདི་རྒྱད་ཅེས་བཀའ་སྤྲུལ་ཏེ། སློ་
གྲོས་ཆེན་པོ། ཉལ་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱལ་དང་། བྱང་

ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གྲུབ་པའི་མཐའི་ཚུལ་གྱི་མཚན་ཉིད་རྣམས་པ་གཉིས་སོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། གྲུབ་པའི་མཐའི་
ཚུལ་དང་། བཤད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དེ་ལ། སློ་གྲོས་ཆེན་པོ། གྲུབ་

པའི་མཐའི་ཚུལ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་བྱེ་བྲག་གི་མཚན་ཉིད་དེ། ཚོགས་གི་རྣམས་པར་རྟོག་པ་དང་། ཡི་གེ་
མེད་པ་ཟག་པ་མེད་པའི་དབྱིངས་རྟོགས་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ།

སོ་སོ་རང་གི་རྟོགས་པའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལྷ་སྟེགས་ཅན་དང་། བདུད་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ། རྟོག་པ་པ་དང་། ལྷ་སྟེགས་
ཅན་དང་། བདུད་དེ་དག་ཐམས་ཅད་རྣམས་པར་བཅོམ་ནས་

སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པ་རྣམས་པར་མཛོམས་སོ། །སློ་གྲོས་ཆེན་པོ། དེ་ནི་གྲུབ་པའི་མཐའི་ཚུལ་གྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །དེ་ལ་བཤད་

པའི་ཚུལ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། བསྟན་པ་ཡན་ལག་

དགུ་སྟོ་ཚོགས་སུ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། གཅིག་པ་དང་། ཐ་དད་པ་དང་། ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་སྟོགས་སྤངས་པ་ཐབས་མཁས་
པའི་ཚོགས་སྡོམ་དུ་འགྲོ་བས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་

བཤད་པ་འཇུག་སྟེ། སྤྱི་ལ་མེས་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལ་དེ་འཆད་དོ། །སྟོ་གྲོས་ཆེན་པོ། དེ་ནི་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱི་མཚན་ཉིད་
དེ། དེ་ལ་སྟོན་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་

{@182B} དཔའ་ཆེན་པོ་གཞན་དག་གིས་བརྟོན་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་འདི་རྟེན་ཅེས་བྱ་སྟེ། སྤྱི་བའི་མཐའ་དང་ཚུལ་
རྣམས་ནི། རི་སོ་རང་རིག་བསྟན་པ་སྟེ། རྟེན་ཅེས་པ་སྤྱི་ལ་མཐོང་བ། །དེ་དག་

རྟོག་པའི་དབང་མི་འགྲོ་ཇི་ལྟར་བྱིས་པ་རྣམས་རྟོག་བཞིན། །བདེན་པའི་དངོས་པོ་ཡོང་མེད་ཀྱི། ཇི་ལྟར་ཐར་པ་དངོས་མེད་
པར། །རྟོག་པ་ཅན་རྣམས་འདོད་མི་འགྱུར། །སྟེ་དང་འཇིག་པར་

འབྲེལ་པར་ནི། །འདུས་བྱས་སོ་སོར་བལྟས་ན་ཡང་། །ལྟ་བ་གཉིས་པོར་བརྒྱས་ཏེ། །རྣམ་པར་བསྟོན་པར་མི་མཐོང་དོ། །འ
ཇིག་རྟེན་རྣམས་བརྟགས་སྦྱོར་དང་། །ཚུ་ཤིང་སྤུང་ལྟར་མཐོང་

ན་ནི། །སྤྱང་ན་འདས་པ་ཡིད་སྤངས་པ། །གཅིག་པོ་འདི་ནི་བདེན་པ་ཡིན། །འདོད་ཆགས་དང་ནི་ཞེ་སྤང་མེད། །གཏི་སྤྲུག་
མེད་ཅིང་གང་ཟག་མེད། །སྟེད་ལས་བྱུང་བའི་སྤུང་པོ་རྣམས། །མི་

ལམ་འདྲ་བར་ཡོད་པའོ། །དེ་ནས་ཡང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སྟོ་གྲོས་ཆེན་པོས་བཅོམ་ལྡན་འདས་
ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས། ཡང་དག་པ་མ་

ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བདག་ལ་བཤད་དུ་གསོལ། །བདེ་བར་ག་ཞེགས་པས་

བདག་ལ་བཤད་དུ་གསོལ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། ཇི་ལྟར་ཅི་ཞིག་

གང་གིས་སྲུང་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་འབྱུང་བ་འབྱུང་བར་འགྱུར། བཅོམ་ལྷན་འདས། ཡང་དག་པ་
མ་ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་

{@183A} །། རྟོག་པ་ཞེས་བགྲི་ན། བཅོམ་ལྷན་འདས། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་ཞེས་བགྲི་བ་དེ་
གང་ལགས། ཅི་ལ་སོ་སོར་རྣམ་པར་བརྟགས་པས་ཡང་དག་

པ་མ་ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་རྟོག་པར་འགྱུར། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། ལེགས་སོ། །ལེགས་སོ། །སློབ་ཀྱིས་ཆེན་
པོ། གང་ཁྱོད་དེ་ལྟ་བུའི་དོན་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ནི། སློ་

གྲོས་ཆེན་པོ། ཁྱོད་སློབ་པོ་མང་པོ་ལ་ཕན་པ་དང་། སློབ་པོ་མང་པོ་ལ་བདེ་བ་དང་། འཛིག་རྟེན་ལ་སློང་བརྩེ་བ་དང་། ལྷ་དང་མི་
སློབ་པོ་ཕལ་པོ་ཆེའི་དོན་དང་། ཕན་པ་དང་། བདེ་བའི་ཕྱིར་ཞུགས་

པ་ལེགས་སོ། །སློབ་ཀྱིས་ཆེན་པོ། དེའི་ཕྱིར་ལེན་ཏུ་ལེགས་པར་ཉོན་ལ་ཡིད་ལ་གཟུང་ཞིག་དང་། རས་ཁྱོད་ལ་བཤད་དོ། །
ལེགས་སོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཞེས་གསོལ་ནས། བྱང་

ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སློབ་ཀྱིས་ཆེན་པོས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་སྐྱར་ཉན་པ་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་
དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྤྱུལ་དོ། །སློབ་ཀྱིས་ཆེན་

པོ། དོན་རྣམས་པ་ཐ་དང་པ་སྐྱོ་ཚོགས་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པར་ཀུན་བརྟགས་པ་ལ་མངོན་པར་ཆགས་པས་མི་རྣམས་ཀྱི་
རྣམ་པར་རྟོག་པ་འབྱུང་བ་འབྱུང་སྟེ། སློབ་ཀྱིས་ཆེན་པོ། གཟུང་

བ་དང་། འཛིན་པ་ལ་མངོན་པར་ཆགས་ལེད་ཞེན་པ་དང་། རང་གི་སེམས་སྐྱང་བ་ཅོམ་དུ་མ་རྟོགས་པའི་སློབ་ཅན་དང་། སློ་

གྲོས་ཚན་པོ། ཡོད་པ་དང་མེད་པར་ལྟ་བུའི་ཕྱོགས་སུ་ལྷུང་།

{@183B} བའི་ལྷ་སྟེགས་བྱེད་གྱི་ལྟ་བུ་ལ་སོ་སོར་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བག་ཆགས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ལ་
གྱི་དོན་སྣོ་ཚོགས་དམིགས་པ་ལ་མངོན་པར་ཆགས་པ་དང་། བདག་དང་བདག

གིར་མངོན་པར་ཆགས་པས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཞེས་བསྐྱབས་པ་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་མང་པོ་འབྱུང་བ་འབྱུང་ངོ།
།སྤྱོ་གྲོས་ཚན་པོས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས། གཤམ་

ཏེ་དོན་རྣམ་པ་བྱ་དད་པ་སྣོ་ཚོགས་སུ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་ལ་མངོན་པར་ཆགས་པས་མི་རྣམས་ཀྱི་
རྣམ་པར་རྟོག་པ་འབྱུང་བ་འབྱུང་སྟེ། ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་ཕྱོགས་

ལ་ལྟ་བུར་ལྷུང་བ། གཟུང་བ་དང་། འཛིན་པ་དང་། ལྷ་སྟེགས་བྱེད་གྱི་ལྟ་བུ་ལ་སོ་སོར་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བག་ཆགས་རྒྱས་པ་
རྣམས་སྤྱོད་ལ་གྱི་དོན་སྣོ་ཚོགས་སུ་དམིགས་པ་ལ་མངོན་པར་

ཆགས་ཤིང་རང་གི་སེམས་སྣང་བ་ཅོམ་དུ་མ་རིག་པ་དང་། ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་དངོས་པོ་སྣོ་ཚོགས་ལ་མངོན་པར་ཆགས་
པས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཞེས་བསྐྱབས་པ་སེམས་དང་སེམས་

ལས་བྱུང་བ་མང་པོ་འབྱུང་བ་འབྱུང་བ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས། སྤྱོད་ལ་གྱི་དོན་སྣོ་ཚོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པ་དང་མེད་
པའི་ཕྱོགས་སུ་ལྷུང་བའི་མཚན་ཉིད་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་

མེད་པ་ལས་དཔེན་པ་ལྟ་བུའི་མཚན་ཉིད་ལས་ཇི་ལྟར་བསྐྱོག་པ་དེ་བཞིན་དུ། བཅོམ་ལྡན་འདས། རོན་དམ་པ་འང་ཚད་མ་
དང་། དབང་པོ་དང་། ཚ་ཤས་དང་། དཔེ་དང་། རྒྱུའི་མཚན་

{@184A} །། ཉིད་ལས་རྣམ་པར་བསྐྱོག་པ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས། གཅིག་ལ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་སྣོ་

ཚོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་དང་། མེད་པར་མངོན་པར་

ཆགས་པ་ལ་སོསོར་རྣམ་པར་རྟོག་ཅིང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འབྱུང་གི་དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་མངོན་པར་ཆགས་ཤིང་
རྣམ་པར་རྟོག་པས་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་འབྱུང་བའི་ལྟ་

བུ། བཅོམ་ལྡན་འདས། གཅིག་ལ་ནི་འབྱུང་། གཅིག་ལ་ནི་མི་འབྱུང་ཞེས་གསུང་ན། ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་སྤྱོད་པ་ལ་
མངོན་པར་ཆགས་པ་དང་། རྟོན་ལ་མི་མཚུངས་པའི་

རྒྱུ་སྐྱེ་བར་འབྱུང་རོ། །ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ལྟ་བུ་འབྱུང་བར་གསུང་ན། རྒྱུ་མའི་ཡན་ལག་གི་
སྤྱི་སྲུ་ཐང་དང་པ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ལས་གཟུགས་གཅིག་

གྲུབ་པ་བཞིན་དུ་སོསོར་རྣམ་པར་རྟོག་པས་མཚན་ཉིད་སྣ་ཚོགས་སུ་རྣམ་པར་བརྟགས་པས་དངོས་པོ་དང་། དངོས་པོ་མེད་
པར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལས་བསྐྱོད་པའི་སྤྱིར་འཇིག་

རྟོན་རྒྱུང་པའི་གྱི་ལྟ་བུ་དང་བསམ་པར་སྤྱུང་བར་འབྱུང་རོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། རྟོག་པ་ཆེན་པོ། རྣམ་
པར་རྟོག་པ་འབྱུང་བའམ། རྟོག་པ་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་

སྤྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་འབྱུང་བ་དང་། སྤྱིར་ལ་སྤྱང་བའི་དངོས་པོ་མེད་པ་
དང་། རང་གི་སེམས་སྤྱང་བ་ཙམ་དུ་རྟོག་པས། རྟོག་པ་

{@184B} ཆེན་པོ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་འབྱུང་བའང་མེད། རྟོག་པ་འང་མེད་དེ། རྟོག་པ་ཆེན་པོ། གཞན་དུ་ན་གྱིས་པ་
རྣམས་ཀྱི་རང་གི་སེམས་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་བརྟགས་པ་དང་།

སྣ་ཚོགས་ཀྱི་དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་ལ་མངོན་པར་ཆགས་པས་ལོ་རྒྱུས་ལས་བྱུང་བ་སྡོན་དུ་འགྲོ་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འ

བྱུང་བར་བཤམ་དོ། །འི་ལྟར་ན་བྱིས་པ་སེ་སེ་འི་སྐྱོ་བོ་འདི་དག།

རང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སེམས་ཅམ་དུ་ཁོང་དུ་ཚུད་པ་དང་། བདག་དང་བདག་གིར་མཛོན་པར་ཚགས་པ་ལས་ལྟ་བ་
རྣམ་པར་བསྐྱོག་སྟེ། རྒྱ་དང་། རྒྱུན་དང་། འབྲས་བུའི་ཉེས་པ་

ལས་བསྐྱོག་ཅིང་རང་གི་སེམས་སྣང་བ་ཅམ་དུ་རྟོགས་པས་སེམས་དང་བསམ་པ་ཤིན་ཏུ་གྱུར་ཏེ། ས་ཐམས་ཅད་ལ་རིགས་
པར་བྱས་ཤིང་། དེ་བཞིན་གཤམས་པ་བདག་གི་སེ་སེ་རང་

གིས་རིག་པའི་སྐྱོད་ཡུལ་ཚོས་ལྟ་དང་། རང་བཞིན་དང་། དངོས་པོ་དང་། ལྟ་བ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལྟོག་པ་ཐོབ་པར་འ
གྱུར་ཞེས་ཏེ། དེས་ན་དེའི་སྒྲིང་། རྒྱ་གྲོས་ཚེན་པོ། འདི་ལྟར་སྐྱུ་

མ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་སྣ་ཚོ་གསལ་ལ་མཛོན་པར་ཚགས་པ་འབྱུང་སྟེ། རང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་
པ་སྣ་ཚོ་གསལ་གྱི་དོན་ལ་ཡང་དག་པའི་དོན་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་

ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཞེས་ངས་སྐྱེས་སོ། །དེ་ལ་འདི་རྣམས་ཅམ་བུ་སྟེ། རྒྱ་རྣམས་དང་ནི་རྒྱུན་
རྣམས་ཀྱིས། །གང་རྣམས་འཇིག་རྟེན་འབྱུང་ཞེས་པ། །མཐའ་

{@185A} ལ། །བཞི་དང་ནི་ལྟ་བུ་སྟེ། །དེ་དག་ང་ཡི་ཚུལ་མི་ཤེས། །རྒྱ་དག་དང་ནི་རྒྱུན་རྣམས་ལས། །འཇིག་རྟེན་
ཡོད་མེད་མི་སྐྱེ་སྟེ། །གང་ནའང་ཡོད་མེད་ཡོད་མིན་ན། །

བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བརྟག་ །ཡོད་མིན་མེད་མིན་ཡོད་མེད་མིན། །དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ནམ་མཐོང་ན། །དེ་ཚོ་སེམས་
གྱུར་རྣམ་ལྟོག་སྟེ། །བདག་མེད་པར་ཡང་རྟོག་པར་འགྱུར། །

གང་སྒྲིང་རྒྱུན་ལས་བྱུང་བས་ན། །དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པ། །རྒྱུན་རྣམས་ཐམས་ཅད་འབྲས་བུ་སྟེ། །འབྲས་བུ་ལས་

མི་སྲིད་མི་སྲིད། །འབྲས་བུ་གཉིས་སུ་འགྱུར་བས་ན། །

འབྲས་བུ་ལ་ནི་འབྲས་མི་སྲིད། །རྣམ་པ་གཉིས་སུ་རབ་འགྱུར་བས། །འབྲས་བུ་འདི་དངོས་པོ་མི་དམིགས་སོ། །དམིགས་དང་
དམིགས་བྱ་མེད་པར་ཡང་། །ཞུ་ཞིག་འདྲུས་བྱས་རྣམས་

མཐོང་ན། །སེམས་མེད་པ་ཡི་སེམས་ཅོམ་སྟེ། །སེམས་ཅོམ་དུ་ཡང་ངས་བཤའ་དོ། །ཅོམ་དེ་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དབྱིབས། །ཤྲོན་
དང་དངོས་པོ་སྤངས་པ་སྟེ། །མཐར་ཐུག་དངོས་པོ་

ཚངས་པའི་མཚོག། །དེ་ནི་ཅོམ་ཞེས་ངས་བཤའ་དོ། །བདེན་པར་བདག་ནི་བརྟགས་པ་སྟེ། །རྗེས་ཡིད་དངོས་པོ་མ་ཡིན་ནོ།
།དེ་བཞིན་སྤང་པོ་འདྲི་ཉིད། །བརྟགས་པ་ཡིན་

ཉེ་རྗེས་མེད་དོ། །མཉམ་པ་ཉིད་ནི་རྣམ་བཞི་སྟེ། །མཚན་དང་རྒྱ་དང་དངོས་ལས་བྱུང་། །བདག་མེད་པ་ཡི་མཉམ་པ་སྟེ།
།བཞི་པ་རྣལ་འབྱོར་རྣལ་འབྱོར་པའི། །ལྟ་བ་ཐམས་

{@185B} ཅད་རྣམ་བཞེད་པའི། །རྟོག་དང་བརྟག་པ་སྤངས་པ་སྟེ། །དམིགས་མེད་སྟེ་བམེད་པ་ནི། །སེམས་ཅོམ་དུ་
ཡང་ངས་བཤའ་དོ། །དངོས་མེད་དངོས་མིན་མ་ཡིན་པ། །དངོས་དང་དངོས་མེད་

རྣམ་པར་སྤངས། །དེ་བཞིན་སེམས་ལས་གྲོལ་བ་ནི། །སེམས་ཅོམ་དུ་ཡང་ངས་བཤའ་དོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་དང་སྟོང་པའི་
མཐའ། །མྱ་ངན་འདས་དང་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས། །སྣང་ཚོགས་ཡིད་

ཀྱི་ལུས་རྣམས་ནི། །སེམས་ཅོམ་དུ་ཡང་ངས་བཤའ་དོ། །རྣམ་རྟོག་བག་ཚགས་འབྲེལ་པ་ཡི། །སྣང་ཚོགས་སེམས་ལས་བྱུང་
བ་སྟེ། །མི་རྣམས་ལ་ནི་སྤྱི་རོལ་སྤྲང་། །འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་

སེམས་ཅོམ་མོ། །སྤྱི་རོལ་སྤྲང་བ་ཡོད་མེད་དེ། །སེམས་ནི་སྣང་ཚོགས་རྣམས་སུ་སྤྲང་། །ལུས་དང་ལོངས་ོད་གནས་འདྲ་བར།

ཁམས་ཚམ་དུ་ཡང་ངས་བཤད་དོ། །དེ་ནས་ཡང་

བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་རྣམ་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །གང་
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་

ཆེན་པོ་དང་གཞན་དག་གིས་སྐྱེ་མེད་ཀྱི་དོན་དུ་གཟུང་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་དེ་རྣམ་གསུངས་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས། ཇི་
ལྟར་ན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་

ཇི་བཞིན་གྱི་དོན་དུ་འཛིན་པ་མ་ལགས། སྐྱེ་གང་། དོན་གང་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། བློ་གྲོས་ཆེན་
པོ། དེའི་སྤྱིར་ལྟར་ལེགས་པར་ཉོན་ལ་ཡིད་ལ་གཟུང་

{@186A} །ཞེས་པར། ངས་ཁྱོད་ལ་བཤད་དོ། །ལེགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་གསོལ་ནས། བྱང་ཚུབ་
སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོས་བཅོམ་

ལྡན་འདས་ལ་སྐྱར་ཉན་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་ལ་འདི་རྣམ་ཅེས་བཀའ་སྤྱུལ་རྟོ། །དེ་ལ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ། སྐྱེ་
གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཚོགས་དང་ཡི་གེར་སྤང་

པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡིན་ཏེ། མོ་དང་། འགྲམ་པ་དང་། ཀླན་དང་། ལྷེ་དང་། མཚུ་སྐྱར་བ་ལས་བྱུང་བ་ཕན་ཚུན་སྐྱེ་བར་
རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བཀའ་ཆགས་ཀྱི་རྒྱ་ལས་སྐྱེས་པ་ནི་

སྐྱེ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ། དོན་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གཅིག་པུ་
དཔེན་ལྗོད་པར་སོང་ནས་ཐོས་པ་དང་། བསམས་པ་

དང་། བསྐྱོམས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྤྱད་ན་ལས་འདས་པའི་གྲོང་ཁྱེད་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་རང་གི་བློས་བཀའ་ཆགས་ཀྱི་

གནས་རབ་ཏུ་གྱུར་པ་སྡོམ་ཏུ་འགྲོ་བ་སེམས་རང་གིས་རིག་པ་

འཕགས་པ་འོད་ཡུལ་ས་དང་སའི་གནས་གཞན་གྱི་བྱེ་བྲག་དང་། རོན་གྱི་མཚན་ཉིད་འཇུག་པ་ལ་རབ་ཏུ་དཔྱོད་ཀྱི་ རོན་
ལ་མཁའ་ས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་། རྡོ་གྲོམ་ཆེན་

པོ། རྒྱའི་རོན་ལ་མཁའ་ས་པ་འི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ནི་རྒྱ་དང་། རོན་དང་། རོན་དང་རྒྱར་ཡང་
གཅིག་པའང་མ་ཡིན། ཐ་དད་པའང་མ་ཡིན་པར་ཡང་དག

{@186B} པར་རྗེས་སུ་ལྟ་སྟེ། རྡོ་གྲོམ་ཆེན་པོ། གལ་ཏེ་རྒྱ་དང་། རོན་ཐ་དད་ན་ནི། རོན་གསལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་རྒྱ་མ་
ཡིན་པར་འགྱུར་ན། རོན་རྗེས་ལ་མར་མེ་བཞིན་ཏུ་རོན་དེ་ལ་རྒྱས་རྗེས་སུ་

འཇུག་གོ། འདི་ལྟ་སྟེ། རྡོ་གྲོམ་ཆེན་པོ། རྒྱས་བུ་ལ་ལ་ཞིག་མར་མེ་ཐོགས་ནས་ཕྱོགས་འདི་ན་དའི་ལོར་འདི་ལྟ་བུ་འདི་ན་
ཡོད་དོ་ཞེས་ལོར་ལ་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་ཏུ། རྡོ་གྲོམ་ཆེན་པོ། ཚིག་

ཏུ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རྒྱའི་མར་མེས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཚིག་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་
བྲལ་བ། སེམས་རང་གིས་རིག་པའི་རོན་གྱི་ཡུལ་ལ་རྗེས་སུ་འཇུག

གོ། གཞན་ཡང་། རྡོ་གྲོམ་ཆེན་པོ། མ་རྒྱས་པ་དང་། མ་འགགས་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྲུང་ན་ལས་འདས་པ་
དང་། ཐེག་པ་གསུམ་དང་། ཐེག་པ་གཉིས་དང་། ཐེག་པ་

གཅིག་དང་། ཚོས་ལྡ་དང་། སེམས་དང་། རང་བཞིན་ལ་སོགས་པ་ལ་སྐྱེ་ཇི་བཞིན་ཏུ་མངོན་པར་ཆགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
མངོན་པར་ཆགས་པའ་ཕྱིར་སྐྱེ་མ་སྐྱེ་ཚོགས་མངོན་བའི་

རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལྟ་སྟེ། རྡོ་གྲོམ་ཆེན་པོ་དང་། རྒྱར་པའི་ལྟ་བར་ལྟར་བ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་གཞན་ཏུ་གནས་པ་ལ་རྣམ་པ་ག

ཟན་དུ་སེ་སེར་རྒྱལ་པར་རྟོག་པས་འདི་ལྟ་སྟེ། སློབ་གྲིས་ཚེན་

པོ། སྐྱུ་མ་སྒྲོ་ཚོགས་ནི་རྒྱལ་པར་གཞན་དུ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན། བྱིས་པ་རྒྱལ་པར་གཞན་དུ་སེ་སེར་རྒྱལ་པར་རྟོག་སྟེ། འ
ཕགས་པ་རྒྱལ་པར་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ།

{@187A} ལྟ། །ཇི་བཞིན་སྐྱུ་ལ་རྒྱལ་པར་གྲགས་ནས། །ཚོས་ཉིད་ལ་ཡང་སློབ་འདོགས་ཏེ། །དེ་དག་དེ་ལ་སློབ་བྱ་གས་
པས། །སེམས་ཅན་དམྱུལ་ལྟོ་བའི་གནས་སུ་ལྷུང་། །ལུང་པོ་

རྒྱལ་པར་བདག་མེད་དེ། །ལུང་པོ་རྒྱལ་པར་གྲུང་བདག་ལ་མེད། །རྒྱལ་པར་བཞིན་དུ་དེ་དག་མེད། །དེ་དག་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ།
།དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་ནི། །ཇི་ལྟར་བྱིས་

པས་རྒྱལ་པར་གྲགས་བཞིན། །དེ་སྟེ་མཐོང་བཞིན་དེ་ཡོད་ན། །ཐམས་ཅད་ཡང་དག་མཐོང་བར་འགྱུར། །ཚོས་རྒྱལ་པར་ཐམས་
ཅད་མེད་པས་ན། །ཉོན་མོངས་པ་དང་དག་པའང་

མེད་པ། །ཇི་ལྟར་མཐོང་བ་བཞིན་མིན་ཏེ། །དེ་དག་མེད་པའང་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་། །སློབ་གྲིས་ཚེན་པོ། །ཡེ་ཤེས་དང་
རྒྱལ་པར་ཡེ་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་རྒྱལ་པར་ཐ་དད་པར་རབ་

དུ་རྟོགས་པ་གང་གིས་ཁྱོད་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་གཞན་རྒྱལ་པར་ཡེ་ཤེས་དང་རྒྱལ་པར་ཡེ་ཤེས་
པའི་མཚན་ཉིད་རྟོགས་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་ཅིང་། །ལྷུང་

དུ་བྲུན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དུ་མཐོང་བར་རྟོགས་པར་འཚོང་རྒྱ་བར་འགྱུར་བའི་ཡེ་ཤེས་དང་
རྒྱལ་པར་ཡེ་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཁྱོད་ལ་བཤད་དོ། །དེ་ལ། །སློབ་

གྲིས་ཚེན་པོ། །ཡེ་ཤེས་ནི་རྒྱལ་པར་གསུམ་སྟེ། །འཇིག་རྟེན་པ་དང་། །འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དང་། །འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་

པའི་མཚོག་གོ་དེ་ལ་སྐྱེས་ནས་འཇིག་པ་ནི་

{@187B} རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། །མི་སྐྱེས་མི་འཇིག་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་སོ། །གཞན་ཡང་། སློ་གྲོས་ཚེན་པོ། །མཚོན་མ་དང་
མཚོན་མ་མེད་པར་ལྷུང་བ་དང་། ཡོད་པ་དང་མེད་པར་ལྷུང་བ་དང་།

མཚོན་ཉིད་སྣོན་གས་ཀྱི་རྒྱ་ལས་སྐྱེས་པ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། །མཚོན་མ་དང་མཚོན་མ་མེད་པ་ལས་ཤེན་ཏུ་འདས་པའི་
མཚོན་ཉིད་ནི་ཡེ་ཤེས་སོ། །གཞན་ཡང་། སློ་གྲོས་ཚེན་

པོ། དེ་ལ་གསལ་གཤམ་པའི་མཚོན་ཉིད་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། །བྲི་བའི་མཚོན་ཉིད་ནི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དེ་ལ་རྣམ་པ་གསུམ་མེད་འདི་
ལྟ་སྟེ། རང་དང་འཇིག་ཉིད་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་དང་།

སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་འགོག་པ་མེད་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ལ་འཇིག་རྟོག་
པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཡོད་པ་དང་། མེད་པའི་ཕྱོགས་ལ་མཛོན་པར་

ཆགས་པ་སྤྲེགས་བྱེད་དང་། བྱིས་པ་སེམས་འི་སྐྱེ་བོ་བཅས་ཅད་ཀྱི་འོ། །དེ་ལ་འཇིག་རྟོག་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་རང་
དང་། འཇིག་ཉིད་ཏུ་ལྷུང་བའི་བསམ་པ་ལ་མཛོན་

པར་ཆགས་པ་ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱལ་བཅས་ཅད་ཀྱི་འོ། །དེ་ལ་འཇིག་རྟོག་ལས་འདས་པའི་མཚོག་གི་ཡེ་ཤེས་ནི་
སངས་རྒྱལ་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་འརྒྱུས་ཀྱི་

སྣང་བ་མེད་པའི་ཚོས་ལ་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། འགོག་པ་མེད་པར་མཐོང་བ་དང་། ཡོད་པ་
དང་མེད་པའི་ཕྱོགས་དང་བྲལ་བ། དེ་བཞིན་གཤམ་གསལ་པས་

{@188A} ལྟ། །བདག་མེད་པ་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པའི་ཕྱིར་འབྱུང་བའོ། །གཞན་ཡང་། སློ་གྲོས་ཚེན་པོ། ཆགས་པ་མེད་

པའི་མཚན་ཉིད་ནི་ཡེ་ཤེས་སོ། །ཡུལ་སྣ་ཚོ་གསལ་ལ་ཚགས་

པའི་མཚན་ཉིད་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། །གཞན་ཡང་། རྣོ་གྲོས་ཚེན་པོ། གསུམ་དུ་འདུས་པའི་བྱ་བ་སྐྱེ་བ་དང་ལྷན་པའི་
མཚན་ཉིད་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་སོ། །མི་ལྷན་པའི་ངོ་བོ་

ཉིད་ནི་ཡེ་ཤེས་སོ། །གཞན་ཡང་། རྣོ་གྲོས་ཚེན་པོ། ཐོབ་པ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། བདག་གི་སོ་སོ་རང་གི་འ
ཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་དུ་ཡུལ་དུ་མི་

འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཚུ་ལ་ཚུ་བཞིན་ལོ། །དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། །སེམས་ཀྱིས་སུ་ནི་ལས་རྣམས་གསོག་ །ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་
ནི་རྣམ་པར་འབྱེད། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཀྱང་སྣང་མེད་དང་།

མཐུ་ཡང་རབ་ཏུ་ཐོབ་པར་བྱེད། །སེམས་ནི་ཡུལ་དང་འབྲེལ་བ་སྟེ། །རྟོག་གོ་དག་ལ་ཡེ་ཤེས་འཇུག་ །སྣང་བ་མེད་དང་བྱེ་
བྲག་ལ། །ཤེས་རབ་ཡང་དག་རབ་ཏུ་འཇུག་ །སེམས་

དང་ཡིད་དང་རྣམ་ཤེས་དང་། །འདུ་ཤེས་རྟོག་པ་སྤངས་པ་སྟེ། །རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཚོས་ཐོབ་པ། །ཉན་ཐོས་རྣམས་ནི་རྒྱལ་
སྤུས་མིན། །ཞིང་དང་བཟོན་པའི་ཁྱད་པར་ལ། །དེ་

བཞིན་གཤེགས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དགོ། །བྱེ་བྲག་དོན་དུ་དེ་སྐྱེས་ཏེ། །ཀུན་རྟོ་དཔ་ རྣམ་པར་སྤངས། །ང་ཡིན་ཤེས་རབ་རྣམ་
གསུམ་སྟེ། །གང་གིས་འཕགས་པ་རབ་སྐྱེ་བ། །གང་

{@188B} གིས་མཚན་ཉིད་རྟོགས་པ་དང་། །དངོས་པོ་རྣམས་དང་གང་འབྲེལ་པའོ། །ཐོག་པ་གཉིས་དང་མི་ལྷན་ཞིང་།
།ཤེས་རབ་སྣང་བ་རྣམ་པར་སྤངས། །དངོས་པོ་ཡོད་པར་ཚགས་པས་ནི།

ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་འབྱུང་བར་འགྱུར། །སེམས་ཅོམ་ལ་ནི་འཇུག་པས་ན། །བདེ་གཤེགས་ཤེས་རབ་འདི་མ་མེད།

ལག་ལེན་ཡང་། རྩོམ་ཆེན་པོ། ལྷ་སྟེགས་བྱེད་འགྲུང་བར་རྒྱ་

བ་རྣམས་གྱི་འགྲུང་བར་ལྷ་བ་རྣམས་པ་དགུ་ཡོད་དེ། འདི་ལྷ་སྟེ། དབྱིབས་འགྲུང་བ་དང་། མཚོན་ཉིད་འགྲུང་བ་དང་། རྒྱ་འ
གྲུང་བ་དང་། རིགས་པ་འགྲུང་བ་དང་། ལྷ་བ་འགྲུང་བ་དང་།

རྒྱུ་བར་འགྲུང་བ་དང་། དངོས་པོ་འགྲུང་བ་དང་། རྒྱུན་རྒྱུང་བར་བྱེད་པར་འགྲུང་བ་དང་། བྱ་བ་རྒྱུང་བར་བྱེད་པའི་འགྲུང་
བ་དང་། རྩོམ་ཆེན་པོ། འགྲུང་བར་ལྷ་བ་དེ་དགུ་སྟེ། དེ་དག་ལ་བསམས་

ནས་ལྷ་སྟེགས་བྱེད་ཐམས་ཅད་བདག་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལས་རྒྱུ་བར་འགྲུང་བར་རྒྱ་བ་ཡིན་ཞོ། །དེ་ལ་དབྱིབས་འགྲུང་
བ་གང་ཞེན། འདི་ལྷ་སྟེ། དབྱིབས་གཞན་དུ་འགྲུང་བ་མཐོང་བའི་

ཕྱིར་གསེར་གྱི་རྒྱན་རྣམས་སུ་འགྲུང་བ་མཐོང་བ་བཞིན་ཞོ། །འདི་ལྷ་སྟེ། རྩོམ་ཆེན་པོ། གསེར་ནི་གདུ་བུ་དང་། སོར་
གདུ་བ་དང་། རྩིན་ཉོག་ལ་སོགས་པར་འགྲུང་བས་ཡོངས་

སུ་བརྒྱུར་ན་དབྱིབས་རྣམས་སུ་འགྲུང་བར་རྣམས་ཡང་གསེར་གྱི་དངོས་པོ་ནི་མི་འགྲུང་རོ། །དེ་བཞིན་དུ། རྩོམ་ཆེན་པོ།
དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་འགྲུང་བར་ལྷ་སྟེགས་བྱེད་ཁ་ཅིག་རྣམས་པར་རྟོག་

{@189A} ཟླ། ལོ། ལ་ཅིག་ནི་རྒྱ་ལ་རྟོག་སྟེ། དེ་དག་ནི་ཡོངས་སུ་བརྟག་པ་བརྒྱུང་ནས་དེ་བཞིན་དུ་འདྲ་མ་ཡིན།
གཞན་དུ་འདྲ་མ་ཡིན་ཞོ། །དེ་ལྟར་འགྲུང་བ་ཐ

དད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཞོ་དང་། འོ་མ་དང་། ཚང་དང་། འབྲས་བུ་སྒྲིན་པ་བཞིན་དུ་བལྟ་བོ། །འདི་ལྷ་སྟེ། རྩོམ་ཆེན་པོ། ཞོ་
དང་། འོ་མ་དང་། ཚང་དང་། འབྲས་བུ་

ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ནི་ལྷ་སྟེགས་བྱེད་དེ་དག་གིས་འགྲུང་བ་རེ་རེར་རྣམས་པར་བརྟགས་ཏེ། དེ་ལ་རང་གི་ཐམས་ཅད་བ་བྱི་

རོལ་གྱི་དངོས་པོ་དངོས་པོ་མེད་པས་ཡོད་པ་དང་མེད་

པ་ནི་གང་ཡང་མི་འགྱུར་དོ། །དེ་བཞིན་དུ། སྤྱོད་གོས་ཆེན་པོ། བྱིས་པ་སེམས་འོ་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
གོམས་པ་འཇུག་པར་ལྟ་སྟེ། སྤྱོད་གོས་ཆེན་པོ། ལྷོ་མ་

དང་མི་ལམ་གྱི་གཟུགས་འབྲུང་བ་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་འདི་ལ་ཚོས་གང་ཡང་འཇུག་པར་མ་ལྟོག་པ་མེད་དོ། །འདི་ལྟ་སྟེ།
སྤྱོད་གོས་ཆེན་པོ། མི་ལམ་ན་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་སྤྱོད་བ་

དང་། འཚི་བ་བཞིན་དུ་འཇུག་པ་དང་ལྟོག་པ་འང་མཐོང་དོ། །དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བུ་སྟེ། །འབྲུང་དང་དངོས་དང་དབང་པོ་
ལ། །དུས་དང་དབྱིབས་དང་འགྱུར་བ་དང་། །སྲིད་

པ་བར་ལྟོ་མར་བསྐྱུ་པར་ཡང་། །གང་རྟོག་དེ་དག་མི་མཁལས་པ་ལོ། །འཇིག་རྟེན་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྲུང་བར། །རྒྱལ་བ་རྣམས་
པར་མི་རྟོག་སྟེ། །འོན་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་འདི་དག་ནི། །

{@189B} རྒྱུན་ཉིད་དེ་ཟེའི་གོང་ཁྱེར་བཞིན། །དེ་ནས་ཡང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སྤྱོད་གོས་ཆེན་
པོས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚོམས་སྤྱོད་བའི་དོན་ཡོངས་སུ་དགོལ་བའི་

ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས། མཚོམས་སྤྱོད་བ་དང་། མཚོམས་སྤྱོད་བ་མ་ལགས་
པའི་མཚོན་ཉིད་ཐ་དད་པའི་བྱེད་གཤམ་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་གང་

གིས་བདག་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གཞན་རྣམས་མཚོམས་སྤྱོད་བ་དང་། མཚོམས་སྤྱོད་བ་མ་
ལགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐབས་ལ་མཁལས་པས་སྤྱོད་ཇི་

བཞིན་གྱི་དོན་ལ་ཚགས་པའི་མཚོམས་སྤྱོད་བར་མི་ལྟུང་བ་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚོམས་སྤྱོད་བ་དང་། མཚོམས་

སྐྱོར་བ་མ་ལགས་པ་ལ་མཁམས་པས་ཚོག་དང་ཡི་གེ་ལ་

སེམས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམས་སྒོས་རབ་ཏུ་བཅོམ་སྟེ། སྤྲུལ་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཁོར་དྲོད་ཅིང་སྟོབས་དང་།
དབང་དང་མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་སྤྲུག

རྒྱས་བཏབ་པ། སྤྲུལ་པའི་འོད་ཟེར་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་མཐར་ཐུག་པའི་གནས་བཅུ་དང་ཤེན་ཏུ་འབྲེལ་བའི་སྒོ་བྱེད་པ་དང་། ཉི་
མ་དང་། འོར་བུ་དང་། འབྲུང་བ་ཆེན་པོ་དཔའི་ཚུལ་

སྤྱོད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་མཚུངས་པ། ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་རང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་ལས་ལྟ་བུ་རྣམ་པར་བརྒྱུག་
ཅིང་རྗེ་ལམ་དང་། སྐྱུ་མ་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་ཐམས་

{@190A} ༩། །ཅད་མཐོང་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་གནས་ལ་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ། སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་
ཅི་རིགས་པར་ཚོས་སྟོན་པས་དངས་ཏེ། རྗེ་ལམ་

དང་སྐྱུ་མ་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་ཕྱོགས་སྤངས་པ། སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
དང་བྲལ་བ་ལ་སྐྱེ་གཞན་གྱི་རྣམ་གྲངས་ལ་འཇུག་པའི་

གནས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་འགོད་པར་འགྱུར་བ། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚན་སྐྱོར་བ་དང་། མཚན་སྐྱོར་བ་མ་ལགས་པའི་
མཚན་ཉིད་བདག་ལ་བཤད་དུ་གསོལ། དེ་བཞིན་

ག་ཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བདག་ལ་བཤད་དུ་གསོལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་
ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། །ལེགས་སོ། །ལེགས་སོ། །

སྒོ་གྲོས་ཆེན་པོ། དེའི་ཕྱིར་ཤེན་ཏུ་ལེགས་པར་ཉོན་ལ་ཡིད་ལ་གཟུང་ཞིག་དང་། དས་ཁྱོད་ལ་བཤད་དོ། །ལེགས་སོ།

བཅོམ་ལྷན་འདས་ཞེས་གསེལ་ནས། བྱང་ཚུབ་སེམས་

དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་སློ་གྲོས་ཚེན་པོས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་སྤྲར་ཉན་པ་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དེ་ལ་འདི་
སྐད་ཅེས་བཀའ་སྤྱུལ་ཏེ། །སློ་གྲོས་ཚེན་པོ། ཚོས་

ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེ་བའི་བཞིན་དུ་མངོན་པར་ཆགས་པའི་མཚོམས་སྦྱོར་བཞི་ཚད་མེད་དེ། མཚོན་ཉིད་ལ་མངོན་པར་ཆགས་
པའི་མཚོམས་སྦྱོར་བ་དང་། རྒྱུན་ལ་མངོན་པར་

{@190B} [#APPARENTLY THIS PAGE WAS CARVED WITH ONE LINE
LESS THAN THE
OTHERS, BUT TEXT SEEMS COMPLETE]

ཆགས་པའི་མཚོམས་སྦྱོར་བ་དང་། དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་མངོན་པར་ཆགས་པའི་མཚོམས་སྦྱོར་བ་དང་། སྐྱེ་བ་
དང་། མི་སྐྱེ་བར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་མངོན་པར་

ཆགས་པའི་མཚོམས་སྦྱོར་བ་དང་། འགོག་པ་དང་འགོག་པ་མེད་པ་ལ་མངོན་པར་ཆགས་པས་སོ་སོར་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་
མཚོམས་སྦྱོར་བ་དང་། མཚོན་ཉིད་ལ་མངོན་པར་ཆགས་

པའི་མཚོམས་སྦྱོར་བ་དང་། ཐེག་པ་དང་ཐེག་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་མངོན་པར་ཆགས་པས་སོ་སོར་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་མཚོམས་
སྦྱོར་བ་དང་། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ལ་སོ་སོར་

རྣམ་པར་རྟོག་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་མཚོམས་སྦྱོར་བ་དང་། ས་དང་སའི་རང་གི་མཚོན་ཉིད་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་མངོན་
པར་ཆགས་པའི་མཚོམས་སྦྱོར་བ་དང་། རང་གི་

པ་གསུམ་དང་ཐེག་པ་གཅིག་མངོན་པར་རྟོགས་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་མཚོམས་སྦྱོར་བ་དང་། །སློ་གྲོས་ཚེན་པོ། དེ་དག་དང་
གཞན་རྣམས་ནི་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་རང་

གི་ཡུལ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་མཚམས་སྐྱེས་བའི་ཡིན་ཏེ། བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་མཚམས་སྐྱེས་བའི་དེ་དག་ལ་
མཚམས་སྐྱེས་ནས། དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པར་མཚམས་

{@191A} ༡། སྐྱེས་བའི་མཚན་ཉིད་ལ་མངོན་པར་ཚགས་ཤིང་ཞེན་པས་སོ་སོར་རྣམ་པར་རྟོག་ཅིང་། དར་གྱི་སྲིན་
བུ་བཞེན་དུ་རང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ལྟ་བུས་

མཚམས་སྐྱེས་བར་འདོད་པའི་སྐྱེས་རང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ལྟ་བུ་མཚམས་སྐྱེས་བའི་སྐྱེད་པས་བདག་དང་གཞན་ལ་
ཡོངས་སུ་འཁྲིའོ། སྐྱོ་གྲོས་ཚེན་པོ། ཚོས་ཐམས་ཅད་རབ་

ཏུ་དབེན་པར་མཐོང་བས་འདི་ལ་མཚམས་སྐྱེས་བའ་དང་། མཚམས་སྐྱེས་བའི་མཚན་ཉིད་གང་ཡང་མེད་དོ། སྐྱོ་གྲོས་ཚེན་
པོ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་འཇུག་པའི་སྐྱེས་བུ་ཆུབ་

སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་དབེན་པར་ལྟ་ཞིང་གཞན་སོ། །གཞན་ཡང་། སྐྱོ་གྲོས་ཚེན་པོ། སྐྱེས་
རོལ་གྱི་དངོས་པོ་དངོས་པོ་མེད་པ་རང་གི་སེམས་སྣང་

བའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཁོང་དུ་ཚུད་ཅིང་སྣང་བ་མེད་པ་རང་གི་སེམས་ཅོམ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དང་། ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་
དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་མཚམས་སྐྱེས་

བ་རབ་ཏུ་དབེན་པར་མཐོང་བས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་མཚམས་སྐྱེས་བའང་མེད། མཚམས་སྐྱེས་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་མེད་
དོ། སྐྱོ་གྲོས་ཚེན་པོ། འདི་ལ་གང་ཡང་འཚིང་

བའང་མེད། འགྲོལ་བའང་མེད་དེ། གཞན་དུ་ཀ་ལོག་པར་སྐྱེས་བའི་སྐྱོས་བཅིངས་པ་དང་ཐར་བར་ཤེས་སོ། །དེ་ཅིའི་སྐྱེས་
ཞེན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པ་དང་

{@191B} མེད་པ་ལ་མཚོམས་སྐྱེར་བ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་། སློ་གྲོས་ཚེད་པོ། བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་
རྣམས་ཀྱི་མཚོམས་སྐྱེར་བ་རྣམས་པ་གསུམ་མོ། །དེ་ནི་འདོད་ཚགས་དང་།

ཞེ་སྤང་དང་། གཏི་ལུག་ཡིན་ཏེ། དགའ་བའི་འདོད་ཚགས་དང་ལྡན་པའང་སྲིད་པ་ཅན་གྱི་སྲིད་པ་དང་། གང་ལ་མཚོམས་
སྐྱེར་ནས་འགོ་བ་རྣམས་ཀྱི་མཚོམས་སྐྱེར་བ་འབྱུང་བའོ། །

དེ་ལ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འགོ་བ་ལྟར་མཚོམས་སྐྱེར་བ་ནི་མཚོམས་སྐྱེར་བ་ཡིན་ཏེ། སློ་གྲོས་ཚེད་པོ། མཚོམས་སྐྱེར་བ་
ཚད་ནས་ནི་མཚོམས་སྐྱེར་བ་དང་། མཚོམས་སྐྱེར་

བའི་མཚོན་ཉིད་དུ་ཤེས་པའང་མེད་དོ། །གཞན་ཡང་། སློ་གྲོས་ཚེད་པོ། གསུམ་འདུས་པའི་རྐྱེན་དང་། བྱ་བ་སྐྱེར་བ་ལ་
མངོན་པར་ཚགས་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་

ཀྱི་མཚོམས་སྐྱེར་ཏེ། བར་ཚད་མེད་པར་འཇུག་པའི་ཚུལ་དུ་མངོན་པར་ཚགས་པས་སྲིད་པའི་མཚོམས་སྐྱེར་བར་འགྱུར་
རོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱི་གསུམ་འདུས་པའི་རྐྱེན་

ལས་བསྐྱོད་པ་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པ་གསུམ་མཐོང་བས་མཚོམས་སྐྱེར་བ་ཐམས་ཅད་མི་འབྱུང་དོ། །དེ་ལ་འདི་རྒྱད་ཅེས་
བྱ་སྟེ། ཡང་དག་མ་ཡིན་ཡོངས་རྟོག་ནི། །མཚོམས་

སྐྱེར་མཚོན་ཉིད་ཅེས་བྱ་སྟེ། །དེ་ནི་ཡང་དག་ཡོངས་ཤེས་ན། །མཚོམས་སྐྱེར་བ་ཡི་བྱ་བ་འཚད། །དངོས་པོར་ཤེས་པའི་
སྐྱེ་བའི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྲིད་བྱ་བ་འཛིན། །བྱིས་

{@192A} ཟླ། །པ་མཚོམས་སྐྱེར་མི་མཁས་པ། །རང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་འཚོང་། །ཡང་སློ་གྲོས་ཚེད་པོས་གསོལ་
པ། གང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འདི་རྒྱད་དུ་

རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་དང་གང་གིས་དངོས་པོ་གང་དང་གང་བརྟགས་པ་དེ་དག་ནི་ཀུན་བརྟགས་པ་ཉིད་དེ། དེ་དག་ལ་རང་
བཞིན་མེད་ངོ་ཞེས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས།

དེ་གལ་ཏེ་ཀུན་བརྟགས་པ་ཉིད་ལགས་ཏེ་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་གྱི་མཚན་ཉིད་མི་རིག་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་
སྐད་བཀའ་སྤྱུལ་བའི་ཚེས་ཐམས་ཅད་ཀུན་བརྟགས་པའི་

རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པས་ཀུན་ནས་ཉོན་མེད་ས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱུང་བའི་དངོས་པོ་འང་མ་མཆིས་པར་འགྱུར་རོ། །བཅོམ་
ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། སློ་གྲོས་ཆེན་པོ། དེ་

དེ་བཞིན་ཏེ། ཇི་སྐད་སྐྱེས་པ་དེ་བཞིན་ནོ། །སློ་གྲོས་ཆེན་པོ། ཇི་ལྟར་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་པོའི་རང་
བཞིན་རྣམ་པར་བརྟགས་པ་དེ་ལྟ་བུར་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་

ཀུན་བརྟགས་པ་ཉིད་དེ། དངོས་པོའི་རང་བཞིན་དང་མཚན་ཉིད་མི་རིག་གོ། །སློ་གྲོས་ཆེན་པོ། འོན་ཀྱང་འཕགས་པ་རྣམས་
ཀྱིས་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། འཕགས་པའི་

མཐོང་བ་དང་། འཕགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་གིས་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཇི་ལྟར་རྟོགས་པ་དེ་ལྟ་བུར་དངོས་པོའི་རང་
བཞིན་ཡིན་ནོ། །སློ་གྲོས་ཆེན་པོས་གསོལ་པ།

{@192B} བཅོམ་ལྡན་འདས། དེ་གལ་ཏེ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྩ་འཕྲུལ་དང་། །ཤེས་མིག་གིས་མ་ལགས་ཀྱི་འ
ཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། འཕགས་པའི་མཐོང་བ་དང་། འཕགས་པའི་ཤེས་

རབ་ཀྱི་མིག་གིས་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་རྟོགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་འགྱུར་ཏེ། བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དག་གིས་དངོས་པོའི་རང་
བཞིན་ཇི་ལྟར་བརྟགས་པ་དེ་ལྟར་མ་ལགས་ན། བཅོམ་ལྡན་

འདས། ཇི་ལྟར་འཕགས་པའི་དོ་བོའི་དངོས་པོ་ཁོང་དུ་མ་ཚུད་པའི་སྤྱིར་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
ལྗོད་པར་འགྲུང། བཅོམ་ལྡན་འདས། དེ་དག་ནི་སྤྱི་ཅི་ལོག

ཀྱང་མ་ལགས། སྤྱི་ཅི་ལོག་པའང་མ་ལགས་སོ། །དེ་ཅིའི་སྤྱད་དུ་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། འཕགས་པའི་དངོས་པོའི་དོ་བོའི་
རང་བཞིན་ཁོང་དུ་མ་ཚུད་པ་དང། ཡོད་པ་དང། མེད་པའི་

མཚན་ཉིད་ལས་ལྗོད་པ་མཐོང་བའི་སྤྱད་དུ་ལོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་པོ་ཇི་ལྟར་རྣམ་པར་
བརྟགས་པའང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ལོ་དེ་ཡུལ་མ་

ལགས་པའི་སྤྱིར་དེ་བཞིན་དུ་མི་འགྲུར་རོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། དེ་དག་གི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་དང། མཚན་ཉིད་དེའང་
སྐྱེ་མ་བརྟན་པས་ཀྱུན་བརྟགས་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་

སྣང་རོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་ལ་ལྟ་བར་སྤྱང་བས་གཞན་དག་གོ་དེ་ཡུལ་དུ་འགྲུར་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས།
དངོས་པོའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཁོང་དུ་མ་ཚུད་པའི་

{@193A} ཟླ། །སྤྱིར་དེ་དག་ཇི་ལྟར་བཞིན་མ་ལགས་པས་ཐུག་པ་མ་མཆིས་པར་འགྲུར་རོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས།
ཀྱུན་བརྟགས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྒྱ་ལས་སྐྱེས་

པ་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་གྱི་མཚན་ཉིད་མ་ལགས་པ་ན། དེ་ཇི་ལྟར་ཀྱུན་རྟོག་པས་སོ་སོར་རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་ལྟ་བུར་
བརྟགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་མི་འགྲུང། བཅོམ་ལྡན་འདས། སོ་

སོར་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་གཞན། དངོས་པོའི་རང་བཞིན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་གཞན་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས།
རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང། རང་བཞིན་གྱི་མཚན་ཉིད་

རྒྱལ་མཐུན་པ་དེ་དག་གིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་པན་ཚུན་དུ་བརྟགས་ན་ཇི་ལྟར་དེ་བཞིན་དུ་མི་འགྲུང་། འདི་ལྟར་
སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བསྐྱོག་པའི་

སྐད་དུ་ཇི་ལྟར་སོ་སོར་རྣམ་པར་རྟོག་པས་རྣམ་པར་བརྟགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་མེད་དོ་ཞེས་བགྱི་འཇལ། བཅོམ་ལྷན་འདས། ཅི་
ཁྲོད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། མེད་

པར་ལྟ་བུ་བསྐྱོག་སྟེ། དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ལ་མངོན་པར་ཆགས་པ་དང་། འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ད་ཡུལ་དང་ཡུལ་ལ་
མངོན་པར་ཆགས་པས་ཡོད་པར་ལྟ་བུ་ལ་དགོད་

དམ། འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་བསྟན་པས་རབ་ཏུ་དབེན་པའི་ཚོས་བསྟན་པ་མ་མཚིས་པར་བགྱི་འ
ཇལ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། ལྟོ་

{@193B} ལྟོས་ཚེན་པོ། འཕགས་པའི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་བསྟན་པས་རས་རབ་ཏུ་དབེན་པའི་ཚོས་བསྟན་པ་མེད་
པར་བྱ་བ་འང་མ་ཡིན། ཡོད་པར་ལྟ་བུ་ལ་དགོད་པ་འང་མ་ཡིན་གྱི། ལྟོ་ལྟོས་

ཚེན་པོ། རས་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་གྱི་མཚན་ཉིད་ལ་མངོན་པར་ཆགས་པའི་སེམས་ཅན་
རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བའི་གནས་ཡོངས་སུ་སྤང་བའི་ཕྱིར་འཕགས་པའི་

ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ལ་མངོན་པར་ཆགས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་ལྟ་བས་རབ་ཏུ་དབེན་པའི་ཚོས་བསྟན་པར་བྱ་
སྟེ། ལྟོ་ལྟོས་ཚེན་པོ། རས་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་བསྟན་པའི་

མ་བྱས་མེད་གྱི། ལྟོ་ལྟོས་ཚེན་པོ། འདི་ལྟར་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟར་བཞིན་དུ་ཁོང་དུ་ཚུད་པས་དབེན་པའི་
ཕྱིར་ཡོད་པར་འགྲུང་རོ། ཁོར་སེལ་མཚམས་མེད་པར་

མཐོང་བས་རང་གི་སེམས་སྒྲུང་བ་ཙམ་དུ་ལྷགས་ཤིང་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྒྲུང་བ་དངོས་པོ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་ལས་ལྟ་བུ་རྣམ་
པར་བརྒྱུག་སྟེ། རྣམ་པར་ཐར་པ་གསུམ་གྱིས་ཡང་དག་པ་

ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཁོང་དུ་ཚུད་པའི་རྒྱལ་རྒྱས་ཤིན་ཏུ་བཏབ་ཅིང་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་དངོས་པོ་རྣམ་པར་སྤངས་པས་དངོས་
པོའི་རང་བཞིན་རྣམས་ལ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་བློས་

མངོན་སུམ་དུ་གཞས་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་། སློ་གྲོས་ཚེན་པོ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོས་ཚོས་
ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པའོ་ཞེས་དམ་བཅའ་བར་མི་

{@194A} ༡། །བྱོལ་ །དེ་ཅི་འི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དམ་བཅའ་བའང་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་གྱི་ནང་དུ་འདུ་བ་དང་། དེའི་
རྒྱས་འཇུག་པའི་མཚན་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་དངོས་པོ་ཐམས་

ཅད་མ་སྐྱེས་པའོ་ཞེས་དམ་བཅའ་ཏེ་སྐྱེས་ན། སློ་གྲོས་ཚེན་པོ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་དམ་བཅའ་པ་
ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །དམ་བཅའ་པའང་དེ་

ལས་ལྟོས་ཏེ་འབྱུང་བས་ན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པའོ་ཞེས་དམ་གཤམ་བཅའ་པ་དེའི་དམ་བཅའ་པ་དེ་འང་ཉམས་
པར་འགྱུར་རོ། །དེ་སྟེ་དམ་བཅའ་པ་དེའང་ཚོས་ཐམས་

ཅད་གྱི་ནང་དུ་གཏོགས་པའི་ཕྱིར་མ་སྐྱེས་པ་ན་དམ་བཅའ་པའང་མཚན་ཉིད་ཐམི་དད་དེ། མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཚོས་ཐམས་
ཅད་མ་སྐྱེས་པར་སྐྱེ་བཞི་རབ་ཏུ་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །

དམ་བཅའ་པའི་ཡན་ལག་གི་རྒྱས་དམ་བཅའ་པ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལས་མ་སྐྱེས་སོ། །སློ་གྲོས་ཚེན་པོ། དམ་བཅའ་པ་དེའ
ང་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་གྱི་ནང་དུ་གཏོགས་པས་ཡོད་

པ་དང་མེད་པ་ལས་མ་སྐྱེས་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །སྒྲོ་གྲོས་ཚེན་པོ། གཤམ་ཏེ་དམ་བཅས་པ་མ་སྐྱེས་པ་དེས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པའི་ཞེས་དམ་བཅའ་བར་བྱེད་ཀྱི། དེ་ལྟར་

ཀའང་དམ་བཅས་པ་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །དམ་བཅས་པ་འང་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལས་མི་སྐྱེ་བའི་དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་ལས་དམ་བཅའ་བར་མི་བྱེད། །སྒྲོ་གྲོས་ཚེན་

{@194B} པོ། དེ་དག་གི་དམ་བཅས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་སྐྱེས་པ་སྒྲོ་གྲོས་ཚེན་པོ། ཉེས་པ་མང་པོའི་སྐྱོན་ཚགས་པའི་སྤྱིར་བྱིད་ཀྱིས་དམ་བཅའ་བར་མི་

བྱེད། །ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱང་ཕན་ཚུན་རྒྱུར་གྱུར་པའི་མཚན་ཉིད་མི་འདྲ་བ་དང་། བྱས་པའི་སྤྱིར་ཡན་ལག་རྣམས་དམ་བཅའ་བར་མི་བྱེད། །སྒྲོ་གྲོས་ཚེན་པོ། འདི་ལྟ་སྟེ། ཚོས་

ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་དང་། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཞེས་བྱུང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོས་དམ་བཅའ་བར་མི་བྱུ་མོད་གྱི།

སྒྲོ་གྲོས་ཚེན་པོ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྐྱུ་མ་དང་མི་ལམ་ལྟ་བུར་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། གཞན་དུ་ཀྱི། སྒྲོ་གྲོས་ཚེན་པོ། བྱས་པ་རྣམས་

ཡོད་པ་དང་མེད་པར་སྤྱང་བ་དེ་དག་སྐྱག་པར་མི་འགྱུར་བ་དང་། ཐེག་པ་ཚེན་པོ་ལས་རིང་དུ་མི་འགྱུར་བར་བྱས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱག་པའི་གནས་སྤང་བའི་སྤྱིར་སྤང་བ་དང་མི་སྤང་བའི་

མཚན་ཉིད་དང་། ལྟ་བ་དང་། སྒྲོ་སྐྱུ་བར་བྱེད་པའི་སྤྱིར་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྐྱུ་མ་དང་། མི་ལམ་ལྟ་བུར་བསྟན་པར་བྱེད། །དེ་ལ་འདི་རྒྱན་ཅེས་བྱ་སྟེ། རང་བཞིན་མེད་ཅིང་རྣམ་རིག་མེད། །

དངོས་པོ་མེད་ཅིང་ཀུན་གཤིས་མེད། །འདི་དག་རོ་བཞིན་བྱིས་པ་ཡི། །ལོག་པའི་རྟོག་པ་ཅན་གྱིས་བརྟགས། །ཚོས་རྣམས་
བམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པར། །ལུ་སྟོགས་ཀུན་ལས་བསྐྱེད།

{@195A} ལ། །པའི་སྤྱིར། །དངོས་པོ་རྐྱེན་དང་ལྡན་པ་ནི། །སྤྱི་ལའང་སྐྱེས་པ་ཡོང་མེད་དོ། །དངོས་པོ་བམས་ཅད་མ་
སྐྱེས་པར། །དམ་བཅའ་བ་ལ་མི་རྟོག་སྟེ། །དེ་འགྲུབ་

དེ་རྒྱུ་ལྡན་པའི་སྤྱིར། །དེ་དག་སྤོ་ཡང་ཉམས་པར་འགྲུར། །ཇི་ལྟར་ལོག་པར་སྐྱོ་ཤད་འཛིངས། །སྤྱོད་པར་རིབ་ཅན་གྱིས་
མཐོང་། །དེ་བཞིན་དངོས་པོར་རྣམ་རྟོག་འདི། །ལོག་

པར་བྱིས་པས་རྣམ་པར་བརྟགས། །སྤིད་པ་གསུམ་ནི་བརྟགས་པ་ཅོམ། །དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཡོང་མེད་དེ། །བརྟགས་པ་
དངོས་པོའི་རང་བཞིན་དུ། །རྟོག་པ་ཅན་རྣམས་

རྟོག་པར་འགྲུར། །མཚན་དང་དངོས་པོའི་རྣམ་རིག་དང། །ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་གྲོས་པ་ལས། །ང་ཡི་སྤྱི་རྣམས་འདས་ནས་
མི། །དེ་དག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་དེ། །སྤྱི་གཟུ་

བ་ལ་ཇི་ལྟ་བུར། །ཚུ་མེད་པ་ལ་ཚུ་འཛིན་པ། །སྤང་ལ་བྱིས་པ་དེ་བཞིན་ཏེ། །འཕགས་པ་རྣམས་ནི་ཁྱད་པར་ལྡན། །འཕགས་
པའི་མཐོང་བ་དག་པ་སྟེ། །རྣམ་པར་ཐར་

པ་གསུམ་ལ་སྐྱེས། །སྤྱོད་པར་འཛིག་ལས་རྣམ་གྲོལ་ཏེ། །སྤང་བ་མེད་ལ་རབ་ཏུ་དེ། །དངོས་པོ་རྣམས་ནི་སྤང་མེད་དེ།
།རྣམ་པར་འབྱུང་ཅན་ལའང་མེད་པའང་མིན། །

དངོས་དང་དངོས་མེད་མཉམ་པས་ནི། །འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྤྱོད། །ཇི་ལྟར་དངོས་པོ་དངོས་མེད་དང། །མཉམ་པ་
ཉིད་དུ་ཇི་ལྟར་བྱེད། །སྤྱི་དང་ནང་གི་གྲོལ་

{@195B} རྣམས། རྣམ་ཞིག་སེམས་ཀྱི་ས་མི་ཤེས་ན། རྟོན་འཇིག་པར་བྱེད་པ་སྟེ། སེམས་ཀྱི་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱང་
མཐོང་། རྟོག་གི་མཚན་པོས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་

འདི་སྐད་དུ་ནམ་དམིགས་པར་བྱ་བའི་དོན་ཤེས་པས་མི་དམིགས་པ་དེ་ནི་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་དུ་གཞག་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་
པར་རིག་པའི་གཟུང་བ་མེད་པས་འཇིག་པར་འཇིག་

པ་མེད་པ་ཡིན་ལོ། རྟོན་འཇིག་པ་མེད་པས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཤེས་བསྐྱབས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའང་མི་འཇུག་གོ་ཞེས་
གསུངས་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་

རང་དངོས་མཚན་ཉིད་སྣ་ཚོ་གསུམ་ཐ་མི་དད་པར་ཁོང་དུ་མ་ཚུད་པའི་སྐྱིར་ཤེས་པས་མི་དམིགས་སམ། འོན་ཏེ་རང་དངོས་
མཚན་ཉིད་སྣ་ཚོ་གསུམ་ཀྱི་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཟེལ་

ཀུ་བརྒྱག་པའི་སྐྱིར་ཤེས་པའི་མི་དམིགས་སམ། དེ་སྟེ་རྟོག་པ་དང་། རེ་སྟེ་དང་། རྗེས་དང་། ར་བ་དང་། ས་དང་། རྩ་དང་།
རླུང་དང་། མེས་ཚོད་པ་རྣམས་དང་། རྒྱུང་

རིང་པོ་དང་། ཉེ་བའི་སྐྱིར་ཤེས་བྱའི་དོན་ཤེས་པས་མི་དམིགས་སམ། དེ་སྟེ་ལོང་པ་དང་། བྱིས་པ་དང་། མཁོ་པོའི་དབང་པོ་
དང་ལྡན་པས་ཤེས་བྱའི་དོན་མི་དམིགས། བཅོམ་

ལྡན་འདས། དེ་གལ་ཏེ་རང་དངོས་མཚན་ཉིད་སྣ་ཚོ་གསུམ་ཐ་མི་དད་པ་ཁོང་དུ་མ་ཚུད་པའི་སྐྱིར་ཤེས་པས་མི་དམིགས་ན་
ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས། ཤེས་པ་ཞེས་ཀྱང་མི་བགྱི་

{@196A} ཟླ། རྟོག་གི་གང་དོན་ལོང་པ་མི་དམིགས་པ་དེ་ནི་མི་ཤེས་པའོ། རྟོག་རང་དངོས་མཚན་ཉིད་སྣ་ཚོ་གསུམ་ཀྱི་
དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཟེལ་དུ་བརྒྱག་པའི་སྐྱིར་

ཤེས་པས་མི་དམིགས་ན་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས། དེ་འང་མི་ཤེས་པ་སྟེ། ཤེས་པ་མ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། ཤེས་བྱ་
ཡོད་ན་ཤེས་པ་འབྱུང་གི་ལྗོངས་པ་ལས་

མ་ལགས་ཏེ། དེ་དང་ལྡན་པས་ན་ཤེས་བྱ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་སྟེ་རྩིག་པ་དང་། རེ་ལྡེ་དང་། རྩིང་དང་། ར་བ་དང་། ས་
དང་། རྩེ་དང་། རྩུང་དང་། མེས་ཚོད་པ་རྣམས་

དང་། རྩུང་རིང་པོ་དང་། རྩེ་བའི་སྤྱིར་མི་དམིགས་པ་དང་། བྱིས་པ་དང་། རྒྱུ་པོ་དང་། ལོང་བར་གྱུར་པས་དབང་པོ་རྣམས་
མ་ཚང་བའི་སྤྱིར་ཤེས་པས་མི་དམིགས་ན་ནི།

བཅོམ་ལྡན་འདས། སྤོ་མ་ཚང་བའི་སྤྱིར་ཡོད་པའི་དོན་མི་དམིགས་ཏེ། དེ་ནི་ཤེས་པ་མ་ལགས་ཀྱི་མི་ཤེས་པའོ། །བཅོམ་
ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། སྤོ་གྲོས་ཚེ་ན་

པོ། དེ་ནི་དེ་ལྟར་ན་མི་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པའོ། །སྤོ་གྲོས་ཚེ་པོ། ངས་དེ་ལ་དགོངས་ཏེ་ན་མི་དམིགས་པའི་དོན་
ཤེས་པས་མི་དམིགས་པ་དེ་ནི་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་

དུ་གཞག་པ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་མ་བཤད་དེ། རང་གི་སེམས་སྣང་བ་ཙམ་དུ་ཁོང་དུ་རྩེད་པ་དང་། ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལས་སྤྱི་
རོལ་གྱི་དངོས་པོ་དངོས་པོ་མེད་པའི་སྤྱིར་ཤེས་པས་

{@196B} དོན་མ་དམིགས་སོ། །དེ་མི་དམིགས་པའི་སྤྱིར་ཤེས་བྱ་དང་ཤེས་པ་མི་འབྱུང་པོ། །རྣམ་པར་ཐར་པ་གསུམ་
རྩེས་སུ་རྩོགས་པས་ཤེས་པ་འང་མི་དམིགས་ཏེ། རྩོག་པ་ཙམ་ཐོག་མ་

མེད་པའི་དུས་ནས་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པར་སྤོས་པའི་བཀའ་ཚགས་ཀྱིས་བསྐྱོས་པའི་སྤོ་ཙམ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་དེ་ལྟར་
མི་ཤེས་སོ། །དེ་དག་མི་ཤེས་པས་སྤྱི་རོལ་གྱི་རྩེས་དང་།

དབྱིབས་དང་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་མེད་དོ་ཞེས་བྱས་ནས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་འབྲུང་བ་ནི་སེམས་ཅམ་དུ་སྒྲོན་རྟོ།
ཤད་གཤམ་དང་བདག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་འཛོལ་པ་ལ་མཛོལ་པར་ཆགས་།

ཤིང་ཞེན་པར་རང་གི་སེམས་སྣང་བ་ཅམ་དུ་ཁོང་དུ་མ་ཚུད་པས་ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་སེམས་རྣམ་པར་རྟོག་སྟེ། དེ་དག་ཤེས་
པ་དང་ཤེས་བྱར་སེམས་རྣམ་པར་རྟོག་པས་སྤྱི་རོལ་གྱི་དངོས་།

པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྲེད་པ་མི་དམིགས་པས་ཚད་པར་ལྟ་བུ་ལ་རབ་ཏུ་རྟེན་རྟོ། །དེ་ལ་འདི་རྒྱུད་
ཅེས་བྱ་སྟེ། དེ་སྟེ་དམིགས་བྱ་ཡོད་བཞིན་དུ། །ཤེས་པས་།

མཐོང་བར་མི་འགྲུར་ན། །དེ་ནི་ཤེས་མིན་མི་ཤེས་པ། །དེ་དག་རྟོག་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཚུལ། །གཞན་མིན་མཚན་ཉིད་མེད་པ་
དང་། །ཚོས་པ་དང་ནི་ཉེ་རིང་སྤྱིར། །དེ་སྟེ་ཤེས་།

པ་ས་མི་མཐོང་ན། །དེ་ནི་ལོག་པའི་ཤེས་ཞེས་བྱ། །བྱིས་པ་རྒྱན་པོ་རྡོང་ས་གྲུར་པ། །ཤེས་བྱ་དེ་ཡང་ཡོད་བཞིན་དུ། །གལ་
ཏེ་ཤེས་པ་མི་སྐྱེ་ན། །དེ་ཡང་ལོག་པའི་ཤེས་ཞེས་།

{@197A} ཟླ། །བྱ། །གཞན་ཡང་། །སྤྱོད་ཆེན་པོ། །བྱིས་པ་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་རྣམས་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་
ལུས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་རང་གི་སེམས་རྣམ་པར་རྟོག་།

པའ་གར་ཐབས་སུ་གར་བྱེད་ཅིང་། །རང་གི་གྲུབ་པའི་མཐའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ལ་མི་མཁས་ཏེ། །རང་གི་སེམས་སྣང་བ་སྤྱི་
རོལ་གྱི་དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་དུ་མཛོལ་པར་ཆགས་པས་།

ཐབས་སུ་བསྟན་པ་བརྗོད་པ་ལ་མཛོལ་པར་ཆགས་ཏེ། །མཐའ་བཞིའི་ཚུལ་རྣམ་པར་དག་པ་རང་གི་གྲུབ་པའི་མཐའི་ཚུལ་
ལ་ནི་རབ་ཏུ་མི་སྒྲོམ་མོ། །སྤྱོད་ཆེན་པོས་གསོལ་།

པར་བཅོམ་ལྡན་འདས། དེ་དེ་བཞིན་ཏེ། བཀའ་སྐྱེལ་པ་བཞིན་ཞོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། གང་གིས་བདག་དང་། བྱང་ཚུབ་
སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་གཞན་

རྣམས་མ་འོངས་པའི་དུས་ན་བཤམ་པ་དང་། གྲུབ་པའི་མཐའ་ཚུལ་ལ་མཁས་པས་མུ་སྟེགས་ཅན་དང་། ཉམ་ཐོས་དང་།
རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་པའི་གཤམ་རྟོག་

པ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱབས་མི་འགྱུར་བའི་བཤམ་པ་དང་། གྲུབ་པའི་མཐའ་ཚུལ་གྱི་མཚན་ཉིད་བདག་ལ་བཤམ་དུ་
གསོལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྐྱེལ་པ། ལྟོ་

གྲོས་ཚེན་པོ། དེའི་རྒྱུར་ལེགས་པར་ཉོན་ལ་ཡིད་ལ་བྱུངས་ལེགས་ཏེ། ངས་སྤོད་ལ་བཤམ་དོ། །ལེགས་སོ། །བཅོམ་
ལྡན་འདས་ཞེས་གསོལ་ནས། བྱང་ཚུབ་

{@197B} སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་སྟོ་གྲོས་ཚེན་པོས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་སྐྱབས་ཉམ་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་
ཀྱིས་དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྐྱེལ་ཏེ། །སྟོ་གྲོས་ཚེན་པོ།

འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བའི་དེ་བཞིན་གཤམ་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་
རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཚེས་ཀྱི་ཚུལ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །

འདི་ལྟ་སྟེ། བསྟན་པའི་ཚུལ་དང་། གྲུབ་པའི་མཐའ་སོ་སོར་གཞན་གཤམ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དེ་ལ་བསྟན་པ་བརྗོད་པའི་ཚུལ་གང་ཞེ་
ན། འདི་ལྟ་སྟེ། །སྟོ་གྲོས་ཚེན་པོ། ཚེས་

སྟོ་ཚེགས་ཀྱི་མདོ་བཤམ་པ་སྟེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སེམས་དང་། མས་པའི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་སྟོན་པའོ། །སྟོ་གྲོས་ཚེན་པོ།
དེ་ལ་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཚུལ་གང་ཞེ་ན།

འདི་ལྟ་སྟེ། གང་གིས་རྣམ་འབྱེད་ཅན་རྣམས་རང་གི་སེམས་སྤང་བ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པར་བྱེད་པའོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། གཅིག་པ་དང་། ཐ་དད་པ་དང་། གཉིས་

ཀ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་རྩོགས་དང་བྲལ་བ་སེམས་དང་། ཡིད་དང་ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་འདས་པ་བདག་གི་སེམས་རང་གིས་རིག་པ་འཕགས་པའོ་དེ་

ཡུལ་རྒྱུ་དང་། ལྟ་བ་དང་། རིགས་པའི་མཚན་ཉིད་ལས་རྣམ་པར་བསྐྱོག་པ། ལུ་སྟོགས་བྱེད་དང་། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཐེག་པ་པ་ལོག་པའི་རྟོག་པ་ཅན་

{@198A} ཟླ། །ཡོད་པ་དང་། མེད་པའི་མཐར་ལྷུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་མ་མཐུངས་པ་དེ་ནི་ངས་གྲུབ་པའི་མཐར་བཤམ་དོ། །སློབ་པ་ཆེན་པོ། དེ་ལྟར་གྲུབ་པའི་མཐའི་

ཚུལ་དང་། བསྟན་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་ལ་སྤོད་དང་བྱུང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གཞན་དག་གིས་བརྩོན་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། ར་ཡི་

ཚུལ་ནི་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །གྲུབ་པའི་མཐའ་དང་བསྟན་པའོ། །བྲིས་པ་རྣམས་ལ་བརྗོད་པ་བཤམ། །རྣམ་འབྱེད་ཅན་གྱི་གྲུབ་པ་མཐའོ། །དེ་ནས་ཡང་བྱུང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་

སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སློབ་པ་ཆེན་པོས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། རེ་ཞིག་དུས་གཅིག་གི་ཚོ། དེ་བཞིན་གཤེགས་

པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། འདི་ལྟ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་རྒྱུད་པན་པ་སྟགས་དང་། རྟོབས་པ་སྣ་ཚོ་གསུམ་ཅན་ལ་མི་བསྟོན་

ཏོ། །མི་འགོགས་སོ། །བསྐྱེད་བཀུར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་བརྟེན་པས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཟང་ཟིང་ཀུན་སྤྱད་དེ། ཚེས་སྤྱད་པ་མ་ཡིན་
ལོ་ཞེས་གསུངས་ན། ཅི་འོ་སྤྱད་དུ་འཇིག་

རྟེན་རྒྱུད་པའུ་ལྟེ་སྤྱད་དང་། སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་ལ་ཕན་པའི་བསྐྱེད་པས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཟང་ཟིང་ཀུན་སྤྱད་དེ། ཚེས་སྤྱད་པར་
མི་འགྲུར་རོ་ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་

{@198B} གསུངས། སྤྱོད་པ་ཚེས་ལོ། འཇིག་རྟེན་རྒྱུད་པའུ་ལྟེ་སྤྱད་དང་། སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་ལ་ཕན་པའི་བསྐྱེད་པས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཟང་ཟིང་ཀུན་སྤྱད་དེ། ཚེས་སྤྱད་པར་
མི་འགྲུར་རོ་ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བྱིས་པ་དག་རྣམས་ལ་རྟོགས་པར་

བྱེད་དེ། དེ་གསུངས་པ་དང་ལྡན་པས་མ་ཡིན། དོན་དང་ལྡན་པས་མ་ཡིན་ལོ། །འདི་ལྟར་གྱི་ལྟ་བུ་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པ་ལྟེ་སྤྱོད་དེ། སྤྱོད་པ་
ཚེས་ལོ། དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་རྒྱུད་པའུ་ལྟེ་སྤྱད་

དང་། སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་ཞེས་བྱེད་དེ། །ཡི་གེ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པས་བྱིས་པ་རྣམས་ཡང་དག་པའི་ཚུལ་ལ་རབ་ཏུ་འཇུག་པས་
མི་འགྲུར་གོ། །བདག་ཉིད་ཚེས་ལོ་ལྟར་འདྲེས་

དུ་མ་ཚུད་ཅིང་མཐའ་གཉིས་སུ་སྤྱོད་པའི་ལྟ་བུ་སྤྱོད་པས་བྱིས་པ་དག་རྣམས་ལ་རྟོགས་པར་བྱེད་དེ། འགོ་བའི་མཚོན་པ་ལས་རབ་
ཏུ་མ་ལྟོ་ཐར་བའི་སྤྱོད་པ་དག་ཉིད་ཀྱང་ལུང་བར་བྱེད་དེ།

རང་གི་སེམས་སྤྱོད་པ་ཅོམ་དུ་ཁོང་དུ་མ་ཚུད་ཅིང་སྤྱོད་པའི་གྱི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ལ་མངོན་པར་ཚགས་པས་རྣམས་ལ་
རྟོག་པ་ལྟེ་ག་པར་མི་འགྲུར་རོ། །དེས་ན་དེ་ལྟར་། སྤྱོད་པ་

ཚེས་ལོ། འཇིག་རྟེན་རྒྱུད་པ་ལྟེ་སྤྱད་དང་། སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་ལ་ཕན་པའི་སྤྱོད་པ་དང་། མ་བཤད་དང་། ལ་བཤད་དང་། འཚིབ་པ་དང་།
སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པ་དང་། སྤྱོད་པས་འདོན་པ་

དང་། སྤྱུག་བསྐྱེལ་བ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། འབྲུག་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཡོངས་སུ་མ་ཐར་ཏེ། ཚོགས་དང་ཡི་གེ་སྣ་
ཚོགས་དང་། རྒྱ་དང་དཔེ་ཉེ་བར་སྤྱོད་པས་པས་བྱིས་པ་

{@199A} ཨྱ། །དག་རྣམ་པར་རྫོངས་པར་བྱེད་དོ། །སྤྱོད་མེད་པོ། དེའི་སྤོབ་མ་གྱི་ལྷན་གཟུགས་དང་ཆ་བྱད་འཛིན་
པས་དབང་པོ་འང་གཙུག་ལག་མང་པོ་ལ་མཁས་པའི་བློ་

སྟེ། རང་གི་སྤྱི་ལོ་གཙུག་ལག་སྟོན་པ་ཡིན་མེད་གྱི། མཐོ་རིམ་སུ་དབང་པོའི་འཁོར་འདུལ་པར་དམ་བཅའ་བར་བྱས་ཏེ།
ཡང་ན་ཁྱེད་གྱི་འིང་རྩ་རྩི་བ་མ་སྟོང་པ་བཅག་གོ།ཡང་

ན་རའི་གྱི་ལྷན་དང་། མགོ་གདེངས་ཀ་ཅན་རེ་རེ་ནས་བཅད་དོ་ཞེས་དམ་བཅད་ནས་འཇིག་རྟེན་རྒྱུད་པན་པའི་སྤོབ་མ་
གྱི་ལྷན་གཟུགས་ཅན་དང་། ཆ་བྱད་འཛིན་པས་བརྒྱ་བྱེན་

སྤྱི་དབང་པོ་ཚོས་དང་ལྷན་པས་ཐམ་པར་བྱས་ཏེ། འིང་རྩ་རྩི་བ་མ་སྟོང་པ་བཅག་ནས་སྤྱི་ལོ་འཇིག་རྟེན་འདིར་འོངས་སོ།
།དེ་ལྟར། །སྤྱོད་མེད་པོ། འཇིག་རྟེན་རྒྱུད་པན་པ་

མི་རྒྱུ་དང་དཔེ་སྣ་ཚོགས་སུ་འབྲེལ་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་བྱོལ་སོང་ལས་བསྐྱབས་པས་ཀྱང་ལྟ་དང་ལྟ་མ་ཡིན་གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་
ཚོགས་དང་ཡི་གེ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་རྣམ་པར་རྫོངས་པར་

བྱེད་དོ། །འདུ་བཞུགས་དང་ཟུང་པར་ལྟ་བར་མཛོན་པར་ཚགས་པ་ལ་རབ་ཏུ་འགོད་ན་མི་རྣམས་ལྟ་ཚོས་ཤིང་། དེས་ན་དེའི་ཕྱིར།
སྤྱོད་མེད་པོ། འཇིག་རྟེན་རྒྱུད་པན་པ་ནི་སྤྱུག་

བསྐྱེལ་སྟེ། བའི་རྒྱུ་འབྲེལ་པར་བྱེད་པས་ཡོངས་སུ་སྤྱད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། མི་བསྟོན་ཏོ། །མི་སྟོན་ཏོ། །བསྟོན་བཀུར་མི་བྱེད་པོ།
།སྤྱོད་མེད་པོ། འཇིག་རྟེན་རྒྱུད་པན་

{@199B} རྣམས་ཞི་ལུས་དང་། རྫོང་དང་ཡུལ་དམིགས་པ་ཅམ་དུ་ཚོགས་དང་ཡི་གེ་སྐྱོ་ཚོགས་ཀྱིས་སྟོན་ཏེ། རྫོགས་
ཚེན་པོ། འཇིག་རྟེན་རྒྱུད་པན་པ་ནི་འབྲམ་ལས་སྤྱི་མཐོ་དུས་སྤྱི་མཐོ་ཚོ་

ལྷ་བརྒྱ་ཐམ་ལ་དན་པའི་རྟོག་པའི་རྒྱུར་ལྷ་བ་བསྟན་པས་བསྟུས་པ་གྲུས་པར་འགྱུར་རོ། རྫོགས་མ་མ་ཡིན་པ་ཡོངས་སུ་བ་
རྒྱུད་བས་བསྟུས་པ་གྲུས་པར་འགྱུར་ཏེ། རྫོགས་ཚེན་

པོ། འཇིག་རྟེན་རྒྱུད་པན་ཏེ། གྱི་བསྟུས་པ་རྒྱུ་དང་། ཚོགས་སྐྱོ་ཚོགས་སུ་འབྲེལ་པ་གྲུས་པ་དེ་ཉིད་རང་གི་རྒྱུ་ལ་ཚགས་ཤིང་
ཞེན་པའི་སྤྲེགས་བྱེད་རྣམས་འཆད་དེ། རང་གི་ཚུལ་ནི་

མ་ཡིན་ལོ། རྫོགས་ཚེན་པོ། སྤྲེགས་བྱེད་གང་ལ་ཡང་རང་གི་གཙུག་ལག་གི་ཚུལ་མེད་དེ། གཞན་དུ་བ་འཇིག་རྟེན་
རྒྱུད་པན་ཉིད་རྒྱུ་འོ་རྣམ་པ་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མས་འཆད་

དེ། བདག་གི་ཚུལ་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི། གཏི་ལུག་པས་འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་རྒྱུད་པན་དུ་མི་ཤེས་སོ། རྫོགས་ཚེན་པོས་གསོལ་
པ། བཅོམ་ལྷན་འདས། གལ་ཏེ་སྤྲེགས་བྱེད་

རྣམས་རང་གི་རྒྱུ་ལ་ཚགས་ཤིང་ཞེན་པས་འཇིག་རྟེན་རྒྱུད་པན་པ་ཉིད་ཚོགས་དང་། ཡི་གེ་དང་དཔེ་ཉེ་བར་བསྟུབ་པ་སྐྱ་
ཚོགས་ཀྱིས་འཆད་དེ། རང་གི་ཚུལ་མ་ལགས་ན། ཅི་བཅོམ་

ལྷན་འདས་ཀྱང་སྤྲེགས་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞུང་ཉེ་བར་སྟོན་པའི་ནང་དུ་གཏོགས་པས་ལྷ་དང་། མི་དང་། ལྷ་མ་
ཡིན་འོངས་ཤིང་ལྷ་གས་པ་སྤྲེགས་སོ་སོ་ནས་འདུས་པ་རྣམས་

{@200A} ༡། རྫོགས་དང་ཡི་གེ་སྐྱོ་ཚོགས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་རྒྱུད་པན་ཉིད་སྟོན་ཏེ་རང་གི་གཞུང་མ་ལགས་སམ།
བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་རྒྱུལ་པ། རྫོགས་

ཚེས་པོ། རེ་འཇིག་རྟེན་རྒྱུད་པའི་འཆད་དེ། འདུ་བ་དང་ཟད་པ་མ་ཡིན་གྱི། སློབ་གྲོལ་ཚེས་པོ། འདུ་བ་དང་ཟད་པ་མེད་པ་
སྟོན་ཏེ། །དེ་ལ། སློབ་གྲོལ་ཚེས་པོ། འདུ་

བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱེ་བའི་སྤང་བོ་སྟེ། འདུ་བ་འོང་བ་ལས་འདུང་བའོ། །དེ་ལ། སློབ་གྲོལ་ཚེས་པོ། ཟད་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་འཇིག་པའོ། །འདུ་བ་དང་ཟད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་།

མི་སྐྱེ་བའི་ཚིག་སྐྱེ་བའི་སྤང་བོ་སྟེ། སློབ་གྲོལ་ཚེས་པོ། རེ་མུ་སྟེགས་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ནང་དུ་གཏོགས་
པར་མི་འཆད་དོ། །དེ་ཅི་འཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ།

སྤྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་མ་ཆགས་ཤིང་རང་གི་སེམས་སྣང་བ་ཙམ་ལ་གནས་པ་དང་། འཇུག་པ་རྣམ་
པ་གཉིས་སུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་འཇུག་པ་དང་།

མ་ཚེན་མའོ་དེ་ལྟ་ལ་མེད་པ་དང་། རང་གི་སེམས་སྣང་བ་ཙམ་དུ་ཁོང་དུ་ཚུད་པས་རང་གི་སེམས་སྣང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་
པར་མི་འཇུག་གོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་འཇུག་

པས་མ་ཚེན་མ་མེད་པ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་དང་། སྟོན་པ་མེད་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་གསུམ་ལ་ཞུགས་པའི་སྤྱིར་གྲོལ་བ་ཞེས་
བྱའོ། །སློབ་གྲོལ་ཚེས་པོ། ངས་མཛོན་པར་

{@200B} ་ཤེས་པ་དུས་གཅིག་གི་ཚོ་སའི་སྤོགས་ཞིག་ན་འདུག་པ་ན། བཅའ་ཟེ་འཇིག་རྟེན་རྒྱུད་པའི་ཞིག་ངག་ལ་བ་
དེར་འོངས་ཏེ་སྤྱིན་པ་དང་། བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྐྱབས་མ་སྤེལ་བ་

ང་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་ཟེར་རོ། །ཀྱེ་གློ་ཏེ་མ། ཐམས་ཅད་ནི་བྱས་པའོ། །སློབ་གྲོལ་ཚེས་པོ། ངས་དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བྱས་སོ། །ཀྱེ་
བཅའ་ཟེ། གལ་ཏེ་ཐམས་ཅད་བྱས་ཤིང་། འདི་

ཞི་འཇིག་རྟེན་རྒྱུད་པའི་དངོས་པོ། གྲུ་གླིང་ལ། ཐམས་ཅད་མ་གྲུས་པའོ། །གལ་ཏེ་བྲམ་ཟེ། ཐམས་ཅད་མ་གྲུས་ཤེས་ཤིང་། རེ་
ང་འཇིག་རྟེན་རྒྱུད་པའི་གཉིས་སོ། །དེ་བཞིན་

དུ་ཐམས་ཅད་མི་རྟོག་པ་དང་། ཐམས་ཅད་རྟོག་པ་དང་། ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པ་དང་། ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་གི།
བྲམ་ཟེ། འཇིག་རྟེན་རྒྱུད་པའི་དུག་གོ་ཡང་། ལྷོ་

གྲོས་ཚེན་པོ། བྲམ་ཟེ་འཇིག་རྟེན་རྒྱུད་པའི་ང་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་ཟེར་རོ། །གྲུ་གླིང་ལ། འབྲུག་པའི་གཏུག་ཚོགས་སྣ་
ཚོ་གསལ་མཐོང་བས་ན་ཐམས་ཅད་གཅིག་པའོ། །ཐམས་

ཅད་ཐ་དད་པའོ། །ཐམས་ཅད་གཉིས་ཀའོ། །ཐམས་ཅད་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའོ། །ཐམས་ཅད་རྒྱ་ལ་རག་ལུས་པའོ། །དེ་
དག་གི་བྲམ་ཟེ་འཇིག་རྟེན་རྒྱུད་པའི་བཅུ་གཅིག་གོ།

གཞན་ཡང་། གྲུ་གླིང་ལ། ཐམས་ཅད་ལུང་བསྟན་པའོ། །ཐམས་ཅད་ལུང་མ་བསྟན་པའོ། །བདག་ཡོད་དོ། །བདག་མེད་དོ།
།འཇིག་རྟེན་འདི་ཡོད་དོ། །འཇིག་རྟེན་འདི་

{@201A} ཟླ། མེད་དོ། །འཇིག་རྟེན་མ་རོལ་ཡོད་དོ། །འཇིག་རྟེན་མ་རོལ་མེད་པའོ། །འཇིག་རྟེན་མ་རོལ་ཡོད་མེད་
གཉིས་ཀའོ། །ཐར་པ་ཡོད་དོ། །ཐར་པ་མེད་དོ། །

ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་པའོ། །ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་པ་མ་ཡིན་པའོ། །ཞམ་མཁའ་དང་མ་བརྟགས་པར་འགོག་པ་དང་། ལུ་
ངན་ལས་འདས་པ་གི་ གྲུ་གླིང་ལ། བྲུས་པའོ། །

མ་བྲུས་པའོ། །བར་མ་དོའི་སྲིད་པ་ཡོད་དོ། །བར་མ་དོའི་སྲིད་པ་མེད་དོ་ཞེས། །སྤྱོད་གྲོས་ཚེན་པོ། ངས་དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་
བྲུས་སོ། །གྲུ་བྲམ་ཟེ། དེ་ལྟར་ན་དེ་དག་གྱུང་

འཇིག་རྟེན་རྒྱུད་པན་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གྲུ་བྲམ་ཟེ། འཇིག་རྟེན་རྒྱུད་པན་པ་འདི་མི། རྫོང་གི་ཡིན་གྱི་དམི་མ་ཡིན་མོ། །གྲུ་བྲམ་
ཟེ། ང་ཉི་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་སློམ་པ་

རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བག་ཆགས་གནས་ངན་ཡིན་གྱི་རྒྱུ་ལས་སྲིད་པ་གསུམ་སྐྱེས་པར་སྟོན་ཏེ། བྲམ་ཟེ་རང་གི་སེམས་སྣང་
བ་ཅོམ་དུ་ཁོང་དུ་མ་ཚུད་པས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་

འབྲུང་གི་ཁ་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་མི་དམིགས་པ་ལས་མི་མ་ཡིན་མོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། ལུ་སྟེགས་བྱེད་རྣམས་གྱི་བདག་དང་།
དབང་པོ་དང་། དོན་གསུམ་མཉམ་པ་ལྟ་བུ་དམི་

མ་ཡིན་མོ། །གྲུ་བྲམ་ཟེ། ང་ཉི་རྒྱུར་སྐྱེ་བའང་མ་ཡིན། རྒྱུ་མེད་པར་སྐྱེ་བའང་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་མ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཉིད་
གཟུང་བ་དང་། འཇིག་པའི་དངོས་པོར་

{@201B} རབ་ཏུ་བཞག་སྟེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་ཏེ་འབྲུང་བར་སྟོན་ཏེ། །རྫོང་ལྟ་བུ་དང་བདག་ཏུ་འཇིག་པར་སྐྱུང་པའི་
རྒྱུད་ཅན་གཞན་དག་གིས་མི་རིག་གོ་སྟོན་གྲོས་ཆེན་པོ། ལྷ་རན་ལས་

འདས་པ་དང་། བྲམ་མཁའ་དང་། འཕྲོག་པ་དག་གྲངས་གསུམ་དུ་འང་མི་རུང་ན་བྲམ་པར་ལྟ་ཅི་སྟོས། གཞན་ཡང་། སྟོ་
གྲོས་ཆེན་པོ། བྲམ་ཟེ་འཇིག་རྟེན་རྒྱུད་པན་པ་

ལ་འདི་སྐད་ཅེས་ཟེར་རོ། །གྲུ་གྲོ་ཏུ་མ། སྲིད་པ་གསུམ་པོ་འདི་མི་ཤེས་པ་དང་། སྲིད་པ་དང་། ལས་གྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་ངམ། དེ་
སྟེ་རྒྱུ་མེད་པ། གྲུ་བྲམ་ཟེ། འདི་གཉིས་ཀའང་

འཇིག་རྟེན་རྒྱུད་པན་པ་པོ། གྲུ་གྲོ་ཏུ་མ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་དམི་འི་མཚན་ཉིད་དུ་སྐྱུང་བའོ། །གྲུ་བྲམ་ཟེ། དེ་འང་འ
ཇིག་རྟེན་རྒྱུད་པན་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། བྲམ་ཟེ། ཇི་ཅོམ་

དུ་ཡིད་ལས་རྣམ་པར་གཡོས་པ་དང་། སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་མངོན་པར་ཚགས་ཤིང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དེ་ཙམ་དུ་འཇིག་རྟེན་
རྒྱུད་པའི་ཡུལ་། སྤོ་གྲོས་ཚེན་པོ། བམ་ཟེ་

འཇིག་རྟེན་རྒྱུད་པའི་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་ཟེར་རོ། །ཀྱུ་གྲོ་ཏ་མ། བདག་གི་གྲགས་པ་ནི་ལུ་སྟེགས་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
ཚོག་དང་། ཡི་གེ་དང་། རྒྱ་དང་། དཔེ་སྟོ་ཚོགས་ཉེ་བ་

སྐྱུ་བ་པས་སྟོན་ན། ཀྱུ་གྲོ་ཏ་མ། འཇིག་རྟེན་རྒྱུད་པའི་མ་ཡིན་པ་གང་ཡང་ཡོད་དམ། ཀྱུ་བམ་ཟེ། གང་ཞུས་ཀྱི་གྲུབ་པ་འང་
མ་ཡིན་ལ། མ་གྲུབ་པ་འང་མ་ཡིན། ཚོག་དང་

{@202A} ཟླ། ཡི་གེ་སྟོ་ཚོགས་ཀྱིས་མི་སྟོན་པ་འང་མ་ཡིན། དོན་དང་མི་ལྡན་པ་འང་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་དང་ཡང་ལྡན་
པ་ཡོད་དོ། །གང་མ་གྲུབ་པར་སྟོན་པ་དེ་འཇིག་

རྟེན་རྒྱུད་པའི་མ་ཡིན་ནམ། ཀྱུ་བམ་ཟེ། སྤྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤོས་པ་ལ་མངོན་
པར་ཚགས་པའི་ལུ་སྟེགས་བྱེད་ཐམས་ཅད་དང་།

ཞུས་ཀྱི་སྤོས་མི་རྟོག་པ་འཇིག་རྟེན་རྒྱུད་པའི་མ་ཡིན་པ་ཡོད་དོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། ཡོད་པ་དང་། མེད་པ་ལས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
མི་འཇུག་པ་རང་གི་སེམས་སྣང་བ་ཙམ་དུ་ཁོང་དུ་

རྒྱུད་པས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་འཇུག་སྟེ། སྤྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ལ་འཇིན་པ་མེད་པས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རང་གི་གནས་ན་འདུག་
གོ། དེ་བས་ན་འཇིག་རྟེན་རྒྱུད་པའི་མ་ཡིན་པ་འདི་ནི་

རའི་སྟེ་ཞུས་ཀྱི་མ་ཡིན་ཚོ། །རང་གི་གནས་ན་འདུག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་མི་འཇུག་པའི་དོན་ཏེ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་སྤྱི་བ་ནི་མི་འ
ཇུག་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཀྱུ་བམ་ཟེ། དེ་ལྟར་ན་གང་འཇིག་

རྟོག་རྒྱུ་པལ་ལ་ཡིན་པ་དེ་ནི་མདོར་ནི། གྲུ་བྲམ་ཟེ། གང་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྒྱ་བ་མེད་པ་ལོ། །འགྲོ་བ་དང། འཆི་འཕོ་
དང། རླུ་བ་དང། འདོད་པ་དང། མངོན་པར་ཆགས་

པས་ཞེན་པ་དང། མངོན་པ་དང། ལྷ་བའི་གནས་དང། ལྷོ་མས་པ་དང། མཚོན་ཉིད་སྣ་ཚོགས་ལ་མངོན་པར་ཆགས་པ་དང།
འདུ་བ་དང། སྲིད་པའི་མཚོན་སྤྱོད་བ་

{@202B} དང། རྒྱ་ལ་མངོན་པར་ཆགས་པ་དེ་དག་གི། གྲུ་བྲམ་ཟེ། རྒྱུད་གྲི་འཇིག་རྟོག་རྒྱུ་པལ་ཏེ་དའི་མ་ཡིན་གོ།
།སློབ་གྲོས་ཆེན་པོ། བྲམ་ཟེའི་འཇིག་རྟོག་རྒྱུ་པལ་པ་དེ་འོངས་ཏེ་ད་ལ་དེ་

སྐད་དྲིས་ནས། དེ་ལ་ངས་དེ་སྐད་དུ་ལན་བཏབ་པ་དང། ཅང་མི་ཟེར་བར་གྱུར་ཏེ་སོང་དོ། །དེ་ནས་ཡང་ལྷན་པོའི་སྤྱོད་ཀྱི་
ཀླུ་འི་རྒྱལ་པོ་བྲམ་ཟེའི་གཟུགས་སུ་འོངས་ནས། བཙུམ་

ལྷན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་དོ། །གྲུ་གྲོ་ཏེ་མ། འོན་ཀྱང་འཇིག་རྟོག་སོལ་ཉིད་ཀྱང་མེད་དོ། །འོན་ཀྱང་སྤྱོད་ཀྱང་
ནས་འདིར་འོངས། གྲོ་ཏེ་མ། བདག་ནི་དཀར་པོའི་གླིང་

ནས་འདིར་འོངས་སོ། །བྲམ་ཟེ། དེ་ཉིད་འཇིག་རྟོག་སོལ་ཡིན་གོ། །དེ་ནས་སྤྱོད་སྤྱོད་པས་པ་མེད་པར་ཚར་བཅད་ནས་མི་
སྐད་བར་གྱུར་དོ། །ད་ལ་མ་དྲིས་པར་རང་གི་ཚུལ་སོསོར་

བཅའ་བ་བརྗོད་པར་སེམས་ཏེ། །ཤུགས་ལྷན་པོའི་ཚུལ་གྱི་སྤྱོད་ལ་ཏེ། ཉེན་མོངས་འཇུག་པ་མེད་པ་དང། མཚོན་ཉིད་མེད་
པ་དང། རྒྱ་མེད་པར་སྤྲོ་ཞིང་རང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པར་

སྐད་བའི་མཚོན་ཉིད་ལོང་དུ་རྒྱུད་པས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་འཇུག་པར་སྤྲོ་སྤྲོ་མོ། །སློབ་གྲོས་ཆེན་པོ་སྤྱོད་ཀྱང་འཇིག་རྟོག་
རྒྱུ་པལ་པ་སྤྲོ་གས་དང། སྤྱོད་པས་སྤྲོ་ཚོགས་ཅན་ལ་

བསྐྱེད་ཀྱི་མཚན་ལྟར་ལྷན་སྐྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཚེས་སྐྱེད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་ཅིའི་སྐྱིར་དེ་ལྟར་ང་ལ་འདྲི། བཅོམ་ལྷན་འདས།
ཟང་ཟིང་དང་། ཚེས་ཞེས་བགྲི་བ་ཚོགས་གི་དོན་གང་།

{@203A} ལྟེ། །ལགས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། སློ་གྲོས་ཚེན་པོ། གང་ཚྲོད་ཀྱིས་མ་འོངས་པའི་འ
གྲོ་བའི་ཚོགས་ལ་བལྟས་ཏེ། ཚོགས་གི་དོན་

གཉིས་ལ་དཔྱོད་པར་ཞུགས་པ་ལེགས་སོ། །ལེགས་སོ། །སློ་གྲོས་ཚེན་པོ། དེའི་སྐྱིར་ལིན་ཏུ་ལེགས་པར་ཉོན་ལ་ཡིད་ལ་ག
ཟུང་ཞིག་དང་། ངས་ཚྲོད་ལ་བཤད་དོ། །ལེགས་།

སོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཞེས་གསོལ་ནས། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་སློ་གྲོས་ཚེན་པོས་བཅོམ་ལྷན་འ
དས་ལ་སྐྱར་ཉན་པ་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་།

ཀྱིས་དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྤྲུལ་ཏེ། །དེ་ལ། སློ་གྲོས་ཚེན་པོ། ཟང་ཟིང་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཟང་ཟིང་ནི་རེག་པ་དང་།
འབྲེས་པ་དང་། ཉུག་པ་དང་། ལྷེམས་པ་དང་།

ལྷུང་བ་དང་། སྐྱེ་ལོ་ལྷི་ཡུལ་ལ་མངོན་པར་ཚགས་པ་དང་། ལྟ་བུ་རྣམས་མཐའ་གཉིས་ལ་འཇུག་པ་དང་། སྐྱེ་ལོ་འང་འ
བྱུང་བ་དང་། སྐྱེ་བ་དང་། མ་བ་དང་། ན་བ་།

དང་། འཚིབ་དང་། ལྷུང་བ་དང་། ལྷེ་སྐྱེགས་འདོན་པ་དང་། ལྷུག་བསྐྱེལ་བ་དང་། ཡི་སྐྱེག་པ་དང་། འཇུག་པ་འབྱུང་བ་དང་།
ཡང་སྲིད་པ་ཅན་གྱི་སྲིད་པ་ལ་སོགས་།

པ་ནིང་དང་སངས་རྒྱལ་གཞན་དག་གིས་ཀྱང་ཟང་ཟིང་ཞེས་བརྗོད་དོ། །སློ་གྲོས་ཚེན་པོ། འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་རྒྱུད་པ་ན་པ་དེ་
ལ་བསྐྱེད་པས་ཟང་ཟིང་ཀྱང་སྐྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ།

{@203B} ཚོས་མི་སྤྱད་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་རྒྱུ་ལྡན་པའི་འཕྲུལ་རོ། །དེ་ལ། སྤྱོད་མེད་པོ། ཚོས་སྤྱད་པ་གང་
ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། རང་གི་སེམས་ཀྱི་ཚོས་བདག་མེད་པ་ཁོང་དུ་ཚུད་པ་

དང་། ཚོས་དང་གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་མཐོང་བས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་འཇུག་པ་དང་། ས་རྣམས་གོང་
གསུང་གི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་སེམས་དང་། ཡིད་དང་

ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་ལྡོག་པ་དང་། སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སུ་དབང་བསྐྱར་བ་རྟོགས་པ་དང་། ཐུག་པ་
མེད་པའི་གནས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་དང་། ཚོས་ཐམས་

ཅད་ལ་ལྷུན་གྱིས་འགྲུབ་པས་དབང་བྱེད་པའི་ཚོས་ཞེས་བྱའོ། །སྤྱོད་མེད་པོ། ལྟ་བུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་རྣམ་པར་
རྟོག་པའི་དངོས་པོ་མཐའ་གཉིས་སུ་ལྷུང་བར་

བྱེད་པས་ལྷུན་གྱིས་བྱེད་སྒྲིབ་པའི་འདི་ལྟ་སྟེ། བྱིས་པ་རྣམས་ཐམས་ཅད་རྟོག་པ་དང་ཚད་པ་དང་མཐའ་གཉིས་སུ་ལྷུང་བར་
བྱེད་དེ། མཐས་པ་རྣམས་ནི་མ་ཡིན་ཞོ། །རྒྱ་མེད་

པར་སྐྱེ་བ་ཡོངས་སུ་བཟུང་བས་རྟོག་པར་ལྟ་བར་འགྲུལ་རོ། །རྒྱ་ཞིག་པས་རྒྱུ་འདི་དངོས་པོ་མེད་པའི་སྤྱིར་ཚད་པར་ལྟ་བར་འ
གྲུར་ཏེ། སྤྱོད་པ་དང་། གནས་པ་དང་། འཇིག་པར་

མི་མཐོང་བས་ཚོས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་གི། སྤྱོད་མེད་པོ། ཚོས་དང་ཟང་ཟེང་དེས་པར་གཏམ་ལ་དབབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་སྤྱོད་
དང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་

{@204A} ལྟ། རོ་གཞན་དག་གིས་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་འདི་རྒྱུད་ཅེས་བྱ་སྟེ། །བསྐྱབ་དག་གིས་སེམས་ཅན་
གཏུལ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་ནི་དབང་དུ་བྱ། །ཤེས་

རབ་དག་གིས་ལྟ་བ་གཞིག་ཀྱིས་ལྟ་བ་ལས་ལོན་ཏེ་སྤོངས་ལ། །འདི་ཀྱུན་འཇིག་རྟེན་རྒྱུད་པའོ། །ལྷ་སྟོན་ལས་ལྟ་བ་ལྟོས་
གང་པ་འདྲ་རྒྱུ། །རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ཡོད་ལྟ་བུས། །

རང་གི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཡང་མེད། །རང་གི་ལུས་ཀྱི་རང་གྲུབ་མཐའ་ལ། །རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་སྤངས། །འཇིག་རྟེན་
རྒྱུད་པའི་རྣམ་པ་བཞུགས་པ། །སྤོངས་མའི་སྤོངས་ལ་བཞུགས་

པར་བྱ། །སེམས་ཅོམ་དེ་ཉི་ལྔ་བའོ། །རྟོག་དང་ཚད་པ་སྤངས་པ་ཡི། །གཟུང་དང་འཇིག་པའི་དཔོན་པོ་སུ། །སེམས་ཉི་
རྣམ་པ་གཉིས་སུ་སྤངས། །ཇི་སྲིད་སེམས་

ཉི་འཇུག་པའི་བར། །དེ་སྲིད་འཇིག་རྟེན་རྒྱུད་པའོ། །འཇིག་རྟེན་རང་གི་སེམས་མཐོང་ན། །རྣམ་པར་རྟོག་པའི་འཇུག་
གོ་འདུ་བ་འབྲས་བུ་དོན་གྲུབ་པ། །ཟད་པ་འབྲས་

བུ་མ་མཐོང་བ། །འདུ་དང་ཟད་པ་ཡོངས་ཤེས་ན། །རྣམ་པར་རྟོག་པའི་འཇུག་གོ། །རྟོག་དང་མི་རྟོག་བྱས་པ་དང་། །ལ་བྱས་
པ་དང་གཞན་མིན་གཞན། །དེ་ལ་སོགས་

པ་ཐམས་ཅད་ཉི། །འཇིག་རྟེན་རྒྱུད་པའི་ཚུལ་ཡིན་ལོ། །།འཕགས་པ་ལང་ཀར་ག་ཤེས་པ། །བམ་པོ་དུག་པ། །དེ་ནས་ཡང་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་

{@204B} སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་སྤོངས་ཚེན་པོས་བཅོམ་ལྟར་འདས་ལ་འདི་རྒྱུད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྟར་འདས།
འདི་ལྟ་སྟེ། ལྷ་སྟོན་ལས་འདས་པ་ཞེས་གང་ལྷ་སྟོན་གྱི་དྲུང་།

ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལྷ་སྟོན་ལས་འདས་པ། ལྷ་སྟོན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བགྲིབ་དེ་གང་གི་ཚིག་སྤྱོད་ཐམས་ལགས།
བཅོམ་ལྟར་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་བ། །སྤོངས་

ཚེན་པོ། དེའི་སྤྱིར་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་ཉོན་ལ་ཡིད་ལ་གཟུང་ཞིག་དང་། ཇི་ལྟར་མུ་སྟེགས་བྱེད་རྣམས་མྱ་ངན་ལས་འདས་
པར་རྟོག་ལ། དེ་དག་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་མཐུན་

པར་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་འགྱུར་བ་ངས་སྤོང་ལ་བཤད་དོ། །ལེགས་སོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཞེས་གསོལ་ནས། བྱང་
ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་སྟོ་གྲོས་ཚེན་

པོས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་སྐྱར་ཉོན་པ་དང་། དེ་ལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྤྲུལ་ཏེ། །སྟོ་གྲོས་ཚེན་པོ།
མུ་སྟེགས་བྱེད་ཁ་ཅིག་ནི་མུང་པོ་དང་། ཁམས་དང་།

སྟེ་མཚེད་རྣམས་འགོག་པ་དང་། དུལ་ལ་འདོད་ཚགས་དང་བྲལ་བ་དང་། ཏྲག་ཏུ་ཚོས་མི་མཐུན་པར་མཐོང་བས་སེམས་
དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་མང་པོ་མི་འབྱུང་

སྟེ། འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་གྱི་ཡུལ་མི་བྲན་པ་དང་། མར་མེ་དང་། ས་བོན་དང་། རླུང་བཞིན་དུ་རྒྱ་ཟད་
པས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་འཇུག་པར་

{@205A} ཟླ། བརྗོད་དོ། །དེའི་སྤྱིར་དེ་དག་ལ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་སྟོར་འགྱུར་མོད་ཀྱི། །སྟོ་གྲོས་ཚེན་པོ། འ
ཇིག་པར་ལྷ་བས་མྱ་ངན་ལས་མི་འདའོ། །སྟོ་

གྲོས་ཚེན་པོ། གཞན་དག་ནི་ཡུལ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཟད་པས་མདའི་ལྷགས་ཟད་པ་བཞིན་དུ་ཡུལ་གཞན་གྱི་གནས་སུ་
སོང་ན་ཐར་པའོ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཡང་མུ་སྟེགས་

བྱེད་ཁ་ཅིག་ནི་སྟོ་དང་རིག་པར་བྱ་བ་མཐོང་བ་རྣམ་པར་ཞིག་པས་ཐར་པར་བརྗོད་དོ། །ཁ་ཅིག་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་འ
ཇུག་ཅིང་། ཏྲག་པ་དང་མི་ཏྲག་པ་མཐོང་བས་ཐར་

པར་རྟོག་གོ་ཁ་ཅིག་ནི་མཚན་མར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མང་པོ་ནི་སྤྲུག་བསྐྱེ་བ་འཕྲོ་བ་པར་བྱེད་པའི་སྐྱམ་ནས། རང་གི་
སེམས་སྣང་བ་ཅུ་ལ་མི་མཁས་པ་དག་དང་།

མཚན་མས་འཇིགས་ཤིང་སྐྱུག་སྒྲེ། མཚན་མ་མཐོང་བས་བདེ་བ་འདོད་པའི་སྤྱིར་སྤྱད་ལས་འདས་པའི་སྤོར་འགྲུར་
བར་བརྗོད་དོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ནི་ནང་དང་ཕྱི་འི་

ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་དང་འཛིན་ཉིད་ཁོང་དུ་ཚུད་ཅིང་འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བའི་དངོས་པོ་
མི་འཇིགས་སྒྲེ། ཡོད་པས་སྤྱད་ལས་

འདས་པར་རྟོག་གོ་ཁ་ཅིག་ནི་བདག་དང་། སེམས་ཅན་དང་། རྣོག་དང་། གསོ་བ་དང་། སྐྱེས་བུ་དང་། གང་ཟག་དང་། ཚོས་
ཐམས་ཅད་མི་འཇིགས་པས་སྤྱེ།

{@205B} རན་ལས་འདས་པར་རྟོག་གོ་སྤྱོད་གོ་ཚེ་པོ། ལུ་སྤྲུགས་བྱེད་མི་མཁས་པའི་སྤོར་ཅན་ཁ་ཅིག་ནི་རང་བཞིན་
དང་། སྐྱེས་བུའི་བྱེ་བྲག་མཐོང་བ་དང་། ཡོན་ཏན་འགྲུར་བ་

བྱེད་པའི་སྤྱིར་སྤྱད་ལས་འདས་པར་རྟོག་གོ་ཁ་ཅིག་ནི་བསོད་ནམས་དང་། བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་ཡོངས་སུ་ཟད་པས།
ཁ་ཅིག་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཟད་པར་ཉེས་པས།

ཁ་ཅིག་ནི་འཇིགས་རྟེན་རྣམས་ནི་དབང་པོས་རང་དབང་དུ་བྱས་པར་མཐོང་བས་སྤྱད་ལས་འདས་པར་རྟོག་གོ་ཁ་ཅིག་
ནི་འཇིགས་རྟེན་གྱི་འབྱུང་བ་འདི་ནི་གཅིག་གིས་གཅིག་

ཞུགས་པ་སྒྲེ། ལྷ་ལས་མ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་སྤྱི་དེ་ལ་མངོན་པར་ཚགས་བཞིན་དུ་གཏོ་སྤྲུག་ལས་ཁོང་དུ་མི་ཚུད་དེ། དེ་ཁོང་དུ་
ཚུད་པས་སྤྱད་ལས་འདས་པར་རྟོག་གོ་སྤྱོད་གོ།

ཚེག་པོ། ལྷ་སྒྲིགས་བྱེད་ཁ་ཅིག་ནི་བདེན་པ་དང་། ལམ་ཁོང་དུ་ཚུད་པས་ལྷ་རྒྱུ་ལས་འདས་པར་རྟོག་གོ། ཁ་ཅིག་ནི་ཡོན་
ཏན་དང་། ཡོན་ཏན་ཅན་མངོན་པར་ཁོང་དུ་

ཚུད་ཅིང་གཅིག་པ་དང་། ཐད་དཔ་དང་། གཉིས་ཀ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་མཐོང་བས་ལྷ་རྒྱུ་ལས་འདས་པའི་
སྒོར་འགྲུར་རོ། ཁ་ཅིག་ནི་རང་བཞིན་ལས་བྱུང་

བ་ཡིན་ཏེ། མ་བྱུང་རྣམས་པར་བཀའ་བ་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་འབྲུང་ཁུངས་རྣམས་པ་མང་པོ་དང་། ཚོར་མ་རྣམས་ལྷ་བྱུང་དངོས་པོ་
རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་མཐོང་བས་ལྷ་རྒྱུ་ལས་འདས་

{@206A} ཟླ། ལམ་རྟོག་གོ། སྒྲོ་གྲོས་ཚེག་པོ། ཁ་ཅིག་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉི་ལུ་རྩ་ལྔ་ཁོང་དུ་ཚུད་པས། ཁ་ཅིག་ནི་སྐྱེ་དགུ་
སྐྱོང་བ་དང་། ཡོན་ཏན་དུག་བསྟན་པ་འཛིན་པས་

ལྷ་རྒྱུ་ལས་འདས་པར་རྟོག་གོ། ཁ་ཅིག་ནི་བྱེད་པ་པོ་དུས་ཡིན་པར་མཐོང་བའི་སྐྱིར་འཇིག་རྟེན་འབྲུང་བ་དུས་ལ་རག་
ལས་སོ་ཞེས་དེ་ལྟར་ཁོང་དུ་ཚུད་པས་ལྷ་རྒྱུ་ལས་འདས་

པར་རྟོག་གོ། སྒྲོ་གྲོས་ཚེག་པོ། ཁ་ཅིག་ནི་སྲིད་པས་སོ། ཁ་ཅིག་ནི་སྲིད་པ་མེད་པས་སོ། ཁ་ཅིག་ནི་སྲིད་པ་དང་། སྲིད་པ་
མེད་པར་ཡོངས་སུ་ཞེས་པས་སོ། ཁ་ཅིག་ནི་སྲིད་

པ་དང་། ལྷ་རྒྱུ་ལས་འདས་པ་བྱེད་བྱུག་མེད་པར་མཐོང་བས་ལྷ་རྒྱུ་ལས་འདས་པར་རྟོག་གོ། སྒྲོ་གྲོས་ཚེག་པོ། ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པའི་སེང་གའི་རྒྱ་སྒྲོགས་པ་ཁ་ཅིག་ནི་འདི་

ལྷ་སྐྱེ། རང་གི་སེམས་སྣང་བ་ཅོམ་དུ་ཁོང་དུ་ཚུད་པ་དང་། སྐྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་ལ་མ་ཆགས་པ་དང་། མཐའ་བཞི་དང་བྲལ་
བ་ཡང་དག་པར་ཇི་ལྟར་གནས་པ་བཞིན་དུ་

མཐོང་བ་དང་། རང་གི་སེམས་སྤང་བར་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་མཐའ་གཉིས་སུ་མ་ལྷུང་བ་དང་། གཟུང་བ་དང་། འཛིན་པ་མི་
དམིགས་པ་དང་། ཚད་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་

ཉིད་གྲུབ་པར་མ་མཐོང་བ་དང་། རྣམ་པར་སྤྱོད་པའི་སྤྱིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མི་རྟོག་སྟེ། དེ་བསལ་བ་དང་། བདག་གི་སོ་སོར་
གི་འཕགས་པའི་ཚོས་ཁོང་དུ་ཚུད་པ་དང་། བདག་

{@206B} མེད་པ་གཉིས་རྟོགས་པ་དང་། ཉེན་མོངས་པ་གཉིས་རྣམ་པར་ལོག་པ་དང་། སྐྱིབ་པ་གཉིས་རྣམ་པར་དག་པ་
དང་། སའི་གོང་ནས་གོང་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ས་ལ་སྐྱུ་མ་

ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་བརྟན་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་སེམས་དང་། ཡིད་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་བསྐྱོད་པས་
སྤྱང་ན་ལས་འདས་པར་རྟོག་གོ། དེ་ལྟར་ལོག་པའི་

ལུ་སྟེགས་ཅན་རྟོག་པ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་གཞན་དག་བསྟན་ཀྱང་དེ་རིགས་པ་དང་མི་ལྷན་ཞིང་མཁས་པས་སྤངས་པ་ཡིན་ཏེ།
སྟོ་གྲོས་ཚེན་པོ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་མཐའ་གཉིས་

སུ་ལྷུང་བའི་བསམ་པས་སྤྱན་རྒྱལ་ལས་འདས་པར་རྟོག་གོ། །སྟོ་གྲོས་ཚེན་པོ། དེ་ལྟར་སུ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་སུ་
སྟེགས་བྱེད་ཐམས་ཅད་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པར་

ཡོངས་སུ་རྟོགས་ཀྱང་འདི་ལ་གང་ཡང་འཇུག་པའམ་ལྡོག་པ་མེད་དོ། །སྟོ་གྲོས་ཚེན་པོ། ལུ་སྟེགས་བྱེད་སོ་སོའི་སྤྱང་ན་
ལས་འདས་པ་དེ་ནི་རང་གི་གཙུག་ལག་ལ་མོས་པ་དང་།

སྤྱོད་པའི་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བརྟགས་ན་འཇུག་ཏེ། ཇི་ལྟར་དེ་དག་གིས་རྣམ་པ་བརྟགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་མི་གནས་སོ། །ཡིད་
ཀྱི་སྤྱོད་པ་དང་། འོང་བ་དང་། འགོ་བའི་སྤྱིར་

གང་ལ་འད་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་མེད་དོ། །སྤོ་གྲོས་ཚེན་པོ། དེ་ལ་སྤོད་དང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་གཞན་དག་གིས་
བསྐྱབ་པར་བྱ་སྟེ། ལྷ་སྟེགས་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མྱ་ངན་

{@207A} ཨྱ། །ལས་འདས་པར་ལྷ་བ་ལས་བསྐྱོག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་འདི་རྒྱད་ཅེས་བྱ་སྟེ། །མྱ་ངན་འདས་ལྟའི་ལྷ་
སྟེགས་ཅན། །ཐ་དད་པ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་ཏེ་དག། །དེ་དག་

གི་ནི་རྟོག་པ་ཅོམ། །ཐར་བའི་ཐབས་ནི་ཡོད་པ་མི་ཞ། །བཅིངས་དང་བཅིང་བྱ་རྣམ་གྲོལ་བ། །ཐབས་རྣམས་རྣམ་པར་སྤྲངས་
པ་སྟེ། །ལྷ་སྟེགས་ཐར་བར་རྟོག་མོད་ཀྱི། །ཐར་བར་

རུང་བར་མི་འགྲུང་རོ། །ལྷ་སྟེགས་ཅན་ཚུལ་སྤོ་གྲོས་ཀྱིས། །དུ་མར་ཐ་དད་བྲལ་བར་སྤྲང། །དེ་སྤྱིར་དེ་དག་ཐར་མེད་ཞ།
།བྲུན་པོ་དག་གིས་ཇི་ལྟར་བརྟག། །རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་

རན་ལྟ་བུ། །ལྷ་སྟེགས་ཅན་ཀུན་རྣམ་པར་སྤྱོས། །ཡོད་མེད་སྤྱོགས་སུ་སྤྲོལ་རྣམས། །དེ་སྤྱིར་དེ་དག་ཐར་བ་མེད། །བྲིས་པ་
སྤྲོ་བའི་སྤྱོས་ལ་དགའ་བ་དག། །ཡང་དག་

ཉིད་ལ་སྤོ་གྲོས་ཡངས་མི་བྱེད། །སྤྲོ་བ་ཁམས་གསུམ་སྤྱུག་བསྐྱེད་སྤྱེ་གནས་ཏེ། །ཡང་དག་ཉིད་ནི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ལ་འཇིག་པའ
ི་རྒྱ། །མེ་འོང་ལ་ནི་ཇི་ལྟར་གཟུགས། །སྤྲང་

ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལྟར། །བག་ཆགས་དག་གིས་མེ་འོང་ལ། །བྲིས་པས་སེམས་ནི་རྣམ་གཉིས་མཐོང། །སེམས་ཀྱི་སྤྲང་
བ་མི་ཤེས་པས། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམ་

གཉིས་སྟེ། །སེམས་ཀྱི་སྤྲང་བ་ཡོངས་ཤེས་ཞ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་འབྱུང་དོ། །སེམས་ཉིད་སྤྲོ་སྤྲོ་ཚོགས་འགྲུང་བ་སྟེ།
།མཚན་དང་མཚན་གྱི་གཞི་ཡང་སྤྲངས། །ཇི་

{@207B} ལྟར་གྲིས་པས་རྣམ་བརྟགས་བཞིན། ལྟར་བའི་རྣམ་པ་ལྟར་བ་མེད། ལྷིང་གསུམ་རྣམ་པར་རྟོག་ཅོམ་པས།
ལྷིང་ལ་གྲི་ཞི་དོན་མེད་དེ། རྣམ་རྟོག་སྒྲ་ཚོགས་ལྟར་བ་ནི། ལྲིས་

པ་དག་གིས་མི་རྟོགས་སོ། མིང་དང་འདྲ་ཤེས་བྱེད་བཀའ་གིས། མདོ་དང་མདོ་ལས་རྣམ་རྟོག་བཤམ། ལེན་པ་དག་ཞི་མ་
གཏོགས་པར། ལེན་པར་བྱ་བའང་མི་རིག་གོ།

དེ་ནས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་སློ་གྲོས་ཚེན་པོས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏེ།
ལཅོམ་ལྡན་འདས། གང་གིས་བདག་དང་། བྱང་

ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་གཞན་རྣམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་མཁས་པས། བདག་ཉིད་ཀྱང་
གཞན་རྣམས་ཀྱང་ཁོང་དུ་ཚུད་པར་བགྲི་བའི་

སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་གི་སངས་རྒྱས་པ་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་ལཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་ལེན་གསལ་པའི་སངས་རྒྱས་
ཀྱིས་བདག་ལ་བཤམ་དུ་གསོལ། ལཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་

བཀའ་སླུལ་པ། སློ་གྲོས་ཚེན་པོ། དེའི་སྤྱིར་ཁྱོད་ཉིད་ཀྱིས་རྗེས་ཤིག་དང་། ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་བཟོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ངས་
ལན་སྤྱོད་ནོ། སློ་གྲོས་ཚེན་པོས་གསོལ།

པ་དྲུག་ལེན་པར་དག་པའི་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་ལཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་ལེན་གསལ་པའི་སངས་རྒྱས་བྱས་པའམ། མ་བྱས་
པའམ། རྒྱ་འམ། འབྲས་བུའམ། མཚན་

{@208A} ལྟར་གྲིས་པས་རྣམ་བརྟགས་བཞིན། ལྟར་བའི་རྣམ་པ་ལྟར་བ་མེད། ལྷིང་གསུམ་རྣམ་པར་རྟོག་ཅོམ་པས།
ལྷིང་ལ་གྲི་ཞི་དོན་མེད་དེ། རྣམ་རྟོག་སྒྲ་ཚོགས་ལྟར་བ་ནི། ལྲིས་

སོགས་པའི་ཚོགས་གི་རེས་པའི་སྐྱེ་བའི་གཅིག་གམ། ཐ་དད་དམ་ཅི་ལགས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། སློ་གྲོས་
ཆེན་པོ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་

པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་ཚོགས་གི་རེས་པའི་སྐྱེ་བའི་བྱས་པའང་མ་ཡིན། མ་བྱས་
པའང་མ་ཡིན། རྒྱུ་འདུལ་མ་ཡིན། འབྲས་བུ་འདུལ་མ་ཡིན་

ནོ། །དེ་ཅི་འདྲི་སྤྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། གཉིས་ཀ་ཡང་ཉེས་པར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་རོ། །སློ་གྲོས་ཆེན་པོ། གཤེགས་པ་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་བྱས་པ་ཡིན་ན་ནི་མི་རྟག་པར་འགྱུར་ཏེ།

མི་རྟག་པའི་སྤྱིར་འབྲས་བུ་འོ་ཅག་གྱུར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་འགྱུར་བས་ན། དེ་ནི་ད་དུང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གཞན་
དག་གིས་དེ་ལྟར་མ་དགོངས་སོ། །དེ་སྟེ་མ་

བྱས་པ་ཡིན་ན་ནི་བདག་ཉིད་དུ་མ་རེད་པས་ན། ཚོགས་ཡང་དག་པར་བསྐྱབས་པའང་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། མ་བྱས་པའི་
སྤྱིར་རི་བོང་གི་རྩ་དང་། མོ་གཤེགས་གྱི་བུ་

དང་མཚུངས་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །སློ་གྲོས་ཆེན་པོ། གང་རྒྱུ་འདུལ་མ་ཡིན། འབྲས་བུ་འདུལ་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡོད་པའང་མ་
ཡིན། མེད་པའང་མ་ཡིན་ནོ། །གང་ཡོད་པའང་

{@208B} མ་ཡིན། མེད་པའང་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་མཐའ་བཞིའི་སྤྱི་རོལ་ཏེ། སློ་གྲོས་ཆེན་པོ། མཐའ་བཞི་ནི་འཇིག་རྟེན་
གྲོད་པ་ཡིན་ཏེ། གང་མཐའ་བཞིའི་སྤྱི་རོལ་དེ་ནི་མོ་གཤེགས་གྱི་བུ་ལྟར་

ཚོགས་ཅོམ་དུ་འགྱུར་རོ། །སློ་གྲོས་ཆེན་པོ། མོ་གཤེགས་གྱི་བུ་ནི་ཚོགས་ཅོམ་སྟེ་མཐའ་བཞིར་སྤྱུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །མ་སྤྱུང་བས་
ན་མཁའ་པ་རྣམས་ལ་ཚད་མ་མ་ཡིན་ནོ། །མཁའ་པ་རྣམས་

གྱིས་དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚིག་གི་དོན་རིག་པར་བྱའོ། །སློ་གྲོས་ཚེན་པོ། མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
གང་ཡང་ངས་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པའོ་ཞེས་

བཤད་པ་དེའི་དོན་ཀྱང་ཁོང་དུ་ཚུད་པར་གྱིས་ཤིག་ །སློ་གྲོས་ཚེན་པོ། བདག་མེད་པའི་དངོས་པོ་ནི་བདག་མེད་པ་ཉིད་དེ།
རྟོག་པར་བཤད་པ་བཞིན་དུ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ནི་བདག་གི་དངོས་པོར་

ཡོད་དེ། གཞན་གྱི་དངོས་པོར་མེད་དོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། །སློ་གྲོས་ཚེན་པོ། བཤད་པ་གི་དངོས་པོ་ནི་རྟོག་པར་བདག་ཉིད་མ་ཡིན། རྟོག་
དངོས་པོ་ནི་བཤད་པ་གི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ཡོད་དེ་

མེད་པའང་མ་ཡིན་ལོ། །དེ་གཉིས་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་ཡོད་དོ། །དེ་
བཞིན་དུ། །སློ་གྲོས་ཚེན་པོ། ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་

མཚན་ཉིད་དུ་འང་མེད་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་བདག་ནི་ཡོད་དོ། །དེ་བས་ན་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སློབ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
བཟུང་ནས། བདག་མེད་པར་ཁོང་དུ་ཚུད་དེ། རྣམ་པར་མི་

{@209A} །། །རྟོག་པས་ནི་མ་ཡིན་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། སློབ་མེད་པ་དང་། རོ་བོ་ཉིད་
མེད་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་

གཤེགས་པ་ལྟར་པོ་རྣམས་དང་གཅིག་པའང་མ་ཡིན། ཐ་དད་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། གཤེགས་པ་ལྟར་པོ་རྣམས་དང་གཅིག་པ་མ་
ཡིན་ནི་ལྟར་པོ་རྣམས་བྱས་པའི་ཕྱིར་མི་རྟོག་པར་འགྱུར་

རོ། །དེ་སྟེ་ཐ་དད་ནི་གཉིས་ཡོད་ན་གཞན་དུ་འགྱུར་ཏེ། བཤད་པ་རྣམས་ལྟར་བཞིན་ལོ། །དེ་ལ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་འདྲ་
བས་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ལོ། །རིང་པོའི་བྱེ་བྲག་མཐོང་བས་ཐ་དད་པ་

མ་ཡིན་ནོ། །སློབ་ཤོས་ཚེན་པོ། བ་ལང་གི་ར་མ་གཡས་པ་ལས་ནི་གཡོན་པ་གཞན། གཡོན་པ་ལས་ཀྱང་གཡས་པ་གཞན་
ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་རིང་པོ་དང་ཐུང་དུ་འདང་ཕན་ཚུན་

དུ་ཡོད། །དེ་བཞིན་དུ་ཁ་དོག་སྒྲ་ཚོགས་ཀྱང་ཕན་ཚུན་ཐ་དད་དོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འདང་ཐུང་པོ་དང་། ཁམས་དང་། སྐྱེ་
མཚེད་རྣམས་དང་ཐ་དད་པ་འདང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་

དུ་ཐར་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འདང་ཐ་དད་པ་འདང་མ་ཡིན། གཅིག་པ་འདང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་ཐར་
པ་འི་རྒྱས་བསྟན་ཏེ། །དེ་སྟེ་ཐར་པ་དང་། དེ་བཞིན་

གཤེགས་པ་ཐ་དད་པ་འི་གཟུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་ཏེ། གཟུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་སྤྱིར་མི་
རྟག་པར་འགྱུར་པོ། །དེ་སྟེ་གཅིག་ན་ནི་རྣམ་འབྱུང་

{@209B} ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཐོབ་པའི་མཚན་ཉིད་བྱེ་བྲག་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། སློབ་ཤོས་ཚེན་པོ། རྣམ་འབྱུང་ཅན་རྣམས་
ཀྱིས་ནི་བྱེ་བྲག་ཀྱང་མཐོང་བས་ན་དེའི་སྤྱིར་གཅིག་པ་འདང་མ་ཡིན། ཐ་

དད་པ་འདང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་དང་། ཤེས་བྱུང་གཅིག་པ་འདང་མ་ཡིན། ཐ་དད་པ་འདང་མ་ཡིན་ནོ། །སློབ་ཤོས་
ཚེན་པོ། གང་རྟག་པ་འདང་མ་ཡིན། མི་རྟག་པ་འདང་

མ་ཡིན། ལྟུང་མ་ཡིན། འབྲས་བུ་འདང་མ་ཡིན། འདུས་བྱས་ཀྱང་མ་ཡིན། འདུས་མ་བྱས་ཀྱང་མ་ཡིན། སློང་མ་ཡིན།
རིག་པར་བྱ་བ་འདང་མ་ཡིན། མཚན་ཀྱང་མ་ཡིན།

མཚན་གྱི་གཞི་འདང་མ་ཡིན། སྤང་པོ་རྣམས་ཀྱང་མ་ཡིན། སྤང་པོ་རྣམས་ཐ་དད་པ་འདང་མ་ཡིན། སྐྱེ་བ་འདང་མ་ཡིན། སྐྱེ་བར་
བྱུང་བ་འདང་མ་ཡིན། གཅིག་པ་དང་། ཐ་

དད་པ་དང་། གཉིས་ཀ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་དང་། མ་འབྲེལ་བ་དེ་ནི་ཚད་མ་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་འོག་པའོ།
།གང་ཚད་མ་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་འོག་པ་

དེ་ནི་ཚིག་ཙམ་དུ་འགྱུར་ཏེ། གང་ཚིག་ཙམ་དེ་ནི་མ་སྐྱེས་པའོ། །གང་མ་སྐྱེས་པ་དེ་ནི་མ་འགགས་པའོ། །གང་མ་འགགས་
པ་དེ་ནི་ནམ་མཁའ་དང་མཚུངས་སོ། །སྤྲོ་གྲོས་ཚེན་

པོ། བཅས་མཁའ་ཉི་མུ་འང་མ་ཡིན། །འབྲས་བུ་འང་མ་ཡིན་ནོ། །གང་མུ་འང་མ་ཡིན་པ། །འབྲས་བུ་འང་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་
དམིགས་པ་མེད་པའོ། །གང་དམིགས་པ་མེད་པ་དེ་ནི་སྤྲོས་པ་ཐམས་

{@210A} །ཅུ། །ཅད་ལས་འདས་པའོ། །གང་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པ་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤམས་པ་ཡིན་ཏེ།
དེ་ནི། །སྤྲོ་གྲོས་ཚེན་པོ། །ཡང་དག་པར་རྫོགས་

པའི་སངས་རྒྱས་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ནི་སངས་རྒྱས་པ་ཉིད་དེ། ཚད་མ་དང་། དབང་པོ་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་བསྐྱོག་པའོ། །དེ་
ལ་འདི་རྒྱད་ཅེས་བྲ་སྟེ། ཚད་དང་དབང་པོ་རྣམ་པར་འོག་།

འབྲས་བུ་མ་ཡིན་མུ་ །ཡང་མིན། །སྤོ་དང་རིག་པར་བྲ་བ་མེད། །མཚན་དང་མཚན་གྱི་གཞི་ཡང་སྤངས། །མུང་པོར་བརྟེན་
ནས་སངས་རྒྱས་པ། །གང་ན་འད་སྤུས་ཀྱང་མ་

མཐོང་སྟེ། །གང་ན་སྤུས་ཀྱང་མ་མཐོང་བ། །དེ་ལ་ཇི་ལྟར་རྣམ་པར་སྐྱོམ། །བྲས་པ་མ་ཡིན་མ་བྲས་མིན། །འབྲས་བུ་མ་ཡིན་
མུ་ །ཡང་མིན། །མུང་པོ་མ་ཡིན་མུང་དང་

མིན། །ཤམས་པ་དང་མ་ཡིན་འདྲེ་བའི་སྤྱིར། །གང་རྣམས་གང་གི་དངོས་པོ་སུ། །བརྟགས་ཀྱང་མི་སྤང་མ་ཡིན་པ། །དེ་ཡང་
མེད་པར་མི་རྟག་སྟེ། །དེ་ནི་ཚོས་གྱི་

ཚོས་ཉིད་དོ། །ཡོད་པའི་རྒྱལ་གྲངས་མེད་པ་སྟེ། །ཡོད་པའང་མེད་པའི་རྒྱལ་གྲངས་སོ། །དེ་བས་མེད་པར་ཤེས་མི་བྱ། །ཡོད་
པར་ནི་ཡང་མི་རྟོག་གོ། །བདག་དང་བདག་

མེད་རྒྱུ་གསལ་བསྟན་ཅིང་། །སྒྲ་ཚམ་ལ་ནི་འཇུག་པ་དག་། །དེ་དག་གཉིས་ཀྱི་མཐར་བྱིང་སྟེ། །བརྒྱུ་ལྟས་བྱིས་པ་རྫོགས་པར་
བྱེད། །ཉེས་པ་ཀུན་ལས་གྲོལ་བ་ཡི། །ང་ཡི་

{@210B} ཚུལ་ནི་ལྟམ་མཐོང་ན། །དེ་ནི་ཡང་དག་མཐོང་བ་སྟེ། །འདྲེན་པ་དག་ལ་འང་དེ་མི་སྟོན། །དེ་ནས་ཡང་བྱང་
ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་སྟོ་གྲོས་ཚེན་པོས་བཅོམ་

ལྷན་འདས་ལ་འདི་རྒྱུ་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །གང་འདི་བསྟན་པ་བརྗོད་པ་ལས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། །འ
གོག་པ་མེད་པ་ཞེས་སྟོས་པ་མཛད་དེ། །བཅོམ་ལྷན་

འདས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། །འགོག་པ་མེད་པ་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚིག་སྒྲ་དམགས་སོ་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་
ན། །གང་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དེ་རྒྱུ་དགསུངས་པ་དེ་སྐྱེ་བ་མེད་

པ་དང་། །འགོག་པ་མེད་པ་འདི་དངོས་པོ་མ་མཚིས་པའམ། །འོན་ཏམ་འདི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྣམ་གྲངས་གཞན་
ལགས། །ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་རྒྱུ་གསལ་མི་མཐོང་

བས་ཚོས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པ་མ་འགགས་པའི་ཞེས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཤའ་ན། །གལ་ཏེ་ཚོས་ཐམས་ཅད་མ་
སྐྱེས་ཞེས་བསྐྱེན་ནི། །བཅོམ་ལྷན་འདས། །ཚོས་

ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པའི་སྤྱིར་ཚོས་ཞེས་སྟོས་སུ་འང་མི་རུང་དོ། །དེ་སྟེ་ཚོས་ལ་ལ་ཞིག་གི་རྣམ་གྲངས་གཞན་ཞིག་ལགས་
ན་ནི། །བཅོམ་ལྷན་འདས། །དེ་བཤའ་དུ་གསོལ། །བདེ་

བར་གཤེགས་པ། བཞད་དུ་གསོལ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ། དེའི་ཕྱིར། ལྷོ་གྲོས་ཚེན་པོ། ལེན་ཏུ་ལེགས་
པར་ཉོན་ལ་ཡིད་ལ་གཟུང་ཞིག་དང་ངས་ཁྱོད་ལ་

{@211A} ལྷོ་གྲོས་ཚེན་པོ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཞེས་གསོལ་ནས། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་
ཚེན་པོ། ལྷོ་གྲོས་ཚེན་པོ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་སྐར་

ཉམ་པ་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྤྲུལ་ཏེ། ལྷོ་གྲོས་ཚེན་པོ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་དངོས་
པོ་མེད་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། ཚོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་

པ་དང་། འགོག་པ་མེད་པ་སློམ་པའང་མ་ཡིན། རྒྱུན་ལ་སློམ་པའང་མ་ཡིན། ངས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སློམ་པར་བྱ་བ་དོན་མེད་
པའང་མ་ཡིན་གྱི། ལྷོ་གྲོས་ཚེན་པོ། འདི་ནི་དེ་བཞིན་

གཤེགས་པའི་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་བའི་ཚིག་སྤྲད་ཐགས་ཏེ། ལུ་སྟེགས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་། ཉམ་ཐོས་དང་།
རང་སངས་རྒྱས་དང་། ས་བདུན་ལ་རབ་ཏུ་གནས་

པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་མ་སྐྱེས་པ་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚིག་སྤྲད་ཐགས་ཏེ་རྣམ་
གྲངས་ཀྱི་ཚིག་གོ། འདི་ལྟ་སྟེ། ལྷོ་གྲོས་ཚེན་པོ། བརྒྱ་བྱེན་

དབང་པོ་གྲོང་ཁྱེར་འཛིག་དང་། ལག་པ་བྱེད་པོ་དཔ་དང་། ལུས་འདུས་པ་གཟུགས་དང་། ས་གནས་ཚོར་འཛིན་དང་། ཞམ་
མཁའ་གོ་འབྱེད་འོད་རློལ་ཞེས་དེ་ལ་

སོགས་པ་དངོས་པོ་རེ་རེ་ལ་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་ཚིག་གི་སྐྱེ་བའི་རྣམ་པར་བརྟགས་པ་ཡོད་དེ། དེ་དག་ནི་མིང་མང་བའི་ཕྱིར་
དངོས་པོ་མང་པོར་མི་རྟོག་མོད་གྱི། རང་བཞིན་མ་ཡིན་

{@211B} པར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། དེ་བཞིན་དུ། རྫོགས་ཆེན་པོ། ངའང་མི་མཇེད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་མིང་
གྲངས་མེད་པ་བརྒྱ་རྟོད་ཕྲག་གསུམ་དུ་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣལ་ལམ་དུ་གྲག

སྟེ། དེ་དག་གིས་ང་བརྗོད་ཀྱང་འདི་དག་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སུ་ཤེས་སོ། དེ་ལ། རྫོགས་ཆེན་
པོ། ཁ་ཅིག་ནི་ང་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་ཤེས་སོ།།

ལ་ལས་ནི་རང་འགྱུར་བར། དེ་བཞིན་དུ་ལ་ལས་ནི་འདྲེན་པ་དང། རྣམ་པར་འདྲེན་པ་དང། ཡོངས་སུ་འདྲེན་པ་དང།
སངས་རྒྱས་དང། ལྷ་མཚོག་དང། ཚངས་པ་དང། འཇུག་སེལ་

དང། དབང་རྒྱལ་དང། གཙོ་བོ་དང། སེར་རྒྱ་དང། ཡང་དག་ལྷ་དང། མི་གོད་ལྷ་ལྷུད་དང། རྩེ་བ་དང། ཉི་མ་དང། ཚེ་
བལོ་དང། རྣམ་པར་འདོར་དང། བེ་ཚོ་དང། དབང་པོ་དང།

སྟོབས་ཅན་དང། ཚུ་བདག་ཅེས་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །གཞན་ལ་ལ་ན་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང། འགོག་པ་མེད་པ་དང། རྫོང་པ་ཉིད་
དང། དེ་བཞིན་ཉིད་དང། བདེན་པ་ཉིད་དང། ཡང་དག

པ་ཉིད་དང། ཡང་དག་པའི་མཐའ་དང། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང། ལྷ་རན་ལས་འདས་པ་དང། རྟག་པ་དང། མཉམ་པ་ཉིད་
དང། གཉིས་སུ་མེད་པ་དང། མཚན་མ་མེད་པ་དང།

རྒྱུན་ལས་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་བའི་རྒྱ་བཟོན་པ་དང། རྣམ་པར་ཐར་པ་དང། ལམ་དང། བདེན་པ་རྣམས་དང། ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པ་དང། རྒྱལ་བ་དང། ཡིད་

{@212A} ཟླ། །ཀྱི་རང་བཞིན་ནོ་ཞེས་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །རྫོགས་ཆེན་པོ། དེ་ལ་སོགས་པ་མིང་གྲངས་མེད་པ་བརྒྱ་
རྟོད་ཕྲག་གསུམ་ཚང་བ་ལྷག་ཆད་མེད་པར་ང་ལ་

འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་དང་། གཞན་དག་ནི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་ཏེ། ཚུལ་ལྡན་བ་བཞིན་དུ་ཞུགས་པ་འདྲེན། ལྷན་
བའང་མེད་མོད་ཀྱི། གྱིས་པ་རྣམས་མཐའ་གཉིས་སུ་

ལྷན་བའི་རྒྱུད་ཀྱིས་ཁོང་དུ་མི་ཚུད་དེ། འོན་ཀྱང་ང་ལ་བཀུར་རྟེན་གྱི། ང་ལ་གཙོ་བོར་གྱེད། རི་མོར་གྱེད། མཚོད་པར་གྱེད་
དེ། ཚོགས་གི་དོན་དང་། རེས་པའི་ཚོགས་ལ་མི་

མཁས་པས་མིང་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པར་རང་གི་ཚུལ་ལ་མི་ཤེས་སོ། །བཤམ་པའི་སྐྱོད་དང་། བརྗོད་པ་ལ་མཛོན་པར་ཚགས་པས་
སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། འགོག་པ་མེད་པའི་དངོས་

པོ་མེད་པར་རྟོག་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེས་པའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་གཞན་དུ་དབང་བོ་དང་། བརྒྱ་བྱེད་དང་། སྲོང་ཁྱེད་འ
ཇིག་ལྟ་བུར་ནི་མི་རྟོག་གོ་ཚོས་ཐམས་ཅད་

སྐྱེ་བའི་བཞིན་པའི་དོན་དུ་བརྗོད་པའི་སྤྱིར་འབྲང་བས་རང་གི་ཚུལ་སོ་སོར་གཞོག་པ་བརྗོད་པ་ལ་མི་མོས་སོ། །སྲོ་གྲོས་ཚེན་
པོ། རྒྱུས་བུ་བྱུན་པོ་དེ་དག་འདི་སྐད་དུ་དོན་ནི་སྐྱེ་བའི་

བཞིན་པ་ཉིད་དེ། སྐྱེ་ལས་དོན་གཞན་མ་ཡིན་གོ། །དེ་ཅི་འི་སྤྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། དོན་ལ་ལུས་མེད་པའི་སྤྱིར་སྐྱེ་ལས་དོན་
གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་ཉིད་དོན་ཡིན་ནི་ཞེས་ཟེར་

{@212B} རོ། །སྲོ་གྲོས་ཚེན་པོ། སྐྱེ་བའི་རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་པས་མི་མཁས་པའི་སྲོ་ཅན་རྣམས་ནི་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བའི་
སྐྱེ་ཞིང་འཇིག་གི་དོན་ནི་མ་སྐྱེས་མི་འཇིག་པ་དེ་ལྟར་མི་ཤེས་སོ། །སྲོ་གྲོས་ཚེན་པོ།

སྐྱེ་བའི་ཡི་གེར་ལྷན་བའོ། །དོན་ནི་ཡི་གེར་མ་ལྷན་བ་སྟེ། དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་རྣམས་སྐྱེ་བའི་སྤྱིར་སྐྱེ་བ་
མེད་ཅིང་ལུས་མེད་དོ། །སྲོ་གྲོས་ཚེན་པོ། ཡི་གེ་རྣམས་ཡོད་

པ་དང་། མེད་པམི་དམིགས་པའི་སྤྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ནི་ཡི་གེར་ལྷུང་བས་ཚོས་མི་སྟོན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ཡི་གེར་མ་ལྷུང་བས་ཚོས་སྟོན་ཏེ། །སློ་གྲོས་ཚེན་པོ། ཚོས་

ལ་ཡི་གེ་མེད་པའི་སྤྱིར་གང་གིས་ཡི་གེར་ལྷུང་བའི་ཚོས་འཆད་པ་དེ་ནི་འབྲིལ་བ་སྟེ། དེས་ན་དེའི་སྤྱིར་། །སློ་གྲོས་ཚེན་པོ། བཤད་པ་བརྗོད་པ་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་

ཀྱིས་ཡི་གེ་གཅིག་ཀྱང་མ་བཤད། འཆད་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་ང་དང་། སམས་རྒྱས་དང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་གཞན་དག་གིས་བསྟན་ཏེ། །དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཚོས་

ཐམས་ཅད་ལ་ཡི་གེ་མེད་པའི་སྤྱིར་དོན་དང་མི་ལྡན་པར་ཡང་མི་འཆད་དེ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཟུང་ནས་འཆད་དོ། །སློ་གྲོས་ཚེན་པོ། ཚོས་ཐམས་ཅད་མ་བཤད་ན་ནི་བསྟན་པ་འཛིག།

པར་འགྱུར་ཏེ། བསྟན་པ་ཞིག་ན་ནི་སངས་རྒྱས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་མེད་ན་ནི་སྤྱི་ལ་ཅི་ཞིག་བཤད་དེ། དེས་ན་དེའི་སྤྱིར་

{@213A} ཟླ། །སློ་གྲོས་ཚེན་པོ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོས་བཤད་པ་བརྗོད་པའི་སྐྱེ་ལ་མངོན་པར་མ་ཆགས་པར་བྱའོ། །སློ་གྲོས་ཚེན་པོ། བཤད་

པའི་བརྗོད་པ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བསམ་པ་བཞིན་དུ་ཞུགས་པས་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། ང་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་གི་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་

གཞན་རྣམས་ཀྱིས་ནི་སེམས་དང་། ཡིད་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བསྟོན་གཤེགས་པའི་སྤྱིར་མོས་པ་ཐ་དད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཚོས་བསྟན་པར་བྱའོ། ཚོས་ཐམས་ཅད་སྣང་

བཅེད་པ། རང་གི་སེམས་སྒྲུབ་ཅམ་དུ་ཁོང་དུ་ཚུད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམ་པ་མང་པོ་ལོག་པས་བདག་གི་སོ་སོ་
རང་གི་འཕགས་པའི་ཡི་ཤེས་རྟོགས་པ་བརྒྱུག་

པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །སློ་གྲོས་ཚེན་པོ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོས་དོན་ལ་རྟོན་པར་བྱའི། ཡི་གེ་ལ་རྟོན་པར་
མི་བྱའོ། །སློ་གྲོས་ཚེན་པོ། ཡི་གེའི་ཕྱིར་འབྲང་

པའི་རིགས་ཀྱི་བྱུང་ལམ། རིགས་ཀྱི་བྱུ་མོ་ནི་བདག་ཀྱང་དོན་ལས་ཉམས་པར་བྱེད་ཅིང་། གཞན་ཡང་ཁོང་དུ་ཚུད་པར་མི་
བྱེད་དོ། །ཚོས་ཐམས་ཅད་དང་། སའི་རང་གི་མཚན་

ཉིད་ལ་མི་མཁས་པ། ཚིག་དང་ངེས་པའི་སྒྲ་མངོན་པར་མི་ཤེས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་གི་པ་རྣམས་ལྟ་བུར་བྱུང་བའི་
རྒྱུད་ཀྱིས་རང་གི་ཕྱོགས་སྒྲོགས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་

{@213B} རྟེ་ཚོས་ཐམས་ཅད་དང་། སའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་མཁས་ཤིང་། ཚིག་གི་རྣམ་གྲངས་དང་། ངེས་པའི་
ཚིག་རྟོགས་པར་ཁོང་དུ་ཚུད་དེ། དངོས་པོའི་དོན་དང་། རིགས་པ་ལ་མཁས་

པར་གྱུར་ན། དེའི་ཕྱིར་བདག་ཉིད་ཀྱང་ཡང་དག་པ་མཚན་མ་ཅེད་པའི་བདེ་བས་ཚིམ་པར་བྱེད་ཅིང་། གཞན་ཡང་ཡང་
དག་པར་ཐེག་པ་ཚེན་པོ་ལ་འགོ་དེ། །སློ་གྲོས་ཚེན་པོ།

ཐེག་པ་ཚེན་པོ་ཡང་དག་པར་ཡོངས་སུ་བབྱུང་ན། སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་། རང་
སངས་རྒྱས་རྣམས་ཡོངས་སུ་བབྱུང་བ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །

སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཡོངས་སུ་བབྱུང་བས་སེམས་ཅན་
རྣམས་ཡོངས་སུ་བབྱུང་བ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཅན་

ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་བཟུང་བས་དམ་པའི་ཚོས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་ཡིན་ནོ། །སློབ་ཤིང་ཚེ་ལོ། དམ་པའི་ཚོས་ཡོངས་སུ་བ
ཟུང་བས་སངས་རྒྱུ་གྱི་རིགས་མི་འཆད་པར་བྱས་པ་

ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱུ་གྱི་རིགས་མི་འཆད་པའི་སྤྱིར་སྤྱོད་གནས་གྱི་བྱེ་བྱག་རབ་ཏུ་འཐོབ་པར་ཤེས་སོ། །དེ་བས་ན་སྤྱོད་གནས་
དམ་པ་འཐོབ་པ་དེ་དག་ཏུ་བྱུང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་

སེམས་དཔའ་ཚེ་ལོ་རྣམས་སྤྱོད་པ་ཡོངས་སུ་འཛིན་ཅིང་། ཐེག་པ་ཚེ་ལོ་རབ་ཏུ་བཟུང་བའི་སྤྱིར་དབང་བཅུས་གཟུགས་
དང་། ཆ་བྱས་སྒྲོ་ཚོགས་འཛིན་པར་གྱུར་ཏེ། སེམས་ཅན་

{@214A} ཟླ། །གྲི་ཆ་བྱད་དང་། བག་ལ་ཉལ་གྱི་མཚན་ཉིད་རྟོགས་པར་ཁོང་དུ་ཚུད་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་ཚོས་སྟོན་
ཏོ། །དེ་ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། གཞན་མ་ཡིན་

པ་ཉིད་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། སྤང་བ་མེད་པ་དང་། རོར་བ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བའི་
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །སློབ་ཤིང་ཚེ་ལོ།

དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཡི་གེ་མེད་པའི་སྤྱིར་། རིགས་གྱི་བྱུང་མཉམ་། རིགས་གྱི་བྱུང་མཉམ་སྤྱི་ཚེ་བཞིན་གྱི་དོན་དུ་ཚུགས་པ་ལ་མཁའ་པར་
མི་བྱསྟེ། སོར་མོ་ལ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུར་མི་བྱའོ། །

འདི་ལྟ་སྟེ། སློབ་ཤིང་ཚེ་ལོ། ལ་ལས་ཁ་ཅིག་ལ་སོར་མོའི་རྩེ་མོས་ཅི་ཞིག་བསྟན་ན། དེ་སོར་མོའི་རྩེ་མོ་ཉིད་ལ་ལྟ་ཞིང་འ
བྱང་བ་དེ་བཞིན་དུ། སློབ་ཤིང་ཚེ་ལོ། བྱིས་པ་

སོ་སོའི་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་རྣམས་བྱིས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ལྟ་བུར་སྤྱི་ཚེ་བཞིན་གྱི་སོར་མོའི་རྩེ་མོ་ལ་མཛོན་པར་ཚགས་ཤིང་
ཞེན་ཏོ། །དེ་ལྟར་སྤྱི་ཚེ་སོར་མོའི་རྩེ་མོ་ལ་མཛོན་

པར་ཚགས་བཞིན་དུ་འཆི་བའི་དུས་བྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ། སྐྱེ་བཞིན་གྱི་སོར་མོའི་རྩེ་མོ་དོན་སྤངས་ལ། དོན་དམ་པ་ཁོང་
དུ་ཚུད་པར་བྱ་བ་ནི་མི་བྱེད་དོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། སློ་

གྲོས་ཚེན་པོ། བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཟས་དང་། སློམ་ནི་གཡོས་མ་བྱས་པར་སྲུང་བ་བཞེད་དེ། ལ་ལ་གཡོས་སུ་མ་བྱས་པར་
ཟ་ནའང་ཁ་ཟས་མཐར་གྱིས་གཡོས་སུ་བྱ་བ་

{@214B} མི་ཞེས་པས་དེ་སློན་པར་བརྟག་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ། སློ་གྲོས་ཚེན་པོ། སླེ་བ་མེད་པ་དང་། འགོག་
པ་མེད་པའང་མངོན་པར་འདུས་མ་བྱས་ན་མངོས་པར་མི་འགྱུར་གྱི།

འདི་ལ་གདོན་མི་ཟ་བར་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བར་འགྱུར་ཏེ། སོར་མོའི་རྩེ་མོའི་དོན་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་ཚིག་ཙམ་ནི་མ་ཡིན་
ནོ། །དེས་ན་དེའི་ཕྱིར། སློ་གྲོས་ཚེན་པོ། དོན་ལ་བརྩོན་པར་

བྱའོ། །སློ་གྲོས་ཚེན་པོ། དོན་ནི་རབ་ཏུ་དབེན་པ་སྟེ། ལྷུང་ན་ལས་འདའ་བའི་རྒྱུ་ལོ། སྐྱེ་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་འབྲེལ་པ་
སྟེ། འཁོར་བ་འཐོབ་པར་བྱེད་དོ། །སློ་གྲོས་ཚེན་པོ། དོན་

ནི་མང་དུ་ཐོས་པ་རྣམས་ལས་རྟེན་པར་འགྱུར་རོ། །སློ་གྲོས་ཚེན་པོ། མང་དུ་ཐོས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། དོན་ལ་མཁའས་
པ་ཡིན་གྱི། སྐྱེ་ལ་མཁའས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་དོན་

ལ་མཁའས་པ་ནི་གང་ལུ་སྟེགས་བྱེད་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དང་མ་འདྲེས་པར་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། བམ་བདག་ཀྱང་མི་ལྷུང་གཞན་
ཡང་ལྷུང་བར་མི་བྱེད་པ་དེ་ན། སློ་གྲོས་ཚེན་པོ། དེ་ལྟར་

དོན་ལ་མང་དུ་ཐོས་པ་དོན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་དོན་འདོད་པས་དེ་དག་ལ་བསྟེན་པར་བྱའོ། །དེ་ལས་བསྐྱོག་པ་
ནི་སྐྱེ་བཞིན་གྱི་དོན་ལ་མངོན་པར་ཚགས་པ་ཡིན་ཏེ།

དེ་དག་ནི་དེ་ལོ་ན་ཉི་ཚོལ་བས་སྤང་བར་བྱའོ། །ཡང་། སྤོ་གྲོས་ཚེན་པོ། མངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱིན་གྱི་རྒྱ་བས་ཀྱིས་བྱིན་དུ་
བརྒྱབས་པས་འདི་སྐད་ཅེས་གསལ་ལྟོ། །སྐྱེ་བ་མེད་

{@215A} ཨྱ། །པ་དང་། འགོག་པ་མེད་པའི་ལྟ་བུས་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བགྱིས་པ་གང་ཡང་མ་
མཚེས་སོ། །དེ་ཅི་འོ་སྤྲད་དུ་ཞེན། བཅོམ་ལྡན་

འདས་ཏེ་ལུ་སྐྱེགས་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱང་མ་སྐྱེས་མ་འགགས་པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཡང་ན་མ་
མཁའ་དང་མ་བརྟགས་པར་འགོག་པ་དང་། ལྷ་རན་

ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་རྣམས་མ་སྐྱེས་མ་འགགས་པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། ལུ་སྐྱེགས་བྱེད་རྣམས་ཀྱང་བྱེད་པ་དང་།
རྒྱེན་གྱི་རྒྱ་ལས་འགོ་བ་རྣམས་འབྱུང་བར་བཟོད།

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་རྒྱ་དེ་ཉིད་ལ་རྒྱེན་ཏོ་ཞེས་བགྱི་བར་མིང་གི་བྱེད་བྲག་གཞན་བརྟགས་ནས་མི་ཞེས་པ་དང་
སྤོད་པ་དང་། ལས་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རྒྱེན་རྣམས་ལས་

འགོ་བ་རྣམས་སྐྱེ་བར་བཟོད་དེ། རྒྱུད་དང་དེ་དག་གྱི་རོལ་གྱི་རྒྱེན་རྣམས་ཀྱིས་གྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་སྐྱེ་བ་ལའང་དེ་བཞིན་
ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས། དེའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་འདི་དང་ལུ་

སྐྱེགས་བྱེད་ཀྱི་སྐྱེ་བར་བྱེ་བྲག་མ་མཚེས་པར་འགྱུར་རོ། །རྒྱལ་ཤོ་མོ་དང་། གཙོ་བོ་དང་། དབང་ལྷན་དང་། རྒྱེད་གྲུའི་
བདག་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དགུ་དང་བཅས་པ་རྣམས་མ་

སྐྱེས་མ་འགགས་པ་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཡང་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་མི་དམིགས་པས་ན་མ་
སྐྱེས་མ་འགགས་པའོ། །འབྱུང་བ་མི་འཇིག་པས་ན་

{@215B} རང་གི་མཚན་ཉིད་མི་སྐྱེ་མི་འགོག་གོ་གང་དེ་དག་གི་རྣམ་པར་གྲུར་ཀྱང་འབྱུང་བ་རྣམས་ནི་འབྱུང་བ་
ཉིད་དེ། འབྱུང་བའི་རང་བཞིན་མི་འདོར་རོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། དེ་ནི་འབྱུང་

པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་འགྲུར་བར་སྤྱོད་དང་། ལུ་སྟེགས་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྣམ་པར་བརྟགས་ཏེ། དེས་ན་དེའི་སྤྱིར་སྐྱེ་
བ་འདི་ནི་བྱེད་བཀའ་མཚིས་ཏེ། གང་གིས་དེ་

བཞིན་གཤེགས་པ་གསུང་བ་བྱེད་བཀའ་ཏུ་འགྲུར་ཞིང་། ལུ་སྟེགས་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱབ་མ་ལགས་པའི་བྱེད་བཀའ་བཞུགས་
དུ་གསོལ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། རང་གི་སྐྱེ་

བ་བྱེད་བཀའ་མཚིས་ན་ནི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། འགོག་པ་མེད་པ་རྒྱུར་གྲུར་པས་ལུ་སྟེགས་བྱེད་རྣམས་ཀྱང་སངས་རྒྱུས་
སུ་འགྲུར་བར་མཚིའོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་

ཀྱི་ཁམས་གཅིག་ཏུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མངའ་བོ་འབྱུང་བ་ནི་གནས་མེད་དེ། ལྷབས་མ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་གསུངས་ན། འབྲས་
བུ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ཡོངས་སུ་བརྒྱུང་བས་བདག་གི་སྐྱེ་

བ་བྱེད་བཀའ་མཚིས་ན་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མངའ་བོར་འགྲུར་རོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྐྱེལ་པ། སྤྱོད་གོས་
ཚེན་པོ། རའི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། འགོག་པ་མེད་པ་ནི་

ལུ་སྟེགས་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། འགོག་པ་མེད་པར་སྐྱབ་དང་མི་མཚུངས་ཏེ་སྐྱེ་བ་དང་། མི་རྟག་པར་སྐྱབ་
དང་ཡང་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ཞོ། །དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེན། སྤྱོད་གོས་

{@216A} ཟླ། ཚེན་པོ། ལུ་སྟེགས་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་ནི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་མ་སྐྱེས་པ། མི་འགྲུར་བའི་མཚན་ཉིད་
ཐོབ་པ་ཡོད་དེ། རའི་ནི་དེ་ལྟར་ཡོད་པ་དང་།

མེད་པའི་སྐྱོན་གསུལ་ལྟར་བམ་ཡིན་ལོ། །སྤྱོད་མེད་པོ། རའི་ནི་ཡོད་པ་དང་། མེད་པའི་སྐྱོན་གསུལ་དང་བམ་ལྟར་སྐྱེ་བ་
དང་འཇིག་པ་དང་བམ་ལྟར་བ་དང་མེད་པོ་འང་མ་ཡིན།

དངོས་པོ་མེད་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱུ་མ་དང་མི་ལམ་གྱི་གཟུགས་སྣ་ཚོ་གསལ་མཐོང་བ་ལྟ་བུར་དངོས་པོ་མེད་པའང་མ་ཡིན་
ལོ། །ཇི་ལྟར་དངོས་པོ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་

སྟེ། གཟུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་མཚན་ཉིད་གཟུང་བུ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །སྣང་བ་དང་། མི་སྣང་བ་དང་། གཟུང་བ་དང་། ག་
ཟུང་བུ་མེད་པས། དེས་ན་དེའི་སྤྱིར་དངོས་པོ་བམས་

ཅད་དངོས་པོ་འང་མ་ཡིན། རོ་བོ་མེད་པའང་མ་ཡིན་ལོ། །འདི་ལྟར་རང་གི་སེམས་སྣང་བ་ཙམ་ཁོང་བུ་ཚུད་པས་རྣམ་པར་
རྟོག་པ་མི་འཇུག་པའི་སྤྱིར། འཇིག་རྟེན་རང་ལ་

གནས་ཤིང་བྱ་བ་མེད་པ་ཡིན་ན། བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱང་བྱ་བ་དང་ལྡན་པར་རྟོག་སྟེ། འཕགས་པ་རྣམས་ནི་མ་ཡིན་ལོ། །སྤྱོད་
མེད་པོ་དེ་ནི་དེ་ཟེ་ཟེ་འོང་ཁྱེད་དང་། སྐྱུ་མའི་

སྐྱེས་བུ་ལྟ་བུར་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་རྣམ་པར་རྟོག་པས་སྐྱོས་པའོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། སྤྱོད་མེད་པོ། བྱིས་པའི་རང་
བཞིན་ཙམ་ལ་ལ་དེ་ཟེ་ཟེ་འོང་ཁྱེད་གྱི་ནང་བུ་སྐྱུ་མའི་སྐྱེས་

{@216B} བུ་སེམས་ཙམ་འགོན་པོ་མང་པོ་སྣ་ཚོ་གསལ་འདི་དག་ལུགས་སོ། །འདི་དག་བྱུང་ངོ་ཞེས་འཇུག་པ་དང་འབྱུང་
བར་རྟོག་སྟེ། དེ་ལ་གང་ཡང་ལུགས་པ་དང་འབྱུང་བ་ཞི་མེད་གྱི། དེ་ལྟར་དེ་

དག་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལོར་བཞིན་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་འདི་གི། སྤྱོད་མེད་པོ། སྐྱེ་བ་དང་མི་སྐྱེ་བར་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
ལོར་བ་ཡིན་ཏེ། སྐྱུ་མའི་སྐྱེས་བུ་སྐྱེ་བ་བཞིན་དུ་འདི་ལ་འདུས་

བྱས་སམ། འདྲུས་མ་བྱས་གང་ཡང་མེད་དོ། །སྐྱུ་མའི་སྐྱེས་བུ་ནི་ཡོད་པ་དང་། མེད་པ་ཅི་འང་མི་བྱེད་པས་ན་སྐྱེ་བའམ་འགག་པ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྐྱེ་བ་

དང་འཇིག་པ་སྤངས་པ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་བྱིས་པ་རྣམས་ལོག་པར་ལྷུང་བའི་འདྲ་ཤེས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་དང་། འགག་པར་རྟོག་པ། འཕགས་པ་རྣམས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ། སློ་གྲོས་ཚེན་པོ།

ལོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཇི་ལྟར་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་བརྟགས་བཤེས་པ་དེ་བཞིན་དུ་འང་མ་ཡིན། གཞན་དུ་འང་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་དུ་བརྟགས་ན་ནི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་ཚགས་

པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བས་དབེན་པ་མི་མཐོང་དོ། །དབེན་པ་མ་མཐོང་ན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྟོག་པར་མི་འགྱུར་དོ། །དེ་བས་ན་དེའི་སྤྱིར་སློ་གྲོས་ཚེན་པོ། མཚན་མ་མེད་པ་མཐོང་བ་ནི་

དགོ་བ་ཡིན་ཏེ། མཚན་མ་མཐོང་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །མཚན་མ་ནི་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པས་མི་དགོ་བའོ། །སློ་གྲོས་ཚེན་པོ། མཚན་མ་མེད་པ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། མི་

{@217A} ཟླ། །སྐྱེ་བ་མུ་རྟལ་ལས་འདས་པར་བཤམ་དོ། །དེ་ལ། སློ་གྲོས་ཚེན་པོ། མུ་རྟལ་ལས་འདས་པ་ནི་ཡང་དག་པ་གནས་པ་ཇི་ལྟར་བཞིན་དུ་མཐོང་བས་རྣམ་པར་

རྟོག་པ་སེམས་དང་། སེམས་ལས་བྱུང་བ་མང་པོ་ཞིན་དུ་གྱུར་པས། སྤར་བྱངས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འཕགས་པ་བདག་གིས་སོ་སོ་རང་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྤྲུགས་སུ་རྒྱུད་པ་

ནི་མུ་རྟལ་ལས་འདས་པ་ཞེས་བཤམ་དོ། །དེ་ལ་འདི་རྣམས་ཅུས་བྱས། སྐྱེ་བ་རྣམ་པར་བསྐྱོག་པའི་སྤྱིར་། མི་སྐྱེ་བ་ནི་རབ་དུ་བསྐྱེད་པ། །རྒྱ་མེད་རྒྱ་བ་བཤམ་པ་ནི། །བྱིས་པ་

རྣམས་ཀྱིས་མི་རིག་གོ་། །འདི་དག་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པ། །དངོས་པོ་མེད་ཅིང་རྒྱུན་ཀྱང་མེད། །མི་ལམ་རྒྱ་འདྲེན་ཅི་
གོང་། །རྒྱ་མེད་པ་ཡི་དངོས་པོ་ཡོད། །མ་སྐྱེས་པར་

བཞིན་མེད་པ་དང་། །ཇི་ལྟར་སྟོང་པ་འང་བདག་ལ་གསུངས། །འདུས་པ་དག་ནི་མ་གཏོགས་པར། །སྤོ་ཡིས་དངོས་པོ་མི་
རིག་གོ་། །དེ་ཕྱིར་མ་སྐྱེས་སྟོང་པ་སྟེ། །རང་བཞིན་མེད་

པ་ངས་བཤད་དོ། །དེ་བཞིན་འདུས་པ་རེ་རེར་ཡང་། །སྟངས་བམེད་པས་ཡོད་མ་ཡིན། །འདུས་པ་ལུ་སྟེགས་ལྟ་བུར། །འ
ཇིག་པ་མེད་པར་འགྱུར་བ་མིན། །མི་ལམ་སྐྱ་ལད་

འཇིངས་པ་དང་། །རྒྱ་མ་སྐྱེས་རྒྱ་ལྷོ་ཟེ་གོང་། །རྒྱ་མེད་པ་དག་སྟངས་བུར། །འཇིག་རྟེན་སྣ་ཚོགས་དེ་བཞིན་གོ། །རྒྱ་མེད་
སྐྱ་བས་བཅུད་བྱས། །མ་སྐྱེས་པ་ཡང་རབ་ཏུ་བསྐྱེད། །

{@217B} རྒྱ་བམེད་པར་རབ་བསྐྱེད་པས་ན། །ར་ཡི་ཚུ་ལ་ནི་མི་འཇིག་གོ། །རྒྱ་མེད་སྐྱ་བ་བཟུན་ན་ནི། །ཇི་ལྟར་ཅི་ལས་ཇི་
དག་གིས། །གང་དུ་རྒྱ་མེད་སྐྱེ་འགྱུར་ཞེས། །ལུ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་འཇིགས་

པ་སྐྱེ། །རྒྱ་ལས་མ་ཡིན་རྒྱ་མེད་པར། །ནམ་ཞིག་འདུས་བྱས་མཐོང་བ་ན། །དེ་ན་སྐྱེ་འཇིག་སྐྱ་བ་ཡི། །ལྟ་བ་རྣམས་པར་
སྟོག་པར་འགྱུར། །དངོས་པོ་མེད་པར་སྐྱེ་མེད་དམ། །དེ་སྟེ་

རྒྱུན་ལ་བརྟག་པ་འམ། །དོན་ཏེ་དངོས་པོ་མིང་ལགས་སམ། །དོན་མེད་པ་འམ་བདག་ལ་གསུངས། །དངོས་མེད་མི་སྐྱེ་མ་
ཡིན་ཏེ། །རྒྱུན་ལ་བརྟག་པ་འང་མ་ཡིན་ནོ། །དངོས་པོ་མིང་

ཡང་དེ་མིན་ཏེ། །དོན་མེད་པ་འང་མིང་མ་ཡིན། །ཉོན་ཐོས་དང་ནི་རང་རྒྱལ་དང་། །ས་བདུན་དུ་ནི་རྒྱུན་རྣམས་དང་། །ལུ་
སྟེགས་པོ་ད་ཡུལ་མིན་པ་ལོ། །དེ་ནི་མི་སྐྱེ་མཚན་ཉིད་དོ། །རྒྱ་དང་

གྱིས་མི་རིག་གོ་གང་ན་འབྲེལ་ལས་ལོགས་ཤིག་ཀྱི། དངོས་པོ་བསྐྱེད་པ་ཡོད་ཅེས་པ། །འབྲེལ་པ་རྣམས་པར་འཇིག་པ་སྟེ།
།རྒྱ་མེད་སྤྲོ་བར་ཤེས་པར་བྱ། །གང་ན་འབྲེལ་

ལས་ལོགས་ཤིག་ཀྱི། དངོས་པོ་སྤྲོ་ལ་ཡོད་ན་ནི། །མར་མེ་བཞིན་དུ་རྩེས་རིགས་རྣམས། །འབྲེལ་པ་སྤྲོ་བར་བྱེད་པར་འ
གྱུར། །འབྲེལ་པ་དག་ལས་ལོགས་ཤིག་ཏུ། །

{@218B} ཚོས་གང་མི་མཁས་རྟོག་པ་ནི། །མ་སྐྱེས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དེ། །རང་བཞིན་ནམ་མཁའ་ལ་ལྟ་བུའོ། །འཕགས་པས་
ཐོབ་པའི་ཚོས་ཉིད་ནི། །སྐྱེ་པ་མེད་པ་གཞན་ཡིན་ཏེ། །གང་དེའི་

སྐྱེ་བ་མི་འབྱུང་བ། །དེ་ནི་མི་སྐྱེ་བ་ཚོད་པ་ཡིན། །ནམ་ཞིག་འཇིག་རྟེན་འདི་དག་ཀུན། །འདི་ནི་འབྲེལ་པ་ཅམ་མོ་ཞེས། །འ
བྲེལ་པ་ཉིད་དུ་མཐོང་བ་ན། །དེ་ན་སེམས་ཀྱང་མཉམ་

པར་འཇོག། །མི་ཤེས་སྲིད་པ་ལས་ལ་སོགས། །འབྲེལ་པ་དག་ནི་ནང་གི་ཡིན། །འཁོར་ལོ་ཚུ་ཤིང་འཇིག་ལ་སོགས། །མ་
བོན་འབྱུང་སོགས་སྤྱི་རོལ་ལོ། །འབྲེལ་པ་ཅམ་

ནི་འདི་དག་མིན། །གང་ན་དངོས་པོ་རྒྱུན་གཞན་ལས། །ཁ་ཅིག་སྐྱེ་བར་འདོད་ན་ནི། །རིགས་དང་ལུང་ལ་དེ་མི་གནས།
།གལ་ཏེ་བསྐྱེད་བྱའི་དངོས་མེད་ན། །སྒོ་ཡང་གང་གི་རྒྱུན་

ལས་བྱུང། །འདི་དག་ཕན་ཚུན་བསྐྱེད་པ་སྟེ། །དེ་སྤྱིར་དེ་དག་རྒྱུན་དུ་ཤེས། །འོད་གཤེར་སྲ་དང་གཡོ་བ་ཡི། །ཚོས་རྣམས་
བྱིས་པས་རྣམ་བརྟགས་ཏེ། །འདུས་པ་འདི་ནི་ཚོས་

མ་ཡིན། །དེ་སྤྱིར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དོ། །ནད་པའི་དབང་དུ་སྒྲུབ་པ་དག་། །བྱ་བ་ཐ་དད་སྟོན་མོད་ཀྱི། །དེ་ལ་གཙུག་ལག་ཐ་དད་
མེད། །ནད་གྱིས་སྤྱི་བ་ཐ་དད་དོ། །དེ་བཞིན་ངས་

ཀྱང་སེམས་ཅན་རྒྱུད། ཉོན་མོངས་ཉེས་པའི་སྦྱོན་ཆགས་པ། འབང་པོ་དག་གིས་སློབས་ཤེས་ནས། འབྲིས་པ་དག་ལ་ཚུལ་
བཤད་དོ། ཉོན་མོངས་དབང་པོ་ཐ་དད་པས།

{@219A} ཨ། འཇིག་རྟེན་ལ་བསྟན་པ་དབྱེར་མི་བྱེད། འཇིག་རྟེན་ལ་བསྟན་པ་ལྡན་ཞི་བ་ཡི། འཇིག་རྟེན་ལ་བསྟན་པ་གཅིག་ཡིན་ཞོ། འདི་
ནས་ཡང་བྱུང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་

ཆེན་པོ་སློབ་ཞུས་ཆེན་པོས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། བཅོམ་ལྷན་འདས། མི་རྟག་པ་ཉིད་དོ། མི་རྟག་
པ་ཉིད་དོ་ཞེས་ལྷོ་སྟགས་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་

རྣམ་པར་བརྟགས་ཏེ། རྒྱུད་ཀྱིས་ཀྱང་བསྟན་པ་བརྗོད་པ་ཐམས་ཅད་ལས། ཀྱི་མ་འདུ་བྱེད་མི་རྟག་སྟེ། སྐྱེ་ཞིང་འཇིག་པའི་
ཚོས་ཅན་ཞེས་གསུངས་ན། དེ་ཅི་བཅོམ་ལྷན་

འདས་ཡང་དག་པའམ་འོག་པའམ། བཅོམ་ལྷན་འདས། མི་རྟག་པ་ཉིད་ལ་རྣམ་པ་དུ་མཆིས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་
བཀའ་སླུལ་པ། སློབ་ཞུས་ཆེན་པོ། ལྷོ་སྟགས་བྱེད་

ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྣམ་པ་བརྟག་དུ་རྣམ་པར་བརྟགས་ཏེངས་ནི་མ་ཡིན་ཞོ། རྣམ་པ་བརྟག་གང་ཞེ་ན། དེ་ལ། སློབ་ཞུས་ཆེན་པོ།
ལ་ལ་ནི་རབ་ཏུ་རྩོམ་པ་ལས་རྣམ་པར་ལྟོག་

པ་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཅེས་ཟེར་ཏེ། སློབ་ཞུས་ཆེན་པོ། རབ་ཏུ་རྩོམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། མི་སྐྱེ་བ་ནི་མི་རྟག་པ་ཉིད་དོ།
ཁྱེད་ཅེས་ཞེས་པ་རྣམ་པར་ལྟོག་པ་མི་རྟག་

པ་ཉིད་ཅེས་ཟེར་པོ། ཁྱེད་ཅེས་ཞེས་པ་ལྟུགས་ཉིད་མི་རྟག་པ་ཞེས་པོ། ཁྱེད་ཅེས་ཞེས་པ་ལྟུགས་འགྲུར་པའི་བྱེད་བྱུག་གཞན་ནི་མི་རྟག་
པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཚོས་ཐམས་ཅད་བར་ཆད་

{@219B} མེད་པར་རྒྱུན་དུ་རང་གི་རང་གིས་འཇིག་པ་བྲལ་བ། འོ་མ་ལས་ཞོར་འགྲུར་བའི་བྲེ་བྲག་ཐ་དད་པ་བཞིན་
དུ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་འང་མི་མཐོང་བ་དང་། ཞིག་པའི་མི་རྟག་པ་

ཉིད་འཇུག་ཅེས། །ཁ་ཅིག་ནི་དངོས་པོ་མི་རྟག་པར་རྟོག་གོ། །ཁ་ཅིག་ནི་དངོས་པོའི་དངོས་པོ་མེད་པར་མི་རྟག་པར་རྟོག་
གོ། །ཁ་ཅིག་ནི་མི་རྟག་པའང་དེའི་ནང་དུ་འདུས་པའི་སྲིད་

ཚོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་མི་རྟག་པ་ཞེས། །དེ་ལ། སློ་གྲོས་ཚེན་པོ། དངོས་པོའི་དངོས་པོ་མེད་པ་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཅེས་
བྱ་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། འབྲུང་བ་དང་འབྲུང་བ་ལས་གྲུར་

པའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་འཇིག་ཅིང་མི་དམིགས་པ་དང་། འབྲུང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མི་འཇུག་པའོ། །དེ་ལ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་མི་
རྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། འདི་ལྟ་སྟེ། རྟག་ཏུ་མི་རྟག་པ་དང་

ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལས་མི་འབྲུང་བ་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་མི་མཐོང་བ་དང་། རྒྱལ་ལྗོངས་འོ་བར་དུ་བརྟགས་ན་མི་མཐོང་
བ་འདི་ནི་མི་སྐྱེ་བའི་ཚོགས་སྲ་དྲགས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ནི་མ་ཡིན་

མོ། །སློ་གྲོས་ཚེན་པོ། དེ་ནི་མི་སྐྱེ་བ་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེ། དེ་ཁོང་དུ་མ་ཚུད་པས་མུ་སྟེགས་བྱེད་ཐམས་ཅད་
སྐྱེ་བ་མི་རྟག་པར་སྐྱེ་བར་རབ་ཏུ་སྐྱུང་པོ། །གཞན་ཡང་།

སློ་གྲོས་ཚེན་པོ། གང་དངོས་པོ་མི་རྟག་པར་འདོད་པ་ནི་རང་གི་སློས་རྣམ་པར་བརྟགས་པ་སྟེ། དངོས་པོ་རྟག་པའང་མ་ཡིན།
མི་རྟག་པའང་མ་ཡིན་གོ། །དེ་ཅིའི་སྲིད་ཞེས། འདི་

{@220A} ཟླ། །ལྟ་སྟེ། སློ་གྲོས་ཚེན་པོ། མི་རྟག་པ་ནི་རང་མི་འཇིག་གོ། །འདི་ལ། སློ་གྲོས་ཚེན་པོ། དངོས་པོ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་དངོས་པོ་མེད་པ་ནི་མི་རྟག་པའི་འབྲས་

བྱུང་། །མི་རྟག་པ་མེད་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་མེད་པ་མི་དམིགས་ཏེ། དབྱིག་པ་དང་། རྗེ་བ་དང་། ཐོ་བ་གང་ཡང་
རུང་བས་གཅག་པར་བྱ་བ་དང་། གཅོག་པ་བཞིན་

སྐྱོན་ལྡན་བྱེད་པ་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་མཐོང་དོ། །དེའི་སྱིར་མི་རྟག་པ་ཉིད་ནི་རྒྱུ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་མེད་པ་ནི་འ
བྲས་བུ་སྟེ། འདི་ནི་མི་རྟག་པ་ཉིད་དོ། །འདི་ནི་འབྲས་

བྱུང་ཞེས་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་བྱེད་པ་མེད་པའི་སྱིར་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་འདྲ་བའི་བྱེད་པ་མེད་དོ། །དངོས་པོ་རྒྱུ་མེད་པའི་སྱིར་དངོས་
པོ་ཐམས་ཅད་རྟག་པའོ། །བློ་གོས་ཆེན་པོ། དངོས་

པོ་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་མེད་པ་ནི་རྒྱུ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་ཁོང་དུ་མི་ཚུད་དོ། །རྒྱུ་ནི་འབྲས་བུ་མི་འ
བྲས་པའི་བསྐྱེད་དོ། །དེ་སྟེ་བསྐྱེད་དུ་ཟིན་ན་དངོས་

པོ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པའི་འབྲས་བུ་མི་འདྲ་བར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་བྱེད་པ་མེད་པར་འགྱུར་ན་རྒྱུ་དང་འ
བྲས་བུའི་བྱེད་པ་ཀྱང་མཐོང་དོ། །གལ་ཏེ་དེ་དག་

གི་མི་རྟག་པ་ཉིད་དངོས་པོ་ཡིན་ན་ནི་བྱུང་དང་། རྒྱུ་འདི་ངོ་བོ་དང་། མཚན་ཉིད་དུ་སྤྱང་བར་འགྱུར་རོ། །དངོས་པོ་གཅིག་
གམ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དུ་རྫོགས་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །

{@220B} བྱུང་པའི་རྒྱུ་དང་དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་དུ་སྤྱང་བའི་སྱིར་མི་རྟག་པ་བདག་ཉིད་མི་རྟག་པར་འགྱུར་རོ། །མི་
རྟག་པ་ཉིད་མི་རྟག་པས་ན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རྟག་པར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། རྟག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །

དེ་སྟེ་མི་རྟག་པ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་དུ་སོང་བ་ཡིན་ན་ནི། དེའི་སྱིར་དུས་གསུམ་དུ་སྤྱང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་
གང་འདས་པའི་གཞུགས་ནི་དེ་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་ཞིག་གོ།

ཁ་འོངས་པ་འང་གཟུགས་མི་སྐྱེ་བའི་སྤྱིར་མ་སྐྱེས་པ་ལོ། །ད་ལྟར་ཡང་གཟུགས་དང་མཚན་ཉིད་ཐ་མི་དད་དེ། གཟུགས་
ནི་འབྲུང་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་གནས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གོ།

འབྲུང་རྣམས་ཀྱི་འབྲུང་བ་ལས་གྲུར་པའི་རང་བཞིན་ནི་མི་འཇིག་གོ། །ལྷ་སྟེགས་བྱེད་གཅིག་དང་ཐ་དད་པ་སྤངས་པའི་
སྤྱིར་འབྲུང་བ་རྣམས་ཀྱི་འབྲུང་བ་ལས་གྲུར་པའི་རང་བཞིན་ནི་མི་

འཇིག་གོ། །ལྷ་སྟེགས་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྲུང་བ་ཐམས་ཅད་ནི་མི་འཇིག་པའི་སྤྱིར་སྲིད་པ་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་འ
བྲུང་བ་དང་འབྲུང་བ་ལས་གྲུར་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་སྐྱེ་

བ་དང་། གནས་པ་དང་། འགྲུར་བར་གདགས་སོ། །གང་ལ་ལྷ་སྟེགས་བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་བརྟག་པ་འབྲུང་
བ་དང་། འབྲུང་བ་ལས་གྲུར་པ་དང་། ཐ་དད་པའི་མི་

རྟག་པ་གཞན་གང་ཡོད། འབྲུང་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་མཚན་ཉིད་མི་འཇིག་པས་ན་འཇུག་པ་འང་མེད། ལྷོག་པ་འང་མེད་དོ།
འདི་ལ་རབ་ཏུ་རྩོམ་པ་ལས་ལྷོག་པ་མི་རྟག་པ་ཉིད་

{@221A} ཟླ། །ཅུས་བྱ་བ་ནི་འབྲུང་བ་རྣམས་འབྲུང་བ་གཞན་མི་རྩོམ་མོ། །པན་ཚུན་མི་མཐུན་པའི་རང་གི་མཚན་
ཉིད་པས་ན་བྱེ་བྲག་མི་རྩོམ་མོ། །དེ་དག་དེའི་བྱེ་བྲག་

མེད་པ་དང་། ཡང་མི་རྩོམ་པ་དང་། རྣམ་པ་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་སྤྱིར་མི་རྩོམ་པ་ལ་མི་རྟག་པའི་སྤྱིར་འགྲུར་རོ། །དེ་ལ་
དབྱིབས་རྣམ་པར་ལྷོག་པའི་མི་རྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་

འདི་ལྟ་སྟེ། འབྲུང་བ་དང་འབྲུང་བ་ལས་གྲུར་པ་རབ་ཏུ་འཇིག་པའི་བར་དུ་མི་འགྲུར་རོ། །སློབ་གྲོས་ཆེན་པོ། རབ་ཏུ་འཇིག་
པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པ་སྤོམ་པའི་བར་དུ་རབ་ཏུ་འབྱེད་

ཅིང་ཡོངས་སུ་རྟོག་པོ། །འཇིག་པ་ནི་འབྲུང་བ་དང་། འབྲུང་བ་ལས་གྲུར་པ་འི་དབྱིབས་གཞན་དུ་མཐོང་བ་འི་སྲིད་རིང་
ལྷུང་མི་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། འབྲུང་བ་རྣམས་

འཇིག་པ་འི་སྲིད་རྒྱལ་ལྗོངས་འབྲུང་བ་རྣམས་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དབྱིབས་རྣམས་ལ་ལྷོག་པར་ལྷ་བས་གྲངས་ཅན་གྱི་སྐྱེ་བར་
ལྷུང་པོ། །དེ་ལ་དབྱིབས་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཅེས་

བྱ་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ལྷ་ལ་གཟུགས་ཉིད་མི་རྟག་པ་དེ་ལ་དབྱིབས་ཉིད་མི་རྟག་པ་ཉིད་དེ་འབྲུང་བ་རྣམས་ཀྱི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་
སྟེ་འབྲུང་བ་རྣམས་མི་རྟག་པ་ཉིད་ན་ནི་འཇིག་

རྟོག་གྲོ་དཔ་མེད་པར་འགྲུར་པོ། །འཇིག་རྟོག་གྲོ་དཔ་མེད་པ་ན་ནི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཚིག་ཅིང་དང་། ཡང་རང་གི་
མཚོན་ཉིད་ཡང་སྐྱེ་བ་མཐོང་བ་འི་སྲིད་འཇིག་

{@221B} རྟོག་རྒྱུད་པ་ན་པ་འི་ལྷ་བར་ལྷུང་བར་འགྲུར་པོ། །དེ་ལ་འགྲུར་བ་འི་མི་རྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ལ་
ཟུགས་གཞན་དུ་འགྲུར་བ་མཐོང་བ་སྟེ། འབྲུང་བ་རྣམས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གསེར་

གྱི་དབྱིབས་དང་། རྒྱུན་འགྲུར་བ་མཐོང་བ་བཞིན་ཏེ། གསེར་ནི་གསེར་གྱི་དངོས་པོ་ལས་གཞན་ཞིག་པ་མེད་མོད་གྱི། རྒྱུན་
གྱི་དབྱིབས་ཞིག་པ་ཡིན་ནོ། །གང་རྣམས་ལ་འགྲུར་བ་

ལྷུང་བ་དེ་ལ་སོགས་པ་གཞན་དག་ཏུ་དེ་ལ་སོགས་པ་འི་རྣམས་སུ་སྟེགས་བྱེད་རྣམས་མི་རྟག་པར་ལྷ་བ་ལ་རྣམས་པར་
རྟོག་པོ། །འབྲུང་བ་རྣམས་ནི་མེས་བསྟེན་གསུང་རང་གི་མཚོན་

ཉིད་ཡིན་པ་འི་སྲིད། གཅིག་གིས་གཅིག་མི་ཚིག་པོ། །སློ་གྲོས་ཚེན་པོ། རང་གི་མཚོན་ཉིད་མེད་པར་གྲུར་པས་འབྲུང་བ་
དང་། འབྲུང་བ་ལས་གྲུར་བ་འི་དངོས་པོ་ཚད་པར་འགྲུར་

རོད། །སློབ་ཆེན་ལོ། རའི་ཞི་རྟལ་པ་འང་མ་ཡིན། མི་རྟལ་པ་འང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅི་ལྟར་ཞེ་ན། སྤྱི་རྒྱུ་དངོས་པོ་
ཁས་མི་ལེན་པ་དང་། སྤྱི་པ་གསུམ་སེམས་ཙམ་དུ་

བསྟན་པ་དང་། མཚན་ཉིད་སྣ་ཚོ་གསུམ་མ་བསྟན་པའི་སྤྱི་རོ། །འབྲུང་བ་ཚེན་པོའི་གནས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཞི་འཇུག་པ་འང་མེད་
ལྷོག་པ་འང་མེད་དོ། །འབྲུང་བ་དང་འབྲུང་བ་ལས་ཀྱང་

པ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་སུ་མི་འཇུག་སྟེ། གཟུང་བ་དང་། འཛིན་པའི་མཚན་ཉིད་མེད་པ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་འཇུག་
པ་གཉིས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་། སྤྱི་རོལ་གྱི་

{@222A} ཟླ། །དངོས་པོ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པར་ལྟ་བུ་དང་བྲལ་བ་དང་། རང་གི་སེམས་ཙམ་དུ་ཁོང་དུ་ཚུད་པའི་
སྤྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་རྟོག་པའི་མཛོན་པར་འདུ་

བྱེད་པས་འཇུག་གི་མཛོན་པར་འདུ་མ་བྱས་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །སེམས་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། དངོས་པོ་དང་། དངོས་
པོ་མེད་པ་དང་བྲལ་ཞིང་རང་གི་སེམས་

སྣང་བ་ཙམ་དུ་ཁོང་དུ་ཚུད་པའི་སྤྱི་ར། འཇིག་རྟེན་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་
མཚོག་གི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ནི་རྟལ་པ་ཉིད་ཀྱང་

མ་ཡིན། མི་རྟལ་པ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། །རང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཁོང་དུ་མ་ཚུད་པའི་སྤྱི་རྟལ་བ་རྣམ་པ་མཐའ་གཉིས་སུ་
སྤྱི་རྒྱུ་པའི་བསམ་པས་སྤྱི་རྟལ་སྤྱི་རྟལ་གྱི་

སྤྱི་རྟལ་སྤྱི་རྟལ་མ་གྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་མི་རྟལ་པ་ཉིད་དུ་རྟོག་གོ། །སྤྱི་རྟལ་ཆེན་པོ། ལུ་སྟེགས་བྱེད་ཐམས་ཅད་དང་། འཇིག་རྟེན་
པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དང་། འཇིག་

རྟོག་ལས་འདས་པའི་མཚོགས་གི་ཚོགས་ཏུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ།
བྱིས་པ་ལྟ་བུའི་སེམས་འོ་སྐྱོ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་ཁོང་།

དུ་མི་ཚུད་དོ། །དེ་ལ་འདི་རྒྱུད་ཅེས་བྱ་སྟེ། རབ་ཏུ་རྩོམ་པ་རྣམས་ལྟོག་དང་། །དབྱིབས་ཀྱི་རྣམ་པ་གཞན་གྱུར་དང་། །ཤ
ཟུགས་དང་དངོས་པོ་མི་རྟག་པར། །ལུ་སྟེགས་ཅན་།

{@222B} རྣམས་སྐྱེས་ཤིང་རྟོག་ །འབྱུང་བ་འབྱུང་བས་ཉིད་གནས་པས། །དངོས་པོ་རྣམས་ལ་འཇིག་པ་མེད། །ལྟ་བ་སྣ་
ཚོགས་བྱིང་བས་ན། །ལུ་སྟེགས་ཅན་དག་མི་རྟོག་གོ། །ལུ་

སྟེགས་ཅན་དག་གང་ལ་ཡང་། །འཇིག་པ་མེད་ཅིང་འབྱུང་བའང་མེད། །འབྱུང་བ་འབྱུང་བའི་དངོས་རྟག་ན། །ཅི་ལ་མི་
རྟག་ཉིད་དུ་རྟོག་ །འདི་དག་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅམ་།

སྟེ། །ཤུལ་དང་འཇིག་པའི་དངོས་པོར་ནི། །རྣམ་པ་གཉིས་སུ་སེམས་འཇུག་སྟེ། །བདག་དང་བདག་གི་ཡོང་མེད་དོ།
།ཚངས་ལ་སོགས་པ་གནས་ཀྱི་བར། །སེམས་ཅམ་།

དུ་ནིངས་བཤད་དོ། །སེམས་ཅམ་པོ་ནི་མ་རྟོགས་པར། །ཅངས་ལ་སོགས་པ་འགྲུབ་པ་མིན། །ལྟར་ག་ཤེགས་པ་ལས། །མི་
རྟག་པའི་ལེའུ་སྟེགས་སུ་མ་པོ། །།

དེ་ནས་ཡང་བྱུང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་སྐྱོ་གོས་ཚེན་པོས་བཅོམ་ལྟན་འདས་ལ་འདི་རྒྱུད་ཅེས་གསོལ་དོ།
།འགོག་པའི་གོ་རིམས་ཀྱི་མཚན་སྐྱུར་བའི་མཚན་།

ཉིད་ལ་མཁས་པ་གང་གིས་བདག་དང་། །བྱུང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་གཞན་རྣམས་འགོག་པའི་བདེ་བ་
ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་སྐྱེར་རྫོངས་པར་མི་འགྲུར་།

ཞིང་ཉམ་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། ལུ་སྟེགས་བྱེད་རྣམས་ཚོངས་པར་མི་ལྟུང་བར་འགྱུར་བ་བྱུང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་དང་། ཉམ་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་

{@223A} ལྷོ། །ཀྱི་འགོག་པའི་གོ་རིམས་ཀྱི་མཚན་སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བདག་ལ་
བཤད་དུ་གསོལ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་

བཀའ་སྩལ་པ། སློ་གྲོས་ཚེད་པོ། །ལྷོ་ལྷོ་ལེགས་པར་ཉོན་ལ་ཡིད་ལ་གཟུང་ཞིག་དང་ངས་སྤྱོད་ལ་བཤད་དོ། །ལེགས་སོ།
།བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་གསོལ་ནས་

བྱུང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེད་པོ་སློ་གྲོས་ཚེད་པོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་སྐྱར་ཉམ་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་
ཀྱིས་དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏེ། །སློ་

གྲོས་ཚེད་པོ། ས་དུག་ནས་བཟུང་སྟེ། བྱུང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེད་པོ་རྣམས་དང་། ཉམ་ཐོས་དང་། རང་སངས་
རྒྱས་རྣམས་འགོག་པའ་ལ་སྟོམས་པར་

འཇུག་སྟེ། ས་བདུན་ལ་ནི་སེམས་སྐད་ཅིག་སེམས་སྐད་ཅིག་ལ་བྱུང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེད་པོ་རྣམས་དངོས་
པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བསལ་བས་

སྟོམས་པར་འཇུག་སྟེ། ཉམ་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་མ་ཡིན་མོ། །ཉམ་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དེ་དག་གི་འ
གོག་པའ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ནི་མངོན་

པར་འདུ་བྱེད་པ་ཅན་གྱི་བཟུང་བ་དང་། འཇོན་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་ལྟུང་བའོ། །དེ་བས་ན་དེ་དག་གི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐོབ་
པ་བྱེད་པ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། ལྷོ་ཚོགས་

{@223B} གྱི་མཚོན་ཉིད་མེད་པར་གྱུར་ན་མི་རུང་བས་ས་བདུན་ལ་ནི་སེམས་སྐད་ཅིག་སེམས་སྐད་ཅིག་ལ་སྟོམས་
པར་འཇུག་གོ་ཚོས་ཐམས་ཅད་གྱི་དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བའི་རང་གི་མཚོན་

ཉིད་ཁོང་དུ་མ་ཚུད་པས་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ཡིན་ཀོ། །དེ་བས་ན་ས་བདུན་ལ་ནི་གང་གིས་སྟོམས་པར་འཇུག་པར་འགྱུར་
བའི་སེམས་སྐད་ཅིག་སེམས་སྐད་ཅིག་ལ་སྟོམས་

པར་འཇུག་པར་འཇུག་པ་མཁས་པ་མེད་དོ། །སློ་གྲོས་ཚེན་པོ། ས་བརྒྱད་ལ་ནི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དང་། ཉན་
ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སེམས་དང་། ཡིད་དང་།

ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་འདྲུ་ཤེས་ལྡོག་པར་འགྱུར་རོ། །ས་དང་པོ་དང་། ས་དྲུག་ལ་ནི་ཁམས་
གསུམ་པ་སེམས་དང་། ཡིད་དང་། ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་

ཤེས་པ་ཅོམ་སྟེ། བདག་དང་བདག་གི་མེད་པ་རང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལས་བྱུང་བ་སྤྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོའི་མཚོན་ཉིད་སྣ་
ཚོ་གསུ་སྤྱད་བ་མ་ཡིན་པར་མངོན་པར་རྗེས་སུ་མཐོང་

རོ། །ཤེས་པ་དུ་ནི་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་སེམས་ཉིད་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་དངོས་པོར་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་འགྱུར་ཏེ།
ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་སློས་པའི་གནས་ངན་ལེན་གྱི་

བག་ཚགས་ཀྱིས་བསྐྱོས་པ་རྣམས་ཀྱི་མི་ཤེས་པས་ཁོང་དུ་མི་ཚུད་དོ། །སློ་གྲོས་ཚེན་པོ། ས་བརྒྱད་ལ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་། རང་
སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་

{@224A} ཟླ། །གྱི་ཐུང་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་གང་གིས་ཡོངས་སུ་ཐུང་ལས་
མི་འདའ་བར་ཉིང་ལེ་འཛིན་གྱི་སངས་རྒྱས་རྣམས་

གྱིས་ཉིང་ལོ་འཛིན་གྱི་བདེ་བ་དེ་ལས་རྣམ་པར་འཛིན་ཏོ། །གལ་ཏེ་མ་བཟུང་དུ་ཟིན་ན་དེ་བཞིན་གཤམ་ཞེས་པའི་ས་ཡོངས་སུ་
མ་བསྐྱེད་པའི་སྤྱིར། སེམས་ཅན་གྱི་བྱ་བ་འདྲ་

རྒྱུ་ཆད་པར་འགྱུར། དེ་བཞིན་གཤམ་ཞེས་པའི་རིགས་ཀྱི་གཏུང་ཡང་ཆད་པར་འགྱུར་བས་ན། སངས་རྒྱལ་བཙུན་ལྷན་འ
དས་དེ་དག་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཆེ་བ་ཉིད་བསམ་གྱིས་

མི་ལྷུང་པའང་སྟོན་ཏེ། དེའི་སྤྱིར་དེ་དག་ཡོངས་སུ་ལྷུང་ན་ལས་མི་འདའོ། །ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་ཉིང་
ལོ་འཛིན་གྱི་བདེ་བས་འཕྲོགས་པར་འགྱུར་

ཏེ། དེ་བས་ན་དེ་དག་ཀྱི་དེ་ལ་ལྷུང་ན་ལས་འདྲ་བའི་སྤྱིར་འགྱུར་རོ། །སྤྱོད་ཐོས་ཆེན་པོ། ས་བདུན་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་རང་དངོས་འཛིན་

ཉིད་མི་ཞེས་ཞིང་སའི་གོ་རིམས་དང་། མཚོན་སྤྱིར་བའི་མཁས་པས་ལུ་སྟེགས་བྱེད་ཀྱི་ལྟ་བུ་དང་ལམ་དུ་སོང་ན་མི་
རུང་ངོ་ཞེས་སེམས་དང་། ཡིད་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་

པར་ཞེས་པའི་མཚོན་ཉིད་འདྲིས་པར་བྱ་བ་ལ་མཁས་པ་དང་། བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པ་དང་། ཆོས་དང་། གང་ཟེག་
ལ་བདག་མེད་པ་དང་། འཇུག་པ་དང་། ལྷོག་

{@224B} པ་དང་། རང་དངོས་འཛིན་ཉིད་ལ་འདྲིས་པར་བྱ་བ་དང་། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་རྣམས་པར་གདོན་མི་
ཟ་བ་ལ་མཁས་པ་དང་། དབང་ལ་ཆགས་པའི་བདེ་བ་དང་། སའི་

གོ་རིམས་ལ་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྟེགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་པར་དབྱེ་བ་ངས་བྱས་སོ། །དེའི་སྤྱིར་སའི་གོ་རིམས་
རྣམས་པར་བཞག་པ་བྱས་ཏེ། སྤྱོད་ཐོས་ཆེན་པོ། འདི་ལ་

གང་ཡང་འཇུག་པའམ་ལྡོག་པ་མེད་དོ། །གཞན་དུ་ཉན་ལྟ་སྟེ། སའི་གོ་རིམ་ས་དང་། མཚམས་སྐྱར་པ་ཁམས་གསུམ་པ་
སྣ་ཚོ་གསུ་བཏགས་པ་འདི་ནི་རང་གི་སེམས་སྣང་།

བ་ཙམ་སྟེ། བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཁོང་དུ་མ་ཚུད་དོ། །བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཁོང་དུ་མ་ཚུད་པས་ཁམས་གསུམ་པ་སྣ་ཚོ་གསུ་
བཏགས་པ་འདི་ནི་སའི་གོ་རིམ་གྱི་མཚམས་སྐྱར་བ་།

བསྟན་པ་དང་། ར་དང་སངས་རྒྱས་དེ་དག་གིས་རྣམ་པར་བཞག་གོ། །གཞན་ཡང་། སློ་གྲོས་ཚེ་ལོ། ཉན་ཐོས་དང་། རང་
སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ས་བརྒྱད་།

ལ་འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་བདེ་བའི་ཚུལ་པས་ཚུལ་ཏེ། རང་གི་སེམས་སྣང་བ་ཙམ་ལ་མི་མཁའས་པས་རང་
དང་། འི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱིབ་པའི་བག་ཆགས་དང་།

གང་ཟག་དང་ཚོས་ལ་བདག་མེད་པར་འཛིན་པའི་ལྟ་བར་ལྟུང་བས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དེ་ལ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་མོས་པའི་
སློང་འགྲུང་ཏེ། རབ་ཏུ་དབེན་པའི་ཚོས་ལ་མོས་།

{@225A} ཟླ། །པའི་སློ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །སློ་གྲོས་ཚེ་ལོ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་འགོག་པའི་ཉིང་འཛིན་
གྱི་བདེ་བའི་སློ་མཐོང་ནས་སློན་གྱི་སློན་ལམ་དང་།

སླིང་བརྩེ་བ་དང་། སླིང་རྗེ་དང་ལྷན་ཞིང་མཐར་ཐུག་པའི་གནས་ཀྱི་འཇུག་པ་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ཞེས་པས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་
ལས་མི་འདའ་སྟེ། དེ་དག་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་།

པར་མི་འཇུག་པས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའང་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གི་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་རྣམ་པར་
འོག་གོ། །ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་སེམས་ཙམ་དུ་།

ཁོང་དུ་ཚུད་པས་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་འཇུག་ཀྱང་སེམས་དང་། ཡིད་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། སྤྱོད་ལ་གྱི་
དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་མཚན་ཉིད་ལ་མངོན་པར་

ཆགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཚེས་ཀྱི་སྤྱིར་མི་འཇུག་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་
ག་ཤེས་པའི་བདག་གི་སེམས་རང་གིས་ཁོང་དུ་ཚུད་

པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་ཡེ་ཤེས་སྡོན་དུ་འགོ་བས་སྐྱེས་བུ་མི་ལམ་ན་ཚུ་བོ་ལས་ཀྱི་ལམ་བཟོན་དུ་འཇུག་གོ། འདི་ལྟ་སྟེ། སྤྱོད་པས་
ཆེན་པོ། ལ་ལ་ཉལ་བའི་མི་ལམ་ན་འབད་པ་དང་།

བརྩོན་པ་ཆེན་པོས་ཚུ་ཆེན་པོ་ལ་བདག་ཉིད་ཀྱི་ལམ་བཟོན་ལ་སངས་ལ་སྐྱོད་ཏེ། །སངས་ལ་ཅི་འདི་བདེན་ཞུ་འོན་ཏེ་
རྩལ་སྤྲོས་དུ་རྟོག་གོ། འདི་ལྟར་འདི་ནི་བདེན་

{@225B} པའང་མ་ཡིན། རྩལ་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་མཐོང་བ་དང་། ཐོས་པ་དང་། བྱེ་བྲག་སྤྱེད་པ་དང་། རྣམ་
པར་རིག་པ་དང་། སྤྱོད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བག་ཆགས་སྣ་ཚོ་གསལ་

གྱི་གཟུགས་དང་། དབྱིབས་སུ་ལྷུང་བ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པ་དང་མེད་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡོངས་སུ་སྤངས་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་
པར་ཤེས་པས་སྤྱོད་པའི་མི་ལམ་ན་སྤྲང་བ་མཐོང་ངོ་སྟེ།

མོ། །དེ་བས་ན། སྤྱོད་པ་ཆེན་པོ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ས་
བརྒྱུད་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་འཇུག་པར་མཐོང་བ་དང་།

ས་དང་པོ་ནས་བདུན་དུ་འཕོ་བ་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་། སྤྱི་མ་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་དང་མཚུངས་
པས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་བརྩོན་པ་དང་། གཟུང་བ་

དང་འཇོག་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྒྱ་བ་མཐོང་ནས་སངས་
རྒྱལ་གྱི་ཚེས་རྣམས་ལ་རབ་ཏུ་སྦྱོར་རོ། །སློབ་གྲོགས་ཚེན་

པོ། འདི་ནི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་སྤྱིར་ཁོང་དུ་མ་ཚུད་པ་ཁོང་དུ་ཚུད་པར་བྱ་བའི་སྦྱོར་
བ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་འཇིག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །སེམས་དང་

ཡིད་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པར་གྱུར་པས་མི་སྦྱོ་བའི་ཚེས་ལ་བཟོད་
པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། སློབ་གྲོགས་ཚེན་པོ། ལྷུང་བ་

{@226A} ཟླ། །མེད་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པས་དབེན་པའི་ཚེས་བསྐྱེད་པའི་སྤྱིར་དོན་དམ་པ་འདི་ལ་གོ་རིམས་དང་། གོ་
རིམས་ཀྱི་མཚམས་སྦྱར་བ་མེད་དོ། །དེ་ལ་འདི་

སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། སེམས་ཅོམ་དང་ནི་སྣང་མེད་དང་། །སངས་རྒྱལ་ས་དང་གནས་རྣམས་ནི། །དེ་དག་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་
བཤད། །འཆད་ཅིང་འཆད་པར་འགྱུར་བའོ། །

ས་བདུན་དག་ནི་སེམས་ཡིན་ཏེ། །འདི་ལ་སྣང་མེད་བརྒྱད་པའོ། །འདིར་ནི་ས་གཉིས་གནས་ཡིན་ཏེ། ས་གཞན་ངའི་རང་
བཞིན་ནོ། །བདག་དང་སོ་སོ་རང་རིག་པ། །ས་

འདི་ངའི་རང་བཞིན་ཏེ། །དབང་ཕྱུག་ཚེན་པོའི་གནས་ཀྱི་མཚོན། །འོག་མིན་ཤིང་རྒྱ་རྣམ་པར་མཛོལ། །མེ་ཡི་ཇི་ལྟ་དེ་
བཞིན་དུ། །དེ་ཡི་འོད་ཟེར་སྣ་ཚོགས་པ། །ཡིད་

འོང་ནི་བར་བཏུ་འབྱུང་། །དེ་དག་སྤིད་གསུམ་སྤྱུལ་པར་བྱེད། །སྤིད་པ་གསུམ་པོ་ཁ་ཅིག་སྤྱུལ། །ཁ་ཅིག་སྤྱུལ་སྤྱུལ་པ་
སྟེ། །དེར་ནི་ཐེག་པ་རྣམས་སྟོན་པ། །དེ་ནི་ངའི་

རང་བཞིན་ས། །བརྩེ་པོ་ལོ་ལོ་ལོ། །དང་པོ་ལོ་ལོ་ལོ། །དགུ་པོ་ལོ་ལོ་ལོ། །བརྩེ་པོ་ལོ་ལོ་ལོ། །བརྩེ་པོ་ལོ་ལོ་ལོ།
བརྩེ་པོ་ལོ་ལོ་ལོ། །གཉིས་པོ་ལོ་ལོ་ལོ།

ཡིན། །བཞི་པོ་ལོ་ལོ་ལོ། །གསུམ་པོ་ལོ་ལོ་ལོ། །སྒྲིལ་མེད་པ་ལ་རིམ་ཅི་ཡོད། །མཛོན་པར་རྫོགས་པར་
འཁྲུག་སྟེ་བཞི་བའོ། །།དེ་ནས་

{@226B} ཡང་བྱང་རྒྱུ་མེད་པའི་སངས་རྒྱུ་མེད་པའི་ཆོས་སྐྱོ་སྐྱོ་ཆོས་པོ་ལོ་ལོ་ལོ། །ལྷན་འདས་ལ་འདི་རྒྱུ་ལེས་
གསོལ་ཏེ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་

པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་མེད་པའི་སྐྱོ་སྐྱོ་ཆོས་པོ་ལོ་ལོ་ལོ། །ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ།
སྐྱོ་སྐྱོ་ཆོས་པོ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལོ་ལོ་ལོ།

པའང་མ་ཡིན། །མི་རྟག་པའང་མ་ཡིན་ཞོ། །དེ་ཅི་ལི་ཕྱིར་ཞེ་ན། །འདི་ལྟ་སྟེ། །གཉིས་ཀར་ཡང་ཉེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།
།སྐྱོ་སྐྱོ་ཆོས་པོ། །གཉིས་ཀར་ཡང་ཉེས་པར་འགྱུར་

བཞི་རྟག་ཏུ་ཟིན་ཞེ་སྟེ་ལྷན་འདས་ལོ། །སྐྱོ་སྐྱོ་ཆོས་པོ། །ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པའི་སྐྱོ་སྐྱོ་ཆོས་པོ།
དེ་བས་ན་མ་བྱས་པ་རྟག་པའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་

ཞེ་རྟག་པའང་མ་ཡིན་ཞོ། །མི་རྟག་ཞེ་བྱས་པ་མི་རྟག་པར་འགྱུར་རོ། །ལུང་པོ་དང་། མཚན་དང་། མཚན་གྱི་གཞི་མེད་པར་
འཁྲུག་སྟེ་ལུང་པོ་ཞིག་པས་ཆད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་

བཞིན་གཤེགས་པ་ལོ་ལོ་ལོ། །སྐྱོ་སྐྱོ་ཆོས་པོ། །བྱས་པ་མེད་པའི་ལོ་ལོ་ལོ། །རྩ་མ་དང་། རས་དང་།
རེ་ལྟེ་དང་། ལྷ་དང་། འཛིན་དང་། སྤྱི་བཞིན་

དུ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མི་རྟག་པར་འགྱུར་རོ། །བྱས་པའི་སྤྱིར་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱང་དོན་མེད་
པར་འགྱུར་རོ། །བྱེ་བྲག་གི་གཏན་ཚིགས་མེད་པས་ན་བྱིས་

{@227A} ཨྱ། །པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤམ་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན། སློ་བྱོལ་ཚེན་པོ། དེ་བཞིན་
གཤམ་ཤེས་པ་ནི་རྟག་པར་མ་ཡིན། མི་

རྟག་པར་མ་ཡིན་མོ། །གཞན་ཡང་། སློ་བྱོལ་ཚེན་པོ། དེ་བཞིན་གཤམ་ཤེས་པ་ནི་རྟག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཅི་འདྲི་ཞུར་ཞེ་ན། བཅ་
མཁའ་བཞིན་དུ་ཚོགས་དོན་མེད་པར་གྱུར་

པའི་སྤྱིར་ཏེ། །འདི་ལྟ་སྟེ། སློ་བྱོལ་ཚེན་པོ། བཅ་མཁའ་ནི་རྟག་པར་མ་ཡིན། མི་རྟག་པར་མ་ཡིན་ཏེ། རྟག་པ་དང་། མི་
རྟག་པ་སྤངས་པས་གཅིག་པ་དང་། ཐ་དད་པ་

དང་། གཉིས་ཀ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་དང་། རྟག་པ་དང་། མི་རྟག་པའི་ཉེས་པས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་མོ། །གཞན་
ཡང་། སློ་བྱོལ་ཚེན་པོ། སླེ་བ་མེད་པ་རྟག་

པས་རི་བོང་དང་། རྟ་དང་། བོང་བུ་དང་། རྩོམ་དང་། སྤལ་པ་དང་། སྤལ་དང་། བྱ་དང་། ཉལ་ར་དང་མཚུངས་པར་འགྱུར་ཏེ།
སླེ་བ་མེད་པ་རྟག་པར་འགྱུར་པའི་སྤྱིར་

དེ་བཞིན་གཤམ་ཤེས་པ་ནི་རྟག་པར་མ་ཡིན་མོ། །གཞན་ཡང་། སློ་བྱོལ་ཚེན་པོ། རྣམ་གྲངས་གང་གིས་དེ་བཞིན་གཤམ་ཤེས་
པ་རྟག་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་གྲངས་ཀྱང་ཡོད་དོ། །

དེ་ཅི་འདྲི་ཞུར་ཞེ་ན། །འདི་ལྟ་སྟེ། མངོན་པར་རྟོགས་པ་སྤྲུགས་སུ་ཚུད་པའི་ཡེ་ཤེས་རྟག་པས་ན་དེ་བཞིན་གཤམ་ཤེས་པ་ནི་རྟག་
པའོ། །སློ་བྱོལ་ཚེན་པོ། དེ་བཞིན་གཤམ་ཤེས་

{@227B} བཅའ་འཁམས་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་མདོན་པར་རྫོགས་པ་ཐུགས་སུ་ཚུད་པའི་
ཡེ་ཤེས་ནི་རྟོག་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་བྱུང་ཡང་རུང་། མ་བྱུང་

ཡང་རུང་སྟེ། ཉམ་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱལ་དང་། ལུ་སྟེགས་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མདོན་པར་རྫོགས་པ་རྣམས་ལ་ཚོས་
ཉིད་དང་། ཚོས་མི་འགྱུར་བ་ཉིད་དང་། ཚོས་གནས་པ་

ཉིད་འདི་ནི་འདུག་པ་སྟེ། ཉམ་མཁའ་ལ་ཉམ་ཚོས་གནས་པ་མི་འགྱུར་ན་བྱིས་བ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་ཉམ་ཚོས་ལྷན་ཅིག་
དོ། །སློབ་མོས་ཚེན་པོ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་

ཐུགས་སུ་ཚུད་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཤེས་རབ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་སྟེ། སློབ་མོས་ཚེན་པོ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་
སེམས་དང་། ཡིད་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་

དང་། སྤང་བོ་དང་། ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཚེད་དང་། མ་རིག་པའི་བག་ཚགས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་པོ། །སློབ་མོས་ཚེན་
པོ། སྲིད་པ་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་ཡང་ག་པ་མ་

ཡིན་པར་རྣམ་པར་

[#DATA INCOMPLETE HERE]

ཀྱི། སློབ་མོས་ཚེན་པོ། འོན་ཀྱང་འདི་ནི་དཔེ་ཚམས་ཏུ་བྱས་པ་འདི་ཉིད་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ནི་གང་ག་འདི་སྤྱང་གི་
བྱེད་ལྟེན་དང་མཉམ་སྟེ། མི་རྟོག་རྣམས་ལྟོག་པས་

ནམ་ཉམ་ཞིང་མི་མཉམ་པ་མེད་དོ། །སློབ་མོས་ཚེན་པོ། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། གང་ག་འདི་སྤྱང་གི་བྱེད་རྣམས་ནི་ཉིད་དང་།

རུས་སྐལ་དང་། ཚུ་སྲིན་བྱིས་པ་གསོད་དང་། མི་དང་།

མ་ཉེ་དང་། སེང་གོ་དང་། ལྷ་དཔོ་དང་། རྟ་ལ་སོགས་པས་དགྲ་གས་ཀྱང་དགྲ་གས་སོ་ཞེ་འཇམ། མ་དགྲ་གས་སོ་ཞེས་མི་རྟོག་
།རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཅིང་དང་ལ་བྲི་མ་དང་བྲལ་ཏེ་རྣམ་

པར་རོག་པ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ། སློ་གྲོས་ཆེན་པོ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་། བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་
རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་བདག་གི་འཕགས་པ་སོ་སོར་དང་གི་ཡེ་ཤེས་

གི་གང་གའའི་རྣམ་གྲི་སྟོབས་དང་། དབའབ་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པའི་བྱེ་མ་རྣམས་བྱིས་པ་ལྷ་སྟོགས་བྱེད་པ་རོལ་རྟོལ་
བའི་ཕོ་བྲུ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དགྲ་གས་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་

{@237A} ལྷ། །རྣམས་ཀྱིས་རྫོན་གྱི་སྟོན་ལམ་བཏབ་པའི་ཕྱིར་མི་རྟོག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་སྟེ། བདེ་བའི་སྟོམས་པར་འ
རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་སེམས་

ཅན་རྣམས་ལ་མི་རྟོག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་གོ། །དེ་བས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་དག་ནི་མཇེའ་བ་དང་། ཁོང་ཁོ་བ་མེད་པའི་
ཕྱིར་གང་གའའི་རྣམ་གྲི་བྱེ་མ་དང་མཉམ་སྟེ་བྱེ་བྲལ་

མེད་དོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། སློ་གྲོས་ཆེན་པོ། གང་གའའི་རྣམ་གྲི་བྱེ་མ་རྣམས་ནི་སའི་མཚོན་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་བསྐྱལ་
པ་འཚོག་པ་ན་ས་ནི་བསྐྱེགས་ཀྱང་སའི་རང་བཞིན་

མི་འདོར་རོ། །སློ་གྲོས་ཆེན་པོ། མའི་ཁམས་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་ས་ནི་མི་འཚོག་སྟེ། གཞན་དུ་ན་བྱིས་པ་སོ་སོའི་རྒྱུ་བོ་
རྣམས་ལོག་པར་ལྷུང་བའི་སློས་འཚོག་པར་རྟོག་

མོད་ཀྱི། དེ་ནི་མའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བས་ན་མི་འཚོག་གོ། །དེ་བཞིན་དུ། སློ་གྲོས་ཆེན་པོ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་

གྲིསྒྲུའད་གངགའི་རློང་གི་བྱེ་མ་དང་མཉམ་སྡེ་

མི་འཇིགས་ལོ་འདི་ལྟ་སྟེ། རློ་གྲོས་ཆེན་པོ། གངགའི་རློང་གི་བྱེ་མ་རྣམས་ནི་ཚད་མེད་དེ། དེ་བཞིན་དུ། རློ་གྲོས་ཆེན་པོ། དེ་
བཞིན་གཤམ་གསལ་རྣམས་ཀྱི་འོད་ཟེར་སྣང་བ་

ཚད་མེད་པའང་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སློན་པར་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤམ་གསལ་རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱལ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་འཁོར་གྱིད་གྱིལ་འཁོར་དུ་གཏོང་དོ། །འདི་

{@237B} ལྟ་སྟེ། རློ་གྲོས་ཆེན་པོ། གངགའི་རློང་གི་བྱེ་མ་རྣམས་རང་བཞིན་གཞན་དུ་མི་ཚོམ་སྟེ། བྱེ་མ་རྣམས་ནི་བྱེ་
མའི་གནས་ཉིད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ། རློ་གྲོས་ཆེན་པོ། དེ་བཞིན་གཤམ་གསལ་

པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ནི་སྲིད་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འཇུག་པའི་རྒྱ་ཚད་པ་ཡིན་པས་
ན་འཁོར་བར་འཇུག་པའང་མེད། ལྷོག་པའང་མེད་དོ། །

འདི་ལྟ་སྟེ། རློ་གྲོས་ཆེན་པོ། གངགའི་རློང་གི་བྱེ་མ་རྣམས་ནི་ཕྱི་འདམ་མཛོན་པ་མེད་དེ། བསྐྱེད་ཀྱང་མཛོན་པ་མེད་དོ། །དེ་
བཞིན་དུ། རློ་གྲོས་ཆེན་པོ། ཚོས་ལ་ལུས་མེད་པའི་

ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤམ་གསལ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སློན་པར་བྱ་བའི་རྒྱུར་བས་མི་ཟད་མི་འཕེལ་ལོ། །རློ་
གྲོས་ཆེན་པོ། ཚོས་ནི་ལུས་མེད་དེ། ལུས་དང་ལྡན་པ་

ལ་ནི་འཇིགས་པ་ཡོད་ཀྱི་ལུས་དང་མི་ལྡན་པ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཞོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། རློ་གྲོས་ཆེན་པོ། གངགའི་རློང་གི་བྱེ་མ་རྣམས་
ནི་མར་དང་འབྲུ་མར་འདོད་པས་རབ་དུ་བཅོམ་ཀྱང་མར་དང་

འབྲུ་མར་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། རློ་གྲོས་ཆེན་པོ། དེ་བཞིན་གཤམ་གསལ་རྣམས་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་པ་དག་གིས་རབ་

དུ་གཟུང་གྲང་སྒྲིང་རྗེ་ཚེན་པོ་དང་ལྷན་པའི་སྲིད་དེ་

བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྲུང་ན་ལས་མ་འདས་ཀྱི་བར་དུ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་གི་རང་
གི་སྒྲོན་ལམ་གྱི་བདེ་བ་མི་འདོར་རོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། སློ་

{@238A} ལྟ། །སློམ་ཚེན་པོ། གང་གའི་གྲང་གི་བྱེ་མ་རྣམས་ནི་འབབ་པའི་རྒྱུ་དུ་མཐུན་པར་འབབ་སྟེ། ཚུ་མེད་པར་
ཞེ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ། སློ་སློམ་ཚེན་པོ། དེ་བཞིན་

གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་གྲང་སྲུང་ན་ལས་འདས་པ་འབབ་པའི་རྒྱུ་དུ་མཐུན་པར་འཇུག་སྟེ། དེའི་
སྲིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་གང་གའི་གྲང་

གི་བྱེ་མ་དང་མཉམ་ཞེས་བྱེད། །སློ་སློམ་ཚེན་པོ། འགྲོ་བའི་དོན་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་མི་འཇུག་གོ། །སློ་
སློམ་ཚེན་པོ། འཇུག་པ་ནི་འགྲོ་བའི་དོན་ཡིན་

ཏེ། སློ་སློམ་ཚེན་པོ། འཁོར་བའི་ཐོག་མའི་མཐའ་ཤེས་པ་འང་མེད་དེ། མི་ཤེས་ན་ཇི་ལྟར་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་བཤད། སློ་སློམ་
ཚེན་པོ། འགྲོ་བའི་དོན་ནི་ཚད་པ་ཡིན་ན།

བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རབ་དུ་མི་ཤེས་སོ། །སློ་སློམ་ཚེན་པོས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྷན་འདས། གཤེགས་པ་
ཅན་རྣམས་འཁོར་བའི་ཐོག་མའི་མཐའ་ཤེས་

པ་འང་མེད་ན། དེ་ཇི་ལྟར་སོག་ཆགས་རྣམས་ཐར་བར་ཤེས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་རྒྱུལ་པ། སློ་སློམ་ཚེན་པོ།
རང་གི་སེམས་སྤང་བ་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་ས་

སུ་ཤེས་པས་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཀྱི་སྒྲོས་པ། གནས་ངན་ལེན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་རྒྱུ་རྣམ་པར་འོག་

ཅིང་རང་གི་གནས་ཤིང་ཏུ་གྱུར་བ་ནི་ཐར་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱོ་

{@238B} རྒྱོ་ཆེན་པོ། འཛིག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་རྒྱོ་ཆེན་པོ། མཐའ་མེད་པའི་གཏམ་ནི་ཅིར་ཡང་
དགོས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རྒྱོ་ཆེན་པོ། མཐའ་མེད་པའི་མཐའ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་

རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རྣམ་གྲངས་ཏེ། འདི་ལ་རྒྱོ་ཡོངས་སུ་བརྟགས་ན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལས་སྤྱི་འཇམ་ནང་གི་སེམས་ཅན་
གཞན་གང་ཡང་མེད་དོ། །རྒྱོ་ཆེན་པོ། ཚོས་ཐམས་ཅད་

ནི་ཤེས་པ་དང་། ཤེས་པར་བྱ་བས་དབེན་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་རང་གི་སེམས་སྣང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡོངས་སུ་མི་
ཤེས་པའི་སྤྱིར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འཇུག་སྟེ། དེ་ཁོང་དུ་ཚུད་

པས་ལྡོག་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་འདི་རྣམ་ཅེས་བྱ་སྟེ། གང་གིས་གང་གྲུ་བྱེ་མཉམ་དུ། །འཛིག་མེད་ཚུལ་གྱི་མཐར་ཐུག་
པ། །འདྲེན་པར་བརྟུ་མཐོང་བ་ནི། །དེ་དག་འདྲེན་པ་མཐོང་

པའོ། །གང་གྲུ་བྱེ་མ་ཇི་བཞིན་དུ། །ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་སྤངས་ཏེ། །འབབ་སྤྱོད་མཐུན་ཞིང་རྟག་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་
སངས་རྒྱུས་སངས་རྒྱུས་ཉིད། །དེ་ནས་ཡང་བཅོམ་ལྡན་

འདས་ལ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྒྱོ་ཆེན་པོས་འདི་རྣམ་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས།
བདེ་བར་གཤེགས་པས་ཚོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་ཅིག་ཏུ་

འགྱུར་པས་འཛིག་པ་བདག་ལ་བཤད་དུ་གསོལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་
རྒྱུས་ཀྱིས་བདག་ལ་བཤད་དུ་གསོལ། བཅོམ་ལྡན་འདས།

{@239A} ཨྱ། །ཇི་ལྟར་ན་ཚོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་ཅིག་པ་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། རྒྱོ་ཆེན་

ཚེན་པོ། དེའི་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་ཉོན་ལ་ཡིད་

ལ་གཟུང་ཞིག་དང་ངས་སྤོད་ལ་བཤད་དོ། །ལེགས་སོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཞེས་གསོལ་ནས། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་
སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་སྤོ་གྲོས་ཚེན་པོ་བཅོམ་ལྷན་

འདས་ལ་སྐྱར་ཉན་པ་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྤྱུལ་ཏེ། །སྤོ་གྲོས་ཚེན་པོ། ཚོས་ཐམས་
ཅད། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། དགོ་བ་དང་།

མི་དགོ་བ་དང་། འདུས་བྱས་དང་། འདུས་མ་བྱས་དང་། འཇིག་རྟེན་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དང་། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་
མེད་པ་དང་། ཟག་པ་

དང་བཅས་པ་དང་། ཟག་པ་མེད་པ་དང་། ཟིན་པ་དང་། མ་ཟིན་པ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། །སྤོ་གྲོས་ཚེན་པོ། མདོར་ན་ཉེ་བར་ལེན་པའ་
ི་སྤང་པོ་ལྟ་སེམས་དང་། ཡིད་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་

པར་ཤེས་པའི་བག་ཚགས་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་ནི་སེམས་དང་། ཡིད་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བག་ཚགས་
རྒྱས་པའི་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྤྱོད་པོ་རྣམས་ཀྱིས་དགོ་བ་

དང་། མི་དགོ་བར་ཡོངས་སུ་བརྟགས་སོ། །སྤོ་གྲོས་ཚེན་པོ། ཉིང་ལེ་འཇོག་གི་བདེ་བ་དང་། ལྷོ་མས་པར་འཇུག་པ་རྣམས་ནི་
ཚོ་འདི་ལ་བདེ་བར་གནས་པའི་དངོས་པོས་འཕགས་

{@239B} པ་རྣམས་ཀྱི་དགོ་བ་ཟག་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱུང་། །སྤོ་གྲོས་ཚེན་པོ། ཡང་དགོ་བ་དང་། མི་དགོ་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ།
རྣམ་པར་ཤེས་པ་བརྒྱད་རྣམས་སོ། །བརྒྱད་གང་ཞེན། འདི་ལྟ་སྟེ།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བརྟགས་པ་དང་། ཡིད་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་

དང་། ལུ་སྟོགས་ཅན་གྱིས་བརྗོད་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་

འདུས་པ་ལྟ་རྒྱུ་ལས་སོ། །སློབ་ལོ་ཆེན་པོ། དེ་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདུས་པ་ལྟ་རྒྱུ་ལས་ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་
བཅས་པ་དགོ་བ་དང་། མི་དགོ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་ནས་

གཅིག་ཏུ་དབྱེ་བས་ཐ་དད་དུ་གྱུར་པ། རྒྱུད་གྱི་རྒྱུན་གྱིས་ལུས་ཐ་མི་དད་པ་འགྱུར་རོ། །བྱུང་ནས་ཀྱང་འཇིག་པར་འགྱུར་
རོ། །རང་གི་སེམས་སྤང་བ་མ་རྟོགས་པའི་སྤྱིར་འགགས་མ་

ཐག་ཏུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཞན་འབྱུང་སྟེ། དབྱིབས་བྱུང་གྱི་བྱེ་བྲག་འཇིག་པའི་ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབྱུང་རོ། །རྣམ་
པར་ཤེས་པ་འདུས་པ་ལྟ་དང་ལྟན་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་

ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྟ་སྟེ་མི་གནས་པ་དེ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཞེས་ངས་བཤད་རོ། །སློབ་ལོ་ཆེན་པོ། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིར་ཤོ་ཞེས་བསྟན་གསུངས་པ་

ཡིད་དང་ལྟན་ཅིག་པ་ནི། འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཟག་པ་མེད་པའི་བག་
ཆགས་ཀྱིས་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །བྱིས་པ་སོ་

{@240A} ལྟ། །མིའི་སློབ་པོ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཆགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་།
རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པ་འདི་མི་རྟོགས་སོ། །དེ་མ་

རྟོགས་པའི་སྤྱིར་ཆད་པར་ལྟ་བུས་འདུས་མ་བྱས་པའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱང་འཇིག་པར་བྱེད་རོ། །སློབ་ལོ་ཆེན་པོ། རྣམ་པར་
ཤེས་པ་འདུས་པ་ལྟ་རྒྱུ་ལས་ཞི་འཁོར་བའང་མ་ཡིན།

བདེ་བ་དང་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཚུངས་འཁོར་མ་ཡིན། ལྱུང་ན་ལས་འདད་པའི་རྒྱུ་འཁོར་མ་ཡིན་ནོ། །སློབ་ལོ་ཆེན་པོ། དེ་བཞིན་

གཤམ་པའི་སྒྲིབ་པའི་བཤེན་པ་དང་སྐྱུག་བསྐྱེད་མི་ཚྱོད་

བའི་རྒྱ་དང་བཅས་པ། བག་ཆགས་བཞི་དང་ལྷན་པས་འཇུག་ཅིང་སྤྲོག་སྟེ། བྱིས་པ་སྐྱད་ཅིག་མར་ལྟ་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་
པས་བསྐྱོས་པའི་སྤྱོ་ཚན་དག་གིས་ནི་མི་རྟོགས་སོ། །

སྤྱོ་གྲོས་ཆེན་པོ། གཞན་ཡང་གསེར་དང་། རྩོམ་དང་། རྒྱལ་བའི་རིང་སྐྱེལ་དང་། ཐོབ་པ་དང་ཁྱུད་པར་དག་ནི་མི་འཇིགས་པ་
ཡིན་ཏེ། སྤྱོ་གྲོས་ཆེན་པོ། གཤམ་ཏེ་མཛོན་པར་

རྟོགས་པ་འཐོབ་པ་སྐྱད་ཅིག་པ་ཡིན་ན་ནི། འཕགས་པ་རྣམས་འཕགས་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། འཕགས་པ་རྣམས་ནི་འ
ཕགས་པ་མ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །སྤྱོ་གྲོས་ཆེན་པོ།

གསེར་དང་། རྩོམ་ནི་བསྐྱེད་པར་གཞལ་གྱུར་དེ་བཞིན་འདུག་སྟེ། མི་འབྲི་མི་རྒྱུ་ན། བྱིས་པ་སྤྲེམ་པོ་དག་ཏུ་བཤེན་པ་ལ་
མི་མཁས་པ་དག་གིས་སྤྱི་ནང་གི་ཚོས་ཐམས་ཅད་

{@240B} སྐྱད་ཅིག་པའི་དོན་དུ་ཇི་ལྟར་བཟླ་ག། ཡང་སྤྱོ་གྲོས་ཆེན་པོས་གསོལ་པ། གང་ཡང་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་འ
དི་སྐྱད་དུ་ཕ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་དུག་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པར་བྱས་ན་སངས་རྒྱུས་

ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཀའ་སྤྱུལ་ཏེ། ཕ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་དེ་དག་གང་ལགས། ཇི་ལྟར་ན་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པར་འགྱུར།
བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། སྤྱོ་གྲོས་ཆེན་

པོ། ཕ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པའི་བྱེ་བྲག་ནི་འདི་གསུམ་སྟེ། གསུམ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འ
དས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་མཚོན་

གོ། སྤྱོ་གྲོས་ཆེན་པོ། དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པའི་བཤེན་པ་དང་། བཤེན་པའི་འཇིན་པ་ལ་མཛོན་པར་ཆགས་

ཤིང་ཞེན་པས་མཐའ་གཉིས་སུ་འཛིན་པ་སྲིད་པར་སྐྱེ་

བའི་གནས་སྒྲོ་ཚོགས་ཀྱི་ཕྱིར་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་འདོད་པ་དག་སྐྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྐྱེན་པ་ཡོངས་སུ་ཚོགས་
པར་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ། རྩོམ་སྐོས་ཆེན་པོ། བྱིས་པ་

རྣམས་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། བཟོད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། བསམ་གཏན་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྐྱེན་པ་ཡོངས་
སུ་ཚོགས་པར་བྱེད་དེ། ཚངས་པར་སྐྱེ་བར་བྱ་བའི་

ཕྱིར་མཛོན་པར་ཤེས་པ་དག་ཀྱང་མཛོན་པར་སྐྱབ་པོ། །དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྐྱེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་
བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བྱིས་པ་རྣམས་བདག་བདེ་བ་སྲུང་ན་ལས་འདས་པ་འདོད་པ་

{@241A} ལྟ། །བཞིན་དུ་ཉམ་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་སྲུང་ན་ལས་འདས་པ་འདོད་པར་སྐྱེད་པའི་བསམ་
པ་ཅན་རྣམས་སྐྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་རབ་

ཏུ་སྐྱེད་པའོ། །རྩོམ་སྐོས་ཆེན་པོ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་མཚོག་རྣམས་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཇིགས་པ་དཔའ་ཆེན་
པོ་རྣམས་འབྱོར་དམ་པ་ལ་རྣམས་འབྱོར་པ་

རྣམས་རང་གི་སེམས་སྣང་བ་ཅམ་དུ་འཛིན་པ་དང་། རང་གི་སེམས་གཉིས་སུ་རྟོགས་པ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་འཇུག་པ་
དང་། ལེན་པ་ལ་འཛིན་པ་མེད་པ་དང་།

རང་གི་སེམས་དང་། གཟུགས་ཀྱི་མཚོན་ཉིད་ལ་མཛོན་པར་མ་ཚགས་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་དང་། བདེ་
བའི་ཕྱིར་སྐྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྐྱེན་པ་འབྱུང་

བར་འགྲུར་རོ། །ཀུན་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པར་མི་འཇུག་པར་སྐྱོམ་པ་དེ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཏེ་ཕ་རོལ་ཏུ་སྐྱིན་

པའང་དེའོ། །གང་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་

ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དེ་ཉིད་མི་འཇུག་པར་བཟོད་པ་དེ་ནི་བཟོད་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པའོ། །བཙོན་འགྲུམ་གང་གིས་ནམ་གྱི་ཆ་སྟོན་དང་། བམ་གྱི་ཆ་སྟོན་

ལ་བཙོན་པར་བྱེད་ཅིང་རྣལ་འབྱོར་དང་མཐུན་པར་མཐོང་བས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བསྟོན་པའི་ཕྱིར་དེ་ནི་བཙོན་འགྲུམ་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པའོ། །གང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བསྟོན་ག

{@241B} པའི་ཕྱིར་སྤྲུག་གསུམ་ཅན་གྱི་ལྷ་རྣམས་འདས་པ་འཛིན་པར་མི་ལྟོང་བ་དེ་ནི་བསམ་གཏུན་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པའོ། །དེ་ལ་ཤེས་རབ་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པ་ནི་ནམ་རང་གི་སེམས་གྱི་རྣམ་པར་

རྟོག་པ་མེད་པ་དང་། སློང་རབ་ཏུ་འབྱེད་པའི་བར་དུ་རབ་ཏུ་སྦྱིན་མཐའ་གཉིས་སུ་མི་ལྟོང་ཞིང་གནས་གྱུར་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་མི་འཛིག་པས་བདག་གི་འཕགས་པའི་སེམས་རང་གིས་རིག་པ་

ཐོབ་པར་བྱའི་ཕྱིར་རབ་ཏུ་སྦྱོར་བ་དེ་ནི་ཤེས་རབ་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པའོ། །སློབ་གྲོས་ཆེན་པོ། དེ་དག་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པའི་དོན་ཏོ། །དེ་ལ་

འདི་རྒྱད་ཅེས་བྱ་སྟེ། སྟོང་པ་མི་རྟོག་རྒྱད་ཅིག་པར། །འདུས་བྱས་ལ་ནི་བྱིས་པ་རྟོག། །འབབ་ཆུ་མར་མེས་བོན་དཔེས། །རྒྱད་ཅིག་པ་ཡི་དོན་དུ་རྟོག། །བྱེད་པ་མེད་ཅིང་རྒྱད་ཅིག་པ། །

དཔེན་པ་བྱེད་པ་སྤངས་པ་དང་། །ཚོས་རྣམས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ནི། །རྒྱད་ཅིག་དོན་དུ་ངས་བཤད་དོ། །སྐྱིས་མ་ཐག་ཏུ་འཛིག་པར་ནི། །བྱིས་པ་རྣམས་ལ་འང་ང་མི་འཚད། །དངོས་པོ་རྣམས་

གྱི་རྣམ་རྟོག་པ། །བར་ཚད་མེད་པར་འགྲོ་བར་གཤོ། །སེམས་དེ་འབྱུང་བར་བྱེད་པ་ཡི། །རྒྱ་ནི་མ་རིག་དེ་ཡིན་ཏེ། །ཇི་སྲིད་

གཟུགས་དག་མི་ཤེས་པ། དེ་སྲིད་བར་དུ་དེ་གནས་ཅི།

ཞིག་པར་གྱུར་མ་ཐག་ཏུ་ཞི། སེམས་ནི་གཞན་རྣམས་རབ་འབྱུང་སྟེ། གཟུགས་ནི་དུས་སྲུ་མི་གནས་ན། ཅི་ལ་དམིགས་
ཏེ་འབྱུང་བར་འགྱུར། གང་ལས་གང་དུ་འཇུག་པ་ཡི། སེམས་

{@242A} ཟླ། ཞི་ལོག་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང། དེ་ནི་རབ་ཏུ་མ་གྲུབ་ན། ཇི་ལྟར་རྒྱུ་ཅིག་འཇིག་པར་རིག་རྣམས་འ
བྱོར་ཅན་གྱི་སྟོམས་འཇུག་དང། གསེར་དང་རྒྱལ་བའི་

རིང་བསྐལ་དང། འོད་སྣང་གནས་གྱི་གཞལ་མེད་ཁང། འཇིག་རྟེན་རྒྱ་ཡིས་འཇིག་པ་མེད། གནས་པ་རྣམས་དང་ཐོས་
པའི་ཚོས། སངས་རྒྱལ་ཡེ་ཤེས་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ཚོགས། །

དག་སྲོང་ཉིད་དང་ཤེས་ཐོབ་རྣམས། རྒྱུ་ཅིག་མར་ནི་ཇི་ལྟར་མཐོང། རྒྱུ་མ་དེ་ཟེ་ལྟོང་ལ་སོགས། གཟུགས་རྣམས་ཇི་
ལྟར་རྒྱུ་ཅིག་པ། འབྱུང་བ་མ་ཡིན་གཟུགས་

རྣམས་དང། འབྱུང་པོ་དེ་དག་གང་དུ་སོང། རྒྱུ་ཅིག་མའི་ལེ་བུ་སྟོན་པའོ། །དེ་ནས་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བྱུང་
ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་

སྟོ་གྲོས་ཚེན་པོས་འདི་རྒྱུ་ཅིས་གསོལ་ཏེ། ཅི་འདྲི་སྲིད་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དག་བཅོམ་པ་རྣམས་བྲུ་ན་མེད་པ་ཡང་
དག་པར་ཇོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་འགྱུར་བ་དང། སེམས་

ཅན་ཡོངས་སུ་སྲུ་བྱ་ལས་མི་འདའ་བའི་ཚོས་ཅན་རྣམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་འགྱུར་བར་ཡང་ལུང་བསྟན། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་གང་གི་རྣམ་མོ་སྲུ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་

ཇོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་མཛོན་པར་ཇོགས་པར་སངས་རྒྱལ་པ་ནས། གང་གི་རྣམ་མོ་ཡོང་སུ་སྲུ་བྱ་ལས་འདས་པ་དེའི་

བར་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཡི་གེ་གཅིག་ཀྱང་མ་

{@242B} གསུངས་མ་བཤད། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ནི་རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལེགས་ཏེ། མི་རྟོག་མི་
དཔྱོད་པར་འཕྲུལ་པ་དག་ཀྱང་སྤྲུལ་ནས། དེ་དག་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་

པའི་བྱ་བ་མཛད་པ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱང་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་ཐ་དད་པའི་མཚོན་ཉིད་དུ་བཤད།
ལག་ན་དོ་རྩེ་ལོང་མོར་རྟག་ཏུ་ཞབས་འབྲིང་དུ་འབྲང། ཐོག་མའི་མཐའ་

མི་འདོགས་ལ། ལྷ་ངན་ལས་འདས་པར་འདོགས། བདུད་དང་བདུད་ཀྱི་ལས་རྣམས་དང་། ལས་ཀྱི་རྒྱ་རྣམས་དང་། བཅ་
ཟེའི་བུ་མོ་ཚན་ཅོད་དང་། མཛེས་མ་ཀུན་ཏུ་རྒྱ་དང་། ལྷང་

བཟེད་བཀུས་བཞིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཀྱི་སྦྱིབ་པ་དག་གཏང་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས། དེ་ཇི་ལྟར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་
ལོངས་པ་དག་མ་སྤངས་པར། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མ་ལྷོན་

པ་ཉིད་ཐོབ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། སློ་གྲོས་ཆེན་པོ། དེའི་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་ཉོན་ལ་ཡིད་ལ་རྒྱུངས་
ཤིག་དང་ངས་སྤོང་ལ་བཤད་དོ། །ལེགས་སོ། །བཅོམ་

ལྡན་འདས་ཞེས་གསོལ་ནས། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སློ་གྲོས་ཆེན་པོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་སྤྲར་ཉོན་
པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་

སྤྲུལ་ཏེ། །ཕྱང་པོའི་ལྷག་མ་མ་ལུས་པའི་ལྷ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ལ་འང་དགོངས་ནས། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ད་
པ་དཔ་རྣམས་ཀྱང་རབ་ཏུ་སློབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཏེ།

{@243A} །། །སློ་གྲོས་ཆེན་པོ། མངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་འདི་དང་། གཞན་དག་ན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་དཔ་དཔ་

རྣམས་གང་དག་ཉམ་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་སྡེ་སྲུ་

རྣམ་ལས་འདྲའ་བར་འདོད་པ་ཡོད་དེ། དེ་དག་ཉམ་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་འདོད་པ་ལས་བརྒྱུ་ག་པར་བྱ་བ་དང་། ཐེག་པ་ཚེན་པོ་ལ་
རབ་ཏུ་སློབ་རྒྱ་བའི་སྤྱིར་སྤྱོད་པའི་ཉམ་ཐོས་རྣམས་

ལ་སྤྱོད་པའི་སྤྱི་དག་གིས་ལུང་བསྟན་གྱི། ཚོས་ཉིད་ཀྱི་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །སྤྱོད་པ་ཚེན་པོ། དེ་ལ་
དགོངས་ནས་ཉམ་ཐོས་ལུང་བསྟན་ཏོ། །སྤྱོད་པ་ཚེན་པོ། རྣམ་པར་

སྤྱོད་པ་རོ་གཅིག་པའི་སྤྱིར་ཉམ་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱི་བ་པ་སྤྲངས་པ་ནི་བྱེ་བྲག་མེད་མོད་
ཀྱི། ཞེས་བྱའི་སྤྱི་བ་པ་སྤྲངས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །སྤྱོད་པ་ཚེན་

པོ། ཞེས་བྱའི་སྤྱི་བ་པ་ནི་ཚོས་ལ་བདག་མེད་པ་མཐོང་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་རོ། །ཉོན་མོངས་པའི་
སྤྱི་བ་པ་ནི་གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པ་མཐོང་བའི་བྱེ་

བྲག་གིས་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་རོ། །ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱི་བ་པ་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཞེས་པ་བརྒྱུ་ག་པའི་སྤྱིར་གང་ཟག་
ལ་བདག་མེད་པ་མཐོང་བ་ལ་སྐོམ་པ་སྤྱོད་ཏུ་འགོ་བས་སྤོང་

བར་འགྱུར་རོ། །ཚོས་ཀྱི་སྤྱི་བ་པ་རྣམ་པར་སྤྱོད་པ་དེ་ནི་རྒྱལ་གཞི་རྣམ་པར་ཞེས་པའི་བག་ཚགས་བརྒྱུ་ག་པའི་སྤྱིར་རྣམ་
པར་དག་པར་འགྱུར་རོ། །སྤྱོད་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་ལུགས་ལ་དགོངས་

{@243B} ཏེ། རྩོད་དང་ཕྱིས་མེད་པ་མི་འབྱུང་བའི་སྤྱིར་སྤྱོད་བཤའ་པའི་མི་དེ་དེ་དག་ཉིད་ཀྱིས་དེ་བཞིན་ག་ཞེགས་པ་
མི་རྟོག་མི་དཔྱོད་པར་ཚོས་འཆད་དེ། མཁྱེན་བཞིན་ཏུ་མཛད་པ་དང་། རྩོད་

པ་ཉམས་པ་མེད་པ་དང་། བག་ཚགས་ཀྱིས་གཞི་སྤྲངས་པ་དང་། ཞེ་འཕོ་གཉིས་དང་བྲལ་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་།

ཞེས་བྱའི་སྐྱིབ་པ་གཉིས་སྤངས་པའི་སྤྱིར་མི་རྟོག་མི་དཔྱོད་

དོ། །སྤྱོ་གྲོས་ཚེན་པོ། ཡིད་དང་། ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་ཞེས་པ་དང་། མིག་གི་རྣམ་པར་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་བདུན་རྣམས་ནི་
དགོ་བ་ཟག་པ་མེད་པའི་སྤྱོ་གས་དང་བྲལ་བ་མི་འཁོར་བ་

ཡིན་ཏེ། བག་ཚགས་གྱི་རྒྱུ་ལས་འབྱུང་བའི་སྤྱིར་སྤྱད་ཅིག་མའོ། །སྤྱོ་གྲོས་ཚེན་པོ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིར་པོ་ནི་འ
ཁོར་ཞིང་སྤྱད་ལས་འདས་པ་དང་། བདེ་བ་དང་སྤྱུག་

བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྤྱོ་བོ་སྤྱོད་པ་ཉིད་གྱིས་གཡེངས་པའི་སྤྱོ་ཅན་དག་ནི་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་མི་ཞེས་
སོ། །ཡང་། སྤྱོ་གྲོས་ཚེན་པོ། ལག་ན་རྗེ་རྗེ་ལྷུ་ལ་

པས་སྤྱུལ་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་གྱི་དྲུང་ན་འདུག་གི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་
རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་དོ་བོ་རྣམས་གྱི་དྲུང་ན་ནི་མ་ཡིན་ཞོ། །

སྤྱོ་གྲོས་ཚེན་པོ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དོ་བོ་ནི་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྤྱོ་བོ་དང་། ཉམ་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱུས་དང་། ལུ་
སྤྱེགས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་ཚད་མ་དང་། དབང་པོ་ལས་

{@244A} ལ། །རྣམ་པར་འོག་པ་ཡིན་ཏེ། ཚོ་འདི་ལ་བདེ་བར་གནས་པ་དག་མཐོང་བར་རྩོགས་པའི་ཚོས་ཞེས་པའི་
བཟོད་པས་དེ་རྩོགས་པར་བྱེད་དེ། དེ་བས་ན་ལག་

ན་རྗེ་རྗེ་དེའི་ཞབས་འབྲིང་ན་མི་འབྲང་དོ། །སྤྱུལ་པའི་སངས་རྒྱུས་ཐམས་ཅད་ནི་ལས་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ལའ་
ང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མེད། དེ་ལས་གཞན་

ན་འང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མེད་དེ། རྩ་མཁན་གྱི་དམིགས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་བ་ལྟ་བུས་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་བྱེད་ཅིང་

མཚན་དང་ལྷན་པའང་སྟོན་མོད་ཀྱི། རང་གི་ཚུལ་

སེ་སེར་གཞག་པའི་གཏམ་བདག་གི་འཕགས་པ་སེ་སེར་རང་གིས་རིག་པའི་ད་ཡུལ་ནི་མི་སྟོན་ཏེ། །སློབ་སློབ་ཚེན་པོ། གཞན་
ཡང་བྱིས་པ་སེ་སེར་གྱི་སློབ་སློབ་མི་རྣམས་ལ་ཞུས་པར་ཤེས་

པ་འདུས་པ་དུག་འགགས་པས་ཚད་པར་ལྟ་བུ་ལ་བརྟེན་ཏེ། །ཀུན་གཞི་མ་རྟོགས་པའི་སྤྱིར་རྟོག་པར་ལྟ་བར་འགྱུར་རོ།
།སློབ་སློབ་ཚེན་པོ། རང་གི་སློབ་སློབ་མི་རྣམས་ལ་རྟོག་པའི་ཐོག་།

མའི་མཐའ་ཤེས་པར་མི་རུང་སྟེ། རང་གི་སློབ་སློབ་མི་རྣམས་ལ་ཉིད་བརློག་པས་ཐར་པར་ཡང་ཤེས་སོ། །བག་ཚགས་བཞི་
སྤངས་པའི་སྤྱིར་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་

པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། ཐེག་པ་གསུམ་དང་ཐེག་མེད་དང་། །སངས་རྒྱས་ལྷ་རྒྱ་འདས་མེད་དང་།
།ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ལུང་བསྟན་ཅིང་། །

{@244B} ཉེས་པ་དང་ཡང་བྲལ་བ་འདྲ་དང་། །མཛོན་པར་རྟོགས་མཐའི་ཡེ་ཤེས་དང་། །དེ་བཞིན་ལན་མེད་རྟོགས་པ་
དག་ལྟུམ་པ་རྣམས་ཀྱང་སློབ་བྱའི་སྤྱིར་། །དེ་དག་དགོངས་ཏེ་བཤད་

པའོ། །སངས་རྒྱས་དག་གིས་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་དེ་དག་ཉིད་ཀྱིས་ལམ་ཡང་བཤད། །གཞན་ནས་མ་ཡིན་དེ་ནས་འགྲོ་དེ་
སྤྱིར་ལྷ་རྒྱ་འདས་ཀྱི་འདུལ་། །སྤྱིར་པའི་འདོད་གཟུགས་

ལྟ་རྣམས་ཀྱི། །བག་ཚགས་རྣམས་པ་བཞིར་འགྱུར་ཏེ། །ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་ལས་བྱུང་། །ཀུན་གཞི་དང་ནི་ཡིད་ལ་
གནས། །ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་མིག་ལ་སོགས། །མི་རྟག་སྤྱིར་ནི་

ཚད་པར་སྟོན། །ཐོག་མ་མེད་པས་རྟག་པ་དང་། །ལྷ་རྒྱ་འདས་འོས་ལྟ་བར་འགྱུར། །དེ་ནས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་

སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་སྐྱོ་གྲོས་ཚེན་པོས་བཅོམ་ལྡན་འདས།

ལ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཞུས་ནས། ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པ། གང་གིས་མ་འཛེངས་པ་དང་
ད་ལྟར་བྱུང་བའི་དུས་ན། བདག་དང་། བྱང་ཚུབ་

སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ལ་ཟེ་བ་ལ་སོགས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བརྗོད་པ།
འདི་ཟེ་བ་ལ་ཆགས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རོ་

ལ་སྲིད་པ་སྤང་བའི་སྤྲད་དུ་ཅི་ནས་ཀྱང་སེམས་ཅན་དེ་དག་རོའི་སྲིད་པ་བསལ་ཏེ། ཚོས་ཀྱི་རོའི་ཟེ་བ་ལ་མོས་པས་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱ་གཅིག་ལྟ་བུར་སྤྲུག་པ་དང་ལྡན་

{@245A} ལ། །ཞིང་ཕན་ཚུན་དུ་བྱམས་པ་ཐོབ་པ་དང་། ཐོབ་ནས་ཀྱང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ས་རྣམས་སུ་བྱང་བར་
བྱས་ཏེ། ལྷུང་དུ་སྤྲོན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་

པའི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་མཛོན་པར་མཚོང་རྒྱ་བ་དང་། ཉམ་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ངལ་བསོས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་ས་སྤྲོན་མེད་པ་འཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཚོས་

བཤད་པར་འཟེ་བ་ཉེས་པར་བལྟ་བ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བདག་ལ་བཤད་དུ་གསོལ་། བཅོམ་

ལྡན་འདས། ལྷུ་སྤྲེགས་ཅན་གཞན་རྣམས་ལ་བཤད་པའི་ཚོས་ཅན་འཇིག་རྟེན་རྒྱུད་པ་ན་གྱི་ལྟ་བུ་ལ་མཛོན་པར་ཞེན་པ་ཡོད་
པ་དང་མེད་པའི་སྤྱོད་པ་དང་། རྟག་པ་དང་ཆད་པར་

སྤྲོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་འཁོར་ལ་བ་བཀག་སྟེ། བདག་ཀྱང་མི་འཚོལ་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་མགོན་པོ་ཁྱེད་ཀྱིས་བསྟན་པ་

ཐུགས་རྗེས་ལོ་གཅིག་ཏུ་གྲུང་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་

སངས་རྒྱལ་གྱིས་གསུངས་པ་ལ་རང་ལ་འཚེལ་བ་དང་། འཚེལ་བ་མི་བསྐྱོག་པ་ལྟ་ཅིས་འབྱུང་། ཅི་ནས་གྲུང་བདག་དང་
བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གཞན་

རྣམས་གྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་ཚོས་བསྟན་པར་བགྱི་བ་དེ། བཅོམ་ལྡན་འདས། འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་
ལ་ཐུགས་བརྩེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱ་གཅིག་དང་

{ @245B } མཚུངས་པར་གཞིགས་ནས། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཅན་གྱིས་ཐུགས་བརྩེ་བའི་སྐད་དུ་ལ་འཚེལ་བའི་ནོངས་པ་
ལེགས་པར་བཤད་དུ་གསོལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ།

སློབ་ལོ་ཆེན་པོ། དེ་འི་ཕྱིར་ལེགས་པར་ཉོན་ལ་ཡིད་ལ་གཟུང་ཞིག་དང་། རས་ཚྭོད་ལ་བཤད་དོ། །ལེགས་སོ།
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་གསོལ་ནས། བྱང་ཚུབ་སེམས་

དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སློབ་ལོ་ཆེན་པོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཕྱིར་ཉོན་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་དེ་ལ་འདི་
སྐད་ཅེས་བཀའ་སྤྱུལ་དོ། །སློབ་ལོ་ཆེན་པོ། བྱང་ཚུབ་སེམས་

དཔའ་སྐྱིད་བརྩེ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱིས་རྒྱ་ཚད་མེད་པའི་ཕྱིར་ལ་ཐམས་ཅད་བཟའ་བར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་དག་ལ་ཕྱོགས་
ཅོམ་ཞིག་བཤད་པར་བྱེད། །དེ་ལ། སློབ་ལོ་ཆེན་པོ།

སློབ་ཆགས་ཡུན་རིང་པོ་ནས་འཁོར་བ་རྣམས་ལ་གང་མཁམ། མཁམ། སྤྱན་ནམ། སྤིང་མོ་འམ། བྱའམ། བྱ་མོ་འམ། གཉེན་
བཤེས་སམ། གཉེན་ནམ། གཉེན་ལྟ་བུར་

གང་ཡང་རུང་བར་མ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་དེ་ནི་རྟོག་པར་སྤྲོ་བའི་རྣམ་པ་གང་ཡང་མེད་དོ། །གཉེན་དང་གཉེན་ལྟ་བུར་

གྲུང་པ་དེ་དག་ཚོ་གཞན་དུ་ལྷུས་བརྗེས་པ་རི་དམགས་དང་།

ལྷུགས་དང་། གྲུ་མྱི་གནས་གང་ཡང་རུང་བར་གྲུར་ལ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཚོས་འདོད་པ་འབྱུང་པོ་ཐམས་ཅད་བདག་དང་འདྲ་བར་

{@246A} ལྷུར་པར་འདོད་པས། རྒྱུ་པོ་སློག་ཆགས་སུ་གྲུར་པ་ཐམས་ཅད་ལས་བྱུང་བའི་ལ་ཇི་སྟོན་དུ་བཟའ་
བར་བུ། རྒྱུ་པོ་ཚེན་པོ། སློན་པོ་རྣམས་ཀྱང་དེ་

བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་བཟའ་པོ་འདི་ཐོས་ནས་ལ་ཟ་བ་ལས་རྣམ་པར་ལྡོག་ཅིང་སློན་པོའི་རང་
བཞིན་དང་བལ་ནས་སླིང་རྗེ་ཅན་དུ་འགྱུར་ན། ཚོས་འདོད་པའི་

རྒྱུ་པོ་རྣམས་ལྟ་ཅི་སློམ་ཏེ་ལྟར་གྱུ་པོ་སློག་ཆེན་པོ། ཚོར་བས་འཕྲོས་པ་དེ་དང་དེ་དག་ཏུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གཉེན་
བཤེས་དང་། གཉེན་དུ་གྲུར་པའི་འདྲུ་ཤེས་ཀྱིས་སེམས་

ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བུ་གཅིག་གི་འདྲུ་ཤེས་སུ་བསྐྱོམ་པའི་ཕྱིར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སླིང་བརྗེ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱིས་
ལ་ཐམས་ཅད་མི་བཟའ་པོ། རྒྱུ་པོ་ཚེན་པོ་དཔ་

དང་ལྡན་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཞི་ལ་བཟའ་མི་རུང་བ་དང་། འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཡང་ལ་ཐམས་ཅད་མི་བཟའ་སྟེ། རྒྱུ་
པོ་ཚེན་པོ། བོང་བུ་དང་། རྩོམ་དང་། ལྷི་

དང་། ལྷུང་དང་། མིའི་ལ་ལ་སོགས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱིས་བཟའ་བ་མ་ཡིན་ན། འདི་ལྟར་བཤེས་པ་དག་རིག་གི་ཕྱིར་བ་
ཟམ་རུང་དོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་སྲིད་གི་དབུས་དག་ཏུ་

འཚོང་པར་བྱེད་པས་དེའི་ཕྱིར་ཡང་། རྒྱུ་པོ་ཚེན་པོ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ཐམས་ཅད་མི་བཟའ་པོ། རྒྱུ་པོ་ཚེན་པོ།

གཙང་བར་འདོད་པའི་སྲིད་ཡང་བྱང་

{@246B} ལྷབ་སེམས་དཔལ་ནི་ལ་ནི་ཁུ་ཚུ་དང་ཁྲག་ལས་བྱུང་བའི་སྲིད་ལ་མི་བཟའོ། །འབྱུང་པོ་རྣམས་དང་ངས་
བར་བྱེད་པའི་སྲིད་ཡང་། འབྲོག་སྲིད་ལོ། བྱང་ལྷབ་སེམས་དཔལ་བྱམས་

པར་འདོད་པ་རྣམས་འབྲོར་ཅན་གྱིས་ལ་ཐམས་ཅད་བཟའ་བར་མི་བྱའོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། འབྲོག་སྲིད་ལོ། ལ་ཅན་དང་།
གདོལ་པ་དང་། ཉམ་ལ་སོགས་པ་སྲིད་ལ་ཟེ་བའི་

སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་རྒྱུ་མ་ནས་མཐོང་ཡང་སྲི་རྣམས་འཇིགས་པས་རྒྱགས་ཏེ། ལ་ལ་ནི་བདག་ཅག་གྲུང་གསལ་དུ་འོང་
ངོ་ཞེས་ལེ་ཐུག་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ། འབྲོག་སྲིད་

ཆེན་པོ། རྣམ་མཁའ་དང་། ས་དང་ཚུ་ལ་གནས་པའི་འབྲོ་བ་ལེན་ཏུ་ཕྱ་བ་གཞན་ཡོད་པ་དེ་དག་གྲུང་ལ་ཟེ་བ་རྣམས་རྒྱུང་།
མ་ནས་མཐོང་མ་ཐག་ཏུ་སྲིད་དབང་པོ་རྣམས་འཛིན་

ནས་སྲིན་པོ་ལས་མི་དག་སྲུང་དུ་འབྲོལ་བ་བཞིན་ཏེ། ལ་ལ་ནི་ལེར་དོགས་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །འབྲོག་སྲིད་ལོ། དེའི་
སྲིད་དང་ངས་བར་འགྱུར་བས་བྱང་ལྷབ་སེམས་དཔལ་

བྱམས་པ་ལ་གནས་པས་ལ་མི་བཟའོ། །འབྲོག་སྲིད་ལོ། འཕགས་པ་མ་ཡིན་པའི་སྐྱེ་བོས་བསྟེན་ཅིང་བྲི་མི་ཞི་མ་ལ་མི་
སྟེན་པར་བྱེད་པ་དང་། འཕགས་པའི་སྐྱེ་བོས་རྣམ་

པར་སྤངས་པའི་སྲིད་ཡང་བྱང་ལྷབ་སེམས་དཔལ་ལ་མི་བཟའོ། །འབྲོག་སྲིད་ལོ། འཕགས་པའི་སྐྱེ་བོ་ནི་དྲང་སྲོང་གི་ཟས་
ཟ་སྟེ། ཁྲག་དང་ལ་མི་ཟ་བས། དེའི་སྲིད་ཡང་

{@247A} ལྷ། །བྱང་ལྷབ་སེམས་དཔལ་ལ་མི་བཟའོ། །འབྲོག་སྲིད་ལོ། སྐྱེ་བོ་མང་པོའི་སེམས་རྗེས་སུ་བསྲུང་བའི་སྲིད་

བསྟན་པ་ལ་སྐྱུར་པ་སྤང་བར་འདོད་པའི་

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྤྲིང་ཇི་འདྲི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱིས་ཤེས་པ་ལ་བཟུང་། དེ་འདི་ལྟ་སྟེ། རྩོམ་སྐོས་ཆེན་པོ། འཇིག་རྟེན་ན་བསྟན་
པ་ལ་སྐྱུར་བར་སྐྱབ་དག་ཡོད་དེ། གྲུ་མ། འདི་དག་

གི་དགོས་ཚུངས་ཉིད་ནི་ཅི་ཞིག་ཡོད། འདི་དག་གི་ཚོངས་པར་འཇུག་པའང་ག་ལ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་འདི་དག་ནི་སྤོང་གྱི་བྱང་
སྤོང་གི་ཟས་པོར་ནས་ཤེས་པ་བཞིན་དུ་འདི་ཟས་གྱིས་

སྟོག་པ་ཞིང་ནམ་མཁའ་དང་། ས་དང་། ཆུ་ལ་གནས་པའི་འགོ་བཤར་མོ་སྐྱེག་པར་བྱེད་པ་རྣམས་འཇིག་རྟེན་འདི་དག་
ཀུན་དུ་རྒྱུ་ལོ། འདི་དག་གི་དགོས་ཚུངས་ཉིད་ནི་ཉམས་སོ།

འདི་དག་གི་སྤྲིག་པ་སྤངས་པ་ཉིད་ནི་ཞིག་གོ། འདི་དག་ལ་ཚོས་ཀྱང་མེད། འདྲུལ་བའང་མེད་དོ་ཞེས་དེ་ལྟར་སྤང་བའི་
སེམས་འཚང་བ་རྣམས་རྣམ་པ་དུ་མས་བསྟན་པ་ལ་སྐྱུར་

ཏོ། འདི་ཕྱིར། རྩོམ་སྐོས་ཆེན་པོ། རྩོམ་སྐོས་ཆེན་པོ་ཞེས་སྐྱེས་པ་ལྟར་བའི་ཕྱིར་བསྟན་པ་ལ་སྐྱུར་པ་སྤང་བར་འདོད་པའི་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྤྲིང་ཅེ་བའི་བདག་ཉིད་

ཅན་གྱིས་ཤེས་པ་ལ་བཟུང་། རྩོམ་སྐོས་ཆེན་པོ། འཇིག་རྟེན་འདི་ལྟར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཡང་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྤྲིང་ཅེ་བའི་བདག་ཉིད་

{@247B} ཆེན་པོ། མི་འདི་ལྟར་ལ་བསྐྱེད་པ་དང་། དེ་མ་ཡིན་པ་སྟོག་ཆགས་གཞན་གྱི་ལྟར་བསྐྱེད་པར་ཡང་བྱིའི་
ལྟར་པར་གང་ཡང་མེད་དེ། དེ་གཉིས་ཀ་ནི་མི་ཞིག་པར་མཚུངས་སོ།

དེའི་ཕྱིར་ཡང་། རྩོམ་སྐོས་ཆེན་པོ། རྣམ་པ་འགྲུབ་ཅན་གཙང་བར་འདོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྤྲིང་ཅེ་བའི་བདག་ཉིད་

སྒྲོ་གྲོས་ཚེན་པོ། ལྷན་ཁྲིད་པ་རྣམས་དང་། དགོན་

པ་ནགས་འདབ་མི་མ་ཡིན་པར་རྒྱ་བ་བས་མཐའི་མལ་སྟོན་ལ་གནས་པའི་རྣམས་འབྱོར་པ་རྣམས་འབྱོར་ལོ་དེ་པ་བྱམས་པ་
ལ་གནས་པ་རྣམས་དང་། རིག་སྒྲགས་འཆང་བ། རིག་

སྒྲགས་གྲུབ་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་རིག་སྒྲགས་རྒྱུ་བ་པ་དང་། ཐར་པ་ལ་བགོགས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཐེག་པ་ཚེན་པོ་ལ་
ཞུགས་པའི་རིགས་ཀྱི་བྱ་དང་། རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་རྣམས་ཀྱི་རྣམས་

འབྱོར་རྒྱུ་བ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བར་ཆད་བྱེད་པར་འགྱུར་བར་རྗེས་སུ་མཐོང་ནས་བདག་དང་གཞན་གྱི་ལུས་ལ་ཕན་པར་འ
དོད་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་ལ་ཉ་ཐམས་ཅད་མི་བཟའོ། །

གཞུགས་ལ་དམིགས་པ་རྣམས་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུ་གྱིས་ཆགས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་འབྱོར་པོ་ཐམས་ཅད་བདག་ཏུ་
གྱུར་པ་སློང་བརྟེ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་བྱང་ཚུབ་སེམས་

དཔལ་ལ་ཉ་ཐམས་ཅད་མི་བཟའོ། །སྒྲོ་གྲོས་ཚེན་པོ། དེ་ལ་ལྟ་རྣམས་ཀྱང་སྒྲོད་པའི་ཕྱིར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་ལ་སློང་བརྟེ་
བའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱིས་ཉ་ཐམས་ཅད་མི་བཟའོ། །

{@248A} ལྷ། སྒྲོ་གྲོས་ཚེན་པོ། ཚོ་འདི་ཉིད་ལ་འང་དེའི་ཁ་ཤིང་ལྟ་བུ་དྲི་མི་ཞེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་བྱང་ཚུབ་
སེམས་དཔལ་ལ་ཉ་ཐམས་ཅད་མི་བཟའོ། །སྒྲུག་བསྐྱེལ་

ཞིང་ཉལ་བ་དང་། སྒྲུག་བསྐྱེལ་ཞིང་སད་པ་དང་། སྤྲིག་པའི་མི་ལམ་སྤུ་གཡོ་བར་བྱེད་པ་མཐོང་བ་དང་། བྱིམ་སྟོང་པ་ན་འ
དུག་ཅིང་གཅིག་ལྟ་བུ་དཔེ་བར་གནས་པའི་ཚོའང་དེ་

ལ་མདངས་འཕྲོག་པའི་མི་མ་ཡིན་པ་རྣམས་མདངས་འཕྲོག་པ་དང་། བར་བར་དངས་དངས་བ་དང་། ལྷོ་བུར་དུ་འཛིགས་

ཤིང་སྐྱུག་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཟས་ཀྱི་ཚོན་མི་ཟིན་ཏེ་ཟོས་པ་

དང་། འཇུག་པ་དང་། འཚོས་པ་དང་། ལྷུངས་པའི་བཅུད་ལེགས་པར་འཇུག་པའི་མཚོགས་ཏུ་མི་འགྱུར་བ་དང་། ལྷོ་སྤྲིན་པོ་
སྐྱེས་པ་དང་། མཛོ་མང་པོའི་གཞིར་འགྱུར་བ། ཅན་

མང་བར་བྱེད་པ་ཡིན། མི་འཕྲོད་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱང་མི་འཕྲོག་སྟེ། རས་ཁ་ཟས་ནི་བྱའི་འདད་སྤྲོད་བཞིན་དུ་བཞུགས་པ། སྟོ་
སྟོ་ཚེན་པོ། འཕགས་པ་མ་ཡིན་པའི་སྐྱེ་བོས་བསྟེན་

པ། འཕགས་པའི་སྐྱེ་བོས་རྣམ་པར་སྤངས་པ། ཉེས་པ་དུ་མ་འཕྲོག་པར་བྱེད་པ། ཡོན་ཏན་དུ་མས་རྣམ་པར་སྤངས་པ། དྲང་
སྟོང་མ་ཡིན་པའི་ཟས་མི་བསོད་པ་མི་རུང་

པའི་ཟས་འདད་ཁྲག་རྣམས་ཇི་ལྟར་སྟོབ་མ་རྣམས་ལ་གཞན་བར་བྱ། སྟོ་སྟོ་ཚེན་པོ། རས་ནི་འཕགས་པའི་སྐྱེ་བོས་རྣམ་
པར་མ་སྤངས་པ། ཡོན་ཏན་མང་པོ་འཕྲོག་པར་

{@248B} བྱེད་པ། ཉེས་པ་མང་པོ་རྣམ་པར་སྤངས་པ། སྟོན་གྱི་དྲང་སྟོང་གི་ཁ་ཟས་བསོད་པ། འབྲས་དང་། ཅན་དང་།
སྟོ་དང་། སྤོམ་སྤེལ་དང་། བལ་སྤོམ་དང་། སྤོམ་ཚུང་ལ་སོགས་པ་

དང་། མར་དང་། འབྲུ་མར་དང་། སྤྲང་ཚི་དང་། ལྷགས་དང་། བུ་རམ་དང་། ཁ་འདའ་དང་། འག་པར་ལ་སོགས་པའི་ཟས་
རྣམས་འོས་ཤིང་བརྟགས་པ་ཡིན་ཞེས་གཞན་ཀྱི་སྟོ་སྟོ་སྟོ་

ཚེན་པོ། མ་འོངས་པའི་དུས་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་བློན་པོ་འདུལ་བ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ། རྣམ་པར་མང་པོ་སྐྱེ་བའི་འཕྲོག་གྱི་རིགས་ཀྱི་
བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱོས་པ། རོ་ལ་སྤེད་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་

ཆགས་པ་ཁ་ཅིག་ནི་འདི་བསོད་པའི་ཁ་ཟས་ཡིན་པར་འཛིན་ཏེ། སྟོ་སྟོ་ཚེན་པོ། སྟོན་གྱི་རྒྱལ་བ་ལ་བྱ་བ་བྱས་པ། དགོ་

བའི་ཕ་བབསྐྱེད་པ། དད་པ་ཚན་རྣམས་པར་རྟོག་པ་མི་

མངའ་བ། འུ་ཀྱའི་རིགས་ཀྱི་བྱ། མིའི་རིགས་ཀྱི་བྱ་དང་། རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་ལུས་དང་། རྟོག་དང་། ལོངསོད་ལ་མ་ཆགས་པ།
རོ་ལ་མ་ཞེན་པ། རོ་ལ་མི་རྟེན་པ། ལྷོང་རྗེ་

ཚན་ཏེ། འབྱུང་པོ་ཐམས་ཅད་བདག་བཞིན་དུ་རེད་པར་འདོད་པ། སེམས་ཚན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱ་གཅིག་བཞིན་དུ་སྐྱེག་པར་
ལྟ་བའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་

རྣམས་ཀྱི་དེ་སྟུང་དུ་འཛིན་པར་བཤད་དོ། །སློབ་ཀྱིས་ཆེན་པོ་སྟོན་འདས་པའི་དུས་ན་རྒྱལ་པོ་སེང་གོ་འབངས་བཟང་ཞེས་བྱ་
བཞིག་བྱུང་སྟེ། དེ་བཟུང་སྲུ་ཤེས་ཤིང་མ་འོས་པར་

{@249A} ལྟ། །བསྟེན་པས་རོ་ལ་སྲིད་ཅིང་ཆགས་པ་ལ་འདུན་པའི་ཕྱིར་མིའི་ཤེས་པ་ལ་ལྟར་ཞེས་པར་གྱུར་ནས། དེའི་ཕྱིར་
མཇེའ་བོ་དང་། སློབ་པོ་དང་། གཉེན་དང་། གཉེན་

འདབ་ཀྱི་སྐྱེ་བའི་ཚོགས་ཀྱིས་ཀྱང་སྤངས་པར་གྱུར་ན། བྱོང་ཁྱེར་བ་དང་། ཡུལ་གྱི་འགོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཏེ།
བདག་གི་སྲིད་དང་། ཡུལ་ཡོངས་སྲུ་བཏང་བའི་ཕྱིར་

རབ་དུ་ཉོན་མོངས་པར་གྱུར་ཏེ། །སློབ་ཀྱིས་ཆེན་པོ། དབང་པོས་ཀྱང་སྟོན་ལྟའི་དབང་པོ་ཐོབ་པར་གྱུར་ནས་ཤེས་པའི་བཀའ་
ཆགས་ཀྱི་ཉེས་པས་ཁྲའི་གཞུགས་སྲུ་བྱས་ནས་ལས་

ཀུན་པ་བྱ་ཐེའི་གཞུགས་དང་ཆ་བྱང་འཆང་བ་ཤིན་ཏུ་གཅོས་པར་གྱུར་ཏེ། རྒྱལ་པོ་ཞི་ལྷན་ཉེས་པ་མེད་པ་འབྱུང་པོ་ལ་
སྟོང་བརྩེ་བ་ཚན་ཉིད་ཀྱང་སྤང་ལ་བཏང་བ་ཅིང་སྐྱེག་བསྟེན་

ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་བྱས་སོ། །སློབ་ཀྱིས་ཆེན་པོ། དེ་ལྟར་ཚོད་མར་གོམས་ཤིང་ལྟའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་དུ་གྱུར་ཀྱང་བདག་དང་

གཞན་ལ་ཉེས་པ་འཐོབ་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་ན་

གཞན་དག་ལྟ་ཅི་སྒོམ་། །སློ་གྲོས་ཆེན་པོ། མིའི་དབང་པོར་གྱུར་པ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་ཏྲ་ཤུགས་ཆེན་པོས་ཁྱེད་ནས་འབྲོག་
དགོན་པ་ན་འཁྲུམ་འཁྲུམ་པ་ལས་སློག་གི་རིམ་གྲོའི་

ཕྱིར་སེང་གོ་མོ་དང་འཚོ་གསལ་པར་འགྱུར་ཏེ། འུ་དག་གྱུར་སྐྱེས་པར་གྱུར་ཏེ། །སེང་གོ་དང་འབྲོག་གསལ་པའི་རྒྱལ་རྒྱལ་པའི་
བྱ་རྒྱུད་ལ་སོགས་པར་སྡོད་གྱི་ཚོར་བས་ལ་ཤ།

{ @249B } ཟ་བའི་ཉེས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་མིའི་དབང་པོར་གྱུར་གྱུར་ཤིང་ཟ་བར་གྱུར་ཏེ། །སློ་གྲོས་ཆེན་པོ། ཚོར་བའི་
ཉིད་ལ་འད་ཁྱིམ་བདུན་པའི་གྲོང་ན་ཤུགས་ཤིང་ལ་ཤིང་ལྟ་བུ་བརྒྱུ་ཞིང་མི་འོས་པར་

བསྟན་ན། མི་ཤ་ཟ་བའི་ཕ་མེན་ཕ་དང་། ཕ་མེན་མ་མ་རུངས་པ་དག་ཏུ་སྐྱེའོ། །སློ་གྲོས་ཆེན་པོ། དེ་དག་ཚོ་བརྗེས་ནས་གྱུར་
ཤིང་འོ་ལ་ཆགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སེང་གོ་དང་། ལྷག་དང་

གཟིགས་དང་། ང་གི་དང་། ཏར་གྲུ་དང་། བྱི་ལ་དང་། མ་དང་། འུག་པ་ཤ་མང་པོ་ཟ་བའི་སྐྱེ་གནས་དང་། ཤ་མང་དུ་ཟ་བའི་
སྤོང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཤིང་ཏུ་གཏུམ་པའི་སྐྱེ་གནས་སུ་

ཡང་ལྷུང་བར་བྱེད་དོ། །དེར་ལྷུང་བ་རྣམས་མིའི་སྐྱེ་གནས་ཀྱང་འཐོབ་པར་དགའ་བ་སྐྱེ་བ་ལས་འདས་པ་ལྟ་ཅི་སྒོམ་ཏེ།
སློ་གྲོས་ཆེན་པོ། ཤ་ཟ་བའི་ཉེས་པ་འདང་དེ་དག་ལ་སོགས་པ་

ཡིན་ན། ཤིང་ཏུ་བསྟེན་ཏེ་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་ལོས་ཀྱང་སྐྱེ་མོད། ཕྱིར་བསྐྱོད་པས་ན་ཡོན་ཏན་ཤིང་ཏུ་མང་ན། །སློ་གྲོས་ཆེན་པོ།
བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཡོན་ཏན་དང་། ཉེས་

པ་འདི་དག་དང་། གཞན་ཡང་ཁོང་དུ་མི་ཚུད་དོ། །སློ་གྲོས་ཆེན་པོ། ཡོན་ཏན་དང་ཉེས་པ་འདི་དག་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བར

འཕྲིམ་བྱུང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སླིང་བརྗེ་བའི་བདག་ཉིད་

ཅན་གྱིས་ཤེས་པ་ཅད་མི་བཟའ་བར་བཤད་དོ། །སློབ་གྲོས་ཚེན་པོ། གལ་ཏེ་ངེ་ལྟར་ཡང་སྲུང་ཤིང་ལམ་མཁོ་ཞེ་དེའི་ཕྱིར་
སློབ་ཆགས་རྣམས་ཀྱང་གསོད་པར་མི་འགྱུར་ན། སློབ་

{@250A} རྒྱ། །སློབ་ཆེན་པོ་སློབ་ཆགས་ཉེས་པ་མེད་པར་རིན་གྱི་ཕྱིར་བསད་པ་ནི་ཕལ་ཆེའི་དེ་ལས་གཞན་གྱི་ཕྱིར་
ནི་ཉུང་དོ། །སློབ་ཆེན་པོ། རོ་ལ་སྲིད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་བཟོད་པ་

ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཤིན་ཏུ་བསྟེན་པས་མིའི་ཤེས་པ་ཀྱང་མིས་བཟའ་བར་གྱུར་ན། རི་དྲུགས་དང་། ལྷགས་དང་། བྱ་དང་། སློབ་
ཆགས་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་སློབ་སློབ་ཆེན་པོ། ཤེས་པ་

ལ་སྲིད་པས་གཟེར་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱ་དང་འཁྲུལ་འཁོར་འདི་དག་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་བཅའ་སྟེ། དེ་དག་གིས་ནི་བྱ་བ་དང་།
བཤམ་པ་དང་། ཉམ་ལ་སོགས་པས་ནམ་མཁའ་ལ་རྒྱ་བ་

དང་། ས་ལ་འགྲོ་བ་དང་། རྒྱ་ལ་རྒྱ་བའི་སློབ་ཆགས་ཉེས་པ་མེད་པ་རྣམས་རྣམས་ལ་ཉེས་པ་གསོད་པར་བྱེད་དོ། །སློབ་
ཆེན་པོ། འོན་ཀྱང་རྩོད་པར་གྱུར་པའི་སེམས་གཏུམ་

པ་ཅན་སྲིན་པོ་ལྟར་སླིང་རྗེ་མེད་པ་རྣམས་ནི་སློབ་ཆགས་སྲུ་འདྲུ་ཤེས་པས་གསད་ཅིང་ཟའང་སླིང་རྗེ་ཞེས་ཡང་མི་སློབ་པོ།
སློབ་ཆེན་པོ་གང་ཉེ་བར་བཟུང་སྟེ་ཉམ་པོས་རྣམས་

ལ་གཞན་བར་བྱ་བ་མ་བྱས་པ་དང་། བྱེད་དུ་མ་བཅུག་པ་དང་། མ་བརྟགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཤེས་པ་རྒྱུ་ལྟར་བཟུང་བ་མེད་ན། སློབ་
ཆེན་པོ། མ་འོངས་པའི་དུས་ནང་ཉིད་ཀྱི་བསྟན་པ་

ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་ལྡན་པའི་སྲིན་པོ་ཞེས་ཁས་ལེན་པ་དུང་སློབ་གྲོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་ཐོགས་པ། སློབ་བྱ་བྲེན་པ་ལོག་པའི་

རྟོག་གཤམ་སེམས་ཉམས་པར་གྱུར་པ། འདྲེལ་བ་ལ་

{@250B} རྣམ་པ་མང་པོར་རྣམ་པར་རྟོག་པ། ལྷན་བའི་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་རྒྱས་པ། རོའི་སྲིད་པ་ལ་ཆགས་པ་རྣམས་
འཇམ་བའི་གཏན་ཚིགས་སུ་སྤང་བ་དེ་དང་དེ་དག་སྟོན་ཏེ། ང་ལ་འང་ཡང་

དག་པ་མ་ཡིན་པར་སྐྱེར་པ་འདེབས་པར་སེམས་སོ། །དོན་བྱུང་བའི་སྐྱོང་གཞི་དེ་དང་དེ་དག་ལ་བརྟགས་ནས་སྐྱོད་ཏེ། དོན་
བྱུང་བ་འདི་ནི་སྐྱོང་གཞི་ལས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འཁོར་

ཟས་གནང་སྟེ་རུང་བའང་མ་ཡིན། ཁ་ཟས་བསོད་པར་ཡང་གསུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་གསོལ་ཚོའི་
ཞེས་ཟེར་རོ། །སྲོ་གྲོས་ཚེན་པོ། མདོ་གང་ལས་བསྟེན་

པར་གནང་བ་མེད་དེ། ཟས་བསོད་པའི་ནང་དུ་འང་རུང་བར་མ་བཤམ་དོ། །སྲོ་གྲོས་ཚེན་པོ། གལ་ཏེ་ངས་གནང་བར་བྱ་
བར་འདོད་དམ། ངའི་ཉམ་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་བསྟེན་

པར་རུང་བཞིག་ཡིན་ན། བྱམས་པས་གནས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཅན་དུ་སྦྱོང་བ་རྣམས་དང་། ཐེག་པ་ཚེན་པོལ་ཡང་དག།
པར་ཞུགས་པའི་རིགས་ཀྱི་བྱ་དང་། རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་རྣམས་

ལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བྱ་གཅིག་བཞིན་དུ་འདྲེལ་བསྐྱོམ་པའི་ཕྱིར་འགྲམས་ཅད་ཟབ་གཅོད་པར་ཡང་བྱས་སོ།
།སྲོ་གྲོས་ཚེན་པོ། ངས་ནི་རིགས་ཀྱི་བྱ་དང་རིགས་ཀྱི་བྱ་

མོ་ཚོས་འདོད་པ་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་རབ་ཏུ་ཞུགས་པ་རྣམས་དང་། དུར་སྦྱོང་བ་བྱམས་པ་ལ་གནས་པ་དགོན་པ་པ་
རྣལ་འབྱོར་ལོ་དཔ་རྣམས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ཐམས་ཅད་སྐྱབ་པ་

{@251A} ལྷ། །དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བྱ་གཅིག་དུ་འདྲེལ་བསྐྱོམ་པའི་ཕྱིར་འགྲམས་ཅད་གཅོད་པར་

ཡང་བྱས་སོ། །བསྐྱེད་པ་བརྗོད་པ་དེ་དང་དེ་ལ་

བསྐྱེད་པའི་གཞི་རིམ་པས་བཅའ་བ་སྐྱེས་ཀྱི་གདང་བུ་བྱེ་བའི་ཚུལ་དུ་རྣམ་གསུམ་བཅས་ནས་དེའི་ཚེད་དུ་བྱས་པ་རྣམས་
ཀྱང་སྟེ། དེའི་སྤྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་ཤི་པ་བརྟུན་

ལ་ནི་མ་བཟག་མོད་ཀྱི། འདྲིར་ནི་ཐམས་ཚད་ཀྱི་ཐམས་ཚད་དུ་ཀུན་ཐབས་མེད་པར་འི་ལ་གྱིས་བཟག་སྟེ། དེ་ལྟར། ལྟོ་
གྲོས་ཚེན་པོ། ངས་ཤི་བས་ནི་སྤྱི་ལ་ཡང་མ་གནས།

མི་གནང་། གནང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། ལྟོ་གྲོས་ཚེན་པོ། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་ལ་ཤི་བས་ནི་མི་རུང་བར་བཤེད་དོ། །ལྟོ་
གྲོས་ཚེན་པོ། གང་ཡང་ང་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་

པས་ཀྱང་གསོལ་ཏེ་ཞེས་སྐྱུར་པ་འདེབས་པར་སེམས་པ་དེ་འདྲ། ལྟོ་གྲོས་ཚེན་པོ། རྒྱུས་བུ་བྱུན་པོ་རང་གི་ཉེས་པའི་སྐྱིབ་པ་
ལ་གནས་པ་དེ་དག་ལ་ཡུན་རིང་པོར་དོན་མེད་པ་

པ་དང་། གཞོན་པ་དང་། མི་བདེ་བ་སྐྱེད་པར་འགྱུར་པོ། ལྟོ་གྲོས་ཚེན་པོ། ངའི་འཕགས་པ་ཉམ་ཐོས་རྣམས་ནི་ཁ་བས་ཐ་
མ་ལ་པའང་མི་བཞུགས་ཤིང་འཕགས་པ་གི་བས་མི་རུང་

བ་ལྟ་ཅི་སྟོན་ལ། ལྟོ་གྲོས་ཚེན་པོ། ངའི་ཉམ་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་ཚོས་ཀྱི་བས་
བསྟེ། ཟང་བེད་གི་བས་ནི་མ་ཡིན་ན། དེ་བཞིན་

{@251B} གཤེགས་པ་རྣམས་ལྟ་ཅི་སྟོན་ལ། ལྟོ་གྲོས་ཚེན་པོ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ནི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ། ཚོས་ཀྱི་བས་
གྱིས་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། ཟང་བེད་གི་སྐྱེ་མ་ཡིན། ཟང་བེད་གི་བས་ཐམས་

ཅད་གྱིས་གནས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མྱིན་པ་དང་མྱིན་པའི་ཡོ་བྱད་ལ་སྲིད་པས་ཚོལ་བའི་བག་ཚགས་ཐམས་ཅད་སྤངས་ཤིང་།

ཉོན་མོངས་པའི་ཉེས་པའི་བཀའ་ཚིག་ལ་སེམས་

དང་ཤེས་རབ་ཤིན་ཏུ་རྒྱལ་པར་གྲོལ་བ། ཐམས་ཅད་མཆིན་པ། ཐམས་ཅད་གཟིགས་པ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བུ་
གཅིག་པ་དང་མཚུངས་པར་གཟིགས་ཤིང་སྤྲུགས་རྗེ་

ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པོ། ཉེ་ལྟར། སྤྲོ་གྲོས་ཆེན་པོ། ངའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བུ་གཅིག་བཞིན་གྱི་འདུ་ཤེས་དང་ལྷན་
པ་ཡིན་ན། ཇི་ལྟར་བདག་གི་བུའི་ལ་བཟའ་བར་ཉོན་

ཐོས་རྒྱལ་ལ་གནང་བར་བྱ། རང་གིས་བཟའ་བ་ལྟ་ཅི་སྤྲོས་ཏེ། ངས་ཉོན་ཐོས་རྒྱལ་ལ་གནང་བ་དང་། བདག་ཉིད་གྱིས་
ཟོས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། སྤྲོ་གྲོས་ཆེན་པོ། གནས་མེད་དོ། །

དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་ཆེན་གྱིས། །ཆང་དང་ལ་དང་སྐོག་བཅོལ་དག། །བཟའ་ཞིང་
བུ་དང་བར་མི་བགྱི་བ། །རྒྱལ་བ་ལྷུ་མཚོག་བཤམ་དུ་

གསོལ། འདི་ར་འཕགས་པ་མིན་པས་བསྟེན། །མི་སྟོན་པར་ཡང་བྱེད་པ་སྟེ། །ལ་ཞེ་གཅན་གཟན་རྒྱལ་གྱི་ཟས། །བཟའ་མི་
རུང་བར་སྤོབ་ཆེན་གསུངས། །ཟོས་ན་ཉེས་པ་གང་

{@252A} ལྟ། །ཡིན་དང་། །མ་ཟོས་པ་ཡི་ཡོན་ཏན་དག། །ལ་ཟ་དེ་ལ་གང་ཡོད་པ། །སྤྲོ་གྲོས་ཆེན་པོས་ཤེས་པར་གྱིས།
།འཇུག་པ་དང་ནི་གཉེན་བཤེས་དང་།

ལུ་ཆུ་ལྷག་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། །འབྱུང་པོ་རྒྱལ་ཞེ་དང་ངས་འགྱུར་བས། །རྣལ་འབྱོར་ཅན་གྱིས་ལ་མི་བཟའ། །ལ་རྒྱལ་ས་
དང་ནི་སྐོག་བཅོལ་དག། །ཆང་དག་རྣམ་པ་སྤྲོ་ཚོགས་

དག། །ཀུན་དང་སྐོག་སྐྱུ་དེ་བཞིན་ཏེ། །རྣལ་འབྱོར་ཅན་གྱིས་རྟོག་ཏུ་སྤང་། །འབྱུ་མར་གྱིས་ཀྱང་བྱུག་པ་སྤང་། །ཁྲི་ལ་

རྟེན་འཆའི་སེམས་ཅན་རྣམས། །བྲག་བྲག་གར་འཇིག་

འགྲུང་ཕྱིར། །ཁྱིལ་ཉལ་བར་མི་བྱའོ། །ཟས་ལས་རྟེགས་པ་སྐྱེ་བར་འགྲུང། །རྟོག་པ་རྟེགས་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། །རྟོག་པས་འ
དོད་ཆགས་རབ་ཏུ་བསྐྱེད། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ནི་

བཟར་མི་བྱ། །རྟོག་པ་ལས་ནི་འདོད་ཆགས་བསྐྱེད། །འདོད་ཆགས་ཀྱིས་ནི་སེམས་རྫོང་ས་བྱེད། །རྫོང་ས་པས་འདུ་བར་རབ་
ཏུ་འགྲུང། །སྐྱེ་སྟེ་འགོལ་བར་མི་འགྲུང་རོ། །ཁེ་ཡི་

ཕྱིར་ནི་སེམས་ཅན་གསོད། །འཁྱིལ་ཕྱིར་ནི་རྟོར་སྐྱེན་བྱེད། །དེ་དག་གཉིས་ཀ་སྡིག་ལས་ཅན། །འདོད་འབོད་ལ་སོགས་
པར་བཅོམ། །གང་གིས་ཐུབ་པའི་ཚོག་འདས་ཏེ། །

བསམ་པ་ངན་པར་འཇུག། །འཇིག་རྟེན་གཉིས་ནི་གཞིག་པའི་ཕྱིར། །འཇུག་པ་བརྟན་ལས་བརྟུལ་ཞུགས་སྐྱངས། །འཁྱེད་
མི་ཟད་དམུལ་བར་ཡང། །སྡིག་གི་ལས་

{@252B} ཅན་དེ་དག་འདོད། །མ་རུངས་འདོད་འབོད་སོགས་སུ། །འཇུག་དེ་དག་བཅོམ་བར་འགྲུང། །རྣམ་གསུམ་དག་
པའི་འཇུག་སེམས་ནི། །མ་བརྟགས་པ་དང་མ་བསྐྱངས་དང། །མ་བསྐྱེད་

བ་ཡང་ཡོད་མེད་པས། །དེ་བས་འཇུག་མི་བཟའོ། །རྣལ་འབྱོར་ཅན་གྱིས་འཇུག་མི་བཟའ། །ང་དང་སངས་རྒྱལ་དག་གིས་
བཞུགས། །སེམས་ཅན་གཅིག་ལ་གཅིག་ཟེམ། །འཇུག་དག་

གི་རིགས་སུ་སྐྱེ། །དྲི་མི་ཞིམ་ཞིང་སྐྱེད་པ་དང། །རྫོལ་པ་རྣམས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྲུང། །གཞོན་པ་སྟེ། །འཇུག་རིགས་དང།
འབཅོམ་སྐྱེ་བ་ལས་འདུ་ཡང་ཡང་སྐྱེ། །སྡིམ་རིགས་ཀྱི་སྐྱེ་

གནས་དང། །འཇུག་རིགས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྲུང། །མི་ཡི་ཐམ་དེ་དག་ནི། །སྐྱེན་དང་བྱི་ལའི་མངལ་དུ་སྐྱེ། །སྐྱེད་པོའི་རྩལ་

དང་སྒྲིལ་ཆེན་དང་། །མྱ་ངན་འདས་དང་སོར་སྤོང་དང་། །

ལྟར་གཤེགས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། །ངས་ནི་ལ་ཡང་རྣམ་པར་སྣང་། །སངས་རྒྱལ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དང་། །ཉན་
ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་སྤྲད་པ་ལ། །ངོ་མི་ཚབར་ཟབ་ནི། །

རྟག་ཏུ་སྒྲིལ་པར་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །ལ་ལ་སོགས་པ་སྤངས་པའི་སྤྱིར། །བྲམ་ཟེའི་རིགས་སམ་རྣལ་འབྱོར་ཅན། །ཤེས་རབ་
ཅན་དང་མོར་ལྡན་པར། །དེ་དག་རྣམས་ནི་སྐྱེ་བར་

འགྱུར། །མཐོང་དང་ཐོས་དང་དོགས་པ་ཡིས། །ལ་རྣམས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སྣང་། །ལ་ཟན་རིགས་སུ་སྐྱེས་པ་ཡི། །རྟོག་
གི་པ་རྣམས་མི་ཤེས་སོ། །ཇི་ལྟར་འདོད་ཆགས་

{@253A} །ཟླ། །ཐར་པ་ལས། །བར་ཚད་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་བཞིན། །དེ་ལྟར་ལ་དང་ཚང་ལ་སོགས། །བར་ཚད་བྱེད་
པར་འགྱུར་བའོ། །མ་འཇོག་པ་ཡི་དུས་ནི། །

ལ་ཟ་གཏི་ལྷན་སྒྲིལ་བ་དག། །ལ་ལ་སྤྲིག་མེད་རུང་བའོ་ཞེས། །སངས་རྒྱལ་གྱིས་ནི་བཤེས་ཅེས་ཟེ། །ཟམ་ལ་སྒྲིལ་དང་འབྲས་
བ་དང་། །བྱ་ཡི་ལ་དང་མཚུངས་པ་དང་། །རན་

པ་དང་ནི་མི་འཕྲོད་པར། །རྣལ་འབྱོར་ཅན་གྱིས་ཟམ་ལོ་ད། །སངས་ལོ་དག་དང་སྟག་རྣམས་དང་། །མ་ལ་སོགས་དང་འ
གྲོགས་བྱ་བ། །ངས་ནི་བྱམས་པས་གནས་པ་ལ། །

རྟག་པར་རྣམ་པར་ཀུན་ཏུ་སྣང་། །ཐར་པའི་ཚོས་དང་འགལ་བའི་སྤྱིར། །མི་རྣམས་དང་ངས་བར་འགྱུར་བའི་ལ། །དེ་སྤྱིར་བ
ཟམ་བར་མི་བྱ་སྟེ། །འདི་ནི་འཕགས་པའི་རྒྱལ་

མཚན་ལོ། །ལྟར་གཤེགས་པ་སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསུང་རབ་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་ལས། །ལ་མི་བཟའ་བའི་ལེ་ཏུ་སྟེ་བདུན་

པའོ།། །། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་

ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བློ་གྲོས་ཚེན་པོ་ལ་བཀའ་སྤྲུལ་པ། གང་འདས་པ་དང་། མ་བྱོན་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱང་བའི་
སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་བཤའ་པ་

དང་། འཆད་པ་དང་། འཆད་པར་འགྱུར་བ་དང་། དངས་ཀྱང་ཚོས་སྐྱབ་རྣམས་ཡོངས་སུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར་བཤའ་བ་
ལྟར་གཤེགས་པའི་སྤྲུལ་གྱི་ཚིག་ཁྲོད་ཀྱིས་

{@253B} ཟུངས་ཤིག །འདི་ལྟ་སྟེ ཏུ་དེ་ཏུ་དེ། སུ་དེ་སུ་དེ། པད་དེ་པད་དེ། ཀད་དེ་ཀད་དེ། ཨ་མ་ལེ། ཨ་མ་
ལེ། བི་མ་ལེ། བི་མ་ལེ། ཉི་མེ་ཉི་མེ། ཉི་མེ་ཉི་མེ། བམེ་བམེ། ཀལེ་ཀལེ་

ཀལ་ཀལེ། ཨད་དེ་མད་དེ། པད་དེ། ཏུ་དེ། རྟེ་དེ། སུ་དེ། ཀད་དེ། ལད་དེ། པད་དེ། ཉི་མེ་ཉི་མེ། དི་མི་དི་མེ། ཅེ་ལེ་ཅེ་
ལེ། པཅོ་པཅོ། ལྟན་དེ་ལྟན་དེ། ཨན་ཚོ་ཨན་ཚོ། [-tu]

ཌའ་དེ། ལྷུ་ཌའ་དེ། པ་དའ་དེ། [-AG] ཀེ། [-AG] ཀེ། མག་ཀེ་མག་ཀེ། ཅུ་ཀེ་ཅུ་ཀེ། དི་མེ་དི་མེ། ཉི་མེ་ཉི་མེ། ཏུ་
ཏུ་ཏུ་ཏུ་ཏུ་ཏུ་ཏུ་ཏུ་ཏུ་ཏུ་ཏུ་ཏུ་ཏུ་ [-dhU] ' [-dhU] ' [-dhU] ' [-dhU] 'སྤྲུལ་པ། །། དེ་གྲོས་ཚེན་པོ། ལྟར་

གཤེགས་པའི་མདོའི་སྤྲུལ་གྱི་ཚིག་ཉི་འདི་དག་ཡིན་ཞོ། །རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ། རིགས་ཀྱི་བྱུང་མའ་ལ་ལ་སྤྲུལ་གྱི་
ཚིག་འདི་དག་འཛིན་པ་དང་། འཆད་པ་དང་། ཀྲོག་པ་དང་།

ཀུན་ཆུབ་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལ་སྤུས་ཀྱང་སྐབས་མི་རྟེན་དེ། ལྟའ་མ། ལྟའོ་མ། ལྟའ་མ། ལྟའོ་མ། གཞོད་སྦྱིན་
ན་མ། གཞོད་སྦྱིན་མོ་མ། ལྟའ་ཡིན་ན་མ། ལྟའ་

ཡིན་མོད་མཁའ་ལའ་ལྡིང་ངམ། མཁའ་ལའ་ལྡིང་མོད་མཁའ། མི་འམ་ཅི་འམ། མི་འམ་ཅི་མོད་མཁའ། ལྷོ་འབྲུ་ཆེན་པོ་འམ།
ལྷོ་འབྲུ་ཆེན་པོ་མོད་མཁའ། རྩི་བཟམ། རྩི་བཟོ་མཁའ།

འབྲུང་པོ་འམ། འབྲུང་པོ་མོད་མཁའ། གྲུ་ལ་བུ་མ་མམ། གྲུ་ལ་བུ་མོ་མམ། ་ཤ་བཟམ། ་ཤ་བཟོ་མམ། གཞོན་པོ་འམ། གཞོན་པོ་
མོད་མཁའ། བརྗེད་བྱེད་དམ། བརྗེད་བྱེད་མོད་མཁའ།

{@254A} ལྟོ། །སྲིན་པོ་འམ། སྲིན་མོ་འམ། ལྷ་མེན་ཕ་འམ། ལྷ་མེན་མ་འམ། མདངས་འཕྲོག་པ་འམ། མདངས་འཕྲོག་
མ་འམ། ལུས་སྲུ་ལ་པོ་འམ། ལུས་སྲུ་ལ་

མོད་མཁའ། མི་འམ། མི་མ་ཡིན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལ་སྐྱབས་མི་རྟེན་དེ། གཤམ་ཏེ་གཞོན་པོ་དག་པོ་ཞིག་བྱུང་ན་དེ་ལ་
བརྒྱ་ཅུ་བརྒྱད་དུ་བསྐྱབས་པས་དུ་འབོད་ཅིང་ཕྱོགས་

གཅིག་ཏུ་བཟུ་སྟེ། འགོ་བར་འགྱུར་རོ། །སྲོ་གྲོས་ཆེན་པོ། ཡང་སྐྱབས་ཀྱི་ཚིག་གཞན་དག་ཀྱང་བཤམ་པར་བྱའོ། །འདི་ལྟར་
སྟེ། བད་མེ། ང་དམ་དེ་བེ། ཉེ་ཞེ་ཉི་ཞེ་ཉི་ཞེ།

ཅུ་ལེ་ཅུ་ལེ་ཅུ་ལེ། ཉུ་ལེ་ཉུ་ལེ་ཉུ་ལེ། ཡུ་ལེ་ཡུ་ལེ་ཡུ་ལེ། བལ་ལེ་ལེ་ལེ་ལེ། ལུ་ཞེ་ལོ་ ཚིན་རྟེ། ལྷོ་ཞེ་རྟེ། ལྷོ་ཞེ་ལོ་ མདེ་ས་མདེ་
དེ་ན་ཀ་རེ་སྲུ་ལྟ། སྲོ་གྲོས་ཆེན་པོ། རིགས་

ཀྱི་བྱུ་འམ་རིགས་ཀྱི་བྱུ་མོ་གང་ལ་ལ་སྐྱབས་ཀྱི་ཚིག་འདི་དག་འཛིན་པ་དང་། འཆང་བ་དང་། ལྷོ་གཤམ་དང་། ལྷོ་ཞེ་བཟམ་པར་
བྱེད་ན། ལྷ་འམ། ལྷ་མོ་འམ། ལྷ་འམ། ལྷ་

མོད་མཁའ། གཞོན་སྐྱེན་ནམ། གཞོན་སྐྱེན་མོ་འམ། ལྷ་མ་ཡིན་ནམ། ལྷ་མ་ཡིན་མོ་འམ། མཁའ་ལའ་ལྡིང་ངམ། མཁའ་ལའ་ལྡིང་
མོད་མཁའ། མི་འམ་ཅི་འམ། མི་འམ་ཅི་

མོའམ། ལྷོ་འབྲེ་ཚེན་པོའམ། ལྷོ་འབྲེ་ཚེན་པོ་མོའམ། ནྲི་བའམ། ནྲི་བའོའམ། འབྲུང་པོའམ། འབྲུང་མོའམ། གྲུལ་བུམ་
མམ། གྲུལ་བུམ་མོའམ། །།འབྲུང་པོའམ།

{@254B} །།འབྲུང་པོའམ། བཞོན་པོའམ། བཞོན་མོའམ། བཟེད་བྱེད་དམ། བཟེད་བྱེད་མོའམ། སྲིན་པོའམ། སྲིན་མོའམ།
མ། སྲ་མེན་མའམ། སྲ་མེན་མའམ། མདངས་འཕྲོག་མའམ།

མདངས་འཕྲོག་མའམ། ལུས་སྲུལ་པོའམ། ལུས་སྲུལ་མོའམ། མིའམ། མི་མ་ཡིན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་སྐྱབས་
མི་རྟེན་དོ། །གསང་སྐྱབས་ཀྱི་ཚིག་འདི་དག་གྲོག་

པར་བྱེད་པ་དེས་ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་མདོ་ཐམས་ཅད་བསྐྱབས་པར་འགྱུར་རོ། །སྐྱབས་ཀྱི་ཚིག་འདི་དག་ནི་བཅོམ་
ལྷན་འདས་ཀྱིས་སྲིན་པོ་རྣམས་བསྐྱོག་པའི་ཕྱིར་

གསུངས་སོ། །།འཕམ་གསུངས་པ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ། བམ་པོ་བརྒྱུད་པ། དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་
སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་སྐྱོ་གོས་

ཚེན་པོས་འདི་སྐྱད་ཅེས་གསོལ་དོ། །འཇིག་རྟེན་འདི་ནི་སྐྱེ་འཇིག་བྲལ། །ནམ་མཁའ་འི་མེ་ཏོག་རབ་ཏུ་འབྲ། །ཞིང་གི་ཤེས་
རབ་ཐུགས་རྗེ་ཡིས། །ཡོད་དང་མེད་པར་མ་དམིགས་

སོ། །འཇིག་རྟེན་རྟག་དང་ཚད་སྐྱངས་པ། །ཁོར་བུ་མི་ལམ་འབྲ་བ་སྟེ། །ཞིང་གི་ཤེས་རབ་ཐུགས་རྗེ་ཡིས། །ཡོད་དང་མེད་
པར་མ་དམིགས་སོ། །ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་སྐྱུ་མ་

བཞིན། །སེམས་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱངས། །ཞིང་གི་ཤེས་རབ་ཐུགས་རྗེ་ཡིས། །ཞིང་གིས་ཡོད་དང་མེད་མ་དམིགས།
ཚོས་དང་གང་ཟག་བདག་མེད་དང་། །ཞིང་གི་ཉེན་

བསྐྱེད། །ཚུ་བ་ཟུག་ཅིང་གནས་ཀྱང་བརྟུན་ཏེ་ཡུལ་དག་ཏུ་སེམས་འཁྲུམ་སྟེ། །ཁབ་ལོང་གིས་ནི་ལྷགས་བཞིན་ནོ།
།སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་གནས་པ་སྟེ། །རིགས་གྱིས་ནི་རྟོག་པ་

སྤངས། །ཤེས་རབ་ཤེས་བྱ་རྣམས་སྤངས་ཤིང་། །བྱེད་ལས་གྲོལ་ན་རྣམ་པར་ལྷོག་། །ས་བཅུ་ལས་ནི་རྣམས་བྱུང་བ། །སྐྱུ་མ་ལྟ་
བུ་འི་རྟིང་འཛིན་དང་། །འདྲུ་ཤེས་རྣམས་ཤེས་སྤངས་པ་ཡི། །སེམས་གྱི་རྒྱལ་པོ་བཟོ་བར་

བྱ། །སེམས་ནི་རྣམ་ཞིག་གྱུར་པ་ན། །པརྣོ་འདྲ་བའི་གཞལ་མེད་ཁང་། །སྐྱུར་མའི་དེ་ཡུལ་འབྱུང་བ་ན། །དེ་ཡི་ཚོན་ཐེར་
ཟུག་གནས། །དེ་ན་གནས་པར་གྱུར་ནས་ནི། །ལྷོན་གྱིས་གྲུབ་

པའི་དེ་རིག་པས། །སྣོ་ཚོགས་གཟུགས་གྱི་ལོར་བུ་བཞིན། །སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དོན་བྱེད་དོ། །རྣམ་པར་རྟོག་ལས་གྲུང་ན་ནི།
།འདྲུས་བྱས་འདྲུས་མ་བྱས་མེད་ན། །ཚོག་ཤེས་མི་

ལམ་བུ་བཞིན་ནོ། །བྱིས་པ་ཕྱོགས་བསྐྱེད་འཛིན་པར་བྱེད། །རང་བཞིན་མེད་དང་མི་སྐྱེ་དང་། །གང་ཟག་དང་ནི་ཕུང་པོའི་
རྒྱུ། །རྐྱེན་དང་ཁམས་དང་ཤེས་བྱ་དང་། །སྣོང་པ་སྲིད་

དང་མི་སྲིད་རྣམས། །ངས་ནི་ཐབས་སུ་བཤད་པ་སྟེ། །ང་ནི་མཚན་ཉིད་མི་འཚད་ན། །མཚན་གྱི་གཞི་དང་མཚན་ཉིད་དུ།
།བྱིས་པ་རྣམས་ནི་དངོས་པོར་འཛིན། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་

{@256A} །༄༅། །ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མིན། །ཐམས་ཅད་གྱི་ཡང་དབུས་ལ་ཐམས་ཅད་མེད། །བྱིས་པ་འཛིན་རྟོག་
སངས་རྒྱུས་འདི་ཞེས་རྟོག། །ཤེས་པར་མི་

བྱེད་སྟོན་པར་ཡང་མི་བྱེད། །བཏགས་པ་འདི་ནི་མིང་ཅོམ་སྟེ། །མཚན་ཉིད་གྱིས་ནི་མེད་པའོ། །གང་ལ་དེ་ནི་རྣམ་བརྟག་
པའི། །ཕུང་པོ་སྐྱེ་ཤང་འཛིངས་པ་འདྲ། །མེད་ལས་འབྱུང་

བ་ཅུང་ཟད་མེད། །རྒྱུན་རྒྱུས་ཀྱིས་ནི་འཛིག་མི་འགྱུར། །ཞུམ་མཁའ་འི་མེ་རྟོག་མོ་ག་ཤམ་གྱ། །དེ་ལྟར་འདུས་བྱས་ནམ་
མཐོང་བ། །དེ་ཚོ་གཟུང་དང་འཛིན་པ་ནི། །ཞོར་བ་མཐོང་།

ནས་ལྡོག་པར་འགྱུར། །མཚན་ཉིད་དང་ནི་བྱུང་དང་། །དངོས་པོར་མྱ་ངན་ཡི་མི་འདད། །རྒྱུ་རྟོག་རྒྱུ་ཤེས་བསྐྱོག་པ་ན།
།ང་ནི་མྱ་ངན་འདས་པའོ། །ཇི་ལྟར་ཚུ་ཚེན་ཟད་།

པའི་ཚོ། །རྒྱལ་ས་རྒྱལ་ས་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་བ། །དེ་བཞིན་འགགས་པར་གྱུར་ན་ནི། །རྒྱུ་ཤེས་སྣ་ཚོ་གསལ་མི་འབྱུང་དོ། །
སྟོང་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ། །སྐྱུ་མ་བཞིན་དུ་མ་སྐྱེས།

རྒྱལ་ས། །ཡོད་དང་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །དངོས་པོ་འདི་དག་མི་ལམ་བཞིན། །ང་ནི་རང་བཞིན་གཅིག་འཆད་པ། །རྟོག་གོ་
མཚན་མ་རིག་སྤངས་པ། །འཕགས་པའི་ལྷ་ཡོད་ཡུལ་།

ཏེ། །རང་བཞིན་རྒྱལ་གཉིས་སྤངས་པའོ། །འཛིན་པ་མེད་ཅིང་གཟུང་བ་མེད། །ཐར་པ་མེད་ཅིང་འཚིང་བ་མེད། །སྐྱུ་མ་དང་།
མི་སྐྱེག་རྒྱ་འདྲ། །མི་ལམ་རབ་རིབ་ཇི་བཞིན་དུ། །

{@256B} གང་ཚོ་ཡང་དག་དོན་འདོད་པ། །རྒྱལ་པར་མི་རྟོག་ཆགས་མེད་པས། །མཐོང་བ་དེ་ལ་རྣལ་འབྱོར་ལུགས།
།ཐོ་ཚོམ་མེད་པར་ང་ཡང་མཐོང་། །དེ་ལ་རྣམ་རིག་གང་ཡང་མེད། །ཇི་

ལྟར་ནམ་མཁའ་འི་སྐྱིག་རྒྱ་བཞིན། །ཚོས་རྒྱལ་ས་དེ་ལྟར་ཤེས་ན་ནི། །ཅི་ཡང་ཤེས་པ་མེད་པའོ། །ལམས་རྒྱལ་ས་རབ་ཏུ་འ
ལུགས་པའི་སྤྱིར། །སྐྱེན་བུ་མེ་ཁྱེར་ལྟར་དག་མེད་།

ཀྱང་ལྡོག་ལ་སྣ་ཚོ་གསལ་སྤང་། །དེ་བཞིན་འཛིག་རྟོག་རང་བཞིན་ནི། །རྩ་ལྗོད་དང་ཤིང་དང་གྲོ་མོ་ལས། །སྐྱུ་མ་རྒྱལ་པར་
མཛོས་གྱུར་གྱུར། །སྐྱུ་མ་དེ་ནི་མེད་པ་སྟེ། །ཚོས་ཀྱི་རང་བཞིན་།

དེ་བཞིན་ནོ། །རྒྱུན་རྒྱུ་ཡོང་དམ་མེད་པ་ལས། །ཚོས་རྒྱུ་འབྱུང་བ་མེད་པ་སྟེ། །ཁམས་གསུམ་ན་ནོར་བཡི། །དེ་
ཕྱིར་སྣ་ཚོགས་སྣང་བར་འགྱུར། །འཇིག་རྟེན་མི་ལམ་ངོ་

པོ་ཉིད་མཚུངས་ཏེ། །དེ་ན་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཡང་གཟུགས་རྒྱུ་སྣང་། །རེག་དང་ལོང་སོ་ད་ལུས་ཀྱི་མཐར་འགྲོ་དང་། །འ
ཇིག་རྟེན་གཙོ་དང་བྱེད་པ་རྒྱུ་མཚུངས་སོ། །ཁམས་

འདི་ཁམས་གསུམ་སྐྱེ་གནས་གྱུར་པ་ཡིན། །ཁམས་འཁྲུལ་འདི་དང་མཚོ་སྣང་བའོ། །འཇིག་རྟེན་མེད་ཕྱིར་དེ་ལ་བརྟུག་
མི་བྱ། །འཇིག་རྟེན་དེ་འདྲའི་རང་བཞིན་རྟོགས་ནས་ནི། །

མི་གཙང་གནས་ཀྱི་ཐམར་ཕྱིན་པར་འགྱུར། །བྱིས་པ་རྒྱུ་མི་གཏི་ལྷག་ཕྱིར། །འབྱུང་བ་དང་ནི་འཇིག་པ་མཐོང་། །ཤེས་
རབ་ལྡན་པ་རྒྱུ་དག་ནི། །འབྱུང་དང་འཇིག་པ་མཐོང་

{@257A} ཟླ། །བ་མེད། །ལྷ་ཡི་ཕོ་བྲང་འོག་མི་ནོ། །རྣམས་ཐམས་ཅད་རྣམ་སྤངས་པར། །རྟུག་ཏུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་
ལྷན། །ཁམས་དང་ཁམས་ལས་བྱུང་བ་

སྤངས། །སྟོབས་དང་མཚོན་ཤེས་དབང་ཐོབ་པ། །དེ་དག་ཉིད་འཇིག་དབང་རྟེན་ནས། །རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་དེར་འཚང་
སྟེ། །སྐྱུ་ལ་པ་རྒྱུ་མི་འདིར་འཚང་སྟེ། །སངས་

རྒྱུ་རྒྱུ་ཀྱི་སྐྱུ་ལ་པ་དག། །བྱེད་དཔག་མེད་འབྱུང་བར་འགྱུར། །བྱིས་པ་ཀུན་ནི་དེ་དག་ལས། །བྲག་ཅ་འདྲ་ཚོས་བསམ་
ལས་ཉོན། །ཐོག་མ་དབུས་དང་མཐའ་ལས་གྲོ་ལ། །

དངོས་པོ་དང་ནི་དངོས་མེད་སྤངས། །ཁྱུ་ལ་མི་གཏི་དག་པ་སྟེ། །སྣ་ཚོགས་མེད་ལ་སྣ་ཚོགས་འབྱུང་། །རྣམ་པར་རིག་པར་
ི་རིགས་ཀྱིས་གཏོགས། །ལུས་ཅན་ཀུན་ལ་གནས་

པ་སྟོན། །སྐྱུ་མ་ཞོར་པ་ཡོད་མོད་ཀྱི། །སྐྱུ་མ་ཞོར་པ་འི་རྒྱ་མ་ཡིན། །འཇིག་རྟེན་དག་ན་སེམས་སྤྱོད་པ། །ཅུང་ཟད་ཅམ་ནི་གང་
ཡོད་པ། །རང་བཞིན་གཉིས་དང་འབྲེལ་བ་སྟེ། །ཀུན་

གཞི་རྒྱམ་པར་ཤེས་པས་སྤྱོད། །རྒྱམ་རིག་ཅམ་གྱི་ལྟ་ [~SHWA] དང་། །གང་ཟག་ཚོས་སྲོད་པར་ཡང་། །འཇིག་རྟེན་དེ་
ལྟར་རྒྱམ་བསྐྱོམས་ནས། །ཞམ་ཞིག་ལེན་ཏུ་གྱུར་པ་ན། །དེ་

ཚོང་ཡི་སྤུ་ལྟོ་ཡིན་ཏེ། །རྫོགས་པའི་ཚོས་རྒྱམས་རབ་སྟོན་པ། །རྫོད་དང་གཤེར་དང་སྲ་གཡོ་བར། །ཚོས་རྒྱམས་བྱིས་པས་
རྒྱམ་པར་བརྟགས། །ཡང་དག་མ་ཡིན་སྟོན་བརྟགས་ཏེ། །

{@257B} མཚན་ཉིད་མེད་ཅིང་མཚན་གཞི་མེད། །རྒྱུན་རྒྱམས་གྱི་ནི་ལུས་འདི་ལ། །འདི་ནི་རྗེས་བརྒྱད་གཟུགས་ཡིན་
ཏེ། །ལུས་གྱི་དབྱིབས་དང་དབང་པོར་ནི། །བྱིས་པ་ཞོར་པ་རྒྱམས་རྟོག་གོ། །རྒྱུ་དང་

རྒྱུན་རྒྱམས་ཚོགས་པ་ལས། །བྱིས་པ་འབྱུང་བར་རྟོག་པར་བྱེད། །ཚུལ་འདི་དག་ནི་མི་ཤེས་པས། །སྲིད་པ་གསུམ་གྱི་
གནས་ན་འཁྲུམ། །དངོས་པོ་ཐམ་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པ་

སྟེ། །རྟོག་པ་མི་ཡི་ཚོག་ཡིན་དེ་ཡང་མེད། །སྲིད་པ་མི་ལམ་སྤྱོད་བཞིན་བརྟགས་བྱས་ནས། །འཁོར་བར་མི་བྱ་བྱུང་ན་འ་
དས་མི་བྱ། །སྟོམ་ཚོགས་ས་པོན་ཞེས་བྱའི་སེམས། །

སེམས་གྱི་དུལ་ལ་སྤྲང་སྟེ། །སྤྲང་ནས་རྟོག་པ་གཉིས་དག་གི། །བྱིས་པ་རྒྱམས་ནི་སྐྱེ་བར་རྟོག་མི་ཤེས་པ་དང་སྟེད་དང་
ལེས། །སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་གནས་ཏེ། །གང་

སྤྱིར་དེ་ལས་འབྱུང་བས་ན། །དེ་ནི་གཞན་གྱི་དབང་དུ་འདོད། །དེ་དག་གང་དངོས་རྟོག་པ་ནི། །སེམས་གྱི་སྐྱོད་ལུལ་ཞོར་པ་
སྟེ། །རྟོག་པས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོག་པར་ཞོར་པ་

རྣམ་པར་བརྟགས། རྒྱུན་རྒྱུས་དང་ནི་འབྲེལ་པ་ལས། །ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་འབྲུང་དོ། རྒྱུན་རྒྱུས་ལས་ནི་རྣམ་
གྲོལ་ཞིང། །རང་གི་མཚན་ཉིད་རྣམ་སྤངས་ཏེ། །ཞུ་

ཞིག་ལུས་ལ་མི་གནས་ན། །དེ་ཕྱིར་ང་ཡི་སྤྱོད་ཡུལ་མིན། །ཇི་ལྟར་རྒྱུ་པོ་ཚོང་དཔོན་དག། །དེ་དམགས་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་
ཀྱིས། །བྱ་བྲིད་ཁྲིམ་ན་ཕྱེར་བཅུག་ནས། །ཞགས་ཀྱི་རི་

{@258A} ལ། །དམགས་སྤང་བ་བསྟན། །དེ་ལྟར་ངས་ནི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི། །སེ་སོ་རང་རིག་ཡང་དག་མཐའ། །བྱ་
རྣམས་ལ་ནི་ང་འཚད་དོ། །ཇི་ལྟར་རྒྱུ་མཚོ་སྤྲེལ་རྣམས་

ཞེ། །སྤྱང་གི་རྒྱུན་གྱིས་བྱུང་བ་དག། །གར་བྱེད་རབ་ཏུ་འཇུག་པར་འགྱུར། །རྒྱུན་གྱང་འཚད་པར་མི་འགྱུར་དོ། །དེ་
བཞིན་ཀུན་གཞི་ཚུ་བོ་ཡང། །རྟག་ཏུ་ཡུལ་གྱི་རྒྱུན་གྱིས་བྱུང། །རྣམ་

ཤེས་དཔའ་སྤྲེལ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས། །གར་བྱེད་རབ་ཏུ་འདུད་པར་འགྱུར། །གཟུང་དང་འཛིན་པའི་དངོས་པོར་ནི། །ལུས་
ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་འཇུག་གོ། །ཇི་ལྟར་བྱིས་པས་བརྟགས་

པ་ལྟར། །སྤང་བ་ཡི་ནི་མཚན་ཉིད་མེད། །ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་དམ་པ་ནི། །རྣམ་པར་རིག་སྟེ་ཀུན་གཞི་ཡང། །གཟུང་
དང་འཛིན་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། །དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་ངས་བཤམ་

དོ། །སྤང་བོ་རྣམས་ལ་བདག་མེད་དོ། །སྟོན་གྱང་མེད་ཅིང་གང་ཟག་མེད། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །རྣམ་པར་
ཤེས་ནི་འགག་པར་འགྱུར། །ཇི་ལྟར་རི་མོ་མཐོ་དམན་དུ།

སྤང་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ། །དེ་བཞིན་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་ཡང། །དངོས་ཉིད་སྤང་ཡང་ཡོད་པ་མིན། །ཇི་ལྟར་རྗེ་ཟའི་གོང་
ཁྲིར་དང། །ཇི་ལྟར་བྱེ་སྟོན་རྒྱུ་དག། །དེ་ལྟར་སྤང་

བརྟག་མཐོང་ཡང་། །ཤེས་རབ་གྱིས་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །ཚོད་མ་དབང་པོ་རྣམ་པར་ལོག། །འབྲས་བུ་མེད་ཅིང་རྒྱ་ཡང་མེད།
།སློང་དང་རིག་པར་བྱ་དང་བྲལ། །མཚན་དང་གཞན་གྱི་

{@258B} གཞི་ཡང་སྤངས། །སྤང་པོར་རྟེན་ཅིང་སངས་རྒྱས་པ། །གང་ན་སྲུས་ཀྱང་མ་མཐོང་སྟེ། །གང་ན་སྲུས་གང་མ་
མཐོང་བ། །དེ་ལ་ཇི་ལྟར་རྣམ་པར་བསྐྱོམ། །རྒྱུན་དང་གཏན་ཚིགས་དཔེ་

རྣམས་དང་། །དམ་འཆའ་བ་དང་རྒྱ་རྣམས་གྱིས། །མི་ལམ་དྲི་ཟའི་འཁོར་ལོ་དང་། །སྤྲིག་རྒྱ་ཉི་མ་ལྟ་བུ་དང་། །མི་གྲུ་འོད་
སོགས་དཔེ་རྣམས་གྱིས། །སྐྱེ་བ་དེ་དག་ངས་བསྐྱོག་གོ། །འགྲོ་

བ་མི་ལམ་སྐྱུ་མ་འདྲ། །སྟོང་པ་དང་ནི་བརྟགས་པ་སྟེ། །འཇིག་རྟེན་གསུམ་ལ་མི་གནས་ཤིང་། །སྤྱི་ནང་དུ་ཡང་དེ་བཞིན་ཏེ།
།སྤྲིད་པ་མ་སྐྱེས་མཐོང་བས་ན། །མི་སྐྱེ་བ་ཐོད་པ་འབྱུང་

བར་འགྲུར། །སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཉིང་རེ་འཇིག། །ལུས་ཀྱང་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་སྟེ། །མདོན་ཤེས་དབང་དང་སྟོབས་རྣམས་ཀྱང་། །དེ་ཡི་
སེམས་ལ་སྣང་ཚོགས་འགྲུར། །གང་གི་དེོས་པོ་མ་སྐྱེས་

པ། །སྟོང་པ་ཤིན་ཏུ་རང་བཞིན་མེད། །དེ་དག་ལ་ནི་རྒྱུན་རྣམས་གྱིས། །ཁོར་པ་སྐྱེ་ཞིང་འགག་པར་འགྲུར། །སྤྱི་ལོ་
སྣང་བའི་གཟུགས་ཅན་གྱི། །སེམས་དང་སེམས་ནི་སྣང་བར་

འགྲུར། །ཇི་ལྟར་བྱིས་པས་བརྟགས་པ་ལྟར། །མཐོང་བར་བྱ་བ་གཞན་མེད་དོ། །འབྲེལ་པ་རྣམས་དང་སངས་རྒྱས་ག་
ཟུགས། །འབྱུང་བ་རྣམས་ནི་འཇིག་པ་དང་། །ཤིན་ཏུ་བསྐྱབས་

པས་རྣམ་རིག་གིས། །འགྲོ་བ་སྣང་ཚོགས་བྱིན་གྱིས་རྫོབ། །ལུས་དང་གནས་དང་ལོངས་སྤྱོད་རྣམས། །གཟུང་བ་རྣམ་རིག་
གསུམ་པ་སྟེ། །ཡིད་དང་འཇིག་པ་རྣམ་རིག་དང་། །རྣམ་པར་

{@259A} ལྷོག་ནི་འཛིན་པ་གསུམ། རྣམ་པར་རྟོག་དང་རྣམ་བརྟག་པ། ཇི་སྲིད་ཡི་གེའི་ད་ཡུལ་བ། རྟོག་ཅན་
རྟོག་གིས་ཞེར་བའི་སྲིད། ཇི་སྲིད་ཡང་དག་མི་

མཐོང་དོ། ལག་གི་ཚོན་ཤེས་རབ་གྱིས། ཇོ་སོ་སོ་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས། ཇི་ཡི་ཚོན་རྣལ་འབྱོར་ཅན། མཚན་མེད་
གནས་ཤིང་ངལ་ཡང་བསོ། འབྲུག་གི་སྐྱབས་ཚལ་

བསྐྱུས་པ་ལ། ཇི་ཉིད་ཐིབས་མི་ཤེས་འཛིན། མི་ཤེས་པ་ཡི་བྱིས་པ་དག། ཐེག་པ་གསུམ་ལ་འང་དེ་བཞིན་གྲོ། འདི་ལ་ཉན་
ཐོས་གང་ཡང་མེད། རང་རྒྱལ་བ་དག་དེ་བཞིན་ཏེ།

ཉན་ཐོས་དང་ནི་རང་རྒྱལ་བའི། ལག་གཟུགས་འདི་དག་སྒྲུབ་བ་ནི། འབྲུང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སྒྲིབ་བརྟེ་ཅན། ཇི་དག་སྐྱུལ་
པ་སྒྲོན་པའོ། སྲིད་པ་གསུམ་ནི་རྣམ་རིག་ཅམ། རང་

བཞིན་གཉིས་ནི་བརྟགས་པ་སྟེ། ཚོས་དང་གང་ཟག་འཕོས་པའི་སྲིད། ཇི་གྲུར་པ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད། ཉི་མ་ལྷན་བམར་མེའ
འོད། ཇི་བཞིན་འབྲུང་བཞོར་བུ་རྣམས། རྣམ་པར་

མི་རྟོག་ཤིན་ཏུ་འབྲུང། ཇི་བཞིན་སངས་རྒྱལ་སངས་རྒྱལ་ཉིད། ཇི་ལྟར་རབ་རིབ་ཅན་དག་གིས། རྣམ་ལྟར་ལོག་པར་འ
ཛིན་པ་ལྟར། ཇི་བཞིན་དོས་པོར་རྟོག་པ་འདི། བྱིས་པས་

ལོག་པར་རྣམ་པར་བརྟགས། ཉོན་མོངས་རྣམ་བུར་དོས་པོ་རྣམས། རྣམ་ལྟར་འཛིངས་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། ལགས་དང་འཇིག་
དང་སྐྱེ་དང་བུལ། རྟོག་དང་མི་རྟོག་སྤངས་པའོ། ཇི་

{@259B} ལྟར་ལ་ལས་རྟོག་ཐོས། ལགས་ལྟ་བུར་ནི་འགྲོ་བ་མཐོང་། ཇི་ན་གསེར་ཡོད་མ་ཡིན་ཡང་། ལས་དག་གྲུང་
ནི་གསེར་དུ་སྒྲུང། ཐོག་མ་མེད་སེམས་སེམས་བྱུང་བས། ཇི་ལྟར་བྱིས་པ་

ཉམས་པར་བྱས། །སྲིད་པ་སྐྱུ་མ་སྲིག་རྒྱུ་སྐྱེས། །ཡང་དག་ཉིད་དུ་འཛིན་པར་བྱེད། །ས་བོན་གཅིག་དང་ས་བོན་མེད།
།མཉམ་དང་ཤས་ཆེ་ས་བོན་ཅན། །ས་བོན་ཀུན་གྲུང་དེ་བཞིན་

ལོ། །སྐྱོ་ཚོགས་གྲུང་གྱི་སེམས་ལ་ལྟོས། །ཚམ་དག་པ་ན་ས་བོན་གཅིག་། །ཤིན་ཏུ་གྲུང་པ་ས་བོན་མེད། །མི་རྟོག་པས་ན་
མཉམ་པའོ། །ཤས་ཆེ་བས་ན་ཆོ་རབས་འདྲེས། །ས་བོན་སྣ་

ཚོགས་འདྲེབས་པས་ན། །དེ་ནི་ས་བོན་ཀུན་ཅས་བྱ། །འདི་ལ་རྐྱེན་གྱིས་མི་སྐྱེ་སྟེ། །གང་ཡང་འགག་པར་མི་འགྲུང་རོ།
།བརྟགས་པ་ཡི་ནི་རྐྱེན་རྣམས་ཉིད། །སྐྱེ་བ་དང་ནི་འགག་པར་

འགྲུང། །སྲིད་པ་གསུམ་ནི་བརྟགས་ཚམ་སྟེ། །རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་པོ་མེད། །བརྟགས་པ་དངོས་པོ་འདི་རོ་བོ་ཉིད། །རྟོག་གོ་བ་
དག་རྟོག་པར་འགྲུང། །དངོས་པོ་རང་བཞིན་ཤས་འདོད་

ལ། །འོར་ང་དག་ནི་མི་རྟོགས་སོ། །དངོས་པོ་འདི་རང་བཞིན་མི་སྐྱེ་བ། །དེ་ལྟར་མཐོང་ནས་རྣམ་པར་འགྲོ་ལ། །སྐྱུ་མ་མེད་
དང་ཚོས་མཚུངས་པས། །དངོས་པོ་རྣམས་ནི་ཡོད་བཟོད་

བཞིན། །འོག་པ་སྟོག་ལྟར་མཐོག་པས་པས་ན། །དེ་སྤྱིར་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་རིག། །བསྐྱེད་པ་མེད་ཅིང་སྐྱེས་པ་མེད། །རྐྱེན་རྣམས་
གྲུང་ནི་གང་ན་ཡང་། །གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །

{@260A} ༡༡ །ཁ་ཅིག་གིས་ནོད་པར་བཟོད། །རྐྱེན་གྱི་སྐྱེ་འཇིག་འབྲེལ་པ་ནི། །བསྐྱོག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། །རང་
བཞིན་མེད་ཅིང་རྣམ་རིག་མེད། །རྐྱེན་རྣམས་ཀྱིས་

ནི་བྱིས་པ་དག། །གང་ལ་རྟོག་པ་དེ་བསྐྱོག་གོ། །རང་བཞིན་མེད་ཅིང་རྣམ་རིག་མེད། །ཀུན་གཞི་མེད་ཅིང་དངོས་མེད་ན།
།བྱིས་པ་དེ་པའི་རྟོག་གོ་བ། །རོ་དང་འདྲ་བས་འདི་དག་བརྟགས།

ནམ་ཞིག་འཇིག་རྟེན་སེམས་ཙམ་དུ། རྒྱལ་བའི་སྲས་ཀྱིས་མཐོང་བ་ན། རྗེ་ཚོ་རིས་སུ་གཏོགས་པའི་ལུས། འབྲིས་པའི་འདྲ་
བྱེད་སྤངས་པ་སྟེ། རྟོགས་དང་མངོན་པར་ཤེས་པ་

དང་། རྩོམ་དང་ལྡན་པ་རབ་ཏུ་འཕྲོག། བཅས་ཅད་གཞུགས་སུ་སྦྱང་བ་ཡི། བཅས་དེ་ནམ་ཞིག་བྱུང་བ་ན། འདད་ལ་
སེམས་མེད་གཞུགས་མེད་ཀྱི། ཞོར་སེམས་ཐོག་མ་མེད་

ཅེས་པ། རྗེ་ཚོ་རྣམས་འབྲུང་ཅན་གྱི་རྣམས། ཤེས་པས་འགྲོ་བ་སྦྱང་མེད་མཐོང་། མཚན་མ་དངོས་པོ་རྣམས་རིག་དང་། ལག་
རིག་རྣམས་པར་གཡོས་པ་ལས། རང་ལོ་བུ་རྣམས་འདས་

ནས་ནི། རྗེ་དག་རྣམས་མི་རྟོག་དོ། རྒྱུ་མ་དེ་ཟེའི་གྲོང་ཁྲེང་དང་། རྒྱ་ཤར་འཛོངས་པའི་སྤྲི་བ་རྒྱུ་དག། མེད་བཞིན་དུ་ནི་
ཡོད་པར་སྦྱང་། རྗེ་བཞིན་དངོས་པོ་དངོས་ཉིད་དོ། །

དངོས་པོ་བཅས་ཅད་མ་སྐྱེས་ཏེ། ཞོར་པ་ཙམ་ནི་སྦྱང་བར་འགྱུར། འབྲིས་པ་རྟོག་གཉིས་དགའ་བ་དང་། ཞོར་པ་ལས་ནི་
སྐྱེས་པར་རྟོག། རྣམ་ཚུགས་བག་ཚགས་ལས་བྱུང་བའི།

{@260B} རྒྱུ་བའི་ཚར་ནི་གཏོགས་པའི་སེམས། རྒྱུ་བའི་རྣམས་བཞིན་ལྷན་ཏུ་འབྱུང་། རྗེ་ཚད་ནས་ནི་མི་འབྱུང་བོ།
རྣམས་པ་རྣམ་ཚུགས་དམིགས་པའི་སེམས། རྣམ་ཚུགས་ལ་ནི་འཇུག་པ་བཞིན།

དེ་བཞིན་ནམ་མཁའ་བརྟེན་པ་ལ། ཅི་ཡི་སྤྱིར་ན་འཇུག་མི་འགྱུར། མཚན་མ་ཞིག་ལ་དམིགས་ནས་ནི། ལག་ཏེ་སེམས་
ནི་འཇུག་འགྱུར་ན། བཅས་ཀྱང་རྒྱུན་གྱིས་བསྐྱེད་གྱུར་

ཏེ། རྗེ་སེམས་ཙམ་དུ་ནི་མི་རུང་བོ། བཅས་ཀྱིས་སུ་ནི་སེམས་ལ་གཞུང་། རྒྱུ་དང་བཅས་པ་གང་ཡང་མེད། བཅས་ཀྱི་
ཚོས་ཉིད་དག་པ་སྟེ། རྣམ་མཁའ་ལ་ནི་བག་ཚགས་མེད། རང་

གི་སེམས་ལ་མངོན་ཆགས་པས། །སེམས་ནི་ཤིན་ཏུ་འབྱུང་བར་འགྱུར། །ཕྱི་རོལ་སྤང་བ་ཡོད་མེད་དེ། །དེ་ཡི་སྤྱིར་ན་
སེམས་ཅོམ་མོ། །སེམས་ནི་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཏེ། །ངར་

སེམས་ཉིད་ནི་ཡིད་ཡིན་ནོ། །གང་གིས་ཡུལ་རྣམས་འཛིན་པ་ནི། །དེ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་ཞེས་བྱ། །སེམས་ནི་རྟག་ཏུ་ལུང་མ་
བསྟན། །ཡིད་ནི་གཉིས་ཀར་རྒྱ་བ་སྟེ། །རྣམ་པར་

ཤེས་པ་འབྱུང་བ་ཡང་། །དེ་ནི་དགོ་དང་མི་དགོའོ། །ལུས་དང་གནས་དང་ལོངསོ་དེ་ནི། །གཟུང་བའི་རྣམ་རིག་གསུམ་པོའོ།
ཡིད་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་རིག་དང་། །རྣམ་པར་

རྟོག་པ་འཛིན་པ་གསུམ། །རྣམ་རིག་གཉིས་པོ་སྤངས་པ་ནི། །དམ་པའི་དོན་གྱི་སྐོ་ཡིན་ཏེ། །སྤང་བ་མེད་ལ་འདུག་ན་ནི།
ཐེག་པ་གསུམ་གཞག་ག་ལ་ཡོད། །སེམས་ཅོམ་དང་ནི་

{@261A} ཟླ། །སྤང་མེད་དང་། །སངས་རྒྱལ་ས་དང་གནས་རྣམས་ནི། །དེ་དག་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་བཤད། །འ
ཚད་ཅིང་འཚད་པར་འགྱུར་བའོ། །ས་བདུན་

དག་ནི་སེམས་ཡིན་ཏེ། །སྤང་བ་མེད་པ་བརྒྱད་པའོ། །འདིར་ནི་ས་གཉིས་གནས་ཡིན་ཏེ། །ས་གཞན་ང་ཡི་རང་བཞིན་ནོ།
འདག་དང་སོ་སོར་རང་རིག་པ། །ས་འདི་ང་ཡི་རང་

བཞིན་ཏེ། །དབང་རྒྱལ་ཆེན་པོའི་གནས་ཀྱི་མཚོག། །འོག་མིན་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་མཛོས། །མེ་ཡི་ཇི་ལྟ་དེ་བཞིན་དུ། །དེ་ཡི་འ
དེ་ཟེར་སྤོ་ཚོགས་པ། །ཡིད་འོང་ཞི་བ་རབ་ཏུ་

འབྱུང། །དེ་དག་སྲིད་གསུམ་སྤྱུལ་པར་བྱེད། །སྲིད་པ་གསུམ་པོ་ཁ་ཅིག་སྤྱུལ། །ཁ་ཅིག་སྤྱུལ་སྤྱུལ་པ་སྟེ། །དེར་ནི་ཐེག་པ་
རྣམས་སྟོན་པ། །དེ་ནི་ང་ཡི་རང་བཞིན་ས། །

འིང་དུ་འཕོ་དང་རྟོགས་པ་ལ། །ས་རྣམས་ཀྱི་ནི་དུས་མེད་དེ། །སེམས་ཙམ་ལས་ཀྱང་འདས་ནས་ནི། །སྤང་མེད་གནས་པ་འ
ི་འབྲས་བུ་ལོ། །རྣམ་པ་སྣ་ཚོ་གསལ་ཡོད་པ་དང་། །མེད་

པ་དག་ཀྱང་སྤང་བར་འགྱུར། །བྱིས་པ་འཛིན་པས་རྣམ་བསྟན་དེ། །སྣ་ཚོ་གསལ་པ་ནི་སྤྱོད་ཅི་ལོག། །ནམ་ཞིག་མི་རྟོག་ཡེ་
ཤེས་ནི། །དངོས་པོ་ཡོད་པར་མི་རུང་དོ། །གང་སྤྱིར་

སེམས་ནི་གཟུགས་མིན་པས། །དེ་སྤྱིར་དེ་ནི་རྣམ་མི་རྟོག། །དབང་པོ་རྣམས་ནི་སྦྱུ་མ་བཞིན། །ཡུལ་རྣམས་ཀྱང་ནི་མི་ལམ་འ
བྲ། །བྱེད་དང་ལས་དང་བྱ་བ་འདི། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཡོད་

{@261B} པ་མིན། །བསམ་གཏམ་རྣམས་དང་ཚད་མེད་དང་། །གཟུགས་མེད་པ་དང་ཉིང་འཛིན་དང་། །འདུ་ཤེས་འ
གོག་པ་མ་ལུས་པར། །སེམས་ཙམ་ལ་ནི་ཡོད་པ་མིན། །རྒྱུན་དུ་ལུགས་

པའི་འབྲས་བུ་དང་། །ལན་གཅིག་སྤྱིར་འོང་འབྲས་བུ་དང་། །སྤྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་དང་། །དགྲ་བཅོམ་ཉིད་ནི་སེམས་
ཚོར་པའོ། །བྱིས་པ་རྣམས་ནི་འདུས་བྱས་ལ། །མི་རྟག་

སྐད་ཅིག་སྟོང་པར་རྟོག། །ས་བོན་འབབ་ཚུ་མར་མེད་པས། །སྐད་ཅིག་པ་ཡི་དོན་དུ་རྟོག། །བྱེད་པ་མེད་ཅིང་སྐད་ཅིག་པ།
།དབེན་པར་བྱ་བ་སྤངས་པ་དང་། །ཚོས་རྣམས་ཀྱིས་ནི་མི་

སྦྱིབ། །སྐད་ཅིག་དོན་དུ་ངས་བཤམ་དོ། །ཡོད་དང་མེད་ལས་སྦྱིས་པར་ནི། །ལྷན་པར་པ་དང་གངས་ཚན་ཤེས། །ལུང་དུ་མ་
བསྟན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །དེ་དག་ཉིད་ཀྱིས་བཤམ་

པའོ། །ལུང་བསྟན་པ་ནི་རྣམ་བཞི་སྟེ། །མགོ་གཅིག་དང་ནི་བྱི་བ་དང་། །རྣམ་པར་དབྱེད་དང་བཞག་པ་རྣམས། །མུ་སྟེགས་
སྤྱི་བ་བསྟོག་པའོ། །ཀུན་རྗེ་བྱ་ནི་ཐམས་ཅད་ཡོད། །དམ་

པའི་དོན་དུ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཚོས་རྒྱལ་པོ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ། །དམ་པའི་དོན་དུ་འདོད་ན་ནི། །དམིགས་པ་རང་བཞིན་མེད་
པ་ལ། །དེ་སྤྱིར་ཀུན་རྫོབ་བསྟན་པ་ཡིན། །དངོས་པོ་བརྗོད་

པའི་རྒྱལ་བྱུང་བ། །གལ་ཏེ་རང་བཞིན་ཡོད་ན་ནི། །བརྗོད་པ་དག་ལས་བྱུང་བ་ཡི། །དངོས་པོ་མེད་ཅེས་བྱ་བ་མེད། །བརྗོད་
པ་འདི་ན་དངོས་མེད་དེ། །ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན།།

{@262A} ལ། །སྤྱིན་ཅི་ལོག་ནི་ཡོད་མིན་པས། །དམིགས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སྤྱིན་ཅི་ལོག་ཡོད་ན། །ངོ་བོ་
ཉིད་མེད་མེད་པར་འགྱུར། །སྤྱིན་ཅི་ལོག་ནི་བཞི་

ཡི་སྤྱིར། །གང་དང་གང་དག་དམིགས་གྱུར་པ། །དེ་ནི་རང་བཞིན་མེད་པར་འགྱུར། །ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་མེད་པ་ཡིན།
།གང་འདི་སྣ་ཚོ་གསལ་སྣང་བ་ནི། །གནས་ངན་ལེན་གྱིས་

བསྐྱོས་པའི་སེམས། །གཟུགས་སུ་སྣང་བ་འཛིན་པ་སྟེ། །སྤྱི་ལོ་དག་ནི་སེམས་འཁྲུལ་པ། །རྟོག་པ་དང་ནི་མི་རྟོག་པས།
།རྣམ་རྟོག་རབ་ཏུ་སྤོང་འགྱུར་ཏེ། །མི་རྟོག་རྣམ་

པར་རྟོག་པའི་ས། །སྤོང་པ་ཉིད་ནི་ཡང་དག་མཐོང་། །སྤྱི་མ་སྤང་པོ་སྣ་ཚོ་གསལ་ལྟར། །ལོ་མ་རྣམས་དང་གསེར་བཞིན་དུ།
།མི་ལེས་པས་ནི་སེམས་བསྐྱོས་པས། །དེ་བཞིན་

མི་ལ་སྣང་བ་མངོན། །འཕགས་པས་ཞོར་བ་མི་མཐོང་སྟེ། །ཡང་དག་ཉིད་ཀྱང་སྐབས་དེར་མིན། །གང་སྤྱིར་སྐབས་དེར་
ཡང་དག་ན། །ཞོར་པ་ཡང་དག་ཉིད་དུ་འགྱུར། །ཞོར་

པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ནས་ཀྱང། །གལ་ཏེ་མཚན་མ་སྐྱེར་བྱེད་ན། །དེ་ཉིད་དེ་ཡི་ཞོར་པ་སྟེ། །རབ་རིབ་ཡོངས་སུ་མ་དག་
བཞིན། །རབ་རིབ་ཅན་རྣམས་བསྟན་པ་ཡིས། །སྤྱི་

འདྲ་མཐོང་བའི་བཞིན་དུ། །དེ་བཞིན་གྱིས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་། །འཛིན་པ་ཡུལ་ལ་ །ལེན་ཏུ་འཇུག། །སྲིད་གསུམ་འདི་ནི་སྐྱེ་
འདྲ་འདྲ། །སྒྲིག་རྒྱ་ཚུ་ལྟར་ཞོར་པ་སྟེ། །མི་ལམ་

{@262B} སྐྱེ་ལ་ལྟ་བུར་ནི། །རྣམ་པར་བསྐྱོམས་ན་གྲོལ་བར་འགྱུར། །རྣམ་པར་རྟོག་དང་རྣམ་བཟག་དང་། །རྣམ་པར་
རྟོག་པ་འཇུག་པ་དང་། །འཚིང་དང་བཅིང་བྱ་བཅིངས་པ་དང་། །འབྲུག་པོ་

འདི་དག་ཐར་པའི་རྒྱ། །ས་རྣམས་མེད་ཅིང་བདེན་པ་མེད། །ཞིང་རྣམས་མེད་ཅིང་སྤྱུལ་པ་མེད། །སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་
རང་སངས་རྒྱས། །ཉམ་ཐོས་རྣམས་ཀྱང་བཟགས་པའོ། །

གང་ཟག་རྒྱ་དང་ཕུང་པོའི་རྣམས། །དེ་བཞིན་རྒྱུན་དང་རྒྱལ་ཕྱན་དང་། །གཙོ་བོ་དབང་ཕྱུག་བྱེད་པོ་རྣམས། །སེམས་ཙམ་ལ་
ནི་རྣམ་པར་རྟོག། །སེམས་ནི་ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་དུ།

ཐམས་ཅད་ལུས་ལ་འཇུག་པ་སྟེ། །རྣམ་པ་དྲུག་གིས་སྣ་ཚོགས་འཛིན། །སེམས་ཀྱི་རིགས་ནི་མཚན་ཉིད་མེད། །ཕུང་པོ་
རྣམས་ལ་བདག་མེད་དེ། །བདག་ཀྱང་ཕུང་པོ་རྣམས་ལ་མེད། །དེ་དག་བཟགས་པ་བཞིན་དུ་

མེད། །དེ་དག་མེད་པའང་མ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་གྱིས་པས་བཟགས་པ་བཞིན། །དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་སྟེ། །དེ་དག་
མཐོང་བཞིན་ཡོད་ན་ནི། །ཐམས་ཅད་ཡང་དག་མཐོང་

པར་འགྱུར། །དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་མེད་པའི་ཕྱིར། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དག་པ་མེད། །ཇི་ལྟར་མཐོང་བཞིན་དེ་མེད་དེ།
།དེ་དག་མེད་པའང་མ་ཡིན་ནོ། །ཀུན་རྟོག་ཞོར་པའི་

མཚན་མ་སྟེ། །གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་དོ། །མཚན་ཉིད་དེ་ལ་མིང་བཏགས་པ། །དེ་ནི་རྣམ་བཟགས་མཚན་ཉིད་དོ།
།རྒྱུན་དང་མིང་གི་བདད་དག་ལས། །ཀུན་རྟོག་ཞོར་པའི་

{@263A} ཨོཾ། མཚན་མ་དག། རྣམ་ཞིག་དེ་ལ་མི་འབྱུང་ན། །ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །རྣམ་པར་སྤྲོད་
པའི་སངས་རྒྱུས་དང། །སྤྲུལ་པ་ཡི་ནི་རྒྱུལ་བ་

དང། །འབྱུང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་ཅན་དང། །སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་ནི་ཞིང་རྣམས་དང། །སྤྲུལ་པའི་ཚོས་དང་འབྲུལ་བ་
དང། །རྒྱུལ་བ་གང་རྣམས་སྤྲུལ་བ་དག་ །དེ་ཀླུ་རྣམས་

བ་མཐའ་ཡས་ཀྱི། །བདེ་བ་ཅན་ནས་བྱུང་བའོ། །གང་ཡང་སྤྲུལ་བས་བཤའ་དཔ་དང། །རྣམ་སྤྲོད་སྤྲུལ་བས་གང་བཤའ་དཔ།
།མདོ་སྤྲེ་འཁྲུ་རྒྱུས་པའི་ཚུལ། །དེ་ཡི་དགོངས་

པ་ཤེས་པར་གྱིས། །གང་ཡང་རྒྱུལ་བའི་བྱས་བཤའ་དང། །གང་ཡང་འདྲེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཤའ། །སྤྲུལ་བ་དག་གིས་
གང་བཤའ་དཔ། །རྣམ་སྤྲོད་རྒྱུལ་བས་མ་ཡིན་ལོ། །

ཚོས་འདི་རྣམས་ནི་མ་སྤྲུལ་བ། །དེ་དག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། །དྲི་བའི་གོང་ཁྱེར་སྤྲུལ་མ་དང། །མི་ལམ་སྤྲུལ་བ་རྣམས་དང་འ
བྲལ། །སྤྲོ་ཚོགས་སེམས་ནི་འདྲུག་པ་སྟེ། །སེམས་ནི་

རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར། །འཕོག་པར་འགྱུར་བའང་སེམས་ཉིད་དེ། །སེམས་ཉིད་སྤྱི་ཡི་གཞན་མ་ཡིན། །མི་ཡི་སྤྲོ་
ཚོགས་བརྟགས་པའི་སེམས། །དོན་དུ་སྤྲང་བ་མཛོལ་བ་

སྟེ། །འདི་ནི་སེམས་ཅོམ་དོན་ཀྱང་མེད། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་གྲོལ་བར་འགྱུར། །ཐོག་མ་མེད་དུས་སྤྲོས་པ་ཡིས། །གཞན་
རན་ལེན་རྣམས་རབ་ཏུ་བསྐྱུས། །རྣམ་པར་རྟོག་པས་བསྐྱོས་

{@263B} པས་ན། །དེ་སྤྱིར་ལོག་པར་སྤྲང་བ་འབྱུང། །དོན་དུ་སྤྲང་ལ་རྣམ་ཤེས་ཏེ། །ཡེ་ཤེས་ཡང་དགོད་ཡུལ་ཅན།
།འཁྲུ་རྒྱུར་པ་སྤྲང་མེད་དེ། །དེ་ནི་འཕགས་པའི་དུལ་ལོ། །

དོན་རབ་འབྱེད་པའི་བསམ་གཏན་དང་། བྱིས་པ་ཉེ་དེ་བསམ་གཏན་དང་། རེ་བཞིན་ཉིད་དམིགས་བསམ་གཏན་པས།
ཤེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བསམ་གཏན་དགོ། །ཀུན་

བརྟགས་པ་ཡི་རང་བཞིན་གྱིས། །ཐམས་ཅད་ཚོས་ནི་མ་སྐྱེས་པ། །གཞན་གྱི་དབང་ལ་གནས་ནས་ནི། །མི་ཡི་རྣམ་རྟོག་འ
ཁྲུམ་པ་ཡིན། །ཞམ་ཞིག་གཞན་གྱི་དབང་དག་ནས། །

རྣམ་པར་རྟོག་དང་བྲལ་བ་ན། །ཤིན་ཏུ་གྲུར་པ་དེ་བཞིན་ཉིད། །རྟོག་པ་སྤངས་པར་གནས་པའོ། །རྣམ་རྟོག་བདེན་པར་ཡོད་
མིན་གྱི། །རྣམ་པར་རྟོག་པས་མ་རྟོག་ཅིག །གཟུང་དང་

འཛིན་པའི་མཚན་ཉིད་དུ། །ཞོར་པ་དེ་དག་རྣམ་རྟོག་ན། །སྤྱི་རོལ་དོན་མཐོང་བརྟགས་པ་ནི། །ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པའི་རང་
བཞིན་གོ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྤངས་ནས་ནི། །ཞམ་ཞིག

སྤང་བ་མེད་གྲུར་ན། །དེ་ཚོས་ངས་རྒྱས་ལྷ་ཡི་སྤྱུག །ཞིང་རྣམས་ཀུན་ནས་བྱུང་བའི་ས། །དེ་ཡི་མགོ་ལ་ཉུག་མཛད་དེ། །དེ་
བཞིན་ཉིད་གྱི་རྗེས་འགོ་ལྷས། །གང་སྤྱིར་སྤོ་ཡིས་རབ་གཞིགས་

ན། །རང་བཞིན་དག་ནི་མི་དམིགས་ཏེ། །དེ་སྤྱིར་དེ་དག་བརྗོད་དུ་མེད། །འོ་ཤིན་ཏུ་ཡུང་མེད་པར་བཤམ། །རྐྱེན་གྱིས་བ
སྐྱེད་པའི་དོན་ལ་ནི། །ཡོད་དང་མེད་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །རྐྱེན་དུ་

{@264A} ཅུ། །གཏགས་པའི་དངོས་པོ་ལ། །ཡོད་དང་མེད་པ་གང་རྟོག་པར། །མུ་སྟེགས་ལྷ་བ་ཅན་དག་ནི། །བསྟན་
ལས་རིང་དུ་གྲུར་པར་ཤེས། །དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་

སྤྱོད་པ། །རྟག་ཏུ་ཚོར་བས་གཞན་སོང་ཚོ། །པན་ཚུན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡིས། །གོམས་ཤིང་གོམས་པར་བྱེད་པའོ། །མིང་ནི་
བརྗོད་པར་མ་བྱས་ན། །འཛིག་རྟོག་ཐམས་

ཅད་ཚོངས་པར་འགྱུར། །དེ་བས་ཚོངས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར། །མིང་དུ་གདགས་པར་བྱ་བ་ཡིན། །མིང་དང་ཚོར་པའི་རྣམ་
རྟོག་དང་། །རྒྱུན་རྒྱུ་མཁས་ཀྱིས་ནི་བསྐྱེད་པ་ཡི། །

རྣམ་པར་རྟོག་པ་གསུམ་དག་གིས། །བྱིས་པ་རྣམས་ནི་དངོས་པོར་རྟོག། །འགགས་པ་མེད་ཅིང་མ་སྐྱེས་ཏེ། །རང་བཞིན་
ཀྱིས་ནི་ནམ་མཁའ་འདྲ། །དངོས་པོ་མེད་པའི་རང་

བཞིན་གང། །དེ་དག་རྣམ་བརྟགས་མཚན་ཉིད་དོ། །མིག་ཡོར་འདྲ་ཞིང་སྐྱུ་མ་བཞིན། །སྐྱིག་སྐྱུ་མི་ལམ་མགལ་མེ་བསྐྱོར།
།དྲི་ཟའི་གོང་ཁྲུང་བྲག་ཅ་འདྲ། །ཚོས་དེ་རྒྱུན་ལས་

བྱུང་མ་ཡིན། །དེ་བཞིན་ཉིད་དང་གཉིས་སུ་མེད། །སྣོང་པ་ཚོས་ཉིད་ཡང་དག་མཐའ། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་བཤུག་པ་ནི།
།གང་དེ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །ལུས་དང་རག་གོ་དེ་

ཡུལ་རྗེས། །ཤེས་རབ་མི་རྟོག་བདེན་པ་སྟེ། །སེམས་ནི་གཉིས་ཀྱི་མཐར་ལྷུང་བས། །དེ་ཕྱིར་ཤེས་རབ་རྣམ་མི་རྟོག། །ཇི་
སྟེན་སེམས་ཀྱི་དེ་ཡུལ་བ། །ཡོད་དང་མེད་པའི་

{@264B} མཐར་གཉིས་ཡིན། །དེ་ཡུལ་སྤངས་པར་གྱུར་ན་ནི། །དེ་ཚོ་སེམས་ཀྱང་ཡང་དག་འགག། །རྒྱུན་ལས་སྐྱེས་
པའི་རང་བཞིན་ལ། །རྟོག་ལ་གང་གིས་རྟོག་བྱེད་པ། །སྤྱི་རོལ་དོན་མཐོང་

ལོག་པ་སྟེ། །དོན་མེད་སེམས་ནི་འབའ་ཞིག་གོ། །རིགས་པས་རྣམ་པར་གཞིགས་པ་ནི། །གཟུང་བ་དང་ནི་འཛིན་པ་འགག།
།ཇི་ལྟར་བྱིས་པས་བརྟགས་པ་ལྟར། །སྤྱི་རོལ་གྱི་ནི་དོན་མེད་

དོ། །བག་ཚགས་ཀྱིས་ནི་དགྲུགས་པའི་སེམས། །དོན་དུ་སྣང་བ་ཤིན་ཏུ་འབྱུང། །རྟོག་པའི་རྣམ་པ་གཉིས་འགགས་ན། །
ཡང་དགོ་དེ་ཡུལ་ཡེ་ཤེས་ཏེ། །འཕགས་པའི་དེ་ཡུལ་

བསམ་མི་ཁྱབ། །སྤང་བ་མེད་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར། །མིང་དང་མཚན་མ་ཀུན་རྟོག་ནི། །རང་བཞིན་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་
དོ། །ཡང་དག་ཡེ་ཤེས་དེ་བཞིན་ཉིད། །ཡོངས་སུ་གྲུབ་

པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །མ་སྤང་པར་གྱུར་པའི་སྤྱིར། །ཀུན་གཞི་ཡིད་དང་ལྡན་པ་ནི། །མར་གྱི་བུམ་པའི་བྱི་བ་བཞིན། །ཁུ་ཚུ་
དང་ནི་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས། །སྤྲ་གར་ཚན་བུ་འབྲས་མི་སྤྲུག།

ལས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྣ་ཚོ་གསུམ་གྲས། །ལས་རྒྱུང་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་ཡིས། །ཤིང་རྟོག་བཞིན་དུ་སྤྲིན་པར་འགྱུར། །ལྲ་དང་ལྲ་དང་
ལྲ་ཉིད་དང། །མ་ཡང་དགུ་པོ་ཉིད་རྣམས་དང། །སོ་དང་

སེན་མོ་སྤྲུས་གཡོགས་ནས། །འགྲུལ་ཁིང་རབ་ཏུ་སྐྱེས་པར་འགྱུར། །མི་གཙང་སྤྲིན་བུ་སྐྱེས་མ་ཐག། །མི་དག་ཉལ་ལས་
སད་པ་བཞིན། །མིག་ནི་གཟུགས་ལས་མཆེད་པར་བྱེད། །རྟོག་

{@265A} ཟླ། །པ་དག་ཀྱང་རྣམ་པར་འཕེལ། །མཚུ་གཉིས་དང་ནི་རྟོག་ཚོ་གསུམ་ལས། །རྣམ་པར་རྟོག་པས་རིག་ནས་
ཀྱང། །མི་ཡི་ཚོག་གི་རྣམ་བརྟག་པ། །ནི་ཙོ་

བཞིན་དུ་འཇུག་པར་འགྱུར། །ལུ་སྤྲུགས་སྤྲོ་བ་བསྐྱེད་པ་སྤྲོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མི་གནས་པ། །དེ་ནི་སེམས་ཅན་བསམ་བཞིན་
ལྷགས། །རན་པར་ལྟ་བའི་གནས་མེད་དེ། །སོ་

སོ་རང་རིག་ཐེག་པ་ནི། །རྟོག་གི་པ་ཡི་ད་ཡུལ་མིན། །མགོ་ན་པོ་འདས་པའི་འོག་ཏུ་ནི། །འཛིན་པར་སུ་འགྱུར་བ་ཤད་དུ་
གསོལ། །བདེ་ག་ཤེས་སྤྲུང་ན་འདས་པའི་འོག།

ཚུལ་རྣམས་འཛིན་པར་འགྱུར་བ་སྤྲོ། །དུས་དག་འདས་ནས་འབྱུང་བ་དེ། །སྤོ་གོས་ཆེན་པོ་སྤོང་ཤེས་བྱོས། །སྤོ་སྤོ་གསུམ་
དའི་ཡུལ་དུ་ནི། །དགོ་སྤོང་དཔལ་ལྡན་ཆེར་གྲགས་

པ། །དེ་མིང་གྲུ་ཞེས་བོད་པ་སྟེ། །ཡོད་དང་མེད་པའི་སྤྱོད་ཀྱི་འཛིན་པ། །ང་ཡི་ཐོག་པ་འཛིན་རྟོན་དུ། །སྤྱི་མེད་ཐོག་ཚེན་
རབ་བཞུགས་ཀྱི། །རབ་ཏུ་དག་པ་བའི་ས་བསྐྱབས་ཏེ།

བདེ་བ་ཅན་དུ་དེ་འགྲོ་ལོ། །འགྲོ་བ་ཀུན་ཏུ་རབ་འཁོར་བས། །སྲིད་པ་ལས་ནི་སྦྱོར་བའི་ཡིད། །ཞི་བ་ཞི་ལམ་སོང་ནས་ཀྱང།
།རྣལ་འབྱོར་སྣ་ཚོ་གསལ་དག་ལ་བརྩོན། །རྣལ་

འབྱོར་ཅན་གྱིས་བརྩོན་བྱས་ན། །ཉི་མ་རྒྱ་བའི་དབྱིབས་དང་འབྲ། །འོད་དང་པད་མོ་ལྟ་བུ་དང། །རི་མོ་ནམ་མཁའི་མེ་འབྲ་
མཐོང། །མཚན་མ་སྣ་ཚོ་གསལ་དེ་དག་ནི། །མུ་སྟེགས་

{@265B} ཅན་ལམ་སྲིད་པར་བྱེད། །ཉན་ཐོས་དག་དང་རང་རྒྱལ་གྱི་། །དེ་ཡུལ་དུ་ཡང་ལྷུང་བར་བྱེད། །ཡུལ་ལ་འ
ཇོན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། །འགོག་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །འཕགས་པ་

རྣམས་ཀྱི་དེ་ཡུལ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཡོད། །མཁའ་པ་རྣམས་ལ་སྤྲང་བ་ལྟར། །བྱིས་པ་རྣམས་ལ་མི་སྤྲང་སྟེ།
།ཇི་ལྟར་ཚོས་ཀུན་མ་སྦྱོས་ཤིང། །མཚན་ཉིད་མེད་

པར་སྤྲང་བའོ། །གསེར་མིན་གསེར་ལྟར་སྤྲང་བ་ཡི། །ར་གན་སྤྲངས་ལ་བྱིས་པ་རྣམས། །གསེར་དུ་ཇི་ལྟར་རྟོག་པ་བཞིན།
།ངན་པའི་རྟོག་གསེར་ཚོས་དེ་བཞིན། །རྒྱུན་གྱིས་ཡོད་

དང་མེད་པ་ལས། །གང་གི་མ་བྱུང་སྟེ་བ་དང། །བྱུང་ནས་ཀྱང་ནི་འཛིན་ཅེས་པ། །ང་ཡི་བསྟན་ལ་དེ་མི་གནས། །ཡོངས་སུ་
གྱུར་དང་དུས་དང་དབྱིབས། །འབྱུང་བའི་དངོས་

དང་དབང་པོ་དང། །བར་མ་དོ་དག་བསྐྱབ་བཞི། །གང་རྟོག་དེ་དག་མཁའ་པ་ཡིན། །འཛིན་རྟོན་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་བར།
།རྒྱལ་བ་དག་ནི་མི་གསུང་གི་འཛིན་རྟོན་འདི་ན་

རྒྱུ་ཉིད་དེ། །དྲི་བ་ཡི་ནི་གྲོང་ཁྱེར་འདྲ། །འདི་ཡོད་ན་ནི་འདི་ཞེས་བྲ། །འདི་ནི་ཚོས་ཀྱི་བརྗེས་ཡིན་ཏེ། །བརྗེས་ལས་ཐ་དང་
གྲུར་པ་ནི། །མ་སྐྱེས་འགག་པར་མི་འགྲུར་རོ། །མིག

དང་ཚུ་དང་མེ་ལོང་དང་། །སྒོད་རྣམས་དང་ནི་ལོར་བྲ། །དེ་དག་ལ་ནི་གཟུགས་བརྟན་སྒྲང་། །གཟུགས་བརྟན་གང་ནའང་
ཡོད་པ་མིག། །ཇི་ལྟར་ནམ་མཁའ་སྐྱིག་རྒྱུ་བ། །

{@266A} ལྟ། །དངོས་པོར་སྤང་སེམས་དེ་བཞིན་ཏེ། །མི་ལམ་མོ་གཤམ་བྱ་བཞིན་ཏེ། །རྣམ་བ་སྤྲོ་ཚོགས་གཟུགས་
སུ་སྤང་། །ཐེག་ཚེན་ལེ་ཐེག་པ་མིག། །ཡི་

གེ་མེད་ཅིང་སྤྲོ་ཡང་མེད། །བདེན་པ་མ་ཡིན་ཐར་པ་མིག། །སྤང་མེདོད་ཡུལ་མ་ཡིན་ན། །འོན་ཀྱང་ཐེག་ཚེན་ཐེག་པ་སྤྲོ།
ཏྲིང་རེ་འཛིན་ལ་དབང་བྱེད་པ། །ཡིད་ཀྱི་ལུས་ནི་སྤྲོ་

ཚོགས་པ། །དབང་གི་མེ་ཏོག་རྣམས་ཀྱིས་བརྟུན། །དངོས་པོ་དག་ནི་རྒྱུན་རྣམས་དང་། །གཅིག་དང་ཐ་དང་མ་ཡིན་ཏེ། །སྐྱེ་
བ་དག་ནི་མེདོར་བཤད་དེ། །འཕོག་པ་དག་ནི་རྒྱས་

པར་རོ། །མ་སྐྱེས་སྤོང་པ་གཅིག་ཡིན་ཏེ། །སྐྱེས་པའི་སྤོང་པ་ཉིད་ཀྱང་གཅིག། །མ་སྐྱེས་སྤོང་པ་མཚོག་ཡིན་ཏེ། །སྐྱེས་པའི་
སྤོང་པ་འཛིག་པར་འགྲུར། །སྤོང་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་

དང་མཐའ། །ལྷ་རྣམས་དང་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས། །ཡིད་ཀྱི་ལུས་ནི་སྤྲོ་ཚོགས་པ། །རྣམ་གྲངས་དག་གིས་ངས་བཤད་དོ།
མེདོ་སྤྲོ་འདུལ་བཚོས་མེདོན་པས། །དོན་གྱིས་མ་

ཡིན་ཚོགས་རྣམས་ཀྱིས། །རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཏོག་པ། །བདག་མེད་པ་ལ་དེ་མི་གནས། །ང་དང་སངས་རྒྱུས་རྣམས་དང་ནི།
ལུ་སྐྱེགས་ཅན་དག་གང་གིས་ཀྱང་། །རྒྱུན་གྱིས་ཡོད་

པ་མ་བསྐྱབས་ན། ཇི་ལྟ་བུར་ནི་ཡོད་པར་འགྱུར། རྒྱུན་རྒྱུས་ཀྱིས་ནི་ཡོད་པར་ཡང་། རྒྱུ་ཡིས་བསྐྱབས་ན་གང་མེད་
བསྐྱབས། རྒྱུ་བར་སྐྱབས་བར་ལྟ་བུ་བས། ཡོད་དང་མེད་

{@266B} པར་རྒྱལ་པར་རྟོག་ རྒྱང་གི་ཅི་ཡང་མི་སྐྱེ་ལ། ཅི་ཡང་འགག་པར་མི་འགྱུར་བ། འགྲོ་བ་དབེན་པར་
མཐོང་བས་ན། རྟེན་ལ་ཡོད་མེད་ཉེར་མི་འགྲོ། རྒྱང་བར་རི་བོང་རམ་བཞིན་ཏེ།

མི་རྒྱལ་པར་ནི་རྒྱལ་རྟོག་ཡོད། རྒྱུ་རྒྱུ་ལ་ནི་རི་དམག་ས་བཞིན། རྒྱང་རྒྱལ་པར་དེ་དག་ཞོར། རྒྱལ་རྟོག་མཐོང་བར་
ཆགས་པ་ཡིས། རྒྱལ་པར་རྟོག་པ་ཤིན་ཏུ་འགྱུར། རྒྱུ་

བ་དང་ནི་འཇིག་ལས་གྲོལ། རྒྱང་བ་མེད་ལ་རབ་ཏུ་ད། ཟབ་ཡངས་རྒྱ་ཆེ་ཡེ་ཤེས་དང་། རྒྱུ་སྐྱེ་ཆོག་ས་པའི་ཞིང་
རྒྱལ་མི། རྒྱུ་ལ་བའི་སྐྱེ་པོ་རྒྱལ་ལ་བཤམ། རྟོན་ཐོས་

རྒྱལ་ལ་མི་རྟོག་པ། རྒྱུ་དག་སྐྱེ་མི་རྟོག་སྟོང་པ་སྟེ། བདག་དང་བདག་གི་རྒྱལ་སྐྱེ་དང་། རྒྱུ་མེད་པ་ཡི་རྒྱལ་རྟོག་ནི།
རྒྱལ་པར་རྟོག་ཅེས་བྱུང་མི་རུང་། ཇི་ལྟ་བུར་ནི་སྐྱེ་ག་རྒྱུ་

ལ། རྒྱུ་མེད་པར་ནི་རྒྱུར་འཇོག་འགྱུར། རྟེན་བཞིན་རྒྱང་ལ་བྱིས་པ་རྒྱལ་ས། འཕགས་པ་རྒྱལ་ས་ནི་བྱེ་བྲག་ཏུ། འཕགས་
པའི་ལྟ་བ་དག་པ་སྟེ། རྒྱལ་པར་ཐར་པ་གསུམ་ལས་

བྱུང་། རྟེན་དང་ཡི་མཚན་ཉིད་རྒྱལ་ས། རྟོན་ཐོས་རྒྱལ་ལ་རབ་ཏུ་བཤམ། ཐམས་ཅད་ཆོས་ལ་མ་ཆགས་དང་།
ལཱ་ཅི་ག་བྱ་དབེན་པར་དཔ་དང་། མ་བརྟགས་པ་ཡི་

འབྲས་བུ་ནི། རང་རྒྱུ་ལ་སྐྱེ་པོ་དག་ལ་བཤམ། རྒྱུ་རོལ་བརྟགས་པའི་རང་བཞིན་ཏེ། ལཱ་ཅི་དབེན་པར་དཔ་གི་གཞི་ལས་
སྐྱེས། བདག་སྐྱེས་པའི་འཇུག་ལ་མ་ཐོང་། རྟེན་

{@267A} ལྷོ། སེམས་རྣམས་རབ་ཏུ་འཇུག། བཅུ་པོ་པ་ནི་དང་པོ་ཡིན། །དང་པོ་པ་ནི་བརྒྱད་པོ་ཡིན། །དགུ་པོ་
ཡང་ནི་བདུན་པ་སྟེ། །བདུན་པོ་པ་ཡང་བརྒྱད་པོ་

ཡིན། །གཉིས་པོ་པ་ནི་གསུམ་པ་ཡིན། །བཞི་པོ་ཡང་ནི་ལྔ་པོ་ཡིན། །གསུམ་པོ་ཡང་ནི་དྲུག་ཡིན་ཏེ། །སྣང་མེད་པ་ལ་རིམ་ཅི་
ཡོད། །དངོས་པོ་རྣམས་ནི་སྣང་མེད་ཚོ། །རྣལ་འབྱོར་

ཅན་ལ་དངོས་མེད་མེད། །དངོས་དང་དངོས་མེད་མཉམ་པས་ནི། །འཕགས་པ་རྣམས་ནི་འབྲས་བུ་སྟེ། །ཇི་ལྟར་དངོས་
རྣམས་དངོས་པོ་མེད། །ཇི་ལྟར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་བྱེད།

གང་གི་ཚོན་སྤྱོད་གི། །གཡོ་བ་ཡི་ནི་སེམས་མི་ཤེས། །དེ་ཚོ་འཇིག་པར་བྱེད་པ་སྟེ། །སེམས་ཀྱི་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱང་
མཉམ། །ཐོག་མ་མེད་ལྔ་ལོར་བ་ན། །བྱིས་པ་དངོས་

འཛིན་གྱི་གཡོ་གསལ་པ། །གཟེར་གྱིས་གཟེར་ལ་ཇི་བཞིན་དུ། །བྲིད་ནས་འཛིན་པ་རྣམ་པར་བསྐྱོད། །དེ་ཡི་རྒྱ་ཅན་དེ་ལ་
དམིགས། །ཡིད་ཀྱི་འཇུག་པའི་གནས་ཡིན་ཏེ། །

སེམས་ཀྱི་རྒྱ་ཡང་འབྲིན་པར་བྱེད། །རྣམ་པར་ཤེས་ཀྱང་དེ་ལ་གནས། །རྣམ་པར་སློན་སྟེ་བྱིན་ལྡན་པར། །རིས་དང་འ
གྲོ་བ་རྣམས་ཀྱང་འབྱུང། །རྗེ་ལམ་དུ་ནི་གང་

རྟེན་དང། །མངོན་པར་ཤེས་པ་རྣམ་བཞི་སྟེ། །གང་ཡང་རྗེ་ལམ་རྟེན་པ་དང། །གང་ཡང་སངས་རྒྱུས་གནང་བ་དང། །གང་
རིས་འགྲོ་དང་རིགས་ཀྱི་རྣམས། །མངོན་ཤེས་

{@267B} རྣམ་སློན་སྟེ་དེ་མིན། །བག་ཚགས་ཀྱིས་ནི་བསྐྱོས་པའི་སེམས། །དངོས་པོར་སྣང་བ་ཤིན་ཏུ་འཇུག། །བྱིས་
པས་གང་ཚོ་མི་ཤེས་པ། །དེ་ཚོ་སྟེ་བར་བཤད་པར་བྱ། །དངོས་པོ་མཚན་

ཉིད་ལྡན་པར་ནི། །སྤྱོད་ལ་ཇི་སྲིད་རྣམ་ཏོག་ཅིང་། །རང་གི་ཚོར་པ་མ་མཐོང་ན། །དེ་སྲིད་དུ་ནི་སེམས་རྒྱས་བྱེད། །ཅི་ཡི་
སྤྱིར་ནི་སྦྱོར་བཅོང་ལ། །ཅི་ཡི་སྤྱིར་ནི་སྦྱང་མ་བཅོང་། །སྦྱང་བ་

དག་ནི་སྦྱང་བ་མི་ན། །གང་གི་ཅི་ལ་ཅི་ཞིག་བཅོང་། །སེམས་ནི་རང་བཞིན་དང་བ་སྟེ། །རྟོག་པར་བྱེད་པ་ཡིད་ཡིན་ནོ། །རྣམ་
པར་ཤེས་དང་བཅས་པའི་ཡིད། །རྟག་ཏུ་བག་ཆགས་

འདེབས་པར་བྱེད། །ཀུན་གཞི་ཡིས་ནི་འདོར་བར་བྱེད། །ཡིད་ནི་འགོ་ལ་སྦྱོན་པར་བྱེད། །རྣམ་ཤེས་ཡུལ་དུ་སྦྱང་བ་ཡི།
ཚོར་པ་མཐོང་ནས་རབ་ཏུ་ཆགས། །ང་ཡི་སེམས་ནི་

སྦྱང་བ་སྟེ། །སྤྱོད་ལ་གྱི་ནི་དོན་མེད་པར། །ཚོར་པ་ལ་ནི་དེ་ལྟར་བསྐྱོམས། །དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱང་བྲན་པར་གྱིས། །བསམ་
གཏན་པ་ཡི་ཡུལ་དང་ལས། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཆེ་བ་ཉིད། །

དེ་གསུམ་བསམ་གྱིས་མི་ཐུབ་སྟེ། །རྣམ་ཤེས་དུ་ཡུལ་བསམ་མི་ཐུབ། །མ་འོངས་པ་དང་འདས་པ་དང་། །ནམ་མཁའ་གང་
ཟག་མཉམ་པར་འདས། །ཀུན་རྗེ་བུ་ནི་དེ་དག་བཤམ། །

དམ་པའི་དོན་དུ་ཡི་གེ་མེད། །རིས་སུ་གཏོགས་དང་མུ་སྟེགས་ཅན། །ལྟ་བ་གཅིག་ལ་གཞན་པ་སྟེ། །སེམས་ཅོམ་ལ་ནི་
རྫོངས་པས་ན། །སྤྱོད་ལ་གྱི་ནི་དངོས་ལ་རྟོག། །མི་ལམ་ན་ནི་དབང་

{@268A} ལྟ། །བསྐྱར་དང་། །རང་རྒྱལ་དང་ནི་སངས་རྒྱས་དང་། །དགྲ་བཅོམ་སངས་རྒྱས་མཐོང་ན་ནི། །བྱང་ཚུབ་ས་
བོན་འཕེལ་བ་ཡི་ན། །གང་ན་དེ་དག་ཇི་སྟབས། །གང་

ལས་ཅི་ཡི་སྤྱིར་བ་དང་། །སྦྱོར་མའི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཞི། །ཡོད་མེད་རྟོགས་བཤམ་དང་བདག་ལ་གསུངས། །སེམས་ཅོམ་ལ་ནི་
རྫོངས་པ་ལ། །སྦྱོར་བཞིན་དུ་ཡོད་མེད་བཤམ། །སྦྱོར་

བ་དང་ནི་འཇིག་པར་ལྟན། །མཚན་དང་མཚན་གྱི་གཞིར་ཡང་ཤེས། །ཡིད་ཅེས་བྱ་བ་རྣམ་རྟོག་པ། །རྣམ་ཤེས་ལྔ་དང་ལྟན་
ཅིག་ཏུ། །ཤུགས་བརྟན་ཚུ་བོའི་ཚུ་འདྲ་བ། །

སེམས་གྱི་ས་བོན་དག་ལས་འབྱུང་། །གང་གི་ཚོན་སེམས་དང་ཡིད། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་མི་འཇུག་པ། །དེ་ཡི་ཚོན་ཡིད་
ལུས་དང་། །སངས་རྒྱས་ས་ཡང་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཤྱེན་

དང་ཁམས་དང་ལྷུང་བོ་དང་། །ཚོས་རྣམས་གྱི་ནི་རང་བཞིན་ཉིད། །བཏགས་གང་སེམས་དང་གང་ཟག་རྣམས། །མི་ལམ་སྐྱ་
ལྟ་འཛིངས་པ་འདྲ། །འཇིག་རྟེན་མི་ལམ་སྐྱ་

མ་ལྟར། །མཐོང་ནས་ཡང་དག་གཞན་པར་གྱིས། །དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་མཚན་ཉིད་བཤམ། །རིག་པ་དང་ནི་གཏན་ཚིགས་སྤངས།
།འཕགས་པའི་སོ་སོ་རང་རིག་པ། །དེ་པ་

རྟག་ཏུ་བྱུང་བར་གྱིས། །རིགས་པ་དང་ནི་རྒྱ་ཚོངས་པའི། །འཇིག་རྟེན་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ཁོད། །སྤོས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་བའི་
སྤྱིར། །ཤེས་རབ་འོར་པར་མི་འཇུག་སྟེ། །ཇི་སྲིད་

{@268B} འོར་པར་རྣམ་རྟོག་པ། །དེ་སྲིད་ཚོངས་པས་སེམས་འཇུག་གོ། །རང་བཞིན་མེད་དང་དངོས་པོ་དང་། །སྤོང་བ་
རྟག་དང་མི་རྟག་རྣམས། །སྤྱེ་བར་སྐྱ་བའི་ལྟ་བ་སྟེ། །མི་སྤྱེ་སྐྱ་བའི་མ་ཡིན་

གོ། །འགྲོ་གཅིག་ཐ་དད་གཉིས་ཀར་ཡང་། །དབང་ལྷུག་དང་ནི་འདོད་རྒྱལ་དང་། །རྟུ་དང་གཙོ་དང་རྟུ་ལྟན་དང་། །ཤྱེན་
རྣམས་གྱིས་ནི་རྟག་པ་ཡིན། །འཁོར་བའི་ས་བོན་

རྣམ་པར་ཤེས། །ས་བོན་ཡོད་ན་འབྱུང་བར་འགྱུར། །རྟོག་པ་ཡོད་ན་རི་མོ་བཞིན། །ཡོངས་སུ་ཤེས་ནས་འགག་པར་འ
གྱུར། །ཇི་ལྟར་སྐྱུ་མའི་སྤྱེས་བུ་བཞིན། །མི་དག་

འཚི་དང་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །དེ་བཞིན་གྱིས་པ་ཚོངས་པའི་ཕྱིར། །བཅིངས་དང་ཐར་པ་འེན་ཏུ་འབྱུང། །སྤྱི་དང་ནང་ན་རྣམ་
གཉིས་ཏེ། །ཚོས་རྣམས་དང་ནི་རྒྱུན་རྣམས་སོ། །

རྣམ་འབྱོར་དེ་ལ་རབ་བསྐྱོམ་ཞིང། །སྣང་བ་མེད་ལ་གཞས་པར་བྱ། །བག་ཚགས་དག་གིས་སེམས་དབྱེ་སྟེ། །སེམས་དང་
བག་ཚགས་ཐམི་དད། །སེམས་ནི་ཐད་དང་མ་

ཡིན་མཚན། །བག་ཚགས་རྣམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་དགྱིས། །ཡིད་ཀྱི་ཤེས་ལས་བྱུང་བ་ཡི། །བག་ཚགས་ངེ་མ་བཞིན་ཏུ་
རྟོས། །སེམས་ནི་རས་ཡུག་དཀར་པོ་འདྲ། །བག་

ཚགས་རྣམས་ཀྱིས་མི་མཛོས་སོ། །ཇི་ལྟར་རས་ནི་ནམ་མཁའ་ལ། །དངོས་དང་དངོས་མེད་མ་ཡིན་བཤམ། །དེ་བཞིན་ལྷུས་
ལ་ཀུན་གཞི་ནི། །དངོས་དང་དངོས་པོ་མེད་པས་

{@269A} ཟླ། །སྤངས། །རྟོག་པ་སྤངས་པའི་སེམས་ཉིད་ནི། །ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་བསྐྱོག་པ་སྟེ། །ཚོས་རྣམས་ཐམས་
ཅད་ཤེས་པའི་ཕྱིར། །སེམས་ནི་སངས་

རྒྱས་ཞེས་ང་འཆད། །རྣུད་གསུམ་རྣམ་པར་འཆད་པ་སྟེ། །ཡོད་པ་དང་ནི་མེད་པ་སྤངས། །མཐའ་བཞི་དག་ལས་རྣམ་པར་
གོ་ལ། །སྲིད་པ་རྟག་ཏུ་སྐྱེ་མ་བཞིན། །སེམས་ལས་

བྱུང་བའི་ས་བདུན་རྣམས། །ངོ་བོ་ཉིད་ནི་གཉིས་སུ་འགྱུར། །ས་གཞན་དང་ནི་སངས་རྒྱས་ས། །དེ་དག་འེན་ཏུ་ཚོགས་པ་
ཡིན། །གཟུགས་ཅན་དང་ནི་གཟུགས་མེད་ཁམས། །

འདོད་པའི་ཁམས་དང་མྱ་ངན་འདས། །སེམས་ཀྱི་དྲ་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ཀྱང། །ལུས་འདི་ཉིད་ཏུ་བཤམ་པ་ཡིན། །གང་ཚོ་ཇི་
སྲིད་དམིགས་གྱུར་པ། །དེ་སྲིད་ནོར་པ་འཇུག་པར་

འགྲུང། རྣོ་པ་རང་གི་སེམས་རྟོགས་ན། །འཇུག་པ་མེད་ཅིང་ལྷོག་པ་མེད། །སྐྱེ་བ་མེད་ལ་རྒྱུ་ཡང་མེད། །དངོས་པོས་འ
ཁོར་བ་ཀུན་འཛིན་ཏེ། །རྒྱུ་ལ་སོགས་དང་འདྲར་

མཐོང་ན། །མཚན་ཉིད་ལ་ནི་མི་རྟོག་གོ། །བྱིས་པ་ཞན་པའི་སྤོ་ཅན་ལ། །ཐེག་པ་གཅིག་དང་ཐེག་གསུམ་དང་། །ཐེག་པ་མེད་
པར་ང་འཚད་དོ། །འཕགས་པ་རྣམས་ལ་དབེན་

པ་ཉིད། །མཚན་ཉིད་དང་ནི་རྟོག་པ་དེ། །ང་ལི་སྐྱེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སོ། །ཚུལ་བསྟན་པ་ནི་རྣམ་བཞི་སྟེ། །རིགས་པ་བསྟན་དང་
གྲུབ་པའི་མཐའ། །དབྱིབས་དང་བྱད་ཀྱི་ཁྱད་

{@269B} པར་གྱིས། །ཁོར་བ་མཐོང་ནས་རྣམ་པར་རྟོག། །མིང་དང་དབྱིབས་དང་བྲལ་གྱུར་ནས། །རང་བཞིན་འཕགས་
པའི་ད་ཡུལ་གཙང་། །ཇི་སྲིད་རྣམ་པར་རྟོག་པས་རྟོག། །དེ་སྲིད་

བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་དེ། །བརྟག་བྱ་རྟོག་པ་མེད་པའི་སྤྱིར། །རང་བཞིན་འཕགས་པའི་ད་ཡུལ་ལོ། །རྟག་པ་ཐེར་བྱུག་
ཡང་དག་ཉིད། །རིགས་དང་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད། །

དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་སེམས་ལས་གྲོལ། །རྟོག་པ་རྣམས་ཀྱང་སྤངས་པའོ། །དངོས་པོ་མེད་ན་དག་མི་འགྱུར། །ཉོན་མོངས་པ་
ཡང་སུ་ལ་འང་མེད། །གང་སྤྱིར་སེམས་ནི་དག་གྱུར་པས། །

ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སྤང་བར་འགྱུར། །དེ་སྤྱིར་རྣམ་དག་འཕགས་པའི་ཡུལ། །ཡང་དག་ཉིད་ནི་དངོས་པོར་འགྱུར།
།སེམས་ནི་རྐྱེན་གྱིས་བསྐྱེད་པ་སྟེ། །རྟོག་པ་དག་གིས་

རྣམ་པར་སྟེལ། །མི་ལམ་སྐྱེལ་ལ་སོགས་ལྟར། །མཐོང་ན་རྣམ་པར་འཚང་རྒྱུ་འགྱུར། །བག་ཚགས་སྤྲོ་ཚོགས་གནས་ངན་
ལེན། །སེམས་དང་ལྷན་ཅིག་རབ་ཏུ་ལྷན། །མི་

ལ་སྤྱི་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་ །སེམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་དག་པ་སྟེ། །སེམས་ནི་ཞོར་ལས་བྱུང་བ་
ཡིན། །ཞོར་པ་གནས་རྒྱུ་ལེན་པ་སྟེ། །དེ་ཡི་སྤྱིར་

ན་སེམས་མི་མཐོང་། །དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ཞོར་པ་ཙམ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་སྤྱད་ན་མེད། །འདྲུ་བྱེད་ལ་མིན་སྤྱད་ན་འདྲ་མིན། །འདྲ་
ལ་སྤྱིར་འདྲུ་བྱེད་མཐོང་བས་སོ། །ཞམ་ཞིག་འདྲུས་

{@270A} ལྟ། །བྱས་རྒྱུས་ལ་ནི། །མཚན་དང་མཚན་གཞི་བྲལ་མཐོང་ན། །འགྲོ་བ་རང་གི་སེམས་མཐོང་བས། །དེ་
ཡི་སྤྱིར་ནི་སྤྲངས་པར་འགྱུར། །སེམས་ཙམ་ལ་

ནི་གནས་ནས་ནི། །སྤྱི་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལ་མི་བརྟག་གོ། །ཡང་དག་དམིགས་ལ་གནས་ནས་ནི། །སེམས་ཙམ་ལས་ནི་འདྲ་བར་བྱ།
།སེམས་ཙམ་ལས་ནི་འདྲས་ན་ནི། །སྤྲང་བ་མེད་ལས་

འདྲ་བར་བྱ། །རྒྱུ་ལ་འགྲོར་སྤྲང་བ་མེད་གནས་ན། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མི་མཐོང་དོ། །ལྷན་གྱིས་སྤྱད་ཉོགས་ཞི་བ་སྟེ། །སློབ་
ལམ་དག་གིས་རྒྱུ་ལ་སྤྲངས། །བདག་མེད་ཡོ།

ཤེས་མཚོག་ཡིན་ཏེ། །སྤྲང་བ་མེད་ཚོ་མི་མཐོང་དོ། །སེམས་ཀྱི་དུལ་བ་ལྟ་བུ་བྱས། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་དུལ་བ་སྟེ།
།ཤེས་རོད་དུལ་མཐོང་ན་ནི། །མཚན་ཉིད་

ལ་ནི་ཚོངས་མི་འགྱུར། །སྤྱི་བུ་བསྐྱེད་པ་སེམས་ཀྱི་སྟེ། །ཀུན་འབྱུང་ཡེ་ཤེས་དུལ་ལོ། །བདེན་པ་གཉིས་དང་
སངས་རྒྱས་ས། །དེ་ལ་ཤེས་རབ་ཤིན་ཏུ་འཇུག།

འབྲས་བུ་ཐོབ་དང་ལྷན་པར་འདྲས། །དེ་བཞིན་ཡན་ལག་བརྒྱུད་པའི་ལམ། །ཚོས་རྒྱུས་ཐམས་ཅད་ཉོགས་པའི་སྤྱིར་
།སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་རྒྱུ་དག་འགྱུར། །མིག་དང་

གཟུགས་དང་སྒྲིབ་བ་དང་། །ཡིད་དང་ནམ་མཁའ་དེ་བཞིན་ཏེ། །དེ་དག་གིས་ནི་མི་རྣམས་ཀྱི། །ཀུན་གཞི་ལས་བྱུང་རྣམ་
ཤེས་ཏེ། །གཟུང་དང་འཛིན་དང་འཛིན་བྱེད་པ། །

{@270B} མིང་དང་དངོས་མིན་མེད་པ་དང་། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྒྱ་མེད་པར། །གང་སེམས་དེ་དག་མཁའ་མ་ཡིན།
།དོན་ལས་མིང་ནི་མ་བྱུང་སྟེ། །མིང་ལས་དོན་གྲུང་དེ་བཞིན་གོ། །རྒྱ་དང་རྒྱ་མེད་

ལས་བྱུང་བའི། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་མ་རྟོག་ཅིག། །དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད། །ཚོག་གྲུང་དེ་བཞིན་མེད་པ་ཡིན། །
།སྟོང་པ་དང་ནི་སྟོང་པའི་དོན། །བྱིས་པ་མ་མཐོང་རྣམ་པར་

རྒྱལ། །རྣོ་སེམས་བདེན་དགོད་མཐོང་བས་ནི། །བཏགས་པ་ཡི་ནི་བཤམ་པའོ། །གཅིག་པ་རྣམ་པར་ལྷ་གྲུབ་པས། །བདེན་
པའོ་འདི་སྟོང་བར་འགྱུར། །སྟོས་པ་བདུད་གྱིས་

བཟུང་བ་ཡིན། །ཡིད་དང་མེད་ལས་འདའ་བར་བྱ། །འོག་པའི་འདུ་ཤེས་བདག་མེད་པར། །མཐོང་བས་སྲིད་ལ་བདུན་མི་
བྱ། །བརྟག་པ་བྱེད་དང་བཅས་པ་ནི། །རྩོད་པ་ཙམ་ཞིག་

འཇུག་པ་སྟེ། །བདེན་པའི་མཚོག་ནི་སྒྲིབ་མེད་པ། །འགགས་ན་ཚོས་ནི་མཐོང་བ་ཡིན། །ཀུན་གཞི་ལ་ནི་རྟོག་བཅས་ནས། །
ཡིད་གྲུང་ཉིན་ཏུ་འཇུག་པར་འགྱུར། །སེམས་དང་ཡིད་ལ་

རྟོག་བཅས་ནས། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་འཇུག་པར་འགྱུར། །སྟོབ་ཏགས་པ་དང་སྟོབ་དོགས་པ། །སེམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་དེ་བཞིན་
ཉིད། །རྣལ་འབྱོར་པས་ནི་དེ་བསྟོམས་ན། །སེམས་

ཙམ་ཤེས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཡིད་དང་མཚོན་ཉིད་དངོས་པོ་ལ། །རྟོག་དང་མི་རྟོག་རྣོ་སེམས་མེད། །སྟེ་དང་མི་སྟེར་
རྣལ་འབྱོར་ལ། །རྣལ་འབྱོར་པ་ནི་རྣོ་སེམས་མེད། །ཀུན་

{@271A} ལྟམ་ལམ་བྱུང་རྣམ་ཤེས་ནི། རོན་གཉིས་ལ་ནི་རྟོག་པར་བྱེད། རྟེ་ལས་བྱུང་བའི་རོན་གཅིག་ལ།
ཤེས་པ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་མི་ཤེས་འགྱུར། ལྷོ་བ་

མེད་ཅིང་ཚོག་མེད་དེ། ཤེས་པ་མཐོང་གྱིར་ནི་སྟོང་མ་ཡིན། རང་གི་ཤེས་པ་ནི་མ་མཐོང་གྱིར། ལྟ་བའི་བྱ་བ་འཇུག་པར་འ
གྱུར། ལྷོན་རྣམས་འོང་བ་མེད་པ་སྟེ། རང་ཤོས་པོ་

དག་ནི་གང་ཡང་མེད། ཤམས་རྣམས་མེད་ཅིང་སྤང་པོ་མེད། རང་དོད་ཆགས་མེད་ཅིང་འདུས་བྱས་མེད། ལམས་དང་མེ
མེད་སྟོན་ཡང་མེད། བྱས་པ་མེད་ཅིང་འདུས་བྱས་མེད། །

མཐའ་ཡང་མེད་ཅིང་ཆགས་པ་མེད། རམ་པ་མེད་ཅིང་བཅིངས་པ་མེད། ལྲུང་མ་བསྟན་ལ་དངོས་པོ་མེད། ཚོས་དང་ཚོས་
མ་ཡིན་པ་མེད། འདུས་མེད་སྤང་བ་འདས་པ་མེད།

ཚོས་ཉིད་དག་ཀྱང་མེད་པ་ཡིན། ཤམས་རྣམས་མེད་ཅིང་བདེན་རྣམས་མེད། འབྲས་བུ་མེད་ཅིང་རྒྱ་རྣམས་མེད། རྟོག་དང་
སྤང་བ་འདས་པ་མེད། འབྲུང་བ་དང་ནི་འཇིག་

པ་མེད། ལམས་ལག་བཅུ་གཉིས་ཡོད་མ་ཡིན། མཐའ་དང་མཐའ་མེད་པ་ཡང་མེད། ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་སྤང་བའི་གྱིར།
ཤེས་པ་ཅམ་དུ་ནི་ངས་བཤད་དོ། ལྲུས་དང་ཉོན་

མོངས་ལས་ལམ་དང་། བྱེད་པ་པོ་དང་འབྲས་བུ་རྣམས། མི་ལམ་དང་ནི་སྟོན་གྱི་འདྲ། རྟོ་བ་ཡི་ནི་གྲོང་གྲུང་བཞིན།
ཤེས་པ་ཅམ་དུ་ནི་རྣམ་བཞག་པས། རང་ཤོས་པོའི་མཚན་

{@271B} ལས་རྣམས་པར་ལྟོག་ ཤེས་པ་ཅམ་ལ་ནི་གནས་པའི་གྱིར། རྟོག་དང་ཆད་པ་མཐོང་བར་འགྱུར། ལྷོན་པ་
དས་ལ་སྤང་པོ་མེད། བདག་ཀྱང་མེད་ཅིང་མཚན་ཉིད་མེད། ཤེས་པ་

ཅམ་ལ་ནི་འཇུག་པ་ཡིས། །ཐར་པ་འཛིན་ལས་ལོག་པར་འགྱུར། །ས་སྒྲུང་རྒྱུ་བྱུང་ངེས་པ་ནི། །མི་རྒྱལ་ལ་ནི་སྤྱོད་ལ་
སྒྲུང། །སེམས་ནི་སྒྲུང་བ་མེད་ལས་བྱུང། །དེ་ཡི་སྤྱིར་ན་

སེམས་མི་སྒྲུང། །མི་རྒྱལ་གྱི་ནི་བག་ཆགས་རྒྱལ་ས། །ལུས་དང་ལོངས་པོ་ད་གནས་ལྟར་སྒྲུང། །སེམས་ནི་དངོས་མིན་དངོས་
མེད་མིན། །བག་ཆགས་དག་གིས་མི་མཛོལ་སོ། །

དཀར་པོ་ལ་ནི་བྲི་མ་སྒྲུང། །བྲི་མ་ལ་ནི་དཀར་མི་སྒྲུང། །ནམ་མཁའ་ལ་ནི་སྤྲིན་བཞིན་དུ། །དེ་བཞིན་སེམས་ཀྱང་མི་སྒྲུང་དོ།
།སེམས་ནི་ལས་ཀྱང་གསོག་པར་བྱེད། །ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་

ནི་རྒྱལ་པར་སེམ། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་སྒྲུང་མེད་དང། །མཐུ་ཡང་རབ་རྟུ་ཐོབ་པར་བྱེད། །སེམས་ནི་ཡུལ་དང་འབྲེལ་པ་སྟེ།
།ཤེས་པ་རྟོག་གོ་དག་ལ་འཇུག། །སྒྲུང་བ་མེད་དང་ལྟུང་

པར་ལ། །ཤེས་རབ་དག་ལ་ཤིན་རྟུ་འཇུག། །སེམས་དང་ཡིད་དང་རྒྱལ་ཤེས་དང། །འདུ་ཤེས་རྟོག་པར་སྤངས་པ་སྟེ། །རྒྱལ་
པར་མི་རྟོག་ཚོས་ཐོབ་པས། །ཉན་ཐོས་དག་ནི་རྒྱལ་

སྤུས་མིན། །ཞི་བ་བཟོད་པའི་ལྟུང་པར་ལ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དགོ། །ཀུན་རྟོ་དཔ་སྤངས་པ་ནི། །ལྟུང་པར་སྤྱིར་
ནི་སྤྱོད་པར་འགྱུར། །ཀུན་རྟུ་བརྟགས་པའི་རང་

{@272A} །ཉ། །བཞིན་ཡོད། །གཞན་གྱི་དབང་ནི་མེད་པ་སྟེ། །ཞོར་པ་དག་གིས་བརྟགས་པ་འཛིན། །གཞན་གྱི་དབང་
ནི་མི་རྟོག་གོ། །ཐམས་ཅད་འབྱུང་འགྱུར་གཟུགས་

མེད་དེ། །འབྱུང་ལས་མ་གྱུར་གཟུགས་ཡོད་དོ། །བྲི་ཟའི་ཐོང་ཁྱེར་མི་ལམ་དང། །སྤྱོད་མ་སྤྱི་གཞུ་འབྱུང་འགྱུར་མིན། །ང་
ཡི་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་གསུམ་སྟེ། །གང་གིས་འཕགས་པ་རབ་བྱེད་

བ། །གང་གིས་ཡང་དག་མཚན་ཉིད་རྟོག་ །གང་གིས་དངོས་པོ་འབྱེད་པའོ། །ཉན་ཐོས་ །ཤེས་རབ་སྒྲུང་སྒྲུངས་པ། །ཐེག་པ་
གཉིས་དང་བྲལ་བ་ནི། །དངོས་པོ་ཡོད་པར་ཚགས་

པས་ན། །ཤིན་ཏུ་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། །སེམས་ཙམ་ལ་ནི་འཇུག་པ་ཡིས། །བདེ་ག་ཤེགས་ །ཤེས་རབ་རྗེ་མ་མེད། །
ཡོད་པ་དང་ནི་མེད་པ་ལས། །རྒྱུན་གྱིས་གལ་ཏེ་

བསྐྱེད་ཟིན་ན། །གཅིག་དང་ཐ་དད་ལྟ་བུ་ལ། །གདོན་མི་ཟེབས་ དེ་དག་གཞས། །ཡན་ལག་མང་པོས་བསྐྱབས་པ་ཡི། །རྒྱུ་མ་
གྲུབ་པར་མི་འགྱུར་བ། །དེ་བཞིན་མཚན་མ་སྒྲ་

ཚོགས་ཀྱང། །བརྟགས་ན་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །མཚན་མ་གནས་རན་ལེན་པ་ཡི། །འཚིང་བ་སེམས་ལས་བྱུང་བ་སྟེ།
།ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པ་མི་ཤེས་པས། །གཞན་གྱི་

དབང་ཞེས་རྟོག་པར་འགྱུར། །གང་བརྟགས་པ་ཡི་དངོས་པོ་འདི། །གཞན་གྱི་དབང་ཡང་དེ་ཉིད་དོ། །བརྟགས་པ་སྒྲ་ཚོགས་
སྒྲུང་བ་ཡང། །གཞན་གྱི་དབང་གིས་རྟོག་པར་བྱེད། །

{@272B} །ཀུན་རྫོབ་དང་ནི་དམ་པའི་དོན། །རྒྱུ་ལས་བྱེས་ཏེ་པ་གསུམ་དུ་མེད། །བརྟགས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་བྱ་སྟེ། །དེ་
ཚད་འཕགས་པའི་དུལ་ལ་ལོ། །རྣལ་འབྱོར་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་ལྟར། །སྒྲ་

ཚོགས་གཅིག་ཏུ་རྣམ་པར་མཛོལ། །དེ་ལ་རྣམ་པ་སྒྲ་ཚོགས་མེད། །བརྟགས་པའི་མཚན་ཀྱང་དེ་བཞིན་གོ། །ཇི་ལྟར་རབ་
རིབ་ཅན་དག་གིས། །གཟུགས་མཐོང་བ་ལ་སྒྲ་ཚོགས་རྟོག།

རབ་རིབ་གཟུགས་མིན་གཟུགས་མེད་མིན། །མཁས་པས་གཞན་དབང་དེ་བཞིན་གོ། །ཇི་ལྟར་གསེར་ནི་དག་པ་དང། །རྒྱ་
ཡང་རྫོག་པ་སྒྲུངས་པ་དང། །ནམ་མཁའ་ལ་ནི་སྤྲིན་མེད་

ལྟར། །རྣམ་ཏོག་དག་པ་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡི་ཉམ་ཐོས་རྣམ་གསུམ་སྟེ། །སྤྱུལ་དང་སྒྲོན་ལམ་ལས་སྐྱེས་པ། །འདོད་ཆགས་
ཞེ་སྤང་སྤངས་པ་ཡི། །ཚོས་ལས་བྱུང་བའི་ཉམ་ཐོས་སོ། །

བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའང་རྣམ་གསུམ་སྟེ། །ལངས་རྒྱས་ལ་ནི་མཚན་ཉིད་མེད། །སེམས་ཅན་དག་གི་སེམས་སེམས་ལ།
།ལངས་རྒྱས་གཟུགས་ནི་རབ་ཏུ་སྤྲང། །བརྟགས་པ་ཡི་ནི་

དངོས་པོ་མེད། །གཞན་གྱི་དབང་ནི་ཡོད་པ་སྟེ། །སློ་འདོགས་པ་དང་སྐྱར་བ་ནི། །རྣམ་པར་བརྟགས་ན་འཇིག་པར་འགྱུར།
།གལ་ཏེ་བརྟགས་པའི་དངོས་མེད་ལ། །གཞན་གྱི་དབང་གི་

དངོས་ཡོད་ན། །དངོས་པོ་མེད་པར་དངོས་པོར་འགྱུར། །དངོས་པོ་དངོས་མེད་ལས་བྱུང་འགྱུར། །ཀུན་ཏུ་བརྟགས་ལ་
གནས་བཅས་ཏེ། །གཞན་གྱི་དབང་ནི་དམིགས་པར་འགྱུར། །

{@273A} ཟླ། །མིང་དང་མཚན་མ་འབྲེལ་པ་ལ། །ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར། །བརྟགས་པ་ཤིན་ཏུ་མ་
སྐྱབ་ན། །གཞན་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དམ་པའི་

དོན་གྱི་རོ་བོ་ཉིད། །དག་པ་དེ་ཚོ་ཤེས་པར་འགྱུར། །ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་རྣམ་པ་བཅུ། །གཞན་གྱི་དབང་ནི་རྣམ་པ་དྲུག་ །སོ་སོ་
རང་རིག་དེ་བཞིན་ཉིད། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་ཁྱད་མེད་དོ། །

ཚོས་ལྟ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། །རང་བཞིན་གསུམ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །རྣམ་འབྱོར་ཅན་གྱིས་དེ་བསྐྱོམས་ན། །དེ་བཞིན་
ཉིད་ལས་མི་འདའོ། །སྐར་མ་དང་ནི་སྤྲིན་ལྟ་བུར། །ཉི་

མ་ལྔ་བ་འབྲ་བ་དང་། །བག་ཆགས་ལས་བྱུང་སྤྲང་འབྲ་བ། །མི་རྣམས་ཀྱི་ནི་སེམས་སྤྲང་དོ། །འབྱུང་ང་འདི་དག་ལུས་མ་
རེད། །མཚན་ཉིད་མེད་ཅིང་མཚན་གཞི་མེད། །

ཇི་སྟེ་འབྲུང་བའི་འབྲུང་ཡིན་ལ། །གཟུགས་ནི་འབྲུང་ལས་གྲུང་ཡིན་ན། །འབྲུང་བ་ཚེན་པོ་ཡང་དག་མིན། །འབྲུང་ལས་འ
བྲུང་ལས་གྲུང་པ་མེད། །འབྲུང་བ་ཚེན་པོ་རྒྱ་

ཡིན་ཏེ། །འབྲས་བུ་ས་དང་ཚུ་ལ་སོགས། །རྩམ་དང་བཏགས་དང་གཟུགས་རྣམས་དང་། །སྐྱུ་མའི་རྣམ་བུས་དེ་བཞིན་ཏེ།
།རྩི་ལམ་དེ་ཟའི་གྲོང་གི་གཟུགས། །སྤྲིག་རྒྱུ་བ་དང་

ལྷ་ཡིན་ནོ། །འདོད་པ་ཅན་ནི་རྣམ་ལྷ་དང་། །རིགས་གྲང་དེ་བཞིན་ལྷ་ཡིན་ཏེ། །ཐེག་པ་ལྷ་དང་ཐེག་པ་མེད། །སྤྲུང་ན་འདས་
པ་རྣམ་ཏུ་ག་ཡིན། །འཇུང་པོ་ཐ་དད་ཉི་ལུ་བཞི། །

{@273B} །གཟུགས་གྲང་རྣམ་པ་བརྒྱད་དུ་འགྲུར། །སངས་རྒྱས་ཉི་ལུ་རྩ་བཞི་ཡིན། །རྒྱལ་བའི་སྲས་ནི་རྣམ་པ་གཉིས།
།ཚུལ་ཡང་བརྒྱུ་པོ་རྩ་བརྒྱད་དེ། །དེ་བཞིན་ཉོན་ཐོས་རྣམ་གསུམ་མོ། །

སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཞིང་གཅིག་སྟེ། །དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་གཅིག་ཏུ་འགྲུར། །རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དེ་བཞིན་གསུམ།
།སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ནི་རྣམ་པ་བཞི། །ང་ཡི་བདག་མེད་རྣམ་པ་

ཏུ་ག། །ཤེས་པར་བྱ་བ་འདྲ་རྣམ་པ་བཞི། །རྒྱ་རྣམས་དང་ནི་བྲལ་གྲུང་པ། །ལྷ་བའི་ཉེས་པ་རྣམ་པར་སྤངས། །སོ་སོ་རང་རིག་
མི་གཡོ་བ། །ཐེག་པ་ཚེན་པོ་སྲོན་མེད། །སྐྱེ་བ་དང་

ནི་མི་སྐྱེ་བ། །རྣམ་པ་བརྒྱད་དང་རྣམ་དགུར་འགྲུར། །གཅིག་དང་རིམ་གྱིས་རྟོགས་པ་སྟེ། །གྲུབ་པའི་མཐའ་ཡང་གཅིག་
ཉིད་དོ། །གཟུགས་མེད་ཁམས་ནི་རྣམ་པ་བརྒྱད། །བསམ་

གཏན་ཐ་དད་རྣམ་པ་ཏུ་ག། །རང་རྒྱལ་སྲས་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། །འབྲུང་བ་རྣམ་པ་བརྟུན་དུ་འགྲུར། །དུས་གསུམ་པོ་ཡང་
ཡོད་མ་ཡིན། །རྟོག་པ་དང་ནི་མི་རྟོག་མེད། །བྱེད་དང་ལས་

དང་འབྲས་བུ་རྣམས། མི་ལམ་གྱི་ནི་བྱ་བ་བཞིན། མངས་རྒྱས་ཉམ་ཐོས་རྒྱལ་བའི་སྲས། ཐོག་མ་ཐ་མར་འབྲུང་བ་མེད།
ལམ་སྲི་རྒྱུང་དང་བྲལ་བ་སྟེ། ཉམ་ཉམ་སྐྱེ་མའི་ཚོས་

དང་འབྲ། རུམ་དང་འཁོར་ལོ་སྐྱེ་དེ་བཞིན། འབྲུང་དང་དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་དང་། འོང་ཀུན་ཏུ་ནི་གཤེགས་པར་ཡང་།
རྒྱང་ཡང་མངལ་ནས་སྐྱེ་བ་མིན། འཕོ་དང་རྒྱ་དང་

{@274A} ལྟ། ལམ་སྲི་ཅན་དང་། རེ་བཞིན་སྟོན་དང་སྐྱུང་ན་འདས། འབྲེན་པ་དང་ནི་ཞིང་རྫོགས་པ། རྒྱུན་རྣམས་
གྱིས་ནི་འཕངས་པ་ཡིན། འཇིག་རྟེན་དང་ནི་

གནས་ཚལ་གླིང་། ལུ་སྟེགས་འཕོ་དང་བདག་མེད་དང་། འབས་མ་གཏུན་ཐེག་གཞས་ཐོབ་པ་དང་། འབྲས་བུ་འོ་ད་ཡུལ་
བསམ་མི་ཁྱབ། ལྷ་བ་སྐྱར་མའི་རིགས་རྣམས་

དང་། རྒྱལ་པོའི་རིགས་དང་ལྡེ་ལི་རྣམས། གཞོད་སྐྱེན་དེ་ཟེའི་རིགས་རྣམས་ནི། འལས་ལས་སྐྱེས་ཤིང་སྟེད་ལས་བྱུང་།
འབས་མ་གྱིས་མི་ཁྱབ་འབྲུང་བ་ན། འཕོ་འཕོ་

བག་ཆགས་ལྡན་པ་སྟེ། འཕོ་འཕོར་སྐྱང་བ་ཆད་ན་ནི། ཉོན་མོངས་བྱ་བ་འགག་པར་འབྲུང་། འབ་ལང་ལུག་དང་བྲན་རྣམས་
དང་། རེ་བཞིན་སྐྱང་པོ་རྟེན་ལ་སོགས། ཞོར་

དང་འབྲུ་དང་གསེར་རྣམས་དང་། འོང་གི་དངོས་པོར་རྣམ་པར་རྫོགས། འཁྲི་དག་ལ་འང་ཉལ་མི་བྱ། མ་ལ་ཡང་ནི་མི་བསྐྱུང་
། གསེར་དང་དུལ་དང་འཁར་བ་དང་། །

ཟངས་གྱི་ལྷུང་བཟེད་མི་བཅད་དོ། ལྷམ་བུ་སྟོན་པོར་བཅོས་པ་དང་། འབ་ལང་ཕྱི་བུར་སྐྱིག་དང་། མ་དང་འབྲས་བུ་ལོ་མ་
ཡིས། རྣལ་འབྱོར་རྟེན་ཏུ་དཀར་པོ་བསྐྱུང་། །

ལྷགས་དང་རྫོད་ཁམ་པ་དང་། རླུང་དང་ཤེལ་ལས་བྱས་པ་ཡི། མ་ག་རྟ་ཡི་བྲེ་གང་ཚད། རླུང་བཟེད་རྣལ་འབྱོར་ཅན་
གྲིས་བཅང་། འདྲུལ་པོ་གོས་བྲི་གི་ཡང་ནི། མོར་

{@274B} བཞི་པ་ཡི་ཚད་དུ་བྱ། རྣལ་འབྱོར་གཞོལ་བའི་རྣལ་འབྱོར་པས། བཟོ་ཡི་རིག་པ་མི་བསྐྱབ་པོ། རྣལ་འ
བྱོར་ལྷགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས། ཉོ་དང་བཙོང་བར་མི་བྱུའོ། །ཀུན་

དགའི་ཁྱིམ་པས་དེ་བྱས་ཏེ། འདྲི་ཚེས་སུ་ངས་བཤད་དོ། འདབ་པོ་བསྐྱམས་ཤིང་དོན་ཤེས་པས། མདོ་དང་འདུལ་ལ་དེ་
བཞིན་ཏེ། ཁྱིམ་པ་དང་ནི་མ་འདྲེས་པར། རྣལ་འབྱོར་

ཅན་ལ་དེ་ངས་བཤད། རྫོང་པའི་ཁྱིམ་མམ་དུར་ཁོད་དམ། ཤིང་གི་དུང་དང་ལུག་རྣམས་དང་། རླུང་གའ་མེད་པའམ་སོགས་
ཁོད་དུ། རྣལ་འབྱོར་ཅན་གྲིས་གནས་བཅའོ། །

དུར་ཁོད་དུ་འམ་གཞན་གང་དུ་འད། རྟག་པར་གོས་གསུམ་བལོ་བར་བྱ། གང་ཡང་བདེ་བར་བྱིན་པ་དག། གོས་གྱི་ཕྱིར་
ནི་རླུང་བར་བྱ། སློང་མེའི་ཟས་ལ་གཞོལ་བྱས་ཏེ། །

གཉེན་ཤིང་གང་དུ་བལྟ་བར་བྱ། མེ་ཏོག་ལ་ནི་བུང་བ་ལྟར། འདྲི་ལྟར་བསོད་སྟོམས་དཔར་བྱ། མང་པོའི་ཚོགས་དང་འ
དྲེས་པ་དང་། འདག་སློང་མ་དང་གང་འདྲེས་པ། །

འདྲེས་པར་གྱུར་པའི་འཚོ་བ་དེ། རྣལ་འབྱོར་ཅན་ལ་རུང་མ་ཡིན། རྣལ་འབྱོར་གཞོལ་བའི་རྣལ་འབྱོར་པས། རྒྱུལ་པོ་
དང་ནི་རྒྱལ་པོའི་བྱ། འདྲི་བཞིན་སློན་པོ་ཚོང་དཔོན་ལ། ཟས་

གྱི་ཕྱིར་ནི་བསྐྱབ་མི་བྱ། ཤིང་དང་བཙོང་པའི་ཁྱིམ་ཟས་དང་། འདག་པ་དང་མཛའ་དང་ལྷན་པ་དང་། འདག་སློང་དག་སློང་མ་
དང་འདྲེས། རྣལ་འབྱོར་ཅན་ལ་དེ་མི་རུང་། རླུང་གས་

བུ་ལྷ་རྒྱ་ལ་འཁྲུམས་པས། །སྲིད་པ་ལ་ནི་སྐྱོ་བའི་ཡིད། །རྣལ་འབྱོར་ཅན་གྱིས་བརྩོན་བྱས་ན། །ཉི་མའུ་བའི་དབྱིབས་འ
བྱ་དང། །འོད་དང་བདམོ་ལྷ་བྱ་དང། །འི་མོ་ནམ་མཁའི་

མེ་འབྲ་མཐོང། །མཚན་མ་སྣ་ཚོགས་དེ་དག་ནི། །ལུ་སྟེགས་ཅན་ལམ་སྲིད་པར་བྱེད། །ཉན་ཐོས་དག་དང་རང་རྒྱལ་གྱི། །
དུ་ལྷ་ལྷ་ཡང་ལྷ་བར་བྱེད། །འདི་དག་ཐམས་ཅད་

རྣམ་སྤངས་ཤིང། །སྣང་བ་མེད་པར་ནམ་གྲུར་པ། །དེ་ཚོས་ངས་རྒྱས་ལྷ་ཡི་སྤྱལ། །ཐམས་ཅད་ཞིང་ནས་བྱུང་བ་ཡིས། །དེ་
ཡི་མགོ་ལ་ཉུག་མཛད་དེ། །ཡང་དག་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་

ལྷས། །རྒྱ་མེད་པ་ལས་དངོས་པོ་ནི། །རྟག་དང་ཆད་པ་སྤངས་པ་ཡི། །ཡོད་མེད་སྟོགས་བྲལ་ཡོད་དོ་ཞེས། །དབུ་མར་རྣམ་
པར་རྟོག་པར་འགྱུར། །རྒྱ་མེད་པར་ནི་སྣ་བས་ནི། །རྒྱ་རྒྱེན་

ཆད་པར་ལྷ་བར་རྟོག། །སྤྱི་ལོ་དངོས་པོ་མ་རྟོགས་སྤྱིར། །དབུ་མ་འཛིག་པར་བྱེད་པར་འགྱུར། །ཆད་པའི་ལྷ་བར་འགྱུར་
སྣམ་པས། །དངོས་པོ་འཛིན་པའི་མཐོང་སྟེ། །སྐྱར་པ་དང་

ནི་སྐྱོ་འདོགས་པས། །དབུ་མ་དག་ནི་སྟོན་པར་འགྱུར། །སེམས་ཅམ་དུ་ནི་རྟོགས་པ་དང། །སྤྱི་ལོ་དངོས་པོ་རྣམ་བསལ་
བས། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམ་ལྟོག་སྟེ། །ལམ་དེ་ཉིད་ནི་དབུ་

{@276A} ཟླ། །མའོ། །སེམས་ཅམ་ཡིན་ཏེ་སྣང་བ་མེད། །སྣང་བ་མེད་པས་མི་སྐྱེ་སྟེ། །དབུ་མ་ཡི་ནི་ལམ་འདི་ཡང།
འདྲ་དང་གཞན་དག་གིས་ཀྱང་བཤམ། །སྐྱེ་

བ་དང་ནི་མི་སྐྱེ་དང། །དངོས་དང་དངོས་མེད་སྟོང་པ་དང། །དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པ་ནི། །གཉིས་པོ་དེ་དག་རྣམ་མི་རྟོག་
རྣམ་པར་རྟོག་པ་འཇུག་མེད་པས། །བྱིས་པ་

རྣམས་ཀྱི་ཐར་པར་རྟོག་། །སེམས་འཇུག་པ་ནི་མ་རྟོགས་པས། །འཛིན་པ་གཉིས་ནི་སྤོང་མི་འགྱུར། །རང་གི་སེམས་སྤང་
རྟོགས་པའི་སྤྱིར། །འཛིན་པ་རྣམ་གཉིས་སྤོང་བར་

འགྱུར། །སྤོང་དང་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ནི། །རྣམ་རྟོག་འཛིག་པར་བྱེད་མ་ཡིན། །སེམས་སྤང་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་སྤྱིར།
།རྣམ་པར་རྟོག་པམི་འཇུག་གོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་

མི་འཇུག་པ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་སེམས་སྤངས་པའོ། །ལུ་སྟེགས་ཙམ་གྱི་ཉེས་སྤངས་པ། །འཇུག་པ་གལ་ཏེ་སྤང་གྱུར་ན།
།ལྟོག་པ་འཇུག་པར་མི་བྱེད་པས། །མཁས་པ་དག་

གིས་དེ་བཟུང་བོ། །དེ་རྟོགས་སྤྱིར་ནི་སངས་རྒྱལ་སུ། །ང་དང་སངས་རྒྱལ་གཞན་གྱིས་བཤམ། །རྣམ་པར་གཞན་དུ་རྟོག་ན་
མི། །ལུ་སྟེགས་ཙམ་གྱི་སྤྱིར་པར་འགྱུར། །

མི་སྐྱེ་བ་ལ་སྐྱེ་བ་མང། །ལྷི་འཕོས་མེད་ཅིང་འཆི་འཕོར་འགྱུར། །ཞིང་རྣམས་བྱེ་བར་ཅིག་ཅུང་ཡང། །ལྷུ་ཡི་ལྷ་བ་བཞིན་
དུ་སྤང། །གཅིག་དང་མང་པོར་གྱུར་

{@276B} ནས་ནི། །མེ་ཡང་འབར་ཞིང་ཆར་ཡང་འབབས། །སེམས་ལ་སེམས་གྱིར་གྱུར་ནས་ནི། །དེ་དག་སེམས་ཙམ་
དུ་ཡང་སྤྲ། །སེམས་རྣམས་ལ་ནི་སེམས་ཙམ་དང། །སེམས་

མེད་པར་ནི་སེམས་ལས་བྱུང། །རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་གཞུགས་དང་དབྱིབས། །སེམས་ཙམ་དུ་ནི་རྟོགས་པར་རིག། །བྱུང་དབང་
དང་ནི་ཉམ་ཐོས་གཞུགས། །རང་རྒྱལ་དང་

ཡང་འབྲུབ་དང། །རྣམ་པ་མང་པོའི་གཞུགས་གཞན་གྱིས། །སེམས་ཙམ་དུ་ནི་དེ་དག་སྤྲ། །གཞུགས་མེད་པས་ནི་གཞུགས་
མེད་གཞུགས། །དམྱུལ་བ་པ་ལ་དམྱུལ་བའི་

གཟུགས། །སེམས་ཙམ་གྱི་ནི་རྒྱ་དག་ཀྱང་། །སེམས་ཙམ་རྣམས་ལ་སྟོན་པར་བྱེད། །དེ་དག་ཤིན་ཏུ་གྲུར་ནས་ནི། །སྦྱུ་མ་འ
བྲལ་འཁྱིལ་འཛིན་དང་། །ཡིད་གྱི་ལུས་ཀྱང་དེ་

བཞིན་ཏེ། །དབང་དང་ས་བཅུ་རྣམས་ཀྱང་འཕྲོ་བ། །རང་གི་རྣམ་རྟོག་ཕྱིན་ཅི་ལོག། །སྦྱོས་པ་དག་ནི་གཡོ་བ་དང་། །ཐོས་
མཐོང་ཤེས་དང་རྟོགས་པ་དང་། །འདུ་ཤེས་དག་གིས་

བུས་པ་བཅིངས། །གཞན་གྱི་དབང་ནི་མཚན་མ་སྟེ། །གང་མིང་དེ་ནི་ཀུན་བརྟགས་པ། །ཀུན་རྟོག་པ་དང་མཚན་མ་ནི།
།གཞན་གྱི་དབང་ལས་ཤིན་ཏུ་འབྱུང་། །སློ་ཡིས་རབ་ཏུ་

གཞིགས་ནས་ནི། །བརྟག་པ་མེད་ཅིང་དབང་ཡང་མེད། །གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་མེད་ན། །ཇི་ལྟར་སློ་ཡིས་རྣམ་པར་
བརྟག། །ཡོད་དང་མེད་པ་སྤངས་པ་ཡི། །གྲུབ་པ་ཡི་ནི་དངོས་

{@277A} ༡། །འོ་ཡོད། །དངོས་པོ་ཡོད་མེད་རྣམ་གྲོལ་བའི། །རང་བཞིན་གཉིས་སུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར། །ཀུན་ཏུ་
བརྟགས་པའི་རང་བཞིན་ལ། །རང་བཞིན་

དག་ནི་གཉིས་གནས་ཏེ། །བརྟགས་པ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་སྣང་། །རྣམ་དག་འཕགས་པའི་ད་ཡུལ་ལོ། །བརྟགས་པ་སྣ་ཚོགས་
སྣང་བ་ལ། །གཞན་གྱི་དབང་ཞེས་རྟོག་བྱེད་

དེ། །རྣམ་པ་གཞན་ཏུ་རྟོག་ནི། །ལུ་སྟེགས་སྣ་ལ་གནས་པར་འགྱུར། །རྟོག་པས་བརྟགས་ཞེས་བཤད་པ་སྟེ། །མཐོང་སྦྱིར་
རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། །རྣམ་རྟོག་གཉིས་

ལས་གྲོལ་བ་ནི། །རྟོགས་པ་ཉིད་ཀྱང་དེ་ཡིན་ཞོ། །།འཕགས་པ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ། །བམ་པོ་དགུ་པ་སྟེ་ཐམས། །ཞིང་དང་
སངས་རྒྱལ་སྦྱུལ་པ་དང་། །

ཐོག་པ་གཅིག་དང་དེ་བཞིན་གསུམ། །ཉ་དན་འདས་དང་ང་མེད་དེ། །ཐམས་ཅད་སྒོང་པ་སྐྱེས་སྤངས་པའོ། །སངས་རྒྱལ་གྱི་
བྲག་སུམ་ཅུ་དྲུག་ །བྱེད་གཞི་དག་ནི་བཅུ་པོ་དང་། །

སེམས་ཅན་སོ་སོའི་སེམས་རྒྱུད་རྣམས། །དེ་དག་ཞིང་གི་སྒོང་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་བརྟགས་པའི་དངོས་པོ་ནི། །སྣོ་ཚོགས་བཟང་
བར་སྤང་མེད་གྱི། །སྣོ་ཚོགས་ཉིད་ནི་དེ་ལ་

མེད། །འགྲོ་བ་དེ་བཞིན་ཚོས་སངས་རྒྱལ། །ཚོས་གྱི་སངས་རྒྱལ་སང་རྒྱལ་ཡིན། །ལྷག་མ་དེ་ཡི་སྤྱུལ་པའོ། །སེམས་ཅན་
རང་གི་ས་བོན་རྒྱུད། །སངས་རྒྱལ་སྤང་བར་མཐོང་

{@277B} པའོ། །མཚན་མ་འབྲེལ་ལས་ནོར་པ་ཡི། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་རབ་ཏུ་འཇུག་ །རྟོག་ལས་དེ་བཞིན་ཉིད་གཞན་
མིན། །མཚན་མ་ལས་ཀྱང་རྣམ་རྟོག་མིན། །རང་བཞིན་གྱི་དང་རྫོགས་

འོངསོད། །འཇུག་པ་དང་ནི་སྤྱུལ་པ་གང་། །སངས་རྒྱལ་མང་པོ་སུམ་ཅུ་དྲུག་ །རང་བཞིན་གྱི་ནི་སངས་རྒྱལ་ཡིན། །སྣོ་པོ་
དམར་པོ་ལན་ [~Tswa] དང་། །དྲུང་དང་འོ་མ་ཁ་ར་

དང་། །བསྐྱབས་པའི་འབྲས་བུ་མེ་རྟོག་སོགས། །ཇི་ལྟར་ཉི་ལས་འདོད་ཟེར་དང་། །རྒྱ་མཚོ་རྒྱལ་དང་ལྡན་པ་ནི། །མི་གཅིག་ག་
དང་མ་ཡིན་ཏེ། །སེམས་དང་ལྡན་ཅིག་ལྡན་པ་ཡི། །

རྣམ་ཤེས་བདུན་པོ་དེ་བཞིན་ནོ། །རྒྱ་མཚོ་ཡོངས་སུ་གྲུར་པ་ནི། །དབང་རྒྱལ་སྣོ་ཚོགས་དེ་དག་སྟེ། །རྣམ་པར་ཤེས་ཞེས་བྱ་
བ་སྟེ། །ཀུན་བཞི་དེ་བཞིན་སྣོ་ཚོགས་འབྱུང་། །སེམས་

དང་ཡིད་དང་རྣམ་ཤེས་པ། །མཚན་ཉིད་དོན་དུ་རབ་ཏུ་བརྟག་ །བརྒྱུད་པོ་ག་དང་མ་ཡིན་མཚན། །མཚན་གྱི་གཞི་མེད་
མཚན་ཉིད། །རྒྱ་མཚོ་དང་ནི་དབང་རྒྱལ་རྣམས། །ཇི་

ལྟར་ཁྱད་པར་མེད་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་སེམས་ལ་རྣམ་ཤེས་དག། །ཡོངས་སུ་གྲུབ་མི་རྟེན་དོ། །སེམས་ཀྱིས་ལས་རྣམས་
གསོག་པར་བྱེད། །ཡིད་ཀྱིས་ཀྱང་ནི་རྣམ་པར་གསོག། །

རྣམ་པར་ཤེས་པས་རྣམ་པར་རིག། །ལྡོམ་སྒྲིག་ལ་རྟག་པར་བྱེད། །སྡོམ་པོ་དམར་པོའི་རྣམ་པར་ནི། །མི་ཡི་རྣམ་པར་ཤེས་
པར་གདམ། །དབང་རྒྱལ་སེམས་དང་ཚོས་མཐུན་པ། །

{@278A} ལྟ། །ཇི་སྲིད་ཐུབ་ཚེན་བཤད་པ་གསོལ། །སྡོམ་པོ་དམར་པོ་རྣམ་པ་རྣམས། །དབང་རྒྱལ་དག་ལ་མ་མཚེས་
ལ། །མཚན་ཉིད་དོན་དུ་བྱིས་པ་ལ། །སེམས་

ཀྱི་འཇིག་པ་དག་ཀྱང་བཤད། །དེ་ལ་འཇུག་པ་མེད་པ་སྟེ། །རང་གི་སེམས་མ་ནི་གཟུང་བ་སྤངས། །གཟུང་བ་ཡོད་ན་འཇིག་པ་
ཡང། །དབང་རྒྱལ་མཐུན་པར་བསྐྱབ་པར་འགྱུར། །

ལུས་དང་ལོངས་སོད་གནས་ལྟ་བུར། །མི་ཡི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྣང། །དེ་ཕྱིར་དེ་ཡི་འཇུག་པ་ནི། །དབང་རྒྱལ་དག་དང་འ
བྲལ་བར་སྣང། །དབང་རྒྱལ་དངོས་པོར་རྒྱ་མཚོ་

ནི། །གར་བྱེད་རྣམས་པར་རེག་འགྱུར་ན། །ཀུན་གཞི་འཇུག་པ་དེ་བཞིན་དུ། །ཅི་ཡི་ཕྱིར་ནི་སྟོས་མི་རིག། །བྱིས་པ་སྟོད་དང་
མི་ལྡན་པས། །ཀུན་གཞི་རྒྱ་མཚོ་ཇི་བཞིན་དུ། །དབང་

རྒྱལ་འབྱུང་བའི་ཚོས་མཐུན་ཕྱིར། །དཔེ་ཡིས་ཉེ་བར་སྐྱུར་བ་ཡིན། །བཟང་རན་བར་མའི་སྐྱེ་བོ་ལ། །གཏུགས་འཆར་འ
གྱུར་བའི་བཞིན་དུ། །དེ་བཞིན་འཇིག་རྟེན་སྟོན་མ་

སྟོན། །བྱིས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་དག་སྟོན། །ཚོས་ལ་རབ་ཏུ་ལུས་མཛད་ཅིང། །ཇི་སྲིད་དེ་བཞིན་ཉིད་མི་གསུངས། །དེ་སྟེ་དེ
བཞིན་ཉིད་གསུང་ན། །སེམས་ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་མ་

མཚིས། །ཇི་ལྟར་རྒྱུ་མཚོའི་དབའ་རྒྱབས་དང། །མེ་ལོང་མི་ལམ་ཇི་བཞིན་དུ། །ཅིག་ཚའི་དུས་སུ་སྤང་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་
སེམས་ཀྱང་རང་ཡུལ་ལ། །ཡུལ་རྣམས་དང་ནི་

{@278B} མི་ལྡན་དཔལ། །རི་མ་གྱིས་འཇུག་པས་རབ་ཏུ་འབྱུང། །རྣམ་པར་ཤེས་པས་རྣམ་པར་རིག་ །ཡིད་གྱིས་ཀྱང་
ནི་རྣོ་སེམས་བྱེད། །ལྲོ་པོ་རྣམས་ལ་སྤང་བར་མངོན། །མཉམ་པར་བཞག

ལ་རིམ་པ་མེད། །རི་མོའི་མཁའ་པོ་ལ་ལམ། །རི་མོའི་སྤོང་མ་ཇི་ལྟ་བུས། །རི་མོའི་དོན་དུ་ཚོན་འགྱུར་པ། །ང་ཡི་བཤད་
པ་དེ་དང་འདྲ། །ཚོན་ལ་རི་མོ་ཡོད་པ་མིན། །འིར་ལ་མེད་

ཅིང་སྤོད་ལ་མེད། །སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་དྲང་བའི་ཕྱིར། །ཚོན་གྱི་རི་མོ་རྣམ་པར་བརྟག་ །ཡང་དག་ཡི་གོ་སྤངས་པ་སྟེ།
།བཤད་པ་དག་ནི་འཇུག་པ་པོ། །ཚོས་རྣམས་ལ་ནི་གཞས་

བཅས་ཤིང། །རྣལ་འབྱོར་ཅན་ལ་ཡང་དག་བརྟན། །སོ་སོ་རང་རིག་ཡང་དག་ཉིད། །རྟོག་དང་བརྟག་བྱ་སྤངས་པ་ནི།
།རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ལ་བརྟན་པ་ཡི། །བྱིས་པ་རྣམས་ལ་

རྣམ་གཞན་བཤད། །ཇི་ལྟར་རྒྱུ་མ་སྤོང་ཚོས་དག། །སྤང་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ། །བཤད་པ་སྤོང་ཚོགས་འཇུག་པ་ཡང། །དེ་
བཞིན་དུ་ནི་བཤད་པ་ཡིན། །གཞན་ལ་གང་ཞིག

བསྟན་པ་དེ། །གཞན་ལ་བཤད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །ཇི་ལྟར་ནད་པ་ནད་པ་ལ། །སྤོན་པས་སྤོན་རྣམས་གཏོང་བ་ལྟར། །སངས་
རྒྱལ་དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་ལ། །སེམས་ཅན་དུ་ཡང་

རབ་ཏུ་གསུངས། །སྤྱི་རོལ་བག་ཚགས་ས་བོན་གྱི། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་རབ་ཏུ་འབྱུང། །གང་གིས་འཇིན་པ་དབང་ཡིན་ཏེ།
།གང་གཟུང་དེ་ནི་བརྟགས་པ་ཡིན། །སྤྱི་རོལ་དམིགས་

{@279A} ལྟམ་ལ་བཟུང་བྱས་ཤིང་། སེམས་ལ་འད་བརྟེན་ཏེ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། ཞོར་པ་རྣམས་པ་གཉིས་འབྱུང་སྟེ།
ལགསུམ་པ་ཡི་ནི་རྒྱ་མེད་དོ། ལགས་སྐྱེས་ཞོར་པ་

འབྱུང་བ་དང་། ལགས་ལ་བརྟེན་ཏེ་འབྱུང་བ་ནི། སེམས་ལ་བརྟེན་གཉིས་བཅོ་བརྒྱད་དུ་གྱུག་ཏེ་ཡི་སྐྱེར་ནི་དམ་བཤམ་པ་ལྟ་དོ།
ལདག་གི་ས་བོན་རྒྱུང་འབྲེལ་ལས། ལདག་ཏུ་

འཛིན་པ་རབ་ཏུ་འབྱུང་། སེམས་ནི་བརྟེན་གྱི་འཕྲུག་པ་ཡིས། ཚོས་སུ་འཛིན་པ་སྤོང་བར་འགྱུར། ལྲུག་གཞི་རྣམས་པར་
ཤེས་པ་ལས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་འབྱུང་

བ། ལན་གི་སྐྱེ་མཚེད་རྣམས་ཡིན་ཏེ། སྤང་བ་གང་ཡིན་སྐྱེར་རོལ་ཏེ། རི་ལྟར་མི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས། ལྟོད་དང་སྐྱེར་
གཞུང་རྗེ་ལམ་གཞུགས། ལདུས་བྱས་པ་དང་ལདུས་

མ་བས། ལྟག་པར་རྟོག་སྟེ་མེད་དོ། རི་ལྟར་རྗེ་ཟེའི་གྲོང་ཁྲིམ་དང་། ལྟུ་མ་དང་ནི་སྐྱིག་སྐྱེའི་ཚུ། མེད་བཞིན་དུ་ནི་སྤང་
བ་ལྟར། རེ་བཞིན་གཞན་གྱི་དབང་ཡིན་ཞོ། ལདག་

དང་དབང་པོར་གདགས་པ་ནི། ལས་ནི་སེམས་ལ་མི་བཤམ་དོ། སེམས་དང་ཡིད་དང་རྣམ་ཤེས་པ། ལར་གི་མཚན་ཉིད་
བྲལ་བའོ། སེམས་དང་ཡིད་དང་རྣམ་ཤེས་

དང་། རེ་བཞིན་བདག་མེད་རྣམས་གཉིས་དང་། ཚོས་ལུ་དག་དང་རང་བཞིན་རྣམས། རེ་ནི་སངས་རྒྱལ་ལྟོ་དུ་ལྟལ་ཡིན།
ལམ་ཚན་ཉིད་ཀྱིས་ནི་གསུམ་དུ་འགྱུར། ལག་

{@279B} ཚགས་གཅིག་གི་རྒྱ་ལས་བྱུང་། རི་ལྟར་ཚོན་ཚི་གཅིག་དུ་ཡང་། ཚིག་པ་ལ་ནི་སྐྱེ་ཚོགས་སྤང་། སེམས་
དང་བདག་མེད་གཉིས་པོ་དང་། ཡིད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། ལར་

འདི། །འདི་ནི་ལོག་ཅེས་བརྟག་བྱ་བམ། །རང་རྒྱལ་ཉམ་ཐོས་རྣམས་ལ་བཤམ། །རྒྱལ་བའི་སྲས་ལ་མ་ཡིན་ནོ། །སེམས་
ཅམ་ལ་ནི་ཡོད་མིན་ཏེ། །ཡོད་དང་མེད་ལ་ཡིད་ལས་

མིན། །སྐད་ཅིག་པ་དང་མཚོན་ཉིད་མེད། །བརྟགས་པ་དང་ནི་རྣམས་ཀྱང་མེད། །ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ནི་དངོས་རྣམས་ཡོད། །དོན་
དམ་དུ་ནི་རང་བཟིན་མེད། །རང་བཞིན་མེད་ལ་

གང་ནོར་པ། །དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན། །ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་མེད་པ་ལ། །ར་ཡིས་རབ་ཏུ་གདགས་པ་བྱས། །བྱིས་
པ་རྣམས་ཀྱི་བརྗོད་དེ། །ཡང་དག་རྣམ་པར་

སྤངས་པ་ཡིན། །བརྗོད་པ་ལས་བྱུང་དངོས་པོ་ཡི། །དོན་གྱི་དུ་ལ་ཡོད་པའོ། །བརྗོད་པ་ལས་བྱུང་དངོས་པོ་དག། །ལྟ་བུས་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རྩིག་པ་མེད་པར་རི་མོ་

དང་། །སྤོང་དུ་ལ་སོགས་སྤངས་གྲིབ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཀུན་གཞི་དག་པ་ནི། །རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་པར་མི་མཛོལ་སོ། །སེམས་
ནི་གར་མཁམ་བཞིན་དུ་གཞས། །ཡིད་ནི་བཞད་

{@280B} །གད་པ་འབྲས་སྟེ། །ལྟ་དང་བཅས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས། །སྤང་བ་ཚོན་དང་འབྲས་བུ་རྟོག་ །ཚོས་བསྟན་རྒྱུ་དང་འ
བྲས་བུ་དང་། །རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་གང་སྟེ་ལ་པ། །དེ་དག་ངོ་བོའི་སངས་

རྒྱས་ཡིན། །ལྟག་མ་སྟེ་ལ་པའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །སྤང་བ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་མེད། །སེམས་ནི་སྤང་བས་རབ་ཏུ་ཚོངས། །ལུས་དང་
འོངསོ་དག་ཞས་འབྲས་བུ། །མི་རྣམས་ལ་ནི་ཀུན་

གཞི་སྟོག། །སེམས་དང་ཡིད་དང་རྣམ་ཤེས་དང་། །རང་བཞིན་དང་ནི་ཚོས་ལྟ་དང་། །བདག་མེད་གཉིས་པོ་དག་པ་ནི།
།རྣམ་པར་འབྲེན་པ་རབ་ཏུ་འཆད། །རྗོགས་པའི་

སངས་རྒྱལ་གདུག་འཆད་པ། སེམས་རང་རིགོད་ཡུལ་ནི། རྟོག་གོ་ཅན་གྱི་ཡུལ་མ་ཡིན། འཇོག་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་འདུ་མ་ཡིན་ནོ།
འཇིག་རྟེན་གྱི་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ། ལག་ཅིག་

གིས་གཅིག་ནི་རབ་ཏུ་འཇུག་ཡོད་པར་སྐྱབ་པ་མེད་པ་སྟེ། མེད་པར་སྐྱབ་པ་ཡོད་མ་ཡིན། རྟུལ་ཕྱེད་དུ་ནི་རྣམས་གཞིག་
ཅིང་། ལག་ལུགས་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་གོ། སེམས་

ཅམ་དུ་ནི་རྣམ་བཞག་པ། འཇུག་པར་མི་དད་དོ། སྟོང་པ་རྣམ་པར་རྟོག་ཅམ་མམ། སྟོང་པ་མ་ཡིན་ཞེས་པ་ནི། རྟེན་
ཡོད་དང་མེད་རྟོག་པ། ལག་ལུགས་པར་བྱ་བའི་དོན་

མེད་དོ། འོན་ཏེ་རྟུལ་ཕྱེད་རྣམས་འདུས་པས། བྱིས་པ་རྣམས་ནི་གཟུགས་ལ་རྟོག་ རྟུལ་ཕྱེད་རེ་རེ་ཡོད་པ་མིན། རྟེན་
སྤྱིར་ཡང་དོན་མེད་དོ། རང་གི་སེམས་མ་ནི་སྤྱིར་བའི་

{@281A} ལྟ། རྟེན་བྱིས་པ། མི་རྣམས་ལ་ནི་སྤྱི་རོལ་སྤྱིར་། སྤྱིར་རོལ་གྱི་ནི་སྤྱིར་བཞག་པ། རྟེན་སྤྱིར་ཡང་དོན་མེད་
དོ། ལྟོག་ཚོགས་སྤྱི་ལོ་འཇིག་རྟེན་སྤྱི་ མི་

ལམ་ནི་ཟུང་གོང་སྤྱིར་དང་། ལག་ལ་མེད་པ་ནི་སྤྱི་གྲུ་རྣམས། མེད་ཀྱང་མིག་ལ་རབ་ཏུ་སྤྱིར་། རྟོག་དང་མི་རྟོག་དེ་
བཞིན་གཅིག་ ལག་ལུགས་དང་གཞི་སེམས་མིན་དེ་བཞིན་

ཏེ། སྟོག་མ་མེད་གྱི་ཉེས་འབྲེལ་བ། བྱིས་པ་གཏི་ལུག་རྟོག་པར་བཅད། བྱིས་པ་རྣམ་པར་བཞག་མེད་དེ། བྱིས་པ་གཅིག་
ཏུ་ངས་བཞག་དོ། བྱིས་པ་རྣམ་སྤྱི་དང་

བའི་སྤྱིར། བྱིས་པ་ཐ་དང་ངས་བཞག་དོ། རྟེན་བཞིན་རྣམ་པར་གྲོལ་གསུམ་དང་། ཚོས་ལ་བདག་མེད་པ་ཉིད་དང་།
ལག་ལུགས་ཉིད་ལེ་ལེ་ཉོན་མོགས་མིན། རྟེན་ག

རྣམ་པར་གྲོལ་བས་སྤངས། །ཇི་ལྟར་ཤིང་ནི་རྒྱ་འཚོའི། །རྒྱབས་ཀྱིས་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཉམ་ཐོས་རྫོངས་
པ་ཡང་། །མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་རྣམ་པར་

གཡེངས། །མཐར་སློན་པ་ནི་དེ་ལ་མེད། །སྤྱིར་ཡང་ལྷོག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། །ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་ལུས་ཐོབ་ནས། །བསྐྱེད་པའི་
བར་དུ་མི་སད་དོ། །བག་ཆགས་ཉོན་མོངས་

པ་དང་འབྲེལ། །ཀུན་ནས་ལྔ་དང་རྣམ་པར་བྲལ། །དེ་དག་ཉིང་འཛིན་ཚུལ་པས་ཚུལ། །ཟུག་མེད་པ་ཡི་དབྱིངས་ན་འཁོད།
།ཇི་ལྟར་སྐྱེས་བུར་རོ་བ། །ཚང་མེད་ནས་ནི་

{@281B} སངས་འགྱུར་ལྟར། །ང་ཡི་སངས་རྒྱས་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ། །དེ་དག་དེ་ཚོ་འཐོབ་པར་འགྱུར། །ཇི་ལྟར་སྐྱེས་པའི་
དམ་བུང་བ། །མཚན་ཉིད་ཀྱི་མི་རྒྱུ་ལྟར། །ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་འདམ་བུང་

བའི། །ཉམ་ཐོས་རྣམས་ནི་དེ་བཞིན་འཁོད། །མི་ཡི་དབང་པོ་བྱེད་རྒྱུ་རྒྱབས་ལས། །དབང་བསྐྱར་ཉིང་འཛིན་དག་ལ་སོགས། །
སློན་ལམ་དག་གིས་རྣམ་སྐྱེངས་པ། །དང་པོ་དང་ནི་

བཅུ་པོ་འབྱུང། །རི་བོང་རམ་དང་ནམ་མཁའ་དང་། །མོ་གཤམ་གྱི་ཡང་དེ་བཞིན་ཏེ། །མེད་བཞིན་ཚིག་ཏུ་བརྗོད་པ་ལྟར།
།དངོས་ལ་རྟོག་པའང་དེ་བཞིན་གོ། །འཇིག་རྟེན་

བག་ཆགས་རྒྱ་ལས་བྱུང། །གང་ནའང་མེད་མིན་ཡོད་མེད་དམིན། །བདག་མེད་ཚོས་མཁས་གང་དག་གིས། །མཐོང་ན་
རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར། །མིང་ནི་བརྟགས་པའི་རང་

བཞིན་ཏེ། །གཞན་ལས་བྱུང་བ་དབང་ལས་སྐྱེས། །དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་གྲུབ་ལྟར་ངས། །མདོ་དང་མདོ་ལས་རྟོག་ཏུ་བཤད།
།ཚིག་དང་ཡི་གེ་མང་པོ་དང་། །མིང་དག་ལ་ཡང་

བྱེད་པ་ལྟུང་། བྱིས་པ་སློང་ན་ཆགས་པ་ནི། ཇི་ལྟར་འདམ་ལ་གྲང་ཆེན་བཞིན། །ལྷ་ཡི་ཐེག་པ་ཚང་ཐེག་དང་། །ཉམ་ཐོས་ཀྱི་
ཡང་དེ་བཞིན་དུ། །རང་རྒྱས་དེ་བཟེན་

ག་ཤེགས་པའི་སྒྲེ། ཐེག་པ་དེ་རྣམས་ངས་བཤམ་དོ། ཇི་སྲིད་སེམས་འཇུག་བར་དུ་ནི། ཐེག་པ་རྣམས་ལ་ཐུག་པ་མེད།
།སེམས་ནི་རབ་དུ་གྲུར་པ་ནི། ཐེག་པ་མེད་

{@282A} ༡༡། འཛིན་འགྲོ་བའང་མེད། །སེམས་དང་རྣམ་རྟོག་རྣམ་རིག་དང་། །ཡིད་དང་རྣམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱང་སྒྲེ། །ཀུན་
གཞི་སྲིད་གསུམ་གཡོ་བ་རྣམས། །དེ་

དག་སེམས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཡིན། །ཚོ་དང་རྫོད་དང་རྣམ་ཤེས་དང་། །ཀུན་གཞི་སྲོག་གི་དབང་པོ་དང་། །ཡིད་དང་ཡིད་ཀྱི་
རྣམ་ཤེས་པ། །རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བྱེད་པ་གོ།

སེམས་ཀྱིས་སུ་ནི་ལྷས་འཛིན་ཏེ། །ཡིད་ནི་རྟོག་དུ་རྫོམ་སེམས་བྱེད། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་སེམས་ཡུལ་ལ། །རྣམ་ཤེས་བཅས་
པས་བྱེད་པ་འབྱེད། །སྲིད་པ་དག་ནི་མར་བཤམ་

དེ། །མ་རིག་པ་ཡང་མར་ཤེས་སོ། །རྣམ་ཤེས་ཡུལ་རྣམས་རིག་པས་ན། །སངས་རྒྱས་སུ་ནི་དེངས་བརྟན། །བག་ལ་ཉལ་ནི་
དག་བཅོམ་སྒྲེ། །མུང་པོ་ལྷ་འདུས་དག་འདུན་

ནོ། །མཚམས་མེད་པར་ནི་མཚམས་བཅད་པས། །དེ་ནི་མཚམས་མེད་ལས་ཡིན་ནོ། །བདག་མེད་གཉིས་དང་ཉོན་མོངས་
རྣམས། །དེ་བཞིན་སྒྲིབ་པ་གཉིས་པོ་དང་། །

ཤི་འཕོ་བསམ་གྱི་གྱི་མིས་ཁྱབ་པ། །ཐོབ་པས་དེ་བཞིན་ག་ཤེགས་པ་ཡིན། །སྤྱི་བའི་མཐའ་དང་ཚུལ་རྣམས་དང་། །སོ་སོ་
རང་རིག་བརྟན་པ་དང་། །བྱེད་པ་ཤེས་པ་

སུས་མཐོང་བ། །དེ་དག་རྟོག་པའི་དབང་མི་འགྲོ། །ཇི་ལྟར་བྱིས་པས་བརྟགས་པ་ལྟར། །དངོས་པོ་ལ་ནི་བདེན་མེད་ན།
།དངོས་པོ་མེད་པར་མཐར་མིན་པར། །རྟོག་གོ་

{@282B} ཅན་དག་ཅིས་མི་འདོད། །སྐྱེ་དང་འཇིག་པར་འབྲེལ་པ་ཡི། །འདུས་བྱས་རབ་ཏུ་མཐོང་བ་ནི། །ལྟ་བུ་གཉིས་
པོ་རྒྱས་པར་བྱེད། །རྐྱེན་རྣམས་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཉ་རུ་འདས་

པ་ཡིད་སྤངས་པ། །གཅིག་སུ་དེ་ནི་བདེན་པ་ཡིན། །འཇིག་རྟེན་བརྟགས་པ་བསྐྱེམ་དང་། །རྒྱ་སྐྱེས་སྤང་ལྟར་བལྟ་བར་བྱ།
།འདོད་ཆགས་དང་ནི་ཞེ་སྤང་དང་། །གཏི་མུག་ཡོད་དེ་

གང་ཟག་མེད། །སྤང་པོ་རྣམས་ནི་སྲིད་ལས་བྱུང་། །མི་ལམ་དག་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད། །གང་གི་རྒྱབ་མོ་ཐུགས་སུ་རྒྱུད། །གང་
ལ་ཡོངས་སུ་སྐྱུ་རུ་འདས། །ངས་ནི་དེ་ཡི་བར་དུ་ཡང་། །

ཅུང་ཟད་བསྟན་པ་འང་མ་ཡོད་དོ། །སོ་སོ་རང་ཚོས་ལུགས་རྣམས་ལ། །དགོངས་ནས་རབ་ཏུ་ངས་བཤམ་དེ། །ང་དང་སངས་
རྒྱས་དེ་དག་གིས། །ཅུང་ཟད་བྱེ་བྲག་བྱས་པ་མེད་

བདག་ནི་རྗེས་དང་འབྲེལ་བར་ཡོད། །སྤང་པོ་རྣམས་ནི་མཚན་ཉིད་སྤངས། །དངོས་པོར་སྤང་པོ་ཡོད་བ་སྟེ། །དེ་དག་ལ་ནི་
བདག་མེད་དོ། །ཉོན་མོངས་བག་ལ་ཉལ་བཅས་པས། །

སོ་སོར་རྣམ་པར་སྐྱོམ་པ་དང་། །འགྲོ་བ་རང་གི་སེམས་མཐོང་ན། །སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཀུན་ལས་ཐར་བར་འགྱུར། །གང་གི་རྒྱ་
དང་རྐྱེན་རྣམས་དང་། །མཐའ་གཞི་ཡི་ནི་རིགས་པ་

ཡིས། །འཇིག་རྟེན་རབ་ཏུ་འབྱུང་ཞེས་པ། །དེ་དག་ང་ཡི་རྒྱུ་ལ་མི་མཁས། །འཇིག་རྟེན་ཡོད་དང་མེད་མི་སྟེ། །མེད་མིན་
ཡོད་མིན་གང་ནའང་མེད། །སྐྱེ་དང་རྐྱེན་རྣམས་དག་གིས་

འདས་དང་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས། །ཡིད་ཀྱི་ལུས་ནི་སྣ་ཚོགས་པ། །སེམས་ཙམ་དུ་ནི་ངས་བཤད་དོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བཀའ་
ཚགས་འབྲེལ། །སེམས་ལས་བྱུང་བ་སྣ་ཚོགས་པ། །

མི་ལ་སྤྱོད་ལ་སྣང་བ་ནི། །འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་སེམས་ཙམ་མོ། །སྤྱོད་ལ་ཀྱི་ནི་སྣང་བ་མེད། །ལུས་དང་ལོངས་སོང་གནས་ལྟ་བུ།
།སེམས་ནི་སྣ་ཚོགས་པར་སྣང་བ། །སེམས་ཙམ་

དུ་ནི་ངས་བཤད་དོ། །ཉམ་ཐོས་ཟེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་འབྱུང་དང་། །རང་རྒྱལ་སངས་རྒྱས་
རྣམས་ཀྱི་ནི། །ཉོན་མོངས་མེད་པས་ཤིན་ཏུ་བྱུང་། །

སྤྱོད་ལ་ཀྱི་ནི་གཟུགས་མེད་དེ། །རང་གི་སེམས་ནི་སྤྱོད་ལ་སྣང་། །སེམས་ནི་ཁོང་དུ་མི་ཚུད་སྲིད། །བྱིས་པ་རྣམས་ནི་འ
དུས་བྱས་རྟོག། །རང་སེམས་སྣ་ཚོགས་སྣང་བ་ཡི། །

སྤྱོད་ལ་དོན་རྣམས་མི་ཤེས་པས། །མཐའ་བཞིར་སྐྱར་བའི་གཏམ་ཚོགས་ཀྱིས། །སྤྱོད་ལ་གིས་སྒྲོག་པར་བྱེད། །གཏམ་
ཚོགས་མེད་དེ་མཐའ་ཡང་མེད། །དཔེ་དང་ཡན་

ལག་རྣམས་ཀྱང་མེད། །རང་གི་སེམས་ནི་དོན་རྣུད་དེ། །གལ་ཏེ་ཤེས་ན་མཁས་པ་ཡིན། །གང་ཞིག་རྟོག་པས་བརྟག་བྱ་བ།
།དེ་ནི་བརྟག་པས་པའི་མཚན་ཉིད་དེ། །བརྟག་

{@284A} ཟླ། །པ་ལ་ནི་བརྟེན་བཅས་ཏེ། །རྣམ་པར་རྟོག་པར་བྱ་བ་ལྟར། །ཕན་ཚུན་མ་གྲེས་འབྲེལ་བ་ཡི། །བཀའ་
ཚགས་གཅིག་གི་རྒྱ་ལས་བྱུང་། །གཉིས་པོ་སྤོ་བུར་

བྱུང་བའི་སྲིད། །མི་རྣམས་ཀྱི་ནི་སེམས་མི་སྐྱེ། །སྲིད་པ་གསུམ་ན་གནས་པ་ཡི། །སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྣམ་རྟོག་ཡིན།
།གང་ཞིག་དོན་སྣང་འཇུག་པ་ནི། །བརྟག་པས་པའི་རང་

བཞིན་དེ་ཡིན་ཏེ། ལྷན་བའི་ས་བོན་ལྟན་པའི་སྤྱིར། ལྷོ་མཚོ་དྲུག་མཁའ་ནི་བཅུ་གཉིས་སོ། །གནས་དང་དམིགས་བྱ་ལྟན་
པའི་སྤྱིར། ལོ་རྒྱུས་སུ་ནི་ངས་བཤད་དོ། །ཇི་ལྟར་

མེ་ལོང་གཟུགས་བརྟན་དང་། རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྐྱེ་འཛིངས་པ། །དེ་བཞིན་བག་ཆགས་ཀྱིས་གཡོགས་སེམས། །བྱིས་པ་
རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་བ་ཡིན། །བདག་གིས་རྟོག་པས་

བརྟགས་དོན་ལ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་རབ་ཏུ་འཇུག། ལུ་སྟོགས་ཅན་གྱིས་བརྟགས་པ་ལྟར། །སྤྱི་ལོ་གྱི་ནི་དོན་མེད་དེ། །ཇི་
ལྟར་ཐག་པར་མ་ཤེས་ནས། །བྱིས་པ་སྐྱེ་ལ་དུ་

འཛིན་པ་བཞིན། །གང་གི་སེམས་དོན་མ་ཤེས་པས། །སྤྱི་ལོ་གྱི་ནི་དོན་དུ་རྟོག། །དེ་ལྟར་ཐག་པ་ཐག་ཉིད་དུ། །གཅིག་དང་
ཐ་དད་སྤངས་མོད་ཀྱི། །གང་གིས་ཐག་པར་རྣམ་

རྟོག་པ། །དེ་ནི་རང་སེམས་ཉེས་ཤིན་པ་ཡིན། །གང་ལ་གང་གི་དངོས་པོར་ཡང་། །བརྟགས་ན་མི་དམིགས་མ་ཡིན་པ། །དེ་ནི་
མེད་པར་ཤེས་མི་བྱ། །ཚོས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་དེ་ཡིན་

{@284B} རོ་། །ཡོད་པའི་སྐྱབས་མེད་པ་སྟེ། མེད་པའི་སྐྱབས་ཡོད་པ་ཡིན། །དེ་སྤྱིར་མེད་པར་ཤེས་མི་བྱ། །
ཡོད་པ་ཉིད་དུ་འང་མི་བརྟག་གོ། །གང་འདི་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པ་ལ། །བརྟགས་

ན་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་མིན། །དེ་ཡི་བདག་ཉིད་མིན་མཐོང་ཞིང་། །ཇི་ལྟར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འཇུག། །གཟུགས་ནི་གཟུགས་ཀྱི་
བདག་ཉིད་མེད། །དེ་བཞིན་བུམ་པ་རས་ལ་སོགས། །

སྐྱང་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། །ཚྭ་དྲུག་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་འབྲུང་དོ། །ཐོག་མ་མེད་ལྟན་འདུས་བྱས་ལ། །གཡེ་ཏེ་ཚྭ་དྲུག་གི་རྟོག་
པོར་ག། །དངོས་པོ་དངོས་ཉིད་སུ་ཞིག་གིས། །འཁོར་

བྱས་ཐུབ་ཆེན་བདག་ལ་གསུངས། །དངོས་པོ་དངོས་ཉིད་མེད་པ་སྟེ། །སེམས་ཅམ་པོ་ནི་སྣང་བ་ཡིན། །རང་གི་སེམས་ནི་མ་
མཐོང་བས། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་རབ་ཏུ་འཇུག་ །ཇི་ལྟར་

བྱིས་པས་བརྟགས་པ་ཡི། །བརྟགས་པ་གལ་ཏེ་ཡོད་མེད་ཅིང་། །དེ་ལས་རྣམ་པ་གཞན་ཡོད་ན། །སྒྲོས་ཀྱང་རྟོག་པར་མི་
རུང་དོ། །འཕགས་པ་གལ་ཏེ་དེ་ཡོད་ན། །དེ་ནི་བྱིས་

པས་བརྟགས་མ་ཡིན། །གལ་ཏེ་འཕགས་ལས་དེ་ལོག་ན། །འཕགས་དང་བྱིས་པ་མཉམ་པར་གྱུར། །གང་སྤྱིར་སེམས་ནི་
རྣམ་སྤྱངས་པ། །འཕགས་པ་རྣམས་ལ་ནོར་པ་

མེད་པོ། །སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ནི་མ་དག་པའི། །བྱིས་པ་བརྟགས་ལ་རྟོག་པར་བྱེད། །ཇི་ལྟར་བྱ་ལ་མ་ཞིག་ནི། །མཁའ་ལ་ཤིང་
ཐོག་ལེན་བྱེད་ཅིང་། །འདི་རེ་བྱ་གཅིག་མ་རུ་

{@285A} ༩། །བར་པོ། །ཤིང་ཐོག་སྒྲ་ཚོགས་འདི་ཡང་ལོང་། །དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ངས། །བརྟགས་པའི་འ
བྲས་བུ་སྒྲ་ཚོགས་ཀྱིས། །བྲིས་ནས་ཡོད་

དང་མེད་པ་ཡི། །སྒྲིགས་སྤངས་ཚུལ་ནི་རབ་ཏུ་བཤམ། །གང་གི་མ་བྱུང་རྒྱུན་རྣམས་ཀྱིས། །འབྱུང་སྟེ་འབྲེལ་ལས་མ་ཡིན་
ན། །སྒྲོན་མ་སྦྱོར་པ་ད་སྦྱོར་ཏེ། །བདག་ཉིད་

དུ་ཡང་རེད་པ་མེད། །བདག་ཉིད་མ་རྟོན་སྦྱོར་པ་མེད། །རྒྱུན་མེད་པར་ཡང་གང་ནའང་མེད། །སྦྱོར་པའི་དངོས་པོ་དེ་དག་
ཀྱང་། །རྒྱུན་མེད་པར་ཡང་གང་ནའང་མེད། །

དེ་ལྟ་བུ་ཡི་མདོར་མཐོང་ན། །གང་ན་མེད་མིན་ཡོད་མིན་མིན། །དངོས་པོ་རྒྱུན་ལས་སྦྱོ་བར་ནི། །མཁའ་པ་རྣམས་ཀྱིས་མི་
བརྟག་གོ། །ལུ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་བྱིས་པ་

ལ། །རྒྱུན་གྱིས་གཅིག་དང་ཐ་དད་གཏམ། །ཟེར་ཡང་འགྲོ་བ་རྗེ་ལམ་དང་། །སྐྱུ་མ་འདྲ་བར་མི་ཤེས་སོ། །བརྗོད་པའི་
ཡུལ་གྱི་ཐེག་པ་ནི། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྤྲོད་མེད།།

ངས་ནི། །དོན་གྲུང་ལེགས་པར་བསྟན། །བྱིས་པ་རྣམས་གྱིས་མི་ཤེས་སོ། །གང་དག་འཇུངས་པའི་ཉམ་ཐོས་དང་། །མུ་
སྟེགས་ཅན་གྱིས་བྱས་པ་ན། །གང་སྤྱིར་རྟོག་གིས་བཤམ་

པས་ན། །དེ་དག་དོན་ལ་འཕྱུལ་པའོ། །མཚན་ཉིད་དང་ནི་དངོས་དབྱིབས་དང་། །མིང་ནི་རྣམ་པ་བཞི་པོ་ཡང་། །དེ་དག་ལ་
ནི་དམིགས་བྱས་ཤིང་། །རྣམ་པར་རྟོག་པར་བརྟུ་

{@285B} །འཇུག་གང་རྣམས་གཅིག་དང་དུ་མ་དང་། །ཚངས་པའི་རིས་ལ་དབང་སྐྱུར་ཞིང་། །ཉི་མའུ་བའི་འོད་དག་
གྲུང་། །གང་འཇིག་བྱེད་པ་སྤྲུལ་མ་ཡིན། །འཕགས་པའི་རྟོ་མཐོང་བ་

སྤྲོད་སུམ་ཚོགས། །ཡང་དག་ཇི་བཞིན་རྟོགས་རིག་ཅིང་། །འདྲུ་ཤེས་སྒྲོག་ལ་མཁས་པ་རྣམས། །རྣམ་པར་རྟོག་པའི་མཚོགས་
སྤྱིན་ཅིང་། །དེ་ནི་ང་ཡི་བསྟན་པ་ལ། །སྤྲུལ་པོ་གྲོལ་

པའི་ཕྱག་རྒྱ་སྟེ། །དངོས་དང་དངོས་མེད་རྣམ་གྲོལ་ཞིང་། །འོད་དང་འགྲོ་བ་རྣམ་སྤངས་པའོ། །གཟུགས་གྱི་རྣམ་ཤེས་སྤྱིར་
རྟོག་ནས། །གལ་ཏེ་ལས་ནི་འཇིག་འགྲུར་ན། །རྟོག་དང་

མི་རྟོག་པར་མི་འགྲུར། །འཁོར་བ་དག་གྲུང་མེད་འགྲུར་རོ། །རྟོག་པའི་ཚོན་ཞིག་གྲུར་པ། །གཟུགས་གྱི་ཡུལ་ལས་སྤྱིར་
རྟོག་སྟེ། །ཡོད་མེད་ཉེས་དང་བྲལ་བའི་ལས། །ཀུན་གཞི་

ལ་ནི་རབ་རྟུ་གནས། །སྤིད་པའི་གནས་སུ་རྣམ་ཤེས་དང་། །གཟུགས་ལྷུན་རབ་རྟུ་འཇིག་པ་སྟེ། །གཟུགས་དང་རྣམ་ཤེས་འ
བྲེལ་པ་ཡི། །ལས་ནི་འཇིག་པར་མི་འགྲུར་རོ། །

གལ་ཏེ་དེ་དག་དང་འབྲེལ་བའི། །མི་ཡི་ལས་ནི་འཇིག་འགྲུང་ན། །ལས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ཞིག་པའི་ཕྱིར། །འཁོར་མེད་མུ་
རན་འདྲ་བ་བའང་མེད། །ཞིག་ཀྱང་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ། །གལ་

ཏེ་འཁོར་བར་སྐྱེ་འགྲུང་ན། །གཟུགས་ནི་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། །ཐ་མི་དད་པས་འབྲུང་བར་འགྲུང། །སེམས་ནི་ག་
ཟུགས་སུ་རྣམ་རྟོག་ལས། །གཅིག་པ་མ་ཡིན་ཐ་དད་མི་ན། །ཡོད་

{@286A} ལ། །དང་མེད་པའི་ཕྱོགས་སྤངས་ཕྱིར། །དངོས་པོ་རྣམས་ལ་འཇིག་པ་མེད། །ཀུན་ཏུ་བརྟགས་དང་གཞན་
གྱི་དབང། །ཕན་ཚུན་མཚན་ཉིད་ཐ་མི་དད། །

གཟུགས་ཀྱི་མི་རྟག་ཉིད་བཞིན་ཏེ། །གཅིག་ལ་གཅིག་ཀྱང་སྐྱེད་བྱེད་པའོ། །གཅིག་དང་ཐ་དད་རྣམ་གྲོལ་བའི། །བརྟགས་
པ་ཁོར་དུ་མི་ཚུད་ན། །ཡོད་དང་མེད་པར་ཇི་ལྟར་འགྲུང། །

གཟུགས་ཀྱི་མི་རྟག་ཉིད་བཞིན་ལོ། །བརྟགས་པ་ཤིན་ཏུ་མཐོང་འགྲུང་ན། །གཞན་གྱི་དབང་ནི་མི་སྐྱེའོ། །གཞན་གྱི་དབང་
ནི་རབ་མཐོང་ན། །བརྟགས་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་འགྲུང། །

རྟོག་པ་རྣམ་པར་འཇིག་པ་ན། །དེ་ཡི་ཚུལ་ཀྱང་རྣམ་འཇིག་བྱེད། །དེ་ཡི་བརྟན་པ་འདི་ལ་ནི། །སྐྱོ་འདོགས་སྐྱར་པ་འདེབས་
པ་ཡི་ན། །གང་ན་གང་ཚོ་དེ་འདྲ་བ། །ཚོས་ལ་སུན་

འབྱུང་ཡོད་པའི་རྣམས། །དེ་ཡི་ཚུལ་ནི་འཇིག་པར་བྱེད། །དེ་དག་ཀུན་དང་འགོ་མི་བྱ། །གང་ཞིག་སྐྱོ་འདོགས་སྐྱར་བ་འ
དེབས། །བརྟགས་པ་རྣམ་པར་འཇིག་བྱེད་དང། །

མཁས་པ་དག་ཏུ་གཏམ་མི་བྱ། །དག་སྐྱོང་དོན་ལ་སྤང་བར་བྱ། །སྐྱོ་འདོགས་དང་སྐྱུ་འདྲ་དང། །མི་ལམ་འདྲ་ཞིང་བྱི་
བ་འདྲ། །རྟོག་པ་སྐྱིག་སྐྱུ་སྤང་འདྲ་ལ། །གང་དག་ཡོད་

དང་མེད་ལྟ་བུ། །དེ་དག་སྤྱད་པར་སྲོད་པ། །སངས་རྒྱལ་གྱི་ལ་དེ་མི་སློབ། །དེ་དག་མཐའ་གཉིས་ལྟུང་བ་སྟེ། །གཞན་ཡང་
རྣམ་པར་འཇིག་པར་བྱེད། །བརྟགས་པའི་དངོས་

{@286B} །པོ་རབ་དབེན་ཞིང་། །དངོས་དང་དངོས་མེད་རྣམ་གྲོལ་བ། །རྣལ་འབྱོར་ཅན་ནི་སྤྱི་མཐོང་བ། །དེ་དག་བསྐྱུ་
བར་དཔར་གྱིས། །ལྷ་ཉིག་ཞོར་བུ་གསེར་འབྱུང་བའི། །འབྱུང་ལྷོན་

འཇིག་རྟེན་ན་ཡོད་པ། །སྣ་ཚོགས་ལས་གྱི་རྒྱལ་མ་བུང་། །བུས་པ་རྣམས་གྱི་འཚོ་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་རིགས་
རྣམས་ཀྱི། །རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ལས་གྱིས་སྤངས། །སྣང་བ་

མེད་ཕྱིར་ལས་མེད་དོ། །ལས་ལས་བྱུང་བའི་འགོ་བའང་མེད། །ཇི་ལྟར་འཕགས་པས་རྣམ་སློམ་ལྟར། །དངོས་པོའི་དངོས་
ཉིད་མེད་མོད་གྱི། །ཇི་ལྟར་བྱིས་པས་བརྟགས་པ་ལྟར། །

དངོས་པོ་དག་ནི་ཡོད་པའོ། །ཇི་ལྟར་བྱིས་པས་བརྟགས་པ་ལྟར། །གལ་ཏེ་དངོས་པོ་མེད་ན་ནི། །དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་མེད་
པས་ག། །སྤུ་ལ་འང་ཉོན་མོངས་པར་འགྱུར་ཏེ། །

དངོས་པོ་སྣ་ཚོགས་ཉོན་མོངས་ལས། །འཁོར་བ་དབང་པོ་ཉེར་འགྲོ་བ། །མི་ཤེས་པ་དང་སྲིད་འབྲེལ་ནི། །ལྲུས་ཅན་རྣམས་
གྱི་འབྱུང་བར་འགྱུར། །ཇི་ལྟར་བྱིས་པས་བརྟགས་པ་

ལྟར་། །ཤར་གྱི་དངོས་པོ་ཡོད་མིན་པ། །དེ་དག་དབང་པོ་འཇུག་པ་མེད། །རྣལ་འབྱོར་ཉིད་ཀྱང་འཇུག་པ་མེད། །བཙོམ་
ལྡན་གལ་ཏེ་འཁོར་བ་ཡི། །རྒྱ་ཡི་དངོས་པོ་མ་མཚིས་ག། །

བྱིས་པ་ནན་ཉན་མ་བགྱིས་བར། །བྱེད་པ་སྤངས་པའི་ཐར་པར་འགྱུར། །སྤྱོད་གྱི་འཕགས་པ་བྱིས་པའི་ཁྱད། །དངོས་པོ་མེད་
ན་ཇི་ལྟར་མཚིས། །རྣམ་པར་ཐར་པ་གསུམ་མོད་

{@287A} ལྟེན་པའི་དོན་ལྟར་འཕགས་པ་དག་ལ་དངོས་པོ་མེད། །ལུང་པོ་གང་ཟག་ཚོས་རྣམས་དང་། །རང་དངོས་ཡི་
མཚན་ཉིད་མེད། །དབང་པོ་རྣམས་དང་རྒྱུན་གྱི་རྣམས།།

ཉམ་ཐོས་དག་ལ་ངས་བཤམ་དོ། །རྒྱུ་མེད་པ་དང་སེམས་ཅན་དང་། །འབྱོར་པ་རྣམས་དང་ས་རྣམས་དང་། །སེམས་རང་གི་དེ་
བཞིན་ཉིད། །དག་པ་རྒྱལ་བའི་སྲས་ལ་བཤམ། །

ང་ཡི་བསྟན་ལ་སུན་འབྱེན་པ། །རུང་སྤྲིག་གི་ནི་གོས་བགོས་ཤིང་། །འབྲས་བུ་ཡོད་དང་མེད་སྟེ་བ། །མ་འོངས་པ་ཡི་དུས་
ན་འབྱུང་། །དངོས་པོ་མེད་དེ་རྒྱུན་རྣམས་ཀྱིས། །ཡོད་

པ་འཕགས་པའི་དོན་ལྟར་ལོ། །བརྟགས་པའི་དངོས་པོ་ཉིན་ཏུ་མེད། །རྟོག་གི་པ་རྣམས་རྟོག་པར་བྱེད། །མ་འོངས་པ་ཡི་དུས་
ན་ཞི། །བྱིས་པའི་རང་བཞིན་གཟེག་ཟན་འབྱུང་། །

འབྲས་བུ་མེད་སྟེ་ལྟ་བུ་ལས། །སྤྱོད་པོ་མང་པོ་རྒྱག་པར་བྱེད། །རྟུལ་ལྡན་ལས་ནི་འགྲོ་བ་འབྱུང་། །རྟུལ་ལྡན་རྣམས་ནི་རྒྱུ་
མེད་དེ། །རྗེས་དགུ་རྣམས་ཀྱང་རྟག་པའོ་ཞེས། །ལྟ་བུ་

ངན་པས་སྟོན་པར་འགྱུར། །རྗེས་རྣམས་ཀྱིས་ན་རྗེས་ཀྱི་བརྟམས་ཏེ། །ཡོན་ཏན་གྱིས་ཀྱང་ཡོན་ཏན་ཞོ། །དངོས་པོ་དག་གི་
དངོས་ཉིད་གཞན། །ཡོད་པ་དག་ནི་འཇིག་པར་བྱེད། །

གལ་ཏེ་མ་བྱུང་འབྱུང་འགྱུར་ན། །འཇིག་རྟོན་ཐོག་མ་ཡོད་པར་འགྱུར། །འཁོར་བ་སྟོན་གྱི་མཐའ་མ་ཞི། །ངས་ནི་མེད་པར་
བཤམ་པ་ཡིན། །སྤིང་གསུམ་ཐམས་ཅད་བགྲང་བ་དག

{@287B} དེ་སྟེ་མ་བྱུང་འབྱུང་ན་ཞི། །ཁྱི་དང་རྩ་མོ་བོང་བུ་ལའང་། །རྒྱུར་འགྱུར་བ་ཐེ་ཚོམ་མེད། །གལ་ཏེ་གཟུགས་
དང་རྣམ་ཤེས་དང་། །མིག་ནི་མ་སྤྱིས་སྤྱི་འགྱུར་ན། །ཅོད་པའི་ལྷེ་རས་ལ་

སོགས། །འཇིག་པ་བསྐྱོངས་ལས་འབྱུང་བར་འགྱུར། །རས་ལ་རེ་ལྗེ་ཡོད་པ་མིན། །ཚི་ཀྱང་ལ་ཡང་རས་མེད་དོ། །གཅིག་
པོ་ལས་ནི་གཅིག་འབྱུང་ན། །རྒྱུན་རྒྱུས་ཀྱིས་ཀྱང་ཅིར་མི་

འབྱུང། །འཚོ་བ་དེ་དང་ལུས་དེ་དང་། །གང་ཡང་མ་བྱུང་སྐྱེ་བ་ནི། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་གཞན་སྐྱེ་བ། །ངས་ཀྱང་དེ་དག་
ཤིན་ཏུ་བཤད། །སྤྲུལ་འཛིན་ཕྱོགས་ནི་བཟོད་བྱ་སྟེ། །དེ་དག་སྐྱོ་བེ་

བསྐྱོག་པར་བྱ། །དེ་དག་སྐྱོ་བེ་བསྐྱོག་བྱས་ནས། །བདག་གི་ཕྱོགས་ནི་ངས་བཤད་དོ། །ང་ཡི་སྐྱོ་བ་མ་ཚོངས་པའི་སྟེ། །ཡོད་
མེད་ཕྱོགས་ལ་གཞན་འོང་ཞེས། །དེ་སྤྱིར་ལུ་སྟེགས་སྐྱེ་བ་

དག། །རས་ནི་བཟོད་པར་བྱས་པ་ཡིན། །ཡན་ལག་སེར་སྐྱ་སྐྱོང་བ་ཡང་། །འགྲོ་བ་གཙོ་ལས་སྐྱེས་པ་དང་། །ཡོན་ཏན་
རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ཡང་། །སྐྱོ་བ་མ་རྣམས་ལ་རབ་ཏུ་སྟོན། །

རྒྱུན་གྱིས་བྱུང་དང་མ་བྱུང་མིན། །རྒྱུན་རྒྱུས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །རྒྱུན་རྒྱུས་དངོས་པོ་མེད་པའི་སྤྱིར། །མ་བྱུང་བ་ནི་
མི་འབྱུང་དོ། །ཡོད་དང་མེད་པའི་ཕྱོགས་བྲལ་ཞིང་། །རྒྱ་དང་རྒྱུན་

རྣམས་སྤངས་པ་དང་། །སྐྱེ་དང་འཇིག་པ་མེད་པ་དང་། །རང་གི་ཕྱོགས་ཏེ་མཚན་གཞི་སྤངས། །སྐྱེ་མ་མི་ལམ་འབྲེལ་ཡི།
།འཇིག་རྟེན་རྒྱ་དང་རྒྱུན་སྤངས་པ། །རྟེན་ཏུ་རྒྱ་མེད་པར་མཐོང་

{@288A} ཟླ། །ནོ་ །རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་འཇུག་གོ། །དེ་ཟེ་གོང་ཁྱེར་སྐྱིག་རྒྱུ་འབྲ། །རྟེན་པར་སྐྱ་ཤད་འཇིངས་པ་
བཞིན། །ཡོད་དང་མེད་པའི་ཕྱོགས་བྲལ་ཞིང་། །རྒྱ་

དང་རྒྱུན་གྱིས་སྤངས་པ་ཡི། །སྤིད་པ་རྒྱ་མེད་པར་མཐོང་ན། །སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་ནི་རྣམ་པར་འདག། །གང་གི་དངོས་པོ་མེད་པ་
དང་། །སེམས་ཅོམ་པ་ཡང་མེད་འགྱུར་ན། །དངོས་པོ་མེད་པར་

ཇི་ལྟར་སེམས། །སེམས་ཙམ་དུ་ཡང་མི་རུང་ངོ། །དངོས་པོ་ལ་ནི་དམིགས་བྱས་ཤིང་། །མི་རྣམས་སེམས་ཀྱང་སྐྱེ་བར་འ
གྱུར། །སྐྱེ་མེད་པར་ནི་ཇི་ལྟར་སེམས། །སེམས་ཙམ་དུ་

ནི་མི་རུང་ངོ། །འཕགས་པའི་དངོས་པོའི་ཚུལ་ལ་ནི། །དེ་བཞིན་ཉིད་དང་སེམས་ཙམ་ཡོད། །ཡོད་པའང་མིན་པ་དེ་དག་ནི།
།རྩལ་ཚུལ་ལ་མི་མཁས་པའོ། །གཟུང་དང་འཇོག་

པའི་དངོས་པོར་ནི། །གལ་ཏེ་སེམས་ནི་འཇུག་འགྱུར་ན། །དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་སེམས། །སེམས་ཙམ་དུ་ཡང་མི་རུང་ངོ། །
ལུས་དང་ལོངས་སོ་ད་གནས་འདྲ་དང་། །གལ་ཏེ་

མི་ལམ་འདྲ་སྐྱེ་ན། །སེམས་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་འགྱུར། །སེམས་ལ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མེད། །ཇི་ལྟར་རལ་གྱི་རང་སོ་
དང་། །ཇི་ལྟར་མཇུག་མོ་རང་རྩེ་ལ། །མི་གཙོད་རེག

པར་མི་འགྱུར་བ། །དེ་བཞིན་སེམས་ཀྱིས་རང་བཟོ་ལའོ། །གཞན་དག་མེད་ཅིང་དབང་ཡང་མེད། །བརྟགས་པ་ཡི་ནི་དངོས་
པོ་མེད། །ཚོས་ལྷ་རྣམས་དང་སེམས་གཉིས་ཀྱང་།

{@288B} ལྷ་བ་མེད་ལ་མོད་པའོ། །སྐྱེ་བར་བྱ་དང་སྐྱེ་བྱེད་དང་། །དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །སྐྱེ་བར་
བྱེད་ལས་དགོངས་བྱས་ནས། །རང་བཞིན་མེད་པར་ངས་བཤད་དོ། །རྣམ་

པ་སྣ་ཚོགས་དོན་དབྱིབས་སུ། །གལ་ཏེ་རྣམ་པར་རྟོག་སྐྱེ་ན། །རི་བོང་རལ་དང་ནམ་མཁའ་ཡང་། །དོན་དུ་སྣང་བ་འགྱུར་
བར་འགྱུར། །གལ་ཏེ་མ་བརྟགས་དོན་ཡོད་ན། །སེམས་ཀྱང་

དོན་དུ་སྣང་བར་འགྱུར། །སེམས་དང་ཐ་དད་བརྟགས་པ་ཡི། །དོན་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་དམིགས་སོ། །ཐོག་མ་མེད་ལྡན་འཁོར་བ་
ལ། །དོན་ནི་གང་ནའང་མེད་པ་སྟེ། །སེམས་ནི་རྒྱས་པར་

མ་གྲུང་ན། རི་ལྟར་དོན་དུ་སྒྲུང་བར་འཇུག། གཤམ་ཏེ་མེད་པས་རྒྱས་འགྲུང་ན། རི་བོང་རམ་ཡང་དེར་འགྲུང་རོ། རང་དོས་
པོ་མེད་པས་རྒྱས་འགྲུང་པའི། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་འབྲུང་

རོ། རི་ལྟར་ད་ལྟར་མེད་པ་བཞིན། རྩོན་ཀྱང་དེ་ནི་ཡོད་པ་མིན། རོན་མེད་པར་ནི་དོན་འབྲེལ་སེམས། རི་ལྟ་བུར་ན་འ
ཇུག་པར་འགྲུང། རེ་བཞིན་ཉིད་དང་སྟོང་ཉིད་མཐའ།

ལྷ་དམ་འདས་དང་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས། ཚོས་རྣམས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ནི། རོན་དམ་གྱི་ནི་རང་བཞིན་གོ། རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལ་རྟོག་པ་
ཡིས། རྩིད་པ་རྒྱ་མེད་མ་བྱུང་བར། རབ་ཏུ་ཤེས་པར་

མ་གྲུང་པས། རྩིས་པ་ཡོད་དང་མེད་བར་ལྷུང། རྣམ་བཅེད་པར་སེམས་མངོན་ཏེ། རྩེ་བྲག་ཐོག་མ་མེད་རྒྱས་འབྲུང།
ཐོག་མ་མེད་ནས་དོན་མེད་ན། རྩེ་བྲག་ཅི་ཡིས་སྐྱེ་བར་

{@289A} རྟུ། རའགྲུང་པོ། རོག་ལ་ཏེ་མེད་པས་རྒྱས་འགྲུང་ན། རབྱུལ་བོ་དག་ཀྱང་ནོར་ལྡན་འགྲུང། རོན་མེད་ཇི་
ལྟར་སེམས་སྐྱེ་བ། རུབ་པས་བདག་ལ་བཤད་

དུ་གསོལ། རའདི་དག་ཐམས་ཅད་རྒྱ་མེད་དེ། རེམས་ཀྱང་མེད་ཅིངོ་ད་ཡུལ་མེད། རེམས་ཀྱང་རྒྱས་པར་མི་འགྲུང་ཏེ། ར
ལྟོད་པ་གསུམ་ནི་བྱེད་སྐངས་པའོ། རྐྱེ་བ་རྣམ་

བར་བསྐྱོག་པའི་ཕྱིར། རམི་སྐྱེ་བ་ནི་རབ་ཏུ་བསྐྱེ་བ། རྒྱ་མེད་སྐྱེ་བར་བཤད་པ་ནི། རྩིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མི་རིག་གོ། རའདི་
དག་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པ། རངོས་པོ་མེད་པའང་

མ་ཡིན་ཏེ། རམི་ལམ་སྐྱེ་འདྲ་ནི་ཟའི་གོང་། རྒྱ་མེད་པ་ཡི་དངོས་པོ་ཡོད། རམ་སྐྱེས་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་། རི་ཕྱིར་སྟོང་
པའང་བདག་ལ་གསུངས། རའདུས་པ་དག་ནི་མ་གཏོགས་

པར་དུ་འཁོམ་ཞིག་དངོས་པོའི་སྒྲུང་བ། །དེ་ཚོ་མ་སྐྱེས་སྣོད་པ་སྟེ། །རང་བཞིན་མེད་པར་ངས་བཤམ་དེད། །མི་ལམ་སྐྱེ་ལང་
སྐྱེ་མ་དང་། །དྲི་བའི་གྲོང་ཁྲིམ་སྟེ་གྲུ་རྒྱུ་རྣམས། །རྒྱ་

མེད་པར་ཡང་སྒྲུང་གྲུང་བ། །འཛིག་རྟེན་སྣ་ཚོ་གསལ་དེ་བཞིན་གྲོ། །དེ་བཞིན་འདུས་པ་རེ་རེར་ཡང་། །སྒྲུང་བ་མེད་པས་ཡོད་
མ་ཡིན། །འདུས་པ་ལུ་སྟེགས་ལྟ་བུ་ལྟར། །འཛིག་

པས་རྣམ་པར་འགྲུང་བ་མིན། །རྒྱ་མེད་སྐྱེ་བས་བཅུད་བྱས། །མ་སྐྱེས་པ་ཡང་རབ་ཏུ་བསྐྱབ། །སྐྱེ་བ་མེད་པར་བསྐྱབས་
ག། །ང་ཡི་ཚུ་ལ་ཞེ་མི་འཛིག་གོ། །རྒྱ་མེད་སྐྱེ་བ་བཞུན་

{@289B} བཞི་དུ་ །འཛི་ལྟར་ཅི་ལས་ཅི་དག་གིས། །གང་དུ་རྒྱ་མེད་སྐྱེར་འགྲུང་ཞེས། །ལུ་སྟེགས་ཚན་རྣམས་འཛིགས་
པ་སྐྱེ། །རྒྱ་ལས་མ་ཡིན་རྒྱ་མེད་པར། །འཁོམ་ཞིག་འདུས་བྱས་མཐོང་བ་ག། །

དེ་ཡི་སྐྱེ་འཛིག་སྐྱེ་བ་ཡི། །ལྟ་བུ་རྣམ་པར་ལྟོག་པར་འགྲུང་། །དངོས་པོ་མེད་པ་སྐྱེ་མེད་དམ། །དེ་ལྟར་རྒྱུན་ལ་བརྟགས་པར་
མ། །འོན་ཏེ་དངོས་པོའི་མིང་ལགས་སམ། །དོན་མེད་པ་

ཡང་བདག་ལ་གསུངས། །དངོས་མེད་མི་སྐྱེ་མ་ཡིན་ཏེ། །རྒྱུན་ལ་བརྟགས་པར་འང་མ་ཡིན་གོ། །དངོས་པོའི་མིང་ཡང་དེ་མིན་
ཏེ། །དོན་མེད་པར་འང་མིང་མ་ཡིན། །ཉམ་ཐོས་དང་ཞེ་རང་

རྒྱལ་དང་། །ས་བདུན་དུ་ཞེ་སྟེན་རྣམས་དང་། །ལུ་སྟེགས་ལོ་དུ་ལ་མ་ཡིན་པ། །དེ་ཞེ་མི་སྐྱེ་མཚན་ཉིད་དོ། །རྒྱ་དང་རྒྱུན་
རྣམས་བསྟོན་པ་དང་། །བྱེད་ཀྱི་པ་དག་ཞེ་དག་ག་པ་དང་། །

སེམས་ཚམ་དུ་ཞེ་རྣམ་གཞག་པ། །སྐྱེ་བ་མེད་པར་ངས་བཤམ་དེད། །དངོས་པོ་རྒྱ་ལས་འགྲུང་མེད་པ། །རྟོག་དང་རྟག་པ་
སྒྲུངས་པ་སྟེ། །ཡོད་མེད་རྟོགས་ལས་གྲོ་ལ་བ་གོ། །སྐྱེ་བ་མེད་

བར་ངས་བཤད་དོ། །སེམས་ནི་སྤང་དང་རྣམ་བཤམ་བ། །རང་བཞིན་གཉིས་ཀྱང་སྤངས་པ་སྟེ། །གནས་རྣམས་རབ་ཏུ་གྱུར་པ་
ཞི། །སྐྱེ་བ་མེད་པར་ངས་བཤད་དོ། །སྤྱི་རོལ་དངོས་པོ་

དངོས་མེད་མི་ཞ། །སེམས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་གཟུང་བ་མེད། །ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་རབ་སྤངས་པ། །དེ་ནི་སྐྱེ་མེད་མཚན་ཉིད་དོ།
།དེ་བཞིན་སྤོང་པ་རང་བཞིན་མེད། །དེ་ལ་སེམས་པའི་ཚོགས་

{@290A} ལྟ། །ཀུན་བརྟག། །ཞུ་ཡང་སྤོང་ལས་སྤོང་མ་ཡི་ཞ། །སྐྱེ་བ་མེད་པའི་སྤོང་པའོ། །ཀྱེན་གྱི་རྣམ་པ་འདུས་པ་
ལས། །རབ་ཏུ་འཇུག་ཅིང་ལྡོག་པར་འགྱུར། །

འདུས་པ་ལས་ནི་ལོགས་ཤིག་ཞ། །སྐྱེས་པ་མེད་ཅིང་འགགས་པའང་མེད། །གཅིག་པ་དག་ནི་ཐ་དད་དུ། །ཇི་ལྟར་ལྟ་
སྟོགས་ཅན་ཉིད་བཞི་ཞ། །དངོས་པོ་ཐ་དད་མ་ཡིན་དང་། །

འདུས་ལས་གྲུང་ན་གང་ནའང་མེད། །ཡོད་མེད་དངོས་པོ་མི་སྐྱེ་སྟེ། །མེད་མིན་ཡོད་མིན་གང་ནའང་མེད། །དེ་སྤྱིར་གཞན་
དུ་འདུས་པ་ཞི། །རབ་ཏུ་འཇུག་ཅིང་ལྡོག་པར་འགྱུར། །

འདི་ནི་བརྗེ་ཅོམ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། །ཤན་ཚུན་ལྟོས་པ་འབྲེལ་བ་ཡི་ཞ། །ཀྱེན་རྣམས་འབྲེལ་ལས་ལོགས་ཤིག་ཞ། །བསྐྱེད་པར་
བྱ་བའི་དོན་མེད་དོ། །བསྐྱེད་པ་མེད་པས་སྐྱེ་བ་

མེད། །ལྟ་སྟོགས་ཅན་གྱི་སྐྱེན་གྱིས་སྤངས། །འབྲེལ་པ་ཅོམ་དུ་ངས་བཤད་དེ། །བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མི་རིག་པོ། །གང་ན་འ
བྲེལ་ལས་ལོགས་ཤིག་ཞ། །དངོས་པོ་བསྐྱེད་པ་ཡོད་

ཅེས་པ། །འབྲེལ་པ་རྣམ་པར་འཇིགས་སྟེ། །རྒྱ་མེད་སྤྱོད་པར་ཤེས་པར་བྱ། །གང་ན་འབྲེལ་ལས་ལོགས་ཤིག་ཞ། །དངོས་པོ་
སུ་ལ་ཡོད་ན་ཞི། །མར་མེ་བཞིན་དུ་ཇུས་རིགས་རྣམས། །

འབྲེལ་པ་སྒྲུང་བའི་བྱེད་པར་འགྱུར། །འབྲེལ་པ་དག་ལས་ལོགས་ཤིག་ཏུ། །ཚོས་གང་མི་མཁས་རྟོག་པ་ནི། །མ་སྐྱེས་ངོ་བོ་
ཉིད་མེད་དེ། །རང་བཞིན་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའོ། །

{@290B} འཕགས་པས་ཐོབ་པའི་ཚོས་ཉིད་ནི། །སྐྱེ་བ་མེད་པ་གཞན་ཡིན་ཏེ། །གང་དེའི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ནི། །དེ་ནི་མི་སྐྱེ་
བཅོད་པ་ཡིན། །ནམ་ཞིག་འཇིག་རྟེན་འདི་དག་ཀུན། །འདི་ནི་འབྲེལ་པ་

ཅོམ་མོ་ཞེས། །འབྲེལ་པ་ཉིད་དུ་མཐོང་བ་ན། །དེ་ན་སེམས་ཀྱང་མཉམ་པར་འཇོག། །མི་ཤེས་སྲིད་པ་ལས་ལ་སོགས། །འབྲེལ་པ་དག་གི་ནག་གི་ཡིན། །འཁོར་ལོ་འཇིག་ཤིང་སྟེ།

ལ་སོགས། །ས་བོན་འབྲུང་སོགས་སྤྱི་རོལ་ལོ། །འདི་ནི་འབྲེལ་པ་ཅོམ་ཡིན་ཏེ། །གང་གི་དངོས་པོ་རྐྱེན་གཞན་ལས། །གང་
ཡང་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་ནི། །འཐད་དང་ལྷུང་ལ་དེ་མི་གནས།

གལ་ཏེ་བསྐྱེད་བྱའི་དངོས་མེད་ན། །སློལ་དང་གི་རྐྱེན་ལས་བྱུང་། །འདི་དག་མན་ཚུན་རྐྱེན་གྱུར་པས། །དེ་སྤྱིར་དེ་དག་
རྐྱེན་དུ་ཤེས། །འོད་གཤེད་སྲ་དང་གཡོ་བ་ཡི། །ཚོས་རྣམས་

བྱིས་པས་རྣམ་བརྟགས་ཏེ། །འདི་ནི་འདུས་པ་ཚོས་མ་ཡིན། །དེ་སྤྱིར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དོ། །ནད་པའི་དབང་དུ་སྒྲུབ་པ་དང་། །བྱ་
བ་ཐད་སྟོན་མོད་ཀྱི། །དེ་ལ་བཙུག་ལག་ཐད་མེད།

ནད་ཀྱིས་ཐེབས་ཐད་དད་དོ། །དེ་བཞིན་ངས་ཀྱང་སེམས་ཅན་རྒྱུད། །ཉོན་མོངས་ཉེས་པའི་སྐྱོན་ཆགས་པ། །དབང་པོ་དག་གི་
སྟོབས་ཤེས་ནས། །བྱིས་པ་དག་ལ་ཚུལ་བཤད་དོ། །ཉོན་

མོངས་དབང་པོ་ཐད་དད་པས། །ང་ཡི་བསྟན་པ་དབྱེར་མི་བྱེད། །ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྡན་ནི་བཤེས། །ལམ་ནི་ཐེག་པ་གཅིག་
ཡིན་ནོ། །ཇུ་དང་སྐྱེས་བུ་ཅོད་པའི་རལ། །རི་བོང་རལ་ནི་མེད་པའི་

ནི་མགོ་ཡུང་བསྐྱེད། །ཡོད་མེད་མ་བྱུང་མེད་པས་ན། །དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་ །ཏེ། །འདི་དག་ཐམས་ཅད་སེམས་ཚིམ་
མོ། །རྟོག་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་པར་སྤངས། །བྲིས་པ་སྐྱེན་གྱིས་

དངོས་པོར་འཆད། །མཁས་པ་དག་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །རང་བཞིན་སེམས་དང་བྲལ་བ་སྟེ། །སེམས་ནི་འཕགས་པར་ཉེར་འགྲོ་
ཞི། །གངས་ཅན་གཅེར་བྲུ་ལྷན་པར་ཅན། །དེ་བཞིན་

བྲམ་ཟེ་ཐུགས་བདག་རྣམས། །ཡོད་དང་མེད་པའི་ལྟ་བར་ལྷུང་། །རྣམ་པར་དབེན་པའི་དོན་གྱིས་སྤངས། །རང་བཞིན་མེད་
དང་མ་སྐྱེས་དང་། །སྟོང་པ་སྐྱེ་མ་དྲི་མེད་རྣམས། །མངས་

རྒྱས་རྣམས་དང་སྟོང་གྱིས་ཀྱང་། །སྲུ་ཡི་སྤྱིར་ནི་དེ་དག་བཤམ། །རྣལ་འབྱོར་ཅན་ནི་སེམས་གཙུག་ལ། །ལྟ་བུ་རྟོག་གེ་རྣམ་
སྤངས་པའི། །མངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་རྣལ་འབྱོར་བཤམ།

ངས་ཀྱང་རབ་ཏུ་བཤམ་པ་ཡིན། །གལ་ཏེ་འདི་ཀུན་སེམས་ཡིན་ན། །འཇིག་རྟེན་ཅི་ལ་རབ་ཏུ་གནས། །ཅི་སྤྱིར་མི་རྣམས་འ
ོང་འགྲོ་བར། །ས་ལ་རབ་ཏུ་སྤང་བར་འགྱུར། །ཇི་ལྟར་

བྱ་རྣམས་ནམ་མཁའ་ལ། །རྟོག་པས་ཀུན་ཏུ་བསྐྱོད་པས་ན། །གནས་མེད་རྟོན་པ་མེད་བཞིན་དུ། །ས་ཡི་སྟོང་བཞིན་དེ་དག་
ོད། །དེ་བཞིན་ལུས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །རྣམ་པར་

{@292A} །། །རྟོག་པས་བསྐྱོད་པས་ན། །དེ་དག་བདག་གི་སེམས་ལ་རྒྱུ། །ནམ་མཁའ་ལ་ནི་བྱ་བཞིན་ནོ། །ལུས་
དང་ལོངས་ོད་གནས་སྤང་བའི། །སེམས་ནི་རབ་ཏུ་འཇུག་

བཤམ་པ། །སྤང་དང་འཇུག་པ་ཇི་ལྟར་ཅིས། །སེམས་ཚིམ་པོ་ནི་བདག་ལ་གསུངས། །ལུས་དང་ལོངས་ོད་གནས་རྣམས་
དང་། །སྤང་དང་འཇུག་པ་བག་ཆགས་དང་། །སྤང་དང་

འཇུག་པར་རྣམ་རྟོག་པས། །མི་བརྩོན་རྣམས་ལ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །དངོས་པོ་རྣམ་པར་བརྟགས་པ་ཡུལ། །སེམས་ནི་ཡུལ་
ལས་བྱུང་བ་སྟེ། །སྤང་བའི་སེམས་ནི་ཡོངས་ཤེས་པས།།

རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་འཇུག་གོ། །བརྟགས་པའི་རིང་ནི་མིང་བྲལ་དང་། །སྟོན་དང་རིག་བྱསྤངས་པར་ནི། །འདུས་བྱས་ནམ་
ཞིག་མཐོང་གྱུར་པ། །དེ་ཡི་ཚོན་གྲོལ་བར་འགྱུར། །མིང་

ལ་མིང་ནི་རྣམ་སྐོམ་པར། །ཤེས་པར་བྱ་བ་དེ་ཙམ་སྟེ། །གང་དག་གཞན་དུ་ཤེས་བྱེད་པ། །དེ་དག་མི་ཤེས་ཤེས་བྱེད་མིན།
།ཚོས་ལྷ་རྣམས་དང་རང་བཞིན་དང་། །རྣམ་པར་ཤེས་

པ་བརྒྱན་རྣམས་དང་། །བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་ནང་དུ་ནི། །ཐེག་པ་ཚེན་པོ་ཐམས་ཅད་འདུས། །གང་གི་ཚོན་གྲོལ་བ་དག་ །སྟོ་
དང་རིག་བྱས་དབེན་མཐོང་བ། །དེ་ཚོ་མིང་ལ་མིང་

རྟོག་པ། །དངོས་པར་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །སེམས་མཐོང་སྤྱིར་ནི་བྱ་བ་དང་། །ཡི་གེ་རྟོག་པ་སྤྱིར་རྟོག་གོ། །རང་གི་
སེམས་ནི་མ་མཐོང་སྤྱིར། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་རབ་ཏུ་

{@292B} འཇུག་ །གཟུགས་མེད་པ་ཡི་སྤང་པོ་བཞིན། །དེ་དག་ལས་ནི་བགྲང་བ་མེད། །འབྱུང་བ་ཐ་དད་མཚན་གྱིས་ག་
ཟུགས། །ཇི་ལྟར་གཟུགས་རྣམས་མང་པོར་འགྱུར། །མཚན་ཉིད་ཡོངས་

སུ་བཏང་བའི་སྤྱིར། །འབྱུང་ལས་གྱུར་མིན་འབྱུང་བ་མིན། །འོན་ཏེ་མཚན་ཉིད་གཞན་གཟུགས་ན། །སྤང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་
ཅེར་མི་སྟེ། །སྤང་པོ་སྟེ་མཆོད་རྣམས་གྲོལ་བ། །གང་ཚོ་མཚན་

ཉིད་མེད་མཐོང་ཞིང་། །ཚོས་ལ་བདག་མེད་མཐོང་བའི་སྤྱིར། །དེ་ཚོ་སེམས་ནི་སྟོག་པར་འགྱུར། །ཡུལ་དང་དབང་པོ་ཐ་
དད་སྤྱིར། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་བརྒྱན་དུ་སྟེ། །མཚན་ཉིད་ཀྱིས་

ཞིག་སྐྱུ་ཡིན་ཏེ། །སྤང་བ་མེད་ལ་ལྷོག་པར་འགྱུར། །ཀུན་གཞི་ཡིད་ཀྱི་བདག་ཡིན་ཏེ། །ཤེས་པ་ཉིད་ནི་བདག་གི་ཡིན།
།གཉིས་སུ་འཛིན་པས་རབ་ཏུ་འཇུག། །ཡོངས་སུ་རྟོག་ན་

ལྷོག་པར་འགྱུར། །གཅིག་དང་གཉིས་ཀྱི་མཐོང་ལོན། །རྒྱ་བ་མེད་པར་ནམ་མཐོང་བ། །དེ་ཚོ་བདག་དང་བདག་གིར་ཡང་།
།གཉིས་སུ་རྟོག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །མ་ལུགས་པར་ཞི་

རྒྱས་མི་འགྱུར། །རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱ་ཡང་མིན། །རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་སྤངས་པ་ཡི། །འགགས་པ་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་རོ།
།ཅི་ཡི་སྤྱིར་ན་འཛིག་རྟོག་རྣམས། །རྣམ་རྟོག་སེམས་

ཅོམ་བདག་ལ་གསུངས། །རྒྱ་དང་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཡི། །མཚན་དང་མཚན་གཞི་རྣམ་སྤངས་པ། །རང་གི་སེམས་ནི་སྤྲོ་
ཚོགས་སྤང་། །མཐོང་བ་ལྟ་བུར་རྣམ་པར་བརྟགས། །

{@293A} ལྟ། །སེམས་ཀྱི་སྤང་བ་ཤེས་པ་དང་། །སེམས་ཀྱི་དོན་གཞན་གཟུང་བའི་སྤྱིར། །སྤོ་ཡིས་གང་ཚོམ་མཐོང་
ཞེ། །མེད་པའི་ལྟ་བར་འགྱུར་བ་ཞི། །སེམས་

སུ་འཛིན་པར་གྱུར་པའི་སྤྱིར། །ཇི་ལྟར་དེ་ཡི་ཡོད་མི་འབྱུང་། །རྣམ་རྟོག་དངོས་མིན་དངོས་མེད་མིན། །དེ་སྤྱིར་ཡོད་པ་མི་
སྤྱི་སྤྱི། །སེམས་སྤང་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་སྤྱིར། །རྣམ་

རྟོག་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་འཇུག་པ། །རབ་ཏུ་གྱུར་པ་གནས་མེད་པའོ། །བཞི་ཡི་ལྷོགས་རྣམས་
སྤྱིར་བསྐྱོག་ཅིང་། །གལ་ཏེ་དངོས་པོ་རྒྱ་ཅན་ཞེ། །

མིང་གི་བྱེ་བྲག་གཞན་དེ་བྱས། །དེ་ནི་བསྐྱུབ་པ་མ་ཡིན་ཞོ། །རྒྱ་དང་རྒྱུན་རྣམས་འདུས་པ་དང་། །རྒྱ་ནི་བཀག་པར་གྱུར་པར་
འི་སྤྱིར། །དེ་དག་དོན་གྱིས་དཔོག་པར་འགྱུར། །ཡང་

ན་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བར་འགྱུར། །གལ་ཏེ་རྒྱུན་རྒྱུ་མི་རྟོག་ན། །རྟོག་པའི་ཉེས་པ་བསྐྱོད་པར་འགྱུར། །བྱིས་པ་རྒྱུ་མི་མི་
རྟོག་སྤྱིར། །འབྱུང་བ་མེད་ཅིང་འཇིག་པ་མེད། །

གང་ཡང་འཇིག་པར་འགྱུར་བཞིན་དུ། །རྒྱུར་གྱུར་པ་ནི་མི་སྣང་དོ། །མི་མཐོང་བ་ནི་ཇི་ལྟར་ཅིས། །མི་རྟོག་པ་ལས་སྤྱིད་
མི་འབྱུང། །བསྐྱེད་བ་དག་གིས་སེམས་ཅན་གསུམ། །ཚུལ་

ཁྲིམས་གྱིས་ནི་དབང་དུ་བྱ། །ཤེས་རབ་དག་གིས་ལྟ་བ་གཞིག། །རྒྱུ་མི་མི་མཐོང་བ་ལས་ཤིན་ཏུ་སྤྱིམ། །འདི་ཀུན་འཇིག་རྟོག་
རྒྱུར་བཞིན། །ལུ་སྤྱིམ་ཅན་གྱིས་གང་བཤད་རྒྱུ་། །

{@293B} རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ཡོད་ལྟ་བུས། །རང་གི་གྲུབ་པའི་མཐོང་ཡང་མེད། །ང་འདྲ་གཅིག་ལྟ་བུ་རང་གྲུབ་མཐོང་། །རྒྱུ་
དང་འབྲས་བུ་རྒྱུ་མི་མི་སྣང་ས། །འཇིག་རྟོག་རྒྱུར་བཞིན་རྒྱུ་མི་མི་སྣང་། །སྤྱིམ་

མའི་སྤྱིམ་བཤད་པར་བྱ། །སེམས་ཅན་སྤྱིམ་ལྟ་བུ་མེད། །རྟོག་དང་ཚད་པ་སྤྱིམ་པ་ཡི། །གཟུང་དང་འཇིག་པའི་དངོས་
པོ་དུ། །སེམས་ནི་རྟོག་པ་གཉིས་སུ་སྤྱིམ། །ཇི་སྤྱིད་

སེམས་ནི་འཇིག་པའི་བར། །དེ་སྤྱིད་འཇིག་རྟོག་རྒྱུར་བཞིན་ཡིན། །འཇིག་རྟོག་རང་གི་སེམས་མཐོང་ན། །རྒྱུ་མི་མི་རྟོག་པ་
མི་འཇིག་གོ། །འདྲུ་བ་འབྲས་བུ་དོན་གྲུབ་པ། །ཟད་པ་

འབྲས་བུ་མ་མཐོང་བ། །འདྲུ་དང་ཟད་པ་ཡོངས་ཤེས་ན། །རྒྱུ་མི་མི་རྟོག་པ་མི་འཇིག་གོ། །རྟོག་དང་མི་རྟོག་གྲུས་པ་དང་། །མ་
གྲུས་པ་དང་གཞན་མིན་གཞན། །དེ་ལ་སོགས་པ་

ཐམས་ཅད་ནི། །འཇིག་རྟོག་རྒྱུར་བཞིན་ཚུན་ཡིན་གོ། །ལྟ་དང་ལྟ་མ་ཡིན་དང་མི། །བྱོལ་སོང་ཡི་དམགས་གཞིན་རྗེའི་གཞན།
།གང་དུ་ལུས་ཅན་སྤྱིམ་པ་ཡི། །འགྲོ་བ་རྒྱུ་མི་མི་སྣང་།

བཤད། །རབ་འབྲིང་ཐ་མའི་ལས་རྣམས་ཀྱིས། །དེ་དག་ཏུ་ཞི་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །དགོ་བ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་སྤངས་ན་ནི། །ལྷན་
བར་དུ་ཡང་ཐར་བར་འགྱུར། །ཞོད་ཀྱིས་དགོ་སྐྱོང་སྡེ་

རྣམས་ལ། །སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་དག་ལ་ཡང་། །སྐྱེ་དང་སྐྱེ་དང་འཆི་བཤམ་པ། །དགོངས་པ་བདག་ལ་བཤམ་དུ་གསོལ།
།ཇི་ལྟར་གཟུགས་ལས་གཟུགས་གཞན་བཞིན། །མེས་པོ་

{@294A} །། །ཀྱང་འདུས་ནས་འཇིག་པར་འགྱུར། །དེའི་ཕྱིར་སྐྱོབ་མ་རྣམས་ལ་ནི། །སྐད་ཅིག་གཅིག་ནས་གཅིག་
སྐྱེ་བཤམ། །གཟུགས་དང་གཟུགས་ལ་རྣམ་རྟོག་

པ། །འབྱུང་དང་འཇིག་པ་དེ་བཞིན་ནོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྐྱེ་བ་ཡིན། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཞན་མེད་དོ། །སྐད་ཅིག་སྐད་
ཅིག་གང་ངས་བཤམ། །འདི་ནི་རྐྱེན་དུ་བཤམ་པ་ཡིན།

གཟུགས་སུ་འཇོག་པ་རྣམས་སྤངས་པ། །སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་འཇིག་པ་མེད། །རྐྱེན་དང་རྐྱེན་ལས་སྐྱེས་པ་རྣམས། །མ་རིག་དེ་
བཞིན་ཉིད་ལ་སོགས། །ཚོས་གཉིས་ཀྱིས་ནི་འཇུག་པར་

འགྱུར། །འོ་གཉིས་དེ་བཞིན་ཡིད་གཉིས་སོ། །རྐྱེན་དང་རྐྱེན་ལས་སྐྱེས་པ་ཡི། །ཚོས་རྣམས་གལ་ཏེ་ལྷན་མེད་ན། །རྟོག་
ལ་སོགས་པ་འབྲས་བུར་འགྱུར། །རྐྱེན་རྣམས་ཀྱང་ནི་

རྐྱུར་འགྱུར་རོ། །རྐྱུ་དང་འབྲས་བུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར། །ཞོད་དང་སངས་རྒྱུས་རྣམས་ཀྱི་གསུང་། །ལུ་སྟོགས་ཅན་དང་ལྷན་
མེད་འགྱུར། །དེ་ཕྱིར་ཐུབ་ཆེན་འཕགས་མ་ཡིན། །

འདོམ་གང་ཅམ་གྱི་ལུས་ལ་ནི། །འཇིག་རྟེན་ལྡན་འབྱུང་འཇིག་རྟེན་དང་། །འགོག་པར་འགོ་བའི་ལམ་གྱི་རྣམས། །རྐྱུ་ལ་
སྤུས་རྣམས་ལ་རབ་དུ་བཤམ། །རང་བཞིན་གསུམ་ལ་

འཛིན་པ་ཡིས། །སེམས་སྐྱོ་བོའི་གཟུང་འཛིན་ལྟར། །འཛིན་རྟོག་འདས་དང་འཛིན་རྟོག་པའི། །ཚོས་རྣམས་རྣམ་པར་རྟོག་
པར་བྱེད། །དེ་སྦྱིར་སྡོམ་ལ་བཏུ་བྱ་སྟེ། །རང་བཞིན་

{@294B} རྣམས་ནི་སྡོམ་པར་བྱ། །ལྟ་བུ་རྣམས་ནི་བསྐྱོག་པའི་སྦྱིར། །རང་བཞིན་རྣམ་པར་མི་བརྟག་གོ། །ཉམས་པའི་
ཉེས་སྦྱིར་སྡོམ་པ་མེད། །སེམས་ཀྱང་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གཉིས་

སུ་འཛིན་སྦྱིར་འཇུག་པར་འགྱུར། །དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་གཉིས་མེད་ཡིན། །མི་ཤེས་པ་དང་སྲིད་པ་ལས། །རྣམ་ཤེས་ལ་
སོགས་ཚུལ་མ་སྟེས། །མཐར་ཐུག་མེད་དང་བྱས་པ་དང་།

སྲིད་པ་བྱས་ལས་མི་སྟེའོ། །དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་འཛིན་པ་ནི། །མི་མཁས་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་བཞིར་བཤད། །རྣམ་པར་རྟོག་
པ་གཉིས་འཇུག་སྦྱིར། །དངོས་པོ་ཡོད་དང་དངོས་མེད་

མེད་ཀྱི། །མཐར་བཞི་དག་ལས་གྲོལ་བ་ཡི། །ལྟ་བུ་གཉིས་པོ་རྣམ་སྤངས་པ། །མཐོང་ནས་རྣམ་རྟོག་གཉིས་འཇུག་ནི།
།མངོན་པར་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །མ་སྟེས་པ་ཡི་དངོས་པོ་

རྣམས། །སྟོན་ནི་རྣམ་པར་ལྷང་བའི་སྦྱིར། །སྦྱིས་པའི་དངོས་པོ་དག་ལ་ཡང་། །དེ་དག་འདྲ་སྦྱིར་མི་བརྟག་གོ། །ཇི་ལྟར་བདག་
དང་གཞན་རྣམས་ནི། །རྟོག་ཏུ་ཡོད་མེད་མ་འདྲེས་

པར་ཀྱི། །ལྟ་བུ་རྣམ་གཉིས་བསྐྱོག་པ་ཡི། །རིགས་པ་མགོན་པོ་བདག་ལ་གསུངས། །ལུ་སྟེགས་སྤྲོད་མ་འདྲེས་ཤིང་། །
རང་རྒྱལ་ཉམ་ཐོས་རྣམས་སྤངས་པ། །རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ནི་མི་

འཛིན་སྦྱིར། །རྒྱལ་བས་མངོན་རྟོག་སོ་དཔ་དག། །རྣམ་ཐར་རྒྱ་དང་རྒྱ་མེད་ཀྱང་། །སྦྱི་བ་མེད་པར་མཚན་ཉིད་གཅིག། །རྣམ་
གྲངས་གཞན་གྱིས་དེ་དག་སྟེ། །མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་

རྒྱ་མཚོ་སྐྱོད་མི་མཉམ་དང་། མཚོ་དང་ཚོས་རྣམས་འབྲེས་པར་འགྱུར། རྒྱ་མཚོ་སྐྱོད་མི་སྐྱོད་དང་། མི་མཉམ་མུ་
སྟེགས་ལྟ་བུ་སྟེ། ཡོད་དང་མེད་ལས་རྣམ་གྲོལ་བས། །

སེམས་ཚམ་དུ་ནི་ངས་བཤད་དོ། །ལྟ་བུ་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་ཡི། རྐྱེད་མི་སྐྱེད་སྐྱེད་བར་བྱོས། རྒྱ་མཚོ་སྐྱོད་མི་སྐྱོད་དང་། །
སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཡི་གནས་སུ་འགྱུར། །རྩོད་གྲིས་གྲུབ་ལ་

བྱབ་མེད། །གལ་ཏེ་བྱ་ཡོད་ལྟ་འབྲེས་འགྱུར། །ཐབས་དང་སྟོན་ལམ་ལ་སོགས་པས། །ལྟ་བུ་ཉིད་ནི་བདག་ལ་གསུངས།
ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་མེད་པའི་སྐྱེད། །ཇི་ལྟ་བུ་ནོ

དགྲིལ་འཁོར་སྐྱེ། །གཟུང་དང་འཛིན་དང་བྲལ་བའི་སྐྱེད། །འཇུག་པ་མེད་ཅིང་ལྷོག་པ་མེད། །དངོས་པོ་ལས་ནི་དངོས་
གཞན་མཐོང་། །སེམས་ཀྱང་དེ་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། ཚོས་

རྣམས་ཀྱི་ནི་སྐྱེ་མེད་པ། །དེ་ནི་ཇི་ལྟར་བདག་ལ་གསུངས། །གལ་ཏེ་སེམས་ཚམ་ཡི་ཤེས་ན། །དེ་ཡི་སྐྱེད་ནི་དེ་བཤད་དོ།
།ཐུབ་ཆེན་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་ལ། །སྲུ་མ་དང་ནི་

སྐྱེ་མར་འགལ། །མུ་སྟེགས་ལྟ་བུས་རྣམ་གྲོལ་བ། མི་མཉམ་རྒྱ་མཚོ་སྐྱོད་སྐྱོད་པ་ཡི། །འཇུག་པ་དང་ནི་ལྷོག་པ་རྣམས། །སྐྱེ་
བའི་མཚོག་གིས་བདག་ལ་གསུངས། །ཡོད་དང་མེད་

{@296A} ཟླ། །ལས་རྣམ་གྲོལ་ཞིང་། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་མི་འཛིག་པའི། །ས་ཡི་རིམ་པའི་མཚོམས་སྐྱོར་བ།
།པད་མོའི་ན་གྲིས་བདག་ལ་གསུངས། །འཛིག་

རྟོན་མཐའ་གཉིས་ལྟུང་བ་ནི། །ལྟ་བུས་རྣམ་པར་དགྲུགས་གྱུར་པས། །སྐྱེ་དང་མི་སྐྱེ་ལ་སོགས་སྐྱེད། །ཞི་བ་ཡི་ནི་རྒྱ་མི་
རྟོགས། །ང་ལ་དགྲིལ་འཁོར་གང་ཡང་མེད། །ང་ནི་

ཚོས་ཉིད་མི་འཚད་དེ། །གཉིས་ཡོད་ན་ནི་ཉེས་པར་འགྱུར། །གཉིས་ནི་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱད་སུ། །སྤོང་པ་སྐད་ཅིག་
དངོས་པོ་རྣམས། །རང་བཟིན་མེད་ཅིང་སྐྱེ་མེད་

པ། །ལྟ་རྟོག་སྤྱོད་པས་གཡོགས་པ་རྟོག། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མིན། །ཇི་ལྟར་རྣམ་པ་གང་དག་གིས། །ཡུལ་
ལ་མངོན་སུམ་འགྱུར་བ་དང། །རྣམ་པར་རྟོག་

པ་རབ་འཇུག་དང། །སྤྲོག་པ་བདག་ལ་བཤམ་དུ་གསོལ། །ཁ་དོག་རྒྱས་དང་ལྡན་པའི་སྤྱིར། །སྤྲོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱུས་
པའི་གཟུགས། །མཐོང་ནས་སྤྱི་རོལ་དག་ཏུ་

ཡང། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་རབ་ཏུ་འཇུག། །དེ་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང། །ཡང་དག་ཇི་བཞིན་དོན་མཐོང་སྤྱིར། །འཕགས་
པའི་རིགས་དང་མཐུན་པ་ཡི། །སེམས་ནི་

མངོན་པར་མི་འཇུག་གོ། །འབྱུང་བ་རྣམས་ནི་མ་གཏོགས་པར། །དངོས་པོ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སྟེ། །རྟོག་པར་འབྱུང་བ་འདྲ་བའི་
སེམས། །མ་སྐྱེས་པར་ནི་རྣམ་པར་བསྐྱོམ། །རྣམ་

{@296B} པར་རྟོག་ལ་མ་རྟོག་ཅིག། །རྣམ་པར་རྟོག་མེད་མཁས་པའོ། །རྣམ་པར་རྟོག་ལ་བརྟགས་གྱུར་ན། །གཉིས་
མིན་མྱུང་ན་འདས་མ་ཡིན། །མི་སྐྱེ་བར་ནི་དམ་བཅས་པའི། །ཚུལ་ནི་སྤྱིར་མ་བཞིན་

དུ་སྐྱང། །སྤྱི་མ་རྒྱ་མེད་བྱུང་བ་སྟེ། །གྲུབ་མཐའ་འདས་ཤིང་ཉམས་པར་འགྱུར། །ཐོག་མ་མེད་ནས་བསྐྱོམས་པ་ཡི།
།སེམས་ནི་གཟུགས་བརྟན་བཞིན་དུ་སྐྱང། །དོན་ལྟ་བུ་སྟེ་དོན་

མེད་མིན། །ཡང་དག་ཇི་བཞིན་རྣམ་པར་བསྐྱོམ། །མེ་ལོང་ལ་ནི་ཇི་ལྟར་གཟུགས། །གཅིག་དང་ཐ་དད་ཉིད་སྤངས་པ། །
སྤྱིར་སྟེ་དེ་ནི་མེད་པ་འང་མིན། །སྐྱེ་བའི་མཚན་ཉིད་དེ་བཞིན་

ནོ། །དེ་བཞིན་འཕྲུལ་ལ་སོགས་དག་ཀྱི་དང་རྒྱུ་ལ་ལྷོས་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །འབྲུང་བ་ཡིན་ཏེ་མི་འ
བྱུང་མེད། །བདག་དང་ཚོས་སུ་བརྟགས་པ་ཡིས། །རྣམ་

པར་རྟོག་པ་སྐྱེས་སུ་ལྟར། །འཇུག་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡི་འཇུག་ །བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མི་རྟོགས་སོ། །མཚང་བ་དང་རྒྱུ་གྱི་
དབང་། །དེ་བཞིན་ཉམ་ཐོས་དག་བཅོམ་པ། །བདག་

མཐུང་ག་ལས་རྒྱལ་བ་ཡང་། །རེ་ག་ལུས་ཉམ་ཐོས་ལྗོངས་བཤམ། །དུས་གཞན་དུ་ནི་ཞིག་པ་དང་། །དོན་དམ་དུ་དང་མན་
ཚུན་དང་། །མི་རྟོག་པ་ནི་རྣམ་པ་བཞི། །བྱིས་པ་མི་མཁས་

རྟོག་པར་བྱེད། །ཡོན་ཏན་རྒྱལ་མཁས་རང་བཟིན་རྒྱུས། །བྱིས་པ་མཐའ་གཉིས་ལྟར་བ་དག་ །ཡོད་དང་མེད་པའི་རྩོགས་འ
ཇིན་རྒྱུར། །ཐར་པ་ཡི་ནི་ཐབས་མི་ཤེས། །ཇི་ལྟར་བྱིས་པ་སོར་

{@297A} ༩། །མོའི་རྩེར། །ལྷོ་བར་འཇོན་ཏེ་གཞན་དུ་མིན། །ཇི་ལྟར་ཡི་གེར་ཆགས་པའི་རྣམས། །དེ་ཡི་དེ་བཞིན་
ཉིད་མི་རྟོགས། །འབྲུང་བ་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པ། །

གཟུགས་ཀྱི་དངོས་པོ་བསྐྱེད་པ་སྟེ། །དེ་ནི་འབྲུང་བ་གནས་པ་ཡིན། །འབྲུང་འགྲུར་འབྲུང་བས་མ་བྱས་སོ། །མེ་ནི་གཟུགས་
ལ་སྟེག་པར་བྱེད། །སྤྲུལ་པའི་རང་བཞིན་ཚུ་ཡི་ཁམས། །

རྒྱུད་ནི་གཟུགས་ལ་འདོར་བྱེད་པ། །འབྲུང་བས་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བར་འགྲུར། །རྣམ་པར་ཤེས་དང་གཟུགས་སྤུང་པོ། །དེ་ནི་
གཉིས་ཏེ་ལྡ་མ་ཡིན། །མུང་པོའི་རྣམ་གྲངས་ཐ་དད་པ། །

ངས་ནི་རྣམ་པ་བརྒྱུད་ཡང་བཤམ། །སེམས་དང་སེམས་བྱུང་བྱེ་བའི་ནི། །འཇུག་པ་རབ་ཏུ་འཇུག་པ་ཡིན། །གཟུགས་ཀྱི་
རྣམ་པར་འདྲེས་པ་སྟེ། །འབྲུང་ལས་གྲུར་མིན་སེམས་

གཟུགས་སོ། རྫོལ་སོགས་པ་རྒྱ་ཡིས་དཀར། །དཀར་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་ཡིས་སྲོ། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་དང་། །ཡོད་
དང་མེད་དང་སྟོང་པ་ཉིད། །ལྷུ་བྱེད་ལྷུ་བྱེད་དང་།

བསྐྱེད་བྱེད་དང་། །མང་དོ་མཚན་དང་མཚན་གཞི་དང་། །དེ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ནི། །རྟོག་གི་ཚན་གྱིས་མ་བསྐྱེད་སོ།
།སེམས་དང་ཡིད་དང་རྣམ་ཤེས་དྲུག་། །དེ་དག་

བདག་དང་ལྷན་པ་སྟེ། །གཅིག་དང་ཐ་དད་བྲལ་བ་ཡི། །ཀུན་གཞི་དེ་ནི་རབ་ཏུ་འཇུག། །མངས་ཚན་གཅེས་བུ་ལྟར་པར་ཅན།
།དབང་རྒྱལ་སྐྱེས་པའི་རྟོག་གི་པ། །ཡོད་དང་མེད་

{@297B} པའི་ཕྱོགས་སུ་ལྷུང་། །དབེན་པའི་དོན་གྱིས་རྣམ་པར་སྤངས། །དབྱིབས་དང་བྱུང་གི་བྱེད་བྲག་དག། །འབྱུང་
ལས་སྐྱེས་ཏེ་འབྱུང་བ་མིན། །ལྷ་སྟེགས་ཚན་ནི་འབྱུང་འགྱུར་དང་། །འབྱུང་བ་

རྣམས་ཀྱང་སྐྱེ་བར་སྐྱེ། །དེ་ལས་གང་གཞན་ལྷ་སྟེགས་ཅན། རྒྱུ་ལས་མ་སྐྱེས་རྟོག་པར་བྱེད། །ཡོད་མེད་ཕྱོགས་ལས་རྟོན་
པའི་རྣམས། །རྫོངས་པས་ཁོང་དུ་མི་ཚུད་དོ། །སེམས་དང་།

ལྷན་ཅིག་ལྷན་པ་སྟེ། །ཡིད་ལ་སོགས་དང་བྲལ་བ་ཡིན། །རྣམ་དག་མཚན་ཉིད་སེམས་ཚན་ནི། །ཡེ་ཤེས་དང་ནི་ལྷན་ཅིག་
གནས། །གཟུགས་དང་ལས་ནི་གང་ཡོད་དང་། །ལྷུང་པོ་ཡུལ་གྱི་

རྒྱུས་བྱུང་དང་། །སེམས་ཚན་རྣམས་ཀྱང་ཉེར་ལེན་མེད། །གཟུགས་མེད་པ་ན་མི་གནས་སོ། །སེམས་ཚན་མེད་པར་གྱུར་
པའི་ཕྱིར། །སེམས་ཚན་སྐྱེ་ལ་བདག་མེད་གྱུར། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདྲ་མི་འབྱུང་ཕྱིར། །

བདག་མེད་སྐྱེ་བ་ཚད་པར་གྱུར། །དེ་ཡི་གནས་པ་བཞི་པོ་རྣམས། །གཟུགས་མེད་པར་ནི་ཇི་ལྟར་ཡོད། །ཕྱི་ནང་དངོས་པོ་
མེད་པའི་ཕྱིར། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་མི་འཇུག་གོ། །སྲིད་

པ་བར་མའི་མུང་པོ་རྣམས། རྟོག་གོ་ཅན་རྣམས་འདོད་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་གཟུགས་མེད་པར་སྐྱེས་པའི། །སྲིད་པའི་གཟུགས་ནི་མེད་དམ་ཅི། །སེམས་ཅན་རྣམ་ཤེས་མེད་

ན་ནི། །ཚན་ཉམ་མ་བྱས་ཐར་པར་འགྱུར། །མུ་སྟེགས་སྐྱབ་ཐེ་ཚོམ་མེད། །རྟོག་གོ་ཅན་གྱིས་མི་ཤེས་སོ། །དེ་ན་གཟུགས་གྲང་ཡོད་པ་སྟེ། །གཟུགས་མེད་པ་ལ་ལྟ་བུ་མེད། །དེ་

{@298A} ལྟ། །མེད་པས་ན་གྲུབ་མཐའ་མེད། །ཐེག་པ་མེད་ཅིང་འགྲོ་བ་མེད། །དབང་པོ་རྣམས་དང་ལྡན་པ་ཡི། །བག་ཚགས་ལས་བྱུང་རྣམ་ཤེས་པ། །རྣམ་པ་

བརྒྱད་ལས་སྟོགས་གཅིག་ནི། །སྐད་ཅིག་དུས་སུ་མི་འཛིན་ཏེ། །ཇི་ལྟར་གཟུགས་ནི་མི་འཇུག་ལྟར། །དབང་པོ་རྣམས་དང་དབང་མི་འཇུག། །དེ་སྦྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་

གྱིས་གྲང། །དབང་པོ་ལ་སོགས་སྐད་ཅིག་བཤམ། །གཟུགས་ནི་རྟོག་པར་མ་གྱུར་པར། །རྣམ་པར་ཤེས་པར་ཇི་ལྟར་འཇུག། །རྣམ་པར་ཤེས་པར་མ་ལྷོགས་

ན་། །ཇི་ལྟར་འཁོར་བ་སྐྱེས་པར་འགྱུར། །སྐྱེས་མ་ཐམས་ཏུ་འཇུག་པར་ནི། །རྣམ་པར་འབྲེན་པ་མི་འཚད་དོ། །དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་པ། །འགྲོ་བར་བར་ཚད་

མེད་པར་གཡོ། །དབང་པོ་རྣམས་དང་དབང་པོའི་དོན། །མཁས་ལ་མ་ཡིན་སྐྱུན་ལྟོ་པོ་ལ། །བྱིས་པ་རྣམས་ནི་མིང་གིས་འཇིགས། །འཕགས་པ་མིང་གིས་དོན་ལ་

མཁས། །དྲུག་པོ་ལ་ནི་ཉེར་ལེན་མེད། །ཉེར་ལེན་བཅས་པ་མི་ཟིན་ཏེ། །ཡོད་པའི་ཉེས་དང་རྣམ་བཤམ་བ། །བྱེད་གཞི་ལ་བྱེད་འཕགས་པ་སྟེ། །ཤེས་པ་སྤངས་

པའི་རྟོག་གོ་པ། །རྟོག་དང་ཚད་པས་འཇིགས་པ་དག། །འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ལ་བདག། །བྱིས་པ་བྱེ་བྱག་མི་བྱེད་དོ།
།གཅིག་པ་ལ་ཡང་སྦྱིན་པ་ཡོད། །ཐ་དད་པ་

{@298B} །ལའང་ཡོད་པ་མིན། །སེམས་དང་ལྷན་ཅིག་གཅིག་པ་སྟེ། །ཡིད་ལ་སོགས་དང་ཐ་དད་དོ། །སེམས་དང་
སེམས་ལས་བྱུང་བསྐྱབས་པའི། །སྦྱིན་པ་གང་ཚོ་ཉེར་ལེན་ལས། །དབྱེན་

དེ་ལ་ཇི་ལྟར་ན། །གཅིག་པར་ཁོང་དུ་ཚུད་པར་བྱ། །ཉེར་ལེན་བཅས་པའི་དམིགས་པ་ནི། །ལས་དང་ཚོད་དང་བྱེད་སོགས་
པས། །འབྲ་དང་མི་འབྲ་ཚུལ་རྣམས་ཀྱིས། །མེད་

བཞིན་དུ་ནི་སྐྱབས་པར་བྱེད། །ཇི་ལྟར་བསྐྱོད་བྱ་སྐྱོད་བྱེད་ལ། །མེན་ཅིག་ཙམ་སྐྱོད་པ་བཞིན། །དེ་བཞིན་ཉེར་ལེན་བཅས་
པའི་བདག། །ཅི་སྦྱིར་རྟོག་གོ་ཚན་མི་སྟོན། །རྟོག་ཏུ་

སྦྱིས་དང་མ་སྦྱིས་ཀྱང། །སེམས་ནི་ལེན་ཏུ་འོད་གསལ་ན། །བདག་བསྐྱབས་པ་ཡི་དཔེ་དག་ཏུ། །ཅི་སྦྱིར་རྟོག་གོ་ཚན་མི་
བྱེད། །རྟོག་གོ་ཚན་ནི་ཚུལ་སྤངས་པ། །རྣམ་ཤེས་ཐེབས་

པོར་རྫོངས་པ་དག། །བདག་ཏུ་སྦྱིབས་བྱེད་འདོད་པས། །ཐབས་ཚུན་དག་ཏུ་རབ་ཏུ་རྒྱུག། །སོ་སོ་རང་རིག་རྟོགས་བྱ་བ།
།བདག་ནི་རྣམ་དག་མཚན་ཉིད་དོ། །དེ་བཞིན་ག་ཤེགས་པའི་

སྦྱིང་པོ་དེ། །རྟོག་གོ་ཚན་གྱི་དུ་ཡུལ་མིན། །ཉེར་ལེན་ཉེ་བར་ལེན་བྱེད་ཀྱི། །བྱེད་དག་ཤི་དང་ནི་སྦྱང་པོ་ཡི། །མཚན་ཉིད་
གལ་ཏེ་ཤེས་གྱུར་ན། །ཚུལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་སྦྱེ་བར་འགྱུར། །ལྷ་

སྦྱགས་ཚན་གྱིས་བརྗོད་པ་ནི། །ཀུན་གཤིས་སྦྱིང་པོ་ལྟ་བུ་བསམ། །བདག་དང་ལྷན་ཅིག་ལྷན་པའི་ཚོས། །རབ་ཏུ་བརྗོད་པ་མ་
བྱས་སོ། །དེ་དག་རབ་ཏུ་སྦྱེ་བས་ན། །རྣམ་པར་ཐར་དང་

{@299A} ཨྲ། འབེན་མཐོང་ན། འཁྲོམ་དང་མཐོང་བས་སྤང་བ་ཡི། ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱང་སྤྱང་བ་ཡི། ཁེམ་ཞི་
རང་བཞིན་འོད་གསལ་ཏེ། འདྲི་བཞིན་གཤེགས་

པའི་སྒྲིང་པོ་དག། ཁེམ་ཞི་ཚན་རྣམས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་ཞི། མཐའ་དང་མཐའ་མེད་སྤངས་པའོ། འབྲི་དོར་བྱས་པས་གསེར་
མདོག་དང། ཁས་ལེ་སྤྲོམ་དང་ཁར་དག། འཇི་ལྟར་

མཐོང་བ་དེ་བཞིན་དུ། འཕུང་པོ་རྣམས་ལ་ཁེམ་ཞི་ཚན་ཞོ། འགང་ཟག་མེད་ཅིང་སྤང་པོ་མེད། འཕངས་རྒྱས་ལེ་ཤེས་ཟག་མེད་
པ། འཏྱག་ཏུ་ཞི་བའི་རྣམས་བསྐྲོམས་ཏེ། འདྲི་ལ་

བདག་ཞི་སྐྱབས་སུ་མཆི། ཁེམ་ཞི་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ། འཡིད་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་དང། འབདག་དང་ལྷན་
ཅིག་ལྷན་པར་ཞི། འསྐྱ་བའི་མཆོག་གིས་རབ་ཏུ་

བསྐྱེ། ཁེམ་ཞི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ། འདྲི་ལས་གཞན་པ་ཐོག་མ་མེད། འདྲི་དག་གིས་ཞི་བསགས་པའི་ལས། འདེས་
ཞི་དེ་གཉིས་ཉོན་མོངས་འགྲུར། འཐོག་མ་མེད་

པའི་སྐྱོ་བུར་གྱི། ཉོན་མོངས་རྣམས་དང་ལྷན་པས་ན། འརང་བཞིན་འོད་གསལ་བདག་ཉོན་མོངས། འརས་དང་འབྲུ་བར་
དག་པར་འགྲུར། འཇི་ལྟར་གོས་སམ་གསེར་ཡང་རུང། །

འི་མ་མེད་འཁྲིམ་ཉེས་སྤངས་བཞིན། འགནས་ཤིང་འཇིག་པར་མི་འགྲུར་ཏེ། ཉེས་མེད་བདག་ཉིད་དེ་བཞིན་ཞོ། འཇེམ་
དུང་ངམ་པི་མང་ལ། འསྐྱ་སྐྱོན་སྐྱོན་སུ་མཆོགས་པ་

{@299B} དག། འམི་མཁས་ལ་ལོ་ལ་བར་བྱེད། འདྲི་བཞིན་གང་ཟག་སྤང་པོ་ལའོ། འས་ལ་གཏེར་དང་ཞོར་བུ་དང།
འདྲི་བཞིན་དུ་ཞི་ཆུ་རྣམས་ཀྱང། འཡོད་བཞིན་དུ་ཡང་མི་སྤང་བ། འདྲི་བཞིན་

གང་ཟག་སྤྱད་པོ་ལའོ། །མེས་དང་མེས་ལས་བྱུང་ཚོགས་དང་། །བདག་གི་ཡོན་ཏན་སྤྱད་པོ་ལྟན། །མི་མཁས་པས་ནི་མི་
ཤེས་ཏེ། །དེ་བཞིན་གང་ཟག་སྤྱད་པོ་ལའོ། །ཇི་ལྟར་སྤྱུང་།

པར་གྱུར་པའི་བྱ། །ཡོད་བཞིན་དུ་ཡང་མི་སྤང་བ། །དེ་བཞིན་བདག་ཉིད་སྤྱད་པོ་ལ། །རིག་པ་མི་ཤེས་པས་མི་མཐོང་། །ཇི་
ལྟར་སྤྱུང་གྱི་གསོད་པ་དང་། །ཇི་ལྟར་མེ་ཉི་ཤིང་རྣམས་

ལ། །རིགས་པ་མི་ཤེས་པས་མི་མཐོང་། །དེ་བཞིན་གང་ཟག་སྤྱད་པོ་ལའོ། །དངོས་པོ་རྣམས་ལ་མི་རྟོག་དང་། །སྤོང་པ་ཉིད་
ཀྱང་ཡོད་བཞིན་དུ། །མི་མཁས་རྣམས་ཀྱིས་མི་མཐོང་།

བཤ། །དེ་བཞིན་གང་ཟག་སྤྱད་པོ་ལའོ། །ས་དང་དབང་དང་མངོན་ཤེས་དང་། །སྤྱུང་ཡི་ནི་དབང་བསྐྱར་དང་། །ཏིང་ངེ་འ
ཇིན་གྱི་ཁྱད་པར་རྣམས། །བདག་མེད་ཀུན་མེད་པ་ཡིན། །

གང་ཚོ་འཇིག་བྱེད་སོང་ནས་ནི། །གལ་ཏེ་ཡོད་ན་སྟོན་ཅེས་ཟེར། །རང་གི་རྣམ་རྟོག་སྟོན་ཅིག་ཅེས། །དེ་ལ་མཁས་པས་བསྐོ་
བར་བྱ། །སངས་རྒྱས་ཚེས་ལ་གཞོད་བྱེད་པ། །ཡོད་མེད་

སྟོགས་ལ་ལྟ་བུ་ཡི། །བདག་མེད་སྤྱད་དང་སྤྱུང་གི་བྱ། །དགོས་ཤིང་ལས་ལ་སྤང་བར་བྱ། །བདག་མེད་ནགས་ཚལ་སྟེག་བྱེད་
ཅིང་། །ལུ་སྟེགས་ཉེས་ལས་རྣམ་གྲོལ་བ། །དུས་མཐའི་

{@300A} ཟླ། །མེ་ཉི་འབར་བ་བཞིན། །བདག་རྒྱ་སྤྱོད་འདི་རབ་རྒྱ་འབར། །[-KHAnad] །སྤྱང་ཅི་ཁར་དང་།
།མར་དང་ཉིལ་ལ་སོགས་པ་དང་། །དེ་དག་རང་གི་རོ་ཡོད་ཀྱང་། །

མ་སྤྱངས་བར་དུ་རྟོགས་མི་འགྱུར། །སྤྱད་པོ་མཐོང་བ་རྣམས་ལ་བདག་། །རྣམ་པ་ལྟར་ནི་གཟུང་བྱས་ཀྱང་། །མི་མཁས་
རྣམས་ཀྱིས་མི་མཐོང་སྟེ། །མཁས་པས་

མཐོང་ནས་རྣམ་པར་གྲོལ། །རིག་སྤྲུགས་ལ་སོགས་དཔེ་རྣམས་ཀྱིས། །སེམས་ནི་རྟོགས་པར་མི་རྣམས་ཏེ། །གང་ལ་གང་
སྤྱིར་གང་དོན་དུ། །འདུས་པ་རྣམས་ནི་མི་རྟོགས་

སོ། །ཚོས་རྣམས་མཚོན་ཉིད་མི་འདྲ་སྟེ། །སེམས་གཅིག་པོ་ནི་མི་བཟུང་དོ། །རྒྱ་མེད་པ་དང་མི་འཇུག་པར། །རྟོག་གི་པ་ལ་
ཉེས་པར་འགྱུར། །སེམས་ཀྱི་རྗེས་ལྷ་རྣམས་

འབྱོར་པ། །སེམས་རྣམས་ཀྱིས་ནི་སེམས་མི་མཐོང་། །མཐོང་བྱེད་སྣང་ལས་བྱུང་བ་ན། །སྣང་བ་ཅི་ཡི་རྒྱུ་ལས་འབྱུང་། །ང་
ཞི་ཀླུ་ཡ་ནའི་རིགས། །གཙང་མའི་གནས་ནས་

བྱུང་བ་སྟེ། །མྱ་ངན་འདས་པའི་གྲོང་འགྲོ་བའི། །ཚོས་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྟེན། །འདི་ནི་སྟོན་གྱི་ལམ་ཡིན་ཏེ། །ང་དང་
དེ་བཞིན་གཤེགས་རྣམས་ཀྱིས། །སྟོང་ཕྱག་

གསུམ་གྱི་མདོ་རྣམས་ཀྱིས། །མྱ་ངན་འདས་པ་ཤིན་ཏུ་བཤད། །འདོད་པའི་ཁམས་དང་གཟུགས་མེད་དུ། །མངས་རྒྱས་
རྣམ་པར་འཚོང་མི་རྒྱ། །གཟུགས་ཀྱི་

{@300B} །ཁམས་ཀྱི་འོག་མིན་དུ། །འདོད་ཆགས་བྲལ་ཁྱོད་འཚོང་རྒྱུའོ། །འཚི་བའི་རྒྱ་ནི་ཡུལ་མ་ཡིན། །རྒྱ་ནི་ཡུལ་
ལ་འཚོང་བ་སྟེ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ནི་ཉོན་མོངས་བསང། །འདི་ནི་

བརྟུལ་ཞུགས་རལ་གྱི་རི་སོ། །བདག་མེད་སྐྱུ་མ་ལ་སོགས་པའི། །ཚོས་རྣམས་ཇི་ལྟར་ཡོད་མེད་འགྱུར། །བྱིས་པ་རྣམས་ལ་
ཡང་དག་སྣང་། །བདག་མེད་ཉིད་ནི་ཇི་ལྟར་མེད། །

བྱས་པ་དང་ནི་མ་བྱས་ཕྱིར། །རྒྱ་ནི་འཇུག་པར་བྱེད་པ་མེད། །འདི་དག་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་ཏེ། །བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མི་
ཤེས་སོ། །རྒྱ་ཡི་རྣམས་ནི་མ་སྐྱེས་ཏེ། །རྐྱེན་རྣམས་དེ་དག་

བྱས་པའོ། །དེ་གཉིས་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་ན། །རྒྱ་རྒྱུ་མཉམས་ཀྱིས་ནི་ཇི་ལྟར་བརྟག། །སྤྱི་དང་ནི་ཅིག་ཅར་ཡང་། །རྟོག་གོ་རྒྱུ་མཉམས་
ཀྱང་རྒྱུར་སྟོན་ཏོ། །སྤང་དང་སྟོབ་མ་རྩལ་སོགས་

ཀྱིས། །དངོས་པོ་རྒྱུ་མཉམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་འཚད། །མཛོན་པར་འདུ་བྱེད་མཚན་རྒྱུ་མཉམས་ཀྱིས། །སངས་རྒྱུས་མཚན་ལྡན་མ་ཡིན་ཏེ།
།དེ་དག་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་ཡོན་ཏེ། །དེས་ནི་

སངས་རྒྱུས་མི་བརྗོད་དོ། །སངས་རྒྱུས་མཚན་ནི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། །ལྟ་བའི་ཉེས་པས་རྒྱུ་སྤངས་པ། །སོ་སོར་རིག་ལྟ་བས་
རྟོགས། །ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་འཛོམས་

པའོ། །འོན་ཀྱང་འོང་བ་ཞར་བ་དང་། །ཆན་པ་དག་ནི་ཤར་གཉེར་དང་། །བྱིས་པ་རྒྱུ་མཉམས་ལ་བྱེད་བཀུ་། །ཚངས་པར་དཔ་
མེད་པའོ། །བསྐྱིབས་དང་གསལ་དང་ལྟ་

{@301A} ༡། །ཡི་ནི། །མཚན་རྒྱུ་མཉམས་ཀྱིས་ནི་འཁོར་ལོས་བསྐྱར། །གསལ་བ་ལ་ལ་རབ་ཏུ་འབྱུང་། །གཉིས་པོ་
གཞན་ནི་བག་མེད་པའོ། །རྒྱས་དང་གཟེག་ཟེན་

ལྟ་མཚོན་དང་། །སེར་སྐྱ་ལྟ་ལྟའི་གཙོ་བོ་རྒྱུ་མཉམས། །དེ་ནི་ལྟ་རྟོག་འདས་འོག་ཏུ། །དེ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར། །ལྟ་
རྟོག་འདས་འོག་བརྒྱུ་། །རྒྱས་དང་ལྟར་འཕེལ་

དེ་བཞིན་ཏུ། །པཎ [~da] །བ་དང་གོ་ལུར་བ། །དག་པོའི་འོག་ཏུ་མོ་ལུ་རི་འབྱུང་། །མོ་ལུ་ཅུ་དག་པོ་སྐྱབས་འོག་ཏུ།
།ལྟ་གོ་རྒྱུ་ལ་པོའི་ཐ་ཤལ་རྒྱུ་མཉམས། །ལྟ་གོའི་རྩིས་ལ་མཚོན་

ཀྱིས་འཇུག། །མཚོན་གྱི་རྩིས་ལ་རྩོད་དུས་སོ། །རྩོད་པའི་དུས་ཀྱི་ཐ་མ་ལ། །འཇིག་རྟེན་དམ་ཚོས་མི་སྟོམ་མོ། །དེ་ལ་སོགས་
པ་འདས་པ་དག་ །འགྲོ་བ་འཁོར་ལོ་བཞིན་ཏུ་

འཁོར། །མེ་དང་ཉི་མར་སྒྲུབ་པའི་སྤྱིར། །འདོད་པའི་ཁམས་ནི་བསྐྱེད་གསུམ་གྱི་དང་། །གང་ལ་འཇིག་རྟེན་གཞན་གྱི་དང་། །སྤྱི་གསུམ་ལྷ་རྒྱུ་གཞན་སྤྱི་འགྲུར། །རིགས་

བཞི་མི་མཐོན་དབང་པོ་དང་། །དང་སྤོང་རྣམས་དང་ཚོས་གྱུར་སྟེ། །རིག་བྱེད་ཚོས་སྤྱི་མཚོན་སྤྱི་དང་། །ཚོས་ཀྱི་རྣམས་ །ནི་འབྲུང་བར་འགྲུར། །གཏམ་དང་སྤྱི་ལ་

སོགས་པ་དང་། །རྒྱུ་པ་རྟོགས་བྱེད་འགྲུལ་པ་དང་། །འདི་སྐད་བདག་གིས་ཐོས་སོགས་པས། །འཇིག་རྟེན་འཁོར་རྟེན་ །པར་འགྲུར། །འཁོར་རྟེན་འཁོར་བཅས་བྱས་

{@301B} གས། །སྤོང་གསུམ་ཁ་དོག་སྤྱིར་བར་བྱ། །སྤོང་ལྷི་བ་འདམ་སོགས་པས། །སྤོང་བྱ་འཁོར་རྟེན་བར་བྱ། །ལྷས་ །ནི་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་བཀྲ་བ། །ལྷ་སྤོང་གསུམ་མཚོན་མ་སྤོང་པ་ཡི། །

རྣམ་འབྱོར་ཅན་གྱིས་བསྟན་པ་བཤུ། །དེ་ནི་སངས་རྒྱུས་རྒྱལ་མཚོན་ནོ། །ཚོགས་ཀྱིས་བཅའ་གསུམ་པའི་ཚུ་ཡང་བཏུང་། །རྟོག་པའི་སྤྱི་བྱ་བཅོང་བར་བྱ། །དུས་སྤོང་

པར་གྱུར་པ་དང་། །དམའ་བ་སྤོང་པའི་སྤོང་མོ་ཟས། །མཐོང་སྤོང་གསུམ་ནི་ལྷ་རྒྱུ་འབྲུང་། །གཉིས་པོ་གཞན་ནི་མི་ལས་འ །བྱུང་། །རིན་མོལ་མཚོན་རྣམས་སྤོང་སྤོང་མཚོགས། །

སྤོང་སྤོང་བ་ཡི་འགྲོ་བའི་དབང་། །མཐོང་སྤོང་པའི་སྤོང་མོ་ཟས། །སྤོང་བཞི་རྣམས་ལ་རབ་རྟོང་། །འཁོར་རྟེན་ལྷ་རྒྱུ་ །སྤོང་དུས། །སྤོང་པས་རྣམ་པར་འཇིག་པར་

འགྲུར། །བྱིས་པའི་དུས་དང་སྤོང་བས་བྱུང་དུས། །གཉིས་པོ་གཞན་དང་ཚོད་པ་སྟེ། །དང་དང་གཞན་ནི་བྱས་དུས་ལ། །འགྲུ་ །མེད་གཏོ་རྟོག་པའི་དུས། །དུས་སྤོང་པ་དང་འགྲུ་

སྐུ་ལ་འཇུག་མེད་ཀྱི་སྐུ་དང་དབང་ལྷན་དང་། རྗེ་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་སྟེགས་ཅན། ལྷ་རྣམས་འདས་འབྱུང་བར་འགྱུར། །འདྲུག་སེལ་དང་ནི་
དེ་སྐོར་བདག་གིས་ཐོས་ལ་སོགས། །

ལྷ་སྐུ་མེད་གའི་བཤེན་པ་ཡིན། ལྷ་སྐུ་དང་སྟོན་ཆད་བྱུང་བ་དག། རྗེ་དག་རྒྱུས་པའི་ཡིན་པར་འགྱུར། །འཇུག་སེལ་དང་ནི་
དབང་ལྷན་གྱི། །འབྱུང་བར་བྱེད་པ་འཆད་པར་འགྱུར། །

{@302A} ལྷ་སྐུ་དང་འདས་སྟོན་ཆད་ནི། རྗེ་སྐུ་ལ་སོགས་པར་འབྱུང་། རྗེ་ལ་མ་ནི་ལོར་ལྷན་ཏེ། ལ་ནི་བྱམ་
ཟེ་སྐྱེ་དགའི་བདག། རྗེ་ལྷ་ཏུ་ཡ་ནའི་རིགས། །

མིང་ནི་རྣམ་མེད་རྒྱལ་བའོ། ཡབ་དང་མེས་དང་རབ་དག་གྱུར། །ཡུལ་ནི་ཅོམ་པར་སྐྱེས་པ་སྟེ། ལམ་ཚོན་ལྷན་བསྐྱབས་
ཞེས་བྱ། ལྷ་བའི་རིགས་ལས་དེ་སྐྱེས་སོ། །ཐར་པར་

ལྷགས་ཤིང་བརྟུལ་ལྷགས་ད། ལྷོ་ལ་ཡང་རྣམ་པ་སྟོང་བཤེན་ས། རྗེ་སྐྱོས་ཆེན་པོ་དབང་བསྐྱར་ཏེ། ལྷ་སྐུ་བསྐྱབས་
ནས་ལྷ་རྣམས་འདུ། ལོ་ལ་ལྷོ་ནི་སྐྱེན་པར་

བྱ། ལོ་སྐྱོས་ཀྱིས་མེ་ཁལ་ལ་ལྷོ་ན། མེ་ཁལ་སྐྱོབ་མ་ཞན་པས་ན། ལྷ་སྐུ་ལ་པའི་མཐར་ནི་འཇིག་པར་འགྱུར། རྗེ་དུས་
དང་ནི་ལོ་ག་དང་སེལ། འདྲེན་པ་གསེར་བྱབ་

རྣམས་དག་དང་། ལྷ་སྐུ་མེད་དང་གཞན་དག་དང་། རྗེ་དག་ཐམས་ཅད་བྱས་དུས་རྒྱལ། རྗེ་ལ་ལོ་ག་ཏུ་བྱས་དུས་ལ། འདྲེན་
ལྷ་སྐུ་སྐྱོས་ཞེས་བྱ། ལྷ་སྐུ་ལྷ་རྣམས་སྟོན་

པའོ། རྗེ་ལ་པོ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བར་འགྱུར། ལྷ་ཉིས་གཞན་ལ་མིན་སྐྱོབ་བྱུང་མིན། རྗེ་དུས་སྐྱེ་མའི་ཆོ་ལ་ཡང་། འཇིག་
རྗེ་མགོན་པོ་འབྱུང་མི་འགྱུར། ལྷ་སྐུ་དུས་ལ་

ཀྱི་ཚིག་དམིགས་ཏེ་འབྲུང་བར་འགྱུར། །གང་ལས་གང་ཏུ་འཇུག་པ་ཡི། །སེམས་ནི་ལོག་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང། །དེ་ནི་རབ་
ཏུ་མ་གྲུབ་ན། །ཇི་ལྟར་སྐད་ཅིག་འཇིག་པར་རིག།

རྣམ་འབྱོར་ཅན་གྱི་སྟོམས་འཇུག་དང། །གསེར་དང་རྒྱལ་བའི་རིང་སྲེལ་དང། །འོད་སྣང་གནས་ཀྱི་གཞལ་མེད་ཁང། །འཇིག་
ཇིག་རྟེན་རྒྱུ་ཡིས་འཇིག་པར་མེད། །གནས་པ་རྣམས་

དང་ཐོབ་པའི་ཚོས། །སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ལྷན་སུམ་ཚོགས། །དག་སྲོང་ཉིད་དང་ཤེས་ཐོབ་རྣམས། །སྐད་ཅིག་མར་ནི་ཇི་
ལྟར་མཐོང། །སྤྱོད་ཀྱི་ཟུང་གོང་སོགས་ཀྱི། །གཟུགས་

རྣམས་ཇི་ལྟར་སྐད་ཅིག་པ། །འབྲུང་བ་རྣམས་ནི་འབྲུང་འགྱུར་མིན། །འགྲོ་བར་འབྲུང་བ་ཅང་མི་བྱེད། །སེམས་ནི་མ་རིག་
རྒྱུ་ལས་བྱུང། །ཐོག་མ་མེད་ནས་བསགས་པ་ཡིན། །

སྤྱི་དང་འཇིག་དང་ཀུན་འབྲེལ་པར། །ཉོག་གོ་བ་དག་རབ་ཏུ་རྟོག། །གངས་ཅན་སྤྱོད་རྣམས་གཉིས་ཏེ། །གཙོ་བོ་ལས་ནི་འ
གྱུར་བ་དག། །གཙོ་བོ་ཡོད་ན་འབྲས་བུ་ཡོད། །འབྲས་བུ་

བདག་ཉིད་རབ་ཏུ་སྐྱབ། །གཙོ་བོ་དང་ནི་དངོས་འཇུག་པར། །ཡོན་ཏན་བྱེད་པར་ཏུ་བསྐྱབ། །རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་སྤྱོད་
ཚོགས་པ། །འགྱུར་བ་ལ་ནི་མེད་པ་ཡིན། །ཇི་ལྟར་དུལ་

{@304A} ཟླ། །རྒྱ་དག་པ་ལ། །དྲི་མ་རྣམས་ཀྱིས་མི་ཚགས་པ། །དེ་བཞིན་ལྷུས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །ཀུན་གཞི་
གནས་ཀྱང་དག་པའོ། །ཤིང་ཀུན་དྲི་དང་སྐྱོག་པ་

དང་། །སྤྱོད་མའི་བྱུར་ནི་མཐོང་བ་དང། །ལན་ [~Tswa] །ལ་སོགས་རོ་ཡོད་དང། །ཚི་ཕྱིར་ས་བོན་བཞིན་མི་འགྱུར།
དེ་ཉིད་དང་ནི་ཐ་དད་དང། །དེ་བཞིན་གཉིས་ཀ་གཉིས་མ་ཡིན། །

ཡོད་པ་ཡི་ནི་རྒྱ་མེད་དེ། །འདུས་བྱས་ལ་མེད་མེད་པ་མི་ན། །བདག་ནི་རྟ་དང་འདྲ་བར་ཡོད། །མུང་པོ་བ་ལང་ངོ་བོ་སྤངས།
།འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་པ་ལ། །སླར་མེད་

བརྗོད་མེད་རང་བཞིན་ནོ། །ལུང་དང་རིགས་པས་ངན་པར་མཐོང་། །རྟོག་གཏེ་ལྷ་བས་རྗེ་མར་བྱས། །སྐྱེ་བ་མེད་པར་བདག་
རྟོགས། །རྒྱ་མེད་མ་ཡིན་གཞན་ན་མེད། །དེ་དག་

གི་ནི་ཉེས་བསགས་པ། །མུང་པོ་བ་དག་རྟོ་མི་བསྐྱོམ་སྟེ། །གཅིག་པ་དང་ནི་དེ་ལས་གཞན། །རྟོག་གཏེ་ཚན་གྱིས་མི་ཤེས་སོ།
།མེ་ལོང་ཚུ་དང་མིག་རྣམས་ལ། །ཇི་ལྟར་གཟུགས་

བརྟན་སྤང་འགྱུར་བ། །གཅིག་དང་ཐ་དད་བྲལ་པ་བཞིན། །དེ་བཞིན་གང་ཟག་སྤང་པོ་ལ་འོ། །བསྐྱོམ་དང་རྣམ་བསྐྱོམ་
བསམ་གཏུན་པ། །ལམ་དང་བདེན་དང་མཐོང་བ་སྟེ། །

དེ་རྣམས་གསུམ་ནི་རྣམ་བསྐྱོམས་ན། །ལྷ་བ་ངན་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར། །ཇི་ལྟར་མཐོང་ན་ཞིག་པའི་སྟོབས། །སྤྲིམ་གྱི་བྱ་
གའི་འཁོར་ལོ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཚེས་ཀུན་འགྱུར་

{@304B} བ་ལ། །བྱིས་པ་བཞིན་དུ་མ་རྟོག་ཅིག །དངོས་པོ་མེད་པས་སྤང་ན་འདས། །བྱིས་པའི་སེམས་ནི་རྫོངས་པར་
བྱེད། །ཇི་ལྟར་འདུག་བཞིན་མཐོང་བ་དང་། །འཕགས་པས་མཐོང་བ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། །སྐྱེ་བ་དང་ནི་འཇིག་བྲལ་ཞིང་། །དངོས་པོ་ཡོད་དང་མེད་སྤང་པ། །མཚན་ཉིད་མཚན་གཞི་བྲལ་བ་ཡི། །འགྱུར་
བ་རྣམ་པར་བསྐྱོམ་པར་བྱ། །ལུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་སྟེ།

དང་བྲལ། །མིང་དང་དབྱིབས་ནི་སྤངས་གྱུར་པ། །ནང་གི་ལྷ་བའི་གནས་རྣམས་ཀྱི། །འགྱུར་བ་རྣམ་པར་བསྐྱོམ་པར་གྱིས། །
རིག་པ་དང་ནི་གཟིར་བ་ཡིས། །ལྷ་དང་སེམས་ཅན་

དམུལ་བའི་ལུས། །བར་མ་དོ་ཡི་སྲིད་མེད་དེ། །རྣམ་པར་ཤེས་པས་བསྐྱེད་པ་ཡིན། །མངལ་སྐོའི་དོད་གཤེར་ལ་སོགས་
པའི། །སྲིད་པ་བར་མར་འབྱུང་བ་དག། །སེམས་ཅན་མང་

པོ་སྣ་ཚོས་གསུངས་པའི་ཞུ་བ། །འགྲོ་དང་འགྲོ་བར་རྣམ་པར་བསྐྱོམས། །ལུང་དང་རིགས་པར་བྲལ་གྱུར་པ། །ཉོན་མོངས་སྤྱོད་གསུང་
དང་ཟད་འཕོབ་བྱེད། །མུ་སྟེགས་ལྟ་བུ་སྤྲོ་བ་ལ། །སྤོ་

གྲོས་ཚེན་གྱིས་མི་སྤྱད་དོ། །ཐོག་མར་ཉེ་བར་ལེན་པ་ལས། །བདག་ནི་སྤྱིར་བས་བྱེ་བྲག་དབྱེ། །མ་སྤེ་བྱེ་བྲག་འབྱེད་པ་ནི།
།མོ་གཤམ་བྲལ་བྱེ་བྲག་འབྱེད། །འཕྲུལ་གྱིས་མཐོང་

བ་སེམས་ཅན་རྣམས། །འཁོར་དང་ཤེས་རབ་རྣམ་པར་སྤངས། །ལུས་ཅན་ཀུན་གྱི་གཟུགས་ཡོད་པ། །འདུ་བྱེད་སྤུང་བར་
སྤངས་གྱུར་པའོ། །ཁ་དོག་བཟང་དང་དཔེ་གྱུར་ཅིང་། །

{@305A} མཉམ་གྲོལ་དང་མ་གྲོལ་ཁྱད་གྱུར་པ། །ལྷ་རྩལ་འདུ་བྱེད་གཏོགས་པ་ཡི། །འདུ་བྱེད་གནས་པ་རབ་ཏུ་
མཐོང་། །འགྲོ་བའི་མཚོམས་སུ་གཟུགས་ལྡན་རྣམས།

རྟོག་གོ་ཅན་གྱི་དུལ་ལ་མིན། །མི་ཡི་ཡུལ་ལས་ང་འདས་ཏེ། །ངན་པའི་རྟོག་གོ་ཅན་གཞན་མིན། །བདག་མེད་ཡིད་ལ་
སེམས་འབྱུང་ན། །ཅི་ལས་དེ་ནི་འབྱུང་བར་འགྱུར། །

འབབ་ཚུ་མེ་མར་ས་བོན་བཞིན། །དེ་སྤྱིར་དེ་ཡི་འབྱུང་མི་བཤམ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་སྐྱེས་ལ། །མི་ཤེས་ལ་སོགས་མེད་
པ་སྟེ། །དེ་མེད་པར་ནི་རྣམ་ཤེས་པ། །རྒྱུད་གྱི་

སྐྱེ་བར་ཇི་ལྟར་འགྱུར། །རྣམ་གསུམ་དང་ནི་རྣམ་མེད་དང་། །བརྗོད་པ་མེད་དང་རྣམ་པ་ལྡེ། །དེ་ནི་སངས་རྒྱལ་ཞེས་བྱ་བར།
།རྟོག་གོ་ཅན་རྣམས་རབ་ཏུ་བརྗོད། །ཤེས་པ་འདུ་

བྱེད་རྒྱུ་འབྱུང་བ། །འདྲུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་མི་བརྗོད་དེ། །འདྲུ་བྱེད་བསྐྱབས་པའི་ཤེས་པ་ནི། །འདྲུ་བྱེད་དུ་ནི་གཏོགས་པ་འ
ཇི་ན། །འདི་ཡོད་པས་ནི་འདི་འབྱུང་སྟེ། །རྒྱུན་

རྣམས་ལ་ནི་རྒྱུ་མེད་པ། །གསལ་བར་བྱེད་པར་རབ་ཏུ་སྟོན། །དེ་མེད་པས་ན་བྱེད་པ་མེད། །རྒྱུ་ནི་མི་དང་སྤྱིན་དག་ལ། །
སྤྱེད་པ་ཡིན་ཏེ་འབྱེད་པ་མིན། །བསྐྱེད་ནས་དེས་

ནི་ཞིར་འགྱུར་ན། །ཇི་ལྟར་སེམས་ཅན་རབ་ཏུ་བསྐྱབས། །འདྲུས་བྱས་འདྲུས་མ་བྱས་པ་ནི། །ཉེར་ལན་རྣམ་པར་སྤངས་
པར་བརྗོད། །མེ་ནི་དེ་ལ་བསྐྱབས་པར་ཡང་། །ཇི་ལྟར་

{@305B} བྱིས་པ་རྟོག་པར་བྱེད། །ཁན་ཚུན་སྟོབས་དང་མཐུ་ཡི་བྱིར། །མི་རྣམས་ཀྱི་ནི་མི་འབྱུང་ན། །གང་བྱིར་མི་
བཞིན་བརྟག་བྱ་བའི། །སེམས་ཅན་གང་གིས་རབ་ཏུ་སྤྱུང། །སྤུང་པོ་སྟེ།

མཚེད་ཚོགས་རྣམས་ཀྱི། །རྒྱུ་ན་ཡིད་ལ་སོགས་པ་སྟེ། །བདག་མེད་རྟག་ཏུ་མགོན་མང་བཞིན། །སེམས་དང་བཅས་ཏེ་རབ་
ཏུ་འཇུག། །འདི་གཉིས་རྟག་ཏུ་འོད་གསལ་ལ་བ། །རྒྱ་དང་

འབྲས་བུ་སྤངས་པའོ། །དེ་དག་སྐྱབས་པ་མེ་མ་ཡིན། །རྟོག་གོ་ཅན་གྱིས་མི་ཤེས་སོ། །སེམས་དང་སེམས་ཅན་སྤྱང་ན་འདས། །
རང་བཞིན་གྱིས་ནི་འོད་གསལ་ལ་ཏེ། །ཡིད་ལ་སོགས་

པའི་ཉེས་པ་ཡིས། །ཉོན་མོངས་མཁའ་བཞིན་ཐ་དད་མིན། །སྤང་པོའི་མལ་སོགས་བཞིན་སྤྱུན་ཡོད། །མུ་སྟེགས་ལྟ་བས་དྲི་
མར་བྱས། །ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་གཡོགས། །ཁ་

ལ་སོགས་པས་རྣམ་པར་སྤྱངས། །དེ་ཡིས་ཡང་དག་ཇི་བཞིན་མཐོང། །མཐོང་ནས་ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱང་བཤེག། །ཐིབས་
པོའི་དཔེ་རྣམས་རབ་སྤངས་ཏེ། །དེ་དག་འཕགས་

པའི་ད་ཡུལ་དོང་། །ཞེས་དང་ཞེས་བྱའི་བྱེ་བྲག་གིས། །དེ་གཉིས་གཞན་དུ་མི་བརྟག་པ། །སློང་ན་རྣམས་ཀྱིས་མི་རྟོགས་ཏེ།
།བརྗོད་དུ་མེད་པར་སྐྱབས་བྱེད། །ཇི་ལྟར་ཚེན་ནོ་

བྱས་པའི་རྩ། །བྱིས་པ་དགའི་གཞན་དུ་བྱེད། །དེ་བཞིན་ཚེན་ནོ་ཨ་གར་འབྲེལ། །ཞེས་པ་རྟོག་གོ་ངན་པས་སོ། །ལངས་
ནས་ཁ་བས་སྤྱིས་མི་ལེན། །ལྷུང་བཟེད་གནས་དང་སྤྱིང་

{@306A} ལ། །བ་ཚན། །གདོང་འགྱུར་ལ་སོགས་ཉེས་པ་རྣམས། །དག་པས་ཟས་ལ་ད་པར་བྱ། །སྲུ་ཞིག་ཚུལ་འདི་
རིགས་པས་དཔོག་བྱེད་པ། །དང་ལྡན་

རྣམ་འབྱོར་བརྩོན་ཞིང་མི་རྟོག་པ། །མི་གནས་དོན་ལ་རྟེན་པར་གྱུར་པ་དེ། །ཚོས་ཀྱི་རྣམ་པར་གསེར་བཞིན་ད་པར་བྱ།
།བྱུན་པས་སྲིད་དང་མི་སྲིད་རྒྱུན་རྟོག་པ། །དེ་ནི་ལྟ་ངན་

དྲ་བ་དྲི་མར་བཅས། །འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་གཏི་ལུག་བཅས་པ་ལྷོག། །ཆགས་མེད་སངས་རྒྱས་ལྷུག་གིས་དབང་བསྐྱུར་འ
གྱུར། །ལུ་སྟེགས་རྒྱུ་ཡི་སྤྱོད་ཀྱིས་བསྐྱུར། །

གཞན་ཡང་རྒྱུན་གྱིས་རྣམ་པར་ཚོངས། །གཞན་དག་རྒྱུ་མེད་དེ་འབྱུང་བས། །དོན་མེད་པ་ནི་ཆད་པའོ། །ཡིད་དང་རྣམ་
པར་ཞེས་པ་དང་། །རྣམ་པར་སྐྱིན་པ་གྱུར་པ་སྟེ། །ཡིད་

ནི་ཀུན་གཞི་ལས་བྱུང་བ། །རྣམ་པར་ཞེས་པ་ཡིད་ལས་བྱུང་། །ཀུན་གཞི་ལས་ནི་སེམས་ཀུན་གྱིས་། །དབང་རྒྱབས་བཞིན་
དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར། །ཐམས་ཅད་བག་ཆགས་

རྒྱུ་ལས་བྱུང་། །རྒྱུན་བཞིན་དུ་ནི་འབྱུང་བའོ། །སྐྱད་ཅིག་ཐ་དད་འབྲེལ་པས་སྤྱེལ། །རང་གི་སེམས་ནི་དོན་ལ་འཇོག།
།དབྱིབས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་དག། །ཡིད་དང་མིག་

ལ་སོགས་ལས་བྱུང་། རྩོག་མ་མེད་ནས་རྣམ་པར་འབྲེལ། འོན་ཏེ་སྤང་བ་གཙམ་སྤང་བ་ལས་བྱུང་། ཇི་ལྟར་སྤང་བ་
སེམས་སྤང་སྟེ། །མུ་སྟེགས་ལྟ་བུ་བསྐྱོད་པ་ཡི། འདི་ཡི་

{@306B} རྒྱལ་བྱུང་གཞན་ཉིད་ཀྱང་། འདི་ལ་དམིགས་ནས་འཇུག་པར་འགྱུར། འདི་ལས་ལྟ་བུ་ཤེས་པ་དག། འཁོར་
བར་རབ་ཏུ་འཇུག་པར་འགྱུར། འདོད་པོ་མི་ལམ་སྐྱུ་མ་འདྲ། འདི་ཟེ་ཤོད་

ཁྱེར་རྣམས་བཞིན་ཏེ། འཕྲིན་རྒྱུ་བ་དང་རྒྱུ་ལྟར། འར་གི་རྣམ་རྟོག་རྣམ་པར་བསྐྱོམས། འཇུག་པའི་རྣམ་པས་དེ་བཞིན་
ཉིད། །ཡང་དག་ཡི་ཤེས་དེ་ཡི་གནས། འཕྲི་མ་དཔའ་

བར་འགྲོ་ལ་སོགས། འདི་དེ་འཛིན་ནི་གཞན་རྣམས་དང་། མཛེན་པར་ཤེས་དང་དབང་རྣམས་དང་། ཡི་ཤེས་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་
དང་། འདི་བཞིན་ག་ཤེས་པས་དབང་བསྐྱར་བ།

ས་ལ་ལྷགས་ནས་ཐོབ་པར་འགྱུར། གང་ཚོ་འགྲོ་བ་རྣམ་རྟོག་མཐོང་། འདི་ཚོ་སེམས་ནི་ལྟོག་པར་འགྱུར། ལ་ནི་རབ་ཏུ་
དགའ་བ་དང་། སངས་རྒྱལ་ས་དང་ས་རྣམས་འཐོབ། །

གནས་ནི་རབ་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་སྤང་ཚོགས་ཞོར་བུ་བཞིན། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་བྱེད་དེ། རྒྱལ་གཟུགས་
བརྟན་ཇི་བཞིན་ལོ། །ཡོད་དང་མེད་པའི་རྩོགས་རྣམས་

དང་། ལ་ཉིས་དང་གཉིས་མེད་པ་དང་བྲལ། འཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་འདས་གྱུར་ན། ལ་བདུན་པར་ནི་འགྱུར་བ་ཡིན། ལོ་སོ་
རང་ཚོས་མཐོང་བས་ནི། །ཡང་དག་པ་ཡི་ས་

སྐྱུངས་ཏེ། འཕྲི་རོ་ལ་མུ་སྟེགས་རྣམས་སྤངས་པའི། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བཞུགས་པར་བྱ། རྣམ་པར་རྟོག་པར་རབ་གྱུར་ན། ལེ་འ
ཕོས་འཇིག་པ་རྣམས་སྤངས་པ། འདི་ཕོད་སྐྱུ་ཡི་

{@307A} ཨྲ། འོར་བུ་བཞིན། འོ་ལ་བ་རྣམས་ལ་ཚུལ་ཡང་བཤད། འི་ལྟར་ཚོགས་ཚོགས་གནས་པ། འགལ་ཏེ་
རིགས་ལ་རིགས་དེ་བཞིན། འདྲི་རྒྱུ་རིགས་པའི་

རིགས་པ་ཡིན། འདེལ་ས་གཞན་དུ་མ་རྟོག་ཅིག། འམིག་དང་ལས་དང་སྲིད་པ་དང་། འམ་རིག་དེ་བཞིན་ཚུལ་བཞིན་མིན།
འམིག་དང་གཟུགས་དང་ཡིད་རྣམས་དང་། རྟོག་པའི་

ཡིད་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། འཕམ་གསུམ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཚེན་པའི་མདོ་འི་སྟོན་པ་རྫོགས་སོ།།